



BATMAYAN GÜNEŞ
GAVS'UL-AZAM
ABDULKADİR GEYLANİ (K.S.)

EBUBEKİR TANRIKULU



İÇİNDEKİLER

1- Önsöz.....	5
2- Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin, Doğum ve Gençliği	9
3-Eğitimi.....	10
4-Nefis ve Şeytanla Mücadelesi.....	13
5-İrşad ve Nasihate Yeniden başlaması.....	17
6-Tasavvufa İntisabı.....	18
7-Abdulkadir Geylani(k.s)nın Devri ve Çevresi.....	20
8-Abdulkadir Geylani(k.s)nin Müritlerine olan Şefeati.....	23
9-Vefatı.....	27
10-Eserleri.....	29
11-Kadiri Tarikatının Doğuşu.....	29
12-Gavs'ul-Azamın Tarikata Girenlere Tavsiyeleri.....	35
13-Kadiri Tarikatında Zikir.....	50
14-Tarikatlarda Kol, Şube.....	51
15-Velilikteki Yüksek Derecesi.....	54
16-Güzel Ahlakı.....	58
17-Öğretim Çalışmaları ve Hizmetleri.....	58
18-Kerametlerinin Çokluğu.....	61
19-Oğlu Abdurrezzaka (k.s) Vasiyeti.....	72
20-AbdulkadirGeylani(k.s)HazretleriHakkındaYapılan Çalışmalar	104
21 -Gavsiyye.....	105
22-Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin, Baba, Ana Soy Seceresi, Çocukları ve Torunları.....	113
23-Kadiri Tarikat Şeceresi.....	118
24-Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin Halifeleri.....	120
25-Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinden Teberrük Hırkası Giyenler.....	123
26-Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinden Tarikat Hırkası Giyenler.....	123
27-Camide Vaaz esnasında Gavsu'l-Azam olduğunu ilan ettiğinde, bulunan Meşayih.....	125

28-Kadiri Tarikatından Ayrılan Kollar.....	123
29-Kadiri Tarikatı Halisiye Kolu Şeceresi.....	126
30-Kadiri Tarikatı, Halisiyye-i Hayriyenin Silsile-i Şerifesi...	129
31-Tarikatların Bugünkü Durumu.....	129
32-Hak Tarikatlar.....	132
33-Mucize ve Keramet.....	138
34-A. Geylani (k.s) nin Tevatüren anlatılan Kerametleri.....	147
35-Büyük âlim ve Allah Dostlarının Gavs'ul-Azam Hakkında Söyledikleri.....	172
36-A. Geylani (k.s) Hazretlerinin Besmele Duası	179
37-A.Geylani (k.s) Hazretlerinin Günlük Çektiği Virdler.....	180
38-Evrad-ı Kadiriyye	210
39-A.Geylani(k.s)HazretlerininTesbihatı.....	214
40-Münacaatı.....	218
41-Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin Başka bir Duası	227
42-Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin Yakarışı.....	231
43-A.Geylani (k.s) Hazretlerinin Hak Yolcularına Vasiyeti..	242
44-Kadiri Tarikatının Günlük Çekilen Dersleri	245
45-Letaifler.....	248
46-Toplu Yapılan Zikir Ve Duası.....	257
47-Cehri Zikir ve Devran Hakkında Fetvalar.....	262
48-Kadiri Tarikatının Üstünlüğü.....	266
49-Füyuzatı Rabbaniyye.....	268



ÖNSÖZ

Euzübillahimineşşeytanirraciym

Bismillahirrahmanirrahiym

İlahi ente maksudi ve rıdake ve likaike matlubi.

Elhamdulillahi Rabbil alemiyn vessalatü vesselamu ala rasulina

Muhammedin ve ala alihi vesahbihi ecmaiyn.

Allah’a hamd, Rasulü Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.) ve ona uyanlara salât ve selam olsun.

Allah’u Zülcelalin mahlûkat içerisinde yarattığı en şerefli varlık insanoğludur. İnsanında en şerefli Müslüman olanıdır.

Allah’u Zülcelalin ilk insan Hz. Adem (a.s.)’dan son peygamber Hz. Muhammed Mustafa’ya (s.a.v.) kadar gelip geçen bütün peygamberler insanları tevhid dini İslama çağırmışlar, insanın dünyada ve ahirette mutlu olmasını istemişler, ilahi ahlak esaslarını öğretip örnek olmuşlardır. Peygamber varisi olan, âlimler, veliler, mürşidi kâmillerde aynı görevi yapmışlar kıyamete kadarda insanları Hak’ka davete devam edeceklerdir.

Dinimiz bize bu yolu göstermiş ve sorumluluklarımızı bildirmiştir. Müslüman’a düşen, dini ve milli görevlerini doğru olarak öğrenmek ve bunları Allah’ın rızasına uygun bir biçimde yapmaya çalışmaktır.

Tasavvufun menşei Kur’an ve Sünnettir. Tasavvuf kesiksiz altın bir silsileye sahip mürşid vasıtasıyla öğrenilebilir. Sadece kitaplardan öğrenilecek bir ilim de değildir. Akli bir ilim olmayıp akıl ötesi bir özellik taşır. Kal ilmi değil, hal ve zevk ilmidir. Tatmayan bilmez. Konusu kendini ve Rabbini bilmektir.

Tasavvufa, tarikat denen Allah’a ulaştırıcı manevi bir yolla girilir. Bu yol ilim ve irfan mektebinden geçer. Bu ilim ve irfanı tahsil etmek için mürşidi kâmil bulmak şart ve elzemdir. Bu mürşidin bağlı bulunduğu altın halka, silsileyi meşayih Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)’ya ulaşıyor, bir yerde kopukluk yoksa mürşidi kâmil manevi irtibatı, kalbi muhabbeti, ruhi beraberliği devam ettirmesi gerekir.

Milletimizin İslam'la şereflenmesinden bu yana etkisinde kaldığı en önemli akım da tasavvuftur.

Bugün milletler arasında kendileriyle iftihar ettiğimiz, Ahmet Yesevi, Mevlana, Yunus Emre, , Hacı Bektaşî Veli, Şahî Muhammed Nakşî Bendi, İmam-ı Gazali gibi kişiler tasavvufun meyveleridir. Bunlardan biriside hiç şüphesiz Gavsü'l-A'zam Abdulkadir Geylani (k.s) hazretleridir. Cenab-ı Hak zahiri ilimlerin öğrenilmesi için yeryüzünden âlimleri eksik etmediği gibi, Bâtını ilimleri öğretmek içinde tasavvuf ehlini eksik etmemiştir.

Hiç şüphe yokki bu şerefli ümmet içinde, yağmurun toprağa düşmesi ile ölü toprağın nebat fişkirtması gibi, Hakk'ın izni ile ölmüş kalpleri diriltlenlerde mevcuttur.

Ehl-i Sünnet vel Cemaat yolunda olan gerçek tasavvuf ehlini, ehli tarikin fazilet ve meziyetlerini öğrenmek, onları sevmek onların nasihatlerine kulak vermek, onların yolunda bulunmak, insana hem dünya, hemde ahiret saadetini kazandıracaktır. Bugün Tarikatların farklı olmasının nedeni, insanlardaki meşreb farklılığıdır.

Tasavvuf sevgi işidir. Mezhep imamları, hadis imamları ve birçok büyük İslam âlimi ve birçok devlet adamı tarikat ehli mutasavvuf kişilerdir.

İslamî öğrenme ve yaşamada Kur'an ve Sünnet çizgisinde yaşamamıza yardımcı olacak bir mürşidi vesile ve rehber edinmek, Medresede müderris, üniversitede profesör ne ise, tarikattada odur. O peygamberin (s.a.v) varisidir. Mürşidi kâmil, ruh ile meşgul olur. Mürebbidir. Kendisine intisab eden müridin bütün hususiyetlerini göz önünde bulundurarak herkese ayrı ayrı yol gösterir. Yaratılışındaki fırsetin ve edindiği marifetin derecesine göre müridin kalbindeki kudreti, mizacındaki sertliği, ahlakındaki fesadı tedricen izaleye çalışır. Mürid tam teslim olduysa çabuk yol alır, olgunlaşır, temiz bir kalbe ulaşır.

İşte bu büyük velilerin başında gelen Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri de 91 yıllık ömrünün 73 yılını Bağdatta geçirmiş, Abbasi Halifelerinin ve Selçuklu Sultanlarının icraatlarına şahit olmuş, idarecileri adil olmaya devet etmiş, sultana yaltaklık edenlere, zalimlere karşı çıkmış onları uyarmış, bütün ömrünü islama adanmış, Allah'ın dinine hizmetten ve insanlara güzel örnek olup irşaddan ayrılmamıştır. İnsanları Hakk'a çağırmış, Kur'an'ın ve Sünneti

Resulullahın yaşayan örneği olarak gönülleri fethetmiş, İslamdan zerre miktarı taviz vermemiş bir mürşidi kâmilidir. Kendisine, temeli ne üzerine attınız? Hangi ameli esas aldınız da böyle yüksek dereceye ulaştınız?" diye soranlara da:"Temeli sıdk ve doğruluk üzerine attım. Asla yalan söylemedim. Yalanı kâğıda bile yazmadım ve hiç yalan düşünmedim. İçim ile dışımı bir yaptım. "Diyordu. Hocası Seyh Hammâd (k.s); "Şu genci görüyor musunuz? Bir zaman gelecek ayağı bütün velîlerin boynunda olacak, her velî ona itâat edecek. Senin sancağın dogudan batıya kadar dalgalanacak" Demişti.

Onu görenler onun tesiri altında kalır, mübarek biri olduğunu hisseder, kalbi katı ise, yumuşardı. Her zaman gizli açık kerametleri görülürdü. Sıkıntısı ve dileği olanlar onu vesile ederek, Allah'ü Teâlâ'ya dua ettiklerinde dileklerine kavuşurlardı. Müritlerinin, talebelerinin tövbesiz vefat etmemeleri için duasında: "Allah'ım! Ceddim, Habibin Muhammed (s.a.v) ve kullarından takvaya erenlerin hatırı için, hiç bir müridimin, talebemin ruhunu tövbesiz alma." diye yalvarıyor, bir defasında da kendisine; "İyi müritlerin hâli malum, ya kötülerinki ne olacak?" diye sorduklarında; "İyi olanlar kendilerini bize adanmışlardır. Kötülere gelince biz de kendimizi onları kurtarmak için adadık." Buyurmuşlardı

Devrinin ilim konusunda tek otoritesi olan Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri, tasavvuf bilgilerini herkesin anlayacağı şekilde sunmuş, ders ve fetva vermeye yirmi sekiz yaşında başlamış ve bu hal vefatına kadar devam etmiştir. Tasavvuftaki yoluna onun ismine izafeten "Kadiriyye" adı verilmiş ve Ondan ilim ve feyz alan binlerce öğrencisi çeşitli memleketlere giderek İslamı tebliğ etmişlerdir. Kendisi "dinin dirilticisi" anlamında "Muhyiddin" Bazullah-Allah'ın Şahini-El Bazul Eşheb, avını kaçırmayan şahin, Kutbur Rabbani ünvanıyla anılmıştır. Bunun için; "Önceki velîlerin güneşi battı. Bizim güneşimiz ebediyyen, batmayacaktır." Buyurmuşlar, Kıyâmete kadar, her velîye feyzler onun vasıtasıyla geleceği, bunun için kendisine "Gavs-ül-A'zam; En büyük Gavs" denilmiştir. Vefat ettiklerinde şöyle bir ibare düşülmüştür: "Veliler Sultanı Abdulkadir Geylani, Aşk ile doğdu, kemal ile ömür sürdü ve kemal-i aşk ile Rabbine vasil oldu."Cenab-ı Hak, şefaatin ve himmetini üzerimizden eksik etmesin. Âmin.

Günümüzde, her şeyin nefis ve şehvete hitap ettiği, ortada birçok sahte şeyhlerin cirit attığı bir ortamda, tasavvufa, gerçek mürşidi kâmillere, tasavvuf büyüklerini tanımaya onların şifa veren, huzur veren reçetelerine belki her zamankinden daha fazla ihtiyac vardır.

Bu konuda yazılmış çok kıymetli eserler mevcut olmasına rağmen, istedikki bu çorbada bizimde bir tuzumuz olsun. O mübarek insanları Allah ve Resulü methetmiş bizde onların güzel isimleriyle yazımızı ziynetlendirip himmetlerine erelim.

Elinizdeki bu kitap, muteber kaynaklardan da yararlanılarak hazırlanmış, büyük bir boşluğu dolduracak bilgileri ihtiva etmektedir. Çalışmak ve gayret bizden, muvaffakiyet Allah'tandır.

Ebubekir Tanrıkulu
Diyanet İşleri Başkanlığı
Uzman





Eş Şeyh Es Seyyid Gavs-ul A'zam
ABDULKADİR GEYLANİ (K.S)
(H.470-561) (M.1078-1166)

Selçuklu İmparatorluğu ve Abbasiler döneminde İran'ın Hazar denizinin, güney kesiminde Geylan'da GEYLÂNÎ (K.S) H.470 M.1078 yılı Ramazan ayında dünyaya geldi. Babası Ebu Salih b.Musa Cengidost (k.s), annesi zamanın tanınmış sufi ve zahitlerinden Ebu Abdullah es-Savmai (k.s) nin kızı Ümmülhayr lakablı Emedetü'l Cebbar Fatma hanımdır. Kadın velilerdendir. Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri hem ana hemde baba tarafından Peygamber Efendimizin (s.a.v) soyundandır, hem seyyid, hem şerifdir. Künyesi, Ebu Muhammed'dir. 91 yaşında, H.561 M.1166 yılında Bağdatta Hakk'ın rahmetine kavuşmuşlardır.

Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri ahlakta, hulkta Peygamber Efendimize (s.a.v), hüsni ve kemalda Hz.Yusuf (a.s) a ve sıdk ve sadakatta Hz. Ebu Bekir (r.a) Efendimize ve adil olmada Hz. Ömer'ül Faruk (r.a) Efendimize ve hayâda Hz. Osman Zinnureyn (r.a) Efendimize ve şecaat, sehavet, kuvvet-i ilimde Hz. Aliyyil Murtaza (r.a) Efendimize benzer olup, Hayatı boyunca bütün bu güzellikleri yansıtmış ins ve cinne ışıktır.

Gavs-ül A'zam, Gavsü's-samedani, Kutburabbani, Mahbubu Sübhani, Heykelünnurani, Kandilinnürani, Gavsüssekalayn, Bazül eşheb Muhyissünneti veddin, Gavsü Rabbul Alemiyn, Eşşeyh Esseyyid Eşşerif Ebu Muhammed Muhyiddin Abdülkadir Geylani (k.s) diye anılmıştır.

Doğumu, Gençliği:

Bu hususu bizzat kendisi,

Vesile Kasidesinde;

“Atam Resulullah’tır (s.a.v) , ondan kastım Muhammed (s.a.v)”

Hamriye Kasidesinde;

“Ben Hasan’a mensubum. Meşhur olan ismim Abdulkadir’dir. Atam, kemal sahibinin ta kendisidir. Aslında ceddım Resulullah (s.a.v), beni terbiye edip büyüttü.”

Satih ve tevhid hakkındaki kasidesinde; “Ceddım Resulullah’tır, Taha Muhammed. Ben Abdulkadir’im, bütün tasavvuf yollarının mürşidi ”

Sababe adlı kasidesinde;

“Taha olan Mustafa’ya (s.a.v), nispetim haktır. Dedem Mustafa’dır (s.a.v). İmamlık ise bana yeter. Ceddime her vakit salât ü selam olsun.”

Bir başka kasidesinde de;

“Ben Hasan’a (r.a) mensubum. Muhyiddin ile çağırırım. Ceddım Habib Muhammed’e (s.a.v) rahmet eyle yarabbi! “cümleleriyle dile getirmektedir.

O (k.s) , Anne ve Babasını söyle tavsif eder.

“Ben evvel zamanda gelip geçen büyük zatların çocuğuyum. Peygambere (s.a.v) uyduğum, anama babama iyilik ettiğim için Allah (c.c) beni bu işlere ehil kıldı. Babam zengindi, dünyalığı vardı. Fakat ona karşı bir yeterlik duygusuna sahipti, kanaatkârdı. Annem de ona uydu. Yaptığı her işe razı oldu. Hiçbir zaman Babamın yaptığına itiraz etmedi. Babam ve Annem ehl-i din olup daima iyilik ederlerdi. Kalplerinde halka karşı bir şefkat duygusu vardı. Üzerimde gördüğünüz iyilik onlardandır. Allah’ın(c.c) ve Peygamber’in (s.a.v) huzuruna onlarla birlikte varacağım. Onları ben götüreceğim. Her hayrım ve bulduğum nimet onların sayesinde oluyor.”

Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretlerinin daha doğmadan, ilderde büyük bir zât olacağına dâir birtakım alâmet ve işâretler görülmüş, Babası rüyâsında Peygamber (s.a.v) Efendimizi, Ashâb-ı kirâmı (r.a) ve evliyâyı görmüştü. Peygamber Efendimiz (s.a.v) kendisine; "Ey Ebû Sâlih! Allah'ü Teâlâ bu gece sana kâmil, olgun ve derecesi yüksek bir erkek evlâd ihsân etti. O benim oğlum ve sevdiğimdir. Evliyâ arasında derecesi yüksek olacak." buyurdu. Yine oğlu hakkında;"On iki imâm dışında bütün velîler doğacak olan oğluna itâat edecekler, onun ayaklarını boyunlarına koyacaklar. O yüksek derecelere kavuşacak, ona itâat etmeyenler Allah'ü Teâlâyâ yakınlık devletinden mahrûm kalacaklar." diye müjdelendi. Doğduktan sonra yüksek hâlleri ile dikkatleri çekti. Ramazân-ı şerîfte gün boyunca süt emmez, iftâr olunca emerdi. Bu hâlini şu beyti ile anlatır:

***"Başlangıcım şöyleydi, dillerde söylenirdi
Beşikteyken oruçtum, bunu herkes bilirdi."***

Doğduğu senenin Ramazân-ı şerîf ayının sonunda havalâr bulutlu geçmişti. Bunun için ramazanın çıkıp çıkmadığında tereddüd edilmiş, halk annesine çocuğun süt emip emmediğini sormuşlar, emmediğini öğrenince, Ramazân-ı şerîfin henüz çıkmadığını anlayıp oruca devâm etmişlerdi.

Eğitimi:

Seyyid Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri, önce doğduğu yerde ilim öğrenmeye başladı. Daha küçük yaşta iken, Kur'ân-ı kerîmi ezberledi. Daha sonra Bağdad'a gidip, zamanın meşhûr âlimlerinden ilim tahsiline devam etti.

On yaşında mektebe giderken hergün insan kılığında bir melek gelirdi. Onun melek olduğunu bilmez,. Onu evden alıp mektebe götürürdü. Etrâfında meleklerin kendisi ile berâber yürüdüklerini görür, Mektebe gittiğinde çocuklara bana yer vermeleri için" Yer açın evliyâdan bir zat geliyor." dediklerini duyardı. Akşamleyin eve gidinceye kadar yanından hiç ayrılmazdı. Meleklerin söylediklerini duyan birisi; "Bu çocuk kimdir?" diye sordu. Meleklerden birisi; "Bu asîl bir âilenin çocuğudur. İlerde büyük bir zât olacak. Arzu edenlere hep verecek ve hiç kimseyi kapısından boş çevirmeyecek. Her gün Allah'ü Teâlâyâ yakınlığı artacak ve çok yüksek derecelere ulaşacak."

Dedi. Birgün merak edip kim olduğunu sorunca bana şu cevabı verdi: "Ben meleklerden biriyim. Allah (c.c) beni sana gönderdi ve mektepte bulunduğun müddetçe seninle olmamı emretti. Hergün başka arkadaşların bir haftada öğrenemediğini öğreniyordum." *(Cevherden Gerdanlıklar sh. 456 Terc. Naim Erdoğan)*

Çocuklarla berâber oynamak istediğinde; "Bana gel ey mübârek, bana gel." diyen bir ses işitir, korku ve heyecanla annesine koşardı." Çocuk iken maksadım, niyetim, ilim öğrenmek, onunla amel etmek, öğrendiklerime göre yaşamaktı. Küçüklüğümde Arefe günü çift sürmek için tarlaya gittim bir öküzün kuyruğundan tutunup, arkasından gidiyordum. Hayvan dile geldi ve dönüp bana; "Sen bunun için yaratılmadın ve bununla emrolunmadın" dedi. Korktum, geri döndüm. Evimizin damına çıktım. Gözüme, hacılar gözüktü. Arafat'ta vakfeye durmuşlardı. Anneme gidip; "Beni Allah'ü Teâlânın yolunda bulundur. İzin ver, Bağdat'a gidip ilim öğreneyim. Salih zatları ve evliyayı bulup ziyaret edeyim" dedim. Annem sebebini sordu, gördüklerimi anlattım. Ağladı, kalkıp babamdan miras kalan seksen altının yarısını kardeşime ayırdı. Kalanını bana verip, altınları elbisemin koltuğunun altına dikti. Gitmeme izin verip, her ne olursa olsun doğruluk üzere olmamı söyleyip, benden söz aldı. "Haydi, Allah selamet versin oğlum. Allah'ü Teâlâ için ayrıldım. Artık kıyamete kadar bir daha yüzünü göremem" dedi.

Küçük bir kafiye ile Bağdat'a gitmek üzere yola çıktım. Hemedan'ı geçince, altmış atlı eşkıya çıka geldi. Kafilemizi bastılar. Kervanı soydular. İçlerinden biri benim yanıma geldi. "Ey çocuk! Senin de bir şeyin var mı?" diye sordu. "Kırk altınım var" dedim. "Nerededir?" dedi. "Koltuğumun altında dikili" dedim. Alay ediyorum zannetti. Beni bırakıp gitti. Bir başkası geldi, o da sordu. Fakat o da bırakıp gitti. İkişi birden reislerine gidip, bu durumu söylediler. Reisleri beni çağırttı. Bir yerde, kafileden aldıkları malları taksim ediyorlardı. Yanına gittim. "Altının var mı?" dedi. "Kırk altınım var" dedim. Elbisemin koltuk altını sökmelerini söyledi. Söküp, altınları çıkardılar. "Neden bunu söyledin?" dediler. "Annem, ne olursa olsun yalan söylemememi tembih etti. Doğruluktan ayrılmayacağıma söz verdim. Verdiğim sözde durmam lazım" dedim. Eşkıya reisi, ağlamaya başladı ve "Bu kadar senedir ben, beni yaratıp, yetiştiren Rabbime verdiğim sözü bozuyorum" dedi. Bu pişmanlığından sonra tövbe edip,

haydutluğu bıraktığını söyledi. Yanındakiler de, "İnsanları soymakta, yol kesmede sen bizim reisimiz idin, şimdi tövbe etmekte de reisimiz ol" dediler. Sonra, hepsi tövbe ettiler. Kafileden aldıkları malları sahiplerine geri verdiler. İlk defa benim vesileyle tövbe edenler, bu altmış kişidir."

Abdülkâdir Geylânî (k.s) on sekiz yaşında Bağdad'a geldi. Buradaki meşhur âlimlerden ders almak sûretiyle hadîs, fıkıh ve tasavvuf ilimlerinde çok iyi yetişti.

Fıkıh ilmini; Ebû Hattâb Mahfûz, Ebû'l-Vefâ Ali bin Ukayl, Ebû Hüseyin bin Kâdî Ebû Ya'lâ ve diğer fıkıh âlimlerinden öğrendi.(R.Aleyhim Ecmain)

Hadîs ilmini; Hasan-i Bâkılânî, Ebû Saîd Muhammed bin Abdülkerîm, Ebû Gânîm Muhammed bin Muhammed, Ebû Bekr Ahmed bin Muzaffer, Ebû Câfer, Ebû Kasım bin Ali, Ebû Tâlib Abdülkâdir, Ebû Bekr Hibetullah ibni Mübârek, Ebû'l-İzz Muhammed bin Muhtar, Ebû Nasr Muhammed, Ebû Gâlib Ahmed, Ebû Abdullah Yahyâ ve diğer hadîs âlimlerinden öğrendi. (R.Aleyhim Ecmain)

Tasavvuf ilmini ise; Şeyh Ebû Saîd Mahzûmî ile Hammâd-i Debbâs' (Rahmetullah aleyhim Ecmain)tan almıştır. İlim tahsilini tamamlayıp yetiştikten sonra, vaaz ve ders vermeye başladı. Hocası Ebu Said Mahzumi'nin medresesinde verdiği ders ve vaazlarına gelenler medreseye sığmaz sokaklara taşardı. Bu sebeple, çevresinde bulunan evler de ilave edilmek suretiyle medrese genişletildi. Bu iş için Bağdat halkı çok yardımcı oldu ve zenginler para vererek, fakirler çalışarak yardım ettiler. Derslerine devam edenler arasında pek çok âlim ve veli yetişti.

Sabah ve ikindiden sonra Tefsîr, Hadîs ve Fıkıh; öğleden sonraları Kur'ân-ı Kerîm ve Kırâat dersleri okuturdu. Akşam ve sabah ise, Usûl-i Fıkıh ile Nahv, Arabî cümle bilgisi verirdi. Onun bereketiyle talebeler çabuk ilerlerdi. Abdülkadir Geylani; on üç ilim dalında ders vermekle kalmamış, Hadis, Tefsir, Fıkıh, Kelam ve Edebiyat gibi ilim dallarında çok mühim âlimler de yetiştirmiştir. Onun meşhur halife ve talebeleri arasında, kendisinden Arafat'ta hilafet alan Ebu Medyen Şuayb el-Havari'yi, ömrünün son aylarında hazretin yanından hiç ayrılmayan İbn Kudame'yi, ünlü tarihçi ve âlim Sem'ani'yi, kadı Ebu Ya'la el-Kebir'i, Hanbelîlerin kadısı Ebu Ya'la es-

Sağır'ı, meşhur âlim Abdulgani el-Makdisi'yi ve daha nicelerini sayabiliriz.

Genellikle Cuma, Pazar ve Salı günleri vaaz eder, sohbetlerine pek çok âlim, veli ve devlet adamları katılırdı.

Bir gün Abdülkadir Geylani'ye, **"Bu işe başladığınızda, bu yola adım attığınızda, temeli ne üzerine attınız? Hangi ameli esas aldınız da böyle yüksek dereceye ulaştınız?" diye sordular.** Buyurdu ki: **"Temeli sıdk ve doğruluk üzerine attım. Asla yalan söylemedim. Yalanı kâğıda bile yazmadım ve hiç yalan düşünmedim. İçim ile dışımı bir yaptım. Bunun için işlerim hep rast gitti.**

Evliliği ve Çocukları:

Bazı Salih Kişiler Kendisine; Niye evlendiniz? Diye sorduklarında, Resulullah (s.a.v) bana:"Evlen!"deyinceye kadar evlenmedim. Evlenmek istediğimde, vaktimi israf ederim endişesiyle cesaret edemiyordum. Vaktaki zamanı geldi, Allah bana dört hanım nasip etti ve bunlarla evlendim. Hepsi gönül hoşnutluğuyla bana iteat edip, her yönden hizmetimi görüp beni mutlu ettiler."

"Bu evliliklerinden 49 çocuğu dünyaya gelmiş,27 si erkek geri kalanı kız çocuğudur. Eşleri ve çocukları âlim ve veli kişilerdi.(Avariful Maarif, Şeyh Şihabuddin Es-Sühreverdi, Cevherden Gerdanlıklar sh.147)

Nefs ve Şeytanla Mücadelesi:

Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri, bir müddet ders verip insanları irşâd ettikten, hak ve hakikatı anlattıktan sonra, ders ve vaaz vermeyi bıraktı. İnzivâyâ çekilip, yalnızlığı seçti. Sonra sahrâlara çıktı. Bağdad'ın Kerh harâbelerinde yaşamaya başladı. Bütün vaktini ibâdet, riyâzet ve mücâhede ile nefsinin arzu ve isteklerini yapmamak, istemediklerini yapmakla geçirmeye başladı. Buyurdu ki: Irak'ın sahrâ ve harâbelerinde 25 sene insanlardan uzak kaldım. Benim kimseden, kimsenin benden haberi yoktu. Bâzan uzun müddet yemezdim ve "açım açım" diye içimin feryâdını duyardım. Bâzan üzerime öyle ağırlıklar gelirdi ki, bunlar bir dağın üstüne konsa, tahammül edemeyip, paramparça olurdu. Bu sırada; "Muhakkak zorlukla berâber bir kolaylık vardır, şüphesiz zorlukla berâber kolaylık vardır." meâlindeki İnşirâh sûresinin beşinci ve altıncı âyet-i kerîmelerini okuduğumda üzerimdeki ağırlıklar dağılıp, giderdi."

Şeytanlar çeşitli kılık ve kıyâfetlere bürünüp toplu hâlde yanıma gelir, beni yolumdan çevirmek için uğraşırlardı. Kalbimde büyük bir

azim ve direnç hissederdim. İçimden bir ses; "Ey Abdülkâdir! Onlarla mücadele et, onlara galip geleceksin." derdi. İçlerinde bir şeytan durmadan bana gelir; "Buradan git, şöyle yaparım, böyle yaparım." diye beni tehdit ederdi. Cân u gönülünden, "*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billahil aliyyil azîm*" okuyunca, onun tamâmen yandığını görürdüm Bir kere Abdülkâdir Geylânî (k.s) şöyle bir ses işitti: "Ey Abdülkâdir! Ben senin Rabbinim! Sana haramları mubah, serbest kıldım." Bir rivâyete göre; "Başkasına yasak olan şeyleri sana helâl kıldım." diyordu. Bunun üzerine Abdülkâdir Geylânî Eûzü çekti. "Kovulmuş şeytandan Allah'ü Teâlâya sığınırım. Sus ey mel'ûn!" diye bağırdı. Bunun üzerine aynı ses; "Ey Abdülkâdir! Rabbinin izni ile çeşitli yerlerde bana aldanmayarak, şerrimden, kötülüğümden kurtuldun. Hâlbuki ben bu yolda yetmiş kişiyi yoldan çıkardım." dedi. Onun şeytan olduğunu nasıl anladığını sorduklarında; "Sana haramları helâl ettim, sözünden anladım. Çünkü Allah'ü Teâlâ böyle şeyleri emretmez." buyurdu.

Başka bir kere gâyet çirkin ve pis kokulu birisi geldi. "Ben iblisim, şeytanım. Sana hizmet etmeye geldim, beni ve yardımcılarımı çok yordun." dedi. "Sana inanmıyorum, buradan uzaklaş." dedim. Bana vuracak oldu ise de onu perişan ettim. İkinci defâ elinde büyük bir ateş kıvılcımı ile hücum etmeye başladı. Bu esnâda elinde kılıç bulunan atlı birisi bana yardıma geldi. Yine onu mağlûb ettim. Üçüncü olarak iblisi çok uzakta ağlar gördüm. Gâyet üzgün olarak; "Senden ümîdimi kestim. Gâliba seni yoldan çıkaramayacağım." dedi. "Sus ey mel'ûn!" dedim ve kovdum. Allah'ü Teâlâ her seferinde beni onlara karşı üstün kıldı.

Şeytanı başımdan savdıktan sonra bana pek lezzetli süslü ve parlak şeyler göründü. "Bunlar nedir?" dedim; "Dünyâ zevkleri ve zînetleridir." denildi. Dünyâ ve onun göz kamaştırıcı lezzeti ve çabuk tükenen nîmetleri kendine çekmek istedi fakat Allah'ü Teâlâ beni onlardan da korudu. Onlara hiç kıymet vermedim. Bunun için kaybolup gittiler. Sonra Allah'ü Teâlânın rızâsına kavuşma yolunda insanın önüne çıkan mânîleri, engelleri gördüm. "Bunlar nedir?" dedim. "Senin içinde bulunan mânîlerdir." denildi. Bunlara üstün gelebilmek için bir sene uğraştım.

Sonra içimi seyrettim. Kalbimin birçok şeylere bağlandığını boş hayaller kurduğunu, kendini saraylarda sandığını gördüm. "Bunlar

nedir?" dedim. "Arzu ve isteklerindir." denildi. Tam bir yıl uğraştıktan sonra kalbimi onlardan temizleyebildim.

Yine nefsim kendi şeklinde bana gelir, kendine dost olmam için yalvarırdı. Yüz vermeyince zor kullanmak isterdi. Bir kere onu, bütün hastalıkları üzerinde, arzu ve istekleri dipdiri, şeytanları emrine hazır olarak gördüm. Bir sene mücâdele ettim. Allah'ü Teâlânın izni ile hastalıklarımı iyileştirdim, arzu ve isteklerini kırdım, şeytanlarımı kovdum. Kısaca nefsimle tadrîcen, safha safha mücâdele ettim. Onu iki elimle sımsıkı yakaladım. Yıllarca ıssız, sessiz, sadâsız yerlerde kalmaya mecbur ettim. Soğuk bir gece kırk defâ ihtilam oldum, havanın soğukluğuna bakmadan her seferinde, hemen yıkandım. Kerh harâbelerinde yıllarca kaldım. Yiyecekler malum; otlar, ağaç yaprakları. Dünyâ sevgisinden kurtulabilmek, nefse üstün gelebilmek için her çâreye başvurdum. Gördüğüm her yokuşa tırmandım. Nefsime hiç fırsat vermedim. Bir gece merdivende kitap mütâlaa ediyordum. Nefsim; "Biraz uyu, sonra kalkarsın." dedi. Ona muhâlefet olsun diye tek ayağım üzerinde durdum. Kur'ân-ı Kerîmi hatmedinceye kadar uyumadım.

Bütün bunlara rağmen, henüz matluba, maksada ve asıl istediğime varamamıştım. Bunun için, tevekkül, şükür ve zenginlik gibi kapıları denedim. Aradığımı fakirlik kapısında buldum. Burada büyük bir şerefe kavuştum, kulluk sırrına erdim, sonsuz hürriyete ulaştım. Bütün arzu ve isteklerim buz gibi eridi. Bütün beşerî sıfatlarım kayboldu. Gönülden Allah'ü Teâlâdan başka her şeyi çıkarıp, hep O'nunla olmak olan "fakr" mertebesine ulaştım".

Nihâyet bütün varlıklardan yüz çevirdim. Her şeyim Allah için oldu. Sahralarda cezbe hâlinde kendimden geçmiş olarak dolaşırdım. Kendime geldiğimde kendimi bulunduğum yerlerden çok uzaklarda bulurdum. Bir gün bu halde bir saat kadar yürümüşüm. Sonra kendimi Bağdad'a on iki günlük uzaklıkta bir yerde buldum. Düşünceye daldığımda bir ses bana; "Sen ki Abdülkâdir'sin, buna hayret mi ediyorsun?" dedi.

Sahralarda dolaşırken "Ol" sözü ile ihsân olundum. Allah'ü Teâlânın izni ile istediğim olurdu. Bunun için çok yiyecek buldum. Dağdan bir parça koparırdım, helva olur, yerdim. Kuma deniz suyu dökerdim, tatlı su olurdu. Sonra böyle yapmaktan hayâ ettim. Allah'ü Teâlâyâ karşı edebi gözeterek hepsini terk ettim. Abdülkâdir Geylânî

(k.s) Hazretleri bu uzun dolaşmalardan sonra Bağdad'a dönüyordu. Hızır (a.s) önüne çıkıp, şehre girmesine mâni oldu. "Emir var. Yedi sene Bağdad'a girmeyeceksin." dedi. Bu sebeple, Bağdad'ın kenarlarında yedi yıl, yerden biten mübah bakliyatı yiyerek bekledi. Bildirilen müddet bitince; "Ey Abdülkâdir! Bağdad'a gir, serbestsin." diye bir ses duydu. Soğuk ve yağmurlu bir gecede Bağdad'a girdi. Doğru Şeyh Hammâd bin Müslim Debbâs (k.s)'ın zâviyesine (dergâhına) geldi ve geceyi orada geçirdi. Sabahleyin Şeyh Hammâd Debbâs (k.s) onu görünce ağlayarak; "Oğlum Abdülkâdir! Bu devlet bugün bizim, yarın sizin olacaktır." Dedi.

Bir müddetten beri Bağdad'da bulunan Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretleri fitne ve karışıklıklar olunca tekrar sahrâlara çıkmak istedi. Hibe kapısı denilen yere gelince; "Nereye gidiyorsun? Dön, herkes senden faydalanacak." diyen bir ses işitti. "Ben dînimi kurtarmak istiyorum." dediğinde; "Korkma, dînine bir zarar gelmeyecek." denildi. Düşünmeye başladı ve bu işin hakikatını bildirmesi için Allah'ü Teâlâya yalvardı. Bu esnâda Muzafferiyeye denilen yerden geçerken birisi kapıyı açıp; "Ey Abdülkâdir! Buyurun." dedi. Yanına varınca; "Söyle, dün Allah'ü Teâlâdan ne istemiştin?" dedi. Abdülkâdir Geylânî Hazretleri şaşırıp cevap veremedi. Bunun üzerine o zât kapıyı şiddetle yüzüne çarptı. Dün Allah'ü Teâlâdan ne istediğini düşünerek yürümeye başladı. Biraz sonra o zâtın Şeyh Hammâd Debbâs (k.s) olduğunu hatırladı.

Bundan sonra onun sohbetlerine gider, halledemediği, çözemediği esrarı, gizli şeyleri ondan sorardı. O da ona bir bir açıklardı. Bâzan ilim öğrenmek için başka taraflara gittiğinden onunla görüşemezdi. Dönünce hocası ona; "Allah aşkına nerelere gidiyorsun? Bu civarda senden daha âlim birisi var mı?" derdi. Şeyh Hammâd'ın (k.s) müridleri ona bâzan; "Sen âlim birisin. Burada ne işin var, buradan gitsene." derler; Şeyh Hammâd da onlara; "Utanmıyor musunuz? Onu buradan kovmak mı istiyorsunuz. İçinizde onun gibisi yok. Benim ona eziyet ettiğime bakmayın. Onu imtihan etmek, denemek, mânen kemâle ermesi, olgunlaşması için böyle yapıyorum, mânâ âleminde onu koca bir dağ gibi görüyorum." derdi.

Yine bir sohbet toplantısında, Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri dışarı çıkmıştı. Şeyh Hammâd; "Şu genci görüyor musunuz? Bir zaman gelecek ayağı bütün velîlerin boynunda olacak, her velî ona

itâat edecek." dedi. Başka bir gün o gelince ayağa kalkıp; "Hoş geldin Abdülkâdir! Sen âriflerin, Allah'ü Teâlâyı tanıyanların seyyidi, efendisisin. Senin sancağın doğudan batıya kadar dalgalanacak. Bütün boyunların sana eğileceğini ve akranlarının üstünde bir dereceye ulaşacağını müjdelerim." dedi. Zamânındaki diğer evliyâ da kerâmet olarak ilerde onun derecesinin yüksek olacağını haber verdiler. Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri zaman zaman Şeyh Tacül ârifin Ebü'l-Vefâ (k.s) hazretlerinin yanına giderdi. Ebü'l-Vefâ (k.s) hazretleri o gelince ayağa kalkar, yanındakilere; "Ayağa kalkın, evliyâdan biri geliyor." derdi. Ona karşı bu şekilde iltifât etmesine hayret eden talebelerine; "Henüz zamânı var. Vakti gelince, okumuş, câhil herkes bu gence muhtâc olacak, onun feyzinden, mânevî ilminden faydalanacaktır. Sanki şu anda onun Bağdad'da cemâatlere vaaz ve nasîhat ettiğini, "Ayağım bütün velîlerin boynundadır." dediğini ve bütün velîlerin boyunlarını ona uzattıklarını, görüyorum." derdi.

Bir defasında da; "Ey Bağdadlılar! Allah'ü Teâlâyâ yemîn ederim ki, onun başında bir ucu doğuda bir ucu da batıda olan sancaklar dalgalanacaktır." dedi ve Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretlerine dönüp; "Bugün söz bizim fakat ilerde senin olacak. O zaman bu ihtiyarı hatırlarsın." diye hitâb etti.

İrşad ve Nasihate Yeniden Başlaması:

Nihayet Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri Bağdad'da insanları irşâda, Allah'ü Teâlânın beğendiği yolda bulunmaya Sufi Yusuf Hemadani (k.s) Hazretlerinin ve hocalarının tavsiyesi üzerine, yeniden dâvete ve nasîhat etmeye başladı, İnsanlar onu dinlemek için birbirleriyle yarışmış, hitabeti çok etkili olduğundan, çabuk tesiri altına almış, bundan dolayıda kendisine; (Bazullah-Allah'ın Şahini-El Bazul Eşheb, avını kaçırmayan şahin,)ünvanıyla anılmıştır. (*Vassaf Hüseyn, Sefineyi Evliya sh.72*)

Bir gün kendini nûrların kapladığını gördü. Bu hal nedir diye sorunca, Resûlullah (s.a.v) Efendimiz Allah'ü Teâlânın sana verdiği yüksek dereceyi tebrik etmeye geliyor, denildi. Nûrun git-gide çoğaldığı bir anda Resûlullah (s.a.v) Efendimiz görünerek bir elbise verdiler. Sonra; "Bu, kutubluk denilen velîlere âit evliyâlık elbisesidir." Buyurdular.

Tasavvufa İntisabı:

İlk intisabını Şeyh Ebul Hayr Muhammed bin Müslim ed Debbas (k.s) a yapmış. Kadı Ebi Said el Mübarek el Mahzumi (k.s)'den icazet almış, tarikat hırkasını onun elinden giymiştir. *(Ebul Hasan Nedvi, İslamda Fikir ve Davet Örnekleri. Sh.261.Ömer Rıza Doğrul İslamda Tasavvuf. Sh.113)*

Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretleri tasavvuf bilgilerini herkesin anlayacağı şekilde sundu. Peygamber Efendimizin (s.a.v) bereketiyle sözleri gayet tatlı ve tesirli idi. Kendileri şöyle anlatır: Hicrî 521 senesi Şevval ayının on altısı olan Salı günü öğleden önce, Resûlullah (s.a.v) Efendimizi rüyâmda gördüm. "Ey oğlum, niçin konuşmuyorsun?" buyurdu. "Babacığım ben yabancıyım. Bağdad fasîhlerinin yanında nasıl konuşurum?" dedim. "Ağzını aç!" buyurdu. Ağzımı açtım. Yedi defâ mübarek ağzının suyundan ağzıma saçtı ve "İnsanlarla konuş, onları güzel hikmet ve vaazlar ile Rabbinin yoluna çağır." buyurdu. Öğle namazını kıldım. Yanımda kalabalık insanlar gördüm. Nutkum tutuldu. Ali bin Ebî Tâlib'i (r.a) gördüm. Mecliste benim karşımda ayakta duruyor ve bana; "Ey oğlum niçin konuşmuyorsun?" diyordu. "Babacığım! Nutkum, konuşmam tutuldu, konuşamıyorum." dedim. "Ağzını aç." buyurdu. Açtım. Ağzının suyundan ağzıma altı defâ saçtı. "Niçin yediye tamamlamadınız?" dedim. "Resûlullah'a (s.a.v) karşı olan edebimden." buyurdu ve gözden kayboldu. Bundan sonra en fasîh bir dille konuşmağa başladım.

Birgün, minberde oturmuş vaaz ediyordu. Birden süratle en son basamağa indi. Ayakta, elini elinin üstüne koyarak, mütevâzi bir şekilde durdu. Bir müddet sonra minbere çıktı. Eski yerine oturdu ve vaazına devâm etti. Oradakilerden birisi, ne oldu diye suâl edince; "Ceddim Resûlullah'ı (s.a.v) gördüm. Geldi ve minber önünde durdu. Hayâ edip, son basamağa indim. Kalkıp, gitmeye başlayınca, bana yerime oturmamı ve insanlara vaaz etmemi emr etti, dedi. Resûlullah (s.a.v) Efendimizden Hz.Ali (r.a) vâsıtasıyla gelen feyzler, mânevî ilimler ondan sonra Hz.Hasan ile Hüseyin (r.anhüm)ve on iki imâmdan diğerleri ile devam etti. Bunlardan sonra gelen evliyâya feyzler hep on iki imâm vasıtasıyla geldi.

Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri dünyâya gelip velî oluncaya kadar hep böyle idi. Fakat o evliyâlıkta yüksek dereceye kavuşunca, on iki imâmdan gelen feyzler, ilimler, bereketler onun vâsıtasıyla geldi.

Başka hiç bir velî bu makâma ulaşamadı. Bunun için; "Önceki velîlerin güneşi battı. Bizim güneşimiz ufuk üzerinde sonsuz kalacak, batmayacaktır." buyurdular. Kıyâmete kadar, her velîye feyzler onun vasıtasıyla gelecektir. Bunun için kendisine "Gavs-ül-A'zam; En büyük Gavs" denildi.

Orta boylu, geniş omuzlu, açık alınlı, ince bedenli, buğday benizli, saçlarını omuzlarını örtecek kadar uzatır, sesi gür ve heybetli, çok güzel giyinir, talebeleri dâhil kimseden bir şey kabul etmez, küçük çocuklar ve kölelerle sohbet eder, fakirlerle oturup kalkardı. Gözü yaşlı aşırı derecede heybetli, dua ve niyazı kabul olunan, üstün ahlaklı, islamdan taviz vermeyen, Allah'a ve Resulüne âşık, Kur'an'a ve Sünnete bağlı bir veliydi. Tasarruf ve kerametleri vefatından sonrada devam etmiştir.

91 yıllık hayatının 73 yılını Bağdat'da geçirmiş, Abbasi Halifelerinin ve Selçuklu Sultanlarının icraatlarına şahit olmuş, idarecileri adil olmaya devet etmiş, sultana yaltaklık edenlere, zalimlere karşı çıkmış onları uyarmış, bütün ömrünü islama adanmış, Allah'ın dinine hizmetten ve insanlara güzel örnek olup irşaddan ayrılmamıştır. Birçok gayri Müslim islamla şereflenmiş onun müridi olmuştur. Gavsul-Azam sadece vaazlarla, nasihat ve öğütlerle, özendirmeler ve teşviklerle yetinmezdi. Gerekli gördüğü yerde çok açık bir ifade ve cesaretle ma'rûfu emreder, kötülüklerden menetme görevini yerine getirirdi. Sultanları, büyük devlet görevlilerini, dönemin halifelerini çekinmeden uyarır, onların yanlış hareketlerini ve kararlarını tenkid etmekten de geri durmazdı. Bu konuda kimsenin makam ve mevkiine bakmaz, etki ve yetkisini asla gözönünde tutmaz, yalakalık yapmazdı.

Hafız İmâmüddîn İbn Kesîr, Tarih'inde şöyle yazıyor: "O, halifelere, vezirlere, sultanlara, kadılara, avam, havas herkese iyiliği emreder kötülükten menederdi. Gayet açık bir dille ve cesaretle kalabalığın içinde, minberde, alenî olarak onları uyarırdı. Herhangi bir zâlimi vali ve idareci yaparsa ona itiraz eder ve Hak konusunda hiç kimsenin kendisini kötölemesine aldırmaz etmezdi." Kalâidü'l-Cevâhir kitabının sahibi şöyle yazıyor: "Halife Muktedî Liemrillâh, Kadı Ebu'l Vefa Yahya'yı kadı tayin edince -ki bu zat, zâlim İbn Mürcem (taşlanmış şeytanın zalim oğlu) diye anılırdı.

Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri minbere çıkarak şöyle konuştu:"Sen müslümanlar üzerine zalimlerin zalimi bir adamı tayin ettin. Yarın kıyamet günü merhametlilerin merhametlisi olan Allah'a ne cevap vereceksin!"Bu sözleri duyan halife sarsıldı, titredi ve ağlamaya başladı ve o anda kadıyı görevden uzaklaştırdı.

Gavsul A'zam, o sultanların ve Allah'tan korkmaz devlet erkânının yanında yer almış asalak (resmî ve saray mensubu) âlimleri, şeyhleri de şiddetle, ağır bir dille tenkid eder, iç yüzlerini açıklardı. Onlardan dolayı sultanlar ve erkân-ı devlet daha çekincesiz ve korkusuz hale gelmişlerdi. Bu sınıfa hitab ederek bir yerde der ki:" Siz neredesiniz, gerçek âhîret âlimleri nerede? Ey ilim ve amel hâinleri! Ey Allah ve Resûlû'nün düşmanları! Ey Allah kullarının yol kesicileri! Siz açıkça zulüm ve nifak içindesiniz. Bu nifak ne zamana kadar devam edecek? Ey âlim ve zâhid geçinenler! İdarecilerden ve sultanlardan dünya malını, zevk ve lezzetini alıncaya kadar mı onlara münafıklık yapacaksınız? Siz ve asrımızın birçok idarecileri Allah'ın malında ve kullarına verdiği nimetlerde ihanet ve zulmet içindesiniz. Ey Yüce Allah'ım! Ya bu münafıkların şevketini kır veya onları tevbe ettirerek bundan vazgeçirt. Zulmü yık; yeryüzünü onlardan temizle veyahut da onları ıslâh eyle."

Bir başka yerde o gruptan bir insana hitab ederek şöyle diyor: "Sen utanmıyor musun ki, hırsın seni zalimlere hizmetçilik yapmaya ve haram yemeye âmâde kıldı? Sen ne zamana kadar zalim sultanlara hizmet etmeye, ne zamana kadar haram yemeye devam edeceksin. Hizmetçiliğini yaptığın kimsenin sultanlığı en kısa zamanda tükenmek üzere. Senin, hiç sonu olmayan Allah'a hizmet etmen gerekir. (*Kalâidul Cevahir*, s.8.meclis: 51.52. *Ebu'l-Hasan En-Nedevi, İslam Önderleri Tarihi 1, Kayıhan Yayınları: 1/287-289.*)

Abdülkâdir Geylânî (k.s) nin Devri ve Çevresi:

Abdulkadir Geylânî (k.s) Hazretleri, İslamî hilafetin, ruhunu ve peygamberlik emanetini yitirdiği, saltanat haline getirildiği bir dönemde o makamın yapması gereken işleri diğer rabbaniler gibi yüklendi. Davet ve sohbetleriyle insanlar, İslamî ahdi yenilediler. İslamı atadan kalma bir miras gibi adet yerini bulsun diye kabullenenler şuurlandılar. Talim ve terbiyeleriyle İslam'ın tadını, imanın lezzetini tattırdı. İnsanları nefsanî arzuların kölesi ve insanların kulu olmaktan çıkardı. İbadet ve taata canlılık getirdi.

Bu dönemde Abbasi halifelerinden beş tanesinin hilafetine şahit oldu. Bütün ömrünü halkı irşadla tüketti. Hak uğrunda kuvvetli bir mücadele verdi. Halife ve idarecileri tenkid ederek adil olmaya, Hakk'a çağırdı. Şirk ve bid'atle şavaştı. Cahiliyet ve nifakla mücadele etti. ***Onun Bağdat'a şeref verdiği günler Halife Mustazhirbillah Ebu'l Abbas (ö. 512.)'ın devri idi. Ondan sonra sıra ile Müsterşid Râşid, Muktedî Liemrillah ve Müstencid Billâh saltanata geçtiler.***

Şeyhin bu dönemi çok önemli tarihî olaylarla doludur. Selçuklu sultanları ile Abbasî halifelerinin aralarındaki çekişmeler en şiddetli şeklini almıştı. Bu sultanlar Abbasî idaresine tam hâkim olmak ve kesin söz sahibi olabilmek için bütün gayretlerini gösteriyor, canla başla uğraşıyorlardı. Bazan halifenin rızası ile bazan da onun karşı gelmesi ve istememesine rağmen, ara sıra halife ile sultanın orduları karşıya gelip savaşıyor, müslümanlar çekinmeden birbirinin kanını akıttırdı. Bu tür olaylar Müsterşid zamanında birkaç kez olmuştu. Hâlbuki bu halife Abbasîlerin en akıllı başında, tedbirli halifesi idi. Çok kere de o üstün geldi. Fakat 10 Ramazan 519. tarihinde Sultan Mesûd'la yaptığı savaşta kesin yenilgiye uğradı. İbn Kesîr şöyle yazıyor: "Sultanın ordusu üstün geldi. Halife hapsedildi. Bağdatlıların malı mülkü yağmalandı. Bu haber bütün bölgelere yayıldı. Bağdat bu acı haberden çok müteessir oldu. Halkı arasında dış görünüş açısından olsun, manevî açıdan olsun depremler oldu, halk büyük sarsıntı geçirdi. Mescidlerin minberlerine varıncaya kadar kırdılar. Cemaatla namaz kılmayı dahi terkettiler. Kadınlar başlarındaki örtüleri atıp feryad ü figân ederek evlerinden dışarı fırladılar. Halifenin yakalanıp hapsedilmesine, düştüğü feci duruma, uğradıkları musibetlere matem tutmaya başladılar. Diğer eyaletler de Bağdat'ın yaptığı gibi hareket etmeye başladı ve bu fitne o kadar ileri gitti ki, az çok her eyâlet bundan etkilendi.

Sultan Sencer durumu gördü de yeğenine konunun nezaketini ve önemini haber vererek halifeyi serbest bırakmasını emretti. Sultan Mes'ûd onun emrini yerine getirdi, fakat Bâtınîler halifeyi Bağdat yolunda öldürdüler."

Bütün acı dolu olaylar Abdülkâdir Geylânî'nin gözleri önünde gelip geçti. O, müslümanların arasındaki parçalanışı, kardeş kavgasını, düşmanlığı gözleriyle gördü. Dünya sevgisi uğruna, mal, mülk, saltanat ve makam hırsı uğruna insanların herşeyi yapmaya hazır

olduğunu, onlarda sadece saray debdebesi ve zevki kaldığını, halkın saltanat makamına mukaddes gözle baktıklarını, eyaletlerin ve şehirlerin idaresini ele geçirmek için birbirini boğazlayacak hale geldiklerini de gördü. Abdülkâdir Geylânî hazretlerinin vücudu bu olayların içinde olmaktan uzak olsa da duygu ve şuuru ile o, ateşler içinde yanıyordu. Ve bu iç yanışı, ciğer ateşi bütün gücü, gayreti, heyecanı ve samimiyeti ile onu, insanları irşada, halka nasihat etmeye, onları nefislerini terbiye ve ıslah etmeye, kalpleri kötülüklerden temizlemeye çağırmaya, davet ve tebliğe yöneltti. Bu iç ateşi onu, bozgunculuğu ve dünya hırsını âdi ve aşağı görmeye, insanlarda iman şuurunu diriltmeye, onlara âhirete imanı hatırlatmaya, bu fânî âlemin geçici olmasına karşılık o ebedî âlem olan âhiretin önemini anlatmaya, ahlâkı güzelleştirmeye, gerçek tevhid inancına ve pürüzsüz ihlâs ve samimiyete çağırmak için bütün gücünü kullanmaya itti. *(Ebu'l-Hasan En-Nedevi, İslam Önderleri Tarihi 1, Kayhan Yayınları: 1/265-267.)*

Geylânî'nin manevi talebeleri, bu âlim zatın önünde Allah ve Resulü ile yaptıkları biat, tevbe ve imanı yeniden tazeledikten sonra, sorumluluklarının şuuruna erdiler. Şeyhle aralarında; talebelerin hocalarıyla, askerin komutanıyla, sürünün çobanı ile olan bağlarından çok daha kuvvetli, sağlam ve köklü bir bağ, kopmayan, çözülmeyen dini ve ruhi bir alaka meydana geldi. Bu asla bozulmayan ve ihanet edilmeyen bir misaktı.

İşte Şeyh Abdülkadir Geylânî'nin yaşadığı dönem birçok fitne ve kargaşanın arkasından, Moğol istilası gibi birçok siyasî zulüm ve karışıklığın olduğu, buna rağmen, İslamî ilimler sahasında oldukça münbit ve tarihin sayfalarına altın harflerle geçmiş büyük insanların da yetiştiği bir devirdir. Meselâ şu manâ büyükleri onunla çağdaş sayılırlar: İmam Gazzalî (505/1111), Aynu'l-Kudat el-Hemedanî (525/1131), Şeyhu'l-İslam Ahmed en-Namekî (536/1141), Ahmed er-Rifaî (578/1182), Ahmed Yesevî (562/1167), Ebû Medyen el-Mağribî (594/1198), Abdülhalık el-Gücevanî (595/1199), Rûzbihan Baklî (606/1209), Necmüddin el-Kübra (618/1221), Feridüddin Attar (632/1234), Hasan el-Çiştî (633/1236), İbn Arabî (638/1240).

Kâdiri tarikatının kurucusu olan Abdulkadir Geylani (k.s) Fıkıh ve hadîs ilimlerinde müctehid idi. Ehl-i sünnet itikadını ve din bilgilerini her tarafa yaydı. Hanbelî mezhebine mensuptu. Birçok kız ve erkek çocuğuna sahipti. Böylece onun müntesib ve talebeleri İslâma

davet, iman ve cihad şuurunun yaygınlaşp güçlenmesinde büyük katkıda bulundular. Çocukları ve müridleri vasıtasıyla Kadiri tarikatı, Mısır, Kuzey Afrika, Endülüs, Irak, Suriye, Sudan, Habeşistan, Anadolu, Kafkaslar, İran, Afganistan, Pakistan, Hindistan, Türkistan, Çin, Endenozya ve Malezyaya kadar dünyanın birçok yerine yayıldı. Temiz ve saf yapısıyla insanların kalplerini fethetmiştir. Abdulkadir Geylani'nin çocukları ve torunları Kuzey Afrikada daha çok şerif, Irak, Suriye, Anadolu'da ise Seyyid ve Geylani diye anılırlar.

Kadiri tarikatı Anadolu'ya, Osmanlı Devleti zamanında Eşrefoğlu Rumi (k.s) tarafından, İstanbul'a da İsmail Rumi (k.s) Hazretleri tarafından getirilmiş burada neşvü nema bulmuştur. Bugün Anadolu'da en yaygın olan kollardan biriside Kadiri tarikatının Halisiyye koludur. (*Sadık Vîcdani, Tomar Sh.108-109.Mustafa Kara, Bursada Tekkeler ve Tarikatlar 1/19) (Nedvî, Ebü'l-Hasan, İslamda Fikir ve Davet Önderleri, s.283-284.285.)*

İslam Dünyasında en yaygın tarikat olup, bugünde aktif bir şekilde faaliyetlerine devam etmekte, gönülleri fethetmektedir. Birçok insanın islami seçmesine ve olgun Müslüman olmasına vesile olmaktadır.

Yunus Emre (k.s) ona duyduğu derin sevgi ve hayranlığından:

*“Seyyah olup şu âlemi arasan,
Abdulkadir gibi bir er bulunmaz.”*

Eşrefoğlu Rumi (k.s) de:

*“Arısının balıyım bahçesinin gülüyüm,
Çayırının bülbülüym. Şeyh Abdulkadirin”*

Erzurum'lu Alvarlı Muhammed Lütî (k.s) de:

*“Pîr-i Geylânî dir, Kemer-i himmet,
Eflak-ı şeriat nur-i hakikat,
Mir'at-ı Muhammed bahr-ı marîfet,
Üstad-ı küll, rih-i Rahman iledir.” Der.*

Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hz.leri'nin Müridlerine Olan Şefaati

Gavs'ul-A'zam Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri'nin müridleri sayılamayacak kadar çoktur. Onlar dünya ve ahiret

mutluluklarına da ermişlerdir. Dervişlerinin hiçbirisi tevbesiz ölmemiştir.

Şeyh Ali El-Garseni'nin (k.s) Pir Abdulkadir-i Geylani (k.s)'nin şöyle buyurduğunu naklediyor: *“Cehennem hazineleri ile ilgili aramızda şöyle bir konuşma geçti: ‘Dervişlerinden cehennem'e giren varmı?’ dedim. ‘Allah (c.c) hakkı için hayır.’ dediler. ‘Tabi olmayacak. Çünkü elim müridlerimi, göğün yeri kuşattığı gibi kuşatmıştır.’ dedi. Rabbimden yetmiş küsur defa söz aldım ve Rabbimin İzzet-i Hakk'ı için, dervişlerimin hepsi kendimle birlikte Cennet'e girinceye ve onları cennete götürünceye kadar Rabbimin huzurundan ayrılmam’.*”

Hz. Pîr'e (k.s) sordular: *“Biri senin tarikatına girse ya da sana intisab etse (bağlansa), fakat senden ders almaz ise, senin hırkanı giymezse senin dostların sayılabilir mi?”* Cevap verdi: *“Her kim bana intisab ederse, Allah-u Teâlâ (c.c) onu kabul eder ve o benim dostlarımdan olur. Her kim medresem kapısının önünden geçerse, muhakkak Allah-u Zülcelâl (c.c) onun ahirette azabını hafifletir.”*

Biri gelip O'na Babül-Ezc civarındaki kabristanın birinden korkunç bir ses duyduğunu söyledi. Hz. Pîr (k.s) bunun üzerine sordu: *“O adam benden feyz aldı mı?”* Onlar da: *“Bilmiyoruz.”* dediler. Bu sefer Gavs-ı Geylani (k.s): *“Meclisimde hiç hazır bulundu mu?”* diye sordu. Yine *“Bilmiyoruz.”* dediler. Gavs (k.s) Hazretleri bu sefer: *“Arkamda namaz kıldı mı?”* diye sorunca yine *“Bilmiyoruz.”* Dediler. Başını bir saat kadar eğdi. Murakabaya daldı. Sonra başını heybetle kaldırarak haykırdı: *“Melekler (Allah'ın selâm'ı üzerlerine olsun) gelip bana, o kişinin yüzümü gördüğünü ve hakkında iyi niyet taşıdığını, bu yüzden Allah (c.c) tarafından afv edildiğini haber verdiler.”* Bunun üzerine bir daha ondan, böyle korkunç bir ses duyulmamıştır.

Pir Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri, Allah-u Teâlâdan, müridlerinin hiçbirinin tevbesiz ölmeyeceğine dair garanti almıştır. Her müridi, Hz. Pîr'in (k.s) müridlerinden yedi kişi kurtarabileceğini, Hz. Pirimiz sık sık ifade etmiştir. Hatta bir keresinde demiştir ki: *“Mağrip'te bir müridimin avreti açılırsa, biz onu meşriktan mutlaka örteriz. Himmetimizle (Allah'ın (c.c) izni ve inâyetiyle) dostumuzu kurtarıyoruz.”*

Şeyh Ali El-Kureşî'y'e (k.s) göre Pîr Gavsı'l-Azam (k.s) ona demiş ki: *“Bana, gözün alabileceği kadar bir kitap verilmiştir. Onda,*

bana intisab edecek olan dervişlerimin ve arkadaşlarımın (Müridlerimin) ve kıyamete kadar bana mürid olacakların isimlerini gördüm."Hz. Pir Abdulkadar-i Geylani (k.s) Hazretleri'ne sordular: *"İyi müridleriniz malum. Ya kötüleri ne olacak?" Bunun üzerine Hz. Pir (k.s) şu cevabı vermiştir: "İyiye gelince, o kendini bize adamıştır. Kötüye gelince, biz kendimizi, onu kurtarmak için adamışızdır."*

Şeyh Adiy bin Misafir (k.s) Hazretleri şu mühim açıklamayı yaptı: "Bütün şeyhlerin müridlerinden her kim benden feyz hırkasını istedi ise, rahatlıkla giydirdim, ama Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri'nin müridlerine karşı bunu yapamadım. Çünkü hepsini, Rahmet deryasında yüzerlerken gördüm. Böyle olan kimseler, denizi bırakıp da bir bardak ile su dağıtan kişinin yanına gelirler mi hiç?"

Gavsı'l-Azam (k.s) Hazretleri'nin dervişlerinden **El-Betayihi (k.s) anlatıyor:** "Bir gün şeyhimiz Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri'nin evine girdim. Önceden görmediğim, tanımadığım dört kişi gördüm. Onlar kalkıp çıkmak için yürüyünce, Hz. Pir (k.s) bana: 'Yetiş onlara da, sana dua etsinler.' emrini verdi. Koştum, onları medresenin avlusunda yakaladım ve bana dua etmelerini rica ettim. Onlardan biri bana dönerek dedi ki: 'Ne mutlu sana. Sen böyle bir şahsın dervişi ve hizmetindesin ki, Allah (c.c) Hazretleri O'nun bereketiyle yerleri, tepeleri, dereleri, denizleri ile birlikte ayakta tutuyor. O'nun duası sayesinde, halkın iyisine de kötüsüne de Allah (c.c) merhamet ediyor. Biz diğer Veliler, O'nun ayağı gölgesi altındayız, O'nun emrindeyiz. O'nun emrinden hiç ayrılamayız.' Sonra yanımdan uzaklaşıp gittiler. Hayret ve dehşet ile Hz. Pir'e (k.s) koştum. Daha bir şey söylemeden bana hitâb etti: 'Ey Allah'ın (c.c) kulu. Ben hayatta iken, onların sana anlattıklarını kimseye söyleme.' Ben: 'Bunlar kimdi?' diye sordum. Hz. Pir (k.s) Hazretleri: 'Bunlar Kâf Dağı'nın ileri gelenleridir ve halen oradadırlar.' dedi."

Şeyh Ömer El-Bezzâz (k.s) Hazretleri anlatıyor: "Hz. Pir Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri'nden dinledim: 'Hüseyin El-Hallacın (Hallac-ı Mansûr (k.s) ayağı kaymıştı. O asırda elinden tutup onu kaldıracak kimse (Veli) yoktu. Eğer ben, onun zamanında olsaydım, (bulunsaydım) elinden tutup onu kurtarırdım. Çünkü kıyamete kadar ayağı kayan her müridimin, ahababımın, arkadaşımın elinden tutup kurtaracağım.'

Ebu-l Ferec bin El-Hamami'nin bir müşahedesi: “Hz. Pir Gavsul Azim (k.s) hakkında duyduğum şeyleri bir türlü kabul edemezdim, inkâr ederdim. Böyle şey olmaz derdim. Bir gün Babil-Ecz'de bir işim çıktı. Oraya gitmem gerekti, gittim. Dönüşümde Hz. Pir'in (k.s) medresesinin önünden geçiyordum. Müezzin İkinci ezanını okuyordu. İçimden ‘Bakalım şu namazı onun arkasında abdestsiz kılayım farkına varacak mı?’ diye bir düşünce geçirdim. Camiye girdim, arkasında İkinci Namazını kıldım. Namaz bitince Hz. Pir bana dönerek: ‘Ey Oğul? Bana bir hacet için gelseydin, mutlaka hacetini görürdüm. Lakin gaflet, bütün mevcudiyetini kuşatmış ve bu yüzden arkamda abdestsiz namaz kıldın.’ Bunu hiç doğru yapmadın.’ demez mi? Hayretten az kaldı düşüp bayılacaktım. O (k.s), benim içimdekileri nasıl bilebilirdi? O andan itibaren tevbe-kâr olup yanından, hizmetinden hiç ayrılmadım. Gün geçtikçe O’nu sevmeye, saymaya başladım. O’nun feyz ve bereketini çok gördüm.”

Şeyh Matar El-Barzani'nin (k.s) oğlu Şeyh Ebul-Hayr Kerûm (k.s) anlatıyor: “Babam ölüm döşeğindeyken kendisine: ‘Senden sonra kime uymamı vasiyyet edersin?’ diye sordum. ‘Şeyh Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri’ne intisâb et.’ dedi. ‘Galiba ağır hasta olduğundan ne dediğini bilmiyor.’ dedim. Bir saat sonra yine: ‘Senden sonra kime intisâb edeyim?’ diye sordum. ‘Şeyh Abdulkadir'e (k.s)’ diye cevap verdi. Bir saat bekledikten sonra yine sordum. Bu defa şöyle dedi: ‘Bir zaman gelecek ki, Şeyh Abdulkadir’den (k.s) başka hiç kimseye intisab edilmeyecek.’ Babam ölünce Bağdat’a Şeyh Abdulkâdir (k.s) Hazretleri’nin yanına gittim. Orada bütün Meşâyih-i Kirâm’ı gördüm. Hz. Pir (k.s) durmadan konuşuyor ve şöyle diyordu: ‘Ben sizin vaizleriniz gibi değilim. Beni yukarıdakiler de dinler. Çünkü ben Allah (c.c) Hazretleri’nin emri ile konuşurum.’ Bir ara başını kaldırdı. Ben de başımı yukarıya kaldırıncâ, nurdan atlar üzerinde nurdan adamlar saf saf olmuş, Hz. Pir’i (k.s) başları eğik, huşu içinde dinliyorlar. Kimisi hüznünden ağlıyor, kimisi titriyor, kimisinin elbisesi tutuşmuş ateşler içinde yanıyor. Bunu görünce korktum ve kürsüye doğru koştum. Hz. Pir’in (k.s) yanına çıkınca kulağımdan tutarak: ‘Babanın ilk vasiyyetiyle neden yetişmedin?’ diye çıkıştı. Heybetinden korktum ve başımı eğdim.”(*Cevherden Gerdanlıklar, Sh.58*)

Vefatı:

Gavs'ul-A'zam, uzun bir süre dünyayı, zahirî ve bâtını üstün meziyetleriyle, manevî kemâlâtı ile faydalandırdıktan, İslâm dünyasında maneviyatın ve Allah'a yönelmenin zevkini, neşesini meydana getirdikten sonra H.561. Yılında.M.1166 yılının Rebiul Ahir ayında Cumartesi gecesi Bağdat'ta Hakk'ın rahmetine kavuşmuş, Bağdatta Kadiri külliyesindeki türbesine defnolunmuştur. Onun için ***“Veliler Sultanı Abdulkadir Geylani, Aşk ile doğdu, kemal ile ömür sürdü ve kemal-i aşk ile Rabbine vasıl oldu.”***diyerek tarih düşürülmüştür ki, ebced hesabına göre “aşk” 470, “kemal” 91, “kemal-i aşk” ise 561’e tekabül etmektedir. Buna göre Geylânî 470’de doğmuş 91 senelik bir ömürden sonra 561 tarihinde vefat etmiştir.

Oğlu Şerefüddîn İsa (k.s) ölümünü şöyle anlatıyor: "Vefat etmesine sebep olan hastalığa yakalandığında kardeşim Şeyh Abdülvehhab (k.s) kendisine, sizden sonra yapmam için bana bazı tavsiyelerde bulunun dediğinde. Buyurdu ki: Daima Allah'tan kork. Allah'tan başka kimseden korkma, Ondan başka birinden de bir şey bekleme. Bütün ihtiyaçlarını Allah'a havale et. Sadece ona güven ve herşeyi ondan iste. Allah'tan başka hiç kimseye güvenme. Tevhid yolunu tut ki o yol, herkesin birleştiği noktadır, dedi ve şöyle devam etti: Kalb Allah ile yoğrulmuş olursa hiçbir şey ondan kopmaz ve hiçbir şey oradan dışarı çıkamaz. Ve dedi ki: Ben kabuksuz özüm.

Vefat edeceği sırada, oğullarına: “Yanımdan ayrılın. Çünkü zahirde sizinle, batında sizden başkasıyla (yani Allah’u Zülcelal’le) beraberim. Yanımda sizden başkaları da (melekler) var. Onlara yer açın. Onlara karşı edebli olun. Buraya büyük bir rahmet iniyor. Onları sıkıştırmayın.” Sonra selam aldı. “Ve aleyküm selam ve rahmetullahi veberekatuhu” Allah'ın selâmı, bereketi, rahmeti sizin üzerinize olsun. Allah sizi de beni de bağışlasın, benim de sizin de tevbenizi kabul etsin. Bismillah, gelin ve geri gitmeyin.”

İşte bunları bir gece bir gündüz sürekli söyledi durdu. Sonra şöyle dedi: Yazık size. Ben hiçbir şeye aldırış etmiyorum. Ne bir meleğe, ne de ölüm meleğine. Ey ölüm meleği, bizim amellerimiz senden çok bize bir şeyler vermiştir”.

Öldüğü gecenin gündüzünde müthiş bir sayha attı. İki oğlu Şeyh Abdürrezzak (k.s) ve Şeyh Musa (k.s) diyorlar ki: Tekrar tekrar ellerini kaldırıp uzatıyor ve diyordu ki; Allah'ın rahmeti, bereketi, selâmı size

olsun. Hakka dönün, sıfata girin. Ben şimdi sizin yanınıza geldim. Bir de şöyle diyordu: Yumuşak olun. Sonra hakkın emri geldi de ölüm hali kapladı. O vaziyetteyken dedi ki: Benimle sizin ve bütün insanların arasında yerle gökler arası kadar fark vardır. Beni kimseyle kıyaslamayın, kimseyi de benimle kıyaslamayın. İki defa “Allahümme Refikül A’la,”Yüce dosta gidiyorum”dedi. Bir ara,”Durun” Ölüm ve sekerat hali geldi, bu halde iken, bana kimse bir şey sormasın. Ben Allah’u Zülcelalin ilminde bir halden başka bir hale geçmekteyim.” Dedi,

Oğlu Şeyh Abdülaziz hastalığının gidişini sorduğunda; benim hastalığımı kimse bilmez, kimse de anlamaz, ne insan, ne cin, ne de melek. Allah'ın hükmünden Allah'ın bilgisi şaşmaz, (Kendi hükmünü yine en iyi kendi bilir.) Hükmü değişir ama bilgisi değişmez, hükmü nesholur ama ilmi nesholmaz. Allah istediğini yok eder, istediğini bırakır. Onun katındadır asıl yazı. Ne yaparsa yapar ondan sebep sorulmaz, insanlardan sebep sorulur, dedi.

Sonra oğlu Şeyh Abdülcebbâr, kendisine: Neren ağrıyor? Diye sorduğunda ise şöyle dedi: "Her tarafım ağrıyor. Fakat kalbimde bir ağrı yok. O Allah'la sağlam olarak birlikte dir.

Sonra son demi geldi. Şöyle söylemeye başladı: "Kendinden başka hiç bir mâbud olmayan Allah'tan yardım istiyorum. O münezzeh ve yücedir, canlıdır. Yok, olması düşünülemez. Kendi kudreti ile izzetini gösteren, ölüm ile kullarına galip gelen o Allah arınmıştır. Ondan başka mâbud yoktur. Muhammed (s.a.v) Efendimiz Allah'ın peygamberidir."

Oğlu Şeyh Musa (k.s) diyor ki, Babam: Vefat ettiğinde, son sözlerinde, üç defa: **"Allahümme Refikül a'la. Lailahe illallah Muhammedün Resulullah. Allah, Allah, Allah"**deyip sesini kesti, dilini damağına yapııştırıp mükerrer ruhunu canana teslim etmiştir.

Rabbim derecesini âli eyleyip bizleri şefatinden, himmetinden mahrum etmesin. Âmin.

Vefâtı büyük bir üzüntüyle karşılandı. Cenâze namazını kılmak üzere, görülmemiş bir kalabalık toplandı. Cenâze namazını oğlu Şeyh Abdülvehhâb (k.s) hazretleri kıldırdı. O kadar insan toplanmıştı ki, kalabalık sebebiyle ancak gece defn edilebildi. İnsanlar, büyük kalabalıklar hâlinde ziyâretine geldiler. Bu ziyâretler günlerce devâm etti.

Kabri ziyaretgâh olup, kerametleri ve tasarrufu kıyamete kadar devam edecek büyük bir Allah dostudur. O mübarek şöyle diyordu:

"Öncekilerin (velilerin) güneşi battı,

Bizim güneşimiz sonsuza dek batmayacaktır".

Moğolların Bağdatı 1258 de, işgal edip Abbasi devletine son verirken Bağdatı yakıp yıkmış, bu tahribattan Geylani Hazretlerinin cami ve türbeside nasip almıştır. İranlı Şiiler ve Şah İsmail de 1509 yılında Bağdatı işgal ettiğinde yıktırılan, türbeleri Osmanlı Devleti tarafından Bağdat yeniden fethedildikten sonra Kanuni Sultan Süleyman zamanında yeniden inşa edilmiş, Tekke ve zaviyesi bakımlı bir hale getirilmiştir. Bugünde dünyanın her yerinden gelinerek ziyaret edilmektedir.

Gavs'ul-Azam bu dünyadan göçüp gitti, ama arkasında İslâm davetçilerinden, ahlâk ve nefisleri temizleyip terbiye eden bir kitle bırakarak gitti. Bu kitle onun hizmetini kıyamete kadar devam ettirecektir. Cenab-ı Hak rızası için çalışan Habibinin yolundan gidenlerden eylesin. Âmin. (*Ebu'l-Hasan En-Nedevi, İslam Önderleri Tarihi 1, Kayıhan Yayınları: 1/294-297.*)

Eserleri:

Birçok eser bırakmış, bu eserlerden bir kısmı okuyucuların hizmetine sunulmuştur. Bu eserlerinden bir kısmı: ***1-El Günye li-Talibi Tarikil Hak, 2-El Fethur Rabbani, 3-Futuhul Gayb, 4-El Füyuzatur Rabbaniyye fi Evradil Kadiriyye, 5-Mektubat, 6-Cilalül Hatır min Kelami Şeyh Abdulkadir, 7-Sırrul Esrar ve Mazharul Envar, 8-Ed Delail, 9-Es Siracul Vehhac fi Leyletil Mirac, 10-Akidetul Bâzil Eşhe, 11-Tefsirül-Kur'an .(İslam Ansk. C.1 sh.236. İslamiyetin Getirdiği Tasavvuf, Ömer Rıza Doğrul, sh.113)***

KADİRİ TARİKATININ DOĞUŞU

Tasavvuf tarihinde Abdulkadir-i Geylani' (k.s) den önceki döneminde bir şeyhin görüşlerini ve manevi otoritesini kabul edip onun etrafında toplanan sufi cemaatleri oluşmuş, sufilerin şeyhlerle ve birbirleriyle ilişkilerini düzenleyen kurallar belirlenmiş, isimlerine mahsus rıbat ve hankahlar yapılmışsa da bütün bunlar şeyhin yaşadığı dönem ve bölgeyle sınırlı kalmış, süreklilik, yaygınlık ve kurumsal bir nitelik kazanmamıştır.

Tasavvuf tarihi kaynaklarında bu devirde oluşan sufi grupları Kassariyye, Hakimiye, Cüneydiyye, Bayezidiyye, Hareviyye gibi adlarla anılmaktadır. Sürekli yaygın ve kurumsal niteliğe sahip ilk tasavvufi oluşumlar XII. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Bunlardan Ahmet Yesevi'ye (k.s) nisbet edilen Yeseviyye daha çok Orta Asya'da ve Türkler arasında, Ahmet er-Rifai'ye (k.s) nisbet edilen Rifaiyye Ortadoğu'da ve Araplar arasında, Abdulkadir-i Geylani'ye (k.s) nisbet edilen Kadiriyye ise Irak başta olmak üzere İslam dünyası'nın hemen her tarafında yayılmıştır.

Gavs'ul A'zamın vefatından, Moğolların Bağdatı işgal ettiği 1258 yılına kadar kuruluş dönemini tamamlayan ve daha bu dönemde kollara ayrılmaya başlayan Kadiriyye, bu olayın ardından aile mensuplarının şehri terkedip İslam dünyasının çeşitli bölgelerine göç etmesiyle büyük gelişme göstermiş ve birçok kola ayrılmıştır. Kaynaklarda Kadiriyye kolu olarak tanıtılan tarikatler 46 tanedir. Abdülkâdir Geylânî'nin tasavvuf anlayışı, şeriate ve dinin zahirî hükümlerine titizlikle bağlı kalma esasına dayanır. O, her an Kur'an ve hadislere uygun hareket etmeyi şart koşar. Ona göre bir zahidin hayatında görülebilecek derunî haller dinî ölçülerin dışına taşmamalıdır. Müridlerine hep tabi olun bidat yoluna sapmayın; itaat edin, muhalefet etmeyin, sabredin; sızlanmayın, günahattan temizlenin, kirlenmeyin, zikir halkasına toplanın ve Mevla'nızın kapısından ayrılmayın" şeklinde tavsiyelerde bulunurdu.

O diğer İslâm mutasavvıfları gibi dünya ve ahiret nimetlerini, kul ile Allah arasında bir perde sayar ve mutasavvıfın bu nimetleri değil, fakat Allah'ın Zatını hedef sayması lazım geldiğini söylerdi.

Tarikatının şeriate uygun olduğu İbn Teymiye gibi bir münekkid tarafından bile kabul edilmiştir. Nevevî, Suyuti ve İbn Hacer gibi âlimler de onu bu konularda takdir edenlerdendir. İbn Arabî tarafından da "kutub" ve "insan-ı kâmil" olarak tavsif edilmiştir.

Anadoluda Kadirilik:

Hız. Pîr Abdülkâdir Geylânî tarikatlar üstü bir şahsiyet olarak tasavvuf tarihinde mümtaz bir konuma sahiptir. Bizâtihi kendisi;

*“Ben oldum hazır olanların kadehlerini dolduran,
Boşaldıkça dönüp dönüp dolduran.
Âşıklar ancak benden artanı içtiler,
Kalan kadehlerimi de benden sonra içtiler.”*

Beyitleriyle pîrlerin, velîlerin ve âşıkların feyiz kaynağı olduğuna işaretle velîler arasındaki bu seçkin mevkiini beyan etmiştir. Bağdat'ın meşhur sûfilerinden Tâcü'l-ârifin Ebü'l-Vefâ (501/1107)'nın, Bağdat'a ilk geldiği yıllarda kendisine hitaben söylediği; **“Herkesin horozu zamanında öter, sizin horozunuz ise kıyamete değin.”** Sözleriyle müjdelediği Kâdirîlik tarîkatı ve Hz. Pîr'in irfanı, neş'et ettiği XII. yüzyıldan itibaren geniş bir coğrafyaya yayılmış ve bu şekilde günümüze değin devam etmiştir.

Seyyid Abdülkâdir'in hal-i hayatında teşekkül etmeye başlayan tarîkatı, kendisinden ilim ve tarîkat terbiyesi almış evlatların ve halifeleri vasıtasıyla o dönemde Irak ve civarına, Şam, Halep, Mısır ve Yemen'e kadar ulaşmıştır. Tarihi seyri içinde Kâdirîlik; Kuzey Afrika, Hindistan, Orta Asya, Anadolu ve Balkan topraklarında yaşayan Müslümanların maddî ve mânevî yaşantısına yön veren önemli tarîkatlardan biri olmuştur. Bu yolda yetişmiş büyük pîrlerin tasarrufları ve ictihadları ile Kâdirîlik, Yâfiyye, Esdiyye, Sumâdiyye, Nablûsiyye, Hilâliyye gibi şubelere ayrılmıştır.

Bizim coğrafyamızın Pîr Abdülkâdir'in tarîkiyle buluşması ve Kâdirîliğin bir tarîkat olarak Anadolu'da temsilinin XV. asırda Eşrefîlik ile olduğu bilinen bir husustur. Tarîkatın zuhûru ile Anadolu'ya geliş arasında yaklaşık üç asırlık bir zaman dilimi vardır. Ancak Kâdirîliğin daha erken zamanlarda Anadolu'ya gelmiş olma ihtimalini göz ardı edemeyiz. Tarîkatın neşrinde önemli pay sahibi Geylânî ailesinin serencamı bu bakımdan önemlidir. Tarihte iki önemli hâdise Geylânî ailesinin tarîkatın merkezi olan Bağdat'tan zorunlu ayrılışına sebep olmuştur. Bunlardan ilki 656 (1258) yılında ki Moğol istilası, diğeri 914 (1509)'teki Şah İsmail'in Bağdat'a tahakkümüdür. Her iki olayda da Abdülkâdir Geylânî'nin âsitâne ve türbesi yıkılmış ve ailesi Bağdat'ı terk etmek zorunda bırakılmıştır. Bu zorunlu göçler sırasında, aynı kaderi paylaşan diğer bölgelerdeki münferit derviş zümreleri gibi Pîr'in ailesinden bazılarının Anadolu'ya doğru hareket etmiş olmaları mümkündür. Seyyid Abdülkâdir'in oğlu Abdülazîz Geylânî'nin Musul civarlarında yaşamış olması ailenin bu topraklara yakınlaştığının önemli bir işaretidir. Kâdiriyye tarîkatı, XIII. yüzyıldan beri Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'da Pîr Geylânî soyundan gelen Berzencî ve Sâdât-ı Nehrî gibi Suriyeli ve Kuzey Iraklı şeyh aileleri tarafından temsil edilmiştir.

Yine XIII. asırda Afyon'da yaşadığı tahmin edilen Hz. Pîr'in sekizinci kuşaktan torunu Abdülkâdir Geylânî ile Çorum'a yakın kendisine ait bir çiftlikte medfun Abdülcebbar Dede de bu kutlu aileye mensubiyeti ile meşhurdur. Ancak bu zâtların tekke merkezli tarikat faaliyetlerinden ziyade mânevî nüfuzlarından haberdarız. Aile fertleri dışında Kâdirîliğe müntesip bazı şeyhlerin de Anadolu'ya geldiği bilinmektedir. Abdülkâdir Geylânî'den tarikat hırkası giymiş Yemenli Abdullah el-Esdî (v. 620/1223) bunlardan biridir. Sumâdî kolu şeyhlerinden Muhammed b. Halil es-Sumâdî (v. 1541) de İstanbul'a gelmiş ve Sultan I. Selim (1512-20) ile görüşmüş, Padişah Şam'daki dergâh için kendisine bazı ihsanlarda bulunmuştur. Ancak bu seyahatin, Şam ve Kudüs çevresinde faal olan tarikatın İstanbul ya da Anadolu'da yayılması için bir zemin oluşturmadığı anlaşılmaktadır. Anadolu'ya XV. da Hacı Bayram-ı Veli' (k.s)'nin damadı ve müridi iken onun emriyle Hama'ya gidip Abdulkadir-i Geylani' (k.s) nin soyundan Hüseyin el-Hamevi' (k.s) den hilafet alan Eşrefoğlu Rumi (k.s) getirmiştir. Kadiriye'nin Eşrefiyye kolunun piri olan Eşrefoğlu Rumi'nin kurduğu tarikat geniş bir alana yayılmayıp İznik-Bursa çevresiyle sınırlı kalmıştır. Kadiriyye XVII. da tarikatın Rumiyye kolunun kurucusu İsmail Rumi (k.s) nin faaliyetleri sonucu başta İstanbul olmak üzere Anadolu ve Balkanlarda yaygınlık kazanmıştır. İsmail Rumi nin Tophanede kurduğu Tekke diğer bölgelerde açılan Kadiri tekkelerinin merkezidir.

Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu'da kurulduğu XVIII. dan beri yaygın olan Kadiriyye, Abdulkadir-i Geylani (k.s) soyundan gelen Berzenci ve Sadat-ı Nehri gibi Suriyeli ve Kuzey Iraklı şeyh aileleri tarafından temsil edilmiştir. Aynı bölgeden olup tarikatın Halisiyye kolunu kuran Ziyaeddin Abdurrahman Halis et-Talibani' (k.s) nin Sivasa gönderdiği halifesi Mur-i Ali Baba (k.s) (Mor Ali Baba) ,Urfalı Dede Osman Avni Baba (k.s) ve diğer halifeleri vasıtasıyla Halisiyye Anadolu'da ve İstanbul'da yayılmıştır.

Hakiki Şeyh

Gavs'ulAzam,Şeyhlerin Sultanı,Eş-Şeyh Es-Seyyid Abdülkadir Geylani Hazretleri(k.s) bir şeyhin nasıl olması gerektiğini şöyle tarif ediyor:

Şeyh ol kimsedir ki, seni huzurunda cem eyler. Senin dünya halini elinden alıp sanki anadan doğma hale sokar. Seni öyle bir

rabıtaya sevkeder ki, durmadan dilinle, kalbinle tevhid okur hale getirir. Gıybetten, hasetten, kinden seni öyle muhafaza eder ki, yanında imiş gibi uyarır. Güzel ahlakı ile seni tehzib eder ki, yani temizleyip düzeltir ki, kalbinde ahlak-ı hamide(güzel ahlak) yer tutar. Kendinin güzel ahlakı ile seni müeddep kılp, edeplendirerek terbiye eder. Allah'ın kendine verdiği nur ile senin batınını nurlandırır, Ruşen kılar. İşte şeyh budur. Bu halleri ifa edemeyen kâmil olmayıp, Kutta-i tarik olup, yol kesici bir nadandan ibarettir.

Şeyh Kimdir?

Şüphesiz Şeyhten (k.s) havas ve avam faydalanır. Şeyh o kimsedir ki;

Duası makbul, gözleri yaşlı, daima tefekkürlü, yumuşak kalpli, güler yüzlü, nefsinde cömert, eli açık, ilmi çok, güzel ahlaklı, nesli temiz, ibadet ve ictihadda ayakları sabit, devamlıdır. Ve onun tarikatı, kalp ve ruhun sarılmasıyla, kaderin akışı altında serilmiştir. Nefsin sıfatlarını (fayda görme, zarar görme, yakın kalma, uzak kalma gibi korkulardan) yok etmekle beraber içi ve dışı birleştirmektir. Sözü, işi, nefsi ve kalbi birleştirmektir. Her hatıra gelen şeyde, her lahzada, her nefeste, her varidatta ve her halde Allah'ın kitabına ve Resulünün sünnetine teslim olmaktır. Allah'la beraber kalmaktır.

Şeyh Abdülkadir Geylani (k.s) buyurur ki: “Şeyhin şu on iki hasleti tamamlamadan seccadeye oturması ve başa geçmesi caiz olmaz:

Bunlardan iki haslet Allah'tan, iki haslet Hz. Muhammed (s.a.v)'den, iki haslet Ebu Bekir (r.a)'den, iki haslet Hz. Ömer (r.a)'den, iki haslet Hz. Osman (r.a)'dan ve iki haslet de Hz. Ali (k.v)'dendir.

Allah'tan aldığı iki haslet: Ayıpları örten ve bağışlayıcı olmasıdır.

H. Muhammed 'den (s.a.v) aldığı iki haslet: Şefik ve Refik (merhametli ve arkadaş) oluşudur.

H. Ebu Bekir'den (r.a.) aldığı iki haslet: Sadakatli ve tasdik edici olmasıdır.

H. Ömer'den (r.a.) aldığı iki haslet: Emredici ve nehyedici olmasıdır.

H. Osman'dan (r.a.) aldığı iki haslet: Çok yemek yedirici ve insanlar uyurken namaz kılıcı olmasıdır.

H. Ali'den (k.v) aldığı iki haslet: Âlim ve şecaatli olmasıdır.

Bu fakir için gereklidir ki o şeyh canlı fikirli, cevheri zikir, tartışması güzel ve münazaralı olmayan, mütevazı, doğruluktan haktan başka bir şey istemeyen, doğruluktan başka bir yol bilmeyen, insanlara karşı göğsü geniş, nefsinde insanlara en zelil olan, gülüşü mütebessim, sorusu öğretici olan, gafillere hatırlatıcı, cahillere öğretici, kendine sıkıntı verene sıkıntı vermeyen, malayaniye dalmayan, vermesi bol, ezası az, haramlardan kaçınan, şüphelilerden çekinen, gariplere yardım eden, yetimlere baba olan, sevinci yüzünde, hüznü kalbinde, fikriyle meşgul, fakirliğinde sevinçli, sırrını açmayan, gizliyi açıklamayan, hareketleri latif, bereketi akıcı, karşılaşılması görülmesi tatlı, faydalı olmakta cömert, anlayışı güzel, ahlakı güzel, huyları yumuşak, cevheri akıcı ve eriyici, susması uzun, sıfatı güzel, kendisine cahillik yapıldığında yumuşak, kendine yapılan kötülüklere sabreden, katı ve karamsar olmayan, Hak ateşinde alevi sönmeyen, hasetçi olmayan, aceleci olmayan, kinci olmayan, büyüklere büyük olan, küçüklere acıyan, emaneti emin olan, hıyanetten uzak olan, dostluğu takva, yaratılışı hayâ olan, çoğu zaman uyanık, şehirler müdâvim, acizliği az, tahammülü çok, nefsinde karşı az sevdiklerine çok olan, hareketleri edepli, konuşması beğenilir, musibete sevinmez.

O, kimseyi gıybetle anmaz. Vakur, sabırlı, razı şükredici, konuşması az, namazı orucu çok olan, lisanı doğru, Cenâb-ı Hak tarafından verilenleri gizleyen, misafirleri toplayan ve yediren, kötü söz söylemeyen, incitici olmayan, gıybet etmeyen, nemmamlık yapmayan, gafil olmayan, bıkmayan, usanmayan, isyankâr olmayan, nimetleri unutmamandır. O'nun lisanı mahzun, kalbi mahzun, sözleri

ölçülü olmalı. İşte bu haller fakirin sıfatıdır. Bu fakirin sıfatıdır. Bu fakir o sıfatlarla Allah'tan çok hayırlar ister. Allah bu hayırlara cümle ehıbbamı muvaffak kılsın. Âmin

Gavs'ul-A'zam Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretlerinin bu yola girenlere tavsiyeleri

Gavs'ul-A'zam Ba'zul-Eşheb Muhyiddin Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri tarikata ilk giren müridin yapması gerekenleri, şeyhine karşı yapması gereken halleri, hareketleri, müridin terbiyesinde şeyhe düşen görevlerin neler olduğunu, nasıl olması gerektiğini şöyle bildiriyor: Tarikatın öğretisi Abdulkadir Geylani' (k.s) nin *el-Gunye li-talibi tariki'l hak*, *Fütühu'l-gayb* ve *el Fethu'r-rabbani* adlı eserlerindeki görüşlere dayanmaktadır. Abdulkadir Geylani (k.s) vasiyetinde oğluna söyledikleri bu eserlerin özeti olması bakımından önemlidir.

Oğluna dinin emir ve yasaklarına titizlikle uymasını, takva sahibi olmasını öğütledikten sonra tarikatının ***Kitap ve Sünnet üzerine kurulduğunu; gönül huzuru, cömertlik, bol sadaka verme, her türlü zorluğa katlanma, ihvanın sıkıntılarına yardımcı olmanın tarikatın esasları olduğunu söyler.*** Daha sonra tasavvufun sekiz özelliği olduğunu belirterek bunları: ***1-Seha, 2-Rıza, 3-Sabır, 4-İşaret, 5-Gurbet, 6-Yünlü giymek, 7-Seyahat ve 8-Fakr*** olarak sıralar ve bunların herbirinin bir peygambere ait özellikler olduğunu belirtir.

Kadiriyye'nin beş temel kuralı vardır: ***1-Himmeti yüceltmek, 2-Haramdan sakınmak, 3-Hizmeti güzelleştirmek, 4-Azmi arttırmak ve 5-Nimete saygı göstermek.***

Himmetini yükseltenin derecesi yükselir. Haramdan sakınanı Allah korur. Hizmeti güzelleştirenin keramet sahibi olması gerekir. Azmini artıranın hidayeti sürekli olur. Nimete saygı gösteren ona şükreder, şükreden de nimeti artar. Başka bir kaynakta ise, Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri, nefislerini olgunlaştırmak isteyenlerin uyması gereken kuralları şöyle açıklar:

1-Yalandan kaçınmak.

2-Sözünde durmamaktan kaçınmak,

3-Kendine zulmedilse de insanlara beddua etmekten sakınmak,

4-Ehl-i din bir kimseyi şirk, küfür ve nifak ile asla suçlamamak,

5-Kalpten veya dıştan günah işlememek, haramdan korunmak ve bütün uzuvları günahattan alıkoymak,

6-Az ve çok kendine lazım olan yiyeceği insanlara yüklemekten kaçınmak,

7-İnsanlara tama etmeyip, insanların elinde bulunan şeyin onlarda olmasını istememek,

8-Alçak gönüllü olmak,

9-İster doğru ister yalan, ister kasten ister yanlışlıkla Allahü Teâlâ'ya and vermemek.

Bu yola ilk giren kimseye ilk önce sağlam bir itikad gerekir. Nitekim bu yolda esas olan budur. Ehl-i sünnet üzere yaşamış ve yaşıyor olanların yolundan ayrılmamalıdır. Zira onların tuttuğu yol, Nebilerin ve Resullerin yoludur. Sahabenin yoludur.

Hülâsa: Bu yola ilk giren kimseye gereken Kur'an'a tutunmak Resulullah (s.a.v) Efendimizin sünnetine girmek ve Kur'an ile Rasûlullah'ın (s.a.v) gösterdiği yolda hareket etmektir. Bunların emrini tutmalı, yasaklarından kaçınmalıdır. Esasda da teferruatta da bunlara sarılmalıdır.

Allah'a (c.c) giden bu yolda bir mürid, Kur'an'ı ve Rasûlullah (s.a.v) Efendimizin sünnetini, Allah'a kavuşturan, ulaştıran iki kanat olarak kabul etmelidir. İlk önce Allah'ın (c.c) kitabına sarıl, sonra Rasûlullah'ın (s.a.v) sünnetini kabullen ve hayatına geçir. Daha sonra bu yolda Kur'an ve sünnet yolunda sadık bir şekilde ictihad üzere ol. Bunlarla Allah'a (c.c), Rasûlullah'a (s.a.v) ve Kur'an'a ve onun emirlerine gönlün ısınıncaya kadar bu ictihad ve sadakatte devam et. Daha sonra inandığın ve ısındığın bu yol seni hakka götürecektir. İşte bu önderin de mürşidler, şeyhler olduğunu o sultanlar sultanı bize işaret ediyor. **Mürid gerçek bir mürşide gerçek bir öndere tabi olduğunda, bağlandığında göreceği faydalar şunlardır:** Mürşidi kendisine ünsiyet eden gerçek bir arkadaş olur. Mürid yorulduğu, kaldığı anlarda ona sığınıp rahat bulur. Şehvet duygularının kabardığı anda her yanını zulmet sardığı, nefsinin şerri baş gösterdiği, sapık arzular kendisini bastığı zaman o zata sığınır. Nefsi dikleşip bu yolda yürümekten kaldığı zaman o zata sığınır. Mürşidden yardım görür. İşte Kur'an ve sünnet yolundan ayrılmadığı takdirde ve kendisine gerçek bir mürşid bulup ona tabi olduğunda, Allah'a (c.c) ermek, Allah'a (c.c) kavuşmak onun için kolay olur.

Allah-ü Teâlâ (c.c) bu manada şöyle buyurdu: ***“O kimseler ki yolumuzda çaba harcarlar, elbette onlara yollarımız gösteririz.”*** (Ankebut Suresi,s69)

Bundan sonra o kimseye ihlâs gerekir. Yani, Allah-ü Teâlâ’ya(c.c) karşı her sözünde ve her işinde, girdiği yolda, attığı her adımı Allah (c.c.) için atmalıdır. Kaldırdığı her adımını Allah (c.c) için kaldırmalıdır. Yüce Allah’a (c.c) tam ulaşıncaya kadar bu halini sürdürmelidir. Zira bütün bunları yaparken hiçbir ayıplayan onu yolundan almamalıdır. Zira sadık yolcuyu hiç kimse yolundan döndüremez. Aynı şekilde yolda gördüğü ikramlar dahi onu yolundan almamalıdır. Mesela gördüğü bir keramet veya kendinde zuhur eden olağandışı bir hal gördüğünde orada kalmamalıdır. Herşeyi Allah’tan (c.c) bilip yoluna devam etmelidir.

Kalbinde ve özünde şunu kesin olarak bilmeli ki: Allah-ü Teâlâ (c.c) geçmiş zamanların hiçbirinde cimri bir veli yaratmamıştır. (Bahsedilen bu cimrilik hem zahiri dünya cimriliğidir hem de batını ahiret cimriliğidir.)

Allah-ü Teâlâ’dan (c.c) geçmişte işlediği günahlardan dolayı mağfiretten, gelecekte işlemesi muhtemel günahlara karşı da korunmadan başka birşey talep etmemelidir. Gelen saatlerin hemen her birinde kendisine Yüce Allah’tan sevgisinin hâsıl olmasını dilemelidir. Kendisini onun yüce zatına ulaştıran şeyleri istemelidir. Sonra, yüce Hakk’a (c.c) her halu karda hoşnutluğunu belli etmelidir. Allah’ın (c.c) sevgili, veli kullarına bedel beklemeden sevgi ve saygı beslemelidir. Bunların anlatılan hali sonunda da kalpler saf olur. İçler ve niyetler temize çıkar.

Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri müridin şeyhine karşı edebini de şöyle izah ediyor:

Bir mürid için başta gerekli olan şunlardır:

1.Dışta (zahirde) şeyhinin emrine aykırı hareketleri terk etmelidir.

2.İçte dahi (ruhunda ve aklında) onun emirlerine itiraz sahibi olmamalıdır. Dış yönü ile itiraz eden kimse, edebini bırakmış olur. İçinden itiraz eden ise kendisini ölüme atmış olur. Müride düşen görev; sonuna kadar, şeyhi namına nefesine hasım olmalıdır, içten ve dıştan şeyhinin emrine aykırı hareket etmekten nefsinin çekip almalıdır.

Bu arada şu dua ayetini okumalıdır: ***“Rabbimiz bizi bağışla, bizden, evvel imanlı geçip giden kardeşlerimizi de bağışla iman eden kardeşlerimize karşı kalbimizde kin bırakma Rabbim Raufsun, Rahim’sin.” (Haşr Suresi, 10)***

Bir müride, şeyhinden görünen ve kendisine sevimsiz gelen bir şey olur ise o konu ile ilgili müsait bir ortamda bir misal getirerek işaret yollu anlatmalıdır.

O sevmediği şeyi ona açık bir şekilde söylememelidir. Zira böyle birşey şeyhin müride karşı nefretine sebep olur. şayet şeyhinde her hangi bir ayıp görür ise bunu gizlemeye çalışmalıdır. şeyhini değil, kendi nefsini itham etmelidir. şeyhin o ayıbı için şeriatta bir yorum aramalıdır. “şeyhim şu şu rahatsızlığından dolayı bunları yapıyor, yoksa kesinlikle yapmaz” diyebilmelidir. şeyhinde gördüğü ayıp ile ilgili şeriatta bir özür kapısı bulamazsa o zaman şeyhinin affı için istiğfar etmeli, Allah’tan (c.c) onun için bilgi ve ilim istemeli, ***“Allah’ım (c.c)! şeyhime ayık olma hali ver, onu küçük büyük günahlardan koru, himaye et.”*** diye dua etmelidir.

Hiç bir zaman şeyhinin günah işlemez masum bir kişi olacağına itikad etmemelidir. Çünkü Allah (c.c) sadece Peygamberlerini (a.s) masum yaratmıştır. Ondan gördüğü ayıbı dahi hiç bir kimseye anlatmamalıdır. Mürid şu itikadda olmalıdır. şeyhim bu halinden bir gün veya bir saat sonra vazgeçer bu da benim için bir imtihan vesilesidir. Zira şeyhi daha yüksek bir mertebeye gelebilir, olduğu halde kalmaz. O yaptığı şeyde bir anlık gaflet ve yanılma sonunda olmuştur. şeyh bazen öfkelenebilir. Yüzünü astığı da olur. Müridden yüz çevirme hali de çıkabilir. Ancak bütün bu hallerden dolayı mürid şeyhinden ayrılmamalıdır. Kendi özünü araştırmalıdır. şeyhine karşı adap dışı hallerini düzeltmelidir, mürid mümkün oldukça şeyhinin yanından ayrılmamaya ve onun hizmetinde bulunmaya gayret sarf etmelidir. Mürid şeyhim Allah (c.c) ile arasında bir vasıta bilmelidir. Rabbına (c.c) ulaştıran bir sebep görmelidir.

Gavs’ul-A’zam Abdulkadir-i Geylani (k.s) Hazretleri buna bir örnek veriyor ve buyuruyor ki: Mesela, bir kimseyi ele alalım. Bu kimse sultanı görmek ister. (Padişah ya da bir devlet reisini) Fakat onunla bir yakınlığı yoktur, bir tanışıklığı yoktur. şimdi bu kimseye padişahın perdedarlarından birisini görmesi yahut onun çevresinden veya özel adamlarından birini bulması gerekir. Bu bulduğu zat

kendisine sultanın halini ve âdetini öğretecektir. Onun huzurunda nasıl duracağını onunla nasıl konuşacağını öğretecektir. Hatta onun yanına giderken nasıl hediyeler götüreceğini bildirecektir. Nelerden çok nelerden az götürmesi gerektiğini anlatacaktır. Bütün bunlar şunun için gereklidir. O, huzura çıkarken kapı yerine, kapı sayılmayan başka bir yerden girmeye yani her işi edebine, erkânına göre yapa, aksi halde daha işe başlarken kaybeder, ihanete uğrar ve kovulur. Sultanından umduğunu bulamaz, maksuduna eremez. Her yeni bir yere girende yeni bir heyecan olur. Bu manadan olarak ona bunu hatırlatan ve minnet borcu olan biri gerek. Elinden tutup kendine yakışan bir yere oturtan biri gerek. Taki ihanete uğramaya, kendisinin edepsizlik ettiği, akılsız davrandığı belli olmaya, gösterilmeye üstteki misaldeki mananın gerçeği odur ki, Yüce Allah'ın (c.c) yeryüzünde cereyan eden âdeti de böyledir. Yani bir şeyh ola birde mürid, bir sahip ola bir de onun sahip olduğu kişi, bir uyan ola bir de uyulan. Bu hal Hz. Âdem'den (a.s) günümüze kadar böyledir. Hz. Âdem'e (a.s) Cenab-ı Hakk (c.c) bizzat herşeyi kendisi öğretti. Hayvanları öğretti, cisimleri öğretti, eşyayı öğretti ve sonra meleklerine dedi ki: "Sorun bakın Âdem'e (a.s) bilmediği birşey var mı?" Sonra da Hz. Âdem'e (a.s) buyurdu: "Ey Âdem (a.s)! Bunlara herşeyi isimleri ile anlat." (**Bakara Suresi, 33**) Hz. Âdem (a.s) Herşeyi meleklerle anlatınca melekler Allah'a (c.c) dediler ki: "Sübhânsın, bizim hiçbir bildiğimiz yok, ancak Sen bize öğretirsen biliriz." (**Bakara Suresi, 32**)

Hz. Âdem (a.s) yeryüzüne gönderildikten sonra da Cebrail'in (a.s) talebesi oldu. Cebrail (a.s) ona yeryüzünün bütün inceliklerini, gizliliklerini öğretti. Aynı şekilde Hz. Nuh (a.s) bildiklerini çocuklarına öğretti, Hz. İbrahim (a.s) bildiklerini oğlu İsmail'e (a.s) öğretti. Aynı şekilde Cebrail (a.s) birçok şeyi Peygamber (s.a.v) Efendimize öğretti. Bunu teyid eden hadisi şerifte Peygamber (s.a.v) Efendimiz şöyle buyuruyor: "Cebrail (a.s) bana misvak kullanmayı öğretti yine Cebrail (a.s) bana Kâbe'nin yanında iki rekât namaz kıldırdı." Sahabi (r.a) dahi bildiklerini Rasûlullah'tan (s.a.v) öğrendiler. Tabiin bildiklerinin çoğunu Sahabilerden öğrendi. Tebei tabiin bildiklerinin çoğunu tabiinden öğrendi. Müctehidler yani içtihad imamı da bildiklerini Tebei tabiinden öğrendiler. Yani bu gösteriyor ki Cenab-ı Hakk (c.c) Hz. Âdem'i (a.s) yarattığından bu ana kadar bir

öğretenler zümresi bir de öğrenenler zümresi yaratmıştır. Bunun asıl gayesi de sultana ulaşmada vesileler ve sebepler oluşumudur.

Mürid zaruret halleri dışında şeyhinin karşısında olur olmaz konuşmamalıdır. Şeyhinin karşısında iken ben buyum ben şuyum diye kendi özelliklerinden mümkün oldukça bahsetmemelidir. Her daim şeyhinin huzurunda hizmet için beklemelidir. Şeyhin sohbetlerinden kendisine mutlak bir pay çıkarmalıdır. Aynı şekilde şeyhinin sohbetlerini adap ve edep üzere dikkatle dinlemelidir. Aklının ermediği konularda böyle konuşmalıydı bunu söylememeliydi diye kesinlikle düşünmemelidir. O konulardan o sohbetlerden mutlak manada hikmetler olduğunu düşünerek aklının almadığı, idrak edemediği konulara girmemelidir.

Müridin Terbiyesinde Şeyhe Düşen Görevler

Gavs'ul A'zam Abdulkadir Geylani Hazretleri (k.s.) müridin terbiyesinde şeyhe düşen görevleri de şöyle sıralamaktadır:

1-Şeyh kendisine gelen bir müridi kendisi için değil Allah için kabul etmelidir.

2-Mürid ile arkadaşlığı hoşça ve nasihat yollu olmalıdır. Ona şefkat gözü ile bakmalıdır. Mürid kendisine yüklenen riyaset görevini kaldıramadığı zamanlarda ona şefkatle davranmalı, bu şefkat bir ananın çocuğuna davrandığı şekilde olmalıdır.

3-Müridi en kolay yola koymalıdır. Gücünün yetmediği vazifeleri ve yükümlülükleri ona yüklememelidir. Vazifeleri verdiği zaman ağırlık derecelerine göre sıra ile vermelidir.

4-Şeyhin müride vereceği ilk emir, heva ve hevesten vazgeç, emridir. Tabii arzularını terk et emridir. Şeriatın kolay tarafından gir emridir.

5-Şeyh müridden hiçbir şey talep etmemelidir. Hem de hiçbir halde. Müridin malından hiçbir cihette faydalanma yolunu seçmemelidir. Onu kendi şahsi hizmetinde bile kullanmamalıdır.

6-Hatta şeyh müridin terbiyesiyle meşgul olduğu zamanlarda, bunun karşılığında Allah'tan bile bir şey beklememelidir. Onu, sadece görevi olduğu için yapmalıdır. Bu şunun içindir: *Mürid gelirken şeyhin seçmesi ve isteği ile değil sırf kaderi icabı gelir. Allah'ın hidayeti nasip ettiği için doğru yola erİştireceği için, gelmiştir. Onun hidayeti, şeyhe yollanması şeklinde olmuştur.* Bu durumu ile mürid şeyhe

Allah'tan gelen bir hediyedir. Şeyhe düşen bu hediyeı kabul edip müridi Allah'ın istediğı şekilde terbiye edip bu hediyeı karşılık vermektir.

Bu anlatılan manalar doğrultusunda bir şeyh, müridin malından hiç bir şey istemez. Ancak kendiliğinden gelen malı kullanmakta Allah'ın rızası var ise Allah'ın hayrı var ise alır. Bir elden alır öbür elden dağıtır. Gelen malı alıp kabul etmekte müridin yararı ve kurtuluşu var ise, bunu alabilir. Durum bu şekilde olunca o malı şeyh reddedemez.

7-Şeyh ciddi bir şekilde müridin kendisine gelişindeki gayeyi zahirî ve batınî olarak kendine mal etmemeli müridin kendisine gelişindeki Allah'ın lutfunu ve takdirini görmelidir.

8-Şeyh müridlerinin sırlarını dahi saklamalıdır. Kendisinin muttali olduğı hiçbir hali başkalarına anlatmamalıdır. Müridin kendisine verdiği sırları bir emanet gibi saklamalıdır. Bu yüzden de denilmiştir ki: "Mü'minlerin sinesi sırların mezarıdır."

9-Müridleri için bir rahatlama yeri olmalıdır. Darda kaldıkları zaman başvuracakları bir yer olmalıdır. Onlara kuvvet kaynağı, susuzluk gideren bir yer ve kendilerini bu yolda sabit tutan bir makam olmalıdır.

10-Hiçbir şekilde müridleri bu yoldan kaçırmamalıdır. Onları sohbetten ve Yüce Allah'a (c.c.) vuslat niyetinden nefret ettirmemelidir.

11-Şeyh, müridde şeriata, edebe uymayan bir şey görür ise ona sırrını saklayarak ve edeb ile vaaz ve nasihat etmelidir. Müridi bir daha da o gibi kötü şeylere girmekten çekindirmelidir. Mürid bu yolda, esasta ve teferruatta, kendisinde olmayan bir halin var olduğunu iddia etmek, yaptığı amellere değer vermek ve onlarla kendisini beğenmek gibi bazı edep dışı kötü işlere düşebilir. Bu halleri müridinde de gören şeyh, müridi bu kendini beğenme yollarından alıp, hallerini ve amellerini onun gözünde küçük ve düşük göstermelidir. Ta ki; mürid helâka gitmeye, zira bir kimse ucuba (kendini beğenmişliğe) kapılırsa Aziz Celil olan Allah'ın gözünden düşer.

Müridin İhvan Kardeşlerine Karşı Görev ve Edepleri

Abdulkadir Geylani Hazretleri (k.s.) müridin diğer ihvan kardeşleriyle sohbetinin, ilişkilerinin ne şekilde olması gerektiğini de şöyle sıralamıştır:

1-Mürid, ihvan kardeşlerine karşı tercihli davranmalıdır. Yani onları kendinden önde görmelidir. Onlara karşı mert davranmalı ve onları daima hoşgörü ile karşılamalıdır.

2-Onlarla sohbet ederken hizmet etmek gayesi ve şartı ile sohbet etmelidir.

3-Onlardan hiçbirisi üzerinde kendini haklı görmemelidir. Hiçbirinden hak talebinde bulunmamalıdır. Onlardan her birinin kendi üzerinde hakları olduğunu hissetmelidir. Onların hakkını yerine getirmekte kusurlu olmamalıdır.

4-Tarikat kardeşleri sayılan ihvan ile sohbette devamlı onlara uymalıdır. Onların meşru isteklerini yerine getirmeye çalışmalıdır. Onlarla olduğu sürelerde, daima nefsinin aleyhine onların lehine hüküm vermelidir. Onların hataları olur ise yorumlar yaparak onları mazur görmelidir.

5-Onlara aykırı hareket etmemelidir. Onları kaçırarak bu yoldan soğutacak hareketlerde bulunmamalıdır. Onlarla çekişip zorluk çıkarmamalıdır.

6-Tarikat kardeşleri olanlara düşer ki: Kardeşlerinin kalplerini koruya, onların sevmedikleri şeyleri yapmaktan çekine, isterse o şey onların yararlarına olsun. O kardeşlerden hiçbirisi için kalbinde kin beslememelidir.

7-Şayet onlardan birinin kalbini incitecek bir hal olursa o hatasını telafi edecek, hal ve hareketlerde bulunmalıdır. Onlardan biri tarafından ayıplandığını görür ya da duyar ise onları tatlı bir lisan ile ikaz etmelidir. Hataların çoğunu kendi nefsinde aramalıdır.

Müridin, Tarikata bağlı Olmayan İnsanlara Karşı Edepleri

1-Mürid yabancılarla sohbetinde onlardan sır saklamalıdır. Onlara şefkat ve merhamet gözü ile bakmalıdır. Onların mallarına göz dikmemeli, kendilerine bırakmalıdır. Özellikle tarikat sırlarını onlardan saklamalıdır.

2-Onların yersiz hareketlerine (eleştirilerine) karşı sabırlı olmalıdır. Mümkün olduğunca onlarla senli benli olmayı, hoş beş etmeyi kesmelidir.

3-Kendisini onlardan daha üstün ve faziletli biri olarak görmemelidir. Kendi kendine şöyle demelidir: ‘Onlar selâmette olan kişilerdir. Allah (c.c.) onların günahlarını ola ki bağışlar, ben kendi halime bakayım.’ Kendisine devamlı şu telkinde bulunmalıdır: ‘Sen darda olanlardansın. Büyük küçük her şeyden hesaba çekileceksin. İnsanları bırak ta kendi haline bak.’

4-Mürid yabancılarla sohbet ve ilişkilerinde çok dikkatli davranmalıdır. Allah’u Teâlâ cahilin bir günahını bilmeden cehaletinden dolayı yaptığı için bağışlayabilir. Ama aynı günahı bilen biri işlediği zaman iş değişir. Avamdan sayılanlara kimse aldırış etmez. Ama seçme zatların hatasına bakılır. O kişiler ne yaparsa göze gelir. İmamın sarıgi beyazdır, bir pire pislği belli olur.

5-Mürid zenginlerle sohbet ederken: Üstün görünmeli, onların elinde bulunanlara göz dikip birşey beklememelidir. Hâsılı onların zenginliklerinden dolayı kalbinde her ne var ise onu çıkarıp atmalıdır.

Abdulkadir Geylani Hazretleri mürid, olana şöyle sesleniyor: *Zenginlerden bir şey elde edebilmek için önlerinde eğilme ki, dinini koruyasın.* Nitekim bu manaya gelen bir hadisi şerifte Resulullah (s.a.v.) şöyle buyuruyor: “Bir kimse bir zengine onun elindekilerden bir şey elde etmek için önünde eğilir ise dininin üçte ikisi gider.” Dini noksanlaştıran işlere düşmekten Allah’a (c.c.) sığınırız. Bazı kimseler vardır ki onlarla sohbet etmek, dini bozar, din bağları onların sohbeti ile kopar. İman nuru dahi onların mallarının aydınlığında söner gider. Bütün bunlardan Allah’a (c.c.) sığınırız.

Zengin müridlerin edebi de şöyle olmalıdır: Fakirlere sürekli iyilikte bulunmalıdır. Bu da keseden onların haklarını çıkarıp vermekle olur. Kalbini mallarından arındırmalıdır. Kendisinin o mallara bir başkası tarafından vekil edildiğini unutmamalıdır. Kendisini hiçbir zaman o mallara sahip bilmemelidir.

Fakir müridin edebi ise şöyle olmalıdır: Kalbinden zenginlik arzusunu çıkarmalıdır. Kalbine ne zengini nede onun malını getirmemelidir. Kalbine eşyadan hiç birini koymamalıdır. Kalbinde dünya malına ne bir yer, ne bir mahal, ne de bir giriş bulunmamalıdır.

Bütün bunlardan saf, temiz ve arınmış olmalıdır. Bu şekilde kalbini temizledikten sonra orayı Allah'ın (c.c.) varlığı ile doldurmalıdır.

Fakirlerle sohbet etmenin edepleri şunlardır. Mürid, fakirlerle sohbet ettiğinde onları daima kendinden üstün tutmalıdır. Yemede, içmede, giyinmede hoş giden her şeyden onlara bir pay ayırmalı ve onları kollamalıdır. Kendisini onlardan daima alt görmeli hiçbir zaman kendisini onlardan faziletli saymamalıdır. Onları dilenecek duruma düşürmeden onlara yardım etmelidir. Hiç bir zaman onları ağızyla isteyecek, dilenecek duruma düşürmemelidir.

Abdulkadir Geylani Hazretleri (k.s.) bir müride ve aynı zamanda bir şeyhe gerekli olan halleri böyle tavsiye ediyor. Cenab-ı Hakk (c.c.) bizleri o Allah dostunun tavsiyelerini tutmaya onun çizdiği yolda yürümeye lâayık eylesin. Cenab-ı Hakk (c.c.) himmetlerini üzerimizden eksik etmesin. Âmin.

Seyrû Sülûk:

Kadirîyye tarikatında seyrû sülûk bütün tarikatlarda olduğu gibi Allah'ın yedi isminin (esma-i seb'a) zikredilmesiyle gerçekleştirilir. **La ilahe illallah, Allah, hu, hay, vahid, aziz, vedüd isimlerine usul esması; hak, kahhar, kayyum, vehhab, müheymîn isimlerine fûrû esması denir.** Usul isimlerinden her biri nefsin yedi mertebesinden (*emmare, levvame, mülhime, mutmainne, raziye, marziyye, kâmile*) birine karşılık olarak belli sayıda zikredilir. Nefsin her mertebesinin ismi (zikri), seyri, âlemi, mahalli, hali, varidi ve nuru vardır. **Mesela nefs-i emmare** mertebesindeki bir salikin zikri **kelime-i tevhid**, seyri illallah, âlemi şahadet, mahalli sadr, hali meyil, varidi şeriat, nuru mavi. **Nefsi levvamedeki** salikin zikri **Allah**, seyri illallah, âlemi berzah, mahalli kalp, hali muhabbet, varidi tarikat, nuru sarıdır. Salik ancak bir mürşidin gözetiminde bir mertebedeki seyrini tamamlayıp onun izniyle diğer mertebeye geçebilir. İstidat ve kabiliyetine göre bütün mertebeleri aşip nefs-i kâmile makamına ulaşabilir veya belli bir mertebeyi aşamayıp orda kalabilir.

La ilahe illallah, Allah, Hu, Hak, Hay, Kayyum ve Kahhar isimlerine de makamet esması denir. Bu isimlerde nefis mertebelerinden herbirine karşılık gelir. Salik hangi mertebede ise o mertebeye ait ismi iki rek'at namaz kıldıktan sonra belli sayıda zikreder. **Emmarenin** ismi olan kelime-i tevhid 70.000, **levvamenin** ismi Allah 60.000, **mülhimmenin** ismi Hû 50.000, **mutmainnenin**

ismi Hak 40.000, raziye ismi Hay 30.000, **marziyyenin** ismi Kayyüm 20.000, **kamilenin** ismi Kahhar 10.000 adet zikredilir. Bazı Kadiri meşayih dervişlerine makamet esmasını usul esması olarak verir ve usul esması sayısınca zikredilir. Kadiriyye de Halvetiyye deki gibi halvet, Nakşibendiyye deki gibi rabıta uygulaması vardır. Halvet uygulaması da okunacak günlük evradın, tertibi kollara göre farklılık gösterir.

Halvet:

Mısırdı, Türkiyede ve Hindistanda yayınlanmış, Abdulkadir Geylani' (k.s) nin tavsiyesi üzerine yazılmış olması muhtemel risalelerde, halvete çekilmek isteyen kişinin gündüz oruç tutmaya, gece de uyumayıp ibadet etmeye devam ettiği kayıtlıdır. Halvet 40 gün sürer. Eğer inzivaya çekilen kişiye bir hayal görünürde : "Ben Allah'ım" derse, o kişinin "Hayır, bilakis sen Allah'tasın" diye cevap vermesi gerek. Eğer bu bir yanılmaysa kaybolacaktır; kaybolmazda olduğu yerde durursa bu hakiki bir tecellidir. 40 gün içinde yiyeceğin derece derece azaltılması ve son 3 gün içinde tamamen kesilmesi lazımdır. Sonra yavaş yavaş alışılmış yemek usulüne dönülebilir.

İNSANI ALLAH'A KAVUŞTURAN YOLLAR

1-Nübüvvet Yolu, 2-Velayet Yolu,

İmâm-ı Rabbânî Hazretleri, Mektûbât adlı eserinin üçüncü cildi 123. mektûbunda, bu husûsla ilgili olarak şöyle buyurmuştur: "İnsanı Allah'ü Teâlâya kavuşturan yollar ikidir:

Birincisi, peygamberlerin yakınlığı gibi olan (**Nübüvvet yolu**) olup, insanı aslın aslına ulaştırır. Peygamberler "aleyhimüssalevâtü vetteslîmât" ve bunların sahâbîleri bu yoldan kavuşmuşlardır. Ümmetlerinden sahâbî olmıyanlar arasından dilediklerini de bu yoldan kavuşmakla şereflendirirler. Fakat bunlar pek azdır. Bu yolda vâsıta, aracı yoktur. Ya'nî vâsıl olduktan sonra, doğrudan doğruya asıldan feyz alırlar. Hiçbiri, ötekine vâsıta olmaz, perde olmaz.

İkinci yol, (Velâyet yolu)'dur. Kutublar, evtâd, bûdelâ ve nücebâ ve bütün evliyâ hep bu yoldan kavuşmuşlardır. Bu yol, (Sülûk) yoludur. Evliyânın cezbeleri de, bu yolun cezbeleridir. Bu yoldan kavuşanlar, birbirlerine vâsıta ve perde olurlar. Bu yoldan vâsıl olanların önderi ve en üstünleri ve ötekilere vâsıta olanı, Hz.Ali

Mürtedâ “kerremallahü teâlâ vecheh-ül-kerîm”dir. Bu yolda gelen feyzlerin kaynağı odur. Resûlullahtan (s.a.v) gelen feyzler, ma’rifetler hep onun vâsıtası ile gelir. Fâtımat-üz-Zehrâ (r.anha) ve Hz.Hasan ve Hz.Hüseyn (r.anhüm), bu makamda, Hz.Ali (r.a) ile ortaklıklar, öyle sanıyorum ki, Hz.Ali (r.a), dünyâyâ gelmeden önce de, bu makamda idi. Vefât ettikten sonra da, bu yolda her velîye gelen feyzler, hidâyetler, yine onun vâsıtası ile gelmektedir. Çünkü kendisi, bu yolun en yüksek noktasında bulunuyor. Bu makamın sahibi odur.

Hz.Ali (r.a) vefât edince, ondan yayılan feyzler, Hz.Hasan ve sonra Hz.Hüseyn (r.anhüm) vâsıtası ile geldi. Daha sonra oniki İmâmdan, sağ olanları da vâsıta oldular. Bunlardan sonra gelen evliyâyâ feyzler, bu oniki İmâm vâsıtası ile geldi. Kutublara, nücebâyâ da, hep bunlardan geldi.

Abdülkâdir-i Geylânî “kuddise sirruh”, dünyâyâ gelip, velî oluncaya kadar hep böyle idi. Sonra, bu da bu vazîfeye kavuştu. Ondan sonraki kutublara ve nücebâyâ ve bütün Evliyâyâ oniki İmâmdan gelen feyzler ve bereketler, bunun vâsıtası ile geldi. Başka hiçbir velî bu makama kavuşamadı. Bunun içindir ki, *“Önceki Velîlerin güneşleri battı. Bizim güneşimiz ufuk üzerinde sonsuz kalacak, hiç batmıyacaktır”* buyurmuştur. Hidâyet, irşâd feyzinin akmasını güneş ışıklarının yayılmasına benzetmiştir. Feyzin kesilmesine, güneşin batması demiştir. ***Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) hazretlerine oniki İmâmın vazîfeleri verilmiştir. Rüşd ve hidâyete vâsıta olmuştur. Kıyâmete kadar, her velîye feyzler onun vâsıtası ile gelecektir. (Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretlerinin bu vasfından dolayı, ona “Gavsül A’zam” denilmiştir.)***

Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri de büyük bir mürşid-i kâmil olup, onun insanları saadete kavuşturmak için tasavvufta ta’kib ettiği usûllere ve gösterdiği yola, **“Kâdiriyye tarikati”** denilmiştir.

Tarikatların çeşitli isimler alması, şöhet bulmaları başka başka olmalarından değil mecazidir. Hepsinin dayandığı kaynak Kur’an-ı Kerim ve Hadisi şeriflerdir. Hiçbiri kendi izafî ve indî mütalaalarına göre bir şey icad edip ortaya koymamışlardır. Bu tarikatların kurucusu ve pirinin ismine nisbetle anılması bu zatların adı geçen tarikatların islahı, zaman ve zeminin ihtiyaçlarına göre irşad anlayışlarının değiştirilmesi gibi konularda cehd ve gayretlerinin çokluğundandır. Hz. Peygamberin (s.a.v) hadislerinin bulunduğu kaynaklara göre

Buhari, Müslim hadisi diye isimlendirilmesi aynen buna benzer. Aslında hadisler Buhari ve Müslime ait değil Resulullah (s.a.v)’a aittir. Meshep imamlarında görüşlerini Kur’an ve Sünnetten aldıkları, hükümlerini bu iki asıl kaynağa dayanan delillerle içtihat yaparak koydukları halde, mesheplerinin kendilerine nisbetle, Hanefî, Şafîi, Maliki, Hanbelî meshebi diye isimlendirilip, bu adlarla tanınip uygulanmasında böyledir. Bu zatlardan hiçbirisi kendiliklerinden şahsi bir hüküm ortaya koymamışlardır. Aynı müşşidin talebeleri, birbirlerini tanımak ve müşşidleri ile tanınmak, öğrenmek için, bulundukları yola müşşidlerinin ismini vermişlerdir. Cüneydi Bağdadi Hazretleri (k.s) bu hususda şöyle diyor: Resulullah’ın (s.a.v)sünneti seniyyesi ve ahlakı hasenesinden kaynaklanmayan ve Ona uymayan bütün tarikatlar çıkmaz sokaktır. Onlarla hiçbir yere varılmaz. Hadisi şerifte Efendimiz (s.a.v): “Eğer Musa (a.s) kardeşim hayatta olsaydı da, bizim peygamberlik haberimiz kendisine ulaşsaydı, ümmetimden olması dışında başka bir şey Ona caiz olmazdı.”buyurmuştur. Kendisinden önceki bütün semavi kitapları ve ilahi dinleri nesheden Hz.Peygamberin (s.a.v) nübüvveti, nasıl olurda Onun yoluna ve izine aykırı tarikatlara imkân verir. Bunun düşünülmesi bile muhaldir.

Kulu Mevlasına ulaştıran kapılar dört tanedir.Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet. Bunların her biri Kur’an ve sünnette sabit olan hususlardır. **Şeriat**; meyve veren bir ağaç, **Tarikat**; o ağacın kendisi ve boyu, **Hakikat**; onun dalları, **Marifet**; ise onun meyvesi ve özüdür. Köksüz ve özsüz ağaç bitmez. Bitsede ayakta duramaz. Yaşayamaz.

Şeriat: Beden ve cesedle ilgili olup, namaz, oruç, zekât, hac, Kelime-i şehadet gibi fıkıh kitaplarında zikredilen Farz, Vacip, Sünnet ve müstehaplar ile yasaklanan Haram ve günahları terk etmek gibi vücud organlarına mahsus ibadet ve mükellefiyetlerdir. Neticesi ise Cehennemden yakıcı ateşinden kurtulup, selamete ermek ve Cennetin Firdevs bahçelerine girmektir.

Tarikat: Bütün güzel ahlaklarla donanmak, her türlü çirkin davranışlardan uzak durmak gibi kalbi mükellefiyetler olup, iyi huylarla hemhal olmak, kötü adet ve alışkanlıkları kalpten kovmak ve kalben Allah’ı zikretmek manasında;”Kalbi her türlü kötülükten temizleme, Allah’tan gayrı her şeyi kalpten çıkarma.” şeklinde ifade edilir. Bunun neticesi kalbi kötülükten temizleme ve Allah’dan gafil

bırakan duygu ve düşüncelerden arındırma, imanda yakın derecesine ermektedir.

Hakikat: Allah’u Zülcelalin dışındaki her şey ve her şekilden uzak kalıp, yalnız Onunla ünsiyet etmek, kesiksiz ve kesintisiz her an huzuru ilahide bulunma şuuruna varmaktır. Bir an bile Allah’ı unutmadan her an Onun murakabe ve denetimi altında bulunduğu inancı içinde hareket etmek gibi ruha ait mükellefiyetlerdir. Bunun neticesi, nefsi mutmaine ve selim kalbe erişmek, kâmil bir Allah sevgisi, şahsi irade ve isteklerini imha ederek, ilahi iradeye râm olmak gibi güzel hasletlerdir.

Marifet: ise; Müşahede, fena fil-fena ve beka billah gibi zikri dahi unutturan sırra ait hasletlerin bütünüdür. Şeyhi Ekber Muhyiddini Arabî Hazretleri (k.s) bu makamda şunları söylemiştir:” Allah ile oradaki unutturucu engeller açılmadan perdeler aralanmadan büyük bir felaket içinde idim, şimdi ise senin kardeşinmiyim? Gecenin zifiri karanlığı gibi gözlerimin önünü kapatan engeller müşahede güneşinin nuru ile aydınlanıp kalkınca, Seni her yerde görmeye ve her şeyde hissetmeye başladım. Anladım ki zikredilende, zikirde, zikredende Sensin. Varlığında Seni okadar derinden hissediyorum ki, aradan ben kalkmış, içim ve dışımdaki her şeyde Sen varsın. Bütün ayrılık ve gayrılıklar yok olmuş.”Bunun neticesi ise, irfan ve marifette kemal,”ihсан”derecesine yükselme, her şey ve her yerde müşahade-i cema ve celal, gayb ile ilgili hususlara kesin imandır.

Tefsiri Hanefide: *Tevhid; dış kabuk, iç kabuk, öz ve özün özü şeklinde taze ve olgunlaşmamış bir cevize benzetilerek dört kademedede tavzif edilmiştir. Yeşil, acı ve çiğ kabuk şeriat. Katı kabuk tarikat. İç kabuk hakikat. Yenilen lezzetli meyve kısımda marifettir. Tıpkı bir yumurta gibi, Katı kabuk şeriat, ince zar tarikat, yumurtanın akı hakikat, sarısı ise marifettir.*

Ehli sünnet vel cemaat akidesine göre, İslam fıkhnın dört asıl dayanağı; **Kitap, Sünnet, İcmai ümmet, Kıyas-ı fukahaya** sınımsız sarıldıktan sonra, farz, vacip ve sünnetleri eksiksiz ifa ve icradan sonra, kötü ahlak ve alışkanlıklardan kaçınıp, güzel ahlaklarla donanmaya, zikrullah, fikrullah, nafil ibadet ve taat ile meşgul olmaktan ibaret olan tarikat ile tarikatın aslı durumunda bulunan şeriat arasında bir ayrılık ve aykırılık yoktur.

Şeriatsız tarikat küfrün ve inkârın ta kendisidir. Tarikat beş temel esas üzerine kurulmuştur: **1-Taat, 2-Zikir, 3-Başkalarını kendine tecih etmek, 4-Tevhid, kanaat, tevekkül, teslimiyet, 5-Düşünüp taşınarak hareket ve davranışlarında şuurlu olmak, şükür ve Hakk'ın azamet ve yüce kudretini oldukça çok düşünmek.**

Kısaca; “İstikamet ve dostdoğru olmak, kötü fiil ve niyetleri gönlümüzden tahliye etmek ve en güzel ahlaki hasletlerle donanmaktır.” Bu sıfatlar ve özelliklere sahip olan kimse derviş, aksi ise zındık olur. Yani derviş, Kur'an-ı Kerime ve Sünnet Seniye keskin bağlı istikameti düzgün kişidir. *Dervişliğin bedeni, tarikat meşayihinin işaretleri. Namazı şariat. Guslü tarikat. Kiblesi hakikattir. Dervişliğin esası, güzel ahlak ve muhabbet. Anahtarı, doğruluk ve istikamet. Meyvesi, marifet. Hazinesi, Meskenet. Özü ise, nefsini bilmektir.* Kulun Hakk'a karşı kulluk görevlerini bilmesi, icabını eksiksiz icra etmesidir. Sana, senin her şeyinden daha yakın olan ve seni içten vuran nefsin tanımazsan, senden daha uzaklarda olan yol kesicilerini nasıl tanıyabilirsin?

Tarikatlar, başlıca iki kısma ayrılırlar:

1. Sessiz zikir (Zikr-i hafî) yapan tarikatlar: Bu yol Hz.Ebû Bekr (r.a)'den gelmiş olup, müridlerinin adına göre (Tayfuriyye), (Yeseviyye), (Medeniyye), hakîkî olan (Bektâşîyye), (Nakşibendiyye), (Ahrariyye) (Ahmediyye-i Müceddidiyye) ve (Hâlidîyye) gibi isimler almışlardır.

2. Yüksek sesle zikir (Zikr-i cehrî) yapan tarikatlar: Bu yolda, Hz. Ali (r.a)'den oniki İmâm vasıtasıyla gelmiştir. Oniki İmâmın sekizincisi olan İmâm-ı Ali Rızâ (r.a)'dan Ma'rûf-i Kerhî (k.s) almış ve Cüneyd-i Bağdadî (k.s)'nin çeşitli talebelerinin yolunda bulunan meşhûr müridlerin adı verilerek, kollara ayrılmışlardır. Böylece Ebû Bekr-i Şiblî (k.s) yolundan (Kadirî), (Şâzîlî), (Sa'dî) ve (Rıfâî) Ebû Ali Rodbârî (k.s) yolundan, Ahmed Gazâlî (k.s) ve Ziyâüddîn Ebû Nesîb-i Sühreverdî (k.s) vâsıtaları ile (Kübrevî) meydana gelmiştir. İmâm-ı Ali (r.a)'den Hasen-i Basrî (k.s) vâsıtası ile (Edhemî) ve bundan (Çeştî) hâsıl olmuştur. (Bedeviyye), Rıfâiyyeden hâsıl olmuştur.

Tarikat, zikir ile Allah'ü Teâlâyâ kavuşma yoludur. Zikir, Allah'ü Teâlâyı hatırlamak demektir. Her sözünde ve her işinde O'nun emirlerine ve yasaklarına sarılmaktır.

KADİRİ TARİKATINDA ZİKİR

Kadiri tarikatında zikir cehri olarak, yani açıktan, sesli olarak, dil ile kalbin bir arada çalıştırılmasıyla yapılır. Dilden kalbe, kalbdan sır, sır-us sır, hafa, ahfaya ve sonunda tüm vücuda yayılan zikrin sonunda mürid devamlı Hakk'ı zikreder duruma gelir. Toplu olarak yapıldığı gibi, münferid olarakta günlük zikir ile Hz. Allah (c.c.) anılır. Zikir; İstiğfar, salâvat-ı şerife, tevhid, lafza-i celal (Allah) ve tarikin usulünce belirlenmiş ve Mürşid-i Kamil tarafından tarif edilen esma-i hüсна'dan oluşur.

Günlük zikirleri yerine getiren mürid, belirlenmiş günlerde yapılan cemaat halinde zikirlerle de iştirak eder. Bunun yanında Rabita denilen ve Mürşid-i Kamil'e kalben bağlantı kurularak yapılan feyz alma metodu da tarikatın özelliklerinden ve vazgeçilmez unsurlarındandır.

Zikir kollara göre farklılık gösterir. Türkiye'deki yaygın kolları Halisiyye, Rumiyye ve Eşrefiyye'deki uygulama genel olarak şöyledir: Dervişler hilal şeklinde halka oluşturur. Zikre oturularak (kuudi) başlanır. Şeyhin fatiha okumasından sonra salâvat getirilir ve Abdulkadir Geylani'nin Kibrit-i Ahmer adlı evradı özel bestesiyle okunur, ardından kelime-i tevhid ve ism-i celal zikrine başlanır. Bu sırada zakirler ilahiler okur. Kuudi zikir bir zakirin aşr-ı şerif okumasıyla tamamlanır. Ardından ayakta (kıyami) zikre geçilir. Kıyami zikre toplu olarak, "Cem olmuş dervişleri pirim Abdulkadir'in" sözleriyle başlayan ilahinin okunmasıyla girilir. "Hayyü'l-Kayyüm, Allah" esmalarıyla ahenkli bir şekilde hareket edilip dönülerek (devran) devam edilir. Ritmik adımlarla zikir sağa döndürülür. Bu sırada zakirler tarafından ritme uygun ilahiler okunur. Zikir töreni bir zakirin okuduğu aşr-ı şerif ve şeyh efendinin duasıyla sona erer. Zikir sırasında kudüm, bendir, halile, nevbe gibi vurmalı sazlar da kullanılır.

Zikir: "Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah'ı anarlar." meâlindeki Al-i İmrân Sûresinin 191. ayetine dayanarak "Kuûdî, Kıyâmî, Devrânî" olarak üç ana şekilde sınıflandırılmıştır. Yani, oturarak, ayakta durarak ve adım atmak şeklinde hareket ederek. Mevlevî Semâî ile Bektâşî Samah'ının bu üç ana grubun dışında incelenmesi gereklidir. Bütün zikirler oturarak başlar fakat kuûdî zikirlerde hiç ayağa kalkılmaz. Kıyâmî zikirlerde

kuûddan sonra ayağa kalkılır. Devrânîlerde ise oturmak, ayakta durmak ve hareket etmek öğelerinin hepsi mevcuttur. Nakşibendîliğin bazı kolları Kuûdî; Halvetîlik ve bütün kolları ile Kâdirîliğin, Halisiyye kolu; Kuudi ve kıyami, Eşrefî kolu Devrânî. Kâdirî, Rifâî, Bedevî, Sâdî tarikatları Kıyâmî zikir âyini tarzlarını icra etmişlerdir. Devrân âyini denilince akla ilk gelen tarikat, Müslüman Türkler arasında en çok yayılıp, kabul gören Halvetîlik ve kırkı aşkın kollarıdır. Halvetî âyîninde sola doğru adım atılarak döndürülen zikir halkası, Kâdirîliğin Eşref î ve bağlı olarak Rûmî kollarında sağa doğru döndürülür. Devrân âyînlerinin en yaygını olan Halvetî Devrânî, devrân âyîninin bütün özelliklerini ortaya koyar. Ayağa kalkılmasıyla başlayan zikir ve devrân ile birlikte, zâkirler de ilâhî okumaya ve ritim vurmaya başlar. Ritim kendi içinde ve genellikle ilâhîden ilâhîye geçerken yavaş yavaş hızlanır. Devrânın sonunda şeyhin belirtmesi ile topluca Salâvât ve Tekbîr okunur. Tekbîrden sonra, özel düzenlenmiş dua demek olan, “Gülbank” çekilir ve devrân tamamlanmış olur.

TARİKATLARDA KOL

Zahiri ilimlerde Âlimler icthâd ederek, Kur’an ve sünnetteki hükümleri açıklamışlar ve bu suretle de mezhebler meydana çıkmıştır. Dinde olan bir şeyi daha da açık hale getirmişlerdir. Bunun gibi Mânâ büyükleri Arifler, Mürşid-i Kamiller de, Hakk’a giden yolda usuller tesis ederek temeli Kur’an ve sünnete dayanan tarikatleri kurmuşlardır.

Tarikatlarda, Tarikatın kurucusu Pîr olarak anılır. Mânâ ilimlerinde de bağlı bulunduğu tarikte yetişen bazı büyük Mürşid-i Kamiller, mânevi işaretlerle; tarikatın aslı sabit olmak şartıyla yeni usuller koymuşlardır. Böylelikle tarikatların kolları meydana gelmiş ve asıl bir olmak üzere fûru, yani dallar çoğalmıştır. Tarikatta icthad yapan Mürşid-i Kamillere de, şube kurucusu mânâsına “Pîr” denilmiştir. Örneğin tarikatın aslında sadece “Lafza-i celal, Kelime-i Tevhid” ya da birkaç esma-i ilahiye varken buna ek olarak, birkaç esmâ daha ilâve edilmesiyle şube meydana gelmiş olur. Fakat anılıştâ şöyle söylenir: Kadiri tarikatının Halisiye kolu, Eşrefiye kolu vb.

Kâdiri Tarikatının Hâlisiye Kolu, Eş-Şeyh Ziyaaddin Abdurrahman Halis Talabani Kerküki (k.s) Hazretleri tarafından kurulmuş ve “Halis” ismine izafeten “Halisiye” olarak tanınmıştır.

Şeyh Abdurrahman Hazretleri; Kelime-i Tevhid ve Lafza-i Celal zikirlerinin yapılışında bazı yeni usuller koymuş ve bu ictihadiyla “Pir” ünvanını almıştır. Sefine-i Evliya’da şu şekilde geçmektedir: “Şeyh Abdurrahman Halis (k.s) Hazretleri, Kelime-i tevhid ve ism-i Celali kasr etmek suretiyle yeni bir şube meydana getirmiştir”

Halisiye’de zikir usulü: Tarikat-ı Kadiriyye’nin usulü üzere zikir yine cehridir. Sadece bazı ekler ya da kısaltmalar yapılmıştır. Halisiye kolunda zikir; kıyamen ve kuuden, yani ayakta ve oturarak yapılmaktadır.

“Ellezîne yezkurûnallâhe kıyâmen ve kuûden ve alâ cunûbihim”(Al-i İmran Suresi,191)

“Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı anarlar” kelim-i ilahisi gereğince Allah (c.c) zikredilir. Zikir cemaat halinde ve ferdi olarak yapılmaktadır. Cemaat halinde yapılan zikirlerde müridan; halka, daire şeklinde oturur. Zikrin bir kısmı oturarak, büyük bir bölümü de ayakta yapılır. Evvela Mürşid Zikri açar, O’nun söylediği zikri, cemaat çok aşırı olmayan bir şekilde cehren tekrar eder. Ahenk ve düzene çok dikkat edilir. Mürşidin görevlendirdiği “Vekil” ve “Serzakir” ler de Mürşid adına zikir yaptırabilir, zikir dersi tarif edebilirler.

Halisiye kolunda zikir tarifi; Şeyh-i Kamile ya da görev verdiği bir müridine müracaatla yapılır. Zikir tarifinde Mürşid ve mürid diz dize otururlar. Mürşid “Mübayaa” ayetini okur, sonra zikri tarif eder. Mürşidin söylediği zikri, mürid tekrar eder ve zikir tarifi tamamlanır. Halisiye kolunda kıyafetler: Birkaç dönem önceki Halisiye meşayihinin alamet-i farikası 4 terklı, yani 4 dilimli müjganlı kırmızı tac giymeleridir. Buna *Kadiri tacı* denir. Tacın her diliminde Arabî olarak Şeriat-Tarikat-Hakikat-Marifet yazmaktadır. Bunun dışında herhangi bir kıyafet tarzı bilinmemektedir. Halisiye kolunda halvet, çile, riyazat, şiş sokma, kızgın demir yalama vs.gibi uygulamalar yoktur.

Halisiye kolunun zamanımızdaki durumu:

Halisiye kolu; Türkiye’de Dede Osman Avni Baba Urfavi (k.s) Hazretleri vesilesiyle neşvünema bulmuştur. Silsile; Dede Avni Baba Hz.lerine kadar iki koldan gelmekte iken Dede Osman Avni Baba Hz.lerinde bir araya gelmiştir. Daha sonra da tek bir silsile halinde devam etmiştir. Halisiye silsilesi zamanımıza kadar hiç kopmadan,

bozulmadan gelmiştir. Osman Avni Baba'dan halifesi Ömer Hüdai Baba Hz.lerine. Ondanda Hacı Muhammed Kürki Hz.lerine ulaşan Kadiriyye-i Halisiye, Eş-Şeyh Es-Seyyid Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyavi (k.s) Hazretlerine vasil olmuş ve onun hizmetleriyle Doğu Anadolu'dan Batı Anadolu'ya oradan da tüm dünyaya yayılmıştır. Hayri Baba (k.s) Hazretlerinin vefatından sonrada icazet verdiği Halifeleri, Hayri Baba Hazretlerinin gösterdiği usul üzere, bu usulü bozmadan hizmete devam etmektedirler. Zamanımızda Kadiri tarikatının en faal kolu Halisiye'dir.

Hakk'a varan sağlam yol, berrak feyz okyanusu, İrfan kervanı, Altun Halka olan Halisiye kolu, tasavvufun istismar edildiği, yozlaştırılmaya çalışıldığı zamanımızda, yüzlerce yıldır yaydığı hoş mana kokusuyla, taşıdığı manevi cevherlerle yoluna devam etmektedir. Çünkü Gavs-ul A'zam Hz.Pir Abdulkadir-i Geylani (k.s) "Benim yolum kıyamete kadar devam edecektir" buyurmuştur.

*"ÖNCEKİ GÜNEŞLERİN HEPSİ BATTI VE GİTTİ
BİZİM GÜNEŞİMİZ BATMAYACAK EBEDİ"*

SEMBOLLER

Türkiye deki Kadirilerinin alameti yeşil bir şerittir (rozet). Mürid adayı bir sene sonunda arkiya, yani çuha bir külah getirir; müritliğe kabul edildiği takdirde, şeyh bu külahın etrafına, ortasında mühr-i Süleyman bulunan 18 dilimlik bir gül sarar. Bu külahı Kadiriler taç derler. Üzerinde tarikat sembollerinin işlendiği Kadiri tacının birkaç çeşidi vardır. Bunların en tanınmışı kubbe kısmı yüksek ve sivri olan ve Bağdat veya Celali müjganlısı denilen taçdır. Bu tacda Şeriat, tarikat, hakikat, marifet yazılıdır. Başa geçen lengerinde müjgan denen kürklü bir kuşak bulunur. Rumiyye koluna ait olan taç beyaza yakın çuhadan yapılmış olup sekiz terklidir. Tepe kısmında besmeledeki 19 harfi temsil eden 19 tıglı ve esma-i seb'ayı temsil eden yedi renkli Kadiri gülü bulunur. Beyaz abadan yapılan Eşrefi tacı 7 terklidir.

Kadirilik: Tasavvuf, seha, rıza, sabır, işaret, gurbet, seyahat fakirlik, suf (yün elbise) giymek üzerine kuruludur. Bir mürid, önce bir çile dönemi yaşayarak yokluğa tamamen alışmalı, sonra uzaklaştığı dünyaya yeniden dönerek haz ve nasibini alarak, başkalarını irşad edip aydınlatmalıdır. Ancak dünya ve ahiret nimetlerinin insan ile Allah

arasında bir perde olduğu unutulmamalı, mutasavvuf bu nimetleri değil, Allah'ın zatını kendine amaç edinmelidir. Bunun için üç konuya özen göstermelidir. **1-Allah'ın emirlerini yapmalı, 2-Yasaklarından kaçınmalı, 3-Kadere boyun eğmelidir.**

Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri müridlerine:" Hep, tabii olun, bidat yoluna sapmayın. İteat edin, muhalefet etmeyin. Sabredin, sızlanmayın. Günahıtan temizlenin, kirlenmeyin. Zikir halkasına toplanın ve Mevlanızın kapısından ayrılmayın." Derdi.

Tarikat içi kurallara göre; Kadiriliğe geçiş, "Mübayaa" adı verilen bir takım ritüellere bağlı olarak yapılan bir törenle olur. Kadiriliğe göre, mübayaanın her bir harfinin özel bir anlamı vardır. Bir bakıma Kadiriğin esaslarını teşkil eder.

Buna göre: **Mim:** Allah'ın Bâki, nefsin fâni, mürşidin kemal sahibi olduğunu bilmektir.

Be: Kalbin Allah ile cesedin ibadet ile zatın mürşide hizmetle, ayağın islama uymakla beka kazanmaktır.

Elif: Mirac ile ruhun saflaşması, her zaman verilen sözü yerine getirme, mürşidin söz ve davranışlarına içten inanmadır.

Ye: Sebat, bütün hallerde ihlâsın kaynağı bulunduğu intibasını uyandırmaktır.

Ayn: Himmet yüceliği, başkalarına uymama ve sağlam bir kalbe sahip olmadır.

Te: Doğruluk, tevekkül, tahakkuk ve tahkik ehli olmaktır. Zikir usulü olarak Cehri, yani aleni ve sesli yapılan zikri esas almıştır.

Tarikatın 5 Esası vardır:

- 1-Himmeti yüce olmak,**
- 2-Haramdan sakınmak,**
- 3-Hizmeti güzel yapmak,**
- 4-Azimetten ayrılmamak,**
- 5-Ruhsatı bırakıp ve nimete saygılı olmaktır.**

Velilikteki Yüksek Derecesi

O bir kasidesinde:

"Hiçbir âlim yokki benim ilmimle bilgin olmasın

Hiçbir sülük eden yok ki benim usul ve prensiblerimle hareket etmesin"

“Ben Hasan’a mensubum has oda makamımdır.

Ayaklarım erenlerin boynu üzerinedir ”

“Ben hakikaten varlığın kutuplarının kutbuyum, diğer bütün kutuplar üzerinde izzet ve saygı değerliğim vardır.”

“Her veli bir peygamberin izinde bulunuyor.

Ben ise ceddî Muhammed (s.a.v) ın kademi üzerinde bulunuyorum.” O (k.s) , bütün işlerini Resulullah’ın (s.a.v) emri ile O’na danışarak yapar, Ondan aldığı ilhamla hareket ederdi. Her an Resulullah (s.a.v) ile beraber idi. Bütün hal ve hareketleri Resulullah’a (s.a.v) benzerdi. Ahlakı tam anlamıyla Resulullah’ın (s.a.v) ahlakı ile mutabıktı. İhlâs ve takva sahibiydi. Resulullah’ın (s.a.v) her haliyle hallenmişti.

Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin evliyâlıktaki derecesinin yüksekliğini zamânındaki bütün evliyâ kabûl etmişti. Bir gün Bağdad’da sohbet ediyordu. Meclisinde pekçok âlim ve velî vardı.

Bir ara; **قَدَمِي هَذِهِ عَلَي رَقَبَةِ كُلِّ وَلِيٍّ اَللّٰهُ**

"İşte şu ayağım her velînin boynu üzerindedir." buyurdu. Orada bulunanların hepsi bu sözü tasdik etmişler, yeryüzündeki bütün veliler, boyunlarını ona doğru uzatmışlardır. O sırada boynunu uzatanlardan birisi de Ahmed er Rufai (k.s) dir. Ona niye böyle yaptın diyenlere;” Şu anda Şeyh Abdulkadir Geylani (k.s) Bağdat’da, ayağım her velinin boynu üzerindedir.”diyor. O bu sözü manevi bir emirle söylemiştir.”der.” Başım gözüm üstüne” der ve boynunu uzatır.

عَلَي عَيْنِي وَ عَلَي بَصَرِي

Şeyh Halîfet-ül-Ekber (k.s) anlatır: Rüyâmda Resûlullah Efendimizi (s.a.v) gördüm. "Yâ Resûlallah! Şeyh Abdülkâdir, ayağım bütün velîlerin boynu üzerindedir, diyor ne buyurursunuz?" diye sordum. "Doğru söylemiştir. O benim himâyemde bir kutubdur, bu nasıl olmasın?" buyurdu."

Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin şeyhi, Hammad (k.s) Hazretleri de bu sözü, Abdulkadir Geylani’in (k.s), ilahi bir emir üzerine söylediğini söyler.

Adiy b. Musafir (k.s) da der ki: “Bu sözü yalnız o söylemiştir. Başkasından duymadım. Onun gibi hiç kimse böyle söylemeye mezun ve izinli değildir.

Şah-ı Nakşibend Bahaeddin Buhari(k.s) hazretleride:

*“Padişah-ı her dû âlem Şah Abdulkadirest
Server-i evlâd-ı Âdem Şah Abdulkadirest,
Âfîâtâb-u mâhitâb-ı Arş’u Kürsiyyü Kalem,
Nûr-i kalben nûr-i a’zam Şah Abdulkadirest.*

*Her iki âlemin sultanı Şah Abdulkadir’dir.
Âdemoğlunun Hâkânı Şah Abdulkadir’dir.
Arş’in, Kalem’in ve Kürsinin güneşi ve ayı,
En büyük nurdan kalp nuru Şah Abdulkadir’dir.”* der.

İbn-i Hacer-i Askalânî (k.s) Hazretleri de; "Bunun mânâsı, ilerde o kadar kerâmet gösterecektir ki, inâd eden ve doğru yoldan sapanlardan başkası onu inkâr etmeyecektir." dedi. Büyük âlim İzzeddîn bin Abdüsselâm (k.s); "Şüphesiz o, evliyanın sultanı idi." demişti.

Hayat bin Kays (k.s) Hazretleri buyurur ki: "Abdülkâdir Geylânî (k.s) bu sözü söyleyince, bütün velîlerin kalblerindeki nûrlar arttı. İlimlerinde bereket, hâllerinde yükseklik görüldü. Çünkü onlar istisnâsız, başlarını onun ayağına doğru uzatmışlardı. "Abdülkâdir Geylânî (k.s) bu sözü söylediğinde, yeryüzünde velîler boyunlarını ona doğru uzattı.

Ebû Medyen Mağribî (k.s) de; "Evet ben Mağrib'de ona boynunu uzatanlardan biriyim." buyurdu. Sohbetlerinde bâzan birkaç kişi coşarak kendinden geçerci. Haftada üç gün, cumâ, salı ve pazartesi gecesi halka vaaz ederdi. Vaazında, âlim ve evliyâdan zatlar da bulunur, hepsi büyük bir huzûr içerisinde dinlerlerdi. Kırk sene böyle devâm etti. Ders ve fetvâ vermeye yirmi sekiz yaşında başlamış olup, bu hâl altmış yaşına kadar devâm etti. Huzûrunda Kur’ân-ı Kerîm tegannîsiz gâyet sâde, tecvide riâyetle okunurdu. Dört yüz âlim onun anlattıklarından notlar tutar, izdiham, kalabalık sebebiyle birbirlerinin sırtlarında yazarlardı. Sorulan suâllere gâyet açık ve doyurucu cevaplar verirdi. Derin ilim sâhibi idi. On üç çeşit ilimde ders verirdi. Bir gün birisi huzûrunda Kur’ân-ı Kerîm okudu. Âbdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri okunan âyet-i kerîmeleri tefsîr etmeye başladı. Kırk şekilde tefsîr yaptı ve hepsinin delilini gösterdi. Orada bulunanlar yalnız on bir

tefsîri anlayabildi ve dinleyenleri hayrette bıraktı. Sonra; "Sözü burada bırakıyorum. Şimdi Kelime-i tevhide geldik. "Lâ ilâhe illallah" dedi. Bunları söyler söylemez cemâatı bir hâl kapladı, hepsi kendilerinden geçti. Önce lâzım olan din bilgilerini öğrenmeyi tavsiye ederdi.

Cubbâî ismindeki bir zât anlatır: Evliyânın hayâtından ve sözlerinden bahseden arabî Hilyet-ül-Evliyâ kitabını birisinden dinlemiştim. Kalbim yumuşadı ve halktan uzaklaşıp yalnız ibâdetle meşgûl olmak istedim. Gidip Abdülkâdir Geylânî (k.s)'nin arkasında namaz kıldıktan sonra huzûrunda oturdum. Bana bakıp; "Eğer inzivâya çekilmek istersen, önce ilim, sonra da yetişmiş ve yetiştirebilen rehber zâtların, yâni mürşid-i kâmillerin huzûrunda edeb öğren. Daha sonra inzivâya, yalnız ibâdetle başla. Yoksa ibâdet ederken dinde bilmediğin bir şeyi öğrenmek îcâbeder de, yerinden ayrılmak durumunda kalırsın." buyurdu.

Sabah ve ikindiden sonra tefsîr, hadîs ve fıkıh; öğleden sonraları Kur'ân-ı Kerîm ve kırâat dersleri okuturdu. Akşam ve sabah ise, usûl-i fıkıh ile nahv, arabî cümle bilgisi verirdi. Onun bereketiyle talebeler çabuk ilerlerdi. Ebû Muhammed Haşşâb der ki: Gençken nahiv okuyordum. Bana bir gün Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin vaazlarında çok tesirli konuştuğunu söylediler. Vakit bulamadığım için gidemezdim. Nihâyet bir gün vaaz verdiği yere gittim. Beni görünce; "Bizim sohbetimizde bulun, seni Sîbeveyh yapalım." dedi. O günden sonra yanından ayrılmadım. Din bilgilerinde ve aklî ilimler denilen diğer yardımcı ilimlerde çok istifâde ettim. O kadar kavâid (kâideler) öğrendim ki, başkalarından öğrendiklerimi unuttum." Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin şöhreti her tarafı kaplayınca, Bağdad'ın ileri gelen âlimleri, herbiri bir mesele sorup imtihân etmek için huzuruna gelip oturdular. Bu esnâda Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin göğsünden ancak kalb gözü açık olanların görebildiği bir nûr çıktı ve âlimlerin göğsünden geçip gitti. Âlimleri bir hâl kaplayıp, Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin ayaklarına kapandılar. Bunun üzerine onları tek tek bağrına bastı ve şimdi suâllerinizi sorun buyurdu. Her biri suâllerini sorup, hemen cevâbını aldı. Onlara; "Size ne oldu böyle?" denildiğinde; "Huzûrunda oturduğumuzda, bütün bildiklerimizi unuttuk. Bizi bağrına basınca unuttuklarımızı tekrar hatırladık. Suâllerimizi sorunca, öyle cevaplar aldık ki, hayrette kaldık." dediler.

Güzel Ahlâkı:

Bu yüksek ve üstün meziyetlerine rağmen son derece yumuşak başlı, alçak gönüllü, ağırbaşlı idi. Bir çocuk veya kız çocuğu bile konuşsa ayağa kalkarak dinler, işini görürdü. Fakirlerin, yoksulların yanına oturur, onların elbiselerini temizler, başlarındaki biti ayıklardı. Ama bunun aksine anlı şanlı adamlara ayağa kalkmaz, devlet erkânına saygı için önünde dikilmezdi. Halifenin bazan geldiği olurdu da saygı göstermek için ayağa kalkmak gerekmesin diye kasden içeri (eve) girerdi. Halife gelip oturduktan sonra tekrar gelirdi. Hiçbir zaman bir padişahın veya bir vezirin kapısına gitmedi.

Onu görenler ve çağdaşları, güzel ahlâkına ve üstün azmine, alçakgönüllülüğüne, cömertliğine, fedakârlığına ve yüce ahlâkî niteliklerine hayranlıklarını gösterirlerken onu öve öve bitiremezler. Uzun bir ömür süren büyük bir zât (Harrâde) pek çok büyük zâtlarla karşılaşmış hem de Abdülkâdir Geylânî'nin sohbetlerinde bulunmuştur.

O zat şöyle diyor: "Gözlerim Hz. Şeyh Abdülkâdir Geylânî'den daha güzel ahlâklı, gönlü bol, üstün şahsiyetli, ince kalbli, sözüne, sevgisine sadık birini görmedi. Azametine, üstün mevkiine ve derin bilgisine rağmen küçükleri gözetir, büyüklere saygı gösterir, selâm verirken önceliği bırakmaz, zayıf kimselerle düşer kalkar, fakir kimselere karşı alçak gönüllülükle hareket ederdi. Hâlbuki o, hiçbir lidere, padişaha saygı göstermek üzere ayağa kalkmamıştı. Hiçbir vezirin veya yüksek düzeydeki idarecinin yahut padişahın kapısına gitmedi."(*Kalâidu1 Cevahir, s.9.*)

Ebu Abdullah Muhamraed b. Yusuf el-Birzâlî el-İşbîlî onu şu ifadelerle övmektedir:"O; duaları makbul kimse idi. (Bir ibret verici veya acınacak bir olay zikredilince) hemen gözlerinden yaş boşanır, her zaman ve her an zikir ve düşünme ile meşgul olurdu. Çok yufka yürekli idi. Güleç yüzlü, yumuşak kalbli, ince ruhlu ve cömertti. İbadet ve mücâhede makâmı çok yüksekti."(*Kalâidu 1 Cevahir, s.9.*)

Irak müftüsü Muhyiddin Ebu Abdullah Muhammed b. Hamid Bağdadî ise şöyle yazıyor: "İnsanların çirkin sözlerinden insanların en uzağı, hak ve doğruya ise insanların en yakını idi. Allah'ın haram kıldığı şeylere el uzatılınca celallenir, kendi nefsi için başkasına öfkelenmez, Rabbinin rızasının dışında kimseden öğ almak istemezdi. Hiçbir dilenciye eli boş çevirmez, hatta sırtındaki elbiseyi çıkarıp

vermesi gerekse bile verirdi. Açların karnını doyurmayı, ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını gidererek masrafı çekinmeden vermeyi özellikle çok severdi." (*Kalâidu 1 Cevahir, s.9.*)

Allâme İbn Neccâr, şöyle söylediğini nakletmektedir: "Eğer dünyanın bütün serveti elimde olsaydı onlarla, açları doyurmak için hemen yemek yedirmeye koşardım." Bazan şöyle de söylediği olurdu: "Öyle anlaşılıyor ki benim bakracım delik, hiçbir şey içinde durmuyor. Eğer bin dinar elime geçse geceyi onunla geçirmem, hemen harcarım." (*Kalâidu 1 Cevahir, s.9.*)

Kalâidü 'l-Cevâhir kitabının yazarı şöyle yazıyor: "Geceleyin geniş sofra serer, bizzat misafirlerle yemek yerd. Zayıflarla, fakirlerle oturup kalkar, talebelerin sözlerini sabırla dinlerdi. Herkes, mecliste şeyhden daha yakın, ondan daha çok kendisine kıymetli bir kimsenin olmadığını zannederdi. Müridlerinden gelemiyenlerin durumunu sorar, ona ne oldu diye endişe ederdi. İlişkileri sürdürmeye çok dikkat eder, kusurları bağışlardı. Birisi eğer bir mesele üzerine yemin ederse ona inanır, eğer işin iç yüzünü bilir de o kişinin yalan yere yemin ettiğinin farkında olsa bile gözler, yüzüne vurmazdı." (*Kalâidu 1 Cevahir, s.9.*)

ÖĞRETİM ÇALIŞMALARI

Yüksek derecede velilik mertebesine sahip olmasına ve nefisleri, ahlâkları terbiye ve ıslâh etme yolunda bütün varlığıyla çalışmasına rağmen, okuma, okutma, fetva verme, inançları düzeltme, itikadları tashih etme işlerinden ve ehl-i sünnet mezhebini destekleme ve o uğurda gayret göstermekten de geri durmuyordu. Akaid ve temel meselelerdeki görüşte, Ahmed b. Hanbel'in ve hadisçilerin mezhebinde idi. Ehl-i sünnet ve selef mezhebine büyük destek sağladı. Bunun karşılığında itikad ve amel sahasında bid'atlar söndü.

İbn Sem'ânî diyor ki: "Sünnete bağlı olanların (ehl-i sünnetin) şânı, değeri onun sayesinde yükseldi, onun kefişi ağır geldi." Medresede, tefsir, hadis, fıkıh, müctehidlerin ihtilafı konuları ve delilleri hakkında bir ders okuturdu. Sabah akşam Tefsir, Hadis, Fıkıh, öğleden sonra da tecvidli Kur'an-ı Kerim okuma dersi verir, bir de fetvalarla meşgul olurdu. Genellikle Şafiî ve Hanbelî mezheplerine göre fetva verirdi. Irak âlimleri onun fetvalarına şaşar kalır, hayranlıklarını belirtirlerdi. (*Tabakât el-Kübrâ, Şa'rânî, c.I, s.126 ve Tabâiât-ı Hanâbile, İbn Receb.*)

Geylani Hazretleri ilim hayatında dört mezhep üzerine fetva veriyordu. Fetvaları zamanın ilim adamları arasında hayret uyandırdı. Takdir ederek;-"ALLAH ona ne büyük nimet vermiş."Dediler. Hal böyle iken bazı haddini bilmezler duramadılar; kimsenin içinden çıkamayacağı mühim bir mesele hazırladılar.Bir keresinde, nasıl fetva verilir diye ortaya şöyle bir mesele atıldı: Bir kişinin yemin edip, "Hiç kimsenin o anda yeryüzünde bana ortak olamayacağı bir ibâdet yapacağım ve o ibâdeti o anda benden başka kimse yapmamış olacaktır. Eğer böyle bir ibâdet yapmazsam üçten dokuza şart olsun ki eşimden boşanmış olacağım." dediği, buna nasıl fetva verilebileceği soruldu. Âlimler bunu duyunca şaşırıldılar. Hiç kimsenin yeryüzünde o kişiyle o anda ortaklaşa yapamayacağı ibâdet ne olabilir diye akıllarına hiçbir çıkış yolu gelmedi.

Abdülkâdir Geylânî Hazretlerine bu mesele getirilince, fazla üzerinde durmadan hemen şöyle buyurdu: "Tavaf yeri (Kâbe'nin etrafı) boşaltılır da o adam yedi defa Kâbe'yi tavaf ederse ve o anda da başka bir kimse tavaf etmezse yemini yerine gelmiş olur." Âlimler bu fetvaya hayran kaldılar ve dediler ki: Bir kişiye yeryüzünde başkasının iştirak edemeyeceği tek ibâdet Kâbe'yi tavaftır. O kişiden başkası tavaf ettirilmezse şartı yerine gelmiş olur."(*Ebu'l-Hasan En-Nedevi, İslam Önderleri Tarihi 1, Kayhan Yay,1/274-275.*)

Ebû Sa'îd Kilevî (k.s) şöyle anlatmıştır:

Ben, Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretlerinin meclisinde iken, Resûlullah (s.a.v) Efendimizi ve enbiyâyı gördüm. Melekler onun meclisine gelmek için bölük bölük gökyüzünden inerlerdi. Bir defâsında da Hızır (a.s) görmüştüm. "Her kim dünyâda kurtuluşa ermek ve saâdete kavuşmak isterse, Şeyh Abdülkâdir'in meclisine devâm etsin!" buyurmuştu.

İbn-i Kudâme (k.s) şöyle söylemiştir: "M.1166 (.H.561) yılında Bağdad'a girdiğimizde, Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretlerini ilmin zirvesine yükselmiş gördük. O, ilmi ile amel eder, kendisine sorulan çetin sorulara doyurucu cevaplar verirdi. Bütün güzel huylara ve üstün vasıflara sâhipti. Onun gibi bir zâta daha hiç rastlamadık."

Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri felsefe ile meşgûl olmayı hoş görmezdi, ondan men ederdi. Felsefenin kaynağı akıldır. Filozof, çeşitli bilgileri düzene koyarak madde, hayat, yaratılış, dünyâ rûh, âlem, ölüm ve sonrası gibi konulara aklına dayanarak cevaplar

bulmaya çalışır. Bunu yaparken bulduğu cevapların Allah'ü Teâlâ tarafından gönderilen dinlere uyup uymamasına bakmaz. Bu sebeple doğru yoldan ayrılırlar. Felsefecilerin ortaya koyduğu bilgiler, gerek fen bilgilerinin değişmesi, gerekse sonra gelen filozofların öncekilerden farklı düşünmesi sebebiyle ya kısmen yâhut tamâmen değişir. Bu itibârla sonra gelenler önce gelenleri dâimâ tenkid etmekle veya onların felsefelerini yıkmakla işe başlarlar. Akıl yalnız başına yol gösterici değildir. Dînin rehberliğine muhtaçtır. Yoksa sapıtır. Bunun için din büyükleri itikâdın bozulabileceğini bildikleri için, felsefe ile uğraşmaktan men etmişlerdir. Nitekim İbn-i Sînâ ve Fârâbî gibi zâtlar felsefecilerin kitapları ile çok meşgûl olduklarından sapıtmışlardır.

KERAMETLERİNİN ÇOKLUĞU:

Gavsü'l-A'zam Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin kerametlerinin çokluğu üzerinde tarihçiler görüş birliğindedirler.

Şeyhülislâm İbn Teymiye ve İzzeddîn b. Abdüsselâm diyorlar ki: "Şeyhin kerameti tevatür derecesine ulaşmıştır." Bunlardan en önemli kerameti ölü gönülleri diriltmesi idi. Allah'ü Zülcelâl onun kalbinin teveccüh etmesiyle ve dilinin tesiriyle yüzbinlerce insana yeni imanlı bir hayat bahşediyordu. Onun mübarek varlığı İslâm için bir bahar rûzgârı gibi idi ki, bu rûzgâr kalplerin içindeki mezarlığa yeni can verdi. İslâm dünyasında yeni bir iman ve maneviyat havası dalgalandırdı.

Şeyh Ömer Keysanî de diyor ki: "Hiçbir sohbet meclisi geçmiyordu ki orada bir yahudi, bir hristiyan müslümanlığa giriyor olmasın; katiller, yol kesiciler ve sabıkâlılar tevbe ile müşerref oluyor olmasın; itikadı bozuk, inancı sapık biri yanlış inancından tevbe ediyor olmasın."

Cübbâî şöyle anlatıyor: Bir gün bana Hazreti Şeyh dedi ki; "Eski insanların yaşadığı gibi ormanlarda, sahalarda yaşamayı temenni ediyorum. Ne beni diğer yaratıklar görsün, ne de ben diğer yaratıkları göreyim. Fakat Allah'ü Teâlâ kullarının hayrını ve faydalanmasını takdir etmiştir. Benim elimle beşbinden fazla yahudi ve hristiyan müslüman oldu. Düzenbaz ve sabıkâlı kimselerden yüzbinden fazla insan benim elimle tevbe etmiştir. Bu da Allah'ın büyük nimeti ve lütfudur."

Tarihçilerin anlattıklarına göre; Bağdat'ın nüfusunun büyük bir bölümü Hazretin eliyle tevbeyle nail olmuşlar ve pek çok yahudi, hristiyan ve zimmi müslüman olmuştur. *(Ebu'l-Hasan En-Nedevi, İslam Önderleri Tarihi 1, Kayhan Yay, 1/273-274)*

Şeyh Muzaffer Mansur (k.s) der ki:

Birkaç kişi ile Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin yanına gitmiştik. Elimde, felsefe ile ilgili kitaplar vardı. Bizi süzdükten sonra kitabı görmeden bana; "O elindeki kitap ne kötü bir arkadaştır." buyurdu. Bu esnâda oradan ayrılıp kitabı bir yere koymak ve bir daha taşımamak hatırıma geldi. Kitabı çok seviyordum. İçerisindeki çok şeyi de ezberlemiştim. Tam kalkacaktım, bana dikkatli dikkatli bakmaya başladı. Şaşırp kalkamadım. "Şu kitabı bana versene." buyurdu. Vermek için kitabı açtım. Bir de ne göreyim kitabın sahifeleri bembeyaz olup, hiçbir şey yazılı değildi. Kitabı kendisine verdim. Tek tek sahifelerine baktıktan sonra bana geri verdi. "İşte İbn-i Dâris'in Fedâil-ul-Kur'ân (Kur'ân-ı Kerîmin fazîletleri) kitabı." buyurdu. Baktım gerçekten onun güzel bir hatla yazılmış bir nüshası idi. Bana; "Kalb ile tövbe etmek istermisin?" buyurdu. "Evet." dedim. "Öyleyse kalk!" dedi. Kalktım. Zihnimde felsefe ile ilgili bütün öğrendiklerimi unuttum. Daha önce onları hiç okumamış gibi oldum.

Dîne uygun olmayan bir şeye müsâade etmezdi. Bir gün yanında; "Falanca çok ibâdeti ve kerâmetleri ile meşhûrdur." diye konuşuldu ve bu arada; "Ben derece bakımından Yûnus (a.s) geçtim." dediği nakledildi. Bunu duyunca yüzünde öfke eserleri görüldü. Yaslandığı yastığı yere doğru attı. Gidip baktıklarında adamın öldüğünü gördüler. Vefâtından sonra o şahıs rüyâda neşeli olarak görüldü. "Nasılsın?" diye sorulduğunda; "Şeyh Abdülkâdir (k.s) hem Allah'ü Teâlânın, hem Yûnus (a.s) ın yanında bana şefâatçi olduğu için, Allah'ü Teâlâ beni affetti. Yûnus (a.s) hakkında söylediğim o söz sebebiyle hesaba çekmedi." dedi. Çok sabırlı idi. Talebelerinin suallerini kızmadan cevaplandırır, dersi geç anlayanlara sabırla anlatırdı. Ubey isminde, anlatılanları zor kavrayan bir talebe vardı. Bir gün ders sırasında İbn-üs-Semhal isminde bir zât gelmişti. Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretlerinin onun dersi geç anlamasına karşı gösterdiği tahammüle hayran kaldı. O talebe dersini alıp çıktıktan sonra, gösterdiği sabra hayret ettiğini söyleyince, Abdülkâdir Geylânî (k.s)

Hazretleri; "Bir hafta daha yorulacağım, ondan sonra vefât edeceğim." buyurdu. Dediği gibi bir hafta sonunda vefât etti.

Abdülkâdir Geylânî Hazretleri heybetli idi. Az konuşur, çok sükût eder, konuştuğunda gâyet câzib, açık ve net konuşurdu. Şahsı için kızmaz. Din husûsunda aslâ tâviz vermezdi. Misafirsiz gece geçirmezdi. Zayıflara yardım eder, fakirleri doyururdu. İsteyeni geri çevirmez, iki elbisesi varsa, mutlaka birini isteyene verirdi. Yanında oturanlarda; "Ondan daha kerîm ve lütfkâr kimse olamaz." kanâati hâkim olurdu. Sevdiklerinden biri gurbete çıksa, ondan haber sorar, sevgi ve alâkasını muhâfaza ederdi. Kendisine kötü davrananları affederdi. Kötülöklere dalmış çok kimse, hırsız ve eşkiyâ onun vâsıtasıyla tövbe etti. Köleleri satın alıp, âzâd ederdi. Verdiği sözü tutar, kimseye karşı kötölük düşünmezdi. Anbarında helâlden kazandığı buğday bulunurdu. Hizmetçisi, kapıda ekmek elinde durur ve halka şöyle seslenirdi: "Yemek isteyen, ekmek isteyen, yatmak isteyen kimse yok mu? Gelsin!"

Kendisine hediye gelse, yanındakilere dağıtır, bir kısmını da, kendisine ayırırdı. Hediyeye, mutlaka karşılık verirdi. Fakîrlerin ve dervişlerin nafakasını satın almak için, vazîfeli hizmetçilerinin, bir başka işi olsa yâhut hastalansalar, kendisi çarşıya çıkar, ceddi Resûlullah Efendimize (s.a.v) uyararak, ev için lüzûmlu şeyleri satın alırdı. Bir toplulukla yolculukta olsa ve bir yerde konaklasalar, kendi eliyle, el değirmeninde buğday öğütür, hamur yapar, ekmek pişirir, hepsine taksim ederdi. Kendini ziyârete gelenlere saygı gösterir, tevâzu ederdi. Çok günler, et ve yağ yemezdi. Bir gün yedi çocuk, ellerinde yarımşar dirhem ile gelip, her biri yarım dirhemini eline koydu ve satın aldıkları istedikleri şeyleri söylediler. Çarşıya gidip, istedikleri şeyleri satın alarak getirip çocuklara verdi. Gönüllerini hoş etti

Sıkıntısı ve dileği olanlar onu vesîle ederek, Allah'ü Teâlâyâ duâ ettiklerinde dileklerine kavuşurlardı.

Buyururdu ki: "Sıkıntıda olan bir kimse beni vesîle edip Allah'ü Teâlâyâ yalvarsa derhâl sıkıntısı gider. Şiddet ânında her kim benim ismini ansa derhâl rahata kavuşur. Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin yüzü suyu hürmetine diyerek, her kim Allah'ü Teâlâdan dilekte bulunursa, derhâl işi görülür."

Bir kere de; "Her kim her rekâtında Fâtîha'dan sonra on bir İhlâs okuyarak, iki rekât namaz kılarsa, selâmdan sonra da on bir defâ Allah'ın Resûlün e (s.a.v) salât ve selâm getirip benim ismimi anarak yalvarırsa, Allahü teâlânın izni ve yardımıyla derhâl işi görülür." buyurdu.

Temiz bir hanım, Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretlerine talebe olmuştu. Bu kadın dağda iken, ihtiyaç için mağaraya girdiğinde daha önce ona âşık olan bir ahlâksız da ardından girdi. Kadına yanaşıp, onun nâmusunu kirletmek istedi. Kadın kaçıp saklanacak bir yer bulamadı. Gav's-ül-A'zamin ismini söyleyip; "Yardım et (yetiştir, imdâd) ey Gavs-ül-A'zam, ey insanların ve cinlerin gavsı, yardımcısı, yetiştir! Yetiştir ey Şeyh Muhyiddîn (dînin ihyâ edicisi), yetiştir ey Seyyid Abdülkâdir!" deyip feryâd etti. O anda Gav's-ül-A'zam medresede abdest alıyordu. Ayaklarında tahtadan nalınlar vardı. Onları çıkarıp mağara tarafına savurdu. Ahlâksız, arzusuna kavuşmadan, nalınlar kafasına ulaştı ve ölünceye kadar başına vurdular. Kadın, o mübârek nalınları alıp hazreti Gavs'a getirdi ve başından geçeni anlattı.

Mürîdlerinin, talebelerinin tövbesiz vefât etmemeleri için duâ etti: ***"Allah'ım! Ceddim, Habîbin Hz. Muhammed (s.a.v) Efendimizin ve kullarından takvâyâ erenlerin hâtırı için, hiç bir mürîdimin, talebemin rûhunu tövbesiz alma." diye yalvardı.***

Bir defâsında; "İyi mürîdlerin hâli mâlum, ya kötülerinki ne olacak?" diye sorduklarında; "İyi olanlar kendilerini bize adanmışlardır. Kötülere gelince biz de kendimizi onları kurtarmak için adadık." buyurdular.

Bir kere de; "Bana gözün alabileceği kadar bir kitap verildi. Onda kıyâmete kadar talebelerimin isimlerini gördüm." buyurmuştur.

Cinlerin iteati:

Cinler de kendisinden çekinir, itâat edip sözünü dinlerlerdi. Ebû Saîd Abdullah bin Ahmed isminde birinin kızına cinler musallat olmuştu. Hâlini, Seyyid Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerine arz etti. O da; "Falanca yere git. Oraya cinlerin reisi uğrayacak. Ona benim gönderdiğimi söylersin, hâlini anlattırsın. O sana yardımcı olur." buyurdu. O şahıs denilen yere gitti. Kendisini Abdülkâdir Geylânî (k.s)'nin gönderdiğini ve kızının durumunu anlattı. Cinlerin reisi kızına musallat olan cini cezâlandırdı. Ebû Saîd cinlerin reisine; "Bugüne kadar senin kadar Abdülkâdir'in emrine cân u gönülden itâat

eden görmedim." deyince; "Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri her gece evinden bakar, cinleri seyreder. Cinler onu görünce korkularından sağa sola kaçırlar. Allah'ü Teâlâ sevdiği kulun emrine birçok insan ve cin verir." dedi.

Duâsı makbûl idi

Bağdad halkından biri ona gelerek; "Babamı rüyâda azâb içerisinde gördüm. Bana Şeyh Abdülkâdir'e git, bana duâ etsin. Belki Allah'ü Teâlâ beni azaptan kurtarır." dedi. Bunun için sana geldim. Babama duâ ediverin de azaptan kurtulsun." dedi. Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri sükût buyurdu. Bir şey söylemedi. O şahıs ikinci gece babasını rüyâsında yeşil bir cübbe içerisinde neşeli neşeli görünce hayret edip; "Baba, dün azâb içindeydin, bugün ise neşelisin. Sebebi nedir?" diye sordu. Babası; "Şeyh Abdülkâdir bana duâ etti. Allah'ü Teâlâ onun duâsı hürmetine beni azaptan kurtardı." dedi.

Tabiblerin tedâvî edemediği hastalar ona gelirler, duâsı bereketiyle şifâ bulup giderlerdi. Bir defâsında Halîfe Mustencid'in akrabâsından karnı şiş bir hastayı getirdiler. Elini sürüp, duâ ettiğinde Allah'ü Teâlânın izni ile iyileşti. Halk sıkıntıları olunca ona gelirdi. Bir seferinde Dicle Nehri taşmış, sular Bağdad sokaklarına kadar gelmişti. Herkes korku ile Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerine başvurdu. Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri oraya geldi. Asa'sını nehrin kenarına dikti. "Daha ileri gitme!" dedi. Allah'ü Teâlânın izni ile nehrin suyu o andan îtibâren azalmaya başladı.

Muhammed Ezher şöyle anlatır:

Bir sene Allah'ü Teâlâdan devamlı bana evliyâsından birini göstermesini istedim. Bir gece rüyâmda İmâm-ı Ahmed bin Hanbel'(k.s) in kabrini ziyâret ettim, orada birisi vardı. İçimden onun evliyâdan biri olduğunu geçirdim. Uyanınca Ahmed bin Hanbel'in kabrine koştum. Rüyâda gördüğüm zât orada duruyordu. Önümden geçip Dicle'ye doğru gitti. Ziyâretimi acele yapıp onu tâkib ettim. Dicle Nehrinin iki tarafı, bir adımlık mesâfe oluncaya kadar yaklaştı ve adımını atarak geçiverdi. Sonra o zât medresesine gittiğinde rüyâda ve uyanık iken gördüğü zatın Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri olduğunu anladı.

Onu gören tesiri altında kalır, mübârek biri olduğunu hisseder, kalbi katı ise, yumuşardı. Cumâ günleri câmiye giderken, halk onu görmek için sokakları doldururdu.

Kendisi hakkında kötülük düşünene merhamet eder, onun iyiliğini isterdi.

Gav's-ül-A'zam, Medîne-i Münevvereden Bağdada Dârüsselâma gelirken, yolda hırsızlardan birine rastladı. Hırsız soyacak adam arıyordu. Gav's-ül-A'zam ona; "Sen kimsin?" buyurdu. Hırsız; "Ben çölde yaşıyanlardanım." dedi. Gav's-ül-A'zam ona, isminin mâsiyet, günah mürekkebi ile yazılmış olduğunu açıkladı. Hırsızın kalbinden, bu heybet ve azamet sâhibi kişinin Gav's-ül-A'zam olması muhtemeldir düşüncesi geçti. Hırsızın kalbinden geçeni kendisine söyledi ve "Evet, ben Abdülkâdir'im." buyurdu. Hırsız, derhal mübârek ayaklarına kapandı ve dilinden; "Ey Seyyid Abdülkâdir! Allah için bana bir ihsânda bulun!" sözleri çıktı. Gav's-ül-A'zam, hâline acıdı ve kalbinin düzeltilmesi için, Allah'ü Teâlâyâ duâ etti. Hitab geldi; "Ey Gav's-ül-A'zam, hırsız doğru yola ulaştır. Onu sevgililer hidâyetine irşâd eyle, onu kutublardan biri eyle!" Hırsız, eşsiz teveccühleri ile kutublardan oldu.

Meclisi müslüman olmak için gelenlerden boşalmazdı. Müslüman olan bir râhip şöyle anlatır: Ben Yemenliyim. İçimden müslüman olmak geldi. Bunun için Yemen'deki İslâm âlimlerinden birine mürâcaat etmek istedim. Böyle düşünürken, uyuya kaldım. Rüyâmda İlsâ (a.s)ı gördüm. Bana; "Irak'a git, orada Abdülkâdir isminde biri var, onun huzûrunda müslüman ol. Çünkü o zamânındaki âlimlerin en büyüğüdür." buyurdu.

Yine on üç kişilik bir hristiyan cemâati müslüman olmayı kararlaştırdılar. Kimin yanında müslüman olacaklarını düşünürlerken sâhibini görmedikleri bir ses; "Bağdad'a gidin. Abdülkâdir Geylânî (k.s) ismindeki zâtın huzûrunda müslüman olun. Onun bereketiyle kalbinizde öyle bir îmân nûru parlar ki, başkasının yanında böyle olmaz." diyordu.

Bu hâdiseler, Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin büyüklüğünü, derecesinin yüksekliğini göstermektedir. Yoksa İslâmiyette, müslüman olmak için, müftüye, imâma gitmek ve formaliteye ihtiyâç yoktur. Bir kimse Kelime-i Şehâdeti söyleyip mânâsına inanınca müslüman olur.

Allah'ü Teâlânın izni ile bir anda birçok yerde bulunurdu. Ramazân-ı şerifte bir gün, ayrı ayrı yetmiş kişi, birbirinden habersiz, Gav's-ül-A'zamı iftâra dâvet etti. Herbiri kendi evini şerefletirmek,

bereketlendirmek istiyordu. Her birinin dâvetini kabûl etti, aynı anda dâvet edenlerin evlerinde iftarda bulundu, onlarla birlikte yemek yedi. Bu haber, bu büyük ve havsalaya sığmaz kerâmet, bir anda Bağdad'a yayıldı. Huzûrunda hizmet eden hizmetçilerden biri, Gav's-ül-A'zam o akşam tekkesinden çıkmadığı, iftarı burada yaptığı hâlde, o kimselerin evlerine girip, onlarla yemek yemesi ve bu yemeğin aynı anda olması nasıl olur? Diye düşündüğü zaman, Gav's-ül-A'zam, o hizmetçisine dönerek; "Onlar doğru söylüyorlar, herbirinin dâvetinde bulundum, ayrı ayrı, fakat aynı zamanda herbirinin evlerinde yemek yedim" buyurdu.

Çilesini çekmeden yüksek mertebelere ulaşlamıyacağını söyledi.

Bir kadın, çocuğunu Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) ye getirip; "Oğlumun kalbini size tutulmuş gördüm; bana hizmetinden onu âzâd edip, size getirdim." dedi. Şeyh hazretleri bu genci yanına aldı. Ona nefsin istemediklerini yapmasını emretti. Tarîkatta sülûke başlattı. Bu şekilde devâm ederken, bir gün annesi çıka geldi. Oğlunu, az yemek ve uyumak sebebiyle, zayıf ve sararmış, arpa ekmeği yer hâlde buldu. Bu hâl ona dokundu. Çocuğunu bırakıp, Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretlerinin yanına girdi. Şeyh hazretleri oturmuş, tavuk yiyordu. "Efendim, siz burada tavuk yersiniz, benim oğlum ise, arpa ekmeği yer." dedi. Şeyh bunu duyunca, elini, tavuk kemiklerinin üzerine koyup; "Kum bi-iznillâh!" yâni Allah'ü Teâlânın izni ile kalk, diril! Buyurdu. Tavuk hemen dirildi. Şeyh, kadına hitâben; "Senin oğlun böyle olduğu zaman, dilediğini yesin!" buyurdu.

Bâzan sevdiklerine mânâ âleminde çeşitli şeyleri gösterirdi. Ali bin Yâkub anlatır: Bir kere daha yanına gitmiştik. Başını eğip, murakabeye dalınca, ondan bir nûrun yükseldiğini gördüm. Gözümden perde kalktı, melekleri, onların tesbihlerini ve kabirdekileri, onların hâllerini, derecelerini, tesbih ettiklerini gördüm. Her insanın alnındaki yazıları okumaya başladım. Hulâsa bana gaybî, gizli pekçok şey malûm oldu. Beni oraya götüren Hocam Ali bin Hîfî, aklıma bir şey olmasından korkuyorum deyince, göğsüme vurdu ve ondan sonra gördüklerimden dolayı hiç korkmadım.

Ebü'l-Hacer Hâmid Hirânî anlatıyor:

Bir gün Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin medresesine gittim ve huzûrunda oturdum. Bana; "Ey Hâmid! Bir gün gelecek

meliklerin, sultanların minderinde oturacaksın." buyurdu. Aradan epeyce zaman geçip, Hiran'a dönünce, Sultan Nûreddîn beni çağırıp yanına oturttu ve evkaf bakanı yaptı. O günden beri devamlı Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerinin o sözünü hatırlarım.

Bir gün bir cemâatle terasta durup, Buhârâ tarafına dönerek, güzel bir koku aldı ve "Benim vefâtımdan 157 sene sonra, dünyâya Muhammedî meşreb birisi gelir, ismi Behâeddîn Muhammed Nakşibendî'dir. Bana mahsus nîmetlere kavuşur." buyurdu ve dediği gibi oldu. Evliyânın büyüklerinden ve mürşid-i kâmillerin en meşhûrlarından olan bu zât, Muhammed Behâeddîn-i Buhârî Nakşibend (k.s) Hazretleri idi.

Allah'ü Teâlâ ona eşyânın aslını, neden meydana geldiğini gösterirdi. Bir gün devlet ileri gelenlerinden birisi huzûruna gelmişti. Tesirli nasihatlarını dinledikten sonra memnuniyetinden on kese altını ortaya koyup, bunlar senindir." dedi. Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri almak istemedi. Çok ısrar edince, içinden ikisini aldı ve sıktı. Elinin altından kan akmaya başladı. O şahsa; "Bunları bana getirmekten hiç mi hayâ etmedin?" dedi. Onları helalden kazanmadığını göstermiş oldu.

Her zaman gizli açık kerametleri görülürdü. Abdülkâdir Geylânî Hazretleri buyurur ki: "Kerâmetler ancak bir hayır, hikmet için gösterilir. Kerâmetini gizlemeyen dünyâya düşkündür. Bana talebe olan yâhut evlâdımdan ve halîfelerime bağlı olup, kerâmet derecesine ulaşmış, maksatsız kerâmet izhar edenin yüzü iki dünyâda kara olur." Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin gerek dergâh ve medresesinde yaptığı sohbetler, gerekse camideki vaaz ve nasihatleri talebeleri tarafından yazılıyor ve muhafaza ediliyordu. Bizim istifade ettiğimiz Fütûhü'l-Gayb ve Fethu'r-Rabbânî isimli eserleri 1150-1152 yılları arasında yaptığı sohbetlerden oluşmuş ve yakın talebesi Afif tarafından kaleme alınmıştır.

Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin sohbetleri ve hitabelerinin muhatapları her kesimden insanlardır. Fakat özellikle Fethü'r-Rabbânî deki hitabeleri daha çok "Ey oğul!" şeklindedir ve çoğunlukla nefse hitap eder, nefse ağır darbeler indirir, nefsin yapısında bulunan şirk, nifak, yalan, riya ve isyan gibi kötülükleri temizlemeye çalışır.

Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin en önemli eserlerinden olan 620 sayfalık Fethü'r-Rabbânî'den derlemeye çalıştığımız bu öğütler, hemen herkesin ortak derdini dile getirmekte ve çareler göstermektedir. Bu vesile ile bir aczimi itiraf edeyim: Bir an için kendimi Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerine muhatap olarak kabul ettim, ancak dayanamadım. Çünkü insanda öyle ağır bir nefis ameliyatı yapıyor ki, uzun süre tahammül etmek mümkün olmuyor. Bunun için ağır dersleri değil insanları gafletten uyaran kendilerine gelmesini sağlayan, umumi öğütlerinden bir demet derlemeye çalıştık.

"İnsanlara rehberlik eden kimsede şu hasletler bulunmazsa, o rehberlik yapamaz. Kusurları örtücü ve bağışlayıcı olması, şefkatli ve yumuşak olması, doğru sözlü ve iyilik yapıcı olması, iyiliği emredip, kötülüklerden men edici olması, misâfirperver ve geceleri insanlar uyurken ibâdet edici olması, âlim ve cesûr olması."

"Şükürün esası, nîmetin sâhibini bilmek, bunu kalb ile îtirâf etmek ve dille söylemektir."

"Büyük âlimlere tâbi olunuz; bid'at yoluna, dinde olmayıp, sonradan çıkarılan şeylere sapmayınız. İtâat ediniz, muhâlefet etmeyiniz. Sabrediniz, sızlanmayınız. Sâbit kalınız, ayrılıp dağılmayınız. Bekleyiniz, ümit kesmeyiniz. Özünüzü günahdan temizleyiniz, kirletmeyiniz. Hele Rabbinizin kapısından hiç ayrılmayınız."

"Kalb dünyâ arzularından birine bağlı kaldığı ve geçici lezzetlerden birinin peşine takılıp gittiği müddetçe, imkânı yok, âhireti sevmiş olamaz."

"Mümin, insanlara karşı yüzünden sevinçli olduğunu gösterir. Fakat kendi mahzûndur. ***Peygamber Efendimiz (s.a.v); "Müminin sevinci yüzündedir. Hâlbuki kalbi mahzûndur."*** buyurmaktadır. Müminin tefekkürü, düşünmesi, ağlaması çok, gülmesi azdır. Tebessümü ile kalbindeki hüznü gizler. Dışarıda geçimini temin etmekle uğraşıyor görünür, kalbi Rabbinin anmakla meşgûldür. Çoluk çocuğu ile uğraşıyor görünür, kalbi Rabbi iledir."

"İnsanlara gösteriş için amel yapıp, sonra da bunu Allah'ü Zülcelalin kabûl etmesini istemek yakışır mı? Hırsı, şımarıklığı, azgınlığı ve dünyâyâ düşkünlüğü bırak. Sevincini ve neşeni biraz azalt. Biraz hüznü ol. Peygamber Efendimiz (s.a.v) başkasının kalbini ferahlandırmak için tebessüm buyururlardı."

Müslümanla Hristiyanın Münakaşası:

Gav's-ül-A'zam birgün bir mahalleden geçerken bir müslümanla bir hristiyanın münakaşa ettiklerini gördü. Sebebini sordu. Müslüman: “Bu hristiyan, bizim peygamberimiz, sizin peygamberinizden üstündür diyor, ben ise, bizim peygamberimizin üstün olduğunu söylüyorum” dedi. Gav's-ül-A'zam, hristiyana: “İsâ aleyhisselâmın Muhammed aleyhisselâmdan üstün olduğunu hangi delille isbât ediyorsun?” buyurdu. Hristiyan, bizim peygamberimiz ölüyü diriltti dedi. Gav's-ül-A'zam (k.s): “Ben peygamber değilim. Sâdece Peygamberimiz Muhammed (s.a.v) e uyan bir müslümanım. Eğer ölüyü diriltirsem, Peygamberimiz Muhammed (s.a.v) e inanır mısın?” buyurdu. Hristiyan, inanırım dedi. Gav's-ül-A'zam: “Bana, harâb olmuş, eski bir kabir göster ve Peygamberimizin (s.a.v) üstünlüğünü gör!” buyurdu. Eski bir kabir gösterdi. Gav's-ül-A'zam, hristiyana: “Sizin peygamberiniz ölüyü diriltmek istediği zaman, hangi sözleri söylerdi?” buyurdu. Hristiyan, “kum bi iznillah “Allahın izni ile kalk, diril” söylerdi, dedi. Bunun üzerine Gav's-ül-A'zam, ona: “Bu gösterdiğin kabirde yatan kişi, dünyâda şarkıcı idi. İstersen onu şarkı söyler hâlde dirilteyim, nasıl istersen öyle yapayım!” buyurdu. Peki, öyle olsun dedi. Gav's-ül-A'zam kabre döndü ve: “Allahın izni ile kalk!” buyurdu. Kabir açıldı ve ölü, şarkı söyler hâlde kalktı. Hristiyan bu kerâmeti görünce, Peygamberimizin üstünlüğünü ikrâr edip, Gav's-ül-A'zamın elinde müslüman oldu.

Gav's-ül-A'zam (k.s) zamanında, Bağdad'da tâ'ûn hastalığı vâki oldu. Hergün binlerce erkek ve kadın ölüyordu. Bağdad ahâlisi, Gav's-ül-A'zama, bu öldürücü hastalıktan şikâyet ettiler. “Medresemizin avlusundaki otlardan döğünüz ve yiyiniz, Allah'ü Teâlâ, hastalara bununla şifâ verir ve tâ'ûnu kaldırır” buyurdu. Buyurduğu gibi yaptılar, hastalar iyileşti ve Allah'ü Teâlâ, onlardan tâ'ûnu kaldırdı. Hastalar çok olduğu ve izdiham had safhaya eriştiği için, Gav's-ül-A'zam: “Medresemiz suyundan bir damla içene, Allah'ü Teâlâ şifâ verir” buyurdu. İnsanlar, o mübârek medresenin suyundan içtiler ve tam sıhhate kavuştular. Zamanında Bağdad'da bir daha tâ'ûn hastalığı görülmedi.

Ebü'l-Feth Hirevî anlatır: “Şeyh Abdülkâdir Geylânî'ye kırk sene hizmet ettim. Bu müddet içerisinde, sabah namazlarımı, yatsının abdesti ile kıldığımı gördüm. Ne zaman abdesti bozulsa, o zaman

abdest alır, iki rek'at namaz kılar. Yatsı namazını kılıp, husûsî odasına girer, beraberinde o odaya kimse giremezdi. Sabahleyin odadan çıkardı.” Yine Hirevî anlatır: “*Bir gece Şeyhin yanında yattım. Gecenin evvelinde namaz kıldığını gördüm. Namazı çok uzun sürmedi. Sonra gecenin üçde biri geçinceye kadar zikretti. **El-Muhît, er-Rab, eş-Şehîd, el-Hasîb, el-Fa’âl, el-Hallâk, el-Hâlık, el-Bârî, el-Mûsâvvir** derdi. Gördüm ki, zaîflemiş, küçülmüş idi. Ardından kendisini çok büyük gördüm. Ya’nî bir küçülüyor, bir büyüyordu. Sonra havada yükseliyor, yükseliyor, gözümden kayboluyordu. Sonra ayakta namaz kıldı. Uzun sûreler okudu. Gecenin üçde ikisi böyle geçti. Secdeleri, gerçekten çok uzun idi. Sonra müteveccih, müşâhid ve murâkib olarak oturur, sabah vaktine yakın zamana kadar öylece dururdu. Sonra duâ eder, yalvarır, yakarır, kulluğunu Rabbine arz ederdi. O esnada, kendisini, bakan gözlerin dayanamayacağı bir nûr kaplardı. Yanında, “Selâmün aleyküm, Selâmün aleyküm” seslerini duyardım. Kendisi bu selâmlara cevap verir; bu hâl sabah namazına çıkıncaya kadar devam ederdi. Hızır aleyhisselâmla çok defalar görüşmüştür.”*

Gav’s-ül-A’zam (k.s), bir defa Medîne-i münevvereye geldi. Resûlullahın (s.a.v) Ravda-i mutahharasını kırk gün ziyâret edip, ayakta durdu ve ellerini göğsünün üzerine koyup şu iki beyitle münâcaat etti:

***Günâhlarım denizin dalgalarından da çok
Yüce dağlara benzer, hattâ daha da büyük;
Ve lâkin affedici kerîmin huzurunda
Sinek kanadı kadar, hattâ daha da küçük.***

Bir başka zaman da gelip, Hücre-i şerîfenin yakınında bir dörtlük daha okudu. Resûlullahın (s.a.v) mübârek eli göründü, müsâfeha etti, öpüp başına koydu.



ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) OĞLU ABDURREZZAK'A (K.S) VASIYETİNDE:

“Ey Oğul! Allah’u Teâlâ, bize ve sana ve bütün Müslümanlara Tevfik, başarı ve muvaffakiyet ihsan eylesin. Sana, Allah’dan korkmanı ve Ona itaat üzere olmanı, dinimizin emir ve yasaklarına uymayı ve hududunu gözetmeni vasiyet ederim.

Ey Oğul! Allah’u Teâlâ bize, sana ve Müslümanlara Tevfik versin. Bizim bu yolumuz, Kitap ve Sünnet üzere bina edilmiştir. Kalbin selameti; el açıklığı, cömertlik, cefa ve ezaya katlanmak ve din kardeşlerinin kusurlarını affetmek üzere kurulmuştur.

Ey Oğul! Sana vasiyet ederim. Derviş, yani Allah adamlarıyla beraber ol. Meşayih, tasavvuf büyüklerine hürmet et. Din kardeşleriyle iyi geçin. Küçük ve büyüklere nasihat et. Dinden başka şey için kimseye düşmanlık etme.

Ey Oğul! Allah’u Teâlâ bize ve sana Tevfik versin. Fakirliğin hakikatı, senin gibi olana muhtaç olmaman. Zenginliğin hakikatı ise; senin gibi olandan bir şey istememendir. Tasavvuf haldir, söz değildir, söz ilede ele geçmez. Dervişlerden, Allah’dan başkasına ihtiyaç duymayan birisini görürsen, ona ilim ile değil, rıfk, yumuşaklık, güler yüz ve tatlı söz ile muamele eyle. Zira ilim onu ürkütür. Rıfk, yumuşaklık ise çeker ve yaklaştırır.

Ey Oğul! Zenginlerle sohbetin, görüşmen izzet ile onlara maddiyattan dolayı değer vermiyerek, fakirlerle görüşmen ise, kendine değervermiyerek, gurur ve kibire kapılmadan olsun. İhlâs üzere ol. İhlâs, insanların görmesini hatıra getirmeyip, yaradanın daima gördüğünü unutmamaktır. Sebeplerde Allah’u Tealaya dil uzatma. Her hâlde Allah’dan gelene razı ve sükûn üzere ol. **Allah adamlarının huzurunda şu üç sıfat üzere ol: Alçak gönüllülük, iyi geçinmek ve kötülüklerden arınmış bir kalp.** Hakiki yaşamak, nefsini öldürmenle, nefsin arzularını, haram ve zararlı isteklerini yerine getirmemenle olur.”diyordu.

İlk önce yapılması lâzım olan şey.

"Mü'minin, en önce farzları yapması lâzımdır. Farzları bitirdikten sonra, vâcib ve sünnetleri yapar. Ondan sonra, nâfilelerle meşgûl olur. Farz borcu varken nâfilelerle meşgûl olmak, ahmaklıktır. Ali bin Ebî Tâlib' (r.a) in rivâyet ettiği hadîs-i şerîfte, Resûlullah

Efendimiz(s.a.v) buyuruyor ki: "Üzerinde farz borcu olan kimse, kazâsını kılmadan nâfile kılsa, boş yere zahmet çekmiş olur. Bu kimse, kazâsını ödemedikçe, Allah'ü Teâlâ, onun nâfile namazlarını kabûl etmez." Mümin, bir tüccara benzer. Farzlar onun sermâyesi, nâfileler de kazancıdır. Sermâye kurtarılmadıkça, kazancı olamaz." buyurdu.

Kötü arkadaşlardan uzak dur.

"Kötü arkadaşları terket. Onlara sevgi duyma, sâlihleri sev. Yakının bile olsa, kötü arkadaştan uzak dur. Uzak bile olsa, iyi arkadaşlarla berâber ol. Kimi seversen, seninle onun arasında bir yakınlık hâsıl olur. Bu bakımdan, sevgi beslediğin kimsenin kim olduğuna iyi bak.

Ey Oğul! Kötü kimselerle düşüp kalkman, seni, iyi kimseler hakkında kötü zanna düşürür. . Hep kötü insanlarla beraber oldukça iyi ve salih kişiler seni kötü bir insan olarak görürler. Allah'ü Teâlânın kitabının ve Resûlünün sünnet-i seniyyesinin gölgeleri altında yürü, felâh, bulur kurtuluşa erersin."

Ey Oğul! Senin düşüncen, yiyecek, içecek, giyecek ve dünyâ lezzetleri olmasın. Bütün bunlar, nefsin ve insan tabiatının istediği şeylerdir. Kalbin düşüncesi nerede, nefsin ve tabiatın istekleri nerede? Kalbin düşüncesi Allah'ü Teâlâdır. Senin düşüncen, Rabbin ve O'nun katında bulunan nîmetler olmalıdır. Dünyâdan (haram ve şüphelilerden) ne terk edersen, mutlaka bunun karşılığında âhirette ondan daha hayırlısı vardır. Ömründe sâdece şu içerisinde bulunduğun günün kaldığını farz et de âhret için hazırlık yap." Kötü kişilerle arkadaşlık etme.

Faydasız şeyleri bırak.

"Ey zavallı! Sana fayda vermeyen şeyler hakkında konuşmayı bırak. Dünyâ ve âhirette sana fayda verecek işlerle uğraş. Boş işlerle uğraşmayı bırak. Kalbinden dünyâ düşüncelerini çıkar. Çünkü yakında dünyâdan alınacak, âhirete götürüleceksin. Dünyâda rahat ve hoş bir hayat arama. Resûl-i Ekrem (s.a.v); "Hayat, âhret hayâtıdır" buyurdu."

İyi zan sâhibi ol.

"Müslümanlar hakkında iyi zan sâhibi ol. Onlar hakkında niyetini düzelt. Her türlü hayır işi yapmaya koş. Bilmediğin hususlarda âhireti düşünen âlimlere sor."

Duâ et.

"Allah'ü Teâlâdan dünyâ ve âhiretin hayırlarını iste. Sakın; "Ben istiyorum. Fakat Allah'ü Teâlâ vermiyor, ben de bundan sonra istemeyeceğim." deme. Duâyâ devâm et. Eğer istediğin şey ezelde senin için takdir edilmiş ise, Allah'ü Teâlâdan istedikten sonra, Allah'ü Teâlâ onu sana gönderir. Eğer istediğin o rızık ezelde senin için takdir edilmemiş ise, Allah'ü Teâlâ seni o şeye muhtaç kılmaz ve kendinden gelenlere rızâ gösterme nîmetini ihsân eder. Eğer Allah'ü Teâlâ senin için fakirlik ve hastalık dilemiş ise, sen de Allah'ü Teâlâyâ fakirlikten ve hastalıktan kurtulman için yalvarırsın. O zaman Allah'ü Teâlâ sana râzı ve memnûn olacağın bir hâl verir. Eğer, ezelde borçlu olmak takdir edilmişse ve sen de borçtan kurtulmak için duâ edersen, Allah'ü Teâlâ alacaklıyı sana kötü muâmele etme hâlinde vaz geçirir. Hatta borcundan azaltma veya hepsini bağışlama hâline çevirir. Eğer dünyâda borçlu halden kurtarmazsa buna karşılık sana bol sevap verir.

Âhiret işlerini öne al.

"Âhireti sermâyen, dünyâyı bu sermâyenin kazancı yap. Zamânını, önce âhireti elde etmek için sarf et. Geri kalan vaktini, geçimini temin için harca. Sakın dünyâyı sermâye, âhiretini onun kârı şeklinde yapma. Böyle yaparsan, dünyâdan artan zamânını, âhiretin için sarf edersin. Bu zaman zarfında namazlarını kılmaya çalışırsın. Fakat çabucak kılayım diye, rûkûnlerine riâyet etmezsin. Sonra dünyâ işlerinden dolayı yorulur ve bitkin düşersin. Geceleri kazâ namazı kılmaya fırsat bulamazsın. Yorgunluktan ölü gibi yatar, gündüz de faydasız olursun. Nefsine, hevâ ve isteğine hattâ şeytâna tâbi olursun. Âhiretini dünyâyâ karşılık satarsın. Nefsinin kölesi ve onun bineği olursun. Hâlbuki sen, nefsine binmek, onu yalanlayıp tekzib etmek ve selâmet yoluna sokmakla emrolunmuşsun. Bunlar âhiret yolu, Rabbine tâat yoludur. Sen, nefsinden gelen istekleri kabûl etmekle, kendine zulmettin. İpini onun eline verdin. İsteklerinde, lezzetlerinde, hevâsında ona uydun. Sonunda dünyâ ve âhiretin hayırlısını kaçırdın. Dünyâ ve âhiretini zarara soktun. Böyle olursa, Kıyamet günü din ve dünyâ bakımından insanların en müflisi ve en zararlısı olursun. Nefsine uymakla, dünyâdan fazla bir şeye ulaşamadın. Eğer nefsini âhiret yoluna çekseydin, âhiretini esas ve sermâye kabûl etseydin, dünyâ ve âhiretini kazanırdın. Nefsin kötülüklerinden korunur, iyilerden olurdun. Eğer dünyâyâ râğbet etmeyerek, kötülüklerden uzak

kalarak Allah'ü Teâlâya itâat edersen, Allah'ü Teâlânın has kullarından olursun."

Ey Oğul! Ahiret endişeni dünya endişesinin önüne al. Eğer böyle yaparsan her ikisini de kazanır, her ikisinden de kârlı çıkarsın. Dünya endişesini ahiret endişesinin önünde tuttuğun takdirde, senin için bir ceza olmak üzere her ikisinden de hüsrana uğrarsın. Dünya sevgisini kalbinden çıkardığın zaman dünyalık olarak elde ettiğin bir şeyde de bereket olacaktır.

Ey Oğul! Dünyan ve ahiretin için çalış. Mü'min hem dünyası için çalışır, hem de âhireti için. Dünyası için, ihtiyacı kadar çalışır, kanaat eder. Tıpkı yolcunun ihtiyaç miktarı azık alması gibi. O dünyadan bundan daha fazlasını almaz. Cahilin bütün düşüncesi dünyadır, dünyalıktır. Arifin düşüncesi ise âhirettir, Allah'tır.

Ey Oğul! Ahiret için hazırlan. Sen, ömründen sadece bir gün kaldığını farzet ve ecel meleğinin geleceğini düşünerek ve ahiret için hazırlan. Dünya hak erenleri için bir kuvvet kazanma ve pişip olgunlaşma yeridir.

Ey Oğul! Sen dünyada ebedî kalmak için yaratılmadın. Allah'ın yoluna uymayan bir yaşayış içindesin. İçinde bulunduğun bu hali hemen değiştir. Kendini Allah'ın takdirine teslim et. Sonra Onunla birlikte ol. Nasıl bir binanın önce bir temele, sonra da duvarlara ihtiyacı varsa, her işin de önce bir temele sonra da bir yapıya ihtiyacı vardır. Senin yolunun temeli, Allah'ın takdirine teslim olmak, yapısı da Onunla birlikte olmandır. Bu esasa yapış, ömür boyu, gece gündüz buna devam et.

Ey Oğul! Dünya ile âhireti biraraya getir. Her ikisini de aynı yere koy. Kalbin dünya ve ahiret düşüncesinden arınmış olarak ve çırl çıplak bir şekilde Mevlan ile tek başına ol. Allah'tan başka herşeyden arınmadıkça Ona yönelme. Halka bağlanıp kalarak Haktan ayrı kalma. Bütün bu sebepleri kopar, at. Allah'a giden yoldaki engelleri birer birer bertaraf et. Bütün bunları yaptıktan sonra dünya ve âhireti bıraktığın yere var. Dünyayı nefsin ver, âhireti kalbine koy, Mevlâyı da özünde tut.

Ey Oğul! Himmetin dünya olmasın. Dünyadaki himmet ve gayretin yemek, içmek, giymek, evlenmek, güzel ve rahat evlerde oturmak, servet toplamaktan ibaret olmasın. Bütün bunlar nefsin işidir, nefsin rağbet ettiği şeylerdir. Öyleyse kalbe mahsus himmet ve gayret

nedir? Kalb, öz ve sır neye rağbet eder? Onun himmet ve gayreti Allah'ı aramaktır. Kalbin rağbet edeceği tek şey budur. Senin himmet ve gayretin ve rağbet edeceğin şey senin için en mühim olandır, sana ehemmiyet verendir. Öyleyse senin rağbet edeceğin şey, Rabbin ve Onun nezdinde olmalıdır.

Yapılan nasîhatı kabul et.

"Kardeşinin sana yaptığı nasîhatı kabul et. Ona muhâlefet etme. Çünkü o, senin kendinde göremediğin şeyleri görür. Bunun için **Resûl-i Ekrem (s.a.v); "Mümin, müminin aynasıdır."** buyurmuştur. Mümin, din kardeşine yapmış olduğu nasihatlerde samîmîdir. Onun göremediği şeyleri bildirir. Ona, iyilikler ve kötülükler arasındaki farkı gösterir. Ona, lehinde veya aleyhinde olan şeyleri anlatır."

Ey Oğul! Aceleci olma. Zira acele eden hataya düşer, teenni eden de isabet eder, hedefine ulaşır. Acele etmek şeytandandır, şeytanın işidir. Teenni etmek de Allah'tandır. Çok kere seni aceleciliğe sevkeden şey, dünyalık toplama hırsıdır. Rızık ve dünyalık hususunda kanaat sahibi ol. Zira kanaat tükenmez hazinedir. Sadece kısmetine ve eline geçene razı ol. Kısmetinde olmayandan da geri dur. Helal ve meşru olandan ayrılma. İşte o zaman zengin olursun. Allah'tan başka hiçbir şeye ihtiyaç duymazsın. Kalbin mutmain olur, sükûnete kavuşur, özün saflaşır, berraklaşır. Zararlı duygu, temayül ve ihtiraslardan arınırsın. Böylece dış gözünde dünya, kalb gözünde ahiret, sır gözünde Allah'tan başkası değersiz olur.

Resûlullah'a tabi olmak...

Dünya bir çarşıdır, bir pazar yeridir. Yakında kapanır, dağılır. Size yalnız fânileri gösterecek ve onlara bağlanmanıza sebep olacak kapıları kapatınız. Allah'ın kudretini görmenize ve yalnız O'nu sevmenize vesile olacak kapıları açınız. Şahsınıza mahsus özün Allah'a yakınlığı ve kalblerin günah kirlerinden temizliği hallerinde sebepler ve iktisab kapılarını kapatınız. Bunu, başkalarına şâmil olan hususlarda yapmayınız. Meselâ âile efrâdınızın fertleri gibi. Kazancınız sizden başkası için olsun. Faydası sizden başkası için olsun. Elde etmesi sizden başkası için olsun. Siz onların beşeri ihtiyaçları için çalışınız, kazanınız. Fakat iktisab ve sebepler kapısını kendi şahsınıza kapalı tutunuz. Kendi şahsınıza mahsus olanı Allah'ın fazlından isteyiniz. Nefslerinizi dünyâ ile bir araya oturtunuz. Kalblerinizi ahiret ile bir araya oturtunuz. Sırlarınızı özlerinizi de

Mevlâ ile bir araya oturtunuz. Allah dostları, Peygamberlerin bedelleridir. Peygamberlerden sonra onların yerine kaim olan kişilerdir. Öyleyse, onların size söylediklerini kabul ediniz. Emirlerini yerine getiriniz. Zira hiç şüphe yok ki O'nlar, size ancak Allah'ın ve Resulünün emirleri ile emrederler, nehiyleri ile nehyederler. O'nlar, Allah'ın konuşturmasıyla konuşurlar. Allah'tan verileni alırlar. Kendiliklerinden tek bir harekette bile bulunmazlar. Allah'ın dininde, hevai hareketleri ile O'na ortak olmazlar. Gerek sözlerinde ve gerekse fiil ve hareketlerinde, Resulullah'a (s.a.v.) tâbi olurlar. Çünkü Aziz ve Celîl olan Allah'ın bu husustaki kavline kulak vermişlerdir. ***Şanı Yüce olan Allah buyurur ki: "Peygamber size ne emrettiyse ona sarılın; size neyi yasak ettiyse ondan da sakının."*** (Haşr Sûresi; Âyet 7)

Allah yolunun yolcuları, Resulullah'a (s.a.v.) tâbi oldular. Öyle ki, O da onları kendisini Peygamber olarak gönderene, yani Allah'a götürdü. Onlar Allah'ın Resulüne yaklaştılar; O da onları, Aziz ve Celîl olan Hakk'a yakınlaştırdı. Onlar için nezd-i İlâhî'den ünvanlar, hil'atler ve halk üzerinde emirlik salâhiyetleri çıkardı.

Ey münafıklar!Siz, dinin rafa kaldırıldığını, emirlerinin de kendi haline terk edildiğini sandınız. Sizin ne kendinizde izzet-i nefis var, ne şeytanlarınızda, ne de kötü arkadaş ve yakınlarınızda...

Allah'ım! Benim de, onların da günahlarımızı bağışla. Onların münafıklık zilletinden ve şirk bağından halâs eyle, kurtar.

Aziz ve Celîl olan Allah'a ibadet ediniz. Helâl kazançlarınızla O'na kulluk etmek için yardımını isteyiniz. Zira hiç şüphe yok ki Aziz ve Celîl olan Allah, kendisine itaat eden ve helâl kazancından yiyen mümin kulunu sever. O, helâlinden yiyen ve güzel amel ve hareketlerde bulunan kulunu sever. Sadece yiyip içen ve amel etmeyi ise sevmez. Kendi helâl kazancından yiyeni sever. İki yüzlülükle kazanıp yiyene ve halka yedirene ise gazaplanır. Kendisini birleyeni, yani muvahhidi sever. Kendisine şirk koşup ortak tanıyana ise gazaplanır. Kendisine teslim olanı sever. Teslim olmayıp daima kendisiyle çekişip durana ise gazaplanır.

Muhabbet sevginin şartlarından biri sevdiğine itaat etmek ve isteklerini yerine getirmektir. Seven, sevdiğine boyun eğer. Adâvet, düşmanlığın gereklerinden biri ise daima muhalefet etmek, hep karşı koymaktır. Kişi, düşman bildiğine daima karşı çıkar.

Siz, ey müminler! İzzet ve Cell sahibi Rabb'inize teslm olunuz. Dünyâ ve ahirette, O'nun idresine, tasarruflarına rıza gösteriniz.

Vaktiyle bir musbete maruz kalmış, Aziz ve Cell olan Allah'a dua ederek bu musbetten beni kurtarmasını istemiştim. Ne var ki benim bu isteğimden sonra, maruz kaldığım o musîbet kalkmadığı gibi, üstelik bir musîbet daha gelmişti. Ben ise bu duruma fevkalade hayret etmiştim. Bu hayret içinde bocalarken bir gün birisinin bana şöyle seslendiğini duydum:

-Sen bu yola girerken, Bize hep teslimiyet içinde bulunacağını söylememiş miydin?

-Htiften (gizliden) kulağıma gelen bu sesi işitince kendimden utandım, teeddp ettim ve sustum”.

Vah sana ki, Allah'ı sevdiğini iddia ediyorsun; fakat O'ndan başkasını seviyorsun. Allah'ın sevgisi saflığın, temizliğin ve hlisiyetin ta kendisidir. O'nun gayrısı ise temiz ve safi olmamak, kirliliktir. Sen, Allah'ın sevgisi ve hlis safiyeti başkalarının sevgisi ile kirlertirsen sen de kirlenirsin. Allah'ın Dostu Hz.İbrahim (a.s) ile Hz.Yakup (a.s)'ın başına gelen senin de başına gelir. Vaktiyle onlar, kalplerindeki birer ateşle evlatlarına meyl etmişler, onlara sevgi ile bağlanmışlar ve malum musbetlere dr olmuşlardı.

Yine vaktiyle Peygamberimiz Hz.Muhammed Mustafa (s.a.v.), kızının oğulları Hz.Hasan (r.a) ile Hz.Hüseyin (r.a)'e karşı kalbinde bir sevgi duymuştu. Bir ara Cebrail (a.s) geldi ve Allah'ın Resul'ne sordu: “- Onları seviyor musun?

Resulullah (s.a.v) buyurdular:- Evet, seviyorum.

Bunun zerine Cebrail (a.s) dedi ki:” Onların biri zehirlenecek, diğeri de şehit edilecek”

Bu hadiseden sonra Allah'ın Resulü o iki torununun sevgisini kalbinden çıkardı. Orayı bütünüyle Aziz ve Cell olan Rabb'ine tahsis etti. Onlar sebebi ile olan sürur ve neş'esi de hüzün ve kedere dönüştü.

Aziz ve Cell olan Allah, Peygamberlerinin, Velilerinin ve salıh kullarının kalplerine gayret-i İlâhi ile nazar eder. Orada, kendisinden başkalarına yer verilmesini istemez.

Ey dünyaya nifak ve ikiyüzlülükle talip olan kişi! Avucunu a, bak. Orada hiç bir şey göremeyeceksin. Yazık sana ki, alın teri ile çalışıp kazanacağın yerde, oturmuş, dinini vasıta edinerek halkın

malını yiyorsun. Sanat ve alınteri ile kazanmak, bütün Peygamberlerin işidir. Bütün Peygamberler çalışarak, alın teri ile kazanmışlar ve yemişlerdir. Hiç bir Peygamber yoktur ki, behemehâl bir sanatı, bir mesleği bulunmasın. Ahirette de İzzet ve Celâl sahibi Hakk'ın izni ile halkdan alırlar.

Ey dünyanın şarapları, nefsanî arzuları ve hevesleri ile sarhoş olanlar! Pek yakında mezarlarınızda uyanacak, ayıkacaksınız.

"Allah'ü Teâlâdan hakkıyla hayâ ediniz. Gaflette olmayınız. Zamânınız, zâyi olup gidiyor. Hâlbuki siz, yiyemeyeceğiniz şeyleri toplamak, ulaşamayacağınız şeylerin peşinde koşmak, oturamayacağınız binâları kurmakla meşgûl oluyorsunuz. Bütün bunlar size, Rabbinizin huzûrunda hesap vermek için duracağınızı unutturuyor. Hâlbuki Allah'ü Teâlâyı anmak, âriflerin kalblerinde yerleşir. Onların kalblerini kuşatır. Onlara, Allah'ü Teâlâyı hatırlamaya mâni olan her şeyi unutturur."

Allah için yapılmayan işler.

"Senin dilin güzel ve tatlı; yüzün ise kötülüklerden kurtulmuş gibi gülüyor, ya kalbinin hâli nasıl? Cemâat içinde iyi görünüyorsun, ya yalnız iken, yanında kimse yok iken nasılsın? Görüldüğün gibi değılsin. Sen namaz kıldığın, oruç tuttuğun, hayır işleri yaptığın zaman, eğer bunları sırf Allah'ü Teâlânın rızâsını gözeterek yapmazsan, nifak üzere ve Allah'ü Teâlâdan uzak olacağını bilmiyor musun? Şimdi Allah için yapmadığın bütün işlerin, bütün sözlerin, âdî ve bayağı niyetlerin için tövbe et. İnsanlara gösteriş için, onların rızâlarını almak için amel yapıp, sonra da bunu Allah'ü Teâlânın kabûl etmesini istemek yakışır mı? Hırsı, şımarıklığı, azgınlığı ve dünyâya düşkünlüğü bırak. Sevincini ve neşeni biraz azalt. Biraz hüznünlü ol. Çünkü sen, hüznün evinde ve dünyâ hapishânesindesin. Resûl-i Ekrem (s.a.v) dâimâ tefekkür ederdi. Sevinçleri az, hüznünlü çoktu. Az gülerdi. Sâdece başkasının kalbini ferahlandırmak için tebessüm buyururlardı."

Allah'ü Teâlânın sevgisinde samîmiyetin nasıl belli olur."Kulun Allah'ü Teâlâyı sevmesinde samîmi olup olmadığı, başına belâ ve musîbet geldiği zaman ortaya çıkar. Bela ve musîbet geldiğinde sabır ve sükûn hâlini muhafaza edebiliyorsa, o gerçekten Allah'ü Teâlâyı seviyor demektir. Musîbet ve fakirlik zamânında sebat gösterebilmek bu sevgiye delil ve alâmet yapıldı. Birisi *Peygamber*

Efendimize (s.a.v); "Ben seni seviyorum." deyince; "Fakirlik için bir elbise hazırla." buyurdu. Bir başkası gelip Peygamber Efendimize (s.a.v); "Ben Allahü teâlâyı seviyorum." deyince; "Belâ için elbise hazırla." buyurdu."

Sabır ve tahammüllerin karşılıksız kalmaz.

"Halinizden şikâyetle bulunmayın. Sabredin, feryad etmeyin. Doğruluk üzere devâm edin. İsteyin, istemekte bıkkınlık göstermeyin. İçinde bulunduğunuz istenmeyen hâllerden dolayı ümitsizliğe düşmeyin. Dâimâ ümitli olun. Birbirinize düşman değil, kardeş olun. Birbirinize buğz etmeyin.

Cenab-ı Hakk'a, rızâsı için yapılan sabırlar ve tahammüller, aslâ karşılıksız kalmaz. Onun için bir ân olsun sabrediniz, mutlaka, senelerce bu sabrın mükâfâtını görürsünüz. Ömrü boyunca kahraman lakabıyla meshûr olan, bu lakabı, bir ânlık cesâreti netîcesinde kazanmıştır. Cenab-ı Hak Kur'ân-ı Kerîmde meâlen; "Şüphesiz ki, Allah sabredenlerle berâberdir." Buyuruyor. (*Bakara sûresi: 153*)

Hayâtı fırsat bilin.

"Hayatta olduğunuz müddetçe, ömrü fırsat biliniz. Bir müddet sonra hayat kapısı kapanacak, bu dünyâdan ayrılacaksınız. Gücünüz yettiği müddetçe hayırlı işler yapmayı ganîmet biliniz. Tövbe kapısı açıkken ve elinizde bu imkân varken bunu fırsat biliniz. Tövbe ediniz. Duâ etmeye imkânınız varken, duâ ediniz. Sâlih kimselerle berâber olmayı fırsat biliniz."

Kabirleri ziyâret edin.

Kabirleri ziyâret ediniz. Sâlih kimseleri de ziyâret ediniz. Hayırlı işler yapınız. Böyle yaparsanız, her şeyiniz düzelir."

Günahlardan sakının.

"Mümin kimse küçük günahları da büyük görür. Peygamber Efendimiz (s.a.v); "Mümin kimse, günahını dağ gibi görüp, kendi üzerine düşeceğinden korkar. Münafık ise, günâhını burnu üzerine konan ve hemen uçan sinek gibi görür." buyurdu."

İnsanoğlu şu üç şeyi yapmakla vazifelidir;

- 1-Allah'ın emirlerini tutmak.
- 2-Yasak ettiği şeyleri yapmamak
- 3-Kimsenin elineğine göz dikmemek, doğru çalışmak, haline razı olmak. İnsan, hayatı boyunca, emir, yasak ve kader çizgisi içindedir. Hiçbir zaman bunların dışına çıkamaz.

Şu altı özelliği taşıyan kimselerle dostluk kur arkadaş ol.

Ey Oğul! Kendileriyle dünyada sırf dünyalık için arkadaşlık ve dostluk ettiğin şu kişileri yarın göremeyeceksin. Aranız ayrılacak. Kötü dost ve arkadaşlarla aran nasıl ayrılmasın ki, sen onlarla Allah için değil, Allah'tan başka şeyler için dostluk ettin. Eğer insanlarla mutlaka dostluk, arkadaşlık ve ahabplık etmen gerekiyorsa, takva sahibi, arif, ilmi ile âmil, yalnız Allah'ın rızasını isteyen ve Allah'ın nazarında itibarı olan kişilerle dostluk ve arkadaşlık et. Şu kimselerle dostluk ve arkadaşlık kur:

1-Seni Allah'a yaklaştırsın.

2-Seni dalaletten kurtarsın, doğru yola çeksin.

3-Seni dünyaya kulköle olmaktan kurtarsın. İlim öyle bir şeydir ki; sen bütün varlığını ona adadığın zaman o sana ancak bir parçasını verir.

4-Önüme ahiret nimetlerini sersin

5-Seni nefsin esaretinden kurtarsın, hürriyete kavuştursun.

6-Seni yılanların, akreplerin ve vahşi hayvan tabiatlı insanlardan kurtarsın, rahata, huzura kavuştursun.

Allah'ı kullarına şikâyet etme.

Ey Oğul! Allah'ı kullarına şikâyet etmeye kalkışma. Kullara şikâyetçi olma. Allah'a şikâyetçi ol. Allah her şeye kadirdir. Ondan başkası ise hiçbir şeye muktedir değildir. İç sıkıntıları, maruz kalınan musibetleri, mânevi dertleri ve verilen sadakalarla yapılan iyilikleri gizli tutmak da iyilik hazinelerindendir. Sadakayı sağ elinle ver. Sol elinin bundan haberdar olmaması için gayret et.

Ey Oğul! Sen, ömründen sadece bir gün kaldığını farzet ve ecel meleğinin geleceğini düşünerek ve ahiret için hazırlan. Dünya hak erenleri için bir kuvvet kazanma ve pişip olgunlaşma yeridir.

Ey Oğul! İşlediğin günahlar sebebiyle Allah'ın rahmetinden ümidini kesme. Din elbisesindeki kiri tevbe suyu ile temizle. Bu tevbe hem sebat göster, hem de ihlâslı ol. Bundan başka din elbiseni marifetullah esansıyla kokulu yap.

Önce Kendini Düzelt.

Ey Oğul! Önce kendi nefsine öğüt ver, kendi nefsinin düzelt. Sonra da başkalarına öğüt ver, başkalarını düzeltmeye çalış. Sana önce kendi nefsinin özelliklerini, kendi nefsinin ne durumda olduğunu bilmen lazım. Kendinde ıslaha muhtaç bir hal var oldukça başkalarını

düzelte, başkalarına öğüt vermeye kalkışma. Eğer kendinde ıslaha muhtaç bir hal bulunduğunda bunu bırakır da başkasının ıslahına kalkışırsan yazık sana! Başkalarını nasıl ve hangi hallerde kurtarabileceğini bilirsin. Sen kendin körsen bir başkasının elinden tutup nasıl bir yere götürebilirsin? Gözleri görmeyen birisinin bir başkasının elinden tutup bir yere götürmesi mümkün olmadığı gibi, kendi nefsinin ıslah etmemiş birisinin de başkalarını irşat edip Allah'a götürmesi mümkün değildir. Ancak kendi gözleri gören kişi başkalarını bir yerden bir yere götürebilir.

Denize düşen ve yüzmeyen birisini ancak mahir yüzücü olan birisi kurtarabilir. Aynen bunun gibi, insanları Allah'a, ancak O'nu tanıyan birisi götürebilir. Allah'ı tanımayan kişiye gelince O'na giden yolda, bu kişi insanlara nasıl rehberlik edebilir ki?

Sana Allah'ın tasarrufundan bahsetme ihtiyacını duymuyorum. Sen O'nu seversin, amellerini sırf O'nun rızası için yaparsın. Asla O'ndan başkası için yapmazsın. O'ndan korkarsın. O'ndan başkasından asla korkmazsın.

Takvaya Sarıl.

Ey Oğul! Sana takva gerek. Takvaya sarıl, muttaki ol. Sana şeriat gerek, şeriatın esaslarına sarıl. Nefse, şehvi arzulara, şeytana ve kötü kişilere muhalefet etmeli ve onlara uymamalısın. Mü'min kişi bu hususlarda devamlı cihad halindedir. Öyle ki başından miğferi hiç eksik olmaz, kılıcı asla kınına girmez, atının sırtı hiç eğersiz kalmaz. Uykuyu bile hak erenlerinin uyuduğu niyetle uyur. Hak erenleri düşmana galip gelebilmek için zindelik kazanmak maksadıyla uyurlar. İhtiyaç dolayısıyla yemek yerler. Ancak zaruret halinde konuşurlar. Mecbur kalmadıkça âdetleri dilsizlik ve sükûttur. Onları ancak Allah'ın takdiri konuşturur. Bu dünyada onların dilini Allah hareket ettirir, konuşturur. Tıpkı yarın Kıyamet gününde organlarını konuşturacağı gibi.

Riyakârın giydiği elbise cicili, ama içi pistir. Yapmak veya yapmamakta serbest olduğu işlere yanaşmaz, kendince sofuluk satar. Mukaddesatını satarak geçinir. Şüpheli şeylerden sakınmaz. Haram yer. Tembeldir, çalışmaz. Açık emirle yasak edilen hiçbir işi yapmaktan çekinmez. Yaptığı iyilik sadece bir gösteriş için olur. Taati, görsünler diye eder. Dışı tam, içi harap ve berbattır. Yalnızlık anlarında öyle bir takvaya ihtiyacın var ve öyle bir takvaya sahip

olmalısın ki, seni günahlardan ve günaha sürükleyecek kaymalardan alıkoysun. Öyle bir murakabeye ihtiyacın var, öyle bir murakebeye sahip olmalısın ki, Allah'ın daima seni görmekte olduğunu sana hatırlatsın. İşte sen yalnızlık anlarında böyle olmaya muhtaçsın, mecbursun. Bundan başka, nefis, heva ve şeytanla savaşılmaya muhtaçsın.

Ey Oğul! Takva güneşiyle beraber ol. Bütün fiil ve hareketlerinde tevhid güneşi, şariat güneşi ve takva güneşi ile beraber ol. Zira bu güneş, heva ve hevesin; nefsin, şeytanın ve mahlûkata dayanmanın sebep olduğu şirk tuzağına düşmekten seni muhafaza eder. Bu güneş seni Allah yolunda ilerlerken aceleci olmaktan alıkor.

Kadere Uymayana Rıza yolu kapalıdır.

Kadere uymayan, şefkat bulamaz ve kimse ona uymaz. İlahi hükümlere boyun eğmeyene rıza yolu kapalıdır ve hiç kimse ondan memnun değildir. Vermeyene kimse bir şey vermez. Yolculuğa çıkmayan ata binemez. Allah birdir. Kimsenin keyfine göre hareket etmez. Zaten ondan gayri varlık yoktur. Nefsinden gelen bu kötü düşünceden dön; tam dur. Kader seni sarmamış olsaydı, bu yalancı iddia yüzüne vurulurdu. Cevher tecrübe sonu meydana çıkar. Tecrübeden mahrum her şey boştur.

İman kuvvet buldukça kötülükler senden uzak olur. Nefsini kabul etme; Hakkı tanırsın. Çünkü nefsin kendisi için Hakkı inkâr etmeni istiyor. İnkâr ve tanımamaya önce nefsinden başla; onu yola koyarsan sonrası kolay olur. Ve yavaş yavaş aradığını bulursun. İmanın kuvvet bulur. İmanın kuvvet buldukça, kötülükler senden uzak olur. İmanın zayıfladıkça kötü şeyler evine dolar. Öyle zaman gelir ki, evden bir kötülüğü kapıya atmaya gücün yetmez. İman kuvvetin tam olsaydı, onlar giremezdi.

İman kuvveti lafla ortaya atılacak şey değildir. O şeytanla karşılaştığın zaman belli olur. Kötülerin karşısında imanın sarsılmadan durabiliyorsa korkma, iman kuvvetin vardır. Aksi olunca, boş iddiaya yeltenme, imanın zayıf, kuvvetlendirmeye bak. Bela ve felaket karşısında dimdik durabiliyor musun? Duruyorsa, imanlısın ve kuvvetlisin. İman ayağı kötülüğe kaymaz. Kayıyorsa iman değildir. Boşuna iddia etme, yazıktır.

O istediğini sevdirmesini bilir.

Her şeye hürmet et. Her şeyin yaratanını sev. O bir şeyin sevilmesini isterse sev. O sevdirse senden kabahat kalkar. Çünkü sevdiren O'dur. Sen O'nunsun. Sen yoksun ortada sadece O var. Buna işaret olarak **Peygamber Efendimiz (s.a.v) şöyle buyuruyor: "Dünyanızdan bana üç şey sevdirdi: "Güzel koku, kadın, ruhumu hoş eden namaz" (El-Münebbihat, İbn. Haceril Askalani. Çev. C.Yıldırım. sh.35)**

Bunlar sevdirilmiştir. İlk başta hepsi bırakılmış; sonra Mevla tarafından sevdirilmiştir. Sen de kalbini temizle. Yalnız Mevla kalsın. O'na teslim ol; icap edenin sevgisini kalbine getirir. O Kerimdir; istediğini sevdirmesini bilir.

Gönülleri hakka davet et.

Ey Oğul! Büyük insanları yıkıp mahveden küçük hatalar, sürçmeler ve kaymalardır. Zahitleri mahveden nefsanî ihtiraslardır. Hak erenlerini mahveden yalnızlık anlarındaki kötü düşünceler, hatıra gelen kötü fikirlerdir. Sıddıkları mahveden bir anlık kötülüktür. Onların bütün meşguliyetleri, kalblerini uygunsuz düşüncelerden korumak ve muhafaza etmektir. Onlar Hakka davet mevkiinde bulunan kişilerdir. İnsanları Allah'ı tanımaya davet, ederler. Gönülleri Hakka davet etmekten bir an bile geri durmazlar.

Nefsini itaat altına al.

Ey Oğul! Bu zaman âhîrzamandır. Nifak çarşısı açılmıştır. Yalan çarşısı açılmıştır. Münafık, yalancı, deccal kişilerle oturmayınız. Yazık sana ki, nefsin münafıktır, yalancıdır, kâfirdir, fâcirdir, müşriktir. Böyle olduğu halde sen onunla nasıl oturuyorsun? Ona muhalefet et, asla muvafakat etme. Onu bağla, asla salıverme. Onu hapset, zindana at. Kendisine ancak zaruri olan haklarını ver. Fazla verme. Onu mücahedeyle kahret, itaat altına al!

Tevbe ile günah elbiseni çıkar.

Ey Oğul! Nefis ile birlikte olma. Hevesinle birlikte olma. Dünya ile de birlikte olma. Öyle ise hemen günahlarına tevbe et, bir daha işlememeye azmeyle. Onlardan sıyrıl. Seri adımlarla Mevlana koş. Tevbe ettiğin zaman hem dışın, hem de için tevbe etmiş olsun. Tevbe, Allah'ın katında makbul kul olmanın temelidir. Halis bir tevbe ile ve Allah'tan hakikaten hayâ etmek suretiyle üzerindeki günah elbisesini çıkar, at.

Derdi sabırla karşıla.

Ey Oğul! Sana herhangi bir dert geldiği zaman onu sabır eliyle karşıla ve devası gelinceye kadar sakın ol. Deva gelince de onu şükürle karşıla. Bu hale geldiğin zaman peşinen ebedi zevkli safalı bir hayatta olursun.

Tefekkür insanı Allah'a götürür.

Ey Oğul! Tefekkür kalbin yapacağı işlerdendir. Eğer kendin için bir iyilik görürsen, bir iyiliğe nail olursan, Allah'a şükret. Bir kötülük görürsen de ondan dolayı tevbe et. İşte bu tefekkür sayesinde dinin ihya olur, dirilir, şeytanın da ölür. Şöyle denmiştir: "Bir saat tefekkür, bir gecelik ibadetten hayırlıdır." Allah'a ulaşma yolunda yine Allah'ın fiillerini delil getir. Nasıl ki bir sanat eserinden sanatkâra intikal ediliyorsa, Allah'ın muazzam bir sanatı olan bu kâinata bakmakla da Allah'a ulaşılabilir. Onun için Allah'ın sanatı üzerinde tefekkür edersen Allah'a ulaşabilirsin.

Hakiki imana sahip olan bir mü'minin iki dış gözü, iki de iç gözü vardır. İki dış gözü ile Allah'ın yeryüzündeki sanat eserlerini görür, iki iç gözü ile de Allah'ın göklerde yaratmış olduğu eserleri görür. Bundan sonra onun gözünden perdeler kaldırılır. Neticede Allah'ın yakın ve sevgili kullarından olur. Sevgiliden hiçbir şey gizlenemeyeceğine göre, Allah'ın sevgili kullarından olan bu kişiden de İlâhî sırlar gizlenmez.

Dinini satarak dünyalık elde etme.

Ey Oğul! Meşru yoldan ve helalinden alın teriyle kazandığını ye. Dinini satarak dünyalık elde etmeye ve bu yoldan kazanılmış şeylerle geçinmeye kalkışma. Helalinden ve meşru yoldan kazan. Bu kazancınla başkalarına ikram et. Onlara da yedir, içir. Ta ki aradaki sevgi ve kardeşlik bağlarının devamına ve pekişmesine vesile olsun.

Dünya seni yutmasın.

Ey Oğul! Dünya denizinden sakın. Onda çok kişiler boğulmuş, ancak pek az kişi kurtulmuştur. O derin bir denizdir. Herşeyi garkeder, kendinde boğar. Ancak Allah dilediği kulların ı ondan kurtarır. Tıpkı kıyamet gününde mü'minleri Cehennemden kurtaracağı gibi.

Aklını kullan.

Ey Oğul! Akl-ı selim sahibi ol. Aklını kullan. Acele etme. Şurası muhakkak ki. acele etmekle eline bir şey geçmez. Acele etmekle ne vaktinden önce akşamı edebilirsin, ne de sabahı. İstedliğini

elde edebilmek için sabırla akşama kadar çalışmıyor, didinmiyor musun?

Allah korkusu her kapının anahtarıdır.

Ey Oğul! Önünde kapalı bir kapının kalmamasını istersen izzet ve celâl sahibi olan Allah'tan kork. Zira Allah korkusu her kapının anahtarıdır, her kapıyı açar.

Amellerini güzel yap.

Ey Oğul! Güzel ameller işlemekte tembellik etme. Zira tembellik edenler ebediyen mahrum kalırlar. Bu arada daimi bir pişmanlık da peşlerini bırakmaz. Amellerini güzel yap. Unutma ki, Allah hem dünya hayatı ile hem de ahiret hayatı ile sana karşı cömertlik etmiş, ikramda bulunmuştur.

Allah'ın rızasına dön.

Ey Oğul! Dua ipini uzat. Allah'ın rızasına dön. Kalbin itiraz ettiği halde dilinle dua eder duruma düşme. Dilinle yaptığın duaya kalbin de inansın ve iştirak etsin.

Dine sarıl.

Ey Oğul! Başkaları tarafından uyandırılmadan önce uyan. Dine sarıl. Dinine sahip kişilerin arasına katıl. Onlarla birlikte ol. Asıl insan olanlar dinine sarılmış olanlardır. İnsanların en akıllısı, Allah'a itaat eden, Onun dinine, kitabına sarılan ve yaşayışını Allah'ın ahkâmına uygun geçiren insandır. İnsanların en cahili de Allah'a isyan eden, yaşayışını Onun dinine, kitabına ve ahkâmına uygun olarak geçirmeyen kişidir.

Cahillerle arkadaşlık etme.

Ey Oğul! Cahillerle arkadaşlık ediyorsun, bu durumda onların cehaletinden sana da bulaşabilir. Ahmaklarla arkadaşlık etmek, aldatıcı bir arkadaşlıktır. Sağlam inançlı, âlim ve ilmi ile amel eden mü'minlerle arkadaşlık et. Mü'min iman kuvveti sebebiyle diğer insanlara karşı daima neşeli ve güleryüzlü görünmeye, hüznü de Allah ile kendi arasında gizli tutmaya muktedir olabilir. Mü'minin hüznü daimidir, çünkü tefekkür eder. Çok ağlar, az güler. ***Bunun için Peygamber (s.a.v); "Mü'min için, Rabbine kavuşmanın dışında rahat yoktur"*** buyururlar. Kalb ve gönül ehli ile arkadaş ol. Onların sohbetlerinde bulun. Ta ki senin de bir kalbin, bir gönlün olsun.

Bütün isteklerin Allah'tan olsun.

Ey Oğul! Eğer dünya tasalarından sıyrılmaya gücün yetiyorsa hiç durma, hemen sıyrıl. Aksi halde seri olarak kalbinle Allah'a koş. Onun rahmetine yapış. Ta ki kalbinden dünya tasaları çıksın. O her şeye kadirdir. Her şeyi bilir. Her şey Onun kudret elindedir. Onu kendisine imanla ve kendisinin marifeti ile doldurmasını iste. Ayrıca sana sarsılmaz bir iman vermesini, senin kalbinde kendisine ünsiyet peyda etmesini ve senin bütün uzuvlarını kendisine itaatle meşgul hale getirmesini iste. Bütün bunların hepsini Allah'tan iste. Kendin gibi faninin önünde zelil durumlara düşme. Bütün isteklerin Allah'tan olsun, asla başkalarından olmasın. Bütün muamelen Allah'la beraber olsun ve Allah için olsun, asla Ondan başkası için olmasın.

Allah'a hizmet et.

Ey Oğul! Hizmet edersen, hizmet olunursun. Haddi aşmazsan kurtulursun. Allah'a hizmet et. Onun yolunda ol. Onun yolunu bırakıp da sana ne zararı, ne de faydası dokunan şu devlet adamlarının hizmetçiliğini yapma. Onlar şimdiye kadar sana ne verdiler? Kısmetinde olmayan bir şeyi sana verebilirler mi?

Kalbinle Allah'a dön.

Ey Oğul! Dünya bir denizdir, iman da gemidir. Kaptan ise ibadet ve taatlerdir. Ahiret de bu denizin sahilidir. Kalbinle Allah'a dön. Allah'a tevekkül eden kişi, Ona dönen kişi demektir.

Kur'ân ile amel et.

Ey Oğul! Kur'ân ile amel etmek seni Kur'ân'ın mevkiine'yükseltir, oraya oturtur. Sünnet ile amel etmek seni Resul-i Ekreme (s.a.v) yükseltir. Resulullah, kalbi ve mânevi himmeti ile Allah dostlarının kalbleri çevresinden bir an bile ayrılmaz. Onların kalblerine Allah'a yakınlık kapısını açar.

Cahil dünyada ferahlanır.

Ey Oğul! Cahil dünyada ferahlanır. Dünya nimetleri ile zevk sefa sürer. Âlim ise dünya hayatını bir fırsat bilir. Manevi mertebelerde yükselme gayreti içinde bulunur. Cahil kaderle çekişir, ona karşı çıkar; âlim ise kadere boyun eğer, razı olur.

İbadetine aldanma.

Ey Oğul! İbadet ve taatine aldanma. Allah'ın onları kabul etmesini iste. Şu anda sen Allah'a kulluğunu yapma gayreti içindesin. Olur ki içinde bulunduğun bu durumdan başka bir duruma düşebilirsin.

Amelini Allah rızası için yap.

Ey Oğul! Sana amellerinde ihlâs gerek. Amellerini sırf Allah rızası için yapmalısın. Gözünü, amellerinden ve onlara gerek insanlardan, gerekse Allah'tan karşılık beklemekten uzak tut.

Ahlakı düşüklerden uzak dur.

Ey Oğul! Ahlakı düşüklerden uzak dur. O zaman halis mü'min olursun. Hükümde hakkaniyet üzere ol. O zaman ilimde halis olursun.

Sofrana fakirleri ortak et.

Ey Oğul! Oruç tut. İftar ederken sofrana fakirleri de ortak et, onlara de yedir. Tek başına yiyip içme. Böyle yapmayan kimsenin fakir olup dilenciliğe düşmesinden korkulur.

Herkese iyi niyetli ol.

Ey Oğul! Kimseye eziyet etmemeye ve zarar vermemeye gayret et. Herkese karşı iyi niyetli ol.

Ömrünü hak yolda geçir.

Ey Oğul! Sanatı öğrenebilmek için sıkıntıya ve meşakkate katlanmak zorundasın. En güzel ve mükemmel eseri meydana getirmek için bin kere yapar, yıkarsın. Eğer ömrünü hak yolda, kendini en iyi şekilde yetiştirmekle harcarsan Allah senin için hiç yıkılmayacak bir bina yapar.

Kendi nefesine ağla.

Ey Oğul! Bu halinden utanmıyor musun? Kendi nefesine ağla, gözyaşı dök. Zira bu halinle sen doğruya ve başarıya ulaşmaktan mahrum kalırsın. Hiç utanmıyor, hayâ etmiyor musun ki, bugün itaatkâr oluyorsun, yarın âsi oluyorsun. Bugün ihlâslı oluyorsun, yann riyakâr.

Çalış, didin; yardım Rabbindendir.

Ey Oğul! Çalışmadan ayağına hiçbir şey gelmez. Bazı şeyler de sana mutlaka lâzımdır. Çalış, didin; yardım, izzet ve celal sahibi Rabbindendir. Üzerinde bulunduğun bu denizde hareket et, dalgalar devamlı seni üstte tutacak ve sahile ulaştıracaktır. Dua senden, cevap vermek Rabbindendir. Çalışmak senden, başarı Allah'tandır. Kötülükleri terk etmek senden, hamiyet ve gayret vermek Allah'tandır. İstedğin şeyde dürüst ol, samimi ol, ihlâslı ol. Allah sana yakınlık kapısını mutlaka gösterecektir.

Kalbinin istemediği dünyalığı bırak.

Ey Oğul! Eline bir dünyalık geçtiği ve kalbinin de ondan hazzetmediğini gördüğün zaman onu bırak, alma. Kalb, iyi ile kötüyü,

faydalı ile zararlıyı, hayır ile şerri birbirinden ayırd etme melekesine sahiptir. Himmet ve gayretin nisbetinde Allah'ın lütfuna mazhar olursun. Allah'tan başka ne varsa kalben hepsinden sıyrıl, hepsinden uzaklaş. Ta ki ona yaklaşıbilesin.

Kalbini helâl yemekle temizle.

Ey Oğul! Helâl yemek suretiyle kalbini temizle. İşte o zaman Rabbini tanırsın. Lokmanı, elbiseni ve kalbini temizle. İşte o zaman safi, temiz olursun. Henüz vakit geçmeden kalbinle Rabbin dön. Sen iyi kimselerin hallerini dilinle anlatmak ve o halleri de kendin için temenni etmekle yetindin. Tıpkı avucuna suyu alıp yumruk yaparak sıkkan kişi gibi ki, elini açtığı zaman orada bir şey bulamaz.

Karşılık beklemeden hizmet etmeye çalış.

Ey Oğul! En iyisi zayıflık zamanında başkalarından bir şey isteme. Ayrıca sende idrak edemeyeceğin ve başkalarına anlatamayacağın, göremeyeceğin ve başkalarına gösteremeyeceğin bir hal bulunmamalıdır. Eğer karşılık beklemeden ve almadan vermeye gücün yeterse hemen yap. Karşılık beklemeden hizmet edebiliyorsan hemen yap. Allah yolunun yolcuları, yaptıklarını sırf Onun için, Onun rızasına uygun olarak yaptılar. Allah da, hoşlarına gidecek şeyleri, dünyada da, âhirette de onlara gösterdi ve gösterecektir.

İhlâs sahibi ol.

Ey Oğul! İlim ve irfan öğren ve ihlâs sahibi ol. Ta ki, nifak, ikiyüzlülük ve samimiyetsizlik tuzağından kurtulasın, ilim ve irfanı halkın teveccühünü kazanmak ve dünyalık toplamak için değil, Allah'ın rızası için öğren. İlim irfanı gerçekten Allah rızası için öğrendiysen Onun emirlerini sevgiyle yerine getirir ve Ona karşı huşu içinde bulunursun. Diğer insanlara karşı mütevazı olursun.

Rabbine itaatte nefesine muhalefet et.

Ey Oğul! Eğer kurtuluş istiyorsan, Rabbine itaatte nefesine muhalefet et. Nefsinle birlikte olmakta devam ettiğin müddetçe insanları ve diğer varlıkları tanıyamazsın. Dünya sevgisi ile dop dolu olduğun müddetçe âhireti tanıyamazsın. Ahiret sevgisi ile dolmadıkça âhirette Rabbini göremezsın. Nefis devamlı kötülüğe meyillidir, bu onun fitratıdır, huyudur. Onun fitratı bu olunca, artık var, ötesini sen düşün, neler yapmaz ki?

Allah'ın rızasına ulaşmaya çalış.

Ey Oğul! Allah'ın rızasına ulaşmaya çalış. O senden razı olmuşsa bil ki seni sevmiştir. Rızık ve geçim endişesini kalbinden çıkar. Zira sen gönül huzuru içinde çalıştığın müddetçe sıkıntısız olarak rızkın Allah'tan gelecektir. Kalbindeki düşünceleri, tasaları, endişeleri at. Bir tek tasan olsun: O da Allah'a layık bir kul olup olmama endişesi. Bu mertebeye ulaşabildiğin an diğer bütün tasalarına Allah kâfidir.

Dünyalık için kimseyle çekişme.

Ey Oğul! Sakın sakın! Sen sen ol, dünyalık hususunda kimseyle çekişme, didişme. Kimsenin elindeki kismete mani olmaya kalkışma. Zira herkesin nasibi mutlaka kendisini bulur. Eğer kaderde elinden alınması varsa, o da olur. Bu senin isteğinle olmaz. Kadere razı olmak; kavga, çekişme ve didişme sonunda dünyalık elde etmekten daha güzeldir. Zira Allah'ın takdirine razı olmak her hal ü kârda hayatı güzelleştirir, tatlılaştırır, huzurlu kılar.

Allah'ı kalbin ve kalıbınla an.

Ey Oğul! Allah'ı önce kalbinle zikret, sonra da kalıbınla, dilinle. Onu kalbinle bin defa, dilinle de bir defa zikret.

Ameline güvenme.

Ey Oğul! Sakın ha, amellerine ve mânevi hallerdeki gelişmelere mağrur olma. Bunlarla övünmeye kalkışma, ucbe düşme. Zira ucub kişiyi zulme, tuğyana, azgınlığa ve günaha sevkeder, Allah'ın gazabına uğramasına sebep olur.

İnsanlara baki gözüyle bakma.

Ey Oğul! İnsanlara, baki kalacaklarını sanarak o gözle bakma. Fani olduklarını bil ve o gözle bak. Hiçbir insan dünyada baki değildir. Bu dünyada her insan fanidir, gelip geçicidir. Onlara, zarar verebileceklerini veya fayda getirebileceklerini düşünerek bu gözle bakma.

Allah dostlarına karşı dilsiz ol.

Ey Oğul! Kur'ân'ı okursun, fakat anlamazsın, anlamadan okursun. Birtakım ameller işlersin. Fakat ne yaptığını bilmezsin. Ne yaptığının şuurunda olmadan yaparsın. Bu senin yaptığın ahiret endişesi olmadan sırf dünya için yapılan şeydir. Bütün bu hallerden sonra bir de kalkar Allah dostlarına hücum eder, onları çekiştirir, kötölürsün. Aklını başına topla, edepli ol, günahlarına tövbe et. Kusurlarından dön, Allah dostlarına karşı dilsiz ol.

Hiçbir işe gururla girişme.

Ey Oğul! Önce kendi nefsinle meşgul ol. Önce kendi nefesine faydalı ol. Kendi nefsinin düzelt, sonra başkalarıyla meşgul ol. Başkalarını aydınlattığı halde kendini eriten mum gibi olma. Hiçbir şeye gururla, nefsi duygularınla girişme. Allah bir husus için seni dilemişse seni ona hazırlar. Eğer halkı senden faydalandırmayı murat etmişse seni onlara gönderir. Sana sebat verir, insanları idare etme kabiliyeti verir. Onlardan gelecek sıkıntılara katlanma gücü verir. Halkın faydası için senin kalbine genişlik verir, göğsünü açar, oraya hikmet doldurur. O zaman sen senlikten çıkar, Allah'ın has ve halis kullarının arasına girersin.

Kalbini zikre yaklaştır.

Ey Oğul! İki adım vardır ki, eğer bu iki adımı atabilirsen Hakka ulaştın demektir. Eğer kalbin ve ruhunla dünya ile ahiretten birer adım, nefsin ve diğer insanlardan da birer adım uzaklaşabilirsen Hakka ulaşmış olursun. Kalbin ve ruhunla bu zahirleri terk et, işte o zaman Hakka vasil olursun. Önce başla, ilk adımı at, bitirmek Allah'tandır. Sen hemen gerekli alet ve edevatı al. Var, iş kapısının önüne otur ki, seni çalıştıracak olana yakın bulunasın. Öyle yatağında, yorganının altında ve kapalı kapılar ardında miskin miskin durma. İş ara, çalışmak istediğini söyle. Kalbini zikre yaklaştır. Ona bilhassa, kıyamet gününü, haşır-neşir gününü hatırlat. Ölümü düşün. Allah'ın mahlûkatı nasıl öldürüp, sonra nasıl dirilteceğini, huzurunda nasıl duracağını düşün. Bütün bunları hiç hatırlından çıkarmamaya devam ettiğin zaman kalbindeki kasvet gider, günah bulanıklarından temizlenir.

Temeli sağlam olan bina yıkılmaz.

Ey Oğul! Bina sağlam bir temel üzerine oturtulursa yıkılmaz. Yerinde karar kılar. Sağlam bir temel üzerinde oturtulmadığı takdirde kısa zamanda çöker. Aynen bunun gibi, sen de kendi halini dinin esasları üzerine oturtursan hiç kimse ona noksanlık veremez. Herhangi bir tarafından bir gedik açamaz. Eğer hayâtının dinin esasları üzerine oturtmazsan, dini hayatını bir tarafından gedik açılabilir, temel çürük olduğu için bir mertebeye de ulaşamazsın.

Sana teslimiyet gerek.

Ey Oğul! Sana teslimiyet gerek. Sebeplere tevessül ettikten ve bütün tedbirleri aldıktan sonra işin gerisini Allah'a havale etmek gerek. Kendi gücüne, kendi kuvvet ve kudretine güvenmemek gerek. Allah'ın

fiillerine ve tasarrufuna itiraz etmemek gerek. İnsanları ve kendini Allah'ın iradesine, tasarrufuna ve fiillerine ortak etmemek gerek.

Kulluğun sohbetine yapış.

Ey Oğul! Sana kulluğun sohbetine yapışmak gerek. Kulluğun sohbeti; Allah'ın emrettiklerini harfi harfine yerine getirmek, yasakladıklarından bütünüyle uzak durmak, musibet ve felaketler karşısında sabırlı olmak. Bu meselenin esası tevhiddir, sebattır, temeli sağlam salih ameller bu esas üzerine oturur.

Allah, sevenlerini dünya ile birarada bırakmaz.

Ey Oğul! Allah, kendisini sevenleri dünya ile birarada bırakmaz. Dünyanın onlara yapabileceği kötülüklerden bir an bile emin olmaz. Onları dünya ile de, kendisinden başka birşey ile de asla birarada bırakmaz. Daima Allah onlardır, onlar da Allah ile. Kalbleri ilelebed Onu zikreder. Hep Onun huzurundadırlar. Yalnız Ona yönelirler. Allah onların koruyucusudur, kendileriyle ünsiyet eder.

Nefsinin arzularını ayakaltına al.

Ey Oğul! Nefsinin rağbet ettiği arzuları ayaklarının altına al, çiğne. Bütün kalbinle onlardan sıyrıl. Eğer Allah'ın ilminde senin için onlardan bir şey varsa, vakti, saati gelince sana mutlaka ulaşır. Çünkü mukadderattan kaçılmaz. Takdir-i ilâhîde bulunan her şey mutlaka olur. Allah'ın ilmi asla değişmez. Kısmetin, vakti saati gelince sana mutlaka ulaşır; hem de hazırlanmış olarak, yeterli derecede ve güzel bir şekilde. Öyle ise sen onu zillet eliyle değil, izzet eliyle alırsın. Bununla beraber Allah indinde senin için züht sevabı da hâsıl olur. Allah seni salih kulları cümlesinde kabul eder. Çünkü sen onu elde etmek için hırs göstermedin, ona kendi arzunla uzanmadın. Sen kaçıkça ezelde sana ayrılan rızık peşinden gelir. Âdeta seni kovalar.

Allah dostlarının hizmetçisi ol.

Ey Oğul! Allah dostlarının çömezi ol, yaygısı ol, etraflarında hizmetçi ol. Böyle olmaya devam edersen, işte o zaman hakiki efendi olursun. Kim Allah için mütevazı olursa, Allah onu dünyada da, âhirette de yükseltir. Halkın külfetlerine katlandığın ve kendilerine hizmet ettiğin zaman Allah seni onların üstüne yükseltiyor ve başlarına reis yapıyor. Ya bir de Onun kullarının seçkinleri olan sıddıklara hizmet edersen neler yapmaz ki?

Allah korkusu kalbde bir bekçidir.

Ey Oğul! Hayatının akışını, Allah için nefis muhasebesini yapanların ve Allah'tan korkanların hayatının akışına zıt olarak görüyorum. Mesela şer ve fesat ehline yaşıyor, onlarla hemhal oluyor, onlarla düşüp kalkıyorsun. Buna mukabil Allah dostlarından ayrılıyor, uzak duruyorsun. Kalbini Allah düşüncesinden, Allah sevgisinden ve Allah korkusundan tamamen boşaltıp, buna mukabil dünya ve dünyalık sevgisiyle doldurmuşsun. Bilmez misin ki, Allah korkusu kalbde bir bekçi, bir aydınlıktır. O, hak ile batıl arasını ayırır, haklı ile haksızı ortaya koyar.

Ölümü hatırlarsan dünya sevgisi azalır.

Ey Oğul! Eğer şu anda içinde bulunduğun hal üzere gidişe devam edersen, dünya ve âhiret selametine veda edersin. Ölümü hatırlarsan, dünya ve dünyalıkla mest olman azalır. Dünyalık sahibi olmakla daha az sevinir hale gelirsin. Buna mukabil züht ve takva yönün artar. Esasen sonu ölüm olan bir kişi, dünyalığa kavuşmakla nasıl sevinebilir? *Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Her koşanın varacağı bir hedef, bir son nokta vardır. Her hayat sahibinin varacağı son nokta da ölümdür."*

Herşeyin sonu ölümdür.

Ey Oğul! Tasaların, neşelerin, zenginlerin, fakirlerin, sertliklerin, yumuşaklıkların, hastalıkların, acıların; hepsinin de sonu ölümdür. Kim öldüyse kıyameti kopmuş, onun hakkında uzaklar yakın olmuş demektir. İçinde bulunduğun her şey hevesten ibarettir. Kalbin, özün ve batınınla, içinde bulunduğun bütün heveslerden sıyrıl. Dünya belli bir hedefe doğru uzanmaktadır. Âhiret ise belli olmayan bir ebede uzanmaktadır. Senin dünyadaki hayatın belli bir noktaya kadar uzanır. Orada biter. Âhiretteki hayatın ise nihayeti olmayan bir ebede uzanmaktadır.

Dinini dünya karşılığında satma.

Ey Oğul! Dinini dünya karşılığında satma. Hükümdarların, devlet büyüklerinin, zenginlerin ve haram yiyenlerin metalarını mukabilinde dinini satma. Dinini yediğin, yani dünyalık karşılığında sattığın zaman kalbin kararır. Nasıl kararmasın ki, sen dünyalık karşısında dinini satmakla fanilere kulluk etmiş oluyorsun.

Marifetullaha koş.

Ey Oğul! Marifetullaha koş. Zira hiç şüphe yok ki, marifetullah her hayrın aslıdır, kaynağıdır. Sen Allah'a olan taat ve kulluğunu arttırdığın zaman O da sana marifetini bahşeder.

Nefsi kendine hizmetçi yap.

Ey Oğul! Hep ön safta bulunmalısın. Zira ön saf cesur erkeklerin safıdır. Son safta asla bulunmamalısın. Zira son saf korkakların safıdır. Nefsi kendine hizmetçi yap. Onu işin esasına sevk et. İşin zor yanını ve aslını yapmayı alışkanlık haline getir. Zira nefis ne yüklersen onu taşır. Tepesinden sopayı eksik etme. Eğer sopayı eksik edersen hemen uyur. Sırtındaki yükleri de kaldırıp yere vurur. Ona tebessüm bile etme. Ona hiçbir zaman doyasıya yedirme. Meğerki tokluğun onu azdırmayacağını ve tokluk karşılığında çalışacağını bilmiş olası. Süfyan-ı Sevrî (k.s) hem çok yemek yiyen, hem de çok ibadet eden bir zattı. Büyük zatlardan biri der ki: "Süfyan-ı Sevrî(k.s) nin yemek yiyişini görünce, çok yiyor diye kızardım; fakat namaz kılışını ve ağlayışını görünce ona gıpta eder, sevgi ve şefkatle bakardım". Süfyan-ı Sevrî(k.s) ye, çok yemek yiyişinde uyma, çok ibadet edişinde uy. Çünkü sen bir Süfyan-ı Sevrî (k.s) değilsin, onun nefisine hâkim olması gibi sen nefisine hâkim olamazsın.

Bütün haramları terk et.

Ey Oğul! Bütün haramları terk etmek için gayret et. İmanın ve sarsılmaz bilgi ve inancının kuvvetli olduğu anlarda her şeyde züht sahibi ol. İşte o zaman Allah'ın âbid kullarından olursun.

İmana ve marifetullaha sahip ol.

Ey Oğul! Sen halis nefisten ve hevesten ibaretsin. Yabancı kadınlarla oturuyorsun, sonra da, "Ben onlara aldırış etmem, benim kalbim temiz" gibisinden laflar ediyorsun. Yalan söylüyorsun. Senin bu davranışını şeriat da tasvip etmez, akıl da. Bu hareketlerinle ateş üzerine ateş, odun üzerine odun yığıyorsun. Bunun için önce imana ve marifetullaha sahip ol. Allah'a yakınlığı kuvvetlendir. Sonra da halka tabip ol, iman ve güzel ahlak doktoru ol. Kendisi âmâ kör kişiyi düşün. Böyle birisi insanların gözünü nasıl tedavi eder? Sağır dilsiz olan kişi insanlara nasıl öğretmenlik eder?

Kalbin ne zaman temizlenecek?

Ey Oğul! Kalbin ne zaman saflaşacak, temizlenecek? Özün ne zaman arınacak? Sen halkı Allah'a (c.c) ortak tanıyorsun. Allah'a (c.c) ait birtakım tasarrufları kullara mal ederek Ona şirk koşuyorsun. Sen

nasıl felah bulacaksın ki, her gece, ertesi gün kime gideceğini, kime şikâyet edeceğini ve kimden birşeyler isteyeceğini kararlaştırmakla meşgul oluyorsun. Kalbin nasıl arınabilir ki? O tevhidten yana tam takırdır.

Önce kendi imanını kuvvetlendir.

Ey Oğul! İmanının zayıf olduğu zamanlarda bilhassa kendine yönelmeli, kendi üzerine eğilmelisin. İmanını iyice kuvvetlendirdiğin an derhal ortaya çık. İman hususunda önce aile efradına, sonra da diğer insanlara yardımcı ol. Sakın ha, kendin takva zırhını giymeden ve iman miğferini kalbinin başına geçirmeden ortaya çıkma. Bu arada elinde tevhid kılıcı ve sadağında duaya icabet okları bulunsun. Tefvik atına binmiş ol. Düşmana hücumu, gereğinde geri çekilmeyi, darbe indirmeyi, gürz, kargı ve mızrak kullanmayı da öğrenmiş bulun. Bütün bunları yaptıktan sonra Allah (c.c) düşmanlarına karşı çık. İşte o zaman sana dörtbir yandan yardım yağar. İnsanları şeytanın elinden alır, Allah'ın (c.c) kapısına götürürsün.

Her namazı veda namazı olarak kıl.

Ey Oğul! Uzun emellerini kısalt. Hırsını azalt. Her namazı veda namazı olarak kıl. Sanki bir dahaki namaz vaktine kadar çıkamayacakmış şekilde kıl. Yiyip içmen veda yiyip içmesi olsun. Aile efradının arasında bulunuşun veda bulunuşu olsun. Mü'min kardeşlerinle buluşman veda buluşması olsun. Kalbine hep eğreti olduğunu, daima veda etme halinde bulunduğunu iyice hak et, kazı. Kaderi başkasının elinde bulunan kişi nasıl da halinde olmasın? Zira insan yarın ne olacağını, işlerinin nereye varacağını, kaderinin kendisine neler getireceğini bilmemektedir.

Bela gelmeden önce Rabbinden kork.

Ey Oğul! Eğer bela gelmeden önce Rabbinden korkar, Onu zikreder, Onu tevhid eder ve Ona yönelir durumda bulunursan, daha sonra belâ kapısına düştüğünde Rabbin o belâyâ hitaben şöyle der; **قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ** (69) *"Ey ateş! İbrahim'e serin ve selâmetli ol."* (Enbiya Sûresi, 69.)

Allah'tan başkası ile meşgul olma.

Ey Oğul! Allah'a (c.c) sarıl, Ondan başkası ile meşgul olma. Ev Onun Evidir, rızıklar Onun yarattığı rızıklardır. Ezelde insanların rızıklarını O takdir ve tayin etmiş, sonra zamanı gelince yeryüzünde yine O yaratmıştır. Melekler senin rızkını sana ulaştırmakla vazifelidir.

Hayır, Allah'(c.c) tandır. Allah'a (c.c) giden yolun başlangıcı hoş gitmeyen şeylerle doludur. Cennetin etrafı hoşlanılmayan şeylerle doludur. Cennetin çevresi böyle olunca Allah'ın (c.c) yakınlığının çevresi nasıl olmaz?

Kabir senin için bir yol olsun.

Ey Oğul! Allah'(c.c) tan başka şeylerle kalben bağlanmaman gerektir. Ölüm gelince seni her şeyden ayırır. Sana yakın olan her şey ölüm gelince seni terk eder. Öyleyse onlar seni terk etmeden sen onları terk et. O senden ayrılmadan önce sen onlardan ayrıl. Böylece kabir senin için bir yol olsun, bir geçit olsun.

Ölmeden önce öl.

Ey Oğul! Ölmeden önce öl. Hem kendinden geç, hem de onlardan. İşte o zaman dirilir, gerçek hayata kavuşursun. O zaman Hak ile ebedî hayata kavuşursun. Görünüşte ölü gibi olursun, fakat kaderin eli sende olur. Bu mertebeye ulaşmak nasip olursa, Allah'ın (c.c) yakınlığı sebebiyle hayat gelir, ilim gelir. Artık o kimsenin elinden dünyevi birtakım ikballer uçup gitse de aldırış etmez. Kıyamet kopmuş veya kıyameti kopmamış, ölüm varmış veya yokmuş onun için birdir. Çünkü onun tek bir meşgalesi vardır, o da Hakka kavuşmaktır. Allah'la (c.c) meşgul olmakla dünya meşgalelerinden sıyrıl. Bunu, kalbini temizleyerek, içini temizleyerek, nefsinle mücadele ederek ve şeytanla savaşıarak yap, Allah'ı (c.c) ara, Ona yönel.

Sen bugünün çocuğusun.

Ey Oğul! Sabaha çıktığın zaman nefsine akşamdan bahsetme; akşama çıktığın zaman da sabahtan söz etme. Zira sabahtan akşama, akşamdan da sabaha çıkıp çıkmayacağını bilmiyorsun. Dün, lehinde ve aleyhinde şahitlerle geçip gitmiştir, bir daha geri gelmez; yarına da erişip erişmeyeceğini bilmiyorsun. Sen bugünün çocuğusun, içinde bulunduğun anın çocuğusun, Bunun için içinde bulunduğun anı en iyi değerlendirmeye bak.

Kendinden başkasını kötüleme.

Ey Oğul! Kendinden başkasını asla çirkin görme, kötü ilan etme. Ta ki, amellerin güzel olsun. Bir şeyi iyi ve güzel ilan etmek de, kötü ve çirkin ilan etmek de şeriatın işidir, akılların işi değildir.

Vicdanın fetvası müftünün fetvasına da hükmeder, müftünün fetvasını da fetva verir. Zira müftü fetvasını bir çeşit içtihadına

dayaranak verir. Kalb ise ancak azimetle fetva verir. Kalbin fetvası Allah'ın (c.c) rızasına uygundur.

Ahiret hayatı ise hiç bitmez.

Ey Oğul! Allah'ı (c.c) anman, kalbini Ona yaklaştırır. Onun yakınlık evine girersin. Ona misafir olursun. Misafire ise ikram edilir. Hele bu misafir bir de hükümdarın misafiri olursa. Kâinatın sahibi olan gerçek hükümdarı bırakıp da fani varlıklarla meşgul olman daha ne zamana kadar sürecek? Yakında o fani mülk senden ayrılacak, ahiret hayatın başlayacak. O zaman dünya hayatının hiç var olmadığını, sanki orada hiç yaşamadığını sanacaksın. Ahiret hayatı ise hiç bitmez.

Nefsine açlık sopası ile vur.

Ey Oğul! Nefsine açlık sopası ile vur. Onun arzulara, zevklere ve batıl şeylere meyletmesine mani olmak suretiyle vur. Kalbine Allah (c.c) korkusu ve nefis muhasebesi sopasıyla vur. İstiğfarı nefsinin, kalbinin ve özünün âdet ve alışkanlığı haline getir. Zira bu üçten herbirinin kendisine mahsus birtakım günahları vardır. Her hal ü kârda onları Allah'ın (c.c) emrine uymaya mecbur tut.

Daima Hakkın huzurunda ol.

Ey Oğul! Musibetler üzerine yağdığı halde bile daima Hakkın huzurunda ol. Sen Onun sevgisinin basamağında duruyorsun. Bu halini hiç bozma. Fırtınalar seni yıkmasın, süngüler seni delmesin, sana dehşet vermesin. Bu takdirde öyle bir makamda bulunursun ki, orada faniler yoktur, dünya yoktur, ahiret yoktur, haklar yoktur, hazlar yoktur, elem yoktur, zeval yoktur, Allah'(c.c) tan başka hiçbir şey yoktur. Fanileri görmek ve aile efradının geçimi sana dert olmaz. Nail olduğun nimetlerin azlığı veya çokluğu, övülmek veya sövülmek, ikbale kavuşmak veya düşmekle bu halini değiştirme. İşte o zaman insanların, cinlerin, meleklerin ve diğer varlıkların idrakinin üstünde Allah'(c.c) la birlikte olursun.

Beni nasıl sevmezsin?

Ey Oğul! Beni nasıl sevmezsin? Ben seni senin için, senin iyiliğin, senin menfaatin için istiyorum. Kendim için istemiyorum. Senin faydanı istiyorum. Senin şu katil, aldatıcı dünyanın pençesinden kurtulmanı istiyorum. Onun peşinden daha ne zamana kadar gideceksin. Siz onun peşinden kendisini takip ederken o, yakında ansızın geri dönecek ve sizi katledecek.

Günahların kötü bir kokusu vardır. Allah'(c.c) ın nuru ile bakanlar bunu anlar, fakat halktan gizler, onları rezil etmezler.

Halinizden şikâyetle bulunmayın. Sabredin, feryat etmeyin. Doğruluk üzere devam edin. İsteyin, istemekte bıkkınlık göstermeyin. İçinde bulunduğunuz istenmeyen hallerden dolayı ümitsizliğe düşmeyin. Daima ümitli olun. Birbirinize düşman değil, kardeş olun. Birbirinize buğz etmeyin. Allah'ü Teâlâya, rızası için yapılan sabırlar ve tahammüller, asla karşılıksız kalmaz. Onun için bir an olsun sabrediniz, mutlaka, senelerce bu sabrın mükâfatını görürsünüz. Ömrü boyunca kahraman lakabıyla meşhur olan, bu lakabı, bir anlık cesareti neticesinde kazanmıştır. Allah'ü Teâlâ Kur'an-ı kerimde mealen;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (153)

"Şüphesiz ki, Allah sabredenlerle beraberdir" buyuruyor (Bakara suresi: 153)

Seyyid Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri'nin sohbetlerinde insanı sarsan ve kendine getiren bir etki vardır. Bunu hemen herkes itiraf etmek zorunda kalır.

İnsan Allah'a (c.c) kalıbıyla değil, kalbiyle ibadet eder. Kalb dünya arzularından birine bağlı kaldığı ve geçici lezzetlerden birinin peşine takılıp gittiği müddetçe, imkânı yok, ahireti sevmiş olamaz. Kazayı engelleyen dua, yine kazayı önlemesi mukadder olan duadır. Kader üzerinde durup onu delil göstermemiz uygun değildir. Bilakis biz çalışır, çabalar ve ne itiraz, ne de tembellik etmeyiz.

Kur'an'ın iki yönü vardır: O'nun elinde olan yönü, bizim elimizde olan yönü.Kur'an'dan, hakkında tartışarak değil, içindekilerle amel ederek faydalanın.Kulun kalbi Rabbine erince Rabbi onu kimseye muhtaç etmez. Kalp sırra, sır da Hakk'a itimat ederek sükûn bulur.

Kaderin gelmesinden rahatsız olma, onu kimse döndüremez ve kimse engel olamaz. Takdir olunan şey mutlaka gerçekleşir. Kalp sâlih olunca dâimî zikir elde edilir ve kalbin her tarafına Hakk'ın zikri yazılır. Böyle bir kalbin sahibinin gözleri uyuyabilir ama kalbi Rabbini zikreder. Kalp Kitab ve Sünnete göre amel ederse kurbiyet (yakınlık) kazanır. Bunu kazanınca da neyin kendi lehine ve aleyhine, neyin Allah (c.c) için veya başkası için, neyin de hak ve batıl olduğunu bilir ve görür.

Mümin, insanlara karşı yüzünden sevinçli olduğunu gösterir. Fakat kendi mahzundur. Peygamber (s.a.v) Efendimiz; "Müminin sevinci yüzündedir. Hâlbuki kalbi mahzundur" buyurmaktadır. Müminin tefekkürü, düşünmesi, ağlaması çok, gülmesi azdır. Tebessümü ile kalbindeki hüznü gizler. Dışarıda geçimini temin etmekle uğraşıyor görünür, kalbi Rabbini anmakla meşguldür. Çoluk çocuğu ile uğraşıyor görünür, kalbi Rabbi ile dir.

Müslümanlar hakkında iyi zan sahibi ol. Onlar hakkında niyetini düzelt. Her türlü hayır işi yapmaya koş. Bilmediğin hususlarda ahireti düşünen âlimlere sor. Müminin âdeti önce düşünüp sonra konuşmaktır. Münafık ise önce konuşur, sonra düşünür. Mürid tevbesinin gölgesinde, murâd ise Rabbinin inayetine gölgesinde kâimdir.

Marifet ve ilim, öz ile kabuğu birbirinden ayırır. Mümin dünyada, zâhid ahirette gariptir. Ârif ise Allah'ın dışındaki her yerde gariptir. Nasibin olanı kaybetmezsin, onu senden başkası yiyemez. O başkasının nasibi olmaz. Nasibini ona hırs göstermekle elde edemezsin. O'nu tanısaydınız, O'nun önünde dilleriniz lâl kesilirdi; kalpleriniz ve diğer uzuvlarınız her halinde edepli olurdu.

Resulullah (s.a.v) hariç her mahlûk perdedir; Resulullah (s.a.v) ise kapıdır. Rabbinizin kereminden dileyin, icabet etse de etmese de O'ndan isteyin. Çünkü O'ndan istemek ibadettir. Senin dilin güzel ve tatlı; yüzün ise kötülüklerden kurtulmuş gibi gülüyor, ya kalbinin hali nasıl? Cemaat içinde iyi görünüyorsun, ya yalnız iken, yanında kimse yok iken nasılsın? Göründüğün gibi değilsin. Sen namaz kıldığın, oruç tuttuğun, hayır işleri yaptığın zaman, eğer bunları sırf Allah'ü Teâlânın rızasını gözeterek yapmazsan, nifak üzere ve Allah'ü Teâlâdan uzak olacağını bilmiyor musun? Şimdi Allah (c.c) için yapmadığın bütün işlerin, bütün sözlerin, adi ve bayağı niyetlerin için tevbe et.

Sahte rabler boyundan çıkarılıp atılmadıkça, sebeplerle ilişik kesilmedikçe, fayda ve zararı insanlardan bilmeyi terketmedikçe kurtuluş mümkün değildir. Sûfî bâtını ve zâhirini Allah'ın Kitabına ve Resulünün sünnetine uyarak arıttır. O, sâfiyeti arttıkça vücud denizinden çıkar; iradesini, dilek ve ihtiyarını terkeder.

Sabır, hayrın temelidir. Sağlam bir kalp tevhid, tevekkül, yakîn, tevfiq, ilim, iman ve kurbiyet ile dolar. Sâlihlerin kalpleri faydayı da zararı da Rablerinden bilir. Sıddîk gözünün, güneş ve ayın değil,

Allah'ın (c.c) nuruyla bakar. Sûfilerden biri demiş ki: “Fâsığın yüzüne ancak ârif kullar güler.”Sûfilerin geceleri gece, gündüzleri de gündüz değildir. Sûfiler ‘niçin’i, ‘nasıl’ı, ‘yap’, ‘yapma’yı unutarak, kendilerini Rablerinin önüne atmışlardır.

Sûfiler ahirete göre akıllı, dünyaya göre delidirler. Sûfilerden biri demiş ki: “İnsanlar hakkında Allah’a (c.c) uy, Allah (c.c) hakkında insanlara uyma!” Sâlihlerden birisine “Neyi arzu ediyorsun?” diye sorulduğunda, “Arzu etmemeyi arzu ediyorum.” diye cevap verdi. Sûfilerin yolculukları Hakk’a kurbiyet ülkesinde son bulur. Sûfiler Allah Teâlâ’nın Kendisinden başka bir şey istemezler. Onlar nimeti değil, nimet bahşedeni, halkı değil Hâlık’ı isterler. Sevenle sevmeyen rıza halinde değil, hoşnutsuzluk halinde belli olur.

Şükrün esası, nimetin sahibini bilmek, bunu kalb ile itiraf etmek ve dille söylemektir. Şöyle denilmiştir: “Şeriatın şahitlik etmediği her hakikat zındıklıktır.”

Tasavvuf yolu zâhirî ve bâtınî hükümlere riayet etmeyi ve her şeyden fânî olmayı gerektirir. Tasavvuf yolu sâlihleri görüp onların sohbetlerini ezberlemekle katedilmez. Teslim ol, rahat bul. Tövbe, yönetim değişikliğidir.

Veliliğin şartı gizlenmek, nebiliğin şartı açıklamaktır. Yolculuk, kalbin yolculuğudur. Vuslat, sırların vuslatıdır. Yakında perdeler kalkınca bindiğin at mı katır mı anlarsın. Zâhir fikhını öğren, sonra bâtın fikhına yönel. Zâhir ilimleri görünen kısmın ışığıdır. Bâtın ilimleri ise görünmeyen kısmın. Ateşin odunu yemesi gibi.

Mürşid:

Kimin ki, Resulullah (s.a.v) bağlılığı gerçekten sabit olursa, Allah Resulü ona bir zırh giydirir, başına bir miğfer çeker, kendi kılıcını kuşatır. Kendi edep ve terbiyesinden, kendi şemailinden, kendi ahlâkından ona bir şeyler tahsis eder. Kendi elbiselerinden bazılarını ona bizzat giydirir. Daha sonra da, ümmeti içinde onu kendisine vekil, rehber ve ümmetini Allah yoluna davetçi yapar. Böylece o da, Allah Resulüne vekâleten, Muhammed ümmetinin içinde, Allah’a götüren kılavuz ve davetçi olur.

Kalbini bir mescit yap. Orada, Allah’tan başka hiçbir şeye yer verme. Nitekim Allah, şöyle buyurur:- Hakikatte mescitler, Allah’ındır. Onun için, Allah ile birlikte hiçbir şeye tapmayın. (*Cin Suresi, 18*). Kalbini bir mescit yaptığı ve orada Allah’tan başka hiçbir

şeye yer vermediği zaman, bir kulun derecesi yükselir. İslam'dan imana, imandan sarsılmaz bilgi ve inanca, oradan marifete, marifetten ilme, ilimden muhabbete, muhabbetten mahbubiyete yükselir. Daha sonra ise, talep eden ve arayan durumundan, talep olunan ve aranan durumuna yükselir. Kalp aynası saflaşmış, temizlenmiştir. Peygamberinin daimi uyanıklık haline vâris olmuştur. Zira Allah Resulünün gözleri uyurdu, fakat kalbi asla uyumazdı. Önünü gördüğü gibi, arkasını da görürdü.

Her insanın uyanıklığı kendi halinedir. Hiçbir kimse, Resulullah Efendimizin uyanıklığı seviyesine erişemez. Gene hiçbir kimse, Allah Resulünün hususiyetlerine denk hususiyet sahibi olmaya muktedir olamaz. Şu var ki, onun ümmetinin abdalları ile velileri, ondan kalan yiyeceklerle içeceklerin üzerine gelirler. Mürid'e behemehâl bir kılavuz, bir rehber lâzımdır. Zira o öyle bir çöldedir ki, orada akrepler, yılanlar, âfetler vardır. Susuzluk vardır. Yırtıcı, vahşi hayvanlar vardır. İşte kılavuz, onu bu âfetlerden korur. Su bulunan yerleri gösterir. Meyvalı ağaçların bulunduğu bölgelere götürür. Halbuki tek başına, kılavuzsuz olduğu takdirde, yırtıcı hayvanların, akreplerin, yılanların, âfetlerin bulunduğu bölgelere düşer. Perişan olur, mahvolur.

Allah yolunda bir rehber bulduğun an, ona hemen yapış. Hiç şüphe yok ki, mânâ onun dışında değildir, içindedir. Onun çevrendeki bütün diğer insanlardan daha faziletli ve üstün bil. Her yönüyle mürşidine bağlı ol.

Ey gerçeklerden kaçan kişi! Bana yılda bir defa, ayda bir defa yahut haftada bir defa uğramazsın. Gel. Haftada yahut ayda yahut yılda bir defa olsun bana uğra. Hem de bomboş olarak. Sakın bir şey istediğimi sanma. Bir şey getirme. Gel. Benim meclisimden alacağını, karşılıksız olarak al. Bugün benden aldığın bir şey, yarın milyon olur. Ben senin yükünü yükleniyorum. Sen sanıyorsun ki, buna karşılık ben de yükümü sana yükleyeceğim. Hayır, öyle değil. Sana hiçbir şey yüklemeyeceğim. Aziz ve Celil olan Allah bana yeter.

Benden bir kelime öğrenmek için, bin senelik mesafede olsan bile gelmelisin. Kaldı ki, aramızda sadece birkaç adımlık bir uzaklık var. *(Fethü'r Rabbani)*

Abdülkâdir Geylânî' (k.s) nin sohbetleri ile hasta gönüller şifa bulur, katı kalpler yumuşardı. İnsanların mânevî hastalıklarını tek tek bildirir, onları tedâvî ederdi.

Hasedin, kıskançlığın Allah'ü Teâlânın gazâbına sebep olacağını şöyle anlatır: *"Ey mümin! Ne oluyor ki, seni, komşunu; yemede, içmede, giymede ve başka şeylerde kıskanır görüyorum. Bu nasıl iş? Bilmiyor musun ki, bu senin îmânını zayıflatır. Mevlânın yanında kıymetin kalmaz. Seni, Allah'ü Teâlânın gazâbına uğrattır.*

Peygamber Efendimiz (s.a.v); "Allah'ü Teâlâ, hasetçi kimse nîmetimin düşmanıdır," ***"Ateş odunu yiyip bitirdiği gibi, haset de iyilikleri yer."*** buyurdu. Sen, haset ettiğin kimseyi, hangi ve ne hususta haset ediyorsun. Onun kısmeti için mi, yoksa kendi kısmetin husûsunda mı haset ediyorsun? Eğer onu, Allah'ü Teâlânın ona kısmet olarak verdiği şeyde haset ediyorsan, ona haksızlık etmiş olursun. Haset ettiğin kimse, Allah'ü Teâlânın kendisi için takdir ve taksim ettiği nîmetin içerisinde bulunmaktadır. Sen onu, Allah'ü Teâlânın bu ihsânından dolayı haset etmekle, ne kadar haksızlık ve cimrilik yaptığını, ne kadar akılsızlık ettiğini biliyor musun? Eğer onu, sana takdir edilenin onun eline geçeceğinden endişe ederek kıskanıyorsan, bu senin çok câhil olduğunu gösterir. Çünkü senin kısmetini başkası yiyemez. Muhakkak ki Allah'ü Teâlâ sana zulmetmez. Allah'ü Teâlâ senin için takdir ettiğini, sana nasîb olarak verdiğini, senden alıp başkasına vermez.

Bu ihtiyarı himaye et!

Gav's-ül-A'zam bir gün, İmâm-ı Ahmed bin Hanbel'(k.s) in kabrini ziyâret etti. Yanında evliyâdan bir cemâat da vardı. Kabrin başında okudular. İmâm-ı Ahmed bin Hanbel'(k.s) kabirden çıktı, elinde gömlek vardı. Gömleği verdi ve birbirlerinin boynuna sarıldılar. Sonra İmâm-ı Ahmed; *"Ey Seyyid Abdülkâdir! Fıkıh, tasavvuf ile helâlin, haramın ilmi sana muhtaçtır."* buyurdu.

Bir gece Resûlullah Efendimizi (s.a.v) rüyâda gördü. Bu arada İmâm-ı Ahmed bin Hanbel'i (k.s) de gördü. Bir eliyle sakalını tutmuş, Resûlullah (s.a.v) Efendimizden ricâ ediyor ve; *"Ey Allah Resûlü! Oğlun Muhyiddîn Seyyid Abdülkâdir'e (k.s) buyur da, bu zayıf ihtiyârı himâye etsin."* diyordu. Resûlullah (s.a.v) Efendimiz tebessüm buyurarak: *"Ey Seyyid Abdülkâdir! Bu şeyhin ricâsını kabûl et."* buyurdu. Resûlullah'ın (s.a.v) emri ile, onun ricâsını kabûl etti ve

sabah namazını Hanbelîlerin namazgâhında kıldı. Hâlbuki Hanbelî namazgâhında imâmdan başka kimse olmazdı. Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri oraya gelince, pek çok kimse de ardından gelip, mescidi doldurdu ve boş yer kalmadı. "Eğer Gav's-ül-A'zam hazretleri o gün, Hanbelî namazgâhında hazır olmasaydı, Hanbelî mezhebi unutulacaktı." denilmiştir. Bundan sonra Hanbelî mezhebine göre ibâdet etti.

Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri mürit ve talebelerinin hiçbirinin tevbesiz ölmeyeceğine dair garanti almıştır. Her müridin, müridlerinden yedi kişi kurtarabileceğini, sık sık ifade etmiştir. Hatta bir keresinde demiştir ki: Mağripte bir müridimin avreti açılırsa, biz onu meşrikten mutlaka örteriz. Himmetimizle (Allah'ın (cc) izni ve ibayetiyle) dostumuzu kurtarırız.

Bağdathî bir adam birgün Abdülkadir Geylanî (k.s) Hazretlerinin huzuruna çıkıp şöyle dedi: Ya üstad! Benim bakire bir kızım vardı. Birgün evin damına çıktı, oradan aşağıya ne kadar ısrar ettikse indiremedik. Hatta biraz sonra da gözden kaybolup gitti. Bunun çaresi nedir ve bu ne haldir, derdimize bir çare, diye niyazda bulundu. Abdülkadir Geylanî (k.s) Hazretleri bir müddet murakabe yaptıktan sonra adama şöyle söyledi: "Bu gece yatsı namazını kıldıktan sonra, şehrin dışındaki Kerh harabelerine git, beşinci tepede otur. "Bismillahi Abdulkadir'in niyeti üzerine" de ve etrafına bir daire çiz. Biraz sonra Cinler geçmeye başlar. Gözlerinle onların hallerini seyretmen seni korkutmasın. Geçerler, geçerler. En sonunda sabaha karşı onların melikleri gelir. Senin orada beklediğini görünce yanına yaklaşarak hacetini sorar. Sen ona "Abdulkadir'in (k.s) selamı var" de meseleyi anlat. Adam aynı Abdülkadir Geylanî (k.s) Hazretlerinin emir buyurduğu gibi yaptı. Hakikaten biraz sonra taife-i Cin gelmeye başladı. Adam sonuna kadar seyretti ve sabaha karşı da etrafında muhafızları ve hizmetçileri olan ve her halinden onların en büyükleri olduğu anlaşılan melikleri geldi. Aynı Abdülkadir Geylanî (k.s) Hazretlerinin tarif ettiği gibi adama yaklaşarak: Burada ne bekliyorsun, diye sordu. Adam kızının başından geçenleri anlattı ve kızının akibetini sordu.

Buradan ilerisini kızı kaybolan adam şöyle anlatmaktadır: Ben cinnilerin melikine Abdülkadir Geylani (k.s)'in gönderdiğini söyleyip de derdimi anlatır anlatmaz, melik hemen atından indi, yeri öptü daha

sonra da: Emir başımızın üstüdedir dedi, etrafındaki cinnilere dönerek: Bu işi yapan cinniye hemen bulup bana getirin, diye emir verdi. Etrafında hazır bekleyen cinniler aniden kayboldular. Çok az bir zaman geçmişti. Bir de baktım ki, kızımı ve onu alıp götüren cinnileri melikin huzuruna getirdiler. Kızımı götüren cinni Çin ülkesinden imiş. Melik bir müddet hiddetle kız kaçırın cinninin yüzüne baktıktan sonra: Ey mel'un, kutbun yanbaşıdan bir kız alıp kaçırmaya nasıl cüret ettin, diye gürledi ve: Bu mel'unun cezası idamdır. Kesin bunun başını, diye emir verdi, Cinniler hemen seğırtip onun kafasını kestiler ve hazır vaziyette beklemeye başladılar. Daha sonra melik kızımı bana teslim edip, başka emriniz var mı? Diye sordu. Ben: Abdülkadir Geylanî (k.s) Hazretlerine bu kadar itaatınız nedendir? Diye sorduğumda şu cevabı verdi: Evet! Sonsuz itaatimiz vardır. Biz her zaman görürüz ki, Şeyh Abdülkadir evinin penceresinden her zaman bizleri seyretmektedir. Kovulan ve tardolunan cinniler onun bakışından kaçacak delik ararlar. Bir insana Allah o imkânı lütfettikten sonra onun yapamayacağı bir şey yoktur. Dedi. Ben cinnilerin melikine başka bir hacetimin olmadığını söyledim. Onlar da oradan ayrıldılar. Doğru Abdülkadir Geylanî (k.s) Hazretlerinin huzuruna gelerek arzı şükran ettim.

ABDULKADİR GEYLANÎ (K.S) HAZRETLERİ HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri hakkında o kadar çok araştırma ve çalışma yapıldığı yararlandığım bazı kaynak eserleri burada zikretmek istiyorum.

- 1) Menâkıb-i Şeyh Abdülkâdir-i Geylânî (Mûsâ bin Yûnûnî)
- 2) Behcet-ül-Esrâr (Ali bin Yûsuf)
- 3) Kalâid-ül-Cevâhir fî Menâkıb-i Şeyh Abdülkâdir-i Geylânî
- 4) Tefric-ül-Hâtır fî Menâkıb-i Şeyh Abdülkâdir
- 5) Tenşîtü'l-Hâtır fî Menâkıb-i Gavs-ül-âzam
- 6) Câmiu Kerâmât il-Evliyâ; c.2, s.89
- 7) Tabakât-ül-Kübrâ (Şa'rânî); c.1, s.126
- 8) Zeyl-i Tabakât-ı Hanâbile; c.1, s.290
- 9) Nefehât-ül-Üns; s.587
- 10) Şezerât-üz-Zeheb; c.1, s.198
- 11) Hadîkat-ül-Evliyâ; 2'nci kısım, s.32

- 12) El-A'lâm; c.1, s.17
- 13) Mir'ât-ül-Haremeyn; c.3, s.139
- 14) Nûr-ül-Ebsâr; s.224
- 15) El-Bidâye ven-Nihâye; c.12, s.52
- 16) Fevât-ül-Vefeyât; c.2, s.2
- 17) Mektûbât-ı İmâm-ı Rabbânî; c.3, 123. Mektup
- 18) Tam İlmiyhâl Seâdet-i Ebediyye; s.974
- 19) Redd-i Vehhâbî; s.40
- 20) Tabakât-ül-Evliyâ; s.246
- 21) Esmâ-ül-Müellifîn; c.1, s.59
- 22) Mu'cem-ül-Müellifîn; c.5, s.307
- 23) Rehber Ansiklopedisi; c.1, s.36
- 24) Ahbâr-ül-Ahyâr; s.15
- 25) Sefînet-ül-Evliyâ; c.1, s.58
- 26) İslâm Âlimleri Ansiklopedisi; c.7, s.196

GAVSİYYE

Belirsiz ve muğlâk şeyleri keşfeden Allah'a hamdolsun. Yaratılmışların hayırlısı Hazreti Muhammed'e (s.a.v) salât ü selâm olsun!

Allah'dan başkasına gönül bağlamayıp ürken, Allah ile gönül alışkanlığı içinde ünsiyet kuran GAVS-I Â'ZAM diyor ki: "Cenâb-ı Hak (c.c) Bana (ilham yoluyla) şöyle buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam!

— Buyur Allahım buyur, emrine âmâdeyim!

— İnsanlık âlemiyle melekût âlemi arasındaki her hal ve sınır, ŞERİAT'ın kendisidir. Melekût âlemiyle, Allah'a varmanın üçüncü basamağı olan CEBERÛT âlemi arasındaki her hal ve sınır, TARİKAT'ın kendisidir. CEBERÛT âlemiyle LÂHUT (ilâhî âlem) arasındaki her hal ve sınır ise, HAKİKAT'ın kendisidir." Ve sonra Allah (c.c.) şöyle buyurdu:— "Ey Gavs-ı Â'zam! Ben, insanda zâhir (belirgin) olduğum kadar hiç bir şeyde zâhir olmadım."

Bu beyandan sonra bu kez Ben, Rabbime sordum:

— Sizin için, size mahsus bir yer var mıdır?

— Ey Gavs-ı Â'zam! Yerleri (mekânları) yaratıp oluşturan Benim. Bu bakımdan Benim için hiç bir mekân olamaz, buyurdu.

— Ya Rab! Sizin yemeniz ve içmeniz olur mu?
— Ey Gavs-ı Â'zam! Fakirin yemesi ve içmesi Benim yemem ve içmemdir. Ve sonra şöyle sordum:

— Ya Rab! Melekleri neden ve hangi şeyden yarattın?
— Ey Gavs-ı Â'zam! Melekleri insanın nûrundan yarattım; insanları da kendi nûrumdan vücuda getirdim.

Buyurdu ve şöyle devam etti:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Ben ne güzel istekliyim, insan da ne güzel istenilendir! Binici olarak ne güzeldir İNSAN ve ne güzeldir O'na binit olan varlıklar!

Rabbim sonra devamla buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â'zam! İNSAN Benim sırrımdır; Ben de O'nun sırrıyım. Eğer insan Benim katımdaki mevkiini bilmiş olsaydı, her nefes alıp verişinde “BUGÜN MÜLK KİME AİTTİR?” Âyetini okurdu.

Ve sonra Rabbim buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â'zam! İnsan ne yerse, ne içerse, ne kadar ayağa kalkarsa ve ne kadar oturursa; ne kadar konuşur ve ne kadar susarsa; ne kadar bir iş işler, ne kadar bir şeye yönelir ve ne kadar bir şeyden uzaklaşıp ayrılırsa, mutlaka Ben O'nda bulunuyor ve O'nu harekete geçiriyorum. Çünkü Kudretim her varlığı kapsayıp içine almıştır!

Rabbim sonra buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! İnsanın cismi, nefsi, kalbi, ruhu, kulağı, gözü, ayağı, dili var ya; işte onların hepsinde Ben varım. Hepsi de Benim tecellimle zâhir olur; Ben onların başkası değilim.

-Ey Gavs-ı Â'zam! Fakirlik ateşiyle yanarı, yoksulluk kırgınlığıyla kırgın bulunanı gördüğün zaman ona derhal yaklaş; çünkü Benimle onlar arasında hiç bir perde yoktur.

Rabbim yine buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Bir şey yediğin, bir şey içtiğin, bir uykuya yattığın ve her halin uyanık bir kalb ve gören bir göz ile olsun!

-Ey Gavs-ı Â'zam! Bâtında (gizlide) Bana olan yolculuktan mahrum bulunan kimse, zâhiri (açık ve seçik) yolculukla imtihan edilir de, bu yolculuğunda Ben'den ancak uzaklaşmayı artırır.

Ve sonra devamla Rabbim buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â'zam! İttihad (birleşme) öyle bir haldir ki, kelime ile anlatılamaz ve ona bir tabir de verilemez. Bu hal gönülde

yer bulup mevcut olmadıkça ittihadı inanan kimse küfre düşer. Kim de Hakk’a vuslat peyda ettikten yani Bana gönül yoluyla kavuştuktan sonra gaflet içinde ibadet ederse, o, Allah’a eş-ortak koşmuş olur.

Rabbim yine buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Kim ezeli (öncesi olmayan) saâdetle mutlu olursa, ona müjde! Çünkü o, ebediyen rezil ve rüsvây olmayacaktır. Kim de ezeli şekâvetle (mutsuzluk ve bedbahtlıkla) mutsuz olursa, ona da yazıklar olsun! O artık, bir daha makbul bir insan olmayacaktır!

Ve yine Rabbim buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Fakirlik ve yoksulluğu insana binek yaptım; bu bineğe kim binecek olursa, çölleri ve vadileri aşmadan önce yüce makama ulaşır.

Sonra yine buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Eğer insan ölümden sonra meydana gelen şeyleri bilmiş olsaydı, dünyada yaşamayı hiç de temenni ve arzu etmez ve Benim huzurunda her ân ve dakika “YA RAB! CANIMI AL.” diye yalvarırdı.

-Ey Gavs-ı Â’zam! Halkın kıyamet günü Benim katımdaki hüccetleri, sadece “ONLAR SAĞIRDIRLAR, DİLSİZDİRLER, KÖRDÜRLER.” Âyetinin hükmü olacak ve sonra da hasret ve ağlamak.

Kabirdeki durumları da böyledir.

Rabbim devamla buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Muhabbet (gönülden gelen sevgi) daima iki taraflıdır; sevgi, sevenle sevilen arasındadır. Seven, sevgiyi aşır fenâ bulunca sevgilisine kavuşur.

Rabbim yine buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Ruhları, kendilerine “BEN SİZİN RABBİNİZ DEĞİL MİYİM?” âyeti hitabımdan sonra verdim. Ruhların kendi kalıplarında kıyamete kadar beklemekte olduklarını görüyorum.

GAVS-I Â’ZAM DİYOR Kİ:

— (Mâna âleminde) Rabbimi gördüm; Bana buyurdu ki: “Ey Gavs-ı Â’zam! Kim ilimden sonra Ben’den rü’yeti (Beni görmekliği) isterse, hakikat o, rü’yet ilmiyle mahcûbdur, yani rü’yet ilmi ara yerde

perdedir. Kim de rü’yetin ilimden başkası olduğunu zannederse, hakikat o, RÜ’YETULLAH ile aldanmıştır.”

Sonra Rabbim buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Beni gören kimsenin, artık her hâl ve kârda sormaya ihtiyacı kalmaz. Beni görmeyen kimseye ise, sormak fayda vermez. Böylesi söz yönünden perde arkasında kalmıştır. Yani söz, onunla rü’yetullah arasında perde olmuştur.

-Ey Gavs-ı Â’zam! Benim katımda fakir, hiç bir şeyi olmayan kimse demek değildir. Bilakis her hususta emir verme yeteneği olan kimsedir. O, bir şeye “Ol” deyince, o da oluverir

Sonra yine Rabbim buyurdu ki:

— Cennetlerde Benim zuhurumdan sonra artık ne ülfet, ne de nimetin değeri kalır. Cehennemde de Benim onlara hitabımdan sonra ne yabancılık kalır; ne de ateşte yanmak!

— Ey Gavs-ı Â’zam! Ben her cömert ve âlicenâb kişiden daha cömert ve ihsan sahibiyim ve Ben her merhamet edenden daha merhamet ediciyim.

Rabbim devamla buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Benim katımda uyu, ama halkın uyuduğu gibi değil; ancak o takdirde Beni görebilirsin.

Bunun üzerine Rabbime dedim ki:

— “Ya Rabbi! Senin katında nasıl uyuyayım?”

Rabbim buyurdu ki:

— Bedeni lezzetlerden kesip dondurmakla; nefsi şehvetlerden uzaklaştırmakla; kalbi hatıralardan paklamakla; ruhun zaman mefhumundan ilgisini kesmekle ve zâtını, Zât-ı İlâhiyemde fenâ (yok) etmekle uyuyabilirsin.

Rabbim yine buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â’zam! Kendi arkadaş ve yâranlarına de ki: Sizden kim Beni arzuluyorsa fakirliği seçip beğensin; sonra da fakirliğin fakirliğini... İşte bu fakirlik tamamlanınca artık onun ötesinde ancak Ben varım.

— Ey Gavs-ı Â’zam! Yarattıklarına karşı merhametli ve şefkatli olusan, o zaman müjde sana!... Yine müjde sana, eğer yarattıklarına karşı bağışlayıcı olursan!

Sonra Rabbim buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Arkadaş ve dostlarına de ki: Fakirlerin davetini ganimet bilsinler. Çünkü fakirler Benim yanımda, Ben de onların yanıdayım.

— Ey Gavs-ı Â'zam! Ben her şeyin varılacak tek sığınağıyım ve Ben herşeyin nazargâhıyım; dönüş Bana olacaktır.

Ey Gavs-ı Â'zam! Sen cennete de, ondaki mevcut nimetlere de bakma! O zaman Benim tecellimi vasıtasız olarak görebilirsin. Bunun gibi cehenneme ve ondaki şeylere de bakma; o zaman Benim tecellimi vasıtasız olarak yine görebilirsin.

Sonra Rabbim devamla buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Cennet ehli, cennet ile; cehennem ehli de cehennem ile meşguldür. Ey Gavs-ı Â'zam! Cennet ehlinden bir kısmı oradaki mevcut nimetlerden Bana sığınır. Nitekim cehennem ehli de cehennemden şiddetinden Bana sığınır. Ve Rabbim buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Benim, Nebî ve Resullerden başka öyle kullarım var ki, onların ahvaline dünya ve ahiret ehlinden hiç bir kimse muttali olamaz; hatta ne cennet, ne de cehennem ehlinden bir kimse, ne cennet bekçisi Rıdvan, ne de cehennem bekçisi Mâlik onların ahvalini bilebilirler. Ben onları ne cennet, ne de cehennem ehli kıldım. Ne sevap ehli, ne de azab ehli eyledim; ne hûri için, ne de gılman için onlara bu imkânı verdim. Tanımasalar bile onlara gönülden inanan kimselere müjdeler olsun! Rabbim devamla buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â'zam! İşte sen onlardan birisin. Onların şu dünyada alametleri şudur: Bedenleri az yemek ve az içmekten eriyip gitmiştir. Nefisleri şehvetlerden geri kalmış, yanmıştır. Gönülleri hatıralardan paklanıp ütülenmiştir. Ruhları zaman mefhumundan arınıp manevi düzeye kavuşmuştur. Onlar, evet Onlar Bekâ Yârânı'dır, ebedileşen Allah dostlarıdır. Likâ nuru (Allah'a kavuşma nuru) ile kavrulmuşlardır

Ey Gavs-ı Â'zam! Çok sıcak bir günde susamış bir kimse sana gelir ve sen de soğuk suya sahip olur, aynı zamanda suya ihtiyacın da olmazsa, eğer o susamış sudan men'edecek olursan, şüphesiz ki o zaman sen cimrilerin en cimrisisin. Ve artık Ben, kendimi merhamet edenlerin en çok merhamet edeni olarak tescil etmemle beraber, öylesine susamışları kendi merhametimden nasıl men'ederim?

Rabbim yine buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Günah işleyenlerden hiç biri Ben'den uzaklaşmadı ve ibadet ehlinden de hiç bir kimse Bana yaklaşmadı. (Çünkü yakınlık ve uzaklık nisbîdir. Allah'ın ilmi, kudreti ve rahmeti her şeyi içine alıp kuşatmıştır.)

Ey Gavs-ı Â'zam! Eğer bir kimse Bana yaklaşacak olsaydı, herhalde o, günahkârlardan biri olurdu. Çünkü onlar âciz, yeteneksiz ve pişmanlık duyan kimselerdir.

Ey Gavs-ı Â'zam! Aczini, yeteneksizliğini bilmek, nurların ve feyizlerin kaynağıdır. Kendini beğenmişlik ise, karanlıkların menbaıdır.

Ve Rabbim buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Günahkârlar, günahları sebebiyle mahcûbdurlar. (Günah, onlarla ilâhi tecelli arasında bir perde olur.)

İbadet ehli ise, ibadetleriyle mahcûbdurlar. Bunların ötesinde Benim bir milletim daha var ki, onların ne günah üzüntüleri, ne de taat ü ibadet kederleri olur.

Sonra Rabbim buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Günahkârları fazilet ve iyiliğimle; kendini beğenenleri de adalet ve azabımla müjdele!

— Ey Gavs-ı Â'zam! İbadet ve taat ehli, Benim Naim sıfatımı zikretmekte; günah ehli de Benim Rahîm sıfatımı anmaktadır.

-Ey Gavs-ı Â'zam! Ben, gûnahtan geçtiği zaman gûnahkâr kimseye yakınım; taat ve ibadetini bıraktığı zaman itaatkâr kimseye ise uzağım.

Ve Rabbim buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Halk tabakasını yarattım, Benim güzelliğimin nuruna güç getiremediler. Bu nedenle kendimle onlar arasına zulmet perdesi gerdim. Havâssı (seçkin kişileri) yarattım, onlar da Bana komşu olmaya güç yetiremediler. Bu nedenle ilahi nurlarımı kendimle onlar arasına perde yaptım.

— Ey Gavs-ı Â'zam! Arkadaş ve yâranına de ki: Onlardan kim Bana kavuşmak istiyorsa, Benden başka herşeyden sıyrılıp çıksın!

— Ey Gavs-ı Â'zam! Dünyanın iniş ve yokuşlarından, geçiş ve derbentlerinden çık ki, âhirete ulaşasın! Âhiretin de geçit ve derbentlerinden çık ki Bana kavuşasın!

Sonra yine Rabbim buyurdu:-

— Ey Gavs-ı Â'zam! Cisimlerden ve nefslerden çıkıp uzaklaş, sonra da kalblerden ve ruhlardan sıyrılıp çık ve sonra hüküm ve kaydından da çık ki, Bana kavuşasın!

Ve Ben, Rabbime sordum:

— Ey Rabbim! Hangi namaz sana daha çok yakındır?

Rabbim buyurdu:

— Şu namaz ki, içinde Benden başkası bulunmaz ve namaz kılan da, kıldığı o namazdan gâib bulunur.

Yine sordum:

— Hangi oruç Senin yanında daha üstündür?

— Şu oruç ki, onda Benden başkası yoktur ve o oruçlu da ondan gâib bulunur.

— Hangi ağlayış Senin katında daha makbuldür?

— Gülenlerin ağlaması.

— Hangi gülmek Senin katında daha üstündür?

— Ağlayanların gülmesi.

— Hangi tevbe Senin yanında daha faziletlidir?

— Günahdan korunmuşların tevbesi.

— Hangi korunma Senin katında daha iyidir?

— Tevbe edenlerin korunması.

Ve sonra Rabbim buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! İlim sahibine Benim yanımda hiçbir yol yoktur; ancak imandan uzak bir ilmin yalnız başına sahibini Allah'a kavuşturamayacağını kabul ettikten sonra yol bulabilir. Çünkü imandan uzak bir şekilde o ilmi alıp o vaziyette kalırsa şeytanlaşır.

Yüce Rabbimi mâna âleminde gördüm ve kendisine sordum:— Ey Rabbim! Dedim, aşkın mânası nedir?

— Aşk, âşıkla maşuk arasında bir hicaptır.

Rabbim devamla buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Tevbe etmek istediğin zaman, günah üzüntüsünü iç âleminde; korku ve tehlikeleri gönülden çıkarman gerekir. Bu takdirde Bana ulaşsın! Aksi halde alay edenlerden, işi alaya alanlardan olursun.

-Ey Gavs-ı Â'zam! Benim harîm-i ismetime girmek istediğin zaman, artık ne mülk ve melekûte ve ne de ceberûta iltifat etme. Çünkü mülk âlimin şeytanıdır; melekût ârifin şeytanıdır; ceberût

vâkıfın şeytanıdır. Bunlardan birine razı olan kimse, Benim katımda koğulmuşlardan sayılır.

—Ey Gavs-ı Â'zam! Mücâhede, müşâhededen bir denizdir. Bu denizin balıkları orada bekleyenlerdir. O halde müşâhede denizine girmek isteyen kimsenin, mücâhedeyi seçip beğenmesi gerekir. Çünkü mücâhede, müşâhedenin ayıdır.

Sonra Rabbim bana buyurdu ki:

— Ey Gavs-ı Â'zam! İstekliler için mücâhede lazımdır; Bana olan lüzumları gibi.

— Ey Gavs-ı Â'zam! Kullarımdan Bana en sevgili olan, anası - babası ve evlâdı bulunduğu halde kalbi Benimle meşgul bulunan kimsedir. O kadar ki, babası ölecek olursa onun için hiç bir üzüntü taşımaz. Evladı ölecek olursa, evlad üzüntüsü diye bir hali görülmez. İşte kulum bu mertebeye yükselince, artık o Benim yanımda babasız ve evladsızdır.

Ve Rabbim buyurdu:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Benim sevgim sebebiyle baba yokluğunun tadını hissetmeyen kimse, Vahdâniyet ve Ferdâniyet lezzetini bulamaz.

— Ey Gavs-ı Â'zam! Bir yerde Bana bakmak istediğin zaman, içinde Benden başkası bulunmayan bir gönül seç!

Dedim ki:

— Ya Rab! İlmin ilmi nedir?

— İlmin ilmi, ilimden yana bilgisizliktir, diye buyurdu ve sonra devam etti:— Ey Gavs-ı Â'zam! Gönlü mücâhedeye meyleden kula müjde olsun! Gönlü şehvetlere meyleden kula da yazıklar olsun!

Gavs-ı Â'zam diyor ki:

— Rabbimden Mi'rac hakkında sordum. Rabbim buyurdu ki:— Mi'rac, Benden başka her şeyden sıyrılıp yükselmektir. Böyle bir mi'racın kemâli yükselme ve huzurda sağa - sola iltifat etmemektedir.

Ve sonra Rabbim şöyle devam etti:

— Ey Gavs-ı Â'zam! Benim katımda MÎ'RAC'ı olmayan kimsenin namazı namaz sayılmaz. Namazdan mahrum olan kimse, Benim yanımda mi'racdan da mahrumdur.

Silsile:

Kâdirîye icâzet-nâmelerinde tarikatın silsilesinin Hz. Ali'ye *iki şekilde* ulaştığı görülmektedir. 'Abd ulkâdir Geylânî ve Ebû Saîd el-Muharrimî'den başlayıp M'arûf-ı Kerhî'ye kadar her iki silsiledeki

isimler müşterektir. M'arûf-ı Kerhî'den geriye doğru silsile İmâm Ali er-Rızâ ve diğer Ehl-i Beyt İmâmlarıyla ve Davud et-Tâî, Habîb el-Acemî Hasan-ı Basrî yoluyla Hz. Ali'ye ulaşır. Bu silsilelerden ilkinde "*silsile-i zeheb*", ikincisine "*silsile-i müzehheb*" denir.

GAVS'UL A'ZAM ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) HAZRETLERİNİN BABA TARAFI SOY ŞECERESİ

- 1-Hz.İmam-ı Ali(r.a)Vefat Yeri Necef-IRAK. H.40 M.660
- 2-Oğlu Seyyid Hz.İmam-ı Hasan (r.a) (Medine-Suudi Arabistan)
- 3-Oğlu Şerif Hasan-ül Müsenna (r.a) (Şeyh Hasan Şazeli (k.s)ceddi)
- 4-Oğlu Şerif Abdullah Muhid(r.a)
- 5-Oğlu Şerif Musa El Cevni(r.a)
- 6-Oğlu Şerif Abdullah Sani (r.a)
- 7-Oğlu Şerif Musa Sani (r.a)
- 8-Oğlu Şerif Davut (r.a)
- 9-Oğlu Şerif Muhammed (r.a)
- 10-Oğlu Şerif Yahya (r.a)
- 11-Oğlu Şerif Ebu Salih Cengidost (r.a)
- 12-Oğlu Şerif Abdulkadir Geylani (k.s) Vefat yeri Bağdat-IRAK. H.561 M.1166

ANNE TARAFINDAN SOY ŞECERESİ

- 1-Hz.İmam Ali (r.a) Necef (IRAK) .H.40 M.660
- 2-Oğlu Seyyid Hz.İmam-ı Hüseyin (r.a)(Kerbela-IRAK) .H.61 M.680
- 3-Oğlu Seyyid İmam-ı Zeynel Abidin (r.a) (Medine-Suudi Arabistan) .H.94 M.712
- 4-Oğlu Seyyid Muhammed Bakır (r.a) (Medine-Suudi Arabistan) .H.113 M.731
- 5-Oğlu Seyyid İmam-ı Cafer-i Sadık (r.a) (Medine-Suudi Arabistan).H.148 M.765
- 6-Oğlu Seyyid İmam-ı Musa-i Kazım (r.a) (Bağdat-Irak) .H.183 M.799

- 7-Oğlu Seyyid İmam-ı Ali Rıza (r.a) (Meşhed-İran) H.203 M.818
8-Oğlu Şeyh Seyyid Cafer-i Sani (k.s)
9-Oğlu Şeyh Seyyid Musa (k.s)
10-Oğlu Şeyh Seyyid Kemaleddin (k.s)
11-Oğlu Şeyh Seyyid Abdullah (k.s)
12-Oğlu Şeyh Seyyid Mahmut (k.s)
13-Oğlu Şeyh Seyyid Cemaleddin (k.s)
14-Oğlu Şeyh Seyyid Abdullah Es-Savmai (k.s)
15-Kızı Seyyide Fatıma (k.s)
16-Oğlu Şeyh Seyyid Abdulkadir Geylani (k.s) (Bağdat-Irak).H.561 M.1166

ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) HAZRETLERİNİN ÇOCUKLAR

- 1-Şeyh Seyyid Ebu Abdillan Abdurrahman (Ebu Abdurrahman Abdullah) (k.s) H.589 M.1193 (Enbüyük oğlu)
2-Şeyh Seyyid Siraceddin Ebu Abdurrahman (Ebul Ferec) Abdulcebbar (k.s) .H.575 M.1180
3- Şeyh Seyyid Abdurrezzak Cemal-i Iraki (k.s) ,(Bağdat-Irak) H.578 M.1182
4-Şeyh Seyyid Şerafeddin Ebu Muhammed (Ebu Abdurrahman) İsa (k.s) H.573 M.1178 Mısır'a hicret etmiş, orada vefat etmiş, Oradaki Kadiri şeriflerin ceddidir.
5-Şeyh Seyyid Ebu İshak İbrahim (k.s) H.592 M.1195Vasıtta vefat etti.
6-Şeyh Seyyid Seyfeddin Ebu Abdillan Abdulvehhab (k.s) H.593 M.1196 (Babasının cenaze namazını kıldırdı.)Abbasi halifesi Nasır-Ridinillah zamanında Bağdatta Kadılık yaptı.
7-Şeyh Seyyid Ebu Zekeriyya Yahya (k.s) H.600 M.1204
8-Şeyh Seyyid Ebu'l Fazl Muhammed (k.s) H.600 M.1204
9-Şeyh Seyyid Ebu Muhammed (Ebu Bekir)Abdulaziz (k.s) H.602 M.1206 Bağdat'ın Moğol istilasına uğramasından sonra, Sencar'a gitmiş daha sonra tekrar Bağdata dönmüştür. Ceyliler-Geylaniler adı verilen Bağdat Kadiri şeriflerin ceddidir.

10-Şeyh Seyyid Taceddin Ebu Bekir Abdurrezzak (k.s) H.603 M.1207 (Babasının son Hac seferinde kafiyei idare etmiş, çok sayıda talebe yetiştirmiştir. Bugün; Fas, Rabat ve Sela'da bulunan Kadiri şeriflerinin ceddidir.

11-Şeyh Seyyid Ziyaeddin Ebu Nasr Musa (k.s) H.618 M.1221 Şam, Halep, Humus gibi Suriyede yaşayan Kadiri şeriflerin ceddidir.

12-Şeyh Seyyid Süleyman (k.s)

13-Şeyh Seyyid El Mübarek (k.s)

14-Şeyh Seyyid Ebu Salih Nasr (k.s)H.633M.1235.Bağdatta Kadilkudatlık yapmıştır.

15-Şeyh Seyyid Abdülgani (k.s)

16-Şeyh Seyyid Abdurrahman (k.s)

17-Şeyh Seyyid Yusuf (k.s)

18-Şeyh Seyyid Abdulgaffar (k.s)

19-Şeyh Seyyid Habibullah (k.s)

20-Şeyh Seyyid Zahid (k.s)

21-Şeyh Seyyid Mansur (k.s)

22- Şeyh Seyyid Abdulgafur (k.s)

24-Şeyh Seyyid Abdulhalık (k.s)

25-Şeyh Seyyid Abdurrauf (k.s)

26-Şeyh Seyyid Mecdettin (k.s) *(Türkiye Diyanet Vakfı, İsl. Ans. Abdulkadir Geylani Md. Süleyman Uludağ)*

ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) HAZRETLERİNİN TORUNLARI

1-Şeyh Seyyid Ebu'l Muhsin (k.s) (Abdurrezzak oğlu) H.606 M.1208

2-Şeyh Ebu Salih Nasır (k.s) H.633 M.1232

3-Şeyh Seyyid Abdusselam(k.s) (Abdulvehhab oğlu) H.611 M.1214

4-Şeyh Seyyid Davud (k.s)(Abdulvehhab oğlu)H.648 M.1250

5-Şeyh Seyyid Abdurrahman (k.s) (Ebu Salih Nasıroğlu) .H.614 M.1217

6-Şeyh Seyyid Abdulkadir (k.s) (Ebu Salih Nasıroğlu) H.634 M.1236

- 7-Şeyh Seyyid Muhammed (k.s) (Ebu Salih Nasır oğlu) H.656 M.1258
8- Şeyh Seyyid Muhiddin (k.s)(Ebu Salih Nasır oğlu)
9-Şeyh Seyyid Muhammed (k.s) (Abdulaziz oğlu) H.632 M.1231
10-Şeyh Seyyid Abdulhalık (k.s) (Abdulaziz oğlu)
11-Şeyh Seyyid Abdulhak (k.s) (Abdulhalık oğlu)
12-Şeyh Seyyid Abdurrahman (k.s) (Abdulhalık oğlu)

KADİRİ TARİKATININ ŞECERESİ

- 1-Hz. İmam-ı Ali (r.a) (Necef-Irak) H.40 M.660
2-Şeyh Hasan Basri (r.a) (Basra-Irak) H.110 M.728
3-Şeyh Habibi Acemi (k.s) (Basra-Irak) H.120 M.737
4-Şeyh Davud-u Tai (k.s) (Bağdat-Irak) H.165 M.781
5-Şeyh Maruf-u Kerhi (k.s) (Bağdat-Irak) H.200 M.815
6-Şeyh Sırrıy-i Sakati (k.s) (Bağdat-Irak) H.251 M.865
7-Şeyh Cüneyd-i Bağdadi (k.s) (Bağdat-Irak) H.297 M.909
8-Şeyh Ebu Bekir Şibli (k.s) (Bağdat-Irak) H.335 M.946
9-Şeyh Abdulvahid Tamimi (k.s) H. 425 M.1033
10-Şeyh Ebu'l Ferec Tarsusi (k.s) (Tarsus-Türkiye) H.447 M.1055
11-Şeyh Ebu Kureysi Aliyyul Hakkâri(k.s) H.486 M.1093
12-Şeyh Ebu Said Mübarek Mahsumi (k.s) H.526 M.1131
13-Şeyh Seyyid Abdulkadir Geylani (k.s) (Bağdat-Irak) H.561 M.1166 (**KADİRİ TARİKATI PİRİ**)

KADİRİ TARİKATININ BAŞKA BİR ŞECERESİ

- 1-Hz. İmam Ali (r.a) (Necef-Irak) H.40 M.660
2-Şeyh Hasan Basri (k.s) (Basra-Irak) H.110 M.728
3-Şeyh Ebu Haşim Sofu (k.s) H.155 M.771
4-Şeyh Fadıl Bin İyaz (k.s)H.187 M.802
5-Şeyh Fethi Musuli Ebu Said (k.s) H.273 M.886
6-Şeyh Ebu Abdullah Basri Hadri (k.s) H.297 M.909
7-Şeyh Ebu Fazl Muhammed B.Hasan Hatli Şami(k.s)(Şam-Suriye)

- 8-Şeyh Ebu'l Hasan Ali b.Osman Gaznevi Celayi (k.s) H.465 M.1072
9-Şeyh Seyyid Abdulkadir Geylani (k.s) (Bağdat-Irak) H.561 M.1166 (**KADİRİ TARİKATI PİRİ**)

KADİRİ TARİKATININ BAŞKA BİR ŞECERESİ

- 1-Hz.İmam-ı Ali (r.a)(Necef-Irak) H.40 M.660
2-Oğlu Seyyid İmam-ı Hüseyin (r.a) (Kerbela-Irak) H.61 M.680
3-Oğlu Seyyid İmam-ı Zeynel Abidin(r.a) (Medine-Suudi Arabistan) H.94 M.712
4-Oğlu Seyyid İmam-ı Muhammed Bakır(k.s)(Medine-Suudi Arabistan)H.113 M.731
5-Oğlu Seyyid İmam-ı Cafer-i Sadık (k.s) (Medine-Suudi Arabistan) H.148 M.765
6-Oğlu Seyyid İmam-ı Musa Kazım (k.s) (Bağdat-Irak) H.183 M.799
7-Şeyh Fethi Musuli Ebu Said (k.s) H.273 M.886
8-Şeyh Ebu Abdullah Basri Hadri (k.s) H.297 M.909
9-Şeyh Ebu Fazl Muhammed b.Hasan Hatli Şami (k.s) (Şam-Suriye)
10-Şeyh Ebu'l Hasan b. Ali Osman Gaznevi Celayi (k.s) H.465 "M.1072
11-Şeyh Seyyid Abdulkadir Geylani (k.s) (Bağdat-Irak) H.561 M.1166

ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) HAZRETLERİNİN HALİFELERİ

- 1-Şeyh Maruf-u Batayıcı (k.s)
2-Şeyh Muhammed b.Ebu'l Hüseyin b.Ebu'l Racül Bünuni (k.s)
3-Şeyh Muhammed b.Abdussamed Sofu (k.s)
4-Şeyh Ebu'l Kasım Delf Bağdadi Harimi (k.s)
5-Şeyh Ahmed b.Muhammed Müezzini (k.s)
6-Şeyh Yusuf b.Hibbetullah Dimeşki Sofu (k.s)
7-Şeyh Abdalbaki b. Abdulcebbar Haravi (k.s)
8-Şeyh Ahmed Basri Marufu b.Dibeki Basra (k.s)

- 9-Şeyh İmam-ı Ebu Ömer (k.s)
- 10-Şeyh Osman b.İsmail (k.s)
- 11-Şeyh Muhammed b.İbrahim b.Sabit b.Kızani (k.s)
- 12-Şeyh Arslan b.Abdullah b.Şaban (k.s)
- 13-Şeyh Ahmed b.Ebu Bekir Harimül Attar (k.s)
- 14-Şeyh Muhammed b. Ebu'l Maali b.Kadiül Evani (k.s)
- 15-Şeyh Abdullah b.Sinanül Marufu Radi
- 16-Şeyh Abdullah b.Rafil Ensari Dimyati Mısri (k.s),
- 17-Şeyh Talha b. Muzaffer Ganimül Alafl (k.s),
- 18-Şeyh Ahmed b.Esved b.Vahhab b. Ali Bağdadi Haravi (k.s),
- 19-Şeyh Muhammed b. Ezhari Sarifini (k.s),
- 20-Şeyh Yahya b. Bereket b. Mahfuz Dibeki Basra (k.s),
- 21-Şeyh Ali b.Vahhab b.Ahmed Ezci (k.s),
- 22-Şeyh Kazıl Kuzat Ali (k.s),
- 23-Kardeşi Kadı Hadan (k.s),
- 24-Şeyh Kazıl Kuzat Abdulmelik b. İsa b.Derbesil Mezani (k.s)
- 25-Kardeşi Şeyh Ebu Ömer(k.s),
- 26-Kardeşi Şeyh Osman (k.s),
- 27-Şeyh Kadı Ebu Talib Abdurrahman (k.s)
- 28-Şeyh İbrahim b.Mürsel b.Nasır Mahzumi (k.s),
- 29-Şeyh Abdullah b.İbrahim (k.s),
- 30-Şeyh Muhammed b.Arslan Şafi (k.s),
- 31-Şeyh Fakık Abdurrahman Biladi (k.s),
- 32-Şeyh Ebubekir Abdullah b.Nasır b.Hamza Tamimi Bekri (k.s),
- 33-Şeyh Abdulcebbar b.Tahir b.İbrahim b. Necal Ensari (k.s),
- 34-Şeyh Hafız Ebu Muhammed Abdulgani b.Abdulvahid b.Ali(k.s),
- 35-Kardeşi Şeyh İmam-ı Ebu İshak İbrahim (k.s),
- 36-Şeyh İmam-ı Alim Rabbani Mufagaddin (k.s),
- 37-Şeyh Ebu Muhammed Abdullah b.Ahmed b.Muhammed (k.s),
- 38-Kardeşi Şeyh İmam-ı Ebu Ömer Muhammed b.Ahmed (k.s),
- 39-Şeyh KadıMuhammed b.EbulAbbas Ahmed b.Bahtiyar (k.s),
- 40-Şeyh Muhammed b.Hüseyin Cebevi (k.s),
- 41-Şeyh Fakık Halef b. Abbas El-Mısri (k.s),
- 42-Şeyh Abdulmennan b.Ali b. Saydal Harani (k.s),

- 43-Şeyh İbrahim b.Hadadil Yemini (k.s),
44-Şeyh Abdullah Esadül Yemini (k.s),
45-Şeyh Atıf b.Ziyadül Yemini (k.s),
46-Şeyh Ömer b.Ahmed Yemini (k.s),
47-Şeyh Müdafı b. Ahmed (k.s),
48-Şeyh İbrahim b.Beşeretül Adni (k.s),
49-Şeyh Ömer b.Mesud Bağdadi (k.s),
50-Şeyh Mir Muhammed Ceylani (k.s),
51-Şeyh Abdullah Batayıcı (k.s),
52-Şeyh Abdullah b.Osman Bünuni (k.s),
53-Şeyh Mekki b.Ebu Osman Sadi (k.s),
54-Oğlu Şeyh Abdurrahman (k.s),
55-Kardeşi Şeyh Salih (k.s),
56-Şeyh Abdullah Ebul Hüseyin Akbiri (k.s),
57-Şeyh Ebul Kasım b.Ebu Bekir b.Ahmed b.Ebu Sadet (k.s),
58-Kardeşi Şeyh Ahmed (k.s),
59-Şeyh Ebubekir b. Atik Mağrufi (k.s),
60-Şeyh Abdulaziz b.Ebu Nasır Cenabadi (k.s),
61-Şeyh Muhammed b.Ebul Merakim Yakubi (k.s),
62-Şeyh Fazıl Ebu Ahmed (k.s),
63-Şeyh Abdurrahman b.Ebul-Alayi Necmil Hazreci Sadi (k.s),
64-Oğlu Şeyh Ebul Ula (k.s),
65-Şeyh İsa b.İmam Mufakaddin Abdullah (k.s),
66-Kardeşi Şeyh Abdullah b.Hafız Abdülgani (k.s),
67-Şeyh Ebu Abdullah Muhammed b.Abdulvahid (k.s),
68-Şeyh Yahya b.Ebu Saadetül Tkrini (k.s),
69-Şeyh Hilal b.Ümmiye Adni (k.s),
70-Şeyh Yusuf b.Mazhar Akılı Safari (k.s),
71-Şeyh Ahmed b.İsmail b.Hamza (k.s),
72-Oğlu Şeyh Hamza (k.s),
73-Kardeşi Şeyh Muhammed b.İsmail (k.s),
74-Şeyh Abdullah b. Ahmed Marufu b. Mansur (k.s),
75-Şeyh Muhammed b.Semdiyetül Sarifani (k.s),
76-Oğlu Şeyh Ahmed (k.s),
77-Şeyh Seyyid Muhammed El-Kadiri (k.s)Muhammediye Kolu
Piri,.619 M.1223
78-Şeyh Ebu Ömer-ül Osman Basri (k.s),

- 79-Şeyh Muhammed Vaiz Bağdadi (k.s),
80-Şeyh Tac Bağdadi (k.s),
81-Şeyh Ömer Meratibi Bağdadi (k.s),
82-Şeyh Abdurrahman Baka b.Eskaf (k.s),
83-Şeyh Ebu Bekir b.Muhammed (k.s),
84-Şeyh Abdulaziz b.Delfi Bağdadi (k.s),
85-Şeyh Abdulkерim b.Muhammed Mısri (k.s),
86-Şeyh Maruf b.Yasemini (k.s),
87-Şeyh Abdullah b.Muhammed b.Velid Bağdadi (k.s),
88-Şeyh Abdulmuhsin (k.s),
89-Şeyh İbrahim b.Mahmud Bağliki (k.s),

ABDUKADİR GEYLANİ (K.S) HAZRETLERİNDEN TEBERRÜK HIRKASI GİYEN VELİLER

1-Şeyh Ebu Medyen Şuayb el-Endulisi (k.s),(Tilemsan-İspanya) H.590 M.1193(*Medyeniye Tarikatı Piri*) Hac için gittiği Mekke'de Arafatta Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri ile karşılaşmış, onun Gavs'ul-A'zam olduğunu kabul ederek elinden Teberrük hırkası giymiştir.

2-Şeyh İmam Kudve Ebu Ömer-ül Osman b.Merzuk Selamet el-Kureşi el-Mısri (k.s) ,Seyhliye Tarikatı şeyhlerinden olan bu zatda Hac'da Şeyh Ebu Medyen ile birlikte bulunduğu Hz.Pir'in elinden Teberrük hırkası giymiştir.

3-Şeyh Ali b.Hibeti-i Zerirani (k.s),

4-Şeyh Tacü'l-Asfiya Baka b.Butünher Meleki (k.s),Bu zatta Hz.Pir'in sevgisine mazhar olmuş, vaktinin çoğunu birlikte geçirmiş olup Hz.Pir'in elinden Teberrük hırkası giymiştir.

5-Şeyh Şihabuddin-i Ömer Sühreverdi (k.s), (Bağdat-Irak) H.632 M.1234 (*Sühreverdi Tarikatı Pir'i*)Bu mübarek zat gençliğinden beri Hz.Pir'den feyz almış ve Onun elinden Teberrük hırkası giymiştir.

ABDUKADİR GEYLANİ(K.S)'DEN HIRKA GİYEN VELİLER

- 1-Şeyh Kadı Ebu Ya'la b.Ferra (k.s),

- 2-Şeyh Ebu Ömer Osman b.İsmail Sa'di (k.s),
3-Şeyh Ebu Ali Hasan b.Rafi'ul-Ensari ed-Dimyati (k.s),(Mısır Müftüsü)Bu zatlar devrin enbüyük âlim ve fıkıhçılarından idiler.
4-Şeyh İmam Abdullah Abdulgani b.Abdulvahid el-Makdisi (k.s),
5-Şeyh İmam Ebu Ömer Muhammed b.Kudame el-Makdisi (k.s),
6-Şeyh İmam Ebu İshak el-Makdisi (k.s),
7-Şeyh İmam Muvaffakküddin el-Makdisi (k.s),Bu zatlar Hz.Pir'in enbüyük halifelerinden olup, Kadiri Tarikatını Kudüs ve çevresine yaymışlardır.
8-Şeyh Kudvetü'l-Evliya Ebu'l-Hasan Ali b.İbrahim el-Haddad el-Yemeni (k.s),Bu zatta Hz.Pir'in halifelerinden olup, Yemen ve çevresinde Kadiri Tarikatını yaymıştır.
9-Şeyh Celilü'l-Kadr Ebu Muhammed Abdullah el-Esedî (k.s),Bu zatta Hz.Pir'le görüşmek üzere Hacca gittiğinde Hz.Pir tarafından tarikat hırkası giydirilerek kendisine hilafet verilmiştir.
10-Şeyh Ebu Hafs Ömer b.Ahmed el-Yemeni (k.s),Bu zatın ilmi genişliği ve kudreti sebebiyle kendisine "el-Bahr"ünvanı verilmiştir.
11-Şeyh Ebu Muhammed Abdullah el-Büveyni (k.s),Bu zat "Esed'iş-Şam"lakabıyla tanınmış bir velidir.
12-Şeyhü'l-İslam İbrahim el-Mekki el-Ba'l-bekki el-Betayihi (k.s),Bu iki zatta Hz.Pir'e mensub olup, hırkaları Hz.Pir'in enbüyük halifelerinden Şeyh Ebu Abdillan Muhammed el-Betayihi (k.s) tarafından giydirilmiştir.
13-Şeyh İmam Ebu'l-Beka el-Akberi ed-Darir (k.s),
14-Şeyh Ebu Bekir Abdullah b.Hamza et-Temimi es-Sıddık(k.s),
15-Şeyh Ebu Abdillan Muhammed b.Ahmed el-Belhi (k.s),
16-Şeyhu'l-Kudve Ebu Ömer Osman es-Sarifeyni (k.s),
17-Şeyh Ebu Muzaffer Mansur b.Mubarek el-Vasiti (k.s),
18-Şeyh Seyyid Şerif Ebu Abdillan Muhammed Hızır el-Hüseyni (k.s),
19-Şeyh Ebu'l-Hasan Ali el-Maruf b.İnil Hammani (k.s),
20-Hadimü'l-Gavs Şeyh Ebu Muhammed Şavir Sebti (k.s),
21-Hadimü'l-Gavs Şeyh Muzaffer el-Cemal (k.s),
22-Şeyh Bevvah Ubbad (k.s),

- 23-Şeyh Ebu Bekir Hammani (k.s),
- 24-Şeyh Ebu Muhammed Davut el-Halik (k.s),
- 25-Şeyh Sadakatü'l-Bağdadi (k.s),
- 26-Şeyh Ebu Muhammed Yunus b.Yahya Haşimi (k.s),
- 27-Şeyh Ebu's-Suud Ahmed el-Harimi el-Attar (k.s),
- 28-Şeyh Ebu Abdillan Kaid el-Evani (k.s),
- 29-Şeyh Umran Kemimani (k.s),
- 30-Şeyh Muhammed b.Abdullatif Teresi (k.s),
- 31-Şeyh Abdulmelik Ziyal (k.s),
- 32-Şeyh Muhammed el-Ezheri es-Sarifeyni (k.s),
- 33-Şeyh Ebu Muhammed Müferric-i Nisyani (k.s),
- 34-Şeyh Seyyid Ebu'l-Feth Haşimi (k.s),
- 35-Şeyh Ebu'l Hayr Muhammed b. Gunye (k.s),
- 36-Şeyh Ebu Hadrami Ömer el-Gazzali (k.s),
- 37-Şeyh Halil es-Sarsari (k.s),
- 38-Şeyh Ali b.Abdurrahman el-Haddad (k.s),
- 39-Şeyh Ebu'l-Berekat Ali Fethi Bağdadi (k.s),
- 40-Şeyh Ebu'l-Fütuh Nasr b.el-Hudayri (k.s), Bu zatlar zamanlarının çoğunu Hz.Pir efendimizle geçirip onun kudsi ve değerli sözlerini nakleden halifelerinin meşhurlarındandır.

ABDULKADİR GEYLANİ (K:S)HAZRETLERİNİN BİR CUMA GÜNÜ VAAZ VERİRKEN KENDİSİNİN GAVS'UL A'ZAM OLDUĞUNU İLAN ETTİĞİ ANDA CAMİDE BULUNAN MEŞAYİHİ AZAMIN İSİMLERİ

- 1-Şeyh Ali b.Heyti-i Zerirani (k.s),
- 2-Şeyh Beka b.Butünehr Mülteki (k.s),
- 3-Şeyh Seyyid Şerif Ebu Said Kilevi (k.s),
- 4-Şeyh Musa b.Mahin ez-Zuli el-Mardini (k.s),
- 5-Şeyh Ebu'n Necib Zıyauddin Abdulkahir-i Sühreverdi es-Sıddiki (k.s),
- 6-Şeyh Ebu'l-Kerem Muammer (k.s),
- 7-Şeyh Ebu'l-Abbas Ahmed Cuski Sarsari (k.s),
- 8-Şeyh Macid-i Kürdi (k.s),
- 9-Şeyh Ebu Hâkim Dinar-ı Nehrüvani (k.s),
- 10-Şeyh Ebu Ömer-ü Osman Merzukatü'l-Kureşi (k.s),

- 11-Şeyh Mekarimü'l-Ekber (k.s),
- 12-Şeyh Matarü'l-Badrani (k.s),
- 13-Şeyh Çakir-i Muhammedi (k.s),
- 14-Şeyh Halife b.Musa (k.s),
- 15-Şeyh Sadakatü'l-Bağdadi (k.s),
- 16-Şeyh Yahya Mürte'îş Devri (k.s),
- 17-Şeyh Zıyauddin İbrahim Cüveni (k.s),
- 18-Şeyh Ebu Abdillâh Derbami (k.s),
- 19-Şeyh Ebu Ömer-ü Osman Betayihî (k.s),
- 20-Şeyh Kusayyibü'l-Ban-ı Musilî (k.s),
- 21-Şeyh Ebu'l-Abbâs Ahmed Bakli-i Yemani (k.s),
- 22-Şeyh Ebu'l-Abbâs el-Kureyşî (k.s),
- 23-Şeyh Zü't-Tasrifî'z-Zahir (k.s), (k.s),

KADİRİ TARİKATINDAN AYRILAN KOLLAR

1-Hikemiyye Kolu: Şeyh Ebu Abdillâh Muhammed b.Ebu Bekir el-Hikemiyye.H 617 M.1221

2-Muhammediye Kolu: Şeyh Muhammed el-Kadiri (k.s),H.619 M.1223

3-Esdiyye Kolu: Şeyh Ebu Muhammed Abdullâh b.Ali el-Esediyye (k.s) H.620 M.1224

4-Beceliyye Kolu: Şeyh Muhammed b.Hüseyin el-Beceli (k.s),H.621 M.1225

5-Fariziyye Kolu: Şeyh Ebu Hafs Ömer b.el-Fariza (k.s),H.632 M.1235

6-Ekberiyye Tarikatı: Şeyh Muhyiddin İbnü'l-Arabî (k.s) Şam-Suriye, H.638 M.1240

7-Gayşîyye Kolu: Şeyh Ebu'l-Gays Said b. Süleyman (k.s), H.651 M.1254

8-Nehariyye Kolu: Şeyh Ömer b.Musa en-Nehari (k.s), H.651 M.1254

9-Bekkaiyye Kolu: Şeyh Ali Bekkaya (k.s), H.670 M.1271

10-Uceliyye Kolu: Şeyh Ebu'l-Abbâs Ahmed b.Musa b.Uceyli (k.s),H.690 M.1291

11-Zeyleiyye Kolu: Şeyh Seyfüddin Ebu'l-Abbas b.Ömer Zeylei (k.s), H.704 M.1305

12-Tavaşiyye Kolu: Şeyh Nureddin Ali b.Abdullah et-Tavaşi (k.s),H.748 M.1348

13-Müşerriye Kolu: Şeyh Muhammed b.Musa el-Müşerri (k.s),H.760 M.1359

14-Yafiyye Kolu: Şeyh Abdullah Yafii (k.s),(Mekke-Suudi Arabistan) H.769 M.1367

15-Davudiyye Kolu: Şeyh Ebubekir b.Davud (k.s),H.806 M.1403

16-Urabiyye Kolu: Şeyh Ömer b.Muhammed el-Urab. (k.s),H.827 M.1424

17-Eşrefiyye Kolu: Şeyh Eşrefoğlu Rumi (k.s),(İznik-Türkiye) H.874 M.1469

18-Cüneydiyye Kolu: Şeyh Bahaüddin el-Cüneydi (k.s),H.921 M.1515

19-Gavsiyye Kolu: Şeyh Seyyid Muhammed Gavs (k.s),(Gevaliyar)H.970 M.1562

20-Kemaliyye Kolu: Şeyh Kemaleddin el-Kisaliyye (k.s),H.971 M.1563

21-Kümesiyye Kolu: Şeyh Seyyid Şah Kümes (k.s)Abdulkadir Geylani (k.s)Hazretlerinin torunlarından olup, Hindistanda kurulmuş ve neşvü nema bulmuştur. H.922 M.1584

22-Nevşahiyye Kolu: Şeyh el-Hac Muhammed b.el-Haci (k.s) H.1012 M.1605

23-Ukayliyye Kolu: Şeyh Seyyid Muhammed b.Ahmed Ukayli (k.s),(Mekke-Suudi Arabistan)H.1148 M.1638

24-Rumiyye Kolu: Şeyh İsmail Rumi (k.s),(İstanbul-Türkiye) H.1053 M.1643

25-Nablusiyye Kolu: Şeyh Zeyneddin Abdulgani b.İsmail en-Nablusi(k.s),H.1143 M.1731

26-Hilaliyye Kolu: Şeyh Muhammed b.Ömer Hilali (k.s), H.1147 M.1735

27-Ehdeliyye Kolu: Şeyh Seyyid Ebu'l-Hasan Ali b.Ömer el-Ehdel el-Hüseyni (k.s),H.1164 M.1751

28-Ammariyye Kolu: Şeyh Ammar Ebu Sennaya (k.s),H.1193 M.1780

29-Nesimiyye Kolu: Şeyh Ebu Abdullah Mahmut Nesimi (k.s),H.1205 M.1790

30-Resmiyye Kolu: Şeyh Mustafa Resmi (k.s),H.1206 M.1793

31-Menzeliyye Kolu:Şeyh Ali b.Ammar el-Menzeli (k.s),1200 M.1800

32-Enveriyye Kolu: Şeyh Osman Nureddin Enveri (k.s),H.1311 M.1803

33-Müştakiyye Kolu: Şeyh Seyyid el-Hac Muhammed Mustafa Müştaki Teblisi (k.s),H.1247 M.1831

34-Halisiyye Kolu: Şeyh Abdurrahman Halisi et-Talebani el-Kerküki (Kerkük-Irak)*Kadiri Tarikatının 2.ciPİR'İ*, Türkiye’de en yaygın kol. H.1275 M.1858

35-Senusiyye Kolu: Şeyh Seyyid Muhammed Ali b.Senusi (k.s),H.1274 M.1859

36-Fazlıyye Kolu: Şeyh Muhammed b.Fazla (k.s),H.1284 M.1869

37-Müridiyye Kolu: Şeyh Ahmed Bamba (k.s),H.1302 M.1886

38-Niyaziyye Kolu: Şeyh Abdurrahman en-Niyazi (k.s),H.1311 M.1894

39-Şerifiyye Kolu: Şeyh Seyyid Mustafa Şerif (k.s),Edirnekapı-İstanbul-Türkiye) H.1328 M.1910

40-Şeriyye Kolu: Şeyh Abdülmümin el-Kadiri (k.s),H.1406 M.1986

41-Esadiyye Kolu: Şeyh Muhyiddin Ahmed b.Muhammed Esadi (k.s)

42-Garibiyye Kolu: Şeyh Muhammed Garibullah el-Hindi (k.s),

43-Halebiyye Kolu: Şeyh Abdulatif b. Ömer Buhari el-Halebî (k.s)i(Halep-Suriye)

44-Hanbeliyye Kolu: Şeyh Muhyiddin Ali b.Ahmed Zakiri Hanbelî (k.s),

45-İseviyye Kolu: Şeyh İsa (k.s),

46-Kasimiyye Kolu: Şeyh Seyyid Kasım b.Muhammed el-Kebir (k.s),

47-Mikaşfiyye Kolu: Şeyh Abdalbaki Mikaşfi (k.s),

48-Samadiyye Kolu:ŞeyhSeyyidMüslim SamadiMesakini (k.s),

49-Vefaiyye Kolu: Şeyh Seyyid Şemseddün Ebü'l-Vefa (k.s),

HALİSİYE KOLU ŞECERESİ

- 1-Eş-şeyh es-Seyyid Abdulkadir Geylani (k.s (Bağdat-Irak)
H.561 M.1166 (*Kadiri Tarikatı Piri*)
2-Oğlu Şeyh Seyyid Abdurrezzak Cemal-i Iraki (k.s) ,(Bağdat-Irak) H.578 M.1182
3-Şeyh Osman Geylani (k.s),
4-Şeyh Yahya Basri (k.s),
5-Şeyh Nureddin Şami (k.s),
6-Şeyh Abdurrahman el-Haseni (k.s),
7-Şeyh Burhaneddin Zencari (k.s),
8-Şeyh Seyyid Muhammed Masum Medeni (k.s),
9-Şeyh Seyyid Abdurrezzak Hamavi (k.s),
10-Şeyh Seyyid Muhammed Hüseyinil Ezmirani (k.s),
11-Şeyh Ahmed Hindi Lahuri (k.s),
12-Şeyh Mahmut Zengani Talabani (k.s),
13-Şeyh Ahmed-i et-Talabani (k.s),
14-Oğlu Şeyh Abdurrahman Halisi et-Talabani el-Kerküki (k.s),*Halisiye Kolu Piri d.M.1797 v.M.1853 Talaban-Kerkük-Irak*
15-Oğlu Şeyh Ebü'l-Ali et-Talabani (k.s),
16-Kardeşi Abdulkadir et-Talabani (k.s),
17-Şeyh Abdulkadir Sıtkı (k.s),(Urfa-Türkiye)H.1315 M.1897

KADİRİ TARİKATININ

HALİSİYYE-İ HAYRİYYE'NİN SİLSİLEİ ŞERİFİ

- 1-Menbai Feyzi vel Kemal Seyyidel Evveliyne vel Ahirin
H.z.MUHAMMED MUSTAFA (s.a.v).
2-İmam Aliyy'ül Mürtaza (r.a).
3-İmam Hasan (r.a).
4-İmam Hüseyin (r.a).
5-İmam Zeynel Abidin (r.a).
6-İmam Muhammed Bakır (r.a).
7-İmam Cafer'us Sadık (r.a).
8-İmam Musa Kazım (r.a).
9-İmam Aliyyü'r Rıza (r.a).
10-Eş Şeyh Ma'ruf Aliyyü'l Kerhi (k.s).

Yine Hz.Ali (r.a) Efendimizden, Eş Şeyh Ma'ruf Aliyyü'l Kerhi (k.s)ye bir başka kol daha vardır. O kol da şöyledir.

- 1-İmam Aliyyü'l Mürtaza (r.a).
- 2-Seyyidüt'Tabiin Şeyh Hasan'ül Basri (r.a).
- 3-Eş Şeyh Habibül Acemi (k.s).
- 4-Eş Şeyh Davudu't Tai (k.s)
- 5-Eş Şeyh Ma'ruf Aliyyü'l Kerhi (k.s).

Ma'ruf Aliyyü'l Kerhi (k.s)den itibaren Silsile-i Şerife şöyle devam eder:

- 1-Eş Şeyh Ma'ruf Aliyyü'l Kerhi (k.s).
- 2-Eş Şeyh Seriiyyü's Sakati (k.s)
- 3-Seyyidü't Taifetü's Sufiyye eş Şeyh Cüneyd-i Bağdadi (k.s).
- 4-Eş Şeyh Ebu Bekir Delfi b.Caferü's Şibli (k.s).
- 5-Eş Şeyh Abdul Aziz et Temimi (k.s).
- 6-Eş Şeyh Ebul Ferec Yusufu't Tarsusi (k.s).
- 7-Eş Şeyh Yusufu'l Karşıyyu'l Hakkâri (k.s).
- 8-Pir-i Tarikat Muhyi's Sünneti ved Din Gavsü Rabbil Âlemin Ebu Muhammed Muhyiddin-i Abdulkadir Geylani el Haseni vel Hüseyini Rıdvanullahi Aleyhim ve Radiyallahu Anh.

Pir-i Tarikat Hz.Abdulkadir Geylani (k.s) den günümüze kadar gelen silsile, Dede Osman Avni Baba Urfevi hazretlerine iki koldan ulaşmakta ve ondan sonra tek koldan devam ederek, Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyevi hazretlerine, ondan da halifelerine ulaşmaktadır.

Birinci Vasıta:

- 1-Cemalü'l Irak Eş Şeyh Es Seyyid Abdürrezzak (k.s).
- 2-Eş Şeyh Es Seyyid Osmanü'l Geylani (k.s).
- 3-Eş Şeyh Yahya el Basri (k.s).
- 4-Eş Şeyh Nureddin-i Şami (k.s).
- 5-Eş Şeyh Abdurrahmani'l Haseni (k.s).
- 6-Eş Şeyh Burhaneddini'z Zenceri (k.s).
- 7-Eş Şeyh Es Seyyid Muhammed Ma'sumül Medeni (k.s).
- 8-Eş Şeyh Es Seyyid Abdurrezzaku'l Hamevi (k.s).
- 9-Eş Şeyh Es Seyyid Muhammed Hüseyini'l Ezmirani (k.s).

- 10-Eş Şeyh Es Seyyid Ahmed-i Hindi’l Lahori (k.s).
11-Eş Şeyh Es Seyyid Mahmude’z Zenginiyyi’t Talabani (k.s).
12-Eş Şeyh Es Seyyid Ahmed et Talebani el Kerküki (k.s).
13-Eş Şeyh Es Seyyid Ziyaüddin-i Abdurrahman-i Halis Talebani(k.s).
14-Eş Şeyh Abdulkadir Kamil (k.s).

İkinci Vasıta:

- 1-EŞ Şeyh Es Seyyid Ebubekir Abdulaziz (k.s).
2-Eş Şeyh Es Seyyid Muhammedini’l Hettak (k.s).
3-Eş Şeyh Es Seyyid Şemseddin (k.s).
4-Eş Şeyh Es Seyyid Zeyneddin (k.s).
5-Eş Şeyh Es Seyyid Şerafeddin (k.s).
6-Eş Şeyh Es Seyyid Veliyyüddin (k.s).
7-Eş Şeyh Es Seyyid Nureddin (k.s).
8-Eş Şeyh Es Seyyid Hüsameddin (k.s).
9-Eş Şeyh Es Seyyid Yahya (k.s).
10-Eş Şeyh Es Seyyid Ebubekir el Bağdadi (k.s).
11-Eş Şeyh Es Seyyid Muhammed Derviş (k.s).
12-Eş Şeyh Es Seyyid Zeyneddin (k.s).
13-Eş Şeyh Es Seyyid Mustafa el Bağdadi (k.s).
14-Eş Şeyh Es Seyyid Süleymanü’l Bağdadi (k.s).
15-Eş Şeyh Es Seyyid Aliyyü’l Bağdadi (k.s).
16-Eş Şeyh Es Seyyid Eyyüp Urfevi (k.s).

Her iki kolun birleşmesiyle silsile tek kol halinde şöyle devam eder:

- 17-Eş Şeyh Es Seyyid Dede Osman Avni Baba Urfevi (k.s).(v.M.1883 Urfa-Türkiye)
18-Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Ömer Hüdai Baba Köhengi (k.s).(d.M.1821 v.M.1905 Gündüş-Elazığ-Türkiye)
19-Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Muhammed Baba Kürki (k.s).(d.M.1850 v.M.1929 Gündüş-Elazığ-Türkiye)
20-Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Mustafa Hayri Baba Malatyavi (k.s).(d.M.1895 v.M.1979 Akçaabat-Trabzon-Türkiye)

Hayri Baba (k.s) Hazretlerinin Halifeleri:

1. .Hafız Mustafa Yaşar ÇORUMİ (Yakub Oğlu)

YAŞARIYE ŞUBESİ

2. Mustafa Hayri MALATYAVİ (Mustafa Hayri Oğlu)

3.Muhammed Niyazi MALATYAVİ(Abdukadir Oğlu)(Merhum)

NİYAZIYE ŞUBESİ

4.Kerem Canpolat ERCİŞİ (Merhum) **KEREMİYE ŞUBESİ**

5.Ahmed Haydar TRABZONİ (Hasan Oğlu) **HAYDARIYE ŞUBESİ**

6.Hafız Muhammed Salim Kemali (Merhum) **SALİMİYE ŞUBESİ**

7.Hafız Mustafa KARSİ

8.Mustafa SİVASİ (Mustafa Oğlu)(Merhum)

9.Hatice-es-sufra MALATYAVİ (Mustafa Hayri Kızı)

10.Fatma Genç ANKARAVİ (Merhum)

(*Geçmişten Günümüze Tarikatlar ve Silsileleri, Seyyid Osman Ustaoglu Sh.246-356*),*Tomar-ı Turuk-ı Aliye s.135,Tıbyanü vesa'ili'-hakaik c.3 s.257,Sefine-i Evliya c.1 s.129-130*)

TARİKATLARIN BUGÜNKÜ DURUMU

Tarikatların şu anki durumlarını geçmişteki uygulamaları ile karşılaştırdığımız zaman elbetteki farklılıklar olduğu görülecektir. Belli bazı ülkelerde tarikat ve tekkeler devlet eliyle kapanması, bazılarında yayın yoluyla etki alanının daraltılması sistemde bazı boşlukların meydana gelmesine sebep olmuştur. Halk arasında bir söz vardır. *"Marifet iltifata tabidir. Müşterisiz meta zayıdır."* Tarikatların devlet eliyle kapatılması ve etkisinin azaltılması bu müesseselerin gelişmesini engellemiştir. Nasılki bir memlekette kırk yıl tıp fakülteleri kapatılınca ortada doktor kalmazsa, bugün aynı şey tekkelerin başına gelmiştir. Ancak nasıl doktorluk bir ihtiyaç olduğundan halk bu ihtiyacı ehliyetine bakmadan muhtelif yollardan karşılamaya çalışırsa, tarikatlarda da kısmen aynı şey olmuştur.

Tasavvufi sistem kendi bütünlüğü içinde işlemeyince insanlar bu fitri meyli tatmin için kimi zaman ehliyetine bile bakmadan bu adla ortaya çıkan insanların etrafında toplanmışlardır. Bu yüzden tarikatların içinde ehliyet ve liyakatıyla hizmet edenler olduğu gibi ehliyetsiz ve liyakatsiz, istismarcı kimselerde olmuştur. Ülkemizde birçok tarikatın silsilesi fiilen sona ermiştir. Devam edenlerin bir kısmında eksiklikler mevcuttur. Ama eksik ve kusur var diye

müesseseleri red yerine süreci içinde islah yollarını aramak en güzel çözümdür.

Tasavvuf nazariyatının üniversitelerimizde okunup birtakım ilmi araştırmaların yapılması bu konuda sevindirici bir takım yayınların mevcudiyeti, bu kurumların istikbali açısından iyi işaretler vermektedir.

Kişi ruhen ve manen kendisini hazır hissettiği zaman tarikate girebilir. Bu bir sevgi ve gönül işidir. Kalp ısınmadan bağlılık olmaz.

Günümüzde her şeyin nefis ve şehvete hitap ettiği bir ortamda tasavvufa belki her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır. Fıkıhsız bir tasavvuf zındıklığa, tasavvufsuz bir fıkıh da fasıklığa götürür.

Bugün Müslümanların haline bakıp da Müslümanlık hakkında hüküm vermek nasıl yanlışsa, toplumumuzda görülen bazı tarikatların müntesiplerinin yanlış davranışlarına bakıp karar vermekte yanlış olur.

İslamda her şey güneş gibi apaçıktır. Hz.Muhammed Mustafa'nın (s.a.v)tebliğ ettiği dinde ve Onun güzel hayatında kara bir leke yoktur. Onu kendine rehber ve kılavuz edinen o büyük insanların Allah dostlarının da yolunda ve onlara uyanlarda islamın güzellikleri ve kurtuluş vardır. Cehalet ve bencillikten uzaklaşıp islami öğrendiğimiz zaman, bunu öğreten gerçek ilim ehlini yetiştirdiğimiz zaman göreceksiniz ki birçok problem kendiliğinden çözülmüş, şeri ilimleri öğrenen insan o manevi boşluğunu da tasavvufi yaşayışla islamın güzelliklerini hayatında görecektir ve çevresine yansıtacaktır.

Tarikatı yaşamaya ve yaşatmaya çalışan insanlar bu yolu İslam şemsiyesi altında bir bütün olarak kabul etmiş, yaşamaya ve yaşatmaya çalışmışlardır. Yoksa bugün bazı cahillerin, tasavvuf nedir? Tarikat nedir? Şeriat nedir? Bilmeyenlerin ortalığı karıştırmaya çalışması, sanki ehli-sünnet vel cemaat yolundaki tarikatları birbirine düşmanmış gibi, hakarete varan eleştiriler yaparak göstermesi İslam düşmanlarının oyunudur. Bu oyunuda yine, bu davaya gönül vermiş olanlar bozacaktır.

Bugün baktığımızda tarikatlar arasında aşıkâr ve aleni olarak büyük kopukluklar, bir birlerini benimsemeyişler benimsemedikleri gibi hakaretlere varan eleştirmeler, yadırgamalar görmekteyiz. Bunların yegâne sebeplerini günümüzdeki tarikat topluluklarının meşru olan şeriat ilimlerinden uzaklaşmış olduklarına bağlayabiliriz. İşte ana sebep budur. Oysa az da olsa şeriat çerçeveleri içinde, şeriat

ölçüleri içinde kalan neye mal olursa olsun şeriatı taviz ve ödün vermeyen tarikatların birbirleriyle kaynaştıklarını birbirlerine destek verdiklerini de görmekteyiz. Şeriat, tarikat, hakikat, marifet islamın ta kendisidir. Bunun dışındaki yollar nefsin ve şeytanın tuzaklarıyla doludur.

Peki, şeriatı ve onun meşru olan ilimlerinden nasıl kopmayacağımıza gelince; Ortada bir din ve bu dinin özünde var olan hakiki tarikatlar, yollar varsa ki Elhamdülillah var. İşte bu var olan gerçek din-i mubin-i İslâm'a ve onun özünden, içinden çıkan tarikat yollarına biz kendimizi uyduracağız. İslâm'ı ve onun yollarını kendimize uydurmaya çalışırsak işte sonuçta bu bahsettiğimiz kopukluklar, özden ayrılmalar kaçınılmaz olacaktır. Ve bütün bunların sonunda da dalâlet çukurlarına düşmemek mümkün olmayacaktır.

Günümüzde irşad kapılarının hemen hemen hepsinin kapanmış olması günümüzdeki tarikat şeyhlerinin şeriatı tam bilmeden tarikatı öğretmeye çalışıp insanları uzun süreler boşa oyalamalarındandır. Oysa tasavvuf cihanına baktığımızda gerçek manada tarikatı yaşayıp yaşatmaya çalışan Ehlullahın, Allah dostlarının ilk önce şeriatın meşru olan ilimleri ile amel olup tasavvufun gizli ve nadide ilmini, halleri ile birlikte yaşadıklarını ve yaşattıklarını görüyoruz. Allah dostları hiçbir zaman birbirlerinin aleyhinde bulunmamış, birbirlerine rahmetle hayırla yâd etmiş, müridlerine daima Allah dostlarına karşı edepli olmalarını söylemişlerdir.

Örnek vermek gerekirse, Pirimiz Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerini karşımızda değişmez bir gerçek olarak görüp, misallerin en başında o mübareğin ismini zikredebiliriz. O ki, ta çocukluk devrinden ömrünün son nefesine kadar, Peygamber Efendimiz (s.a.v) ve ashabının tuttuğu ve gittiği yola aykırı tek hareketi görülmemiştir. O ki, kendi zamanında yaşayan ve doğru dürüst anlayamayan fıkıh âlimleri ile tasavvuf âlimlerinin tümüne gerçek tarikat, yani tasavvufun fıkha hizmet ettiğini ve bu iki ilmin de birbirini tamamladıklarını, birinin diğerinden ayrı düşünölmeyeceğini ispat etmiş, adeta bu iki ilmi ve ulemasını birbiriyle barıştırmıştır. O ki, karşısına geçen bütün insanlara ilk önce şeriatı, yani İslâm'ı bilmeleri gerektiğini ve ancak bu şekilde tasavvufu öğrenebileceklerini öğütlemiştir. Günümüze kadar ulaşan bütün eserlerine baktığımızda hemen hemen bu eserlerin büyük bir bölümünde fıkhi bilgiler verip, eserlerinin son bölümlerinde

tasavvuf ilminden bahsettiğini görürüz. Bununla da bize adeta şöyle seslendiğini hissederiz: **“İnsan ilk önce dinini öğrenecek, tam bir Müslüman olma gayesi taşıyacak, daha sonra tasavvufa yönelecek.”**

Tarikatı yaşamaya ve yaşatmaya çalışan insanlar bu yolu İslam şemsiyesi altında bir bütün olarak kabullenerek yaşamaya ve de yaşatmaya çalışmalıdırlar. Bu şemsiyenin altından çıkar, bu çatının altından ayrılırlarsa doğal olarak kendilerine İslam dışı bir şemsiye, İslam dışı bir çatı oluşturma ihtiyacı hissederler. Ve bu oluşturdıkları gerçek dışı şeyler onları gerçek gayeden, hedeften uzaklaştırır. Belli bir zaman sonra da bir bakarlar ki değil tarikatı yaşayıp yaşatmak, Allah muhafaza İslâm'ın dışına küfür ve şirke varan hallerin içine dalmışlardır.

Bu yüzden insan tarikatı gerçekten yaşamak istiyorsa ilk önce İslâm'ı yaşamaya çalışacak, hiçbir şey bilmeden bir tarikata intisap etmişse o zaman da bir an evvel öğrenmeye gayret edecek ve öğrendikçe de gittiği yolla öğrendiklerini mukayese ederek sonuca ulaşmaya cehd edecektir. İlim öğrenmenin yaşı olmadığına, İslâm'ı bize öğretenler de “İlim Çin’de de olsa gidip alınız.” dediğine göre ehli tarika düşen yaşı kaç olursa olsun, nerede olursa olsun ilim Öğrenmek, öğrendikleriyle de yetinmeyip öğrendiklerini hayatında tatbik etmek ve bilmeyenlere de öğretmek olmalıdır ki hedefine ulaşabilsin. Yoksa yaşantısı ve takip ettiği yol ilmi gerçeklere dayanmıyorsa, o yaşantının ve o yolun sonu hüsrana biter. Cenabı Hak bizleri şeriatın müspet ilimlerini kendisine gaye edinip yaşamını bu ilimlere dayandıran, bu ilimlerle özleştiren kullarından eylesin. Âmin.

HAK TARİKATLAR

Tasavvufî bir tarikatın hak ve doğru olması için birtakım şartlar vardır:

1-Şeriata aykırı hiçbir tarafı olmayacaktır. Şeriata aykırı tarafları olan bir tarikat hak tarikat değildir.

2-Sahih bir itikada (inanca) bağlı olacaktır. Bu devirde İmamı Eş'arîyi ve İmamı Mâturidî'yi inanç konularında imam ve mukteda kabul edecektir.

3-Beş vakit namazın cemaatle kılınmasını esas kabul edecektir.

4-Müslüman kadınların ve kızların tesettüre riayet etmelerini emr edecektir.

5- Ehl-i Sünnet ve Cemaat dairesi içinde olacaktır.

6-Ashab-ı Kiram (radiyallahu anhüm) efendilerimizin din konusunda âdil olduklarını kabul edecek ve onların hiçbirini dışlamayacaktır.

7-Dinde reform, dinde yenilik, dinde değişim, light/ılımlı İslam, BOP İslam'ı, Tarihsellik ve Tâtiliye mezhebi, mezhepsizlik, telfik-i mezahib, Afganîcilik, Şeriatsız ve fıkıhsız bir İslam Protestanlığı, Kemalist İslam, Necdilik gibi çarpıklıklardan ve sapıklıklardan uzak ve berî olacaktır.

8-Din büyüklerini, Müslüman ruhbanları erbab haline getirmeyecektir. Peygamberler dışında kimseyi mâsum (günah işlemez) kabul etmeyecektir.

9-Din sömürsünden uzak olacaktır. Müslümanların paralarını gasb edip zimmetine geçirmeyecektir.

10-Ehl-i Sünnet dairesi içindeki bütün fıkıh mezheplerine, tasavvuf tarikatlarına, meşreblere, rahmanî farklılıklara, Şeriata ve Sünnete bağlı bütün hareket ve cereyanlara kötü gözle bakmayacak, onları dışlamayacaktır.

11-Tarikata intisabın bir nasip meselesi olduğunu bilecek, İslam'a ve hidayete davet edecek, islâmı yaşayarak örnek olacak, kendi tarikatını methedip diğer hak tarikatları kötülemeyecek.

12-Mü'minler arasında üstünlük şartının şu veya bu tarikata veya gruba mensubiyet değil, takva olduğunu; takvanın da ilimle, irfanla, ihlâsla, salih amellerle, sahih itikatla, İslam ahlakına uymakla, büyük cihad yapmakla Allah tarafından nasip edileceğini kabul ve ilan edecektir.

13- Bir tarikatın hak tarikat olması için, ucu Resullerin Seyyidine Hz.Muhammed Mustafa'ya (s.a.v) ulaşan nuranî bir icazet silsilesine sahip olması gerekir.

Tarikat Kur'an'a, Sünnete ve Şeriata uymak, İslamî emirleri ve farzları yerine getirmek, haramlardan ve yasaklardan kaçınmak, yüksek ahlak sahibi olmak, ehl-i dünya olmamak, paraya ve dünya malına puta tapar gibi perestiş etmemek, gerçek İslam büyüklerinin yolundan ve izinden gitmek demektir. Tarikatçılık tarikata münafidir. Gerçek bir derviş, gerçek bir tarikatlı asla tarikatçılık yapmaz. Gıybet

eden derviş, sadık derviş değil, sahte derviştir. Fasık-ı mütecahir yani günahları utanmadan, arlanmadan, küstahça açıkta işleyenler tarikatlı değildir; onlar sahtekârdır, merduttur.

Gerçek bir tarikatlı ve derviş, kendi şeyhine nasıl hürmet ediyorsa, başka gerçek şeyhlere de öyle hürmet eder. Tarikata bağlı bir Müslüman Gavs, Aktab, Sahib-i zaman, Şeyhülmeşayih gibi konularda tasarruflu konuşur, direktme yapmaz, kesin konuşmaz. Zannımca der, başka kanaat ve görüşte olan Müslümanlarla bu konularda çatışmaz, çekişmez, fitne ve fesat çıkartmaz. Ecdad-ı kiramımız muhterem kişiler için "mazanne-i kiram" demişlerdir.

Tarikat ehli Müslüman örnek ve model Müslümandır. Tarikatlı Müslüman bir ihlâs kahramanıdır. Tarikat ehli Müslüman, her meşrebtteki mü'min kardeşlerine daima rahmetli ve yumuşak (hilm ile); harbî ve saldırgan kâfirlere karşı gerektiğinde sert hareket eder. Olgun bir derviş sövene dilsiz, dövene elsiz olur. Gerçek derviş hırka ve tac ile övünmez. Gerçek derviş nafîle ibadetlerini gizler, onlarla övünmez. Gerçek şeyh ve derviş Allah'a layık ibadet ve amel yaptığını söylemez; kurtuluşunu sadece Allah'ın fazl, kerem ve ihsanından bekler.

Mürşid-i kâmilin nazarı nefsin gücünü azaltır. Nefsi felç eden tek şey nazardır.

ONİKİ HAK TARİKAT VARDIR

İslam dünyasında tarikatlar, ilk olarak 12. yüzyıldan sonra görülmeye başlamışlardır. Tarikat, Arapça'da "yol" anlamına gelir. Bu "yol" ise tasavvufta Allah'ın doğrudan bilgisine götürdüğüne inanılan manevî yoldur. "Tarikat" dinin zorunlu kurallarının yanısıra daha fazla sevap kazanmak maksadıyla zorunlu olmayan birtakım zikirleri ve güzel amelleri yerine getirmek isteyenlerin tuttuğu bir yoldur. Bu yolu tutanlara dileyen ve isteyen anlamında Mürîd ya da Derviş denir.

12 Hak tarikat vardır, bunlar;

1-Kadirîyye

2-Rufaiyye

3-Bedeviye

4-Dessukiyye

5-Kübreviyye

6-Halvetiyye

7-Suhreviyye

8-Çeştiyye

9-Yeseviyye

10-Sadiyye

11-Mevleviyye

12- Şazeliyye

Bu Hak tarikatlardan birçok kol ve şubeler çıkmış, dünyanın birçok yerinde neşvünema bulmuş, islamın gönülleri fethetmesinde önemli rol oynamıştır. Bugünde insanların hidayetine vesile olmaktadır.

Tasavvufta, Allah'a ulaşmak için tutulan yol. Bu yol boyunca yapılan yolculuk bir şeyhin öncülüğünde gerçekleşir. Her yolun, kurucusu, öncüsü tarafından belirlenen birtakım kuralları, töreleri vardır. Hicri 6. (M. 12) yüzyıldan başlayarak çok sayıda tarikat kurulmuş ve bunlar şubelere, kollara ayrılarak bütün İslam dünyasına yayılmış ve günümüze kadar gelmişlerdir.

Mutasavvıflara göre Allah'a ulaşan yollar sayısızdır. Herkesin vuslatı ayrı ayrı kural, yöntem ve yollarla gerçekleşebilir. Esas olan yönelmedir. Örneğin Kâbe'nin belirli bir yanında bulunmak değil, ona yönelmek önemlidir. Kâbe'ye ulaştıran bu yöneliştir. Bu nedenle mutasavvıflar, "Allah'a ulaşan yollar yaratıkların nefesleri sayısındadır" (Necmeddin Kübra (k.s), "Allah'a ulaşan yollar yaratıkların sayısındadır" (Ebu Bekir Talemsani (k.s) ve "Allah'a ulaşan yollar yıldızların sayısındadır" (Ebu'l-Hasan Müzeyyi (k.s) derler. Bu düşüncelerini de ***"Bizim yolumuzda mücahede edenleri biz yollarımıza ulaştırırız"*** (Ankebut Suresi,69) ayetine dayandırırılar.

İlk mutasavvıflar, düşünce ve tecrübelerini, çevrelerinde toplanan insanlara aktarmakla birlikte, bugünkü anlamda birer tarikat kurmamışlardı. Kendilerine şeyh, şeyh-i sohbet ve üstad; çevresine toplananlara da sahip deniliyordu. Bir tasavvuf okulu, tasavvuf hareketi sayılabilecek bu kümelenmeler, daha sonraları tarikat olarak adlandırıldı.

Tasavvuf tarihine ilişkin kaynaklar bu anlamdaki ilk tarikatlar olarak Muhasibiye (Haris Muhasibî, ö. 243/857), Kassariye (Hamdun Kassar, ö. 271/884), Tayfuriye (Bayezid-i Bistam, ö. 234/848), Cüneydiye (Cüneyd-i Bağdadî, ö. 297/909), Nuriye (Ebu Hüseyin Nuri, ö. 295/907), Sehliye (Sehl bin Abdullah Tustarî, ö. 283/896),

Hakimiye (Hâkim Tirmizî, ö. 285/898), Harraziye; (Ebu Said Harraz, ö. 277/890), Hafifiye (Ebu Abdullah bin Hafîf, ö. 372/982), Seyyariye (Ebu Abbas Seyyarî, ö.982)anarlar. Kurumlaşmamakla birlikte düşünceleriyle daha sonra gelişen tasavvuf hayatı ve kurulan tarikatları önemli ölçüde etkileyen bu oluşumlardan sonra. 6 (M. 12) yüzyıldan başlayarak gerçek tarikatlar doğdular:

- 1-Kadiriye (Abdülkadir-i Geylanî, ö. 561/1166**
- 2-Yeseviye (Ahmed Yesevî, ö. 562/1166),**
- 3-Rifaiye (Ahmed Rifaî, ö. 578/1182**
- 4-Medyenîye (Ebu Medyen Şuayb bin Hüseyin, ö. 590/1193),**
- 5-Kübreviye (Necmeddin Kübra, ö. 618/1221),**
- 6-Sühreverdiye (Ebu Hafs Ömer Suhreverdî, ö. 632/1234),**
- 7-Çeştiye (Muinuddin Hasan Çestî, ö. 633/1235),**
- 8-Şazeliye (Ebu'lHasan Şazeli, ö. 656/1258),**
- 9-Bektaşîye (Hacı Bektaş Veli, ö. 669/1270),**
- 10- Mevlevîye (Mevlana Celaleddin Rumî, ö. 672/1273),**
- 11-Desukiye (İbrahim Desukî, ö. 693/1293),**
- 12- Bedeviye (Ahmed bin Ali Bedev, ö. 675/1276),**
- 13-Sadiye (Saduddin bin Musa Cebbavî, ö. 700/1300)**
- 14-Nakşibendiye (Bahauddin Nakşibendî, ö. 791/1388),**
- 15-Halvetiye (Ömer bin Ekmeluddin Lahicî, ö. 800/1397)**
- 16-Bayramîye'dir (Hacı Bayramı Veli, ö.833/1429).**

Kuralları, yöntemleri farklı olsa da bütün tarikatlarda ortak olan öğeler vardır. Zikir (Allah'ın isimlerinin anılması), çile ve seyr-u süluk (mutasavvıfın Allah'a doğru yaptığı manevi yolculuk) bunların başında gelir.

Pir, pir-i sani, şeyh, halife, derviş, mürid, inabe (tövbe ederek Allah'a yönelme), biat (şeyhe bağlanma), silsile, rabita, kollara, şubelere ayrılma, istigase (şeyhten yardım isteme), tevessül (şeyhi aracı kılma) gibi insanî; şiiilik etkisi, işrakilik, batınilik, hurufilik, ricalu'l-gayb (evreni yöneten veliler) inancı, çeşitli adab ve erkân, melâmet gibi fikrî-manevî; vakıf, tekke, dergâh, özel giysiler, tarikat ve tarikatlara özgü kimi eşya ve ortak dil gibi maddi öğeler de tüm tarikatlarda gözlenen ortak özelliklerdir.

Her tarikatta kurucu şeyh pir olarak anılır. Eğer tarikatın adab ve erkânı sonraki şeyhlerden birisi tarafından belirlenmişse, bu kişiye pir-i sani (ikinci pir) denir.

Tarikat örgütlenmesinin merkezinde şeyh bulunur. Bu şeyh tarikatın kurucusu değilse, onun ya da onu izleyen şeyhlerin halifesidir. Her şeyhin Hz. Muhammed (s.a.v)'e uzanan bir silsilesi vardır. Her silsile, geriye doğru, birbirinden icazet alan kişiler halinde ehl-i beyt imamlarına, onlardan genellikle Hz. Ali (r.a)' ye, bazan da Hz. Ebu Bekir (r.a) e ulaşır ve böylece Hz. Peygamber'e (s.a.v) bağlanır. Silsilesinde Hz. Peygamber'den sonra Hz. Ali (r.a) nin yer aldığı tarikatlara Alevî; Hz. Ebu Bekir (r.a)'ın yer aldığı tarikatlara da Bekrî tarikat denir. Kimi zaman silsilede birbirini hiç görmeyen, aralarında zaman farkı bulunan kişiler peş peşe gelir. Bu durumda, önceki kişinin sonrakini ruhaniyetiyle eğittiği kabul edilir. Bu durum üveysilik olarak tanımlanır.

Tarikat etkinlikleri tekke, zaviye, dergâh, hankah, asitane gibi adlarla anılan yerlerde yürütülür. Her tarikatın asitane adıyla anılan merkez tekkesi, tarikat pirinin bulunduğu ya da gömülü olduğu tekkedir. Tarikata girmek isteyen talibler biat ve inabe adı verilen bir törenle şeyh tarafından tarikata kabul edilir. Talib, bu kabulden sonra mürid olarak tarikatın kural ve yöntemlerine göre eğitilerek manevi yolculuğunu (seyr-u süluk) tamamlar. Tarikatın bu kural ve yöntemlerine adab ve erkân denir. Tarikat eğitimi tamamlayan mürid, şeyhin halifesi olma ve onun adına tarikat etkinliğini sürdürme hakkı kazanır. Tarikatlarda eğitimin başlıca yöntemi zikir ve çiledir. Her tarikatın tac, hırka, kemer ve benzeri giysileri de diğerlerinden ayrılır.

Tarikatlar düşünce sistemleri, zikir biçimleri ve yöntemlerine göre çeşitli sınıflara ayrılırlar. Düşünce sistemleri bakımından tarikatlar ba-şer' ve bîşer' olarak ikiye ayrılırlar. Ba-şer' (makbul, hak, ortodoks) tarikatlar denildiğinde Kadiriye, Nakşibendiye, Mevleviye gibi sünî tarikatlar akla gelir. Hurufiye, Kalenderiye, Haydariye ve sonraki Bektâşilik gibi kimi tarikatlar da bî-şer' (merdud, batıl, heterodoks)tarikatları oluşturur.

Zikir biçimleri açısından tarikatlar dörde ayrılırlar: Kıyamî tarikatlar (turuk-ı kıyamiye), kuudî tarikatlar (turuk-ı kuudiye), hafî tarikatlar (turuk-ı hafîye) ve cehrî tarikatlar (turuk-ı cehriye).

Kadiriler, Mevlevîler, Halvetiler gibi zikirlerini daha çok ayakta yapan tarikatlara kıyami tarikatlar; Nakşibendîler ve Melamiler gibi oturarak yapanlara da kuudî tarikatlar denir. Nakşibendîler gibi zikirlerini ses çıkarmadan, gizlice yapan tarikatlar hafî tarikatlar; Kadiriler gibi sesli olarak, açıktan yapanlar da cehri tarikatlar adını alır.

Zaman zaman aynı tarikatın hem oturarak, hem ayakta (Halvetilik gibi), hem gizli, hem de açık zikir yaptığı (Bayramîlik gibi) görülebilmektedir.

Tarikatlar yöntemleri bakımından da farklı sınıflamalara tabi tutulur. Bunlardan en yaygın olan sınıflamaya göre tarikatlar yöntemleri bakımından tarik-i ahyar, tarik-i ebrar ve tarik-i şuttar denilen üç sınıfa ayrılır.

Tarik-i ahyar (hayırlıların yolu), Allah'a ibadet ve takva ile ulaşmak isteyenlerin yoludur. Bu yolu tutanlar Oruç, Namaz, Hac ve Kur'an okuma gibi ibadetleri çok yaparlar. Bu yol Allah'a ulaşmak için çok uzun bir süre çalışmayı gerektirir. Bu nedenle, bu yolla Allah'a ulaşanların sayısı çok azdır.

Tarik-i ebrar (iyilerin yolu), Allah'a mücadele ve riyazetle ulaşmak isteyenlerin yoludur. Bu yola girenler, iyi huylar edinmeye, gönlünü arındırmaya, kalbini temizlemeye, iç dünyalarını imar etmeye önem verirler. Bu yolla Allah'a ulaşanların sayısı önceki yola göre daha fazladır.

Tarik-i şuttar (coşkuluların yolu), Allah'a aşk, cezbe ve muhabbetle ulaşmak isteyenlerin yoludur. Tarik-i sairin de denilen bu yol, iradeye bağlı bir ölüm üzerine kurulmuştur. Başlıca ilkeleri tevbe, zühd, tevekkül, kanaat, uzlet, sürekli zikir, Allah'a teveccüh, sabır, murakebe ve rızadır.

Tarikatlar, kuruluşlarından itibaren yalnız dinî, tasavvufî bir örgütlenme halinde kalmayarak sosyal, siyasal, kültürel, sanatsal ve askeri birer kurum olarak önemli görevler yaptılar. Bugünde ehli tasavvufa, tarikatlara büyük ihtiyaç vardır.

MUCİZE VE KERAMET

Mucize ve Keramet haktır. Mucizeyi de kerameti de yaratan Allah'tır. Bunu inkâr eden kâfir olur. Mucize, peygamber olduğunu söyleyen kimsenin, doğru söylediğini bildiren şeydir. Mucizeyi

Allah'ü Teâlâ yaratmaktadır. Her şeyi Cenab-ı Hak yaratmaktadır. Allah'ü Teâlâdan başka yaratıcı yoktur. Şu kadar ki, bu dünyanın ve dünya işlerinin düzgün olması için, Allah'u Zülcelâl, her şeyin yaratılmasını sebeplere bağlamıştır. Bir şeyin yaratılmasını isteyen kimse, o şeyin sebebini kullanır. Sebeplerin çoğu, düşünmekle, tecrübe ile hesapla bulunacak şeylerdir. Bir şeyin sebebi yapılmıca, Allah'ü Teâlâ, o şeyi, dilerse yaratır. Mucize ve keramet böyle değildir. Allah'ü Teâlâ bunları sebepsiz olarak, harika olarak yaratır. Sebebe yapışmak, Allah'ü Teâlânın âdetine uymaktır. Cenab-ı Hakk'ın sebepsiz yaratması, âdetin haricine çıkmak olur, harika olur. Mucize, yalnız Peygamberde hâsıl olur. Başkasında hâsıl olmaz. Herhangi bir kimseyi övmek için (Mucize yaptı) demek, (Mucize olarak kurtuldu) demek, Onun Peygamber olduğunu söylemek olur. Bunda niyete bakılmaz söze bakılır. Herhangi bir kimseye peygamber demek küfür olur. Söyleyenin imanı gider. Allah'ü Teâlâdan başkasına yaratıcı demek, (falanca yarattı) demek de böyledir. Müslümanlar, böyle tehlikeli şeyler söylememelidir.

İnsanların bütün işleri, âdet-i ilâhiyye içinde meydana gelir. Allah'ü Teâlâ, âdetini bozarak, sebepsiz şeyler de yaratır. Bunlar Peygamberlerden meydana gelirse Mucize, evliyadan meydana gelirse Keramet, diğer müminlerden meydana gelirse Firaset, fâsıklardan meydana gelirse İstidrac, kâfirlerden zuhur ederse Sihir denir.

Evliyalık, Cenab-ı Hakk'ın kullarına kendi gayretleri neticesinde bir ihsandır.

Enbiyalık ise, Cenab-ı Hakk'ın bizzat kendi iradesi doğrultusunda seçtiği ve görevlendirdiği en sevgili kullarıdır. Peygamberlik vehbidir. Yani çalışma ve çabalama olmadan bizzat Cenab-ı Hakk'ın seçip verdiği görevdir. Herkes peygamber olamaz. Babadan oğla, çalışarak veya okuyarak elde edilecek bir şey değildir.

Evliyalık ise kesbidir. Yani kulun çalışmasıyla elde ettiği şeydir. Allah'ın veli kulları iman ve amelleriyle Allah'ın rızasına uygun hareket ettikçe Allah onlara taltif eder kullarına sevdendir.

Peygamberler masumdur.(Günah işlemezler)Evliyalar ise mahfuzdur. Cenab-ı Hak onlarıda kötülük ve günah işlemekten muhafaza eder.

Peygamberler hasımlarını ikna edebilmek için onların istekleri doğrultusunda herhangi bir mucizeyi gösterebilirler. Allah ne emretti

ise onu aynen tebliğ ederler. İnsanlar bu daveti ve mucizeyi gördükten sonra inkâr ederlerse helak olurlar.

Evliya ise peygamberine tabidir. Peygamberi neyi getirip tebliğ etmiş uyulmasını istemişse onu tebliğ eder, ona uyar. Evliya peygamberin varisidir. Cenab-ı Hakk'ın yardımıyla keramet gösterebilirler. Peygamberlere mucize göstermek, evliyayada kerametini gizlemek vaciptir.

Nebiler, mucizelerinin çoğalmasıyla daha çok istikrar ve itminan kazanırlar. Veliler ise, kerametlerinin artması karşısında, bunların gizli bir mekr ve istidrac olması endişesiyle daha çok korkmaları gerekmektedir. (Kalabazi, Ta'arruf sh.81.Serrac, El-Luma sh.393-395)

Her müslümanın Kur'an-ı Kerime inanması şarttır. Bir âyetinden bile şüphe eden müslüman olamaz. Kur'an-ı Kerimde birçok mucize ve keramet bildirilmiştir. Mesela: Hz. Davud (a.s.)'un elinde demir, hamur gibi yumuşardı. (SebeSuresi, 10)"Cinler, kuşlar ve rüzgâr Hz. Süleyman'ın emrinde idi. Erimiş bakır sel gibi aktı". (Sebe Suresi 12, Neml Suresi 17)

"Dağlar ve kuşlar Hz. Davud (a.s.)'a boyun eğdi." (Enbiya Suresi 79)"Hz.İbrahim (a.s.)'i ateş yakmadı." (EnbiyaSuresi 69)

"Hz. İbrahim (a.s.)'in kestiği dört kuş dirildi." (Bakara Suresi 260)

"Hz. Yunus (a.s.)'u balık yuttuğu halde, zarar gelmeden kurtuldu." (Saffat Suresi 139-145)

"Firavun, Hz. Musa (a.s.)'ya, (Peygamberlik sözünde doğru isen haydi bir mucize göster) demişti. Hz. Musa (a.s) da, asasını yere bırakınca, hemen bir ejderha oluverdi". (Araf Suresi 106)

Hz. Musa (a.s.)'nın asası yılan olup, sihirbazların sihrini bozarak, gösterdikleri şeyleri yuttu". (Taha Suresi 69)

Kâfirlerin sihir ile harika şeyler yaptığı bu âyetten de anlaşılmaktadır. Hz. İsa (a.s) beşikte iken konuştu. Elindeki çamurdan şekle üfleyince, canlı kuş oldu. Körleri iyi etti. Ölülerini diriltti." (Maide Suresi 110, A'li İmran Suresi 49)

"Hz. Zekeriya (a.s), Hz. Meryem (r.anha)'in yanında yazın kış, kışın ise yaz meyveleri görürdü". (A'li İmran Suresi 37)Hz. Süleyman (a.s)'ın veziri Asaf, iki aylık mesafedeki Belkıs'ın tahtını, göz açık kapayınca kadar getirdi. Hz. Süleyman (a.s), "Bu Rabbimin bir lütfudur" dedi. (Neml Suresi 40)

H.z.Süleyman (a.s)’ın veziri peygamber olmadığı halde, bu kerameti göstermiştir.

“Ashab-ı kehf, yiyip içmeden, 309 yıl uykuda kaldıktan sonra uyanmışlardır. Kur’an-ı Kerimde bu olay için, “İşte bu, Allah’ın âyetlerinden, kudretini gösteren delillerden biri’dir” buyuruldu. (Kehf Suresi 17)

“Hz. Hızır (a.s)’ın harikası, sepetteki pişmiş ölü balık canlandı”. (Kehf Suresi 86) Bazı âlimlere göre Hz. Hızır (a.s), nebi değil velidir. Veli ise, gösterdiği harikalar mucize değil keramettir. ***“Ay ikiye ayrılınca, kâfirler, Resulullah (s.a.v) için (Bize sihir yaptı) dediler.” (Kamer Suresi 1,2)***

“Resulullah (s.a.v), Mescid-i Aksaya ve bilinmeyen yerlere bir anda gidip geldi. Mirac hadisesi.” (İsra Suresi 1)”Mucizeler de Allah tarafından meydana gelir, fakat kâfirler inanmaz.” (Enam Suresi 25, 109)

Peygamberlerin, elinde meydana gelen mucizelerin yaratıcısı da Allah’ü Teâlâdır. Hz. İsa (a.s), ölüleri diriltirdi demekle ona yaratıcılık vasfı verilmiş olmuyor. Yine Allah yaratıyor. Nitekim Allah’ü Teâlâ, peygamberlerine verdiği mucizeleri bildirdikten sonra ***：“Bunları yapan biziz”*** buyuruyor. (Enbiya Suresi 79) Cin suresinin son âyetlerinin tefsirinde, Allah’ü Teâlâ bazı gaibleri, gizli sırları peygamberlerine bildirir, onların gaibden haber vermeleri mucizedir. Buyuruluyor. (Medarik) ***H.z.Ali (r.a) anlatır: “Resulullah (s.a.v) Efendimizle gezerken rastladığımız her ağaç ve her taş, (Esselamü aleyke ya Resulallah) derdi”. (Tirmizi)***

Bir köylü, yakaladığı keleri Peygamber (s.a.v) Efendimize göstererek, (Bu hayvan senin peygamberliğini tasdik etmedikçe, inanmam) dedi. Keler de, şehadet etti.” (Beyheki)

”Birçok deve ve geyik konuşup Peygamberimizi tasdik etmiştir.” (Nesai)

”Bir çoban, bir kurdun konuştuğunu duyunca hayret etti. Kurt, çobana, (Ey çoban, Muhammed (s.a.v) hak peygamberdir) dedi. Çoban, Resulullahın (s.a.v) huzuruna gelip, kurdun söylediklerini anlatınca, (Kurt doğru söyledi, hayvanların konuşması kıyamet alametidir) buyurdu.” (Taberani)

Resulullahın gelecekte haber veren çok mucizesi vardır. Mesela halife olacak zatlara, “Emir olunca şöyle yap” ve “Benden sonra, Ebu Bekir’e ve Ömer’e uyun” buyurmuştur. (Tirmizi)

Hiz. Hasan (r.a), Abdullah bin Zübeyr (r.a) ile yola çıkmıştı. Ağaçları kurumuş bir hurmalıkta dinlendiler. Abdullah bin Zübeyr (r.a), (Ağaçta hurma olsaydı, yerdik) dedi. Hiz.Hasan (r.a), dua etti. Bir ağaç hemen yeşerip hurma ile doldu. (Şevahid-ün-nübüvve)

EVLIYAULLAH VE KERAMET

Veli; dost ve yakın mânasına gelmektedir. Evliyaullah, Allah dostları demektir. Veli; şer-i şerifin esaslarına tam bağılı, haramlardan ve şüpheli şeylerden uzak, Allah’ı zikreden ve hatırdan çıkarmayan, feyz tariki ile manevî yakınlığa nail olan kemâlât ve keramet sahibi kimsedir. Bir kimse; dinin esaslarına göre hareket etmedikçe, kötülüklerden kaçınıp faziletlerle bezenmedikçe ve kadere iman ile üzüntülerden kurtulmadıkça velayet gibi yüce bir mertebeye ulaşamaz. Bir veli ne kadar yücelse kendisinden Allah’ın emirleri asla ve hiçbir suretle kalkmaz. Dinimizin haram kıldığı şeyler, velilere bir kat daha haramdır. O, velayet sahasında ne kadar yükselse, bir haramın kendisine helâl olması vârid olamaz. Bir veli, bin senelik ömrün tamamını ibadetlere tahsis etse asla peygamberlik derecesine ulaşamaz. Bir velinin velayeti ve onda görülen keramet, Hiz.Peygamberin mucizesi sayılır.

Cenab-ı Hak, Kur’an-ı Kerimde:”Haberiniz olsun ki Allah’ın velî kullan için hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olacak değillerdir. Onlar İman edip takvaya erişmiş olanlardır. Dünya hayatında da âhiret hayatında da onlar için müjdeler vardır. Allah’ın sözlerinde asla değişme imkânı yoktur. Bu, en büyük saadetin ta kendisidir.”(YunusSuresi,62-64)

Keramet; iman ve salih amel sahibi bir velide zuhur eden hârikul’âde iştir. İman ve İslâmla ilgisi bulunmayan kimselerde görülecek bir hârikaya keramet adı verilemez. O gibi işler; ya el çabukluğu kabilinden bir oyun veya sihir yahut da istidractır. İmanı olmayan kimsenin kendisinde hayır olmadığı gibi yaptığı da keramet olamaz. Evliyanın kerameti haktır, vâki ve sabittir. Bu hususta pek çok vak’a bu mes’eleye ışık tutmakta ve delâlet etmektedir. Keramet, ashâb-ı kiramdan zuhur ettiği gibi, daha sonra gelen salih ve zahid

mü'minlerden de sudur etmiştir. Bu husustaki tafsilat haber-i âhâd kabilinden olsa bile, inkârı kabil olmayacak derecede meşhur ve yaygın bulunmaktadır. Veliyyullahdan olan şahsın, bir hikmet sebebiyle, keramet göstermesi ve velilik iddiasında bulunması onu makamından düşürmez.

Kerametın zuhuru, Kur'ân-ı Kerim'in şehadeti ile sabit olunca, vukûnun caiz olduğunu isbata hacet kalır mı? Evliyanın kerameti, câri olan âdetlere aykırı olarak muhtelif ve çeşitli şekillerde zuhur ve tecelli edebilir. Bunları şöyle sıralayabiliriz Hz.Süleyman (a.s), Belkıs'ın ve taraftarlarının Müslüman olarak gelmelerinden önce Belkıs'ın tahtını kimin getirebileceğini huzurundakilerin ileri gelenlerine sormuştu. Cin taifesinden bir ifrit:”Sen makamından kalkmadan ben onu sana getiririm. Ben buna karşı her halde güvenilecek bir kuvvete mâlikim”dedi. Hz.Süleyman (a.s)'ın veziri Âsaf b. Berhiyâ; ism-i Âzam'ı bilmekte ve kitab-ı ilâhiyi okuyarak Hak Teâlâ'ya ibadetle keramete ermiş bulunmakta idi. Bu zât, “Ben, dedi, onu sana gözün kendine dönmeden (gözünü yumup açmadan) evvel getiririm” dedi (*Neml Suresi 40*). Hz. Süleyman (a.s) baktı ve Belkıs'ın tahtını yanında gördü. Gâibten yiyecek temini: Hz. Meryem (r.anha), annesi tarafından Beyt-i Makdis'in hizmetine vakfedilmiş bulunuyordu. Orada, teyzesinin kocası Hz. Zekeriyâ (a.s) ın nezareti altında yetişmekte idi. Zira Cenâb-ı Hak tarafından. Hz. Zekeriyâ (a.s) bu işle vazifelendirilmiş bulunuyordu. Hz. Meryem, Mihrab adı verilen kilitli bir odada, ibadetle meşgul bulunuyordu. Onun yanına ne zaman varsa yazın kış meyvesi; kış mevsiminde de yaz meyvesi gören Hz. Zekeriyâ (a.s):“Meryem, bu sana nereden geliyor?”dedi. O'da: “Bu Allah tarafından. Şüphe yoktur ki Allah kimi dilerse ona sayısız rızık verir”dedi (*A'li İmran Suresi 37*).

Zaruret ve hacet olduğu zaman yiyecek ve içecek temin etmek kerametine Peygamber (s.a.v) Efendimiz'in ahabından da bir misal vereyim: Hubeyb (r.a.), Mekke müşriklerine esir düşmüş, onlar kendisini zincirle bağlamışlar ve öldürecekleri zamanı kolluyorlardı. Ev sahibi müşrik kadın diyor ki:”Allah'a andolsun ki, ben Hubeyb'den daha hayırlı bir esir görmedim. Allah'a yemin ederim ki ben, bir gün, zincirle bağlı olduğu halde, onu elindeki bir salkımdan Üzüm yerken gördüm. O sırada Mekke'de hiçbir meyve yoktu. Bu, Hubeyb'e Allah'ın verdiği bir nızıktır”. (*Buhari*).

Huzurunda hayvanların dile gelmesi: Adamın biri sırtına yük vurduğu bir sığırı götürüyordu. O hayvan, Peygamber Efendimiz'e (s.a.v) dönerek, "Ben şu (yükü taşımak) için yaratılmadım. Ancak ziraat için halk olundum" dedi. Halk, "Sübhânellâh! Sığır konuştu"dediler. Resûlullah (s.a.v.):"Ben, buna inanırım, Ebû Bekir (r.a) ve Ömer (r.a) de iman ederler".buyurdu.

Sesini uzak mesafelere duyurma kerameti: Hz.Ömer (r.a),halife bulunduğu sırada Medine'de minberin üzerinde hutbe irad ederken Nihavend'e gönderdiği ordunun kumandanı Sâriye (r.a.)e hitaben:"Yâ Sâriye! (Düşman) dağda dağının ardın da, dikkat et! Diye bağırıyordu. Beşyüz fersah ötede bulunan ordunun tehlikeli durumunu görmesi ve sesini ordu kumandanına duyurması, Hz. Ömer (r.a)'in kerametidir (*Kıssası Enbiya, A.Cevdet Paşa. Şevahit. İrşadut Talibin*).

Peygamber Efendimiz (s.a.v), Hz. Ömer'(r.a) in kemâline ve kerametine bir hadislerinde şöyle işaret etmektedir:"Sizden evvelki ümmetlerden kendisine ilham olunan insanlar vardı. Şayet ümmetim içinde (bunlar gibi) bir kimse varsa o, muhakkak Ömer'dir." Hz. Ömer (r.a)'in oğlu Abdullah (r.a), babasının durumu hakkında şöyle naklediyor: "Ben, (babam) Ömer (r.a.) in herhangi bir şey için: Ben şöyle zannediyorum, deyip de onun sandığı gibi çıkmayan hiçbir sözünü iştirmedim". (*Hayatus Sahabe M.Yusuf Kandehelevi*).

Enes (r.a.) naklediyor: "Ashaptan iki kişi, karanlık gecede Peygamber (s.a.v.) in huzurundan çıktılar. Beraberinde, önlerinde (giden) kandile benzer iki ışık vardı. Ne zaman onlar ayrıldılar, her birinin beraberinde bir ışık hâsıl oldu. Tâ ailelerine gelinceye kadar (önlerini)aydınlattı". (*Hayatus Sahabe. M.Yusuf Kandehelevi*).

Ashaptan Câbir b. Abdillâh (r.a.) şöyle bahsetti: Uhud vak'ası hazır olduğunda babam, geceleyin beni çağırdı ve :“Ben, kendimin Peygamber (s.a.v.) in ashabından ilk şehid olacaklar arasında bulunacağımı sanıyorum. Resûlullah (s.a.v.) in zâtından başka, kendimden sonra, bana senden, daha aziz bir kimseyi (arkamda) bırakmıyorum. Üzerimde şüphe götürmez borç var. Onu öde. Ki kardeşlerine hayır tavsiye et”, dedi. Sabahladığımızda babam ilk şehid düşen kimse oldu. Ben, babamın kabrine, onunla beraber, diğer bir kimseyi de defnetmiş idim. (Bir zaman) sonra onu, başkası ile birlikte (bir kabirde) bırakmaya gönlüm razı olmadı. (Vefatından) altı ay sonra onu kabrinden çıkardım. Ne göreyim! Kulağından başka vücudu kabre

koyduğum gündeki gibi sağlam duruyor. Onu tek başına başka bir kabre koydum”. (*Hayatus Sahabe M.Yusuf Kandehlevi*).

Hız. Ebu Bekir (r.a), vefat edeceği zaman, (Ya Aişe, bir oğlum ile iki kızım sana emanettir) dedi. (Babacığım benim bir kızkardeşim var. Öteki nerede) diye sorunca, (Hanımım hâmile dir) dedi. Vefatından sonra bir kızı doğdu.

Hız. Ali (r.a), vefat edeceği zaman, (Tabutumu Arneyn’e götürün, orada ışık saçan bir kaya görürsünüz. Beni oraya defnedin!) buyurdu. Öyle yaptılar, buyurduğu gibi buldular. (*Necef-İrak Şevâhid*)

Hadis-i şerifte buyuruldu ki: (Geçmiş ümmetler içinde vukuundan önce bazı şeyleri haber veren keramet ehli zatlar vardı. Ümmetimden ise Ömer (r.a) onlardandır.) (*Müslim*)

Hız. Osman(r.a), yanına gelen birine, “Gözünde zina eseri var. Bir kadına bakmışsın buyurdu. O kimse, (Nereden bildin) dedi. Hız. Osman (r.a) da, Müminin firâsetinden korkun, o, Allahın nuru ile bakar. Hadis-i şerifini bildirdi.” (*Buhârî*)

Evliya için korku yoktur. Hız. Ömer (r.a)’in oğlu Abdullah (r.a), insanların yolunu kesen aslana, Derhal uzaklaş buyurunca, aslankuyruğunu sallayarak uzaklaştı. İbni Ömer (r.a) hazretleri, “Resulullah (s.a.v) doğru söyledi” diyerek,” Allahtan korkandan her şey korkar)”hadis-i şerifini bildirdi.” (*Hâkim*)

Abdülğani Nablüsi (k.s) hazretleri buyurdu ki: “Evliyâlığı inkâr etmek, dinin bir hükmünü inkâr etmek gibi küfürdür. Evliya ve Peygamber, ne kadar yüksek olursa olsun kuldur. Hârîka, keramet hâsıl olmasında, kulların hiç tesiri yoktur. Her şeyi yalnız Allah’ü Teâlâ yaratmaktadır. Ancak Allah’ü Teâlâ, Peygamberlerini ve evliyasını başka kullarından üstün tutmuş, başkalarına vermediği keramet ve mucize gibi harikaları, nimetleri bu zatlara ihsan etmiştir.”(*Hadika*)

İbrâhim Edhem (k.s) hazretlerine, gece gündüz ibâdet eden, vecde gelip kendinden geçen bir gençten bahsettiler. Gencin yanına gidip üç gün misâfir kaldı. Çok acâip hâller gördü. Gencin bu hâlinin şeytandan olup olmadığını öğrenmek istedi. Yediğine baktı. Helâlden değildi. Bu hâllerin şeytandan olduğunu anladı. Genci evine da’vet etti. Gence helâl yemek verdi. Gençteki eski aşk ve gayret kalmadı. İbrâhim Edhem (k.s) hazretleri, gence:”Sendeki hâller şeytandandı.

Helâl yiyince şeytan giremedi. Esâs hâlin meydana çıktı.” buyurdu.
(*Tezkiretül-evliyâ*)

Kerametler, sufiler tarafından ikiye ayrılmıştır: *Keramet-i Kevni ve Keramet-i Hakiki*. *Keramet-i Hakiki*; ilim, ahlâk, mârifet ile ilgili olağanüstü durumlardır *Keramet-i Kevni*'de örnek olarak:

- 1-Kişi veya topluluğu tehlikeli bir durumdan kurtarma.
- 2-Masumları kurtarma.
- 3-Hayvanlarla konuşma.
- 4-Cansız varlıkları buyruğuna alabilme.
- 5-Başka bir varlığa dönüşme.
- 6-Maddeleri dönüştürebilme.
- 7-Birkaç yerde birden bulunabilme.
- 8-Uzaktaki olayları görebilme.
- 9-Öte dünyadan görüntü verebilme.
- 10-Ölülerle haberleşme.
- 11-Peygamberlerle buluşma.
- 12-Ölümden sonra vücudunu koruyabilme.
- 13-Kendi ölümünü bilebilme.

Kerâmeti inkâr, büyük sapıklıktır. Çünkü kerâmet, Peygamberin mu'cizesinin devamıdır. Ancak, istidracı kerâmet sanmamalıdır! Mu'cize'den başka hârikulâde hâller, kerâmet, firâset, istidrac ve sihr adını alır. Velînin su üstünde yürümesi kerâmet, papazın su üstünde yürümesi sihr, fâsıgıncı ise istidracıdır.



ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) HAZRETLERİNİN TEVATÜREN NAKLEDİLEN KERAMETLERİ

Abdülkadir Geylani(k.s) hazretleri daha doğmadan, ilerde büyük bir zat olacağına dair alametler, işaretler görülmüştü. Mübarek babasına rüyasında Peygamber (s.a.v)Efendimiz; "Ey Ebu Salih! Allah'ü Teâlâ bu gece sana kâmil, olgun ve derecesi yüksek bir erkek evlad ihsan etti. O benim oğlum ve sevdiğimdir. Evliya arasında derecesi yüksek olacak"buyurdu. Doğduktan sonra yüksek halleri ile dikkatleri çekti. Ramazan-ı şerifte gün boyunca süt emmez, iftar olunca emerdi. Bu halini şu beytile anlatır:

*Başlangıcım şöyleydi, dillerde öylenirdi
Beşikteyken oruçtum, bunu herkes bilirdi.*

Doğduğu senenin Ramazan-ı şerif ayının sonunda havalar bulutlu geçmişti. Bunun için Ramazanın çıkıp çıkmadığında tereddüt edildi. Halk annesine çocuğun süt emip emmediğini sordular. Emmediğini öğrenince, Ramazanın henüz çıkmadığını anlayıp oruca devamettiler.

Bir gün Abdülkadir Geylani (k.s) hazretlerine, "Bu işe başladığınızda, bu yola adım attığınızda, temeli ne üzerine attınız? Hangi ameli esas aldınız da böyle yüksek dereceye ulaştınız?"diye sordular. Buyurdu ki:"Temeli sıdk ve doğruluk üzerine attım. Asla yalan söylemedim. Yalanı kâğıda bile yazmadım ve hiç yalan düşünmedim. İçim ile dışımı bir yaptım. Bunun için işlerim hep rast gitti. Çocuk iken maksadım, niyetim, ilim öğrenmek, onunla amel etmek, öğrendiklerime göre yaşamaktı.

Küçüklüğümde Arefe günü çift sürmek için tarlaya gittim bir öküzün kuyruğundan tutunup, arkasından gidiyordum. Hayvan dile geldi ve dönüp bana; "Sen bunun için yaratılmadın ve bununla emrolunmadın" dedi. Korktum, geri döndüm. Evimizin damına çıktım. Gözüme, hacılar gözüktü. Arafat'ta vakfeye durmuşlardı. Anneme gidip; "Beni Allah'ü Teâlânın yolunda bulundur. İzin ver, Bağdat'a gidip ilim öğreneyim. Salih zatları ve evliyayı bulup ziyaret edeyim" dedim. Annem sebebini sordu, gördüklerimi anlattım. Ağladı, kalkıp babamdan miras kalan seksen altının yarısını kardeşime ayırdı. Kalanını bana verip, altınları elbisemin

koltuğunun altına dikti. Gitmeme izin verip, her ne olursa olsun doğruluk üzere olmamı söyleyip, benden söz aldı. "Haydi, Allah selamet versin oğlum. Allah'ü Teâlâ için ayrıldım. Artık kıyamete kadar bir daha yüzünü göremem" dedi. Küçük bir kafil ile Bağdat'a gitmek üzere yola çıktım. Hemedan'ı geçince, altmış atlı eşkıya çıka geldi. Kafilemizi bastılar. Kervanı soydular. İçlerinden biri benim yanıma geldi. "Ey Çocuk! Senin de bir şeyin var mı?" diye sordu. "Kırk altınım var" dedim. "Nerededir?" dedi. "Koltuğumun altında dikili" dedim. Alay ediyorum zannetti. Beni bırakıp gitti. Bir başkası geldi, o da sordu. Fakat o da bırakıp gitti. İki birden reislerine gidip, bu durumu söylediler. Reisleri beni çağırttı. Bir yerde, kafileden aldıkları malları taksim ediyorlardı. Yanına gittim. "Altının var mı?" dedi. "Kırk altınım var" dedim. Elbisemin koltuk altını sökmelerini söyledi. Söküp, altınları çıkardılar. "Neden bunu söyledin?" dediler. "Annem, ne olursa olsun yalan söylemememi tembih etti. Doğruluktan ayrılmayacağıma söz verdim. Verdiğim sözde durmam lazım" dedim. Eşkıya reisi, ağlamaya başladı ve; "Bu kadar senedir ben, beni yaratıp, yetiştiren Rabbime verdiğim sözü bozuyorum" dedi. Bu pişmanlığından sonra tevbe edip, haydutluğu bıraktığını söyledi. Yanındakiler de, "İnsanları soymakta, yol kesmede sen bizim reisimiz idin, şimdi tevbe etmekte de reisimiz ol" dediler. Sonra, hepsi tevbe ettiler. Kafileden aldıkları malları sahiplerine geri verdiler. İlk defa benim vesileyle tevbe edenler, bu altmış kişidir."

Bir gün, minberde oturmuş vaaz ediyordu. Birden süratle en son basamağa indi. Ayakta, elini elinin üstüne koyarak, mütevazı bir şekilde durdu. Bir müddet sonra minbere çıktı. Eski yerine oturdu ve vaazına devam etti. Oradakilerden birisi, ne oldu diye sual edince; "Ceddim Resulullahı (s.a.v) gördüm. Geldi ve minber önünde durdu. Hayâ edip, son basamağa indim. Kalkıp, gitmeye başlayınca, bana yerime oturmamı ve insanlara vaaz etmemi emretti, dedi.

Sohbetlerinde bazen birkaç kişi coşarak kendinden geçerci. Haftada üç gün, cuma, salı ve pazartesi gecesi halka vaaz ederdi. Vaazında, âlim ve evliyadan zatlar da bulunur, hepsi büyük bir huzur içerisinde dinlerlerdi. Kırk sene böyle devam etti. Ders ve

fetva vermeye yirmi sekiz yaşında başlamış olup, bu hal altmış yaşına kadar devam etti. Huzurunda Kur'an-ı kerim tegannisiz gayet sade, tecvide riayetle okunurdu. Dört yüz âlim onun anlattıklarından notlar tutar, izdiham, kalabalık sebebiyle birbirlerinin sırtlarında yazarlardı. Sorulan suallere gayet açık ve doyurucu cevaplar verirdi. Derin ilim sahibi idi. Onüç çeşit ilimde ders verirdi. Önce lazım olan din bilgilerini öğrenmeyi tavsiye ederdi. Cubbai ismindeki bir zat anlatır: Evliyanın hayatından ve sözlerinden bahseden arabi Hilyet-ül-Evliya kitabını birisinden dinlemiştim. Kalbim yumuşadı ve halktan uzaklaşıp yalnız ibadetle meşgul olmak istedim. Gidip Abdülkadir Geylani'nin arkasında namaz kıldıktan sonra huzurunda oturdum. Bana bakıp; "Eğer inzivaya çekilmek istersen, önce ilim, sonra da yetişmiş ve yetiştirebilen rehber zatların, yani mürşid-i kâmillerin huzurunda edep öğren. Daha sonra inzivaya, yalnız ibadete başla. Yoksa ibadet ederken dinde bilmediğin bir şeyi öğrenmek icap eder de, yerinden ayrılmak durumunda kalırsın"buyurdu.

Bağdat'ın ileri gelen âlimleri, herbiri bir mesele sorup imtihan etmek için huzuruna gelip oturdular. Bu esnada Abdülkadir Geylani (k.s) hazretlerinin göğsünden ancak kalb gözü açık olanların görebildiği bir nur çıktı ve âlimlerin göğsünden geçip gitti. Âlimleri bir hal kaplayıp, Abdülkadir Geylani (k.s) hazretlerinin ayaklarına kapandılar. Bunun üzerine onları tek tek bağrına bastı ve şimdi suallerinizi sorun buyurdu. Her biri suallerini sorup, hemen cevabını aldı. Onlara; "Size ne oldu böyle?" denildiğinde; "Huzurunda oturduğumuzda, bütün bildiklerimizi unuttuk. Bizi bağrına basınca unuttuklarımızı tekrar hatırladık. Suallerimizi sorunca, öyle cevaplar aldık ki, hayrette kaldık" dediler.

Şeyh Düneyri (k.s) diyor ki: Bir gün Gavs'ül Azam Sultan Şeyh Abdülkadir (k.s) kalabalık bir topluluğa vaaz ediyordu.Şiddetli bir rüzgâr esmeye başladı. O esnada birkaç tane dolangaç kuşu vaaz meclisinin üzerinde uçuyordu. Meclisde hazır olanlardan bazı kimseler:"Bu gün bu kuşlara ne oluyor? Diye fısıldadılar. Şeyh Abdülkadir (k.s)yüzünü göğe kaldırdı."Ey rüzgâr!Dolangaçların başını bedenlerinden ayır! Bu emir üzerine

hemen dolangaçların kafaları bedenlerinden, ayrıldı. Her birisi bir tarafa düştü. Şeyh Seyyid Abdülkadir (k.s) Hazretleri sessiz ve sakince vaaz kürsüsünden indi.Kuşların bedenleriyle başlarını toplayıp bir araya getirdi.Sonra elini üzerlerine koyarak: “BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİYM.”Dedi.Kuşlar biiznillahi Teâlâ dirilip kalktılar ve havada bir müddet uçuştuktan sonra kaybolup gittiler.

Gavs'ül Azam Sultan Şeyh Abdülkadir (k.s) Hazretleri bir gün ders verirken üzerine kocaman bir yılan düştü. Şeyhin etrafında bulunanlar korkup kaçtılar. Fakat Gavs'ül Azam Abdülkadir (k.s) Hazretleri hiç istifini bozmadı. Yılan şeyhin eteğinden girdi, yakasından çıktı ve boynuna sarıldı. Bu esnada Gavs'ül Azam Hazretleri hiç istifini bozmadan ve konuşmasını kesmeden vaazına devam etti. Sonunda yılan çekilip Seyyid Abdülkadir (k.s) Hazretlerinin huzurunda durdu. Ve Gavs'ül Azam Hazretlerinden başka kimsenin anlayamayacağı bir lisanla şeyh hazretlerine hitap eder gibi bir seyler konuştu. Ve ayrılıp gitti. Yılanın neler konuştuğunu merak edenler Şeyh Hazretlerinden sual ettiler. Şeyh Hazretleri şöyle cevap verdi: "Yılan bana birçok velileri denediğini, fakat benim gibi cesur ve sebatlı birini göremediğini söyledi. Ben de ona: "Sen ancak bir hayvansın: Seni harekete getiren ancak kaza ve kaderdir, dedim dedi.

Bağdat halkından biri ona gelerek; "Babamı rüyada azap içerisinde gördüm. Bana Şeyh Abdülkâdir'e git, bana dua etsin. Belki Allahü Teâlâ beni azaptan kurtarır." dedi. Bunun için sana geldim. Babama dua ediverin de azaptan kurtulsun." dedi. Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretleri sükût buyurdu. Bir şey söylemedi. O şahıs ikinci gece babasını rüyasında yeşil bir cübbe içerisinde neşeli neşeli görünce hayret edip; "Baba, dün azap içindeydin, bugün ise neşelisin. Sebebi nedir?" diye sordu. Babası; "Şeyh Abdülkâdir bana dua etti. Allah'ü Teâlâ onun duası hürmetine beni azaptan kurtardı."dedi.

Tabiplerin tedavi edemediği hastalar ona gelirler, duası bereketiyle şifa bulup giderlerdi. Bir defasında Halife Mustencid'in akrabasından karnı şiş bir hastayı getirdiler. Elini sürüp, dua ettiğinde Allahü Teâlâ'nın izni ile iyileşti.

Halk sıkıntıları olunca ona gelirdi. Bir seferinde Dicle Nehri taşmış, sular Bağdat sokaklarına kadar gelmişti. Herkes korku ile Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretlerine başvurdu. Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri oraya geldi. Bastonunu nehrin kenarına dikti."Daha ileri gitme!" dedi. Allah'ü Teâlâ'nın izni ile nehrin suyu o andan itibaren azalmaya başladı.

Muhammed Ezher şöyle anlatır: Bir sene Allah'ü Teâlâ'dan devamlı bana evliyasından birini göstermesini istedim. Bir gece rüyamda İmâm-ı Ahmed bin Hanbel'in kabrini ziyaret ettim, orada birisi vardı. İçimden onun evliyadan biri olduğunu geçirdim. Uyanınca Ahmed bin Hanbel'in kabrine koştum. Rüyada gördüğüm zât orada duruyordu. Önümden geçip Dicle'ye doğru gitti. Ziyaretimi acele yapıp onu takip ettim. Dicle Nehrinin iki tarafı, bir adımlık mesafe oluncaya kadar yaklaştı ve adımını atarak geçiverdi. Sonra o zât medresesine gittiğinde rüyada ve uyanık iken gördüğü zatın Abdülkâdir Geylânî hazretleri olduğunu anladı.

Gavs'ül-Azam, Medîne-i münevvereden Bağdad Dârüsselâma gelirken, yolda hırsızlardan birine rastladı. *Hırsız soyacak adam arıyordu. Gavs'ül-Azam ona; "Sen kimsin?" buyurdu. Hırsız; "Ben çölde yaşayanlardanım." dedi. Gavs'ül-âzam ona, isminin mâsiyet, günah mürekkebi ile yazılmış olduğunu açıkladı. Hırsızın kalbinden, bu heybet ve azamet sâhibi kişinin Gavs'ül-Azam olması muhtemeldir düşüncesi geçti. Hırsızın kalbinden geçeni kendisine söyledi ve "Evet, ben Abdülkâdir'im." buyurdu. Hırsız, derhal mübarek ayaklarına kapandı ve dilinden; "Ey Seyyid Abdülkâdir! Allah için bana bir ihsanda bulun!" sözleri çıktı. Gavs'ül-Azam, hâline acıdı ve kalbinin düzeltilmesi için, Allah'ü Teâlâ'ya dua etti. Hitap geldi; "Ey Gavs'ül-Azam, hırsız doğru yola ulaştır. Onu sevgililer hidayetine irşat eyle, onu kutuplardan biri eyle!" Hırsız, eşsiz teveccühleri ile kutuplardan oldu.*

Yine on üç kişilik bir Hristiyan cemaati Müslüman olmayı kararlaştırdılar. Kimin yanında Müslüman olacaklarını düşünürlerken sâhibini görmedikleri bir ses; "Bağdat'a gidin. Abdülkâdir Geylânî (k.s) ismindeki zatın huzurunda Müslüman olun. Onun bereketiyle kalbinizde öyle bir iman nuru parlar ki,

başkasının yanında böyle olmaz."diyordu. Bu hâdiseler, Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretlerinin büyüklüğünü, derecesinin yüksekliğini göstermektedir. Yoksa İslamiyet'te, Müslüman olmak için, müftüye, imama gitmek ve formaliteye ihtiyaç yoktur. Bir kimse kelime-i şehadeti söyleyip manasına inanınca Müslüman olur.

Ali bin Yâkub(k.s) anlatır: Bir kere daha yanına gitmiştik. Başını eğip, murakabeye dalınca, ondan bir nurun yükseldiğini gördüm. Gözümden perde kalktı, melekleri, onların tesbihlerini ve kabirdekileri, onların hâllerini, derecelerini, tesbih ettiklerini gördüm. Her insanın alnındaki yazıları okumaya başladım. Hulâsa bana gaybî, gizli pek çok şey malûm oldu. Beni oraya götüren Hocam Ali bin Hîtî(k.s), aklıma bir şey olmasından korkuyorum deyince, göğsüme vurdu ve ondan sonra gördüklerimden dolayı hiç korkmadım.

Ebü'l-Hacer Hâmid Hirânî anlatıyor: Bir gün Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretlerinin medresesine gittim ve huzurunda oturdum. Bana; "Ey Hâmid! Bir gün gelecek meliklerin, sultanların mînderinde oturacaksın." buyurdu. Aradan epeyce zaman geçip, Hiran'a dönünce, Sultan Nûreddîn beni çağırıp yanına oturttu ve evkaf bakanı yaptı. O günden beri devamlı Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretlerinin o sözünü hatırlarım.

Bir gün bir cemaatle terasta durup, Buhârâ tarafına dönerek, güzel bir koku aldı ve "Benim vefatımdan yüz elli yedi sene sonra, dünyaya Muhammedî meşrep birisi gelir, ismi Behâeddîn Muhammed Nakşibendî'dir. Bana mahsus nimetlere kavuşur." buyurdu ve dediği gibi oldu. Evliyanın büyüklerinden ve mürşid-i kâmillerin en meşhurlarından olan bu zât, Muhammed Behâeddîn-i Buhârî Nakşibend(k.s) hazretleri idi.

Allah'ü Teâlâ ona eşyanın aslını, neden meydana geldiğini gösterirdi. Bir gün devlet ileri gelenlerinden birisi huzuruna gelmişti. Tesirli nasihatlarını dinledikten sonra memnuniyetinden on kese altını ortaya koyup, bunlar senindir." dedi. Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretleri almak istemedi. Çok ısrar edince, içinden ikisini aldı ve sıktı. Elinin altından kan akmaya başladı. O şahsa;

"Bunları bana getirmekten hiç mi hayâ etmedin?" dedi. Onları helalden kazanmadığını göstermiş oldu.

Her zaman gizli açık kerametleri görülürdü. Abdülkâdir Geylânî (k.s) hazretleri buyurur ki: "Kerametler ancak bir hayır, hikmet için gösterilir. Kerametini gizlemeyen dünyaya düşkündür. Bana talebe olan yahut evlâdımdan ve halifelerime bağlı olup, keramet derecesine ulaşır, maksatsız keramet izhar edenin yüzü iki dünyada kara olur."

Yine bir gün Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri, bir mahalleden geçerken bir müslümanla bir hristiyanın münakaşa ettiklerini gördü. Sebebini sordu. Müslüman: "Bu hristiyan, 'Bizim peygamberimiz sizin peygamberinizden üstündür.' diyor, ben ise bizim peygamberimizin üstün olduğunu söylüyorum." dedi. Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri, hristiyan: "İsa (a.s)'ın, Hz. Muhammed (s.a.v) Efendimiz'den üstün olduğunu hangi delille isbat ediyorsun?" buyurdu. Hristiyan: "Bizim peygamberimiz ölüyü diriltirdi." dedi. Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretleri: "Ben peygamber değilim, sadece Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'a uyan bir müslümanım. Eğer ölüyü diriltirsem, Peygamber Efendimiz (s.a.v)'a inanır mısın?" buyurdu. Hristiyan: "İnanırım." dedi. Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri: "Bana harab olmuş, eski bir kabir göster ve Peygamberimizin (s.a.v) üstünlüğünü gör." buyurdu. Eski bir kabir gösterdi. Abdülkâdir-i Geylânî Hazretleri(k.s), kabre döndü ve: "Allah'ın izni ile kalk." buyurdu. Kabir açıldı ve ölü dirilmiş olarak kabirden çıktı. Hristiyan bu kerameti görünce, Peygamberimizin (s.a.v) üstünlüğünü ikrar edip, Abdülkâdir Geylânî (k.s) Hazretleri'nin, elinde müslüman oldu.

Darda kalanlara Himmeti,

Bir defasında şöyle buyurmuştur: "Hallac-ı Mansur (k.s), yanıldı. Ne var ki, zamanında elinden tutacak kimse çıkmadı. Bana gelince, her yolda kalanı sırtıma alanım. Arkadaşlarım, müridlerim, sevenlerim, ta kıyamete kadar, ne zaman darda kalsalar, ellerinden tutacağım. Her ne niyetle olursa olsun ismimizi anan ve kapımıza gelen herkese yardım elimiz uzanır. Ey şurada duran! Atım hızla

yol alır. Mızrağım mutlaka hedefe isabet eder. Kılıcım kından çıktı, hem de keskindir. Her an seni korumaktayım, ama sen gafilisin; anlayamazsın.”

Muhammed Nakşibend (k.s)in Tasdiki,

Manen aldığı selahiyet ve emirle birgün Bağdat'ta zamanın kutbu

قَدَمِي هَذِهِ عَلَي رَقَبَةِ كُلِّ وَلِيٍّ اَللّٰهُ

(sahibüzzaman) olduğunu ve ayaklarının bütün evliyanın boynu üzerine olduğunu ilan etmiş ve bütün evliya da onun bu sözünü tasdik etmişlerdir. O'nun bu üstün halini, makamını ve mertebesini anlayan, bilen ve tasdik eden ve Seyyid Abdülkadir Geylani'den 150 yıl sonra dünyaya gelen Şah-ı **Nakşibend Efendimiz :**

عَلَي عَيْنِي وَعَلَي بَصْرِي

“Bütün evliyanın boynu üzerine olan Geylani'nin ayağı benim gözümün nuru üzerine olsun,” diyerek mukabele etmiştir. Rivayete göre, birgün uzun bir süre hiç hareketsiz durduğunu gören ve bunun nedenini soran talebelerine Geylani Hazretleri, “Velayet kokusu Buhara'dan geliyor,” demiştir. Bahaüddin bin Muhammed El-Buhari Hazretleri Hacca giderken Hz. Pir'in türbesini ziyaret etmiş; bu sırada manevi bir halle, Seyyid Abdülkadir Geylani Hazretlerinin elinin kalbine nakşedildiğini ve kabz halinin çözüldüğünü gördüğünden kendisine “Şah-ı Nakşibend” lakabı takılmıştır. Geylani'nin feyz ve himmetinden istifade ederek ona olan minnettarlığını, muhabbetini izhar eden Şah-ı Nakşibend Efendimiz, bu hususu şu müstesna şiirinde dile getirir:

*“Her iki âlemin sultanı Şah Abdülkadir,
Evladı Âdemin hakanı Şah Abdülkadir
Arşın, Kürsi'nin, Kalem'in ayı hem güneşi,
En büyük nurdan bir kalb nuru Şah Abdülkadir.*

Bu şiir mana büyüklerinin birbirini nasıl anladıklarını, birbirlerine nasıl muhabbet ettiklerini, nasıl yardımlaşıklarını ve manen nasıl tevhid sancağının taşıyıcıları olduğunu gösteren bir ibret tablosudur. Bu tablo bize bu büyüklerin ardından yürüyenlerin, birbirlerini nasıl anlayıp muamele edecekleri hususunda bir anahtar hüviyetindedir.

Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri'ne hayranlıklarını ve minnettarlıklarını anlata anlata bitiremeyen Hak âşıklarından **Yunus Emre (k.s) der ki:**

*Seyyah olup şol âlemi ararsan,
Abdülkadir gibi sultan bulunmaz.
Ceddi Muhammeddir, eğer sorarsan,
Abdülkadir gibi sultan bulunmaz.
Hak yeri yaratıp göğü düzeli,
Hoş nazar eylemiş ona. Ezeli,
Evliyalar serçesmesi, mana güzeli,
Abdülkadir gibi sultan bulunmaz.*

Bir gün zamanın büyük velîleri, Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin sohbet halkasında onun nasîhatlerini dinliyorlardı. Birden Fahr-i Kâinât Efendimiz'in (s.a.v.) rûhâniyetleri tecellî ediyor ve buyuruyorlar ki: "Söyle ey Abdülkadir; senin ayakların bütün velîlerin omuzları üzerindedir!" Abdülkadir Geylânî (k.s) hazretleri, Resûlüllâh (s.a.v) Efendimiz'in bu sözlerini orada bulunanlara aynen naklediyor. Onların da tamamı kabul edip; "Âlâ rakabetinâ ve alâ re'sinâ (Senin ayakların, bizim omuzlarımız ve başımız üstündedir)" diyerek teslimiyetlerini gösteriyorlar. Hatta o anda huzûrda bulunmayan birçok velîye de ma'nen haber veriliyor ve onlar da, "Ale'r-re'si ve'l-ayn (Başımız-gözümüz üzerine)" diyerek, Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin büyüklüğünü kabul ediyorlar. Ve yine o anda, Ümmü Übeyde kasabasında bulunan Rufâî pîri Seyyid Ahmed Rufâî (k.s) Hazretleri de, başını toprağa koyarak yanındakilere, "Abdülkadir şu anda Kavsiyet'ini îlan etti; siz de onun büyüklüğünü kabul edin" diyor. Orada bulunan bütün velîler de, "Abdülkadir'in ayakları, bizim omuzlarımızın üstündedir" diyerek, bu emre itâat edip boyun eğiyorlar.

Tüccarın Başına Gelenler:

Bağdatlı tüccarlardan biri Şam'a ticarete gitmek isteyip, bunun kendisi hakkında hayırlı olup olmadığını öğrenmek için Şeyh Hammad'a sormuştu. Gitmemesi gerektiği ve parasının alınıp, kendisinin de öldürüleceği söylendi. Bir de Abdülkadir Geylani'ye

soran tüccar “Git, sağ salım gidip geleceksin” cevabını aldı ve yola çıktı. Dönüşte tuvalet ihtiyacı için gittiği yerde, paralarını unuttu. Oradan ayrılıp bir mescide geldi ve uyudu. Rüyasında kendisine eşkiya saldırıp paralarını aldılar. Uyandığında unuttuğu paralarını hatırladı ve gidip aldı. Bağdat’a vardığında, Şeyh Hammad, “Önce Abdülkadir Hazretleri’ni ziyaret et. Zira O, himmet ve dualarıyla, senin başına gelecek olan belayı ve Levh-i Mahfuz’da yazılı bulunanları rüyada gerçekleştirdi” dedi. Tüccar da Hammad Hazretleri’nin dediğini yaptı ve Abdülkadir Hazretleri’ne teşekkür etti.

Dünyayı Ne Yapmalı?

“Dünyayı ne yapmalı? Dünyalığı neylemeli?” diye soranlara “O’nu kalbinden çıkar, eline al. Böyle yap, artık dünyanın ve dünyalığın sana zararı olmaz,” diye cevap verirdi. Bazan da, malın-mülkün su gibi olduğunu, gemi gibi üzerine binene yol aldıracağını, içine alanı ise helak edip batıracağını söylerdi. O, manevi bakımdan eşi bulunmaz bir hazine olduğu gibi, maddi bakımdan da insanların en zengini idi. Fakat onun zenginliği hep fakirlerin, muhtaç ve yetimlerin yaralarını sarıyordu. Çünkü O, aynı zamanda insanların en cömertiydi. Üzerine hiç sinek konmamasının nedenini soran talebelerine şöyle demişti: “Evlatlar, sinek, bal ve pekmez neredeyse oraya üşüşür. Benim üzerimde ne dünya pekmezi, ne de ahiret balının işareti vardır. İşte bunun için üstümde sinek durmaz.”

Bir keresinde kendisinden ihsan umarak gelen, doğduğu köyde çobanlık yapan bir çocukluk arkadaşını, en güzel biçimde misafir ettikten sonra, giderken de ona en iyi cinsinden bir kısrak ve yüz altın vermesi üzerine, arkadaşı Abdülkadir Geylani Hazretlerine kendini tutamayıp: “Ya Abdülkadir! Bu koyunlar, bu çobanlık bana çoktur. Şu sarayın, köşkler, dünya ve yıldızlar da sana azdır,” diyerek O’nun cömertliği ve inceliği karşısında hayranlığını dile getirmiştir.

Yahudinin Müslüman oluşu.

Bir keresinde de Onun debdebe ve saltanatını kıskanan bir yahudinin gelip, “Ya Gavs, sizin peygamberiniz ‘Dünya müminin cehennemi, inanmayanın ise cennetidir’ diye buyurmuşken, bir

senin şu ihtişamına bak, bir de benim şu sefil ve fakir halime bak. Bunu nasıl izah edersin?” demesi üzerine atından inip adama sağ kolundan cübbesinin yenine bakmasını söylemiştir. Adam orda Geylani'nin cennetteki durumunu görüp hayranlık ve hayret içinde kalmış ve şimdi Geylani Hazretlerinin cennete nisbetle cehennemde olduğunu söylemiştir. Abdülkadir Geylani Hazretlerinin sol kolundan bakan adam orda da cehennemdeki kendi durumunu görmüş, korku ve dehşet içinde kalarak dünyanın cehennemdeki yere nisbetle kendisi için bir cennet olduğunu itiraf etmiş ve pişmanlık içerisinde tövbe ederek Hz. Pir'in huzurunda müslüman olmuştur.

Şeyh San'an'ın başına gelenler:

Bağdat yakınlarında bulunan meşhur **Şeyh San'ân, Bir** anlık gaflet ve gururuyla “Ben de onun gibi büyüğüm, veliyim”diyerek boyun eğmeyeceğini söylüyor. İşte tam o anda, Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin rûhaniyetleri tecellî ederek, “Mademki bana boyun eğmiyorsun, öyleyse senin omuzun üzerinde domuzun ayakları olsun ve kâfir kızına boyun eğsin” diye aleyhinde duâ ediyor. Aradan fazlaca bir zaman geçmiyor; Şeyh San'ân, Rum beldesine doğru yola çıkıyor. Bizans sınırları içerisine girdiğinde, bir kâfir kızına âşık olup evlenme teklifinde bulunuyor. Rum kızı ona, “Seninle evlenirim; ancak, benim dinime girip, babamın çiftliğinde en az bir sene domuzlarına bakmak şartıyla” diye karşılık veriyor. Şeyh San'an da, kıza kavuşmak için buna râzı oluyor. Rum'un çiftliğinde domuzları gütmeye başlıyor. Gün geliyor, Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin dediği oluyor. Dîninden dönen şeyh, yeni yavrulayan domuzların yavrularını omuzlarında taşıyor. Etrafındaki müridleri de, daha dîninden ayrıldığı ilk günden itibaren onu terkedip, melûl ve mahzûn bir şekilde geri dönüyorlar. Şeyhlerinin bu hâlini her yerde dile getiriyor ve bunun, Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin büyüklüğünü kabul etmediğinden dolayı başına geldiğini de gayet iyi biliyorlardı.

Şeyh San'ân'ın Mekke'de velî bir dostu vardı. Arkadaşının başına gelen hâdiseyi duymuş ve son derece üzülmüştü. Kendisini ziyarete gelen Şeyh San'ân'ın müridlerine, “Siz, bu hâdiseden

dolayı, neden şeyhinizin etrafını terk ettiniz? Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerine gidip, şeyhinizin affı için yalvarsanız olmaz mı? Şimdi vakit kaybetmeden hemen gidiniz. Vaziyeti ona anlatınız. Şeyhinizin bağışlanması için yalvarınız”dedi. Onlar da bu tavsiyeye uyarak derhal gidip, Gavs-ı A‘zâm’dan, şeyhlerinin bağışlanmasını dilediler. Ayaklarına kapanarak gözyaşı döktüler. Gavs-ı A‘zâm da, “Hz. Allah (c.c) şeyhinizi, sizin yalvarmanız üzerine affetti. Gidin; şeyhinizin domuz güttiği çiftliğe varın; ona yakın bir mahalde, zikre başlayın... O sizin yanınıza gelecek” buyurdu. Şeyh San‘ân’ın müridleri, Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinin dediği gibi yaptılar: Gidip şeyhin hizmet ettiği Rum’un çiftliğini buldular. Ona yakın bir yerde, “Lâ ilâhe illallâh” diyerek kelime-i tevhîd zikrine başladılar. Bunu duyan Şeyh’in hemen akli başına geldi; ne hallere düştüğünün farkına vardı ve derhal müridlerinin yanına koştu. İstiğfar edip, kelime-i şehâdet getirdi. Söylediği sözden, yaptığı işlerden pişmanlık duyarak, “Abdülkadir Geylânî” (k.s)nin ayakları benim omuzlarım üzerindedir”dedi ve onlarla birlikte zikre başladı. San‘ân’ın gittiğini gören Rum kızının da, akli başından gitti ve derhal peşine düşüp, “Mâdem ki bu zamana kadar sen bana hizmet ettin; şimdi ise ben senin dînine girip sana hizmet edeceğim” dedi. Ve hemen oracıkta kelime-i şehâdet getirerek Müslüman oldu; onunla evlenmeyi de şartsız kabul etti. (A.Gölpınarlı‘Mantukı’r-Tayr terc. MEB, İst. 1990, s. 95-127)

Keramet mucizenin devamı, Yani evliyanın kerameti enbiyanın mucizelerinin devamıdır. Bu ümmetin evliyasından hâsıl olan kerametler de Peygamber Efendimizin (s.a.v) mucizesidir. Buraya kadar olan vesikalardan da anlaşılıyor ki, peygamberlerin mucizesi, evliyanın kerameti ve kâfirin de sihri büyüğü olur. (Falanca peygamber veya falanca velî, ölmüş tavuğu diriltti) demekle, o nebî veya velîye yaratıcılık isnat edilmiş olmuyor. Ölen şeyin dirilmesi, yine Allahın izniyle oluyor. Sağ veya ölü bir velînin yardım etmesi de, yine Allahın izni ile oluyor. (Tezkiretül Evliya)

Camdan bakan Kâfir:

Abdülkadir Geylani (k.s) hazretleri halka halinde cemaatiyle cami’de Allah’u Zülcelali zikrederken ne yaptıklarını merak eden

bir kâfir cami'nin camından içeriye bakar. Belki der:"Dışarda insanlara anlatacak bir açık bulurum".Ama zikirden başka birşey göremez. Umutsuzca akşam evine gider ve uykuya dalar. Rüyasında sorguya çekilip yaşamının neticesi olarak cehenneme düşmüştür. Zebaniler cehenneme götürürken birden Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretlerini görür. Geylani Hazretleri:" onun başını bize bırakın çünkü o bizim meclisimize başını soktu "der. Büyük bir korkuyla ve feryadla uyanır. Rüya olduğunu anlayınca biraz rahatlar. Buruk bir sevinç ile koşturarak Geylani Hazretlerini bulmaya gider. Yolda karşılaşır. Adam tam konuşmaya başlayacakken Geylani Hazretleri şöyle der;"Eğer başını değil de vücudunu da soksaydın onu da kurtarırdık "der. Adam bu keramet karşısında imana gelir. Müslüman olup kurtuluşa erer.

Vahşi aslan ve şeyh:

Bağdat'ta bir şeyh dağdan vahşi bir aslan tutup üzerine biner, Müridleri arkasında Bağdat'a Şeyh Abdulkâdir-i Geylanî (k.s) Hazretlerinin tekkesine gelir. Bütün millet hayretler içinde soruyorlar:"Bu aslan ehli mi, vahşi mi? Görenler: Vahşidir. Dağdan çağırdı, getirdi derler. Abdulkâdir-i Geylanî (k.s) Hazretleri:"Buyur aziz müsafirim diye eve alıyor. Şeyhe herkes aslanı nasıl tuttuğunu soruyorlar. Şeyh de: Şöyle tuttum, bindim, geldim diye anlatır. Ya Abdulkadir: Benim atım yem ister. Hz.Pir:"Senin atına cins at keserim, koyun, kuzu keserim. Üzülme aziz müsafirim, der. Hz. Pir devamlı tevazu, engin gönüllü davranıyor. Şeyh ise gösteriş, övünme, kibir, gurur içinde. O sırada. Hz. Pir'in kapısında ufak bir köpek aslanın üzerine atılıp aslanı parçalıyor. Bu gürültüye Şeyh ile Abdulkâdir-i Geylanî (k.s) Hazretleri de geliyorlar. Şeyh aslanın parçalanmış olduğunu görünce müridlerine:" Ne anladınız? Müridleri:" Bir şey anlamadık." Şeyh: Ben çok şey anladım. Benim kapımda aslan olacağınıza Abdulkâdir-i Geylanî (k.s) Hazretlerinin kapısında bir köpek olun daha iyidir, der. Kendisi de ikaz olur, özür diler.

İşte Şeyhinki gösteriş, öğünme, kibir, gurur dolu. Allah (c.c)'ın sevmediği haller. Hazreti Pir'in ki ikaz dolu, düzeltmek ayıktırmak, gösteriş değil kaynayan kazanın kapak tutmadığı gibi kendiliğinden zuhur etme.

Eşrefoğlu Rumi (k.s) Hazretleri şöyle seslenir:

*Cem olmuş dervişleri Pirim Abdülkadirin.
Yolunda sadıkları Pirim Abdülkadirin.
Elim verdim eline Kurban olam yoluna,
Canlar feda yoluna Pirim Abdülkadirin.*

*Arısının balıyam Bahçesinin gülüyem,
Bağının bülbulüyem Pirim Abdülkadirin.
İnkâr eden ol eri Mürşid eder şeytanı,
Aslı durur Geylani Pirim Abdülkadirin.*

*Sana derem ey kişi kalpten çıkar teşvişi,
Od'a yanmaz dervişi Pirim Abdülkadirin.
Evliyalar rehberi Hakk'ın sırrı mazharı,
Başında kudret gülü Pirim Abdülkadirin.*

*Hak katında uludur iki cihanda doludur,
Eşrefoğlu kuludur Pirim Abdülkadirin.
Aşk ile ol aşk ile. Sıdk ile ol sıdk ile.
Mabududur Halıkı Sultan Abdülkadirin.*

*Âşık olan ülfete yırak demez Bağdata.
Kadrin bilir ziyade Sultan Abdülkadirin.
Devlet istersen devlet, izzet istersen izzet.
Eşiğinde kıl hizmet Sultan Abdülkadirin.
Eşrefoğlu Rumi dervişlerin mahremi
Evliyalar hemdemi Sultan Abdülkadirin*

Abdulkadir Geylani (ks.) Hazretlerine intisablı, Seyyid Fehim Arvasi (k.s) Hazretleri talebeleriyle Van gölü kıyısında giderken gölde bulunan (Ahtamar) adasındaki ermeni kilisesinden bir papaz çıkarak su üstünde yürümeye başlar. Bunu gören talabelerden, birkaçının hatırına gelir ki, (Allah'ın düşmanı dediğimiz papaz, su üzerinde yürüyor da, Evliyanın büyüğü, Allah'ü Teâlânın sevdiği, seçtiği kulu bildiğimiz, Seyyid hazretleri, acaba neden yürümeyip kıyıdan dolaşıyor?) Seyyid Fehim hazretleri, bu düşüncüyü anlayıp, mübarek ayaklarındaki nalınları ellerine alıp, birbirlerine çarpar. Nalınlar birbirine çarptıkça papaz suya batar ve boğulur. Sonra,

böyle düşünene dönerek, (O, sihir yaparak, su üstünde gidiyordu. Böylece, sizin imanınızı bozmak istiyordu. Nalınları çarpınca sihiri bozularak battı. Müslümanlar sihir yapmaz. Allah'ü Teâlâdan keramet istemekten de hayâ ederler) buyurdu. Kerametiyle, papazın sihrini bozdu. Evliya kerametini gizler, göstermek istemez; ama ihtiyaç duyulunca gösterir. Zaten Evliya durup dururken keramet göstermez. Bir ihtiyaç hissederse, o zaman elinde olmayarak da görülebilir.

Valinin başına gelenler:

Abdulkadir Geylânî (k.s) Hazretleri'ne bir müddet hizmette bulunmuş olan bir talebe bir ara zihninden bazı nefsi arzular geçirir, dünyevi isteklerde bulunur. Üstadının kendisini ihmal ettiğini, lââyık olduğu makama terfi ettirmediğini kabul eder. Bir gün yine medresenin mutfağında hem kabak soyup, hem de aynı düşünce ve arzuları zihninden geçirirken Hindistan'dan bir hey'etin geldiğini duyar. Güya hey'et Abdulkadir Geylaniye (k.s) şöyle istirhamda bulunur: Efendi Hazretleri, valimiz vefat etti, bir vali gönderin, bizi idare etsin. Hazret-i Gavs hemen kendisini çağırır: “Seni Hindistan'a vali olarak göndersem kabul eder misin? Ne demek efendim, siz emredersiniz de kabul etmez olur muyum? Ancak, çok mühim bir şartım var, o şarta ne dersin? Orada vali olarak bulunduğun müddetçe kazandığın dünyalığa ortak olacağım. Yarısı senin, yarısı da benim. Gelen hediyeleri böylece ikiye taksim edeceğiz. Hay hay efendim, dünya malının da sözü mü olur? Siz sadece fakiri vali olarak gönderin yeter. Gerisi konuşmaya bile değmez. Tamam. Kazandığını ortadan bölmek şartıyla seni Hindistan'a vali olarak tayin ediyorum. Haydi, buyur, gelen hey'etle birlikte yola çık. Ve hey'etle birlikte gider, valilik makamına büyük bir zevkle oturur, derin arzularla işe başlar. Hem valilik maaşı, hem de çevreden gönderilen çeşitli hediyelerle kısa zamanda bir hayli zenginleşir, hattâ odasının birini de hediyelere tahsis etmek zorunda kalır. Aradan bir müddet geçer. Şehre bir haber yayılır: Abdulkadir Geylânî (k.s) Hazretleri geliyormuş, vali beyi ziyaret edip dönecekmiş. Hemen şehrin dışına çıkar, üstadını karşılar, evinde bir müddet misafir ettikten sonra dönüş zamanı gelir. Abdulkadir Geylânî (k.s) Hazretleri hazırlık yapmaya başlar. Bu sırada vaktiyle

yaptıkları anlaşmayı hatırlatmak ister. Ama vali bey oralara hiç yaklaşmaz. Nihayet şehrin kenarına çıkarlar. Ayrılmak üzere iken Abdulkadir Geylânî (k.s) Hazretleri hatırlatmaya mecbur olur: “Vaktiyle seninle bir anlaşma yapmıştık. Valiliğin sırasında ne kazanırsan yarısını bana verecektin. Bana açıkça bu hususta söz vermiştin. Şimdi o sözün gereği olan hakkımı almak üzere geldim. Ne kazandı isen söyle de hesap edip taksim edelim. Hisseme düşeni alarak dönmüş olayım. Bu tekliften fevkalâde sıkılan vali, rahatsızlık emareleri göstermeye başlar. Hattâ bir ara itirazı da, inkârı da göze alarak şu karşılığı verir: “Ben böyle bir hak tanımıyorum. Hem halk bana hediye getirmişse bunda senin ne hissen olabilir? Çalışan benim, kazanan benim.

Abdulkadir Geylânî (k.s) Hazretleri kendisini vali olarak tayin edenin kim olduğunu düşünmesini isteyince hava iyice kızışır. Derken Abdulkadir Geylânî (k.s) belindeki hançerini çeker. Bunu gören kızgın vali de fırsatı daha iyi değerlendirmek ister. O da belindeki hançerini çekip üstadının üzerine yürürken haykırır: Sen beni eskiden de parasız çalıştırmıştın. Seni şurada haklayayım da bir daha karşıma çıkmayasın der ve hançerini Abdulkadir Geylânî'nin (k.s) göğsüne saplar. Yumuşak bir yere saplanan hançerin ucu mutfak setindeki kabağı delip de altındaki taş a değince gözlerini açar. Bir de bakar ki, bıçak kabağın içine saplanmış, altındaki taş a geçmiş! Ne yaptığının muhasebe ve muhakemesini yaparken kapı açılır, tebessüm ederek içeri giren Abdulkadir Geylânî (k.s) şöyle konuşur: “Evlâdım, biz kimsenin hakkını ihmal etmeyiz; kimseye de hak etmediğini vermeyeceğimiz gibi. Sen önce düşündüğün şeye lâayık olduğunu fiilen göstereceksin. Biz de sende gördüğümüze göre hükmedeceğiz. Şu anda senin lâayık bulunduğun halinden başkası değildir. Ama sen bunu bilmiyordun. Biz ise biliyorduk. Bunu sana da bildirmek zorunda kaldık. Seni sana tanıttık ki, hakkımızda sâi zandan kurtulasın. Sakın bunun için bize kızmayasın. Kasdımız yine sana iyilik etmektir! Talebe mahçub, Abdulkadir Geylânî (k.s) Hazretleri mahzun, ortalıkta sessizlik. Nefis muhasebesi. Zaman içinde zaman. Mekân içinde mekân.

MANEVÎ EVLÂD

Muhyiddîn-i Arabî (k.s) Hazretlerinin peder-i âlîlerinden rivâyet olunur ki: Cenâb-ı Hak bu zata her türlü nimet ve devlet ihsan buyurduğu halde kendisine vâris olacak bir erkek evlâdı olmadığına çok müteessir olduğu için diyâr-ı Mağrib’de birçok meşâyih-i kirâmın himmetlerine ilticâ eylemiş, maalesef hiçbir zatdan derdine derman olacağına dair müjdeye mazhar olamamış. Çok zamanlar evlâd hasret ve hayaliyle kalbi rahatsız olan bu zata günün birinde bir meczûb-u ilahi rastgelir ve ona der ki: “Sana himmet ve inâyet, derdine derman ancak Hz. Gavs-ı A’zam Abdülkadir Efendimiz’den olacaktır. Hemen Bağdat’a git, Cenâb-ı Gavs’a iltica eyle. Zira şimdi sahib-i tasarruf, O Zat-ı Celîlü’ş-şân’dır. Senin muradını Cenâb-ı Hak, O Zat’ın delâlet-i âliyesine ihsan buyuracaktır.” Şeyh Ali bu müjdeyi alır almaz derhal Bağdat’a sefer eder ve şehre girince doğruca Cenâb-ı Seyyid Sultân’ın huzuruna varıp el öper ve kendisi hiçbir şey söylemeden Hz. Pîr kendisine der ki: “Senin için erkek evlâd mukadder değildir. Biz nereden sana erkek evlâdı bulup verebiliriz?” Şeyh Ali bu kelâmı işitince Hz. Pîr’den şöyle niyazda bulunur: “Sultânım! Nasîbimde erkek evlâdı olmadığını biliyorum. Fakat Zat-ı keremkârilerinin Hakk’ın izniyle her şeye kaadir olduğunu ve bana bir evlâd vermek kudretinde bulunduğunu da biliyorum. Binâen’aleyh, Gavsıyyet penâhîlerine iltica eden benim gibi âciz bir insanın lütuftan mahrum edilmeyeceği kanaatindeyim. Herhalde taraf-ı ilahiden bana çok hayırlı bir evlâd ihsân edilmesini sizin kereminizden istirham eylerim. Zira dergâh-ı mahbûbân-ı ilahiye müracâat edenler, me’yus olarak geri dönmezler.” Cenâb-ı Gavs-ı A’zam bu ihlâslı adamın hatırını memnun etmek için: “Yâ Şeyh Ali! Sulbümde bâkî kalan son evlâdımı kudret-i ilahiyye ile sana i’tâ eyledim,” deyince, Şeyh Ali çok memnun kalarak, memleketi olan Mağrib şehrine döner. Bu manevî esrâr-ı ilahi ile Cenâb-ı Hak da hikmetle tecellîsini izhar buyurur. Bir müddet sonra Şeyhü’ş-şüyûh (Şeyhlerin şeyhi) Muhyiddîn-i Arabî Hazretleri, anası karnına nüzûl ve tulû edip kemâle geldikten sonra, bu şehâdet âleminde insanlara nice faydalı eser neşretmişlerdir ki, mesela bunlardan “Fûsus ül Hikem” “Fütuhât-ı Mekkiyye” gibi pekçok eserlerinden sonraki irfan ehli feyze mazhar olmuşlardır.

Özetle bu İslam ümmeti içinde Cenâb-ı Hak iki Muhyiddin yaratmıştır ki, biri peder-i manevî Gavs-ı A'zam Seyyid Sultan Muhyiddin Abdülkadir-i Geylani (k.s), diğeri de O'nun manevî evlâdı olan Kutbü'l-Aktâb Muhyiddin-i Arabî (k.s) Hazretleridir. Bu iki Zat'ın evliyaullah arasında kadir ve kıymetleri pek yüce ve mukaddesdir. Allah onlardan razı olsun.

Muhyiddin-i Arabî, Fütuhât-ı Mekkiyye adlı eserinde, Abdülkadir Geylani'nin duası bereketi ile dünyaya geldiğini anlatır ve şöyle der:“Hz.Abdülkadir Geylani (k.s) , Babamı kendisine yaklastırıp bir müddet sırt sırta vererek oturmuş, sonra da “Vehhab olan Cenab-ı Hak, bizim sülbumüzden gelecek bir evladı size bahşeyledi” buyurmuştur.

Gavs'ül A'zam Sah Abdülkadir Geylani (k.s) , kendisine, cennetten çıkarılıp giydirilen hırkanın, Hz. Muhyiddin'e verilmesini vasiyet buyurmuşlar, Hırka kendisine teslim edilince, Hz. Muhyiddin , ” bu hırkada cennet kokusu vardır” demistir. O da hırkayı Sadreddin-i Koneviye hediye etmiştir. Hz. Muhyiddin, Fütuhât-ı Mekkiyye'de “Gavslık makamının sahibi Şeyhimiz Bagdat'lı Abdülkadir Geylani idi. O diğ er mahlûklar üzerine gerçekten güç ve kuvvet sahibi idi. Onun şanı ve yüce menkabeleri meşhurdur” buyurmuştur. (*Arabî, M,“Futuhâtül Mekkiyye”, Darul Kütübîl; ilmiye, 9 cilt, 1999, Beyrut Vassaf , , “Sefinetül Evliya”, Süleymaniye Yazma Bağışlar, 2305-2309, c.1)*

Bağdatta Dul bir kadın

Altı öksüz çocuğu ve bir de ihtiyar ana. Kadın geçimi sağlamak üzere, hafta boyu el emeği verir, göz nuru döker iplik eğirir, pazara çıkar ve anası ile çocuklarının rızkını temin etmeye çalışırdı. Vakti tamam olunca bu dul kadın vefat eder, çocukların bakımı ise ihtiyar kadına kalır. Kadın pazara her hafta çıkamıyor, ip eğiriyordu. Bir zaman baktığı altıyüz dirhem kadar ip eğirmişti, pazara götürmeye karar verdi. “Ya Rabbi! Bu öksüzlerin, yetimlerin rızkını ver, diyerek sabah erkenden pazarın yolunu tuttu. Yolda giderken Şeyh Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin evinin önünden geçiyordu. Onu görünce durakladı. Şeyh müridleriyle sabah namazından çıkmıştı, yaşlı kadını

görünce duraklayarak: “ Hoş geldin bacı, nereye gidiyorsun? Bir miktar ipliğim var, pazara götürüp satacağım. Ver bakalım. Benden altıyüz dirhem ip isteniyor, bunu ver de ben satayım. Memnuniyetle, lütuf buyurmuş olursunuz, efendim dedi ve ipi verdi. Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri eline aldığı ipi şaka yollu mescidin damına atınca hemen nereden geldiği belli olmayan büyük bir kuş gelip, ipi kapıp gider. Kadın bu nebiçim şaka diye kendi kendine söylenmeye başlayınca, müritler kadına itiraz etmemesi için işaret ettiler, kadında daha fazla bir şey demedi. Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri kadına dönerek. “Hatun canını sıkma, ipliği satmaya gönderdim, parası gelsin ne kadar ettiyse alırsın. Pekâlâ, diyerek gider, ertesi gün gelir. İplik satıldı mı? Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri: “İplik satıldı, fakat parası henüz gelmedi. Bir hafta kadar bir zaman içinde gelir. Kadın bir hafta sonra gelir, para henüz gelmemiştir, kadına: “Yarın gel, paranı al. Kadın, pazara niye gitmedim, şimdi param elimde olurdu hayıflana hayıflana evine gitmek üzere iken, Müritler:” Bir gün daha sabret bakalım mevla ne gösterecek, derken bu işin sade bir şaka olmadığının farkında idiler. Ertesi gün oldu. Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin huzuruna o ana kadar görülmeeyen bir heyet geldi. Bin altın takdim ettiler. Müritler heyete bu kadar paranın ne olduğunu, niçin Şeyhe takdim ettiklerini sordular. Gelenler tüccar olduklarını belirterek: “ Altınlar Hazreti Şeyhindir. Denizde yolculuk yaparken fırtına sebebiyle geminin yelkeni delindi, yol alamaz olduk, denizin ortasında kalacaktık. Kaptana bir çaresi yok mu diye sorduğumuzda:” Altıyüz dirhem ip olsa geminin yelkenini onarır, yolumuza devam ederdik ama şu anda nerede bulacağız, dedi. Biz ellerimizi kaldırarak Allah’a dua ettik ve duamızda: “Ya Sultanul Arifin bize altıyüz dirhem kadar ip gönder, sana bin altın vereceğiz diye yalvardık. Bir de baktık ki, bir kuş gelip altıyüz dirhem ipliği geminin güvertesine bırakıp uçu gitti. Şimdi o adağımızı yerine getirdik, dediler. Tüccarlar ayrıldıktan bir müddet sonra, ihtiyar kadın gelip sordu. “ Para geldi mi efendim? Şeyh bin altını kadına verirken : ” Benim satışım seninki kadar kârlı

olmuşmu? Kadın bir anda zengin olmuştu. Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri'ne teşekkür ederek huzurdan ayrıldı.

Üç arkadaşı:

Ibn-i Hacer-i Mekkî (k.s) Hazretlerinin Fetâvâ-i Hadîsiyye isimli eserinde anlatıldığına göre, Ebû Saîd Abdullah, Ibn-üs-Sakkâ ve Seyyid Abdülkâdir-i Geylânî ilim öğrenmek için Bagdat'a geldiler. Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri o zaman çok gençti. Hâce Yûsuf-i Hemedânî (k.s) Hazretlerinin, Nizâmiyye Medresesinde vâz ettiğini duymuşlardı. Bunlar, onu ziyâret etmeye karar verdiler. Ibn-üs-Sakkâ; "Ona bir soru soracağım ki cevâbını veremeyecek." dedi. Ebû Saîd Abdullah; "Ben de bir soru soracağım. Bakalım cevap verebilecek mi?" dedi. Küçük yaşına ragmen büyük bir edeb timsâli olan Abdulkadir Geylani (k.s) de "Allah korusun. Ben nasıl soru sorarım. Sâdece huzûrunda beklerim, onu görmekle şereflenir, bereketlenirim" dedi.

Nihâyet Yûsuf-i Hemedânî (k.s) Hazretlerinin bulunduğu yere vardılar. O anda orada yoktu. Bir saat kadar sonra geldi. Ibn-üs-Sakkâ'ya dönerek; "Yazıklar olsun sana, ey Ibn-üs-Sakkâ! Demek bana, cevâbını bilemeyeceğim suâl soracaksın ha! Senin sormak istediğin suâl şudur. Cevâbı da şöyledir. Ben görüyorum ki, senden küfür kokusu geliyor." buyurdu. Sonra Ebû Saîd Abdullah'a dönerek; "Sen de bana bir suâl soracaksın ve bakacaksın ki, ben o suâlin cevâbını nasıl vereceğim. Senin sormaya niyet ettiğin suâl şudur ve cevâbı da şöyledir. Fakat sen de edebe riâyet etmediğin için, ömrün hüzn ile geçecek." buyurdu. Sonra Abdulkadir Geylani (k.s)'ye döndü. Ona yaklaşarak; "Ey Abdülkâdir! Bu edebinin güzelliği ile Allah'ü Teâlâyı ve Resûlü (s.a.v)'nü râzı ettin. Ben senin Bağdat'ta bir kürsîde oturduğunu, çok yüksek bilgiler anlattığını ve "Benim ayağım, bütün evliyânın boyunları üzerindedir." dediğini sanki görüyorum gibiyim ve ben, yine senin vaktindeki bütün evliyâyı, senin onlara olan yüksekliğin karşısında boyunlarını eğmiş hâlde olduklarını görüyorum

gibiym.” buyurdu ve sonra gözden kayboldu. Kendisini bir daha göremediler.

Aradan uzun seneler geçti. Hakîkaten Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri yetişti. Zamânında bulunan evliyânin en üstünü, baş tâcı oldu. Öyle yüksek derece ve makamlara kavuştu ki, insanlardan ve yüksek zâtlardan herkes gelerek, mübârek sohbetlerinden istifâde ederlerdi. Bir gün yüksek bir kürsîde oturuyor vâz ediyordu. Buyurdu ki:“Benim ayağım, bütün evliyânin boyunları üzerindedir.” Zamânında bulunan bütün evliyâ, onun kendilerinden çok yüksek olduğunu bilirler ve üstünlüğü karşısında boyunları eğri olurdu. Bunlar meydana çıktıkça, Hâce Yûsuf-i Hemedânî (k.s) Hazretlerinin senelerce önce kerâmet olarak haber verdiği hâller anlaşılyordu. Ibn-üs-Sakkâ’ya gelince, o Yûsuf-i Hemedânî ile aralarında geçen o hâdiseden sonra, şer’î ilimlerle meşgûl oldu. Çok güzel konuşurdu, şöhreti zamânın sultânına ulaştı. O da bunu elçi olarak Bizans’a gönderdi. Hiristiyanlar buna çok alâka gösterdiler. Nihâyet, onların yalanlarına aldanarak hiristiyan oldu. Bu hâdiseyi anlatan zât diyor ki:“Bir gün onu gördüm. Hastaydı. Ölmek üzereydi. Ben yüzünü kibleye döndürdüm. O başka tarafa çevirdi. Tekrar kibleye döndürdüm. O tekrar başka tarafa çevirdi ve böylece öldü.” Ebû Saîd Abdullah da diyor ki: “Ben Şam’a geldim. Bâzı vazifelerde bulundum. Çeşitli sıkıntılar ile hayâtım geçti. Yûsuf-i Hemedânî (k.s) Hazretlerinin, her üçümüz hakkında da söylediği aynen meydana geldi.”El-Mesrevü’r-Revî kitâbının sâhibi olan Cemâleddîn Muhammed bin Ebî Bekr el-Hadramî es-Şafiî diyor ki:“Bu menkibe, rivâyet edenlerin çokluğu sebebiyle lafızları değişik olsa bile, mânâ yönünden tevâtür hâlini almış bir menkibedir. Allah’ü Teâlânın evliyâsını inkâr etmeye cüret edenler, neüzü billâh, Ibn-üs-Sakkâ’nın durumuna düşmekten çok korkmalıdır. Ilminin ve amelinin çok olmasına rağmen, Ibn-üs-Sakkâ’nın, sonunda böyle sonsuz bir felâkete düşmesinin sebebinin, evliyâ hakkında edepsizlik yapması olduğu Behcet-ül-Musannife’de Abdülkâdir-i Geylânî (k.s) Hazretlerinin menkibeleri anlatılırken zikredilmektedir.

O zamandan bu yana asırlar asırları kovalamış, ama Seyyid Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin güneşi hep aynı kalmıştır. O güneş ki, hala ötelere ötesine ulaştıracak engin ufuklar çiziyor. O, Ebu Muhammed, Kutbu'r Rabbani, insanların ve cinlerin rehberi olan Seyyid Sultan Abdülkadir Geylani'dir. Tam sekiz asırdan fazladır insanların sığınağı, darda kalmışların yardımına yetiştirmeye devam etmiştir. O batmayan güneştir. Menkıbe ve kerametleri sayılamayacak kadar çoktur. Hiçbir velide ondaki kadar çok keramet görülmemiştir. Büyük tasarruf sahibi olan Gavs'ul-Azam Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin vefadından sonrada, hayatta olduğu gibi tasarruf ve kerametleri devam etmektedir. Evliyanın kerameti, nice kimselerin gafletten uyanmasına, hidayete kavuşmasına vesile olmuştur. Evliyanın kerametlerini anlatan çok kitap yazılmıştır. Hilve-tül-Evliya, Reşehat, Tezkiret-ül Evliya ve Cami'u keramat-il-Evliya bunlardan birkaçıdır.

Abdülkadir Geylani Hazretleri'nin (k.s)Tayy-i Mekâmı Nasıldı?

Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri bir gün camide vaaz ediyordu. İçerisi oldukça kalabalıktı ve dışarı çıkmak imkânsızdı. Bu sırada ön saflarda oturan dervişlerden birinin haceti geldi. Hazret'in mübarek yüzüne baktı. Abdülkadir Geylani Hazretleri (k.s) onun bu halini anladığı için bir minberde gözükmek gibi oldu ve elini uzatarak o dervişi alıp cami duvarından dışarı attı. Derviş kendisini bir sahrada buldu. Orada büyük bir ağaç ve bir pınar vardı. Derviş bu ağacın siperinde def-i hacetini yaptıktan sonra pınardan abdest aldı ve tekrar mescide girmek istedi. Ama ortalıkta mescit olmadığı gibi, tamamen yabancı bir yerdeydi. O sırada uzaktan birisi geliyordu Adam yanına gelince aralarında şu konuşma geçti:

- Nerelisin?

- Bağdat'ta Abdülkadir Geylani Hazretleri'nin dervişlerinden biriyim.

- Ne diyorsun sen? Burası yağız bir atla Bağdat’a tam iki yıllık mesafededir.

- Ya ben ne yapacağım?

- Sen bir kenara çekil. Seni buraya kim getirmişse elbette geri aldırır.

Böylece derviş tevekkül edip beklemeye başladı. Tam bu sırada Sultan Abdülkadir Geylani Hazretleri (k.s) minberden kolunu uzatıp dervişi oradan aldı ve eski yerine koydu. Ama bu halden dervişten başkasının haberi olmadı. Herkes O’nun kendileri gibi saatlerden beri yerinde oturduğunu sanıyordu.

İşte Hazret-i Sultan Abdülkadir Geylani (k.s)’nin tayy-i mekanı böyle idi..(*Müzekki’n-Nüfûs / Eşrefoğlu Rûmî (k.s)*)

On Yıllık İşin Bir Anda Olması

Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri zamanında kendisini beğenmiş bir bilgin vardı Hazret’ in sultanlığını inkâr eder, hatta bazen O’na zemmettiği dahi olurdu. Bir gün Hazret’ in devamlı geldiği mescide uğradı Maksudı O’na biraz sataşmak ve çat pat sorular sormaktı. Biraz sonra Hazret de mescide geldiler İçeride çok sayıda aziz de vardı Bir ara bilgin Hazret’e dönerek:

- “Şeyhim, mürşit olanlar, zamanı kendilerine tâbi ederek döndürürler ve yıllarca yapılması mümkün olmayan şeyleri birkaç saat içinde yaparlarmış, doğru mu bu?” diye sordu. Hazret şu cevabı verdi:

- “Allah’u Teâlâ (c.c) dervişlere öyle bir kuvvet verir ki, on, on beş yılda yapılacak şeyleri bir saatte yaparlar.”

- “Ben bu görüşte değilim. Zamanı kendinize döndürüp, on, on beş yılda yapılacak şeyi bir saat gibi kısa bir zamanda yapmanızı kabul edemem. Bu ancak Allah (c.c)’a mahsus bir şeydir.”

- “Allah (c.c)’ın kendilerine tasarruf kuvveti verdiği kulları ne isterlerse yaparlar, kimse de onlara mani olamaz.”

Konuşma böyle devam ederken cuma namazının vakti de gelmişti. Şeyhe seccade çıkardılar. Abdülkadir Geylani Hazretleri (k.s) ayağa kalktı ve seccadeyi bilginin taşımamasını emretti. Bilgin seccadeyi

omuzuna atarak abdest almak için şadırvana doğru yürüdü. Seccadeyi şadırvanın kazığına asarak abdest almak için abdest almak için elini suya soktu. Ve işte o anda kendisini çarşıda bir çilingir dükkânının önünde buldu. Başladı çilingirin çalışmasını seyretmeye. Bu iş o kadar hoşuna gitmişti ki, bir müddet sonra dayanamayıp çilingirden bu mesleği kendisine de öğretmesini istedi. Çilingir bilgine şöyle bir baktı ve onun âlim bir zat olduğunu fark edince, “Sen âlim bir zatsın, bu meslek senin neyine gerekir?” dediyse de, sanat öğrenmenin hoşuna gittiğini, bunun bilginliğine bir zarar vermeyeceğini, aksine çalışıp alınının teriyle ekmekini kazanmak istediğini, diğer yandan alimliğini devam ettireceğini belirtti. Bunun üzerine komşu ustalar da gelerek bilgini çilingir ustaya çırak yapıverdiler ve böylece bilgin tam dört yıl ustaya çıraklık etti. Ama iş hoşuna gittiği için dört yıl daha çıraklık yaptı. Bu müddet sonunda ustası vefat etmişti. Bilgin, ustasının karısıyla evlendi ve ondan iki çocuğu oldu. Zamanla çocuklarından birini mektebe verdi. Diğer küçük olduğu için evde kaldı. Yine bir gün sabah erkenden gidip dükkânı açtı ve ateşini yaktı. Elini aletlerine uzattığı zaman, kendisini yine o şadırvanın yanında abdest alır vaziyette gördü. Baktı kazığa astığı seccade yerinde duruyor. Abdülkadir Geylani Hazretleri (k.s) ve diğer azizler de çevresinde. Ne yapacağını şaşırmıştı. Hemen seccadeyi eline alarak o sırada mescide girmek üzere olan Abdülkadir Geylani Hazretlerinin (k.s) peşinden koştu. İçeri girip seccadeyi yaydı ve Hazret’in önünde el bağladı. Ama Hazret kendisini bırakmadı ve beraber iki rekât tahiyetü’l mescid namazı kıldılar. Namazdan sonra Abdülkadir Geylani (k.s) kendisine dönüp:

-“Nasıl, hâlâ inkâr ediyor musun?” diye sordu.

- “Sultanım! Abdest almak üzere sizden ayrıldım. Ama bu arada şöyle bir şey oldu... Bilmiyorum bunlar hayal midir, gerçek midir, yoksa rüya mı? Ama size işin doğrusunu söyleyeyim, gönlüm hanımımda ve çocuklarımda kaldı. Onları özledim.”

Abdülkadir Geylani (k.s) sordu:- Bu hal olalı kaç yıl oldu dersin?

- Bence bir on yıl olmuştur.
- Öğrendiğin çilingirliği şimdi de yapabilir misin?
- İşte ellerim şahittir, her halde yapabilirim.
- İyi bilesin ki, bu ne hayaldir, ne de rüya. Tamamen vâkıa.

Namazı kılalım, mescitten çıktıktan sonra adam gönderir karını ve çocuklarını getiririz.

Böylece hep birlikte cuma namazı kılındı. Mescitten çıktıktan sonra o şehre mektup yazdılar ve bilginin karısı ile çocuklarını getirttiler. Böylece inkârcı bilgin Abdulkadir Geylani Hazretlerinin (k.s) elini öptü ve ölünceye kadar da O'nun hizmetinden ayrılmadı.

İşte Mürşid-i kâmilin zamanı öldürmesi böyle olur..*(Müzekki'n-Nüfûs / Eşrefoğlu Rûmî (k.s))*

BÜYÜK ÂLİMLER ALLAH DOSTLARI ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) HAKKINDA ŞUNLARI DİLE GETİRİYORLAR

Abdülkadir-i Geylani (k.s) Hazretlerinin tarikatı, seyr-u süluk eğitimi hakkında kendi zamanında ve sonraki zamanlarda pek çok tasavvuf büyüğü görüş belirtmiştir... Bunlardan birkaçını sunuyoruz.

Beka b. Batu (k.s)(v.1151)

Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri'nin tarikatı, söz ile fiili, nefis ile kalbi birleştirmek, samimiyet ve teslimiyeti kucaklamak, Kitab ve sünneti her yerde, her an, her saniye ve her nefes hâkim kılmak, Allah-ü Teâlâ ile sabit olmaktır.

Adiyy b.Müsafirel-Hakkâri (k.s)(v.1161):

Geylani Hazretleri'nin tarikatı, kalbin ve ruhun muvakaatiyle birlikte kaderin hükümleri altında nefsi kurutmak yani onu ilahi hükümlere uyar hale getirmek, Batın ile zahiri birleştirmek ve nefsin kötü sıfatlarından sıyrarak gaybda ve huzurda, faydada ve

zararda, yakınlıkta ve uzaklıkta Hakk'ın rızasını gözetir dereceye ulaşmaktır.

Ebu Said Ali el-Kaylevi (k.s) (v.1161):

Abdülkadir-i Geylani (k.s) Hazretlerinin kuvveti Allah'tan, Allah için ve Allah ile dir. Karşıtlarının gücü O'nun gücü karşısında çok zayıf kalır. O'na sarılmak suretiyle, kopması mümkün olmayan tarikat ipine bağlananlar pek çoktur. Allah-ü Teâlâ O'nu hakikatteki tetkiki sebebiyle çok kıymetli bir makama yükseltmiştir.

Ebu'l Hasan Ali b.el Heyti (k.s)(v.1161):

O'nun tarikatı tefviz (her şeyi, Allah'a havale etme), muvafakat (kadere rıza gösterme ve uyma), teberra (Hakk'ın sevmediklerinden uzaklaşma) idi. Ubudiyyet makamında kaim olan bir sır ile ubudiyyet durağında hazır bulunarak kalbi masivadan arındırma, Hakk'ı şanına yakışmayan vasıflardan tenzih etme, Abdülkadir-i Geylani Hazretlerinin tarikatının özelliklerindendi. O; Rububiyyetin istediği istikamette bir kulluğa sahipti. O; tefrikadan uzak bir kuldu.

Ebu Amr Osman b. Merzuk el Kureşi (k.s)(v.1161):

O (k.s) Şeyhimiz, imamımız ve efendimizdir. O ilimde, makamda ve halde herkesin önderidir. Abdulkadir Geylanî'nin, tarikatta Allah ve Resulü'nden (s.a.v) başka hiç kimseye minneti yoktur.

Pîr Ahmed er-Rufâî (k.s) (v.1182):

Devrimizde O'nun bir ikincisi yoktur. Bağdat'a gittiğinizde sakın ola ki, O'nu ziyaretten önce hiçbir iş yapmayasınız. Ahvâl sahibi oraya gider de -Şeyh vefat etmiş olsa dahi- O'nu ziyaret etmezse, hali kendisinden çekilip alınır. O'nu ziyaret etmeye yazıklar olsun. O'nun (k.s) vasıflarını kim anlatabilir ki? O'nun derecesine kim ulaşabilir ki? O, şeriat denizi sağında, hakikat denizi solunda olandır. İsteyen istediği denizden kabını doldursun.

Muhyiddin-i Arabî (k.s)(v.1240):

Abdulkadir Geylanî (k.s)’den sonra, aynı velâyet makamını, aynı yetki ile işgal edebilecek bir velinin mevcut olup olmadığını gayb âleminden öğrenmek istedim. Ve şundan haberdâr oldum ki; Kullarının üzerinde Kâdir ve Kâhir olan Allah-u Teâlâ (c.c) böyle bir veliyi sırr-ı kaderde tayin etmemiştir. Abdulkadir Geylanî (k.s)’nin makâmı, hiçbir veliye nasip olamayan bir makamdır. Kendilerinden sonra dahi, o mertebede bir gavs gelmeyecektir.

Seyr-ü süluktaki tahkim derecesine müridlerini ulaştırabilen ender insanlardan biri, tasavvufun girift meselelerini ince izahlarla halleden, şanı yüce zat Efendimiz; Abdülkadir-i Geylani’dir

Ebubekir el-Betaihi (k.s);

Talebeleriyle birlikte sohbetinin bir bölümünde, Irak velilerinin faziletlerinden anlatırken henüz dünyaya teşrif etmemiş olan kadri yüce bir Veli’den bahsediyordu: Geylan’lı Abdulkadir, Irak’ın en efdal sekiz velisinden biridir. (Talebeleri O’nu tanımadıklarını belirtince;) O, henüz doğmadı. Doğduğunda (bu dediklerimi) göreceksiniz.

Yusuf Hemedani (k.s);

Abdulkadir Geylani (k.s), henüz talebelik yıllarında iken, hitaben:”Şimdiden görür gibiyim; Sen (Abdulkadir Geylani) vaaz kürsüsündesin ve diyorsun ki; Benim şu kademim bütün Evliyaullah hazeratının boynundadır.”

M. Bahaeddin Nakşibendî (k.s);

İki âlemin padişahı Abdulkadir Geylani (k.s)’dir. Server-i evlâd-ı Âdem, Abdulkadir’dir. Güneş, ay, arş, kürs ve kalem; kalplerin nuru hep Abdulkadir’dir.

Ebu Medyen Mağribi (k.s);

Abdulkadir Geylanî (k.s), kendilerinden ilim öğrendiğim hocaların en büyüklerindendir

Yunus Emre (k.s);

Şu dünyayı gezseniz, Abdulkadir (Geylani) gibi bir er (Veli) bulunmaz.

Eşrefoğlu Rumi (k.s);

Müzekkin Nüfus Adlı Eserinde: Azizim! Bu zamanda Abdulkadir Geylanî (k.s) gibi rehber insan nerdee!

Ahmed Kuddusi (k.s)(v.1849):

Ahir zamanda cehalet, gaflet, tembellik, bid'at, zinet ve dünyevi meşguliyetler çok olduğundan Kadiri tarikatı bu ümmete rahmettir. Pir Abdülkadir-i Geylani (k.s) Hazretlerinin tariki avam ve havassa şamildir. Çok geniştir ve müridlerine karşı da çok şefkatlidir.

Abdulahkim Arvasi (k.s);

Hep, Bağdat'ta Abdulkadir Geylanî (k.s)'nin türbesi civarında ikamet edip, orasını vatan edinmek arzusunu taşımışımıdır.

İzzeddin b. Abdusselam (k.s);

Abdulkadir Geylanî (k.s), şüphesiz evliyaullahın sultanıydı.

Abdurrahman Tafsunci (k.s);

Vefatından kısa bir süre önce buyurdu:”Ey Oğul! Sana vasiyetimdir. Abdulkadir Geylanî (k.s)'ye her zaman saygı ve hürmetini muhafaza edip, emirleri üzere hareket eyle, hizmetinden ayrılma.

Tâc'ül Arifin Ebu'l Vefa (k.s);

Müridlerine hitâben:”Evlatlarım! Abdulkadir Geylanî (k.s)'yi gördüğünüzde hemen ayağa kalkın ve bilin ki evliyaullahtan büyük bir zât geliyor.

Ebunecib Sühreverdi (k.s);

Abdulkadir Geylani (k.s), benim ve bütün evliyaullahın üzerinde tasarruf sahibidir. İsteddiği tasarrufu yapar.

Ebusaid Kaylavi (k.s);

Abdulkadir Geylanî (k.s) karşıtlarının gücü, O'nun gücü karşısında çok zayıf kalıyor. O, zamanındaki evliyaullahın

çiçeğidir. Yeryüzündeki insanların, Allah’a en yakın ve O’na (c.c) en sevimli olanıdır.

Abdusselam Esmerî (k.s);

Bahr-i Geylanî öyle bir denizdir ki, her ülkede insanları içine alır.

İmam-ı Rabbani (k.s);

Kavuştuğum makamların (en yüksek ve) sonuncusu Abdulkadir Geylanî (k.s)’nin istimdadıyla hâsıl olmuştur.

İmam Abdullah Yafii (k.s);

Abdulkadir Geylanî (k.s)’nin kerametleri tevâtür derecesinde olduklarından itiraz edilemiyorlar.

Abdullah-ı Dehlevi (k.s);

İnsanlara feyiz vermekte ve kerametler göstermekte, Abdulkadir Geylani (k.s) müceddid idi.

Şeyh İsmail Fakirullah (k.s);

Allah’ın bana ihsan eylediği en büyük manevi nimete nail olduğumda, Abdulkadir Geylani(k.s) bana çok ikramlarda bulundu.

Ebu Abdullah el-Kureşi (k.s);

Abdulkadir Geylani (k.s) vefatlarından sonra kabirde de, hayatlarındaki gibi kerametleri devam eden dört evliyadan biridir.

İsmail Hakkı Bursevi (k.s);

O, harikulade manevi güç sahibiydi. Abdulkadir Geylani (k.s)’nin manevi faydaları bende görülebilir; ruhani şeyhlerimdir.

Adiyy b. Müsafir (k.s);

Bütün şeyhlerin müridlerinden her kim benden feyiz hırkasını istedi ise rahatlıkla giydiriyordum, ama Abdulkadir Geylani (k.s)’nin müridlerine bunu yapamadım. Çünkü hepsini rahmet deryasında yüzerlerken gördüm. Böyle kimseler denizi bırakıp da bardak ile su dağıtan kişinin yanına gelirler mi hiç!

Ebusuud Şibli (k.s);

O'nun (üstün) tariki diğer evliyaullaha, evliyaullahın tarikatı da O'na gariptir, yabancıdır.

Abdullah ez-Zağbi (k.s);

Ceddim Abdulkadir Geylani (k.s) hürmetine hastalıklarımın kalkması için dua ederim; hastalıktan eser kalmaz.

Hammad-ı Debbas (k.s);

Mana âleminde O, sarsılmaz bir dağ gibidir.

Bediüzzaman Said Nursi (k.s);

Abdülkadir Geylânî (k.s) Hazretlerinden yaklaşık sekiz asır sonra yaşayan Risale-i Nur müellifi Bediüzzaman Said Nursî hazretleri de (v, 1960) birçok konuyu işlerken sık sık Geylânî'ye atıfta bulunur ve onu örnek gösterir. Ayrıca onu manevî bir mürşid olarak telâkki eder. Bu duruma üveysi yolla irşad demek mümkündür. Bilindiği gibi üveysilik, bir kişinin herhangi bir şeyhe bağlanmadan, doğrudan Hz. Peygamber'in ruhu ve maneviyatı tarafından veya daha önce yaşamış ve ölmüş bir velinin ruhaniyeti tarafından terbiye edilmesi demektir. Risale-i Nur'da bu konuda şu ifadelere yer verilmektedir: "Hem Risale-i Nur'un mesleği tarikat değil, hakikattir; sahabe mesleğinin bir cilvesidir. Bu zaman, tarikat zamanı değil, imanı kurtarmak zamanıdır. Zaten Üveysî bir surette doğrudan doğruya hakikat dersimi Gavs-ı A'zam'dan (k.s.) ve Zeynelâbidîn (r.a.) ve Hasan-Hüseyin (r.a.) vasıtasıyla İmam-ı Ali'den (r.a.) almışım. Onun için, hizmet ettiğimiz daire onların dairesidir." (Emirdağ L: 1: 67).

Bediüzzamana Himmeti,

Gavs'ı A'zam'ın en çok imdadına yetiştigi, tasarruf ettiği zatlardan biri Bediüzzaman Hazretleridir. Abdulkadir-i Geylânî (k.s) Hazretlerinin kendine yaptığı binlerce himmetlerden birini şöyle anlatır: "Ben sekiz-dokuz yaşında iken, bütün nahiyemiz ve etrafında, ahali Nakşî Tarikatında idiler. Oraca meşhur Gavs'ı Hîzan namıyla bir zattan istimdad ediyorlardı, ben akrabama ve

umum ahaliye muhalif olarak "Yâ Gavs'ı Azam Abdulkadir Geylanî" derdim. Çocukluk itibariyle elimden ceviz gibi ehemmiyetsiz bir şey kaybolsa, "Yâ Şeyh! Sana bir fatiha, sen benim bu şeyimi buldur." derdim, yemin ediyorum, bin def'a böyle Hazret-i Şeyh, himmet ve duasiyle imdadıma yetişmiştir. Onun için bütün hayatımda umumiyetle fâtiha ve ezkâr ne kadar okumuş isem, Zât-ı Risaletten (s.a.v) sonra Abdulkadir Geylânî(k.s)'ye hediye ediyordum." (*Sikke-i Tasdik-i gaybî*, s. 145)

"Mutlak zikir kemâline masruftur." fehvasınca, veli, kutup, gavs, keramet vb. kavramlar işitildiğinde akla ilk gelen isim şüphesiz Şeyh Abdülkadir Geylânî'dir. Zira İslâm tarihinde adı bu kavramlarla yan yana gelen en meşhur kişi odur. Onun için de sultanu'l-evliya, kutbu'l-a'zam, gavsu'l-a'zam, kutb-u rabbanî, alemu't-tarika, şeyhu's-şuyûh, kudvetü'l-evliya, el-bâzu'l-eşheb gibi lakap ve sıfatlarla anılmıştır. O(kuddise sirruhû):Bazen sayısı yetmiş bine ulaşan geniş bir dinleyici kitlesine sahip, devrinin en ateşin vaizi,

Kadirî Tarikatı'nın, ünü ve tesiri İslâm âleminin sınırlarını aşarak, dünyanın birçok yerine ulaşmış piri. Ribat sahibi bir sûfî, Medrese sahibi bir âlim ve müderris, Günümüze kadar zevkle okunan çok sayıda kitabın müellifi, Tasarrufu ölümünden sonra da devam eden evliyanın en meşhuru. Mesleği Tasavvuf gibi hassasiyet isteyen bir saha olmasına rağmen, İslâm'ın ana çizgisini oluşturan Ehl-i Sünnet'in görüşlerine bağlı kalmayı bilmiş bir muhakkik, Muhatabını hemen etkileyecek bir mehabet ve kalpler üzerinde tasarruf sahibi bir manâ sultanı. Devrinin yanı sıra, asırlar ötesinden çok kişiyi Üveysî yolla irşad etmiş kâmil bir mürşid. Gayr-i Müslimler dâhil, her inanç ve mizaç sahibine karşı merhamet ve şefkatle davranan cami' bir şahsiyetti.

Abdullah Demircioğlu;

(O'nun) Müridini ateş yakmaz.

Necip Fazıl Kısakürek;

O, zahir ve batın ilimlerinde yektâdır.

Bu yazdıklarımız Evliyaullah tarafından, Abdulkadir Geylani(k.s)Hazretleri hakkında yazılmış veya söylenmiş olanların bir nehirde sadece damla kadarıdır. O'nun hakikatini anlatmaya ne kalem ne de kelim yetecektir.

ABDULKADİR GEYLANİ (k.s) HAZRETLERİNİN BESMELE-İ ŞERİF DUASI

Bu dua, Hazreti Abdülkadir Geylani Hazretleri'ne aittir. Okuyan kimseler evliyalar divanına kaydolurlar. Ömrü boyunca duaları kabul olunur. Dünyada iken cennet sana gösterilir. Bu duayı okumak büyük kazançtır. Okunuş şekli şöyledir: **Seher vaktinde kalkıp (786) defa “Bismillahirrahmanirrahim”de. Hemen ardından Hazreti Peygamber’e (133) defa salâtü selam getir.** Daha sonra da bu duayı okumaya başla. Şeyh Abdülkadir Geylani (k.s) Hazretleri'ne ait olan bu duayı okumaya devam et. Bu büyük kazancı sakın bırakma. Birçok sırlara vakıf olduğunu müşahade edeceksin.(*M.Ahzab, Şazeli,337*)

Bismillahirrahmanirrahim

“Allahümme inni es’elüke bi hakkı bismillahir rahmanirrahim.

Ve bi hurmeti bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi fadlı bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi azameti bismillahir rahmanirrahim.

Ve bi celali bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi cemali bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi kemali bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi heybeti bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi menziletil bismillahir rahmanirrahim.

Ve bi melekuti bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi ceberuti bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi kibriyai bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi senai bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi behai bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi kerameti bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi sultani bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi beraketi bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi izzeti bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi kuvveti bismillahirrahmanirrahim.

Ve bi kudreti bismillahirrahmanirrahim. İrfâ’kadri veşrah sadri ve yessir emri. Verzukni min haysü la yahtesibü. Bi fadlike ve

keremike ya men hüve kef ha ya ayn sad. Ha mim ayn sin kaf ve es'elüke bi celalil izzeti ve celalil heybeti ve ceberutil azameti en tec'aleni min ibadikes salihıyn. Ellezine la havfün aleyhim velahüm yahzenun. Bi rahmetike ya erhamer rahımıyn."

ABDULKADİR GEYLANİ (K.S.) HAZRETLERİNİN GÜNLÜK ÇEKTIĞİ VİRDLER

Sabah Viridi:

Bu virde "ibtihâl" (tazarru' ve zârilik) hizbi de denir. Bu virde, Gavs'ul-A'zam sabah namazlarından sonra okurdu. Bu virde, Şeyhülislam Kemalüddin bin Ebi Şerif Hazretleri Gavs'ul- A'zam Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinden rivayet etmiştir. Okunma vakti, sabah farzından sonradır. Her gün bir defa okunur. Hicri 546 yılında doğup 731 yılında vefat eden Abdullah bin Muhammed Acemi (k.s) diyor ki, "Bu virde okumak için bize icazet verilmiştir."

1.Önce Fatıha-i şerifenin tamamı okunur.

2.Bakara suresinin ilk beş ayeti okunur. Ve sonra aşağıda belirtilen şekilde ESMÂ-İ HÜSNÂ okunur:

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHÎM.

Allah'ım! Şüphesiz ki ben Sana sığınırım, Sana tevessül eder, Sana yönelirim. Alçalıp Sana yalvarırım ve Senin güzel isimlerinle Sana bağlanıp niyaz ederim: O ALLAH ki (c.c) O'ndan (c.c) başka ilah yoktur (c.c), er-RAHMÂN (c.c), er-RAHÎM (c.c), el-MELİK (c.c), el-KUDDÛS (c.c), es-SELÂM (c.c), el-MÜ'MİN (c.c), el-MÜHEYMİN (c.c), el-'AZÎZ (c.c), el-CEBBAR (c.c), el-MÜTEKEBBİR (c.c), el-HÂLİK (c.c), el-BÂRÎU (c.c), el-MUSAVVİR (c.c), el-ĞAFFÂR (c.c), el-KAHHAR (c.c), el-VAHHÂB (c.c), er-RAZZÂK (c.c), el-FETTÂH (c.c), el-'ALÎM (c.c), el-KÂBİD (c.c), el-BÂSÎT (c.c), el-HÂFİD (c.c), er-RÂFİ' (c.c), el-MU'İZZ (c.c), el-MÜZİLL (c.c), es-SEMÎ' (c.c), el-BASÎR (c.c), el-HAKEM (c.c), el-'ADL (c.c), el-LATÎF (c.c), el-HABÎR (c.c), el-HALÎM (c.c), el-'AZÎM (c.c), el-ĞAFÛR (c.c), eş-ŞEKÛR (c.c), el-'ALİYY (c.c), el-KEBÎR (c.c), el-HAFÎZ (c.c) el-MUKÎT (c.c), el-HASÎB (c.c), el-CELÎL (c.c). el-KERÎM (c.c), er-RAKÎB (c.c), el-MUCÎB (c.c), el-VÂSÎ' (c.c), el-HAKÎM (c.c), el-VEDÛD (c.c) el-MECÎD (c.c), el-BÂİS (c.c), eş-ŞEHÎD (c.c), el-HAKK (c.c), el-

VEKÎL (c.c), el-KAVİYY (c.c), el-METÎN(c.c), el-VELİYY (c.c), el-HAMÎD (c.c), el-MUHSÎ (c.c), el-MUBDÎU (c.c) el-MU'ÎD (c.c), el-MUHYÎ (c.c), e-MUMÎT (c.c), el-HAYY (c.c), el-KAYYÛM (c.c), el-VÂHÎD (c.c), el-MÂCÎD (c.c), el-EHAD (c.c), es-SAMED (c.c), el-KÂDİR (c.c), el-MUKTEDİR (c.c), el-MUKADDİM (c.c), el-MUAHHİR (c.c), el-EVVEL (c.c), el-ÂHİR (c.c), ez-ZÂHİR (c.c), el-BÂTİN (c.c), el-VÂLÎ (c.c), el-MÛTE'ÂL (c.c), el-BERR (c.c), et-TEVVÂB (c.c), el-MUNİM (c.c), el-MÛNTEKİM (c.c), el-'AFUVV (c.c), er-RAÛF (c.c), MÂLİKUL-MÛLK (c.c), ZÛLCELÂL-İ vel-İKRÂM (c.c), er-RABB (c.c), el-MUKSÎT (c.c), el-CÂMÎ' (c.c), el-ĞANİYY (c.c), el-MUĞNÎ (c.c), el-MU'TÎ (c.c), el-MÂNÎ' (c.c), ed-DÂRR (c.c), en-NAFÎ' (c.c), en-NÛR (c.c), el-HÂDÎ (c.c). el-BEDÎ' (c.c), el-BÂKÎ (c.c), el-VÂRÎS (c.c), er-REŞÎD (c.c), es-SABÛR(c.c),HUVELLAHUL-VÂHÎDÛL-EHAD,el-FERDÛS
SAMED, ELLEZÎ LEM YETTEHÎZ SAHİBETEN VELA VELED.

O (c.c) doğmadı, doğrulmadı ve hiçbir şey O'na denk de olmadı. O'nun esma-i hüсна (güzel isimleri) ve yüce sıfatları vardır. En yüce örnek de O'nundur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O yegâne gaalib ve hikmet sahibidir. O'nun hiçbir benzeri yoktur; O her şeyi layıkıyla işiten ve görendir. Gözler O'nu göremez. O lütuf ve kerem sahibidir, her şeyden haberdardır. Evvel O'dur. Ahir O'dur. Hem Zahir'dir, hem Batın'dır. O her şeyi bilendir.

Allah'a, bize indirilene; İbrahim (a.s), İsmail (a.s), İshak (a.s), Yakub (a.s) ve Esbata indirilene inandık. Musa'ya (a.s), İsa'ya (a.s) ve diğer Peygamberlere (a.s) Rabb'lerinden verilen şeylere de inandık. Onlardan hiç birini diğerinden ayırmayız; biz ancak Allah'a (c.c) teslim olanlarıdır.

Ey Rabbimiz! Senin indirdiğine iman ettik, Resulün. Hz.Muhammed'e (s.a.v) uyduk; bizi şahidlerle (buna inanıp tanıklık edenler) beraber yaz (onların defterine bizi de kaydet)!

Allah'a, Meleklerine, Kitaplarına, Peygamberlerine, Ahiret gününe, Kadere; hayrına ve şerrine, tatlısına ve acısına inandık, bunun Allah'tan olduğuna iman ettik. Rabbimiz! Sana iman ettik, Senin isimlerine, sıfatlarına ve kendi yüce zatında vasıflandığın şeylere de iman ettik. Senin Celalin uygun ve layık geldiği nitelikte ve Senin büyük rububiyetinde en olduğun ölçüde; kemal-i ulûhiyetinde layık olduğun vasıfta Sana iman ettik, Kitaplarına da, Peygamberlerine de

(a.s) ve Muhammed (s.a.v)in Senin kulun ve Resulün olduğuna da inandık. Hz Muhammed'in (s.a.v) Senden getirdiği şeylere, Senin muradına ve Resulün muradına uygun şekilde; Senin hoşnud olup sevdiğin ölçüde ve Senin yüce ilminde sabit olduğu şekilde hepsine gönülden inandık.

Ey sırrı ve en gizli şeyleri bilen! Ey yerle gökleri kendi kudretiyle belli bir düzen içinde tutan Allah'ım! Bizler acizleriz, noksanlarız; sapıp kaymaktan kurtulup Sana yaklaşmayı diliyoruz. Bize emrettiğin her şeye itaat ediyoruz. Saltanat sahibi Hakk olan Allah (c.c) ne yücedir! O'ndan başka hiçbir ilah yoktur; O Arşın Rabbi, yegâne keremi bol olandır. O'nu tenzih ederiz; O inanmamışların vasfedegeldiği şeylerden çok yücedir. Gökleri ve yeri örneksiz ve modelsiz yaratandır. Hiç O'nun çocuğu olur mu? O'nun eşi de yoktur. O her şeyi yaratmıştır ve O her şeyi hakkıyla bilendir.

Allah'ım! Bizi (işte bu anlayış ve itikad üzere) yaşat ve bunun üzere ruhumuzu al, yine bununla bizi kabirlerimizden diriltip kaldır! Bunun hakikatlerine bizi eriştir, ey âlemlerin Rabbi!

Ey Rabbim! Sen her şeyden evvel idin ve her şeyden de sonra olacaksın! Sen hep var idin ve hep var olarak kalacaksın. Her şeyin üstünde gaalibsin. Ey nurların nuru ve ey sırların bilicisi! Ey gece ve gündüzü başarıyla yürüten! Ya Mâlik (c.c)! Ya 'Azîz (c.c)! Ya Kakhâr (c.c)! Ya Rahîm (c.c)! Ya Vedûd (c.c)! Ya Ğaffar (c.c)!

Ey gaybleri en iyi bilen, ey kalbleri (istediği yöne) çeviren, ey ayıp ve kusurları gizleyen ve ey günahları çokça bağışlayan! Allah'ım! Salât-u selamın Efendimiz Muhammed'in (s.a.v) üzerine olsun! Muhammed (s.a.v) Senin kulun ve Resulündür. O kemal mertebesinde, fethedici ve Peygamberlerin sonuncusudur. Senin apaçık nurundur, sadık ve güvenilir Resulündür.

Allah'ım! Muhammede (s.a.v) fazilet ve vesile makamını ver, O'na şefaât makamını bahşeyle! Vadettiğin MAKAM-I MAHMÛD'a O'nu yükselt! O şefaati makbuldür, taraf-ı ilahinden seçilip beğenilmiştir.

Allah'ım! O'na ve âline geniş rahmetini indir, nasıl ki İbrahim'e (a.s) ve O'nun hanedanına indirmiştin! Muhammed'i (s.a.v) ve O'nun hanedan yaranını mübarek ve saygıdeğer kıl, nasıl ki İbrahim'i (a.s) ve O'nun hanedan ve yaranını saygı değer kılmıştın! Şüphesiz ki Sen hem

övgüye, hem de saygıya layıksın. Hem HAMÎD'sin (c.c), hem MECÎD'sin (c.c).

Allah'ım! Senin Muhammed'e (s.a.v) ve O'nun hanedan ve yaranına olan selamın, yaratıkların sayısınca, hoşnutluğun nisbetince, arşın ağırlığına, kelimelerin mürekkebi miktanncı olsun! Onları çokça selamet ve esenliğe erdir!

Allah'ım! Senden güzel isimlerin, yüce sıfatların, noksansız sözlerin, indirilen kitapların, aziz olan Kitabın (Kur'an) ve Efendimiz Muhammed'in (s.a.v) hürmetine istiyoruz. Şüphesiz ki Muhammed (s.a.v) Senin kulun ve Resulündür.

Ey terbiyecilerin yegâne terbiyecisi, ey sahiplerin sahibi! Ey Kitabı indirici, ey hesabı tez elden görücü! Ey kendisine dua edildiğinde onu cevaplandıran! Ey esirgemesi bol olan! Ey rahmeti bütün varlığı kapsayan! Ey (inanmışlara) yakınlık gösteren ve her şeye layıkıyla yakın bulunan! Ey dua ve istekleri kabul eden! Ey çok acıyıcı olan! Ey kullarına çeşitli lütuf ve nimetleriyle minnet eden! Ey Celal sahibi, ey İkram sahibi, Ey daima diri olan, ey kendi varlığıyla kaim olup hiçbir şeye muhtaç olmayan!

Ey Rabbimiz! Dünyada da bize iyilik ver, ahirette de bize iyilik ver ve bizi Cehennem azabından koru!

Allah'ım! Senden hidayet, takva, iffet, zenginlik istiyoruz. Belanın şiddetinden, mutsuzluğun gelip çatmasından, kötü kazadan ve düşmanların kuru gürültüsünden Sana sığınıyoruz.

Allah'ım! Hayrın hepsini, şimdiki olanını da, sonra olanını da istiyoruz. Şerrin de hepsinden, şimdiki olanından da sonra olacak olanından da, bildiğimiz olanından da, bilmediğimiz olanından da Sana sığınıyoruz. Hamd Sana mahsustur. Sen yardımı beklenen yegâne Rabsın ve ancak Sana tevekkül edilir. Günah ve isyandan kaçıp kurtulmaya hiçbir gücümüz ve ibadet etmeye de hiçbir takatimiz yoktur, ancak Seninledir.

Allah'ım! Senden öyle bir hayır istiyoruz ki o hayrı Senden Kulun Peygamberin Muhammed (s.a.v) istemiştir. Ve öyle bir şerden Sana sığınıyoruz ki ondan Kulun ve Peygamberin (s.a.v) Sana sığınmıştır.

Allah'ım! Sen benim Rabbimsin! Senden başka hiçbir ilah yoktur. Beni yarattın, ben Senin kulunum. Ve ben gücüm yettiği müddetçe Sana vermiş olduğum ahd ve vad üzereyim. İşlediğim

(günah ve kusurların) şerrinden Sana sığınırım. Bana olan nimetini itiraf ediyorum. Günahlarımı da itiraf ediyorum. Günahlarımı bağışla, afvet. Çünkü günahları ancak Sen afveder bağışlarsın. Ey bağışlaması çok olan! Ey bağışlaması çok olan! Ey bağışlaması çok olan! Ey bağışlaması çok olan!

Allah'ım! Senden korkmayı bana arkadaş etmeni, Seni üstün bir şekilde sevip arzulamamı, ilmin sebatını, düşünmenin devamlılığını, istiyorum. Zararları defeden esrarın sırrını arzuluyorum. Ta ki bizimle birlikteki günah ve ayıpların karar ve sebatı olmasın! Bizi (doğruluk üzere) sabit kıl, bizi ilme irşad eyle, güzel amel işlemeyi bize kolaylaştır. Resulün Muhammed'in (s.a.v) dili üzerinde yayıp neşrettiğin ve Halilin olan İbrahim'i (a.s) imtihana tabi tuttuğun kelimelerle bizi süsle! Ki İbrahim (a.s) o kelimeleri tamamlamıştı. Sen O'na: "İmamet lutfuma zalimler nail olmazlar!" diye buyurmuşsun.

Allah'ım! Bizi İbrahim'in (a.s) zürriyetinden olan iyi kişilerden kıl! Âdem (a.s) ve Nuh (a.s) peygamberlerin zürriyetinden gelen ve gelecek olan iyi insanların zümresine bizi ulaştır!

Allah'ım! Bizi takva mertebesine erişen imamların yoluna ilet! Allah (c.c) ile başlıyoruz, Allah'a (c.c) doğru yöneliyoruz, Allah'a (c.c) dayanıyoruz. Ancak müminler Allah'a (c.c) tevekkül edip dayansınlar! Allah (c.c) bana yeter. Allah'a (c.c) iman ettik, O'nun Rab olduğuna razı olduk ve Allah'a (c.c) tevekkül ediyoruz. Günahlardan kaçınmaya hiçbir gücümüz, sevap ve ibadette bulunmaya hiçbir kuvvetimiz yoktur, ancak Allah (c.c) ile vardır. Allah'ım, hakiki mabud ancak Sensin, Seni her türlü noksanlıktan tenzih ederiz. Şüphesiz ki ben zalimlerdenim!

Ey çok yüce, ey çok büyük, ey hilm sahibi, ey her şeyi bilen, ey her şeyi işiten, ey her şeyi gören, ey dilediğine güç ve kuvvet veren, ey kudreti her şeye yeten, ey hep diri olan, ey kendi nefsiyle kaim olup hiçbir şeye muhtaç olmayan, ey her canlıya merhamet eden, ey müminleri has rahmetine kavuşturacak olan!

Ey Rabbim! Sen ki O'sun (c.c), O'sun (c.c), O'sun (c.c), O'sun (c.c)! Ey Evvel(c.c), ey Âhir (c.c)! Ey Zâhir (c.c), ey Bâtın (c.c)! Rabb'in (c.c) ismi mübarektir. O (c.c), Celal ve İkram sahibidir.

Allah'ım! Nurunla bizi kendine kavuştur. Dosdoğru kulluğumuzla bizi kendi katında tut!

Allah'ım! Dilimizi kendi zikrinle ıslak eyle! Bizi kendi emrine boyun eğenlerden kıl! Kalblerimizi marifetinle doldur! Ruhlarımızı kendi müşahedenle saygıdeğer kıl! Sırlarımızı kendi yakınlığına nimetlendir! Dünyada bize ZÜHD rızık eyle! Kendi katında bize meziyet bahşeyle! Şüphesiz ki Senin her şeye gücün yeter.

Ey Rabbim! Sen ki ancak Seninle her gönül sükûnet bulup Sana yaklaşmakla karar kılar! Ve ancak Seninle her kul hayat bulup lütfuna mazhar olmakla mutlu yaşar! Her var olan ancak Senin yardım ve izharınla baki kalabilir! Ey iyi kullarıyla ünsiyet kuran, ey yakınlık peyda etmiş hayırlı dostlarıyla sevgi bağlarını sıkılaştıran! Sana olan yalvarma ve yakarmalarıyla onları sırlara kavuşturan! Ey hem öldüren, hem dirilten, hem yücelten, hem de alçaltan! Ey hem mutlu kılan, hem bedbaht eyleyen! Ey hem sapıttıran, hem de doğru yola ileten! Ey hem fakir kılan, hem zengin eden! Ey hem belalarla karşılaştıran, hem afiyet veren! Ey hem takdir eden, hem kazaya bağlayan! Bütün bunlar Senin büyük lutfun tedbiriyedir, önceden tesbit edilen kaderin çizgisiyledir!

Ey Rabb'im! Senin kapından başka hangisine yüz çevirip gidebilirim? Senden başka kime yönelebilirim? Sen en yüce ve en büyüksün! Bizim hiçbir güç ve kuvvetimiz yoktur, ancak Seninle vardır.

Ey Rabb'im! Sen maksud olduktan geri ben kime niyet besleyebilirim? Sen hak Mabud olduğun halde ben kime yüz çevirebilirim? Sen kerem ve cömertliği olansın; Senden gayri kim bana verir?

Rabbim! Senden başkasına şikâyet etmemek benim üzerime bir hak ve vecibedir. Senden başkasına tevekkül etmemek de bana gereklidir. Ey mütevekkillerin ancak kendisine tevekkül ettiği yüce zat! Ey korkanların kendisine sığındığı zat! Ey umut besleyenlerin, kerem ve güzel vergisi sebebiyle kendisine umutlarını bağlayan zat! Ey sıkıntıda kalanların, kahrının saltanatına, rahmetinin büyüklüğüne ve iyiliğinin sonsuzluğuna gönül bağlayıp yardım bekleyenlere yardım elini uzatan zat! Ey geniş vergilerine, fazilet ve kereminin güzelliğine ellerin açıldığı zat! İstekliler Senden ister.

Rabbim! Beni, Sana tevekkül edip gönül bağlayanlardan eyle! Sana vuslat peyda ettiğimde korkumu ümide çevir. Umud ve isteklerimi boşuna çıkarma! Sana geldiğimde umudumu kuvvetlendir!

Ey (her şeye en çok) yakın olan! Ey dualara güzel karşılık veren! Ey her şeyi hakkıyla işiten! Allah'ım! Bizler sapıtmışız, Sen bizi doğru yola kavuştur. Bizler fakir kullarız, Sen bizi zengin kıl! Bizler zayıflarız, Sen bizi kuvvetlendir! Bizler günahkârlarız, Sen bizi bağışla! Ey Hidayet veren! Ey hiç kimseye muhtaç olmayan varlık sahibi! Ey çok güçlü! Ey bağışlaması çok olan! Ey müminlere has rahmetiyle tecelli edecek olan!

Ya Rab! Kendi katındaki bir ruh ile bizi destekle; korunup gizli olan ilminle bize ilim bahşeyle! Rızı olduğun DİN üzerine bizi sabit kıl! Senden kendisi için güzel bir hüküm ve fazla bir lütfâ mazhar olan kişilerden bizi eyle!

Allah'ım! Dünyada Sana taat u ibadet etme imkânını istiyorum ve günahlardan kaçma şuurunun verilmesini, diliyorum. Ahirette ise Cennetini, cemalini görmeyi ve azabından selamette kalmayı arzuluyorum!

Allah'ım! Bizi itaat eden müminler olarak yaşat ve tevbe eden Müslümanlar olarak ruhumuzu al! Münker ve Nekirin soruları zamanında bizi sabit kıl! Amel defterini sağ elinde tutan kullarından, En büyük korku ve endişe hissedilen günde bizi emniyet içinde kalanlardan eyle! Dosdoğru yolda kademimizi sabit kıl! Rahmet ve kereminle bizi NA'ÎM CENNETİNE koy! Afv ve hilminle bizi elem verici azabdan kurtar! Ey kullarına iyiliği bol olan! Ey kullarına çok yumuşak davranan! Ey keremi bol olan!

Allah'ım! Biz kendimize ne bir şeyi defetme, ne kaldırma, ne zararı giderme ne de bir fayda sağlama imkânına sahip olmayarak sabahladık. Hiçbir şeyi olmayan fakirleriz. Hiçbir gücü olmayan zayıflarız. Bütün hayırlar Senin elinde toplanmıştır ve her şeyin durumu, sonucu Sana dönüçüdür.

Allah'ım! Bize emrettiğin şeyleri (kusursuz yerine getirebilmemiz için) tevfikini bize refik eyle, bizi başarılı kıl! Teklif ettiğin hususlarda bize yardımcı ol! Kendi fazl-u rahmetinle bizi her şeyden müstağni kıl! Noksanımızı ve kaçırıp da yerine getiremediğimiz ibadet ve iyilikleri Sen tamamlayıp açığımızı kapat! İnayetinle bize bu hususlarda da yardımcı ol! Sana yönelmemizde kendi güç ve tükenmez kuvvetinle bizi destekle, ey mülkün yegâne sahibi ve ey kudreti kemal derecesinde olan! Ey her şeyi hakkıyla işiten! Ey her şeyi gereği gibi gören! Allah'ım! Görüşümüzün kısır

kaldığı ve meselemizin ulaşamadığı herhangi bir hayra ki onu kullarından birine vadetmiş bulunuyorsun veya kullarından birine verdiğin herhangi bir hayra biz gönülden onun için sana yöneliyoruz ve isteğimizi Sana arz ediyoruz. Ey merhamet edenlerin en çok merhamet edeni, rahmetin hürmetine istediğimizi kabul buyur!

Allah'ım! Güçsüzlüğümden, tedbirimin azlığından ve canlılara karşı olan sevgimden Sana şikâyet ediyorum. Gücümü, tedbirimi ve sevgimi Sen takviye et, ey merhamet edenlerin en çok merhamet edeni! Sen zayıfların Rabbisin. Sen benim Rabbimsin, beni kime bırakıp terkedersin? Bana saldıracak uzak bir yere mi yoksa saltanatının hükmü altındaki bir düşmana mı? Eğer Senin üzerimde bir gazabın yoksa bunlara pek aldırış etmem. Ama Senin afvın benim için çok daha geniş bir mana taşır. Karanlıktan aydınlığa kavuşturan, dünya ve ahiret düzenini sağlayan nurun hürmetine, üzerime gazabının inmesinden veya hışmın üzerime çökmesinden Sana sığınırım. Hoşnud olacağın kadar HAMD Sana olsun! Hiçbir güç ve kuvvetimiz yoktur, ancak Seninle vardır.

Rabbim! Durumumun çok renkli oluşundan, sualimin durup kalmasından Sana şikâyet ediyorum. Ey emel ve arzularımın keremine, lutfuna ve en güzel vergilerine bağlı bulunduğu ZAT! Ey hiçbir gizli halim kendisine kapalı kalmayan ve ey benim son durumumu en iyi bilen!

Rabbim! Nasiyem Senin elindedir, durumum tamamen Sana yönelip dönücüdür, ahvalim ise Sana gizli değildir; üzüntü ve kederlerim Sana malumdur. Musibetim bir hayli çoğalmıştır, bu yüzden dertlerim bir hayli büyümüştür, gençliğim tazeliğini kaybedip kesilmiştir, şarabımın bütün safiyeti zail olup bulanık bir hal almıştır. Dertlerim ve acılarım üzerime birikip toplanmıştır, acele isteklerim benden çok gerilerde kalmıştır, kınamam artık sona ermiştir!

Ey dönüşüm ve son durağım olan! Ey sırrımın en ince tarafını duyan ve bilen, hitabımın bütün açıklığını işiten ve bilen, emelimin mahiyetini ilmiyle kavrayan ve hakikatimi ilmiyle çözen!

Allah'ım! Kudretim cidden aciz kalmış, tedbirim azalmış, kuvvetim iyice zayıflamış, düşüncem alt-üst olmuş, önermem zorlaşmış, durumum kötüleşmiş, hasretim büyümüş, elem ve kederlerim (burnuma) kadar çıkıp gelmiş, içimdekilerden kapalı olanlar açıklanmış, gözyaşım sel gibi olmuştur. Sen benim tek

sığınağım, hüsn-ü kabul göreceğim melce'sin! Üzüntü ve kederimi Sana kaldırıyor, şikâyetimi sana arz ediyorum. Başıma inen musibetlerin defedilmesini Senden istiyorum. Ey benim gizli ve aşikâr durumumu bilen!

Ya İlahi! İstekliye kapın açıktır, nail olma şerefine erişenlere fazl-u keremin boldur. Dert ve şikâyetlerin son durağı Sensin, isteklerin gayesi de Sensin! Allah'ım, şu isteklinin gözyaşına merhamet et! Allah'ım, zayıf bedenime, şu örtülü halime, meyledici gençliğime sen acı!

Ey, kendisine şikâyet ve sızlanmaların yükseldiği ZAT! Ey sırları ve iki kişi arasındaki gizlilikleri bilen! Ey hem işiten, hem gören! Ey en yüksek nazarda olan! Ey yerin ve göğün Rabbi! Ey güzel isimleri olan! Ey devam ve bekası olan!

Ya Rabbi! Şu kulun için sebepler iyice daraldı, arkasından kapılar kapandı, doğruluk caddesinde olanların seyr-u süluku ona bir hayli güçleşti, iç üzüntüsü arttı, dert ve musibeti çoğaldı, ömrü tükenmek üzeredir; ona bu huzurlara erişmek, gafiyet ve rahat pınarlarına kavuşmak için hiçbir kapı açılmadı. Günleri dert ve musibetlerle dolu. Nefs ise gaflet meydanlarında otlayıp durmakla ve en adi kazançlar peşinde koşmakta. Bütün bu dert ve musibetleri kaldırıp huzur kapısını açmaya tek umut verici kaynak Sensin!

Ey çağırıldığı zaman cevap veren, ey hesabı çarçabuk gören! Ey bütün terbiyecilerin terbiyecisi, ey en büyük Cenab! Ey kerem sahibi! Ey karşılıksız bağışta bulunan! Rabbim, duamı perde arkasında bırakıp geri çevirme, isteklerimi reddetme! Beni hasretimle başbaşa bırakma! Beni kendi güç ve kuvvetime ısmarlama! Acizliğime merhamet et, şu perişanlığımı acı! Gerçekten göğsüm daraldı, düşüncem alt-üst oldu, durumum şaşkınlık içinde kaldı! Sen sırrımı bilersin, aşikâr halime vakıf olansın, yararına olan şeylere sahibsin, zararına olan şeyler Senin saltanatın altındadır! Keder ve üzüntüm, sıkıntı ve derdimi açıp huzura kavuşturmaya kudretin yeter.

Rabbim, hastalığı artan, şifası zorlaşan, dertleri artan, devası azalan, tedbiri zayıflayan, belası kuvvetli olan kuluna Sen merhamet eyle! Şüphesiz ki onun sığınağı, varıp duracağı, ümidi, yardım görme kaynağı ve şifa görme dayanağısın!

Ey kullarını fazl-u keremine garkeden! Ey cömertliği ve nimetleri halkı kapsayıp kuşatan! İşte ben Senin kulunum, yüce

katında bulunan nimetlere, ihsanlara, yardımlara muhtacım. Fakirim. Senin cömertliğini bekliyorum, vergine muhtacım. Günahkârım, Senden afv ve mağfiret istiyorum. Korkağım, Senden bağışlanma ve güven talep ediyorum. Günahkârım, asiyim, olabilir ki bir tevbe günah ve isyandan doğan zulmü silsin. Dilenciyim, muhtaç ellerimi açmış Senden cömertlik ve ihsan diliyorum. Tutukluyum, kayıt ve zincirle bağlıyım, çok sürmez kaydım açılabilir, hapisten çıkarılabilirim, şuhud ve ayan huzurunun açıklığına kavuşabilirim. Açım, çıplağım, yakınlık şarabından içirilebilir, iman hülleleriyle giydirilebilirim. Susuzum, susuzum, hem de ne susuzum! İçimde ateşin alev alev yükselmesi devam ediyor. Gam ve keder ateşinin soğuması yakın olabilir! Sevgi şarabından içirilmem memumdur. Yakınlık kâselerinden yudum yudum içirebilirim. Sıkıntı ve elemeler, hastalık ve üzüntüler benden giderilebilir! Bütün bu sıkıntı ve elemelerden sonra nimetlendirilebilirim! Hastalık ve illetimden şifa bulabilirim. Taa ki olup biten şeyler zail olup gider ve ben de huzura kavuşurum. İşte ben uzakta kalmış garip ve dertli bir kulum, çoluk çocuğumdan ve vatanımdan uzaklaştım! Bütün bu yorgunluk ve meşakkatlerin zail olması, Allah'a yakınlık peyda etmek, O'na kavuşmak çok sürmez, bu umutlarım bir gün gerçekleşir. İç temizliği kendini gösterir. Kalem gibi yükselen ağaç misali amelim dosdoğru Hakk'a yükselir. Böylece lütuf ve ihsana nail olur, üzerime rahmet ve hoşnutluk iner.

Ey azamet sahibi! Ey kullarına lütuf ve ihsanıyla çokça minnette bulunan! Ey keremi bol! Ey rahmeti geniş! Ey cömertlik ve ihsan sahibi! Rahmet ve gufranı sonsuz!

Ya Allah (c.c)! Ya Rabb (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Rabb! Varlık âleminin kendisine daraldığı, insan ve cinlerin kendisiyle alışkanlık ve sokulganlık kurmayan kimseye merhamet eyle. Cidden o, şaşkınlık ve hayret dolu bir hava içinde sabahlayıp akşamladı. Garip olarak da kuşluk vaktine girmiş oldu. Eğer o, ehliyle vatani arasında kopuk bir vaziyette olmuş olsaydı, hiçbir yer onu barındırmayacaktı. Zamanın değişmesi onu ne üzüntüsünden, ne de kederinden oyalamıyacaktı. O artık şöyle bir yadırgama içinde bulunuyor ki kalbi ne insanlarla, ne de cinlerle alışkanlık peyda etmiyor.

Rabb'im! Varlıkta Senden başka RABB var mıdır ki O çağrılınsın? Memlekette Senden başka ilah var mıdır ki ona umut bağlansın? Senden başka iyilik ve ihsan sahibi var mıdır ki ondan

bahşış istensin? Ve şu varlık âleminde Senden başka bir cömert var mıdır ki onun fazl-u keremi, nimet ve vergisi istensin? Senden başka bir hâkim mevcut mudur ki şikâyetler ona yükseltsin? Şu fakir kulun havale edileceği bir kimse bu yerlerde var mıdır ki ona gönderilsin? Ve yine şu varlıkta avuçların kendisine açılacağı, ihtiyaçların indisine yükseleceği bir kimse var mıdır? Şüphesiz ki ancak Senin iyilik ve keremin, cömertlik ve acıman vardır! Ey kendisinden başka hiçbir sığınak olmayan! Burada umut bağlanacak Senden başkası var mıdır? Kendisinden karşılıksız bir şey istenecek Senden başka bir cömert mevcut mudur? Ey yardım elini uzatan, fakat yardıma muhtaç olmayan!

Rabbim! Sevgilim cidden bana cefa etti, doktor bana bıkkınlık verdi, düşman ise gürültü kopardı üzerimde, yakınım da öyle. Üzüntüm arttı, ağlar sesim yükseldi. Sen ise çok seven, çok yakın olan çok şefkatlisin, dua ve niyazları kabul edersin!

Rabbim! Halimi kime anlatayım? Sen hem her şeyi bilen, hem de her şeye gücü yetensin! Ve Sen yegâne sahib iken kimden yardım bekleyeyim? Sen her şeyi görüp gözetleyen Mevla iken ben kimden medet isteyeyim? Sen kerem ve ihsanı yaygın olan yegâne iyilik eden iken ben kime sığınayım? Sen gönülleri tamir edip kırık çıkıklarını düzeltici iken ben kırık ve çıkığımı kime tamir ettirip düzelttireyim? Sen yegâne merhametli ve bağışlayıcı iken kim benim büyük günahımı afvedip temizler?

Ey gönüllerde gizli olanları bilen! Ey kalblerde örtülü tutulan şeyleri gören! Ey kulları üzerinde kahrıyla üstün olan! Ey her şeyden evvel! Ey her şeyden sonra! Ey Rabbim, her şeyi Senin kudretinle istiyorum, her şeyi bana bağışla! Ta ki benden bir şey sormayasın!

Ey her şeyin mülk-ü saltanatını elinde tutan! Ey kendisine hiçbir şeyin zarar veremediği! Ey hiçbir şeyin kendisine yarar sağlamadığı! Ey kendisine hiçbir şeyin galip gelemediği! Ey kendisinden hiçbir şeyin uzakta olmadığı! Ey kendisine hiçbir şeyin ağır gelmediği! Ey hiçbir şeyden yardım beklemeyen! Ey hiçbir şeyin kendisini diğer bir şeyden meşgul etmediği! Sana hiçbir şey benzemez, hiçbir şey de Seni aciz bırakmaz. Ey her şeyin başını kendine bağlayan! Ey her şeyin kilidinin anahtarını elinde bulunduran! Her şeyin zararını benden çevirip uzaklaştır. Her şeyi bana kolaylaştır. Her şeyi bana mübarek kıl. Hiçbir şeyle beni muaheze etme! Her şeyi bana kolaylaştır. Her

şeyi bana karşılıksız bahşeyle! Her şeyin hayrını bana lutfeyle. Her şeyin şerrine karşı Sen bana yeterli ol! Her şeyin hayrını bana ver.

Ey her şeyin evveli! Ey her şeyin ahiri (sonu)! Ey her şeye galip olan! Ey her şeyin batını! Ey her şeyin fevkinde olan! Ey her şeyin hesabını bilen! Ey her şeyin başlatıcısı! Ey her şeyin geriye çeviricisi! Ey her şeyi kapsayıp kuşatan! Ey her şeye lutfedici! Ey her şeyden haberdar olan! Ey her şeye varis olan! Ey her şey üzerine kaim olan! Ey her şeyin mülk-ü saltanatını elinde bulunduran! Her şeyi bana bağışla. Şüphesiz ki Senin her şeye gücün yeter.

Allah'ım! Sen her şeyden güven içindesin ve her şey Senden korkar. Senin güveninle her şeyden (korunabiliriz), her şeyin korkusunun anahtarı da Sendedir, Her şeyi bana bağışla, taki benden bir şey sormayasın!

Ey her şeyin mülk-ü saltanatını elinde bulunduran! Şüphesiz ki Senin her şeye gücün yeter. Allah'ım! Ey müminlerin tek umudu! Umutlarımızı boşa çıkarma! Ey yardım ve meded isteyenlerin mededine koşan! Yardımımıza koş! Ey müminlere yardım eden, bize yardımda bulun! Ey tevbe edenleri çok seven, tevbemizi kabul buyur! Bütün Müslüman kullarının tevbesini de kabul buyur! Peygamberlerin efendisi Muhammed (s.a.v) hürmetine, Peygamberlerin sonuncusu Habib-i Eminin hürmetine! Âmin! Âlemlerin Rabbinin Habibi (s.a.v) hürmetine! Âmin!

Allah'ım! Dualarımızı kabul buyur. Ey âlemlerin Rabbi!“Şüphesiz ki Allah (c.c) ve melekleri (a.s) o Peygambere (s.a.v) çok salât (ve tekrim) ederler. Ey iman edenler, siz de ona salât edin, tam bir teslimiyetle de selam edin.”

Allah'ım! Efendimiz Muhammed'i (s.a.v) ve O'nun hanedan ve arkadaşlarını rahmet ve tekrimine mazhar eyle, selamın onlara olsun, onları mübarek kıl!

İzzet sahibi Rabbim, onların isnad etmekte oldukları vasıflardan yücedir, münezzehtir. Gönderilen bütün Peygamberlere selam ve âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

Öğlen Virdi:

Bu Virdi, Gavs'ul-A'zam Abdulkadir-i Geylani (k.s) Efendimiz, her gün öğle namazını müteakiben okumuştur.

Allah'ım! Salât-u selam'ın Muhammed'e (s.a.v), O'nun hanedan ve arkadaşlarına olsun! Onları dünya ve ahiret esenliğinde daim eyle!

Allah'ım! Rüzgârda bir esinti, bulutlarda bir damla, şimşekte bir parıltı, yıldırımında bir gürültü, Arş ve Kürside bir şey ve varlık mülkünde bir belge varsa mutlaka bunlar Senin Allah (c.c) olduğuna, Senden başka ilah bulunmadığına ve Senin yerlerin ve göklerin Rabbi olduğuna, üzüntü ve sıkıntıları kaldıracı bulunduğuna, gaybleri çok iyi bildiğine, daneleri topraktan çıkardığına, gönülleri teshir ettiğine şahadet ederler. Kalbleri öylesine çevirirsin ki uzakta kalanlar sevgili dost olarak döner, neşe veren meltem gibi eser, gizli bir lütufla hakikate gönül bağlar. Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)!

Allah'ım! Şüphesiz ki ben Senin kulunum, cariyen çocuğuyum. Halkın hepsi Senin kudretinle küçülüp aciz kalır. Onların dizgini Senin elindedir, Gönülleri ise kudret avucunda bulunuyor. Onların kalblerini açan anahtarlar Senin katındadır. Varlık âleminde hiçbir zerre Senin iznin olmadan hareket edemez. Seninle birlikte varlık âlemini tedbir düzeyine çıkaran hiçbir kimse yoktur. Mülk-ü saltanatında hiçbir ortağın mevcut değildir. Ey önce gelenlerle sonra gelecek olanların İlahı! Sen İbrahim'in (a.s), İsmail'in (a.s), Cebrail'in (a.s), Mikail'in (a.s) Rabbisin.

Senin büyük isminle sana tevessül ediyorum, Kerim olan zatına yöneliyorum. Sapasağlam ve köklü olan dinine sarılıyorum, en doğru yoluna giriyorum! Yedi ikili surenle ve Kuran-ı Azimle Sana ulaşmak istiyorum. Bin KULHUVELLAHÜ EHAD ile Beytülharamınla, İsm-i azamınla, kadîmî isminle, son derece tekrim ve tazime layık olan isminle, o ismin ki onu karanlıkların aydınlığa kavuştuğu Aziz Kitabında gizlediğin isim. O isminle ki gökler onunla tutunmuş, felekler onun önünde baş eğmiş, yerler onun karşısında alçalıp küçülmüş, şeytanlar onunla sönüp hızını kaybetmiş, kilitler onunla açılmış, dağlar onunla onun dehşet ve korkusuyla paramparça olmuş, en müşkül meseleler onunla çözüm düzeyine çıkmış, her canlı onun korkusundan zelim olup küçülmüş, Nuh'un (a.s) gemisi onunla selamete erişmiş, ölümler onun sayesinde İsa Peygamberle (a.s) konuşmuş, Arap ve Acem onun sır ve hikmetiyle Efendimiz Muhammed'e (s.a.v) baş eğmiştir.

Allah'ım! Sen o ismin hürmetine duayı kabul ettin, boğulanı kurtardın, helak olanları onunla kurtuluşa kavuşturdun, dilleri onunla konuşamaz hale getirdin, onunla dilediğini aziz edersin, dilediğini de zelil ve hakir kılarırsın.

Ey daima diri olan ey kendi varlığıyla kaim olup hiçbir şeye muhtaç olmayan! Sana tevessül ediyorum.

Ey her canlı üzerinde hâkim olup onların ne kazandığını gereği gibi bilen! Senden, bütün kullarının kalblerini bana bağlamamı istiyorum. Nasıl ki Arşı kaldıran melekleri Arşa teshir edip bağladın. Kuşları boşlukta teshir ettiğin, güneş ve ayı belli kanunlara bağladığın ve her birinin kendi yörüngesinde hareket ettiği, tesbit edilen bir zamana kadar böyle sürüp gideceğini bir illete bağladığın gibi. Denizi de İmran oğlu Musa'ya (a.s) teshir ettiğin gibi.

Allah'ım! Şüphesiz ki bütün bunlara kendi emrinle emrettin, kendi davetininle bunları kendine doğru çektin, kendi hikmetini onlara telkin ettin ve güzel isimlerinle bizim bildiğimiz ve bilmediğimiz şeyleri ruhumuza çekip getirdin. Böylece onlar beni, görünce gelirler, kendilerini çağırdığım zaman cevap verirler, kendileriyle birlikte bulunduğum zaman beni severler, ayrı kaldığım zaman hasretim çekerler. Emrime karşı gelmezler, benim meclisimden başkasına bakmazlar. Bütün bunlar senin izn-u müsaadenle vücut bulmaktadır. Ey daima diri olan! Ey kendiliğinden var olup zatıyla kaim olan! Halk ve emr Sana mahsustur. Bütün işler Sana yönelip yol alır. Ey emr-u iradesi (Kâf) ile (Nûn) arasında olan! Ey kendisine eş ve çocuk edinmiyen!

Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Rahman (c.c)! Ya Rahîm! Onların ruhaniyetinin sevgi heyecanını bende uyandır, bu sevgi, gece gündüz devam ettiği müddetçe devam ettir! Şüphesiz ki Sen Azîz (c.c) ve Cebbâr'sın (c.c).“De ki: ‘Eğer siz Allah'ı (c.c) seviyorsanız bana uyun ki Allah (c.c) da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah (c.c) bağışlaması çok olan ve müminleri has rahmetine erıştirenidir! Dönüş ancak O'nadır. O (c.c) dilediği zaman bütün insanları bir araya getirip toplamaya gücü yeter’.”“Onların gönüllerindeki bozukluğu çekip aldık. Onlar karşılıklı sedirler üzerinde oturan kardeşlerdir. İnanmayanlar ise, batıl şeyleri, Allah'ı (c.c) sever gibi severler. Ama iman edenler İse, Allah'ı (c.c)

çok daha severler.” Evet, müminler Allah’ın gizli bir lutfuna, sırrının güzelliğine mazhar olarak O’nun rahmet kanadı altında bulunurlar.

Resulullah (s.a.v) Efendimizden Allah’ın (c.c) himayesinde olmamı, O’nun sahip çıkmasına layık bulunmamı, O’nun hükmü altında olmamı istiyor, bu hususta şefaathlerini talep ediyorum. Cidden ben Allah’ın hükmü altındayım, Allah’ın kabzasında bulunuyorum. Kötülüğü bizden ancak ve ancak Allah (c.c) çevirir. Halkın bu hususta da hiçbir güç ve kudreti yoktur ve olamaz da.Ben Allah (c.c) ile beraber olduğum zaman, bütün zalimler ve mütecavizler Allah’ın (c.c) kahrının harekete gelmesiyle sönüp kül olur. Ancak Allah’ın (c.c) dilediği olur; güç ve kudret ancak Allah (c.c) ile hâsıl olur. Hayrın ve iyiliğin hepsi O’nun elindedir. Allah’tan başka galip (üstün kuvvet) yoktur.

Kendilerinde güç, üstün kuvvet bulunduğunu zanneden inkârcıların boyunlarına öyle öyle bağlar geçirdik ki, bunlar çenelerine kadar dayandı. Şimdi onlar, kafaları ve burunları yukarı kaldırılmış haldedirler. Hem önlerinden bir sed, hem arkalarından bir sed çektik. Böylece onları sarıverdik, artık görmezler.

Allah’ım! Seni çağırıp dua ettiğim hususlar hakkı için beni göreni ve görmeyen bütün yaratıkların üzerinde hissedilecek heybetini bana nasib eyle! Tevrat’ı sağımda, İncil’i solumda, Zebur’u arkamda, Kuran’ı önümde düşünerek bunlarla korunuyorum. Muhammed (s.a.v) benim şefaathçimdir. Her şeyden münezzeh ve yüce olan Allah (c.c) yoldaşımdır. O (c.c), benim bütün ahvalimi bilip beni korumakta ve gütmektedir; bana zarar verecek her şeyden ve herkesten beni muhafaza etmektedir. Allah (c.c) düşmanlarımı arkalarından çepçevre kuşatmıştır. Daha doğrusu kâfirlerin yalan söyledikleri o kitab çok şerefli bir Kuran’dır. Ki o, Levh-i mahfuzdadır.

Kendimden engel ve bağları toparlayıp uzaklaştırdım; çok şiddetli azab ve sıkıntıyı ve her inatçı insanı ve cinni tekrar tekrar defettim. Lanetlenmiş ve kovulmuş her şeytanı kovdum.Hind kılıçlarını ve sonra Taliya mızraklarını, uçuşan okları, vadilerde eyleşenleri (cinleri) bağladım. Böylece düşmanlarımin kılıcı eğildi, mızrakları ve taşları geri çevrildi de onların boynuna döndü. Allah (c.c) onların topluluğunu dağıttı. Onlar sağırdılar, dilsizdirler, kördürler, artık konuşamazlar. Konuşacak olsalar bile ancak hayr ile konuşabilirler, ya da susup otururlar.

Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber! “Şimdi onlar Yusuf’u (a.s)görünce kendisini büyük bir varlık olarak tanıdılar. Hayranlıklarından ellerini kestiler ve dediler ki: ‘Allah’ı (c.c) tenzih ederiz. Bu, bir beşer değildir. Bu, çok şerefli melekten başkası değildir’.”Allah’ın(c.c) ismiyle düşmanlarımın ağzına gem vurdum; Musa’nın (a.s) asasıyla onları dövdüm. Bir milyon KUL HUVELLAHU ile onları sağır ettim, dilsiz ettim. Bana karşı çıkıp tecavüzde bulunamazlar, isterse her biri bir dağ gibi olsun! Onları yeryüzü parçalanıp dağılacağı gibi parçalayıp dağıttım, hepsini ayaklarımın altına aldım. Onlar deve ise ben de arslanım. Şüphesiz ki göklerin ve yerin yaratılışı insanların yaratılışından elbet daha büyüktür. Fakat insanların çoğu bilmezler. Şüphesiz ki ben, kendimin de, sizin de Rabbiniz olan Allah’a (c.c) güvenip dayandım. Yürür hiçbir mahlûk hariç olmamak üzere hepsinin altından tutan O dur. Benim Rabbin (c.c) hakikaten doğru bir yol üzerindedir. Allah (c.c) bize yeter ve O ne güzel vekildir! Allah’ın salât-u selamı Efendimiz Muhammed’e (s.a.v) ve O’nun hanedan ve arkadaşlarının hepsine olsun! Ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhil-‘Aliyyil-‘Azîm. Velhamdu lillâhi Rabbil-âlemîn.

İkinci Virdi:

Bu virde "Feth-ül Besâir" Gönül gözünü açan vird" de denir. Bu virdi Gavs’ul-A’zam her gün İkinci namazını müteakiben okurdu.“Hamd, âlemlerin Rabbi Allah’a olsun!” O Allah (c.c) ki, gökleri ve yerleri boşlukta tutup bir düzen dâhilinde hareket ettirendir. Yaratıkların hepsini belli kanunlarıyla sevk ve idare edendir. Ariflerin gönül gözlerin aydınlatandır, marifet ve yakın nuruyla o gözleri nurlandırandır. Her şeyin hakikatini araştırıp ancak hakka bağlı kalan kişilerin esrar dizginlerini çekendir. Tevhid ehlinin kalblerini, şükredenlerin hamd anahtarlarıyla açandır. Kendisini sevenlerin dağınkılığını kendi kudsiyet hariminde toplayıp bir araya getiren ve onlara hıfz ve yakın ile birbirine bağlayıp aralarında aşinalık kurandır. O’na hamededenlerin hamdinin fevkinde bir hamd ile hamd ederim. Öyle bir hamd ki, onda benim için Allah’ın,(c.c) hoşnutluğu, feyzi, hıfz-u emanı bulunsun, benim için zevkli bir pay ve azık olsun; beni, ülke ve iklimleri, yönleri, kıt’aları, şehirleri, hükümdar ve melekleri, felekler ve yıldızları yaratan âlemlerin Rabbi (c.c), göklerin Rabbi (c.c), yerlerin Rabbi (c.c), yakınların ve uzakların Rabbi (c.c), önce

gelenlerle sonra gelenlerin Rabbi (c.c), mukarreb meleklerin Rabbi (c.c), Enbiya ve Mürsellerin Rabbi (c.c) ve bütüün mahlûkatın Rabbi (c.c) katında koruyucu olsun!

“O Rahmân (c.c) ve Rahîm’dir (c.c)”. Rahmetiyle de öncesizdir, her şeyi işiten ve bilendir. Çok yücedir, çok büyüktür, her şeye galibdir ve yegâne hikmet sahibidir, öylesine ki iklimleri ve ülkeleri en uygun şekilde yayıp düzenlemiştir. Musa (a.s)’ı KELİM sıfatına has kılmış, Efendimiz Muhammed (s.a.v)’i peygamberler ve mürseller arasından seçip kendisine HABÎB edinmiştir. Kendine RAHMÂN ve RAHÎM isimlerini vermiş ki bu iki isim hem çok büyük, hem çok vergili ve cömertliği ifade eden sıfatlardır. Bu iki isimde, her hastalığa karşı şifa mevcuttur. Her illet için tedavi yoludur. Her fakirliğe karşı zenginliğin kendisidir.

“**Mâliki yevmiddîn**”Mülkünde O’nunla çekişen, itişen yoktur. Ortağı, yardımcısı, benzeri, dengi de yoktur. Varlık âlemini düzen koymakta O’nun bir plancısı, veziri, yardımcısı da mevcut değildir. Bilakis O,bütün âlemlerin varlığından önce de mevcuttu. O,hep Kerim bir hükümrân olarak kalacaktır, kendi zatıyla kaim olup hiçbir şeye muhtaç olmayacaktır. Ebediyen O (c.c) böyle devam edecek, bir sonu olmayacaktır. O’nu (c.c) tenzih ederiz! Allah (c.c) beni, bütün şeytanların ve hükümdarların kuşatmasından koruyup kendi kudret ve rahmetiyle kuşatmıştır. Bütün yakın ve uzakta olan şeylere karşı bana yardımcıdır.

“**İyyâke na’budü**” Ey Mevlamız! Yalnız Sana ibadet edeceğimizi ikrar ediyor, Sana karşı acz ve kusurumuzu itirafta bulunuyoruz. Sana iman ediyor ve diğer işlerimizde de Sana dayanıyoruz. Sana sarılıyoruz ve Seninle korunuyoruz, bütün günahlardan. Senden başka ilah olmadığına şehadet ediyoruz; Ey Celâl ve İkrâm sahibi!

“**Ve iyyâke neste’in**” Dünya ve din işlerinden doğan bütün ihtiyacımızda Allah’tan yardım bekliyoruz. Allah’ım! Ey sapıtanları doğru yola erıştiren! Senden başka bize hidayet veren, bizi doğru yola ulaştıran yoktur. Sen birsin, eşin - ortağın yoktur. Sen Hak olan yegâne hükümdarsın! Şehadet ediyoruz ki Efendimiz, Peygamberimiz, yol göstericimiz Muhammed (s.a.v) Senin kulun, resulün, habibin ve peygamberindir. O ümmi bir peygamberdir. Vaadinde sadıktır, güvenilirildir; bütün, evet bütün mahlûkata rahmet olarak

gönderilmiştir. Allah'ım! Salât-u selamın O'na, hanedan ve arkadaşlarına, O'nun izinde olanlara, O'na varis olanlara, O'na uyan tertemiz kimselere olsun! Öyle salât-u selam ki devamlı olsun, kıyamete kadar baki kalsın, birbirinden hiç ayrılsın!

“İhdinas sırâtal müstakîme sırâtallezîne en'amte 'aleyhim”

Peygamberlerden (a.s), siddiklerden, şehidlerden, salihlerden - ki bunlar güzel arkadaşlardır - meydana gelen ve daha başka varlıklardan vücut bulan âlemlerin Rabbi bizi dosdoğru yola ilet! Bu, Allah'tan (c.c) kuluna gelen bir fazilettir. İstikamet, din ve ta'zim ehlinin yolunu bilen olarak Allah (c.c) bize yeter. Bu öyle bir yoldur ki, ihlâs ve teslim ehlinin, Naim Cennetine gönül verenlerin. Senin vech-i kerimine gönül verip aşinalık elde edenlerin yoludur.

“Ğayril mağdûbi 'aleyhim”

Bismillâhırrahmânırrahîm. **Allah'ım!** Bize gazab etme; Senden istediğimiz apaçık yolu bize kolaylaştır. Ey âlemlerin Rabbi! Halktan, cinlerden ve insanlardan merhametsiz, hayr ve iyiliğe engel, hased edici ve kin besleyici olanları bizden uzaklaştır, aramıza manevi perdeler ger!

“Vela'd dâllîn” Âmin...

Allah'ım! Ey mülkün hakiki sahibi ve ey bütün ülkelerin hükümdarlarının sahibi! Senden başka ilah yoktur. Seni tenzih ederiz. Şüphesiz ki ben zalimlerdenim.

Rabbim! Rahmetinle bizi hazırlıklı eyle; bizi gam ve kederden kurtar, ey müminlerin kurtarıcısı! İçinde bulunduğumuz sıkıntıya karşılık bize ferahlatıcı kapılar aç, ey yardım isteyenlerin yardımına koşan, bizi kurtar! Allah'ım!

Arif kişilerin gönlünde olan yerin hürmetine Senden istiyoruz! Sana yakın derecede bulunan mukarribînin gönül tahtında oturan cemal sırrının celal ve kemalinin aşinalığı; kurtuluş yollarını bulmuş sâdatın tariklerinin incelikleri; Senin için ağlayanların gönülleriindeki korku ve tevazu yaşları; Senden korkanların kalblerindeki ürperme ve titreme; Sana vuslat peyda edenlerin düşüncelerindeki kuşların terennümü; günahkârların ağlayıp inlemesi, gözyaşı döküp paralanması; zikredenlerin dillerinden dökülen hamd, ululama, tevhid ve ta'zim; Sana talib olanların meselelerinin kaleme dökülüşü ve bunu birbirlerine göndermeleri; 'ayn el-yakîn'e bakanların gözlerinin bakışlarındaki parıltı ve keşifler; Senin varlığın keyfiyetsiz olan

mevcudiyeti ve sevgililerin gönüllerindeki sırrın derinliklerinde Sana has olan vücutları hürmetine gönül bahçelerimizde TEVHİD ve TA'ZİM ağaçlarını dik! Taki bununla takdis ve tesbih meyvelerini Senin lütuf ve ihsan elinin parmaklarıyla toplayalım.

Allah'ım! Basiretlerimizin gözlerinden önümüzde engel olan perdeleri aç! Bizi, Sana zârilik oklarını atan ve bununla isabet kaydeden kullarından eyle! Ve bizi, organlarını hizmetinize çağırdığınız kimselerden bu çağrıya gönülden cevap verenlerden ve inayet ehlinin havassından kıldığın kişilerden kıl!

Allah'ım! Kalblerimizin velayet toprağı kuruyup verimsiz hale gelmiştir. Onu velayet yağmuruyla sula, taki yeşerip yemyeşil olsun, çiçek açıp kabul ve iman fesleğeni bitirsin; bu yeşillikte kendini gösteren goncaları (rahmet ve hidayet) bakışlarıyla aç! Böylece bunun ferahlık bülbülünün özü, çeşitli dallar üzerinde öten bülbüller gibi terennüm etsin. Kendilerine sunduğun nimet ve ihsana karşılık şükredip zikretsin.

Allah'ım! Bizden dua, Senden kabul; bizden umut okunu atmak, Senden onu hedefine ulaştırmak!

Allah'ım! Bizi, sevgili bulunduğu yani sevildiği halde dua edip duası kabul olunan ve karşılığı kendisine verilen, mahrum edilmeyen kullarından eyle!

Allah'ım! Bizler Senin fakir, zayıf, imkânı kıt miskin kullarınız; Senin lütuf eşiğinde bekleyiyor, inayet şarabının en çok sarhoş edenini bekliyoruz. Ta ki Senin sarhoş edici inayet perdesinin sekresinden hayranlık içinde sabahlayalım.

Himmet ve azim vasıtasını, iyilik ve kerem eteğine yapışarak tam bir ciddiyetle Sana doğru çeviren zatlardan eyle! Cidden biz bütün ağırlıklarımızın yükünü Senin kudsiyet sahana indirdik, böylece Senin yakınlık ve ünsiyetinden esen nefhaların kokusuyla mest olduk.

Ey her amelin karşılığını adalet ölçülerini içinde değerlendiren! Senden uzak kalmanın hicran ateşinden sana sığınıyor. Senden eman istiyoruz. Artık bizim Sana olan bağılılığımız ve yalnız Seninle karar kılmanızın sesini işit! Şüphesiz ki biz bütün işlerimizde ancak Sana tevekkül ettik. Senden başka hiçbir sığınak ve kurtuluş yeri yoktur. Senden yine Sana sığınıyoruz!

Allah'ım! Bizi doygun kılacak ölçüde rahmetinle bizi sula! Ve bize yetecek kadar kendi bereketinden indir! Bizi imtihan edip bağıllık

nisbetimizi meydana çıkaran belayı bizden defeyle! Bize, iyi amelden, bizi kurtaracak nisbette ilham eyle. Bizi kötü duruma düşürecek kötü amelden de kurtar! Hidayet nurundan bir parçacık üzerimize dök, o kadar ki bizi Senin sevgine yaklaştıracak ve biz dosdoğru diyanet sahibi kılacak ölçüde olsun! Bizi üzecek gazabını bizden defeyle! Bize hayat verecek marifet nurundan kalbimize yerleştir! Ayaklarımızı (sırat üzerinde) tesbit edecek ölçüde sarsılmaz bir inanç bize rızık eyle! Bu iman zahiren ve batinen bizde bulunan her türlü hastalığa karşılık tam bir şifa olsun!

Allah'ım! Senden hayır anahtarlarını istiyor ve bunun en toplayıcı ve en kâmil olanlarını bekliyoruz! Hayrın evvelini de, sonunu da, görüneni de, görünmeyenini de istiyoruz! Halkın hayırlısı olan Muhammed (s.a.v)'in fazilet dizisinde bizi bir inci eyle! Sen bizden hoşnutsun. Hamd Sana mahsustur. Ey âlemlerin Rabbi!

Allah'ım! Ey sapıtmışları doğru yola erıştiren! Şüphesiz ki Senden başka bizi doğru yola erıştirici yoktur. Ey âlemlerin Rabbi!

Ey, sapıtan ve sapıttıran kullarını hidayete erıştiren, bizi kendine yaklaştır! Ey âlemlerin Rabbi! Âmin!

Senden korkmamız hususunda bizi emniyete kavuştur. Ey korkanlara güven bahşeden, ey âlemlerin Rabbi! Allah'ım!

Senden istiyoruz; ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c)! Kendi hoşnutluğunla bize ihsanda bulun! Ey önce gelenlerle sonra gelenlerin dizginini elinde tutan ve bütün âlemler üzerinde mutlak hükümrân bulunan! Senden başka ilah yoktur. Seni her türlü noksanlıktan tenzih ederiz. Şüphesiz ki ben kendine yazık edenlerdenim!

Allah'ım! Bizi rahmetine erıştir, ey merhamet edenlerin en çok merhamet edeni! İçinde bulunduğumuz (sıkıntıyı) bizden gider. Ey bütün mahlûkatın sıkıntılarını giderip onları huzura kavuşturan! Bizi gam ve kederden kurtar, ey mü'minleri kurtaran! Kendi rahmetine bize merhamet eyle, ey âlemlerin Rabbi!

Allah'ım! Senden istiyorum, Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c)! Senin ezeli olan ismine doğru bana sair yolları ve kapıları aç! Ve bununla her ilmi ve her güçlüğü bana kolaylaştır; her kolay olan işi de bununla bana daha da kolaylaştır; bütün zor ve uzak olan işlere beni bununla yaklaştır ve bununla bana bir nice varlığı müsahhar eyle! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Kendi mülkünün

genişliği içinde ferahlanmamı sağlamlaştırsın ve kendi melekutünde beni bir nice şeylere sahip kıl! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)!

Her canlının dizgini Senin elindedir. Beni kurtar, Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c)! Senin gazabını gerektiren hususlardan beni halas eyle! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Benimle Sana karşı günah ve isyanda bulunmaklığım arasını açıp beni ondan uzaklaştırsın ve beni lütfun gizliliğine erişti.

Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c)! Arzu ettiğim bütün şeyleri bana müsahhar eyle ve imkân sahibi kıl! Nasıl ki Sen her şeye gücün yettiğini irade ediyorsun. Şüphesiz ki Sen yegâne zengin, övülmece layık, yegâne sahibisin. Şan ve şeref sahibisin, ölüleri kaldırıp haşredensin, her şeye şahid olansın! Her şeyi var edip imkân sahasına getirensin, her şeyi kendine döndürengin! Dilediğini layıkıyla yapansın! Ey yaradan! Ey İbadete layık olan! Ey yegâne maksud olan! Ey hep var olan! Ey Hak! Ey Mabud! Ey kendisine güç şeyler kolay olan! Ey hayrı ve iyiliği kudret elinde bulunduran! Dönüş Sana olacaktır... Sen her şeye kadirsin!

Allah'ım! Hakikat ben Senin'den (hayr ve inayet) istiyorum! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Yeryüzüne giren ve çıkan şeylerin, gökten inen ve oraya doğru yükselen ve şer sahibi olan her şeyin şer ve kötülüğüne karşılık bana kâfi olmanı istiyorum. Ayrıca her çeşit aslanın, yılan ve akrebin, saldırgan olan her şeyin şerrine ve köy ve kasabalarda, hisar ve kalelerde bulunan şerlere ve her çeşit vahşi mahlûkların şerrine karşılık bana yeterli ve yardımcı olmanı diliyorum. Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Rabbi (c.c)! Ya Rabbi (c.c)! Ya Rabbi (c.c)! Ya Rahmân (c.c)! Ya Rahmân (c.c)! Ya Rahmân (c.c)! Ya Rahîm (c.c)! Ya Rahîm (c.c)! Ya Rahîm (c.c)! Ya Mâlik (c.c)! Ya Mâlik (c.c)! Ya Mâlik (c.c)! Ya Mu'in (c.c)! Ya Mu'in (c.c)! Ya Mu'in (c.c)! Ya Hâdî (c.c)! Ya Hâdî (c.c)! Ya Hâdî (c.c)! Ya Muhdî (c.c)! Ya Muhdî (c.c)! Ya Muhdî (c.c)!

Fatihâtü'l-Kitab hakkı için Senden her şeyi bana musahhar etmeni diliyorum. Ya Vehhâb (c.c)! Ya Vehhâb (c.c)! Ya Vehhâb (c.c)! Ey her şeyin Rabbi! Sen her şeye kadirsin. Her şeyin şerrini benden çevir ve her şeyin hayrını bana mübarek eyle, her şeyi bana kolaylaştırsın ve beni her şeyden koru! Her şeyi bana bağışla, kusurlarımı temizle, taki benden bir şey sormayasın. Ey merhamet edenlerin en

çok merhamet edeni, ey dileğini arzedenlerin elinden tutucu ve ey âlemlerin Rabbi (c.c)!

Allah'ım! Şu çok faydalarla dolu mübarek sure-i şerifenin hakkı için umumi olan Fazl-u kereminle üzerime iyilikte bulunmanı, keremle dolu cömertliğiyle ihsan eyle! Ya Halîm (c.c)! Ya Halîm (c.c)! Ya Halîm (c.c)! Ya Azîm (c.c)! Ya Azîm (c.c)! Ya Azîm (c.c)!

Allah'ım! Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c)! Bana helal mübarek ve tertemiz bir rızık ihsan eylemeni diliyorum! Ey cömertlik, ihsan, fazilet ve minnet sahibi olan Allah'ım, ahlakımızı düzeltip tertemiz eylemeni istiyorum.

Ey saltanat sahibi! Ey mücazat ve mükâfatı hakkıyla veren. İnayetinden bize (manevi sofralar) aç, bize olan cömertliğini genişletip aç, taki Sana itaat deryasında kalblerimiz Sana çevrilip dönsün, basiret gözlerimiz hidayet nurunla aydınlansın, ey âlemlerin Rabbi (c.c)! Allah'ım!

Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c)! Ruhlarımızı irfan hakikatleriyle gerçeğe erıştirmeni, kabul tacıyla bizi taçlandırmanı, kerem ve minnetinle bizi süslemeni isliyoruz. Ey âlemlerin Rabbi Allah'ım! Âmin, âmin!

Allah'ım! Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c), Ya Allah (c.c)! Bize güzel bir sabır, yakın bir sevinç, büyük bir sevap, sapasağlam bir gönül, zikreden bir dil, övgüye ve şükre layık bir gayret, bağışlanacak bir günah, kabul olunacak bir amel, yararlı bir ilim, korkan bir kalb, geniş bir rızık, dönüşü olmayan bir tevbe, kabule şayan bir dua, tertemiz bir kazanç, helal bir lokma, sabit bir iman, sağlam bir din, gönül okşayıcı bir cennet, izzet, zafer, fetih ve yakın bir nusret ver! Ey yardım edenlerin en hayırlısı, ey bağışlayanların en önde geleni, ıstırapta kalmış kullarının duasını kabul eden! Şüphesiz ki sen alemlerin Rabbisin. Âmin! Âmin! Âmin!

Allah'ım! En üstün salât, en olgun teslim kulların en üstüne olsun ki, O (s.a.v) kul, nebi ve resullerin sonuncusudur. Peygamberlik O'nunla (s.a.v) hitam bulmuştur. Salât-u selam O Peygamberin hanedanına ve bütün eshabına olsun! Onlar hakkındaki bu duamız ve Senin selamın kıyamete kadar devam etsin! Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.

Akşam Virdi:

Bu virde "Hizb-ül Fethiyye" de denir. Bu virde Gavs'ul-A'zam her gün akşam namazını müteakiben okurdu
*Ey Mevlamız! Ey yegâne kudret sahibi! Ey Mevlamız! Ey bağışlayan!
Ey lütuf sahibi! Ey her şeyden haberdar olan!*

SÜBHÂNALLAH: Malumat sayısınca O'nun isimlerine ta'zimde bulunuruz. EL-HAMDU LİLLÂH: Allah (c.c) büyüktür, çok yücedir; yaratıktan var edip meydana getirendir. İlahi inayete mazhar olmuş ihlâs sahipleri sayısınca VE LÂ İLÂHE İLLA'LLAH, deriz. ALLAHU EKBER: Yerler ve gökler dolusunca Celalini ululama, azametini büyük tanıma tekbirinde bulunuruz. VE LÂ HAVLE VE LÂ KUVVETE İLLÂ BİLLÂHİL-'ALİYYİL-'AZİM: Hayır ve mutlulukların haznesidir. Allah'ımız bu celal, vahdaniyetle ayrılmandaki saltanat yalnız Sana mahsustur. Rübubiyyetin devamındaki saltanatın izzet-u şerefi Sana hastır. Söz edenlerin evhamı Senin sıfatlarına ulaşmak şöyle dursun, çok gerilerdedir. Ariflerin gönülleri ise Senin Celal ve Azametle hayretler içinde kalmıştır.

Ey Mevlamız! Bizi heybet ve ihtişamının nurundan meydana gelen denize daldır da oradan çıktığımız zaman ruhumuzda Senin rahmetinin pırıltıları bulunsun. Saklı bulunan isminin nuruyla bizi karşıla. Haznelenmiş sırrın vücuduyla bizim vücudumuzu doldur; ta ki mutlak gizlilik içinde mutlak kemali görebilelim! Yüzüstü dönmeden, fitneye uğramadan bizi kudsiyyetin meşahidine şahid kıl! Bize öyle ruhani bir meded ver ki, o bizi suretlenmiş balçıktan yıkayıp temizlesin! Göz kapaklarının kapanmasından daha süratli olan gizli lutfuna bizi ulaştır! Bizi izzet durağında yer alanlardan eyle! Gözlerden uzak tutup bizi manevi perde arkasına al! Ve bizi Hakk el-yakîne şahid olanlardan eyle! Ey kuvvet sahibi! Ey Metîn (c.c)! Ey Nûr (c.c)! Ey Nûr-i Mübîn (c.c)! Ya Rahmân (c.c)! Ya Rahîm (c.c)!

Ey İlahımız! Varlık âlemindeki müşahede güneşimizi varlığımız üzerine doğdur! Kendi vücudun nuruyla varlığımızı nurlandır, her an ve her demde. Afiyet ve ayan bahçesine bizi sok! Ya Hannân (c.c)! Ya Mennân (c.c)! Ya Rahîm (c.c)! Ya Rahmân (c.c)!

Ey İzzet ve burhan sahibi! Ey Rahmet sahibi! Ey mağfiret sahibi! Ey fazilet, kerem ve ihsan sahibi! Ey celal ve ikram sahibi! Ey Mevlamız! Ey yegâne kudret sahibi! Ey bağışlayan! Ey lütuf sahibi! Ey her şeyden haberdar olan! Ya ilahi, lütuf giysisinden bize giydir, çok acıma ve atıfet yüzünü bize çevir; Seninle beraber ya Sana

karşı tedbir (küstahlığın)dan bizi çıkarıp kurtar; bizi nurunla kendine kavuştur; huzurunda kulluğun sadakatiyle bizi ayakta tut! Tedbir karanlıklarını kalbimizden çıkar! Tefviz nurunu esrarımızda yay; bizim için beğenmişliğin güzelliğine bizi şahid eyle, ta ki bizim hakkımızda vereceğin hüküm ve beğeneceğin husus kendimiz için seçip beğendiğimiz şeylerden bize daha sevimli olsun! Bizi apaçık hak ve hakikate erıştır; ilmi'l-yakîn (kesinlik kazanan bilgidен) bize öğret!

Ey en yüce! Ey çok büyük! Ey yegâne zengin! Ey iyilik sahibi! Ey çok bağışlayan! Ey hilm sahibi! Ey Rahmân (c.c)! Ey Rahîm (c.c)! Ey Mevlamız! Ey kudret sahibi! Ey Mevlamız! Ey çok bağışlayan! Ey lütuf sahibi! Ey her şeyden haberdar olan! Ey ilahımız, Senin iyilik ve kerem yüzünün kemalinin celaliyle; büyük nurun ziyasıyla; ilmin tahkikinin tetkikiyle Senden istiyoruz: Ey yegâne ilim sahibi, kalblerimiz üzerine zikir ve hikmet nurundan his ve müşahedemizle anlayabileceğimiz ölçüde indir! Taki Seni unutmayalım ve ebediyen Sana isyan etmeyelim.

Bizimle iyi niyet, doğruluk, ihlâs, gönülden gelen korku, heybet hayâ, murakabe, nur, sevinç, kuvvet, koruma, gûnahtan muhafaza, düzgün konuşma, apaçık ifade, anlayış ve Kur'an'ı bir araya getir, aramızdaki mesafeyi kaldır! Bizi sevginle has kullarından ve seçkin dostlarından eyle! Sen bizim için kulak, göz, dil, kalb ve el ol! Bizi destekleyici ol! Ey yardıma koşan! Ey duaları kabul buyuran! Ey her şeyi işiten ve gören! Ey her şeyden haberdar olan!

Allah'ım! Senin isimlerin esrarının toplayıcı vasıflarıyla, sıfatların görüntülerinin letaifiyle, zatın varlığının öncesizliğiyim. Senden şunu istiyoruz: Kalbimizi hidayet nurunla nurlandır, marifet sevgini bize ilham et, himayen perdesiyle kusurlarımızı örtüp gizle, üns ve ülfetimizi kendinle sağla, şevk ve muhabbetimizi kendine doğru çek, Senden korkmamızı gerçekleştir; taki Senden başkasından bir şeyler umud etmeyelim, senden başkasından korkmayalım.

Allah'ım! Sana güvenmeyi bize nasib eyle, Sana bağlanıp dayanmayı bize rızık eyle! Senin için sevmeyi, Sana yaklaşmayı, Seninle birlikte bulunurken edep üzere olmayı bize ihsan eyle! Şüphesiz ki Sen göklerin ve yerin nurusun. Sana komşu olmak büyük bir şeref ve izzettir; övülmen pek yücedir, isimlerin çok mukaddestir, şanın pek büyüktür. Senden başka ilah yoktur. Bizi de, dinimizi de selamete erdir, imanımızı kemale kavuştur, irfanımızı tamamlı bütün

mevcudiyetimizle bizi kendine çevir, bizi nefsimizle başbaşa bırakma, bir an olsun ve daha az bir zaman olsun bizi nefsimizle bir arada tutma!

Sana kavuşma hissini bizde uyandır ve bu hususta şevkimizi arttır, bizi Senden ayıran her ayırıcıdan ayırıp kurtar, o bizi uzaklaştırdıkça Sen bizi kendine yaklaştır; bilmediğimiz zaman bize öğret, öğrettiğin zaman da bize anlayış bahşeyle! Ey Evvel (c.c)! Ey Âhir (c.c)! Ey Zâhir (c.c)! Ey kudreti her şeye yeten! Ey bağışlayıcı! Ey her şeyi bilen!

Ey Mevlam! Ey kudret sahibi! Ey Mevlam! Ey bağışlayan! Ey lütuf ve kerem sahibi! Ey her şeyden haberdar olan!

Ya İlahi! Kendi işimde cahil olduğumu bilmemiş olsaydım sürçmelerimden şikâyet etmezdim. Hatalı hallerimi hatırlamamış olsaydım gözyaşlarım akıp gitmeyecekti. O halde Rabbim, dağınık sürçmelerimi akıtılan gözyaşlarımla ıslah eyle, az iyiliklerle çok günahları bağışla!

Ya İlahi! Günah ve isyanlar dilimi konuşamaz hale getirdi. Amelden başka hiçbir vesile ve vasıtam yoktur, emel ve arzumdan başka da bir aracım mevcut değildir!

Ya İlahi! Senin cömertlik ve kereminden yana olan iyilikler beni gayeye doğru bir hayli yaklaştırdı; kötülük ve günahlar ise beni tutup Senin afv ve mağfiretinin kapısına attı. Muhakkak ki umudum hiçbir zaman Senden kesilmiyecektir. Eğer Sana karşı günah ve isyanda bulunacak olursam, herhalde Senden korkum da devam edecektir.

Ya Rabb! Sana itaat edecek olursam, Sana karşı günah ve isyandan sakınmaya ancak Senin korumanla güç getirebilirim. İbadet ve taatte bulunmaya da hiçbir güç ve kuvvetim yoktur, ancak Senin kabza-i kahrında bulunan bu acize olan tevfikinle mümkündür. Ama Senin lezzet veren dairende dolaşan kimse nasıl korkar.

Ya İlahi! Bu aciz kulun nereye gitsin? Şüphesiz ki ben iradesi elinden alınmış, güç ve kuvvetten soyunmuş bir kulum. Kuvvetimin zayıflığından, tedbirimin yetersizliğinden Sana başvuruyorum; Sen merhamet edenlerin en çok merhamet edenisin ve Sen zayıfların Rabbisin! Evet, Sen benim Rabbimsin, beni kime bırakıyorsun: Bana kötü niyetle saldıran bir kula mı, yoksa durumumu emrine havale ettiğin bir düşmana mı?

Bütün bunlarla beraber eğer Senin bana karşı bir gazabın yoksa hiçbir sıkıntıya aldırış etmem. Ama Rabbim, Senin afiyet bahşetmen bana her şeyden geniştir. Rabbim! Dua ve isteğimi hicap arkasında bırakma, talebimi reddetme, beni hasretimle başbaşa bırakma ve beni kendi güç ve kuvvetime terketme! Acizliğime merhamet et, fakirlik ve perişanlığımı acı! Kırılan kalbimi sen tamir et, horluk ve hakirliğime merhamet eyle!

Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Rahmân (c.c)! Ya Rahîm (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ey fazilet ve İhsan sahibi! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ey merhamet ve mağfîret sahibi! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ey azamet ve saltanat sahibi! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ey izzet ve burhan sahibi! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)! Ya Allah (c.c)!

Ey celal ve ikram sahibi! (İlim ve kudretin) her şeyi kapsamıştır; rahmet ve ilmin her şeyi içine almıştır. Fazilet ve ihsanınla cömertlik et bize. Minnet ve hilminle hakkımızda tecellilerde bulun! Ey yegâne ihsan sahibi! Ey varlığı güzelleştiren! Ey nimeti bol olan! Ey iyilik ve fazilet sahibi! Ey vergi ve nimet sahibi! Ey cömertlik ve kerem sahibi! Ey azamet sahibi, ey Arş-i azim sahibi! Allah'ım! Senin İsm-i Azamınla istiyoruz, o İsm'in ki çok büyüktür; kimi saadete erdirmek, rahmetine kavuşturmak ve ilhamına mazhar kılmak istersen o isminle Sana dua etmesini bahşedersin. Arşından akseden izzet ve şeref ahdin hakkı için, kitabından akseden yüksek merhametin hürmeti için, rahmet ve mağfîretinden bizi doğrultup düzeltecek ölçüde ve bize tertemiz bir hayat yaşatacak nitelikte nasib eyle! Ey her şeyi kudret elinde toplayıp bulunduran! Ey kendisini bağışta bulunmaktan hiç kimsenin men edemediği yüce Mevla (c.c)! Ey istemeden lütuf ve nimetler veren! Bize sahip çık ve bizi himayen altına al. Mevlamız (c.c)! Sen bize başkasından yeğsin, ey Mevlamız! Ey yegâne kudret sahibi Mevlamız (c.c)! Ey mağfîret sahibi, ey lütuf sahibi! Ey her şeyden haberdar olan!

Ey İlahımız (c.c)! Bizi ihlâs üzere bulunan kullarından kıl ve Senin varlığın ve birliğin hakkında kesin bilgi ve kati iman sahibi bulunan kulların yolunda yürümemizi sağla! Bizi kendi hıfzınla koru, şefkatinle bizi muhafaza eyle, taki güven içinde bulanan kullarından olalım. Bizi kendi yoluna erdştir, taki âlimlerden olalım. Şüphesiz ki

benim velim (yegâne sahibim), o kitabı indiren Allah'tır (c.c) ve O (c.c), bütün salihlere de velilik ediyor. Bu cümleyi düşünür de zikredersin ve sonra şöyle dersin: "Allah (c.c) koruyanların en hayırlısıdır ve O (c.c), merhamet edenlerin en çok merhamet edenidir Allah'ın rahmeti sadık mürsellerin (a.s) efendisine (s.a.v) olsun! O (s.a.v) önce gelen Peygamberlere nübüvvetiyle tekaddüm etmiş ve âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir. Yaratılmışlardan önce gelenlerle sonra gelecek olanların sayısınca ve hakkında ilahi hükmün gerçekleştiği yaratıklar adedince ve zikredenler, düşünenler sayısınca salât-u selamlar olsun O'na. Rahmet ve Selam sıfatlarından bahşedilen kabule has olan ve devam üzere bulunan bir SALÂT O'na (s.a.v) olsun ki bu dünya durdukça devam etsin, varlık ahkâmının bekasıyla ebedi olsun! Salâtu selam o Peygamberin (s.a.v) al ve eshabına (r.a), evlad ve zevcelerine (r.a) ve tertemiz soyuna (r.a) olsun! Nimetini verdiğiğine karşılık Allah'a (c.c) hamdolsun.

Ey her şeye gücü yeten Mevlamız (c.c)! Ey günahları ve suçları bağışlayan! Ey luluf sahibi Mevlamız (c.c)!

Ey her şeyden haberdar olan! İzzet ve üstünlük sahibi Rabbim (c.c) (nankörlerin) isnad etmekte oldukları vasıflardan çok yüce ve münezzehtir. Gönderilen bütün Peygamberlere (a.s) selam ve âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun!" Ya erhamerrâhîmîn!

Yatsı Virdi:

Bu virde "Temcîd virdi" de denir. Bu virdi Gavs'ul-A'zam her gün yatsı namazını müteakiben okurdu. SÜBHANELLAH: Celaline layık bir tesbih. Ey nur ve azametleri olan! EL HAMDÜ LİLLÂH: Nimetleri yeterli ölçüde olan, Şiddet ve azabını defeden, bütün hallerde lutfunu fazlasıyla verecek olan O'na (c.c) çokça hamdolsun. LÂ İLÂHE İLLALLAH: Hakikati arayanın tevhide; kalbi şekk ve şüphelerden, zan ve evhamdan uzak Hakk el-yakîn derecesinde ihlâs üzere olanın şهادeti. ALLAHU EKBER: Kapsam ve kuşatılmadan çok büyük olan. İdrak edilemeyen, bilakis kendisi her şeyi idrak eden, her varlığı kapsayıp kuşatan, bütün cihetleriyle varlığı ihata eden, dereceleri yüksek olan Allah (c.c). Ve La havle ve la kuvvete İlla billahil'aliyyil'Azîm.

Ey İlahımız (c.c)! Büyüklükler üzerinde azamet sahibisin; Sen hem yücesin hem büyük, hem ulusun. Fakirlere karşı kerem ve iyilikte, zenginlere karşı yine ihsan ve keremde bulunursun. Sen hem çok

zengin, hem çok iyilik sahibisin! Âsi ve günahkârlara karşı, itaat dairesine girenlere minnet edersin. Rahmetin genişliğiyle bu iki sınıfı da gözetirsin. Sen hem Rahmân (c.c), hem Rahîm'sin (c.c)!

Gizli halimizi, açık durumumuzu bilirsin. Sen bizi bizden daha iyi bilirsin. Senin tedbirinin yanında kulun hiçbir tedbiri olamaz! Senin maişetinle beraber onun için hiçbir irade düşünülemez. Her şey Senin takdirinle vucud bulur. Senin varlığın olmamış olsaydı mahlûkat olmazdı. Senin sanatındaki hikmet olmamış olsaydı, işlenip meydana getirilen şeyler bilinmezdi. Âdemoğullarını yarattın, onları güzel amellerle, kötü ameller arasında imtihana tabi tuttun. Seni tanımaları için de onları şu âleme getirdin. Zahiri görüntülerle onları batını şeylerden uzak tutup ara yere perdeler koydun. Dilediğine de TEVHÎD'in sırrının sırrına karşı kapı açtın, keşif yolunu kolaylaştırdın. Böylece bu keşfe mazhar olanlar KEVN ve TEKVÎN'e, KÂİNAT ve esrarına şahid oldular. Bununla onları batını sırrın ince manalanyla mezahirin mezahirinde HAZARAT-I KUDSÎYE'ne şahid eyledin. Çeşitli tecellilerle onlara kudsiyet huzurlarının görüntülerini gösterdin.

Ya İlahi (c.c)! Şeytan için ne gibi bir hile olabilir? O zayıftır, Senin kuvvetin karşısında bir hiçtir. Gönülleri yenip paslandıran ne olabilir. Senin envarın zuhuru karşısında?

Ey İlahımız (c.c)! Sen bir kalbi tamir ettikten sonra bütün şeytanlar oradan ayrılıp bozguna uğrar. Sen bir kuluna inayet yüzün çevirecek olursan artık hiçbir kimsenin onun üzerinde hükümranlılığı kalmaz. Sen ehadiyyet ile vasıflanmışsın; ibadete layık ancak Sensin. Has kulların ruhlarını benzerlikler yularından kurtarıp şuhud fezasına ileterek sıkıntıdan uzaklaştırdın. Sen her şeyden EVVEL'sin. Her şeyden de Sonrasın. Her şey yok olucu, sonradan meydana gelicidir. Her şey kaybolucudur; her mevcud Senin vücudunla var olmuştur. Ruhlar için hayat ancak Senin şuhudunla mümkündür. Ruhlara işaret ettin, onlar da Sana cevap verdiler. Gönüllerden (keşif perdeyi) kaldırdın da beden heykelleri için hoş bir hal aldılar. Ruhları Sana uygunluk üzere cevap verir. Kalıplardaki kalbler Senin emr-u iradeni anlar ve Sana yönelip arz-ı ubudiyyet ederler.

Ey İlahımız (c.c)! Gönüllerimizi kir ve pastan temizle, taki Senin indireceğin ilham ve inayetlere, varlığın kudretinin tecellilerine uygun bir yer olsun. Bizi TEVHÎD'in bütün sadeliğiyle ağyarın

mundarlığından kurtar, taki Senin efalinden başkasına şahid olmayalım. Sıfatından başkasını görmeyelim; zat-i kibriyanızın tecellisinden başkasına gönül vermeyelim. Sen karşılıksız olarak çok vericisin, vergin sınırsızdır. Doğru yolu göstericisin. Kudretin her şeye yeter. En müşkül kapılar ve en katı gönülleri açıcısın.

Ey İlahımız (c.c)! Hayrın hepsi şüphesiz ki Senin elindedir. Hayrı bağışlayan ve onu veren ancak Sensin. Bunun bilgisi kuldan gizlenmiştir; nereden, hangi cihetten geleceğini bilmez. Yolları ona göre belirsizdir, meçhuldür. Sen ona delil olmadığın, elinden tutmadığın ve onu doğruya iletmediğin müddetçe bu böyledir.

Allah'ım! Boyun bağımızdan tut, bizi daha iyiye ve daha mükemmele doğru çek; bizi kendi canibinden daha geniş, daha özel ve daha tamam ve umumi olanıyla hususlandır. Çünkü avuçlar ancak cömert zengine açılır; rahmet ancak çok merhametli ve çok bağışlayıcı olandan istenir. Sen öyle bir MAKSAD'sın ki hiçbir arzu ve murad o maksadı aşmaz ve Sen öyle bir hazinesin ki sınırın ve tükenmen yok!

Allah'ım! Bize umduğumuzun fevkinde ve hiçbir gönlün düşünemediği ölçüde ver. Sen ki karşılıksız verensin, çokça cömertsin! İstekleri karşılırsın! Verdiğine kimse mani olamaz, men ettiğin şeyi hiç kimse veremez. Hükmettiğin şeyi hiç kimse reddedemez; kararı bağladığın şeyi hiç kimse değiştiremez. Sapıttığın kimse için hiçbir yol gösterici bulunmaz; hidayete erıştirdiğini de hiçbir kimse sapıttıramaz. Çünkü ancak Sen hükmedersin ve kimse Senin üzerine hüküm veremez. Hiçbir baht ve makam sahibi fayda veremez; baht ve makam Sendendir. Senin ayakta tuttuğunu kimse oturtamaz. Merhamet ettiğine kimse azab edemez. Kimin kalb gözünün önünden hicabı kaldıracak olursan artık onu perdeleyen bulunmaz. Kime inayet nazarıyla bakacak olursan onun günah üzüntüleri kalmaz. Kimi koruyacak olursan günah kir ona yapışmaz. Hakikat Sen hem emrettin, hem men ettin. İbadet-u taate karşı hiçbir kuvvetimiz, gūnahtan kaçınmaya da gücümüz yoktur, ancak Seninle güç ve kuvvetimiz olabilir. Kendi kuvvetinle bizi taat üzere kuvvetlendir, güç ve kudretinle de bizi gūnahtan uzaklaştır, taki Sana Senin taatinle yaklaşabilelim, Senin ma'siyetinden uzaklaşabilelim ve muhabbetten doğan hidayetin vasfına gire bilelim, Sana kulluk adabı üzere olalım, Rububiyetin celaliyle itaatkâr olalım!

Allah'ım! Dilimizi zikrinle meşgul eyle, organlarımızı Sana şükretmekle ayakta tut, canlarımızı Senin emrine kulak verip itaat eder kıl. Bizi kendi mekrinden güvene kavuştur ve tamamen güvene de kavuşturma, taki Senin izzetinin azametini durmadan dinleyip itaat üzere bulunalım. Senin heybetinin satvetinden hep korku üzere bulunalım. Çünkü büyük zararı göze alanlardan başkası Allah'ın mekrinden emin olmaz.

Allah'ım! Bizi nefislerimizin şerrinden, amellerimizin gösterişinden ve şeytanın hilesinin şerrinden kurtarıp emniyete kavuştur. Bizi has dostlarından eyle, o dostların ki şeytanın onlar üzerinde hiçbir saltanatı yoktur. Çünkü şeytanın ancak, kendisinden tevfik nurunu aldığı kimse üzerinde kuvvet ve hükümlerliği olabilir. Ve o, ancak Senin gaflet ile örttüğün gönüllere yaklaşabilir; hakir görüp uzaklaştırdığın kalblere el uzatabilir.

Ey İlahımız! Kulun ne gibi bir hilesi olabilir? Sen onu oturtacak olursan, sen onu uzaklaştıracak olursan onun ne gibi bir vuslatı tahakkuk edebilir. Her türlü davranışlar ancak Senin müsaadenle olur. Kulun dönüp dolaşacağı ve varıp yatacağı yer ancak Senin ilminle sabit olur. O halde her türlü davranışlarımızı kendine doğru çevir; şükrumüzü kendine has kıl; Sana yönelmekle bütün yönlerimizi ve onlarla olan ilgimizi kes; her hususta güvenimizin Sana olmasını sağla. Her işin başı Sensin ve her şey er-geç Sana dönüktür!

Ey İlahımız! Şüphesiz ki ibadet-u taat ve isyan ile günah, kulu içinde taşıyan iki gemidir, bunlar meşiet (irade) denizinde hareket halinde olup selamet ya da helak (mahvolma) sahiline doğru yaklaşmaktadırlar. Selamet sahiline ulaşan mutludur ve Sana yakındır. Helak (yok olma) sahiline ulaşan ise bedbahttır ve Senden uzakta kalıp azaba uğramıştır.

Allah'ım! İbadet-u taat ile emreyledin. Günah ve isyandan da men eyledin; şüphesiz ki bu ikisinin de takdiri önceden sübuta ermiştir. Kul Senin tasarruf kabzinde bulunuyor, yuları Senin elinde, onu bu ikisinden birine doğru çekip götürüyorsun. Kalbi Senin iki parmağın arasında bulunuyor, onu dilediğin gibi evirip çeviriyorsun!

Allah'ım! Kalblerimizi emrettiğin şeylere karşı sabit eyle; men ettiğin şeylerden de onu uzak bulundur! Çünkü kul için hiçbir güç ve kuvvet yoktur, ancak Seninle, senin kuvvetinle vardır. Seni her türlü noksanlıktan tenzih ederiz. Senden başka ibadete layık kimse yoktur.

Halkı iki kısım üzere yarattın ve onları iki fırkaya ayırdın. Biri Cennettedir, diğeri Cehennemdedir. İşte bu Senin hükmündür ve adalet ölçüleri içindedir. Takdirin haktır. Sırrın kapalıdır bu halk içinde. Bize nasıl bir muamele yapılacağını bilmiyoruz; Sen Sana layık olduğu şekilde bize muamele buyur. Bize bizim layık olduğumuz şekilde muamele etme; çünkü Sen korkulmaya layıksın ve bağışlamaya ehilsin!

Allah'ım! Bizi hayırlı fırkadan eyle ve yolda (ebediyete açılan caddede) sağda yürüyenler arasında bulundur! Kendi rahmetinle bize merhamet eyle, kendi ismetinle bizi haram ve kötülüklerden koru; taki kurtuluşa erenlerden olalım. Bizi kendine irşad eyle, taki Sana vuslat peyda edenlerden sayılalım.

Şüphesiz ki benim dostum, o kitabı indiren Allah'tır ve O, bütün salih kullara da velilik ediyor. Allah (c.c) koruyucuların hayırlısıdır ve O,merhamet edenlerin en çok merhamet edenidir. Allah'ın salât-u selamı Efendimiz Muhammed (s.a.v)'e olsun! O'nun (s.a.v) nuru yaratıklardan önce yaratılmıştır ve O (s.a.v) âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir. Halkdan gelip geçenler ve hayatta kalanlar, onlardan mutlu olanlar ve bedaht kalanlar sayısınca Efendimize (s.a.v) salât-ü selamlar olsun; öyle salât ki, sayıyı içine alır, sınırları kapsayıp kuşatır. Onun için ne bir had, ne bir sonuç vardır. Ebediyen devam etsin aralıksız sürüp gitsin.

Efendimize (s.a.v), Senin O'na olan salâtınla salât olsun, Senin devamınla devam etsin: Senin bekanla baki kalsın, onun için hiçbir nihayet olmasın! O'nun al ve eshabına, çoluk çocuğuna ve O'nun yolunda olan hanedanına da salât-u selam olsun! Hamd, alemlerin Rabbine (c.c) mahsustur.. Âmin, ya Mu'in! Bi rahmetike ya erhamerrâhimîn! (*Füyuzat-ı Rabbaniyye. Abdulkadir Geylani*)

EVRAĞ-I KADİRİYYE

*Eûzübillâhimineşşeytânirracîm, Bismillâhirrahmânirrahîm
Elhamdülillâhi Rabbil âlemîn. Errahmânirrahîm. Mâlikî yevmiddîn.
İyyâke na'büdü ve İyyâke neste'in. İhdinassırâtal müstakîm.
Sırâtallezîne en'amte 'aleyhim, ğayril mağdûbi 'aleyhim veleddâllîn.
(ÂMİN)*

İnnellâhe vemelâkitechû yusallûne 'alennebiyy, Yâ
eyyühellezîne âmenû sallû 'aleyhi vesellimû teslîmâ. *(Ahzab Suresi,56)*

Allâhümme sallî ve sellim ve bârik 'âlâ seyidinâ Muhammedin
ve 'âlâ âlihi ve sahbihî ecma'în.

Sübhâne rabbike rabbil 'izzeti 'ammâ yasîfûn ve selâmün 'alel
mürselîn, velhamdü lillâhi rabbil 'âlemîn. *(Saffat Suresi,180-182)*

Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Rasûlallâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Habîballâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Halîlallâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Nebiyyallâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Safiyyallâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Hayra Halkillâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Nûra 'Arşillâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Eminei Vahyillâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ men Zeynehullâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ men Şerefehullâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ men Kerremehullâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ men 'Azzemehullâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ men 'Allemehullâh
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Seyyid el Mürselîn
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ İmâm el Müttekîn
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Hâtemennebiyyîn
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Rahmeten lil 'âlemîn
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Şefî'al Müznibîn
Essalâtü vesselâmü 'aleyke yâ Resûle Rabbil 'âlemîn

Salevâtullâhi ve melâiketihî ve enbiyâihî ve hameleti 'arşihî ve
cemî'i halkihî 'âlâ Seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî
ecma'în.

Allâhümme sallî 'âlâ Seyyidinâ Muhammedin 'abdike ve
habîbîke ve Rasûlikennebiyyel ümmiyye ve 'âlâ âlihi ve sahbihî
vesellim.

Allâhümme sallî 'âlâ Seyyidinâ Muhammedin Nebiyyil Melihi
sâhibil mekâmil 'âlâ vellisânîlfasîhi. Allâhümme' al efdale salevâtike
ebeden ve enmâ berekâtike sermeden ve ezkâ tahiyyâtike fadlen ve
'adeden 'âlâ eşrefil halâikil insâniyyeti ve mecme'il hakâikil

îmâniyyeti ve tûrittecellîyâtıl ihsâniyyeti ve vâsiti ikdinnebiyyîn ve mukaddimi ceyşil mürselîn. Ve kâidi Rabbil enbiyâil mükerremîn. Ve efdalilhalki cema'in âmilî vâil 'izzil a'lâ. Ve mâlikî ezimmetil mecdil esnâ. Şâhidi esrârîl ezeli ve müşâhidi envâri sevâbı kılı velî ve tercümânî lisânîl kıdemi ve menbâil ilmi vel hilmi vel hıkemi mazhârî sırril cüdil cüziyyi vel külliyyi ve insani 'aynîl vücûdu 'ulviyyi vessüfliyyi râhi cesedil kevineyi ve'ayneyi hayâtiddâreynil mütehakkiki bi'alâ rutebil ubûdiyyeti velmütehल्लीki biahlâkil makamâtıl istifâiyyetil halîlil a'zami vel habîbil ekremi Seyyidinâ Muhammed ibni 'Abdillâhibni 'Abdilmuttalibi ve 'âlâ saîril enbiyâi vel mürselîn. Ve 'âlâ melâiketel mukarrabîn. Ve 'âlâ 'ibâdillâhissalihîne min ehliissemâvâti ve ehliil 'arâzın küllemâ zekerekezzâkirûn. Ve ğafele 'an zikrikel ğâfilûn. Ve sellim ve Radiyallahu 'an ashâbi Resûlillâhi ecma'in...*(İlahi Armağan)*

MEALİ: Rahmeti İlâhî'den kovulup taşlanmış şeytan'dan Allah'u Zülcelale sığınırım. Rahman ve Rahîm olan Allah'u Zülcelalîn adıyla.

Her türlü Hamdü Sena, âlemlerin Rabbi olan Allah u Zülcelale mahsustur. O ki, Rahman ve Rahîm'dir. Kıyamet gününün tek hakimi'dir. (Ey Rabbimiz) Ancak sana ibâdet eder, ancak senden yardım dileriz. Bizi doğru yola sevkeyle, gazaba uğramışların ve sapıtanların yoluna değil. Şüphe yok ki, Allah'u Zülcelâl de, melekleri de Nebî'ye (Allah'ın Rasulü Muhammed Mustafa'ya (s.a.v) selâtü selâm getirirler. Ey imân edenler. O'na siz de salât getirin, O'nu selametle anın.

Allah'ım! Sen Efendimiz Muhammed Mustafa'ya (s.a.v), O'nun soyuna ve kendisine uyan bütün müminlere rahmet et. Selamet ver. Kendilerini mübarek eyle. Kudret ve İzzet sahibi Rabbin, noksan sıfatlardan münezzeh ve berî'dir. İnsanların O'na izafe ettiklerinden uzaktır. Allah (c.c) ın Resulleri Peygamberlere selâm olsun. Her türlü Hamdü Sena, âlemlerin Rabbi olan Allah'u Zülcelale mahsustur.

***Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Rasûlü.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Sevgilisi.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Dostu.***

*Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Nebisi.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Temiz kulu.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın En hayırlısı.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Arş'ın Nuru.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Vahyi Emîn'i.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Tezyin ettiği.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Şerefli kıldığı.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Mükerrerem kıldığı.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Büyük yarattığı.
Salât ve selâm sana olsun Ey Allah'ın Öğrettiği.
Salât ve selâm sana olsun Ey Resullerin Efendisi.
Salât ve selâm sana olsun Ey Muttakîlerin İmamı.
Salât ve selâm sana olsun Ey Nebilerin sonuncusu.
Salât ve selâm sana olsun Ey âlemlere Rahmet olan.
Salât ve selâm sana olsun Ey günahkârların şefaâtçisi.
Salât ve selâm sana olsun Ey Âlemlerin Rabbi'nin Rasûlü.*

Allah'ın (c.c), meleklerinin, peygamberlerinin, arşını taşıyanlarının ve bütün mahlûkatının salât ve selâmı Efendimiz Muhammed Mustafa (s.a.v) ya, O'nun soyuna, Ashabına ve kendisine uyan bütün mü'minlere olsun.

Allah'ım! Sen ümmî Nebîn, Rasûl'ün, Habîbin, kulun Efendimiz Muhammed Mustafa'ya (s.a.v), O'nun soyuna, ashabına ve kendisine tabi olan bütün müminlere rahmet eyle.

Allah'ım! Sen yüce makam sahibi fasih lisanlı, güzel ahlâklı Efendimiz Muhammed Mustafa (s.a.v) Nebî'ye Rahmet et.

Allah'ım! Ebedî Rahmetlerinin en faziletlisini, Sermedi bereketlerin en artanını, adet bakımından tahiyetlerinin en temizini; insan olarak yaratılanların en şerefli, iman hakikatlerinin karargâhı, iyilik tecellîlerinin merkezi, Rahmânî esrarının nüzul mahalli, Rabbani vahdet ülkesinin sır evi, bütün Peygamberlerin ahd ve mîsâk vâsıtası, Rasûller ordusunun öncüsü, bütün şerefli Peygamberlerin kumandanı, bütün mahlûkâtın en üstünü, yüce izzet sancağının taşıyıcısı, yüce kerem dizgisinin sahibi, ezel sırlarının şahidi ilk nurların müşahidi, Kur'ân'ın tercümanı, ilmin, ahlakın ve hikmetlerin kaynağı, cüz'î ve küllî

ni'metlerin zuhur mahalli, insanın ulvî ve süflî yanlarının gözbebeği, her iki âlemin varlığının nuru, iki cihanın gözü, sana kulluğun en yüce derecesinin göstericisi, ahlâkların en yücesi ile ahlâklanan, en büyük dostun, en şerefli Habîbin, Efendimiz Abdülmuttalib oğlu Abdullah oğlu Muhammed'e (s.a.v), diğer Nebilere, sana yakın olan meleklerle, salih kullarına ve göklerde ve yerde olanların hepsine ver. Seni zikredenler Seni zikrettikçe, zikirden gafil kalanlarda gafil kaldıkları müddetçe sen ver Allah'ım.

Allah'ı Zülcelâl Resûlünün (s.a.v) bütün Ashabından da (r.a) Razi olsun... (ÂMİN)



ABDULKADİR GEYLANİ(K.S) HAZRETLERİNİN TESBİHATİ ED'İYYETÜ'L-EZKAR

EuzübillahimineşşeytanirracyimBismillahirrahmanirrahim

Bismillahi Ya Kerîmü, Bismillahi Ya Hannanu, Bismillahi Ya Mennanu, Bismillahi Ya Kahharu, Bismillahi Ya Settaru, Bismillahi Ya Gaffaru, Bismillahi Ya Azizü, Bismillahi Ya Evvelü, Bismillahi Ya Ahiru, Bismillahi Ya Rahmanu, Bismillahi Ya Rahimü, Bismillahi Ya Rabbü, Bismillahi Ya Allahu Celle Celalühü.

Bismillahi Vela Havle Vela Kuvvete illa billahil Aliyyil Azîm. Velhamdu lillahi Rabbil Alemiyn.

Elhamdulillahi hamden kesîran tayyiben mübareken fihi kema yuhibbu Rabbüna en yuhmede veyenbeği lehû. Allahümme ya Rabbi lekel hamdü kema yenbeği li celali vechike ve li-azimi sultanike.

Euzübillahis-Semî'il-Âlimimineşşeytanirracyim.(3defa)

Bismillahirrahmanirrahim.

Lev enzelna hâzel-Kur'ane alâ cebelin leraeytehu hâşian mütesaddian min haşyetillahi vetilkel-emsalü nadribühâ linnasi leallahüm yetefekkerun. Hüvallahüllezi lâ ilahe illa hüve, âlimü'l-gaybi ve'ş-şehadeti hüve'r Rahmanu'r Rahim

Hüvallahül-lezi lâ ilahe illa hüve, el-Melikü'l Kuddûsü's Selamü'l Mü'minül Müheyminül Azizül Cebbaru'l-Mütekebbir, Subhanallahi amma yüşrikûn.

Hüvallahu'l Hâliku'l Bâriu'l Musavviru lehül Esmâül hüsnâ, yüsebbihu lehü mâfis-semavati vel-ard, vehüvel Azizül Hâkim.

Hüvallahül-lezi la ilahe illa hüve'r-Rahmanu, er-Rahimü, el-Melikü, el-Kuddüsü, es-Selamü, el-Mü'minü, el-Müheyminü, el-Azizü, el-Cebbarü, el-Mütekebbiru, el-Hâliku, el-Bâriu, el-Musavviru, el-Gaffaru, el-Kahharu, el-Vehhabu, er-Rezzaku, el-Fettahu, el-Alîmü, el-Kâbizu, el-Bâsîtu, el-Hâfidu, er-Râfiu, el-Muizzu, el-Müzillü, es-Semiu, el-Basîru, el-Hakemü, el-Adlû, el-Latifü, el-Habîru, el-Halîmu, el-Azîmu, el-Gafuru, eş-Şekuru, el-Aliyyu, el-Kebîru, el-Hafîzu, el-Mukîtu, el-Hasîbu, el-Celîlü, el-Kerîmü, er-Rakîbu, el-Mucîbu, el-Vâsiu, el-Hakîmü, el-Vedûdu, el-Mecîdü, el-Bâisü, eş-Şehidü, el-Hakku, el-Vekîlü, el-Kaviyyü, el-Metînü, el-Veliyyü, el-Hamîdü, el-Muhsi, el-Mübdîü, el-Muîdü, el-Muhyi, el-Mümiyyü, el-Hayyu, el-Kayyumü, el-Vâcidü, el-Mâcidü, el-Vâhidü, el-Ehadü, es-Samedü, el-Kâdiru, el-Muktediru, el-Mukaddimu, el-Müahhiru, el-Evvelü, el-Âhiru, ez-Zâhiru, el-Bâtînü, el-Vâlî, el-Mütealî, el-Berru, et-Tevvâbu, el-Müntekîmü, el-Mün'imü, el-Afuvvu, er-Raûfu, Mâlikül-Mülki, Zül-Celâli vel-ikrâm, er-Rabbu, el-Muksîtu, el-Câmiu, el-Ganiyyü, el-Muğnî, el-Mu'tî, el-Mâniyu, ed-Dârru, en-Nâfiu, en-Nûru, el-Hâdî, el-Bedîu, el-Bâki, el-Vârisü, er-Raşîdü, es-Sabûru, es-Sâdiküs Settarul Hannanul Mennanud Deyyanul Burhannu Celle Celalühü,

Hüvallahül-Vahidül-Ehadül-Ferdüs-Samedüllezî lem yettehiz sahibeten vela veleda. Lem yelid velem yûled velem yekûn lehü küfüven ehad. Lehül-esmâül-hüsnâ ves-sıfatül ulyâ. Velehül-meselül-a'lâ velehü ma fissemavati vema fil ardı vehüvel Azîzü-Hakîm.

Leyse kemislihi şey'ün vehüves-Semîul-Basîr. Lâ tüdrikühül-ebşâru vehüve yüdrikül-ebşâra vehüvel-Latifül-Habîr. Hüvel-Evvelü vel-Âhiru vez-Zâhiru vel-Bâtînu vehüve biküllü şey'in Alîm.

Salavâtullahi ve melâiketihî ve enbiyaihî ve rusulihî ve hameleti Arşihî ve Cemîi halkihî alâ Seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ecmaîn.

Allahümme salli ve sellim ala seyyidinâ Muhammedin abdike ve nebiyyike ve habîbike ve rasûlike'n-nebiyyil-ümmiyyi ve alâ alihî ve sahbihî vesellim.

Allahümme salli âlâ seyyidinâ Muhammedinin Nebiyyil melihi sahibil-makamil-a'lâ vel-lisânîl fesîhi.

Allahümme'c-al efdale salavatike ebeden ve enmâ berekâtike sermeden ve ezka tehiyyâtike fadlen ve adeden alâ eşrafil halaikil ihsâniyyeti ve mehbîti esrârî'r-Rahmâniyyeti ve arûsi memleketi'r – rabbaniyyeti ve vâsitati ikdin-nebiyyine ve mukaddimi ceşşil-mürseliyn ve kâidi rakbil-enbiyâil-mükerrimîne ve efdalil-halkı ecmaîn, hâmile livâil-izzil-a'lâ ve mâliki ezimmetil mecdil esnâ, şâhidi esrâril ezeli ve müşâhidi envâris-sevâbıkıl-üveli ve tercümâni lisânîl-kıdemi ve menbail-ilmî vel-hilmi vel-hikemi, mazharı sırrıl-cüz'î vel-külliiyi ve insânî aynil vücûdil-ulviyyi cesedi-süfliyyi ” ruhi cesedi keveynî”(3 defa) ve aynil-hayâtî-dâreyni, el-mütehaqqıkı bi-a'lâ rutebil ubûdiyyeti, vel-mütehallıkı bi ahlakıl makâmatıl istifâiyyeti, el halîlil A'zam vel habibîl ekremi, seyyidina Muhammedin-ibni Abdillâh ibni Abdulmuttalibi ve alâ sâiril-enbiyâi vel-mürselîne ve alâ ibadillâhis-sâlihîne, min ehliis-semavati vel eradîne, küllema zekerakez zâkirune ve gafele an zikrikel-gâfilüne vesellim ve radiyallahu an ashabi rasûlillâhi aleyhim ecmaîne.

Sübbuhun Kuddûsün Rabbûna ve Rabbül-melaiketi verruhu.(3 defa)

Vallahu Rabbî La şerîkelehu. Allahümme Ecir nî Minen-nâr.(3 defa)

Ve Edhilnel-Cennete meal Ebrâr. Ya Azîzü ya Gaffar. Ya Celîlü ya Cebbâr. Ya Mukallibel-kulûbü vel-ebşâru. İnneke âlâ külli şeyin Kadiyr.

Harrim vücûhunâ ve vucuhe ehliis-sünneti alen-nâri, bi-hürmeti Nebiyyikel-muhtâr.

Allahümmağfirlî zenbî inneke entet-tevvâbülgafûr.

Allahümmağfirlî ve tûb aleyye inneke entet-tevvabürrahiyim.

Allahümmağfirlî verhamnî ve edhilnel-cennete.

Allahümmağfirlî verhamnî ve elhiknî bir-rafıkıl-a'lâ.

Allahümmağfirlî verhamnî ve âfinî vehdinî verzuqnî vesturnî vahfaznî.

Allahümme inneke Afüvvün Kerimün tühıbbül afve fa'fü annî.

Allahümme tahhir kulûbenâ vağfir zünûbenâ ve hassin fûrûcenâ.

Allahümme lâ mânia limâ a'tayte vela mu'tiye limâ menaghte vela râdde limâ kadayte velâ yenfeu zel-ceddi minkel ceddü.

Rabbenagfirlena ve li ihvaninelleziyne sebekûna gıllan lillleziyne âmenü, Rabbenâ inneke Raûfun-Rahim.
Allahümmağfırli zünûbî veftahlî ebvabe rahmetike.

Allahümme lâ tekilnî ilâ nefsi tarfete aynin velâ tenzi, minnî sâliha mâ ağıtaye.

Allahümme innâ nes'elüke ilmen-nâfian ve amelen mütekabbelen ve rızkan halalen tayyiben.

Allahümme innî es'elüke bi ennî eşhedü enneke entallahu lâ ilahe illa entel-Ehadüs-Samedüllezî lem yelid velem yûled velem yekün lehü küfüven Ehad.

Allahümme innî es'elüke bi enne lekel-hamdü, lailahe illa entel Hannanul-Mennanu, bediyus-semavati vel ardı ya Zelcelali velikrâmi, ya Hayyu ya kayyûm.(3 defa)

Lailahe illa ente subhaneke amiltü sûen ve zalemtü nefsi fetüb aleyye inneke entet-tevvaburrahim.

Lailahe illallahu adede hayatihi.

Lailahe illallahu adede hasâtihi.

Lailahe illallahu adede habbatihı.

Lailahe illallahu adede kelimatihı.

Lailahe illallahu adede halkıhi.

Lailahe illallahu zinete arşıhi.

Lailahe illallahu mil'e semavatihi.

Lailahe illallahu mil'e ardıhi.

Lailahe illallahu adede ilmihi.

Lailahe illallahu adede hilmihı.

Lailahe illallah Muhammedün Rasulullah adede misle zâlike meahu, velhamdülillahi misle zalike meahu.

Sübbhanallahu adede halkıhi.(3 defa)

Subhanallahu rızâ nefsihi.(3 defa)

Subhanallahu zinete arşıhi.(3 defa)

Subhanallahu midâde kelimatihı.(3 defa)

Subhanallahu ve bi hamdihi adede halkıhi ve rızâ nefsihi ve zinete arşıhi ve midade kelimatihı ve münteha ilmihi ve minnetihı ve rahmetihı ve re'fetihi vela havle vela kuvvete illa billahil Aliyyil Aziym.(3 defa)

Lailahe illallahu vahdehu la şeriykeleh lehül-mülkü velehül-hamdü yuhi ve yümiytü vehüve hayyun la yemûtü bi-yedihil hayr vehüve âlâ külli şey'in kadiyr.(10 defa)

Eşhedü en lailahe illallahu vahdehu la şeriykeleh, ilahen vahiden ehaden sameden lem yettahiz sâhibeten vela veleden velem yekün lehü küfüven ehad.(10 defa)

Bi-hürmeti seyyidel mürseliyn ve bi-hürmeti Tâ-ha ve Yâsîn velhamdülillahi Rabbil-âlemiyn. âmiyn yâ Muîyn.(*Ed'iyetl-Ezkar, Abdulkadir Geylani, Derl. Eş-şeyh es-Seyyid Mustafa Hayri Malatyavi, İstanbul-2007*)



ABDULKADİR GEYLANI (K.S) HAZRETLERİNİN MÜNACATI

Bismillahirrahmanirrahim

**Elhamdulillahi Rabbil alemiyn Vessalatü vesselamu ala
Rasulina Muhammedin ve ala alihi vesahbihi Ecmayn**

Kendisinden başka ilâh olmadığına şهادet eder ve kemalat bakımından akılların ihata edemeyeceği kadar eksik ve noksanlardan münezzehtir.

O ilâh ki, kendisine uyulmak üzere Ahmed'i (s.a.v) bizlere hak peygamber olarak gönderdi. O Ahmed ki, cismi gittiği halde hakikatı Muhammediyesi devam etmektedir.

O Peygamber ki, bütün hayırları teyit ederek bizlere bildirdi. Aramızda ilmi, hilmi ve Allah'a yaklaştıracak ameli açıkladı.

Ey Allah'tan izzet ve yükseklik hazinesine ulaşmak isteyen talip O'nun yüce isimleriyle dua ve münacatta bulun.

Mütevazı bir kalple taharetlenip namazdan sonra de ki:
Allah'ım esma-ı hüsnâ hakkı için acilen yardım dilerim.

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİYM

Elhamdulillahi Rabbil alemiyn vessalatü vesselamu ala
Rasulina Muhammedin veala alihi vesahbihi ecmaiyn.

Ya Rahmân: (Ey kullarına acıyıp dünyada merhamet eden
Allah'ım) bana acıyıp merhamet eyle.

Ya Rahîm: (Ey ahiret hayatında yalnız müminlere sonsuz
merhamet eden Allah'ım) bana merhamet ederek halimi güzelleştir.

Ya Mâlik:(Ey âlemlerin tek sahibi ve maliki.)

Ya Kuddüs: (Ey bütün noksan sıfatlardan, ayıplardan,
kusurlardan, hatadan münezze olan Allah'ım) kalbimi bütün kötü
sıfatlardan temizleyerek mukaddes kıl.

Ya Selâm: (Ey kullarını tehlikelerden, sıkıntılardan, selâmet
ve huzura eriştiren Allah'ım) zatımı ayıplardan, sıfatımı
noksanlardan, işlerimi şerden koru ve vücuduma selâmet verip, belâ
ve musibetlerden muhafaza eyle.

Ya Mü'min: (Ey mümin kullarını ahirette gazap ve azaptan
emin kılan Allah'ım)gazabından ve azabından emniyet ihsan eyle.

Ya Müheymin: (Ey kullarını devamlı gözetleyen ve
himayesi altında bulunduran Allah'ım) beni himaye edip, her türlü
tehlikeden muhafaza eyle.

Ya Azîz: (Ey mağlûbiyet bilmeyen daima galip ve güçlü
olan Allah'ım)nefsimdeki zilleti giderip aziz eyle.

Ya Cebbâr: (Ey hükmünü ve dilediğini hakkıyla yerine
getiren Allah'ım) iyileşmesi zor, çözülmesi müşkül, tedavisi
olmayan her sıkıntıdan koru.

Ya Mütekebbir: (Ey izzet, şeref ve saltanatından dolayı
ihtişam ve büyüklüğünde tek olan Allah'ım) kibirlenip din ve din
ehline düşmanlık edenleri zelil eyle.

Ya Hâlik: (Ey bütün mahlûkatı yoktan var edip yaratan Allah'ım) şerrin her çeşidinden uzaklaştırarak muhafaza eyle.

Ya Bâri: (Ey eşyayı örneksiz yaratan, icat edip var eden Allah'ım) fazlını, keremini ve nimetlerini bize ihsan eyle.

Ya Musavvir: (Ey her şeye dilediği şekilde suret ve şekil veren Allah'ım) suretimi güzelleştirdiğin gibi siretimi de güzel eyle.

Ya Gaffâr: (Ey kulların günahlarını bağışlayan mağfireti çok olan Allah'ım) günahlarımı bağışlayarak tövbemi kabul eyle.

Ya Kahhâr: (Ey bütün güçleri yenen, isyankârları kahreden, mağlup eden Allah'ım) şeytanımı mağlup ederek kahreyle.

Ya Vehhâb: (Ey nimetlerini karşılıksız veren, bağışta bulunan Allah'ım) bağışta bulunarak ilim ve hikmeti ihsan eyle.

Ya Rezzâk: (Ey mahlûkata ve kullarına ihtiyaçları olan rızkı veren Allah'ım) kolaylıkla helâl rızık ihsan eyle.

Ya Fettâh: (Ey kullarına rahmet, hayır, ilim, rızık ve sır kapılarını açan Allah'ım) basiretimi açarak hayır kapılarının açılmasını ihsan eyle.

Ya Alîm: (Ey her şeyin başını ve sonunu, açık ve gizlisini hakkıyla bilen Allah'ım) ilimle şereflendirerek faziletleri ikram eyle. (Faziletlere ulaştır.)

Ya Kâbid: (Ey dilediğinin nefsinin, rızkını ve feyzini alan ve tutan, sıkı ve daraltan Allah'ım) her muanidin (inatçının) kalbini göğsünü daraltarak din ve din ehline saldırmamasını engelle.

Ya Bâsit: (Ey dilediğinin nefsinin rızkını, ilmini onlara veren, onu açan, rahatlandıran ve genişlendiren Allah'ım) nefsimi rahatlat, ilmimi çoğalt, feyzinle kalbimi nurlandır, göğsümü genişleterek rahatlığa kavuştur.

Ya Hâfid: (Ey dilediği şeyi alçaltan, en yukarı dereceden en aşağı dereceye indiren Allah'ım) münafıkların (nifak ehlinin) kadir ve kıymetini düşürerek en aşağı dereceye indir.

Ya Râfi:(Ey dilediği şeyi yükselten, en aşağı dereceden en yukarı dereceye kaldıran Allah'ım) esrarınla derecemi âli ve yüksek kıl.

Ya Mu'iz: (Ey dilediğini aziz, güçlü kılıp şereflendiren Allah'ım) beni ve müminleri buna ehil yaparak aziz eyle.

Ya Muzill: (Ey dilediğini zelil, hor, hakir kılan ve makamlarını en aşağıya indiren Allah'ım) zalimlerin cümlesini (tümünü) zelil, hor ve hakir eyle.

Ya Semi': (Ey her şeyi, gizli açık söylenenleri en iyi bir şekilde işiten, duyan, dua ve ibadetleri kabul eden Allah'ım) dua ve ibadetlerimi dergâhında kabul eyle.

Ya Basîr: (Ey her şeyi en ince teferruatına kadar en iyi bir şekilde gören Allah'ım)ıslah olunan, kabul görülen kullarından eyle.

Ya Hakem: (Ey hükmü red edilmeyen tek hâkim, hükmünde hakkı yerine getiren Allah'ım.)

Ya Adl: (Ey verdiği hüküm ve kararlarda hiçbir şekilde adaletsizlik yapmayan tek adil.)

Ya Latîf: (Ey sonsuz lütufkâr olan, âlemlerde olan işlerin en ince işlerin sırlarını ve hassasiyetini bilen ve ilahi bir gizlilikte bulunan Allah'ım) Hakem, Adl ve Latif isimlerinin hakkı için lütuf ve ihsanlarda bulun.

Ya Habîr: (Ey tüm eşyanın hakikatine vakıf her şeyden tam olarak haberdar olan Allah'ım)Sen sır ve sırrın ötesini bilensin.

Ya Halîm: (Ey hilm sahibi, bekleyişi geniş ve yumuşak, suçluları hemen cezalandırmayan Allah'ım) Senden hilm ister ve tek dayanağım da hilmindir.

Ya Azîm: (Ey akıl ve idrakin erişemeyeceği derecede büyük ve azamet sahibi Allah'ım) büyük kerem ve ihsanından bize nasip eyle.

Ya Gafûr: (Ey kullarını çok bağışlayan, mağfireti ve yargılaması çok olan Allah'ım) günahkârların günahlarını bağışlayarak af eyle.

Ya Şekûr: (Ey kendisine itaatkâr olan kullarından razı olan, verdiği nimetleri onlara karşı daha çok artıran Allah'ım) bana ve sevdiklerine, nimetlerini artırarak ulaştır.

Ya Aliy: (Ey derecesinin ve yüksekliğinin sonu olmayan Allah'ım) benim ve sevdiklerimin makamlarını âli kıl.

Ya Kebîr: (Ey ululuk ve kibriyası hiç kimsenin erişemeyeceği büyüklükte olan Allah'ım) hayır ve kereminle bizi mükâfatlandır.

Ya Hafîz: (Ey semaları ve arzın içindekileri koruyan muhafaza ve hıfz edip hiçbir şeyi unutmayan Allah'ım) bizleri arazi ve semavî afetlerden muhafaza eyle.

Ya Mukît: (Ey yarattıklarını geçindiren, barındıran, her canlının rızkını veren Allah'ım) zahiri ve manevî rızıklarınla bizleri rızıklandır.

Ya Hasîb: (Ey cümle mahlûkatın ihtiyacını gören, herkesi hakkıyla hesaba çeken Allah'ım) ihtiyaçlarımı giderip bana kâfi ol.

Ya Celîl: (Ey büyük, ululuk, yüce, azamet ve celalet sahibi olan günahkâr kullarına kızan Allah'ım) düşmanlık ve mücadele ettiğim şeytani korkutarak çekindir ve kaçındır.

Ya Kerîm: (Ey kullarına çok cömert, keremi ve ihsanı bol olan Allah'ım) mevhibelerinden bol bol ihsan eyle.

Ya Rakîb: (Ey bütün kullarını tek tek gözeten, bütün varlıklar üzerinde görücü olan Allah'ım) düşmanlarıma karşı gözcü ve koruyucu ol.

Ya Mucîb: (Ey duaları kabul eden, kendisine yalvaranın duasını kabul eden Allah'ım) duada bulunanların duasını kabul eyle.

Ya Vâsi: (Ey nimeti bol, rahmeti ve ilmi kuşatmış olan, yarattığı âlemlerin ve kudretinin sonuna erişilmeyen Allah'ım) bana ikramda bulunacağın zahiri ve manevî rızıkları geniş eyle.

Ya Hakîm: (Ey hikmet sahibi her şeyi yerli yerinde ve en iyi bir şekilde yapan Allah'ım) varacağım yeri, meclisi en iyi bir şekilde yapmanı dilerim.

Ya Vedûd: (Ey iyi kullarını seven bu sevgiyi gönüllere koyan, kendisi de sevmeye en lâyık olan Allah'ım) Sen bizleri sev, kendini bizlere sevdin.

Ya Mecîd: (Ey şanı çok yüksek, değer ve şeref sahibi Allah'ım) Senden şeref, saadet, yardım ve sevgi isterim.

Ya Bâd (Ey kullarına elçi gönderen, ölümden sonra diriltlen Allah'ım) nefsimdeki düşmanları gidermeye yardım askerini gönder.

Ya Şehîd: (Ey mülkünde olan her şeye şahid olan, her yerde hazır bulunan, kendi yolunda ölenlere de ebedi hayat veren Allah'ım) dirilip varılacak yeri güzelleştir.

Ya Hakk: (Ey gerçekten var olan âlemleri hak olarak yaratan, varlığı hiçbir zaman değişmeyen Allah'ım) hakikat meşrebine ulaştırıp içenlerden eyle.

Ya Vekîl: (Ey kullarının işlerini gören, onların menfaatlerine kâfi olan Allah'ım) ihtiyaçlarımı gidermek için sen vekil ol.

Ya Kaviy: (Ey zaafa ve zayıflığa uğramayan çok güçlü ve kuvvetli Allah'ım) Senin gibi birinin vekil olması elbette yeterlidir, vekil ol ya Rab.

Ya Metîn: (Ey çok sağlam ve muhkavim olan, hiç bir zaman sarsılmayan Allah'ım) zafiyetimi giderip yardımını göndererek kuvvetli kıl ya Rab.

Ya Veliy: (Ey sevdiği kullarına yardım eden, iyi kullarına gerçek dost olan Allah'ım) Seni severek duada bulunan kullarına yardım ederek, sen de sev ve yardımlarında bulun.

Ya Hamîd: (Ey her âlemde, her lisanda, her varlığın dilinde hamd ile övgü ve sena edilen Allah'ım) Senin varlığına birliğine inanarak hamd ederim.

Ya Muhsi: (Ey bütün eşyayı kavrayan yarattığı her şeyin sayısını bir bir bilen Allah'ım) kullarının hatalarını adil bir şekilde sayıldığı günde adaletle değil rahmetinle muamele eyle.

Ya Mubdi: (Ey bütün eşyayı ilk kez var edip, yaratan Allah'ım) kereminle hidayet ve rahmet kapılarını aç.

Ya Muîd: (Ey bütün eşyayı hayattan sonra ölüme ve ölümden sonra hayata çeviren ve buna devam eden Allah'ım.)

Ya Muhyi: (Ey kullarını diriltten hayat veren, ömür bağışlayan, yaşamaları için sağlık veren Allah'ım) afiyet içinde güzel bir yaşam ihsan eyle.

Ya Mumîd: (Ey kullarını öldüren, canlarını alan, ölümü yaratıp kullarına ölüm acısını tattıran Allah'ım) din-i mübine düşmanlık edenleri acilen öldürüp helak eyle.

Ya Hay: (Ey daima diri olan, gerçek olarak yaşayan, sonsuz hayat sahibi olan Allah'ım) ölü kalplerimizi sana zikrederek dirilt.

Ya Kayyûm: (Ey bütün varlıkları, gökleri, yeri ve her şeyi ayakta tutan Allah'ım) sırlarımı muhafaza ederek kendine ulaştır.

Ya Vâcid: (Ey hazinelerinde hiç bir şey eksilmeyen, dilediğini dileği vakit bulan Allah'ım) beni sevindirecek şeyler ihdas eyle.

Ya Mâcid: (Ey şan ve şeref sahibi, şan ve şerefi akılların alamayacağı kadar muhteşem olan Allah'ım) sen bana işlerimde yardımcı ve vekil ol.

Ya Vâhid: (Ey tek olan, zatında ulûhiyet sıfatlarında ve yaptığı işlerinde tek olan Allah'ım)

Ya Samed: (Ey bütün mahlûkatı için başvurduğu tek merci, kendisi ise hiçbir ihtiyaç ve talebi olmayan Allah'ım.)

Ya Kâdir: (Ey kadiri mutlak olan hiç bir mahlûkatın yapma güç ve kudreti gösteremediği şeyleri ve imkânları var edip yerine getiren Allah'ım) düşmanlarımızı helâk ederek yok eyle.

Ya Muktedir: (Ey iktidar sahibi, her şeyi üzerinde istediğini yapma kuvvet ve kudretine sahip olan Allah'ım) bize hasetlikte bulunanlara azap eyle.

Ya Mukaddim: (Ey dilediğini öne geçiren, istediğini ileri alan Allah'ım) sırlarımı yücelterek öne al.

Ya Muahhir: (Ey dilediğini geri bırakan, istediğini arkaya alan Allah'ım) beni geri şeylerden koruyup afiyet ihsan eyle.

Ya Evvel: (Ey başlangıcı olmayan tek varlık olan Allah'ım) hayır ve hasenat yapıp gönderenlerden eyle.

Ya Âhir: (Ey nihayeti olmayan, ezelden ebede kadar var olan Allah'ım) kelime-i şahadeti getire getire ömrüme son verip ruhumu al.

Ya Zâhir: (Ey varlığı aşikâr olan, yarattığı eserleri ile güneş gibi varlığını kabul ettiren Allah'ım) açık ve zahiri nimetlerinden bize ihsan eyle.

Ya Bâtın: (Ey varlığını gizli tutan, sıfat ve eser tecellileri ile zatı ilâhîsini gizleyen Allah'ım) Seni bilen ve tanıyan ariflerden eyle.

Ya Vâli: (Ey bütün eşyada tasarruf sahibi olan, tek başına bütün âlemlerde olanları idare eden Allah'ım) bizlere acıyıp nasihat edecek kişileri başımıza getir.

Ya Müteâli: (Ey her şeye tam kudreti ile faik, mahlûkat sıfatlarından âli ve münezzeh olan Allah'ım) başımızdakileri ıslah edip doğru yola ilet.

Ya Ber: (Ey kullarına karşı ikramı ve iyiliği bol, mahlûkata karşı çok kayırcı olan Allah'ım) vergilerinden, nimetlerinden bize de ihsan eyle.

Ya Tevvâb: (Ey kullarının tövbelerini kabul eden günahlarını bağışlayan Allah'ım) günahlardan tevbe etmeyi nasip edip tövbemi kabul eyle.

Ya Muntakim: (Ey düşmanlarından öç ve intikam alan mücrimleri cezalandıran Allah'ım)

Ya Afuv: (Ey affı bol olan bağışlaması ve affetmesi çok olan Allah'ım) bize acıyarak fazl ve kereminle günahlarımızı affet.

Ya Raûf: (Ey son derece merhametli, acıması ve şefkati bol olan Allah'ım) dua ederek sana sığınan kullarına şefkat ederek dualarını kabul eyle.

Ya Mâlike'l-Mülk: (Ey mülkün ve bütün varlığın tek sahibi ve devamlı maliki olan Allah'ım) Sana ihtiyaçlarını arz edenlerin ihtiyaçlarını giderirsin.

Ya Zü'l-Celâli ve'l-İkrâm: (Ey celal, büyüklük, azamet, ikram ve iyilik sahibi Allah'ım) yağmur gibi yağın iyilik ve ikramlarından nasiplendirerek istifade edenlerden eyle.

Ya Muksit: (Ey adaletten şaşmayan âdil, tüm işlerini denk, uygun, yerli yerinde yapan Allah'ım) Görüş ve yönümü hak üzerine sabit kıl.

Ya Cami': (Ey mahlûkatı toplayan, bir araya getiren, dilediğini istediği yerde toplayan Allah'ım) mahlûkatını topladığın kıyamet gününde kemalatları toplayarak sana gelmeyi nasip eyle.

Ya Ğaniy: (Ey her şeyden müstağni olan, hiç bir şeye muhtaç olmayan tek zengin) fakirliğimi gidererek, zenginlik ihsan eyle.

Ya Muğni: (Ey kullarına zenginlik veren, istediğini dilediği kadar zengin eden Allah'ım) hayırlardan yoksun, müflis, nefsimi iflâstan kurtarıp zengin eyle.

Ya Mâni: (Ey öne geçmiş fiiliyatları önleyen, bir şeyin olmasını istediği zaman mani olan Allah'ım) nefsimi günah hastalığından kurtarıp şifa ihsan eyle.

Ya Dar: (Ey zarara uğratan, elem, keder ve zarar veren şeyleri yaratan Allah'ım) bize bilerek kasten hasetlik edenleri kına.

Ya Nâfi: (Ey kullarının menfaatine uygun olan şeyleri veren, faydalı ve yararlı şeyleri yaratan Allah'ım) öyle bir ruhla menfaatlendir ki, o her türlü kemalatı tahsil etsin.

Ya Nûr: (Ey eşyayı aydınlatan ve onlara ışık veren, istediği gönüllere nur yağdıran Allah'ım) kalplerimizi nurlandır.

Ya Hâdi: (Ey sapıtmış olan kullarına yol gösteren, dilediği kullarını hidayete erdirerek sıratı müstakime yönlendiren Allah'ım) kalbimi nurlandırarak hidayete erdir.

Ya Bedî': (Ey numune ve emsali bulunmayan, hayret verici şeyler yaratan ve icat eden Allah'ım) feyz ve keremini dileriz.

Ya Bâki: (Ey varlığında devamlı olan, fani olmayan, varlığının sonu olmayan Allah'ım.)

Ya Vâris (Ey bütün varlığı devam ettiren servetlerin ve mülkün gerçek sahibi Allahım) beni Kur'an ilmine varis eyle.

Ya Reşîd: (Ey kullarını irşad edip kurtuluş ve hidayet yollarını onlara gösteren Allah'ım) irşad edip kendi yoluna ilet.

Ya Sabûr: (Ey çok sabırlı olan, günah işleyen kullarına ceza vermekte acele etmeyen, sonucu bekleyen Allah'ım).

Allah'ım; ayetlerini vesile ederek en güzel isimlerinle müracaatta bulundum. Allah'ın bu güzel isimlerin hakkı ve fazileti için Senden kemalat dilerim.

Allah'ım; Senden gelen rıza ile rica ve dualarımı kabul edip içinde yaşayacağım zaman dilimi içinde bana kâfi ol.

Allah'ım nefsimdeki hastalığı giderip yardım eyle. Beni hayra ulaştırıp aklıma zarar verecek şeylerden koru.

Allah'ım ana-babamı, müslüman kardeşlerimi ve bu isimlerle dua ve müracaatta bulunanlara merhamet eyle.

Ben aslen Hz. Hasan'ın soyundan olup Kadir olan Allah'ın kuluyum. Büyük soy ağacında (secere) Muhyiddin diye çağırılıyorum.

Allah'ım sevgili dedem Hz. Muhammed'e (s.a.v) âline ashabının tümüne salât ve selâmın en güzeli ve en mükemmeli ile salât (rahmet) eyle.

ABDULKADİR GEYLANİ(K.S)

HAZRETLERİNİN BAŞKA BİR DUASI

Allah'ım! Nurunla bizi dosdoğru yola hidayet eyle ve yüce huzurunda hep sadâkatle kullukta bulunma payesini bize de lutfet! lutfet ki Allah'ım, dillerimiz sürekli Sen'in zikrinle meşgul, bedenimiz bütün uzuvlarıyla Sen'in emrine mutî, kalblerimiz de yalnız Sen'in

marifetinle dolu olsun. Ruhlarımızı müşâhedenle kanatlandır; kalb, sır gibi latîfelerimizi de yakınlığınla taçlandır. Sen her şeye kâdirsin. Sen'den dünya hayatında zühdümüzü ve nezdindeki derecelerimizi artırmanı diliyoruz.

Ey kalblerin ancak yakınlığıyla sükûna erdiği, hayatın sadece lütf u ihsanıyla başladığı ve devam ettiği, ünsüyle ve dergahının kapısını hep açık tutmakla, salih ve mukarreb kimselerin gönüllerine ferahlık salan, ölümü ve hayatı yaratan, uzaklaştıran ve yakınlaştıran, saîd ve şakî kılan, kalbî istidadını kaybetmişleri dalâlet çukurlarına atan ve temiz gönülleri sırat-ı müstakîme ulaştıran, fakirliğe maruz bırakan ve zenginlikle serfiraz kılan, kullarını imtihan eden, dilerse affeden, her şeyi takdir buyuran ve irade ettiklerini kazasıyla varlık sahasına çıkaran Yüceler Yücesi Allah'ımız! Biz katiyen inanıyoruz ki, olup biten her şey Sen'in ezelde takdir buyurduğun büyük planın birer parçası olarak meydana gelmektedir.

Rabbim! Sen'in kapından başka hangi kapıya yönelebilir, Sen'den başka kime teveccüh edebilirim! Ululuk ve azamet tahtının yegâne sultanı Sen'sin; güç ve kuvvet de yalnız Sana aittir. Yüce Rabbim! Sen Maksûd-u Hakikî iken, ben başka kimi maksat ittihaz edebilirim! Sen yegane ma'bûd iken, ben başka kime ubûdiyetle bulunabilirim! Bütün hazineler Sen'in tasarrufun altındayken benim ihtiyaçlarımı başka kim karşılayabilir!

Ey kullarının Kendisine tevekkül ettiği, korkanların dergahına sığındığı, darda kalmışların ümitlerini ihsanlarına bağladığı, ızdırar içerisinde kıvranan bîçarelerin güç ve kuvvetine, rahmetinin enginliğine sığındığı, fazl u keremine ellerin açıldığı ve dileyenlerin kapısına yöneldiği Ulu Mevlâm! Hiçbir surette ve hiçbir sebeple Sana karşı şekvada bulunma hakkım yoktur; ben de salih kulların gibi rahmetini ümid ediyor ve inayetini diliyorum; beni tevekkül gibi yüce bir hasletin özüne varmış bahtiyarlardan eyle!

Ey kullarına en yakın olan, onları işiten ve isteklerine icabet eden Rab! Bu nâçar kulunun dileklerine de cevap ver; onun endişe ve korkularını da gider ve umduklarında haybet ve hüsrana uğratma!

Yüce Allah'ım! Bizler yürüyeceğimiz yolu tam olarak bulamamış bir kısım şaşkınlarız; yolların en müstakîmine Sen bizi hidayet et! Fakirliğimize, zayıflığımıza ve acimize derman ol; günahlarımızı yarlığa, ey Nur, ey Hâdî, ey Ganiyy, ey Kaviyy, ey

Gafûr u Rahîm! Allah'ım, nezdinden göndereceğin bir ruhla bizi te'yîd ve takviye ve ilm-i ledünden bize de ta'lim buyur. Razı ve hoşnut olduğun yüce dinimiz üzerine ayaklarımızı sabitle ve bizi, haklarında ebedî saadet takdir buyurduğun, hoşnutluğunla sevindireceğin, cemâlinle gözlerini aydınlığa kavuşturacağın bahtiyar kullarından eyle!

Allah'ım! Şu muvakkat dünya hayatında sadece Sana kullukta bulunmak ve masiyetlerden kaçmak istiyorum. Bu dileklerimi gerçekleştirmeyi benim için kolay kıl; neticede de beni Cennetine al, cemâlini müşahade ile mesrûr et ve ikaba uğramaktan sıyanet buyur! Allah'ım! Ömrümüzü hep tâat eksenli sürdürme, ölmeden evvel de tevbe kurnalarında küçük-büyük bütün günahlarımızdan arınıp öylece huzuruna gelme hususunda bizden yardımını esirgeme! Sorgu esnasında yalpalamaktan ve kaybetmekten koru ve bizi kitabını sağından alanlardan eyle. Mahşer gününün korku ve endişelerinden emin kıl. Sırat-ı müstakîminden ayırma.. Rahmetinle, kereminle bizi naîm cennetlerine al. Affınla, hilminle muamelede bulun; bulun ki dokunamasın bize o azab-ı elîm, ey Berr u Rahîm ve ey Halîm ü Kerîm!

Ya Ekreme'l-Ekremîn! Bizim bir faydayı celbedecek ya da bir zararı def'edecek güç ve kuvvetimiz yoktur. Hiçbir şeye sahip olmayan bir kısım fakirler, hiçbir şeye güç yetiremeyen bir kısım zayıflarız. Hayır, bütünüyle Sen'in elindedir ve her iş encamı itibarıyla Sana rücû edecektir. Allah'ım! Bizi emir buyurduğun hususları gerçekleştirmeye muvaffak kıl. Mükellef tuttuğun vazifelerimizi yerine getirebilmemiz için yardımcı ol. Fazl u rahmetinle bizi başka her şeyden müstağnî tut. İnâyât ü kereminle kırık döküklerimizi onar ve mâ fâtımızı (fevtettiğimiz şeyleri)telâfi imkânları sun!

Allah'ım, merhameti sonsuz Allah'ım! Bizim idrak ufkumuzun kuşatamadığı ya da istemeyi bile bilemediğimiz, hayır olarak kullarından herhangi birisine vaad ya da ihsan ettiğin ne kadar güzellik varsa onların hepsini rahmetinden biz de diliyoruz. Allah'ım! Zayıflığımı, çaresizliğimi, insanlar arasındaki önemsizliğimi, değersizliğimi Sana şikâyet ediyorum. Sen Erhamürrahîmînsin; bütün çaresizlerin Rabbi de, bu çaresiz kulunun Rabbi de Sen'sin; beni, kötülük yapacak, düşmanlıkta bulunacak kimselerin insafsızlığına terketmezsin. Ah, keşke bu mücrim kuluna karşı gazabın olmadığını

bir bilebilseydim; o zaman başka hiçbir şeyi önemsemezdim. Affına layık değilim ama onu da dört gözle beklerim. Gazabının gelip beni bulmasından, hiddetine maruz kalmaktan, bütün karanlıkları ışığa kavuşturan ve dünya ve ahiret umûrunun salâhına vesile olan nuruna sığınyorum. Benim halimi ıslah edecek güç ve kuvvet de yalnız sen'dedir; Sana sonsuz hamdediyor ve hoşnutluğunu diliyorum.

Ey emellerimi lütf u keremine ve ihsanlarının güzelliğine bağladığım. Gizli-açık her hâlimi gören ve âkıbetimin nasıl olacağını bilen Yüce Rabbim! İnşîli-çıkışlı hallerimi ve dilimin hâcâtıma tercüman olamayışını da yine Sana şikâyet ediyorum. Yegâne mâlikim Sen, yaptığım her işi neticeye erdirecek olan Rabbim de Sen'sin. Hiçbir halim Sana gizli kalmaz. Gamlarımı, kederlerimi görür, iştir ve bilirsin.

Rabbim! Dûçar kaldığım musibetler büyüdü de büyüdü. Tasalarımın hadd ü hesabı yok. Gençliğim çoktan elden gitti. Duygu ve düşüncelerim duruluğunu kaybetti. Topyekün kederler üzerime çullandı. Bir mükafaata mı mazhar olacağım yoksa bir mücazaata mı maruz kalacağım, onu da kestiremiyorum, ey dönüşümün Kendisine olacağı, içimden geçenleri de, dışıma aksedenleri de, arzularımı da, sonumun nasıl olacağını da bilen Rabbim!

Allah'ım! Aciz ve zayıf düştüm. Çaresiz kaldım. Fikrim herc ü merce uğradı. Durumum iyice zora girdi. Halim kötüleştikçe kötüleştî. Hayallerimin gerçekleşme ihtimali iyice düştü. Hasretim büyüdükçe büyüdü, âh u enînlerim semalara ulaştı. Sırlarım âşikâr oldu. Gözyaşlarım sel olup aktı.

Allah'ım, Sen benim yegâne melceimsin. Huzuruna gelebilmek için en büyük vesilem de yine Sen'sin, Sen'in rahmetindir; açığımı ve gizlimi bilen sadece Sen olduğun için acılarımı, ızdıraplarımı Sana arz ediyor, başımda dönüp duran felaketleri def'etmeni diliyorum.

Ulu Allah'ım, Sen'in kapın talebi olanlara her zaman açıktır ve Sen'in fazlın muhtaç olanlara mutlaka ulaşır. Arz-ı hal edilebilecek ve bir talepte bulunulabilecek en son merci yalnız Sen'sin. Ey duyan, gören, olup biten her şeyi manzar-ı âlâdan temâşâ eden; arzın ve semanın, esmâ-i hüsnanın sahibi; isimleri kâinatın devam ve bekasının vesilesi Yüce Rabbim! Sen'den, akan gözyaşıma, bitkin ve bîtap düşen bedenime, dermansız halime, sönüp gitmeye yüz tutmuş gençliğime

merhamet etmeni diliyorum. (el-Kulûbü'd-Dâria Sh.30-37. Füyuzât-ı Rabbâniye fî Evrâd-ı Kâdiriyye)

Gavs-ı A'zâm Abdülkâdir Geylânî(k.s.)Hazretlerinin, bütün başı dertte olanlara yaptığı çok faydalı, Sabah akşam yedişer kere okunması tavsiye edilmiş olan bir duası:

EUZUBİLLAHİMİNEŞŞEYTANİRRACİYM BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİYM

Rabbîy innîy mağlubun fantasır, vecbür kalbil münkesir, vec'mâ şemlil müddesir, inneke enter rahmanül muktedir; ikfinîy yâ Kâfi fe enel abdul muftikir ve kefâ billahil veliyyen ve kefâ billahil nasıyra; inneş şirke lezûlmün azîm. Ve mallâhu yuriydu zulmen lil ibad. Fekutia dabirul kavmilleziyne zalemu, velhamdulillahi rabbil alemiyn.

Manası: “Rabbim, yenildim; behemehâl yardım et-nusretinle muzaffer eyle. Kırılmış kalbimi birleştir-bütünleştir-tekleştir. Parçalanan birliğimi cem eyle. Zira Sen, evet Sen kesinlikle Muktedir Rahman’sın. Bana yetersin. Ey Kafi. Zira ben Senin hiçbir şeyi olmayan kulum. Veliy olarak Allah yeter, Nasıyr olarak Allah yeter. Kesinlikle şirk büyük bir zulümdür ve Allah, kulları için zulüm dilemez. Zulmeden topluluğun arkası kesilmiştir; âlemlerin Rabbi olan Allah’a Hamd olsun.

ABDULKADİR GEYLANİ (K.S.)’NİN YAKARIŞI

“Yüce Allah’ım bütün organlarımızı sana ibadete yönelt kalplerimizi gönüllerimizi seni tanımağa çevir, tüm ömrümüzde gecelerimizde gündüzlerimizde bizleri kendine bağla, bizleri geçmişteki salih zatların arasına kat, onlara bahşettiğin manevi rızıklarını bizlere de lutfeyle, onlara nasıl davranıyor isen bizlere de öyle davran.” AMİN

Allah’ım! Sen bizim kalplerimizi biliyorsun, onları islah et. Sen bizim ihtiyaçlarımızdan haberdarsın, onları veriver. Sen bizim günahlarımızı biliyorsun, onları afvediver. Sen bizim kusurlarımızı, ayıplarımızı biliyorsun, onları örtüver. Bizi yasakladığın yerlerde görme. Yasakladığın yerlere gitmiş olmayalım. Emrettiğin yerlerde de bizi arar duruma düşürme. Biz daima senin emrettiğin yerlerde

bulunalım. Bize zikrini unutturma. Bizi mekrinden emin kılma. Bizi kendinden başkasına muhtaç etme, kendinden başkasına meyleder ve el açar duruma düşürme. Bizi senden ayıran her şeyi bizden ayır. Bize zikrini, şükrünü ve güzel bir kullukla kulluk etmeyi ilham et. (Amin)(*Fethu'r-Rabbânî*)

Ey Yücelerden Yüce Rabbim! Bütün mal ve mansıp sahipleri kapılarını sürmelediler. Sen'in yüce dergâhının kapısı ise asla kapanmaz ve dilekte bulunanlara her zaman açıktır.

Ya Rabbî, Ya İlâhî! Yıldızlar gaybûbet âlemine, gözler de uykuya daldılar. Sen ise, ey Rabbim, Hayy'sın, Kayyûm'sun; uykudan, uyuklamadan sonsuz defa münezzeh ve müberrâsın.

Ya Rab! Gece, karanlığıyla mevcûdâtın üzerini örtünce döşekler de seriliverdi ve sevenler sevdikleriyle başbaşa kaldılar. Sen, Sen'in yolunda, Sana ulaşma istikametinde cehd ü gayret içinde bulunanların biricik sevgilisi, (benim gibi) yalnızlık gurbetine maruz kalanların da yegâne enîsisin!

Ya İlâhî! Ulu dergâhına sığınan bu kimsesiz kulunu kapından kovacak olursan ben gidip hangi kapıya iltica edebilirim ki! İlâhî! Yakınlığından mahrum edersen beni, o zaman ben kimin yakınlığını umabilirim ki! İlâhî! Şayet Sen bana azap etmeyi murad buyurursan, ben biliyorum ki, cezalandırılmaya fazlasıyla müstehakım! Fakat affınla sarıp sarmalarsan, o da Sen'in lütfun ve keremindir.

Ya Seyyidî, ya İlâhî! Marifet erbabı kulların Sen'i bulduklarında Sen'den başka ne varsa hepsinden yüz çevirmişlerdir. Salih kulların Sen'in fazlınla necâta ermişlerdir. Taksîratı pek çok günahkârlar da "Tevbe, ya Rabbi!" deyip yine Senin kapına yönelmişlerdir.

Ey affı güzel Rabbim! Ne olur, affının serinliğini ve marifetinin halâvetini benim ruhuma da duyur ve beni onlarla doyur! Her ne kadar ben bunlara lâîk olmasam bile, haşyetle önünde iki büküm olup ikâbından sakınılmaya lâîk olan da, mücrimlerin günahlarını bağışlama şanına yaraşan da yalnız Sen'sin!

Allah'ım! Nurunla bizi dosdoğru yola hidayet eyle ve yüce huzurunda hep sadâkatle kullukta bulunma payesini bize de lutfet! Lutfet ki Allah'ım, dillerimiz sürekli Sen'in zikrinle meşgul, bedenimiz bütün uzuvlarıyla Sen'in emrine muvafık, kalblerimiz de yalnız Sen'in marifetinde dolu olsun. Ruhlarımızı müşâhadenle kanatlandır; kalb, sır gibi latîfelerimizi de yakınlığıyla taçlandır. Sen her şeye kâdîrsin. Sen'den dünya hayatında zühdümüzü ve nezdindeki derecelerimizi artırmanı diliyoruz.

Ey kalblerin ancak yakınlığıyla sükûna erdiği, hayatın sadece lütf u ihsanıyla başladığı ve devam ettiği, ünsüyle ve dergahının kapısını hep açık tutmakla, salih ve mukarreb kimselerin gönüllerine ferahlık salan, ölümü ve hayatı yaratan, uzaklaştıran ve yakınlaştıran, saîd ve şakî kılan, kalbî istidadını kaybetmişleri dalâlet çukurlarına atan ve temiz gönülleri sırat-ı müstakîme ulaştıran, fakirliğe maruz bırakan ve zenginlikle serfiraz kılan, kullarını imtihan eden, dilerse affeden, her şeyi takdir buyuran ve irade ettiklerini kazasıyla varlık sahasına çıkaran Yüceler Yücesi Allah'ımız! Biz katiyen inanıyoruz ki, olup biten her şey Sen'in ezelde takdir buyurduğun büyük planın birer parçası olarak meydana gelmektedir.

Rabbim! Sen'in kapından başka hangi kapıya yönelebilir, Sen'den başka kime teveccüh edebilirim! Ululuk ve azamet tahtının yegâne sultanı Sen'sin; güç ve kuvvet de yalnız Sana aittir. Yüce Rabbim! Sen Maksûd-u Hakikî iken, ben başka kimi maksat ittihaz edebilirim! Sen yegâne ma'bûd iken, ben başka kime ubûdiyette bulunabilirim! Bütün hazineler Sen'in tasarrufun altındayken benim ihtiyaçlarımı başka kim karşılayabilir!

Ey kullarının Kendisine tevekkül ettiği, korkanların dergâhına sığındığı, darda kalmışların ümitlerini ihsanlarına bağladığı, ızdırar içerisinde kıvranan bîçarelerin güç ve kuvvetine, rahmetinin enginliğine sığındığı, fazl u keremine ellerin açıldığı ve dileyenlerin kapısına yöneldiği Ulu Mevlâm! Hiçbir surette ve hiçbir sebeple Sana karşı şekvada bulunma hakkım yoktur; ben de salih kulların gibi rahmetini ümit ediyor ve inayetini diliyorum;

beni tevekkül gibi yüce bir hasletin özüne varmış bahtiyarlardan eyle! Ey kullarına en yakın olan, onları işiten ve isteklerine icabet eden Rab! Bu nâçar kulunun dileklerine de cevap ver; onun endişe ve korkularını da gider ve umduklarında haybet ve hüsrana uğratma!

Yüce Allah'ım! Bizler yürüyeceğimiz yolu tam olarak bulamamış bir kısım şaşkınlarsınız; yolların en müstakîmine Sen bizi hidayet et! Fakirliğimize, zayıflığımıza ve acimize derman ol; günahlarımızı yarlığa, ey Nur, ey Hâdî, ey Ganiyy, ey Kaviyy, ey Gafûr u Rahîm! Allah'ım, nezdinden göndereceğin bir ruhla bizi te'yîd ve takviye ve ilm-i ledünden bize de ta'lim buyur. Razi ve hoşnut olduğun yüce dinimiz üzerine ayaklarımızı sabitle ve bizi, haklarında ebedî saadet takdir buyurduğun, hoşnutluğunla sevindireceğin, cemâlinle gözlerini aydınlığa kavuşturacağını bahtiyar kullarından eyle!

Allah'ım! Şu muvakkat dünya hayatında sadece Sana kullukta bulunmak ve masiyetlerden kaçmak istiyorum. Bu dileklerimi gerçekleştirmeyi benim için kolay kıl; neticede de beni Cennetine al, cemâlini müşahede ile mesrûr et ve ikaba uğramaktan sıyanet buyur!

Allah'ım! Ömrümüzü hep tâat eksenli sürdürme, ölmeden evvel de tevbe kurnalarında küçük-büyük bütün günahlarımızdan arınıp öylece huzuruna gelme hususunda bizden yardımını esirgeme! Sorgu esnasında yalpalamaktan ve kaybetmekten kuru ve bizi kitabını sağından alanlardan eyle. Mahşer gününün korku ve endişelerinden emin kıl. Sırat-ı müstakîminden ayırma. Rahmetinle, kereminle bizi naîm cennetlerine al. Affınla, hilminle muamelede bulun; bulun ki dokunamamıza bize o azab-ı elîm, ey Berr u Rahîm ve ey Halîm ü Kerîm!

Ya Ekreme'l-Ekremîn! Bizim bir faydayı celbedecek ya da bir zararı def'edecek güç ve kuvvetimiz yoktur. Hiçbir şeye sahip olmayan bir kısım fakirler, hiçbir şeye güç yetiremeyen bir kısım zayıflarız. Hayır, bütünüyle Sen'in elindedir ve her iş encamı itibarıyla Sana rücu edecektir. Allah'ım! Bizi emir buyurduğun hususları gerçekleştirmeye muvaffak kıl. Mükellef tuttuğun

vazifelerimizi yerine getirebilmemiz için yardımcı ol. Fazl u rahmetinle bizi başka her şeyden müstağnî tut. İnâyât ü kereminle kırık döküklerimizi onar ve mâ fâtumızı (fevtettiğimiz şeyleri) telâfî imkânları sun!

Allah'ım, merhameti sonsuz Allahım! Bizim idrak ufkumuzun kuşatamadığı ya da istemeyi bile bilemediğimiz, hayır olarak kullarından herhangi birisine vaad ya da ihsan ettiğin ne kadar güzellik varsa onların hepsini rahmetinden biz de diliyoruz.

Allah'ım! Zayıflığımı, çaresizliğimi, insanlar arasındaki önemsizliğimi, değersizliğimi Sana şikâyet ediyorum. Sen Erhamürrâhimînsin; bütün çaresizlerin Rabbi de, bu çaresiz kulunun Rabbi de Sen'sin; beni, kötülük yapacak, düşmanlıkta bulunacak kimselerin insafsızlığına terk etmezsın.

Ah, keşke bu mücrim kuluna karşı gazabın olmadığını bir bilebilseydim; o zaman başka hiçbir şeyi önemsemezdim. Affına layık değilim ama onu da dört gözle beklerim. Gazabının gelip beni bulmasından, hiddetine maruz kalmaktan, bütün karanlıkları ışığa kavuşturan ve dünya ve ahiret umûrunun salâhına vesile olan nuruna sığınıyorum. Benim halimi ıslah edecek güç ve kuvvet de yalnız Sen'de dir; Sana sonsuz hamdediyor ve hoşnutluğunu diliyorum.

Ey emellerimi lütf u keremine ve ihsanlarının güzelliğine bağladığım. Gizli-açık her hâlimi gören ve âkıbetimin nasıl olacağını bilen Yüce Rabbim! İnışli-çıkışlı hallerimi ve dilimin hâcâtına tercüman olamayışını da yine Sana şikâyet ediyorum. Yegâne mâlikim Sen, yaptığım her işi neticeye erdirecek olan Rabbim de Sen'sin. Hiçbir halim Sana gizli kalmaz. Gamlarımı, kederlerimi görür, işitir ve bilirsin.

Rabbim! Dûçar kaldığım musibetler büyüdü de büyüdü. Tasalarımın hadd ü hesabı yok. Gençliğim çoktan elden gitti. Duygu ve düşüncelerim duruluğunu kaybetti.. topyekün kederler üzerime çullandı. Bir mükafaata mı mazhar olacağım yoksa bir mücazaata mı maruz kalacağım, onu da kestiremiyorum, ey dönüşümün Kendisine olacağı, içimden geçenleri de, dışıma

aksedenleri de, arzularımı da, sonumun nasıl olacağını da bilen Rabbim!

Allah'ım! Aciz ve zayıf düştüm, çaresiz kaldım. Fikrim her ü merce uğradı, durumum iyice zora girdi. Halim kötüleşti, kötüleştikçe kötüleştikçe. Hayallerimin gerçekleşme ihtimali iyice düştü. Hasretim büyüdükçe büyüdü, âh u enînlerim semalara ulaştı, sırlarım âşikâr oldu. Gözyaşlarım sel olup aktı.

Allah'ım, Sen benim yegâne melceimsin. Huzuruna gelebilmek için en büyük vesilem de yine Sen'sin, Sen'in rahmetindir; açığımı ve gizlimi bilen sadece Sen olduğun için acılarımı, ızdıraplarımı Sana arz ediyor, başımda dönüp duran felaketleri def'etmeni diliyorum. Ulu Allah'ım, Sen'in kapın talebi olanlara her zaman açıktır ve Sen'in fazlın muhtaç olanlara mutlaka ulaşır. Arz-ı hal edilebilecek ve bir talepte bulunulabilecek en son merci yalnız Sen'sin. Ey duyan, gören, olup biten her şeyi manzar-ı âlâdan temâşâ eden; arzın ve semanın, esmâ-i hüsnanın sahibi; isimleri kâinatın devam ve bekasının vesilesi Yüce Rabbim! Sen'den, akan gözyaşıma, bütün ve bîtap düşen bedenime, dermansız halime, sönüp gütmeye yüz tutmuş gençliğime merhamet etmeni diliyorum. Âmin. (el-Kulûbü'd-Dâria'sh. 30-37.)

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

ESSALÂTU VESSELÂMU ALEYKE YA RESULULLAH

ESSALÂTU VESSELÂMU ALEYKE YA HABİBULLAH

ESSALÂTU VESSELÂMU ALEYKE YA KEREMULLAH, YA HAYRE HALKULLAH, YA EMÎN-İ VAHYULLAH, YA NUR-U ARŞİLLAH, YA HAK HABİBULLAH, YA SEYYİD-İ VELED-İ ÂDEM, YA HAK YA DESTUR, YA BEŞER-İ HÜDA, YA NUR-U YEZDAN, YA MERD-İ MEYDAN, YA FETTAH HAYDAR, YA İMAM-I ALİYYÜ'L-MURTAZA, YA HAK YA DESTUR, YA HATİCETÜ'L-KÜBRA, YA FATİMATÜ'Z-ZEHRA, YA HULK-U RIZA, YA HULK-U CEMİ, YA İMAM-I HASAN, YA İMAM-I ŞAH-I ŞEHİD-İ KERBELÂ (HÜSEYİN), YA İMAM-I ZEYNEL

ABİDİN, YA İMAM-I MUHAMMED BAKİR, YA İMAM-I CAFER SADİK, YA İMAM-I MUSA KÂZİM, YA İMAM-I RIZA, YA İMAM-I TÂKÎ, YA İMAM-I NÂKÎ, YA İMAM-I ASKERÎ, YA SAHİBÜ'Z-ZAMAN MEDED-İ MEHDÎ, YA ABDULKADİRİ GEYLÂNÎ, KADDES ALLAHU SIRREHÜ'L AZİZ, YA HAYRÜ'N-NAS, YA ŞEYH-İ EN'AM, YA HAK, YA DESTUR.

Allah'ım! Efendimiz Muhammed aleyhisselâm'a ezelle ebed arasını dolduracak ölçüde selâmın olsun. Öyle ki, selâmın sayı kapsamına girmesin ve belirli bir zamana sığmasın. Onun dost ve yârânından ve kendisine dosdoğru uyanlardan; gerek şeriatta, gerek tarikatta onu takip edenlerden razı ol. Hakikat yolunda ona uyan Ashab-ı Kirâm ve âlimlerden, tarikat ehli ve irfan erbabından hoşnut ol. Bizi de ey Mevlâmız, onlardan, o bahtiyarlardan eyle. Âmin.

Ey Rabbimiz! Bizden kabul buyur. Şüphesiz ki Sen, her şeyi lâyıkiyle duyar ve bilirsin. Tevbemizi de kabul buyur. Muhakkak ki Sen, tevbeleri çokça kabul eden Rahîmsin.

Ey Rabbimiz! Bizlere yararlı bir Marifet bahşeyle. Şüphesiz ki Senin herşeye gücün yeter.

Ey Âlemlerin Rabbi, ey Rahman, ey Rahîm! Senden Peygamberimiz (s.a.v) Efendimizin yüzünü bize göstermeni, rüyada bu devlete bizi eriştirmeni istiyoruz. Ve onun üzerine salât ve selâmını tâ kıyamete kadar indirmeni ve bizimle beraber bulunmanı arzu ediyoruz.

Allah'ım! Salât ve selâmın; kemâl güzeli, celâl tacı, cemâl cazibesi, kavuşma güneşi, ilahi yurdun izzet ve şerefi, vücut letâfeti, her mevcudun hayatı, ilahi saltanatın en yücesi, ilahi kudretin yüce sanatının açık misali, seçilmiş kişilerden seçilip beğenilenin açık nişanesi, ilahi yakınlığa mazhar olan has kişilerin hülâsası, Allah'ın büyük sırrı, O'nun en iyi, en güzel, hakiki ve mükerrerrem dostu Efendimiz, Mevlâmız Muhammed aleyhisselâm'a olsun.

Allah'ım! Biz Muhammed aleyhisselâm ile Sana tevessül ediyoruz. Onun vasıtasıyla Senden şefaate ihtisânı bekliyoruz. O büyük şefaate sahibidir ve en saygıdeğer vesilenin ta kendisidir. Aydınlık bir vasıta. Yüce makam sahibidir. Yüksek bir aracıdır. Kâbe kevseyn ev edna sırrına mazhardır. Bizi onun vasıtasıyla zat, sıfat ve fiillerinin, isim ve eserlerinin hakikatına eriştir. Taki, Senden

başkasını görmeyelim, iştımayelim, hissetmeyelim ve vücudda Senden başkasını bulmayalım.

İlahım ve Seyyidim! Fazl u rahmetinle bizi Muhammed aleyhisselâm'ın hüviyetine kavuştur, bizim hüviyetimizi onunkiyle aynı kıl. Başlangıcında da, sonunda da bizi ona ulaştır; dostluğunun sevgisine, muhabbetinin safasına, basiretinin nur kapılarına, iç âleminin sırlarının toplayıcı özelliğine, merhametinin acıyıp koruyuculuğuna ve nimetlerine eriştir.

Allah'ım! Muhammed aleyhisselâm'ın makam ve mertebesi hürmetine Senden mağfiret, hoşnutluk ve tastamam bir kabul olunma istiyoruz. Bizi bu hususta bir an olsun kendi nefsimizle başbaşa bırakma. Ey kullarının isteğine en güzel cevap veren! Gerçekten Senin rahmetinin eseri olarak Muhammed aleyhisselâm güvenilir aracı olarak varlık âlemine girmiştir.

Allah'ım! salât ve selâmın; en mükemmel bilgileri kendinde toplayan Kutb-u Rabbanî, en üstün iman kaftanının belirgin nişanesi, cömertlik ve iyiliğin kaynağı, semavî himmetler sahibi, ledünni ilimlere mazhar olan Muhammed aleyhisselâm'a olsun.

Allah'ım! Salât ve selâmın; varlık âlemini yüzü suyu hürmetine yarattığın ve onun sebebiyle eşyaya ruhsat verdiği, iyilik ve cömertlik sahibi Muhammed Mahmud'a ve onun hanedan ve yârânına olsun.

Allah'ım! Salât ve selâmın; Efendimiz, peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm üzerine olsun ki, o Senin nurlarının denizi, sırlarının madeni, kullarının ruhlarının ruhu, paha biçilmez inci, benzersiz güzel koku, mevcudatın aşk ve mayası, rahmetlerin H'si, derecelerin C'si, Saadetlerin S'si, inayetlerin N'si, bütün bir varlığın kemali, ezeli şeylerin başlangıcı, ebedi olan nesnelerin son mührüdür. Ve o, Seninle meşgul olup dünyayı terkeden, müşahade semerelerinden tadan, kudsiyet esmasından içirilen, geçmiş ve geleceği bilendir.

Allah'ım! Salât ve selâmını; ruhlar arasında bulunan Efendimiz Muhammed'in ruhuna, bedenler arasında bulunan Muhammed'in bedenine; kabirler arasında bulunan Muhammed'in kabri üzerine indir. Salât ve selâmın; işitenler arasında bulunan Muhammed'in iştmesi üzerine, hareketler içerisinde bulunan Muhammed'in hareketi üzerine, sükûnlar arasında bulunan

Muhammed'in sükûnu üzerine, oturanlar arasında bulunan Muhammed'in ayakta durması ve ebedi olan açık lisanı üzerine, ebedi yüzük taşı üzerine olsun.

Allah'ım! Salâtın ve selâmın -bildiğin şeyler sayısınca ve bildiğin nisbet ölçüsünce- ona olsun, âl ve ashabına olsun. Allah'ım, salât ve selâmın, Efendimiz Muhammed'e olsun ki; ona nice ihsanlar ve nimetler verdin, onu mükerrem kıldın, onu üstün tuttun, ona yardım ettin, onun elinden tuttun, onu Kendine yaklaştırdın, onu dünyaya indirdin, onu suladın, onu temkinli kıldın, nefis ilminle onu doldurdun, süsleyici ve kaplayıcı sevginle onu yeryüzüne yaydın, sözünle onu süsledin. O, feleklerin övünmesi, ahlâkın en tatlısı, Senin apaçık nurundur. Kadim kulun, en sağlam organın, sağlam kalen, hikmetli celâlin, keremli cemâlindir o. Efendimizdir, mevlâmızdır. Muhammed aleyhisselâm'dır. Salât ve selâmın ona, âl ve ashabına, hidayet lemhâları olan arkadaş ve yakınlarına, vücud kandilleri ve tertemiz kimselerin yükselme kemali olan yakın dostlarına olsun.

Allahım! Salât ve selâmın ona olsun ki, bu salâtle düğümler çözülür, üzüntü ve kederler onunla zail olur, yorgunluk ve sıkıntılar merhameten onunla giderilir ve ihtiyaçlar ikram yollu onunla yerine getirilir.

Ya Rab, ya Allah, ey diri olan! Ey Kendi Zatıyla kaim olup varlığı Kendinden olan, hiçbir şeye muhtaç bulunmayan! Senin lütuf ve faziletlerini istiyoruz.

Ey kerem sahibi! Ey kıyamet günü müminlere has rahmetiyle tecelli eden! Allah'ım, salât ve selâmın; kulun, peygamberin, Efendimiz, Nebiyyi Ümmî, Resulü Arabî Muhammed aleyhisselâm üzerine ve onun âl ve ashabına olsun; çoluk çocuk ve zürriyetine, Ehl-i Beyt ve onların yârânına olsun. Öyle bir salât ki, Senin hoşnutluğuna yol açsın. İçinde güzel bir mükâfat olsun ve edaya lâıyk görülsün. Muhammed aleyhisselâm'a vesile ve fazilet makamlarını ver, şeref ve yüce dereceler bahşeyle. Onu, vaadettiğin Makam-ı Mahmud'a eriştir.

Ey merhamet edenlerin en çok merhamet edeni olan Allah'ım! *Aziz kitabınla, Efendimiz Muhammed aleyhisselâm'ın kerem dolu nübüvvetiyle, onun özge değer ve şerefiyle, babası İbrahim ve İsmail ile yakın arkadaşları Ebubekir, Ömer ve Osman ile hanedanından Fatıma, Ali ve bunların oğulları Hasan ve Hüseyin ile amcası Hamza ve Abbas ile zevcesi Hatice ve Ayşe ile*

Sana tevessül edip yöneliyoruz. Ve Senden onların hürmetine ihtiyaçlarımızı istiyoruz.

Allah'ım! Bizi onların sırlarının hakikatına eriştir, marifet basamaklarında yükselerek hakikatları anlama imkânını bize lütfeyle. Senden, kendilerine en güzel mükâfatlar gelen Muhammed aleyhisselâm'ın hanedanı hürmetine, büyük saadet ve kurtuluş kapısını açan, Senin en yakın sevgine mazhar olan bu mübarek insanların hatırı için, bizi tahkik ehlinden eyle. Bizi, o peygamberin Makam-ı Mahmud'unda yükselen izzet ve şerefle gark eyle. Onun sancağı altında bizi topla.

“Allah'ın peygamberi rüsva etmediği günde” peygamberin irfan havuzundan bize içir. Öyle bir günde ki, Resulüne müjdeyle şöyle buyurursun: “Konuş dinleniyorsun; iste verilecek; şefaât et, şefaatin kabul olunacaktır.” Zira Senin bu husustaki müjden, şöyle zuhur etmiştir: “Muhakkak Rabbin sana verecek de, hoşnut olacaksın.” Sen çok yücesin, her kusurdan pak ve münezzehsin Rabbimiz; Sen, celâl ve ikram sahibisin.

Allah'ım! Salât ve selâmın Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm'a, ataları İbrahim ve İsmail'e ve bunların hepsinin arkadaş ve yârânına olsun. Öyle bir salât ki, ezeli lisan onu Melekût bağında tercüme etmiş olsun; yüce makamlarda ve yüksek derecelerde en güzel şekilde çeviriye uğrasın. Ebed lisanı onunla Nâsut Âlemi'nin eteklerinde seslensin, günahların bağışlanması için avazını yükseltsin, keder ve sıkıntıları gidermek için avaz avaz terennümde bulunsun, çok önemli ve çözümü zor hususların defedilme çaresi olsun. Öylesine bir salât ve o salâtın sebep olacağı feyzler ki, Senin ulûhiyyetine lâayık olsun, azametli şân ve şerefine uygun düşsün. Ve kendilerini hürmetle andığımız Peygamberimiz Muhammed aleyhisselâm'ın, atalarının, hanedan ve yârânının ehliyet ve liyakatına uygun gelecek ve onların soylu makam ve mertebelerine münasip düşecek ve Senin buyruğunda geçen, “dilediğini rahmetine has kılar” özelliğine denk düşecek bir salât ve selâm olsun.

Allah büyük, çok büyük bir fazl u kerem sahibidir.

Allah'ım! Celâlinin izzeti ve izzetinin celâliyle, saltanatının kudreti ve kudretinin saltanatıyla, peygamberin Muhammed aleyhisselâm'ın sevgi ve muhabbetiyle; merhametsizlikten, kötü, şehvî söz ve davranışlardan Sana sığınyoruz. Ey muhtaçlara arka

olan, ey güven isteyenlere emniyet sağlayan! Bizi nefsanî hatıralardan kurtar, şeytanî şehvetlerden koru, beşerî pisliklerden temizle, muhabbet-i sıddıkiyye ile bizleri sadeleştirip arındır. Gaflet sadasından, bilgisizlik evhamından uzak bulundur. Ta ki -Senin toplayıcı, bir araya getirici vahdetinin huzurunda kesretin fena bulması gibi- şeklimiz benliğimizin yok olmasıyla kaybolup gitsin; insanî hırs ve arzularımız eriyip bitsin. Bizi ilahi Ahadiyyet'in ziynetiyle süsle. Samedanî hakikatların tecellisine mazhar kıl. Bütün bunları Vahdaniyyet'in müşahedesinde gerçekleştir. Öyle bir makamda ki, orada mekân yok, "nereye" ve "ne yere" gibi, "nasıl" ve "nice" gibi tabirler yok. Her şey, evet her şey o makamda Allah ile baki kalır; Allah'tan gelir ve Allah'a döner, Allah ile beraber olur. Bizler Allah'ın minnet denizinde Allah'ın nimetiyle gark olmak istiyoruz. Allah'ın kılıcıyla yardım görmek istiyoruz. Allah'ın inayetinden haz duyuyoruz. Allah'ın korumasıyla korunmuş oluyoruz. Bizi Allah'tan uzaklaştırıp meşgul eden her şeyden muhafaza olunmamızı talep ediyoruz. Allah'tan başka gönlümüze gelen her hatıradan sıyrılmak istiyoruz.

Ya Rab! Ya Allah! Ya Allah! Ya Allah! Rabbim Allah'tır. Benim başarım, ancak Allah iledir. Ben ancak O'na dayanırım ve ancak O'na yönelip inayetini beklerim.

Allah'ım! Bizi Kendinle meşgul eyle. Bize öyle bir bağışta bulun ki, onda Senden başkasının dahil bulunmasın. Ve bu bağışın, ilahi ilimlerinle, Rabbanî sıfatlarınla ve Muhammedî ahlâk ile genişlemiş ve gelişmiş bir vaziyette olsun. Bizi güzel bir zan ile kuvvetlendir. Hakke'l-Yakîn derecesinde bize bir itikat bahşeyle. Temkinî hakikata eriştir. Hal ve durumumuzu tevfikin ile doğrult, saadet ve hüsn-ü yakîn ile ahvalimizi düzelt. İstikamet üzerinde iman ve itikat temellerimizi sağlamlaştı, üstün muhkemlik kaidelerinde bizi yükseltip güçlendir. Öyle bir istikamet yolu ki o; peygamberlerin, sıddıkların, şehidlerin yoludur. Nimetlerine eriştiğin bahtiyarların istikametidir. Maksat ve niyetimizi asil bir şan ve şeref katında, kerem doruğunun en yücesinde sağlamlaştı; Resullerden büyük azim sahibi olanların azim ve niyetine yakın eyle. Ey yakaranlara cevap veren, ey imdat isteyenlerin imdadına koşan! Rahmetinin lütuflarıyla, bizi Senden uzaklaştıran sapkınlıktan kurtar. İnayetinin nefhalarıyla bizi sevgi güreşinin yapıldığı yerde biraraya getir. Hidayetinin nurlarıyla,

yakınlık avlusunda arzularımızı yerine getir. Üstün yardımınla bizi kuvvetlendir. Kur'an-ı Mecid ile belirtilmiş bir yardımla yardımımızda bulun. Fazl u rahmetinle inayette bulun.

Ey merhamet edenlerin en çok merhamet edeni, ey Rabbimiz; bizden kabul buyur. Şüphesiz ki Sen, evet Sen, her şeyi hakkıyla işiten ve gereği gibi bilensin. Tevbemizi kabul et. Muhakkak ki Sen, evet Sen, tevbeleri çokça kabul eden Rahîmsin.

Allah'ım! *Salât ve selâmın, Efendimiz Nebiyyi Ümmî Muhammed aleyhisselâm'a, onun zevcelerine, soyuna, Ehl-i Beyt'ine olsun. İbrahim'e ve hanedanına salâvatını indirdiğin gibi, onlara da indir. Şüphesiz ki Sen övülmeye lâyıksın, şan ve şeref sahibisin.*

Ey destek direği olmayanların direği, senedi olmayanların senedi; ey azığı olmayanların azığı; ey her kırık yerin yegâne onarıcısı; ey her garibin sahibi; ey her yalnızın gönüldaşı! Senden başka ilah yoktur. Hem dünyada, hem ahirette Seni tenzih ve tesbih ederiz. Şüphesiz ki, ben zalimlerdenim. Benim dost ve yârim Sensin. Müslüman olduğum halde canımı al. Beni salih kulların zümresine ulaştır. Soy ve sopumu benim için ıslah eyle. Hakikat ben Sana tevbe ediyorum ve ben müslümanlardanım.

Allah'ım! Meleklerin, peygamberlerin, resullerin ve bütün halkın salâvatları Efendimiz, Mevlâmız Muhammed'e ve onun âl ve ashabına olsun. Allah'ın selâmı, rahmeti de bunlara olsun. Allah'ım, bizi onunla, âl ve ashabıyla birlikte şefaata, kefilliğine ve koruyuculuğuna mazhar olarak selâm yurduna eriştir. Orası, Senin yurdundur. Orası hak meclisidir. Ve kudret sahibi, mülkü çok yüce olan Allah'ın yanındadır. Onlar da oradadır. Ey celâl ve ikram sahibi Allah'ım, bu makamın müşahedesıyla bize lütuf bağışında bulun. Ey keremi bol olan! Ey kıyamet günü müminlere has rahmetiyle tecelli edecek olan! Cemâl-i azîmini yaklaştırarak bize ikramda bulun. Cemâlin kerametiyle tekrim, tebcil, tâzim havası içinde bizi koru.

Hamdolsun Kâinatın Rabbi Allah'a. Âmin.



ABDULKADİR GEYLANİ (K.S) HAZRETLERİNİN HAK YOLCULARINA VASIYETİ

Ey Hak ve Hakikat yolcusu!

Allah’a itaat ve takva üzere bulunman, şeriatın zahirine dikkat etmen, göğsünü selâmette tutman; gönül açıklığı içinde cömertliğe ve mütebessim bir çehreye sahip olman, karşılıksız vermen, eza ve cefayı terketmen, eziyet ve fakirliğe katlanman sana vasiyetimdir

Büyük Zatlara saygılı ol, din kardeşlerinle iyi geçin, küçüklerle ve büyüklere karşı son derece hayırhah davran. Başkasıyla çekişme, kimseye hasım olma. Şefkat ve merhameti şiar edin. Fakirleri kendi nefesine tercih et. Meşru bir yoldan değilse, servet toplamaktan kaçın. Kendini Hak ve Hakikata verenlerin mertebe ve tabakasından olmayan düşük kimselerle sohbeti terk et. Dinî ve dünyevi hususlarda müslümanlara yardımcı olmaya çalış. Zenginlerle arkadaşlık ederken izzet-i nefsinı korumanı, fakirlerle sohbet ederken alçak gönüllü ve ihlâs üzere bulunmanı tavsiye ederim. Böyle yapman ve bu yolda yürümen Yaratan’ın azamet ve kudretini temaşa etmeni ve temaşanın devamını sağlar.

Sebepler zincirinde Allah-u Teâlâ’yı zan altında tutma. Bütün hallerinde Allah’a dayanıp sükûnet bul. Din kardeşlerinin haklarını aranızdaki sevgiye dayanarak zayı etme. Miskin ve düşkünlerin sohbetine tevazu içinde devam et. Sakın, ama sakın; edebi, güzel ahlâkı ve cömertliği elden bırakma. Nefsini öldür ki yaşayasın.

İnsanların Allah’a en yakını, ahlâken en güzel olanıdır. Amellerin en üstünü, Allah’tan başkasına iltifat etmemenin sırrına riayet etmektir. Hakkı tavsiye ile sabırlı olmaya azmet.

Dünyalıktan sana iki şey yeter: Fakirle sohbet, veliye hizmet. Gerçek fakir, Allah’tan başka hiçbir şey ile zenginliği kabul etmeyen kimsedir. Kendinden aşağı olanlara karşı saldırgan davranman zayıflığın, kendinden yukarı olanlara karşı mütecaviz davranman kibir ve gururun, emsaline karşı böyle davranman ise kötü ahlâkın tâ kendisidir.

Fakirlik ve tasavvuf, ikisi de ciddi şeylerdir. Onları alaylı şeylere karıştırma. Allah bizi de, sizi de ve bütün müslümanları da hayra, iyiliğe ve doğruya muvaffak kılsın. Âmin!

Her halükarda Allah'ı an, çünkü zikir her şeyi toplayıcıdır. Allah'ın manevi ipine sımsıkı yapış. Zira bu ip, zararları ve tehlikeleri kaldıracıdır. Kazânın gelişine iyice hazırlan, çünkü o vâki olacaktır.

Bilmiş ol ki; söz ve davranışlarından sorumlusun. İçinde bulunduğun zamanda daha uygun olan ne ise onunla meşgul ol. Şimdiki işini geleceğe bırakma. Zira gelecek zaman için başka meşguliyetlerin olacaktır. Sakın, ama sakın âzânı (organlarını) lüzumsuz şeylerde kullanma. Her âzân için hayırlı olan işi seç.

Allah'a, Resulullah'a ve Onlar namına hükmedenlere itaat et. Onların hakkını öde ve gerekli şeylerde sabırlı ol; hemen hakkını istemeye kalkışma. Duâyı hiçbir zaman ihmal etme. Müslümanlar hakkında hüsn-ü zan ve iyi niyet sahibi ol. Onlar arasında onlardan biri ol; onlar için hayırlı bildiğin hususlarda çalış. İçinde başkasına karşı bir şer ve kötülük olduğu halde yatağına uzanma. Sana zulmedene iyilikle, hidayetle duâ et. Allah'ı yegâne murâkıp olarak tanı.

Helal yemeğe bak. Bilmediğin şeyleri, Allah için ilim tahsil eden Zatlardan sor. Allah'a karşı daima hayâ üzere bulun. Sohbetin Allah ile olsun. Başkasıyla da Allah sohbetiyle sohbette bulun. Her sabah kendi mali gücüne göre sadaka ver. Akşamladığın zaman o gün ölen müslümanların hepsi için duâ ve istiğfarda bulun.

Akşam namazını kıldığında tefekküre dal ve ondan sonra ebvâbîn (hayır kapıları) namazı kıl. Sabah ve akşam yedi defa: "Allahümme ecirnâ minennâri" (Allah'ım, bizleri ateşinden koru) duâsını oku.

Ve yine sabah ve akşam üçer defa "Eûzü billahi's Semî'il Alîmi mineş-şeytânir-racîm" diyerek Haşr Suresi'nin "Hûvallâhül-lezî..." diye başlayan son üç ayetini tilâvet et.

Allah yegâne muvaffak kılandır.

Velâ havle velâ kuvvete illâ billâhi'l Aliyyi'l Azîm.



KADİRİ TARİKATININ HALİSİYYE-İHAYRİYYENİN GÜNLÜK ÇEKİLEN DERSLERİ

EUZÜBİLLAHİMİNEŞŞEY TANİRRACİYM BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİYM İLAHİ ENTE MAKSUDİ VE RIZAKE VE LİKAİKE MATLUBİ

Önce: 1 Fatiha ve 3 İhlâsı şerif okuyup, hâsıl olan sevabını Peygamber Efendimiz Hz.Muhammed Mustafa'nın (s.a.v) mübarek ruhi şeriflerine, İmam Hz.Ali (r.a) nın, imam-ı Hasan (r.a) ın, İmam-ı Hüseyin (r.a) Efendilerimizin mübarek ervah-ı şeriflerine ve Şeyh Hasan Basri (k.s) Hazretlerinin, Pirimiz Gavsü'l-Azam Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerinin ve Şeyh Hacı Mustafa Hayri Baba (k.s) Hazretlerinin, gelmiş geçmiş bütün silsile-i meşayih Efendilerimizin ervahı şeriflerine ayrı ayrı hediye ettim dedikten sonra;

Beş dakika ölüm halini tefekkür ettikten sonra, Cenab-ı Hak'dan şeyhine kadar teveccüh ve rabita ederek, teveccühünü bozmadan verilen tesbihat ve dersleri okur.

33veya 100 defa;"Estağfirullah-Elhamdulillah"Sonunda bir kere;"El Aziym, el Keriym elleziy Lailahe illa Hu el Hayyul Kayyume ve ettuvbu ileyh"

33 veya 100 defa;"Allahümme Salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed"Sonunda bir kere;"Vesahbihi vesellim aleyhi ve aleyhim tesliymen kesiyren kesiyra"

33 veya 100 defa;"Lailahe illallah"Sonunda bir kere;" El Melikül Hakkul Mübiyn Muhammedün Resulullah Sadikul vağdil Emiyn"

100 defa;"Allah (c.c)"Sonunda;"Celle Celalühu ve amme nevalühu vela ilahe gayruhu"

33 veya 100 defa;"Besmele ile İhlâs Suresini, Yani: Kul Hüvallahu Ehad. Allahüssamed. Lem Yelid ve lem Yüled. VelemYekünlehuKüfüvenEhad."Sonunda;"Sadakallahül'aziym"Dedik ten Sonra:

1 Fatiha,3 İhlâsı şerif okuyup, sevabını Sevgili Peygamber Efendimiz Hz.Muhammed Mustafa'nın (s.a.v) mübarek ruhi şeriflerine, diğer bütün peygamberanı kiram efendilerimizin, Çâr-ı

Yârı Güzin, Ezvacı Resul, Evladı Resul, Ashabı Resul, Ehli beytin, tabiin, tebeu tabiin, eimmei müçtehidin, ulemai amiliyn, meşayihî kâmilin, vasiliyn ve âlâ cemi-ı evliya-ı,veş şühedai, ves sülehai, ves sıddikine, vel aşikine, vel hazirine, vel kaibin ve âlâ Pirimiz Eş Şeyh es Seyyid Abdulkadir Geylani(k.s)nin, Şeyh Hacı Mustafa Hayri Baba (k.s)Şeyh Mustafa Yaşar Göletderev.(k.s),Hocamız Seyyid Hacı Ebubekir Tanrıkulu Erzurumi (k.s)nın ve bu tarikten gelmiş geçmiş bil cümle silsilei meşayih efendilerimizin, Cemi Pirlerin, cemi evliyaların, ahirete intikal etmiş olan anamın, babamın, akrabai taalugatımın ve alâ cemi Mümin ve müminatın ve alâ cemi-i Müslim ve müslimatın ve alel melaiketi vel mukarribine kaffeten ammeh, cümlesinin ervahı şeriflerine hediye ettim. Sonunda El Fatiha der.

Ayrıca müridin durumuna göre Şeyh Efendi derslerini artırabilir, azaltabilir veya ek dersler verebilir. Bunlarda:

Usul Esmalar:

Füruğ Esmalar:

1-Lailahe illallah Muhammedün Resulullah. 1-Vehhab (c.c)

2-Allah (c.c).

2-Fettah (c.c).

3-Hu (c.c).

3-Vahid (c.c)

4-Hakk (c.c).

4-Ehad (c.c).

5-Hayy (c.c)

5-Samed (c.c)

6-Kayyum(c.c)

6-Aliyyun (c.c)

7-Kahhar (c.c).

7-Aziym (c.c).

8-Muhiyt (c.c)

VİRDLERİ İHMAL ETMEMELİ

"Virdlerinizi sağlam çekin, ara vermeyin. Bir çekip bir çekmemek kalbi tahriş eder. Nasıl ki doktorun verdiği ilacı bir alıp bir almazsanız faydası olmaz, bu da öyledir. Virdini bir gün çekmeyen sûfî, doksan gün geriye gider. Yani üç ay önceki hali ne ise o hale döner. Bir de ne az ne fazla verilen sayıda çekmek lazım. İlacı az alırsanız faydası olmaz, çok alırsanız zararı olur."

"Sûfî üç gün zikir çekmese kalbi hasta olur. Beş-on gün, bir, iki, üç ay, dört ay zikir çekmezse kalbi (iyice) hasta olur ve ölür. Zikir kalbin hakkıdır."

"Zikre gafletsiz ve ara vermeden devam ederseniz bu zikirden kısa zaman sonra zevk alırsınız. Hem dünyada hem de ahirette gerçek cenneti yaşayanlar zikir ehli kişilerdir."

"Kalp iki kısımdır: Kalb-i hayvanî ve Kalb-i insani. Kalb-i hayvanî bir et parçasıdır. Bu hayvanlarda da bulunur. Kalb-i insanî ise, o et parçasının içinde bir nurdur. Günahlardan dolayı o nur kararır. Ancak kalp zikrullahla temizlendikten sonra tekrar nurlanır etrafına ışık saçmaya başlar."

Peygamber(s.a.v)Efendimiz: " Vücut ta bir et parçası vardır, o kalptir. Kalp hidayet bulursa bütün vücut hidayet bulur. Kalp ifsad olursa bütün vücut ifsad olur." (*Buhârî, İman, 39*) buyuruyor. Bu tarikat-ı âliyenin hedefi kalbin hidayetidir."

"Allah'tan başka bir şeyi vird esnasında düşünmek gaflettir. Kalp, yerinde durur kafa başka yerde gezerse hiç çekilmemiş gibi olur. Vird esnasında mürşid, Allah'ın yarattığı (dağ, deniz vb.) hiçbir varlık ve hiçbir şahıs düşünülmez. Sadece Allah'ı Zülcelal düşünülür. Aklımız dağılabilir, olabilir, tekrar akli kalbe yöneltmeye zorlayacağız. Bu zorlama ne kadar? Fazla değil bir hafta, iki hafta, bilemedin iki ay sonra kalp gafletsiz zikre başlar."

"Virdi zor çekme veya çekememenin sebepleri şunlardır: Haram nazar, günahlar, haram yiyecek, zulmetli gıda, gıybet, televizyon, kötü arkadaş, dünyaya meyil, ehl-i dünya ile ünsiyet, ailevî huzursuzluk, gafil birinin bulunduğu oturma, yirmi dört saat dünya ile meşgul olma. Bunlar varsa ne kadar zikir yapsa da istenilen faydayı sağlamaz. Sûfî, gerçekten sûfilik yapar ama zulmetli birinin çayını içer, yemeğini yer, oturur, konuşur, zulmet ona geçer, karşıdaki biri ona bakar, onun zulmeti de sûfiye geçer. Bu aldığı zulmetten sonra vird, namaz, zikir zor gelir, zulmet insanın vücudunu kilitler. Hakiki rabita ve zikirden başka bir şeyle zulmeti atamaz."

"Gerçek sûfî devamlı zikir halindedir. Böylelerine zâkir denilir. Onlar istese de gaflete düşemez. Biz şimdi nasıl gafletsiz zikrinizi çekin diyorsak onlar da tam tersi olur. Onlar isteseler de gaflete düşemezler. Bütün letailerleri çalışır."

" Allah dostları diyorki: Kalp bir çocuk gibidir, kalbe ne öğretirsen o da onu söyler. Yeni dillenen çocuğa nasıl mama, baba demeyi öğretiyorsan kalbe de Allah Allah demeyi öğretmen gerekir. Onun ağzının olduğunu düşüneceksin ve Allah dediğini düşüneceksin,

Allah demeye zorlayacaksın. Çok değil üç ay, beş ay sonra kalbin Allah demeye başlayacaktır. Gayret etmek lazım.

Ölüm anında kalp ne söylüyorsa dil onu söyler. Sağlığında bir insanın çocuğuna çok muhabbeti varsa kalbi de devamlı çocuğunu söyler ve ölüm anında akıl başta olmadığı için dili onu söyler. Aynı şekilde karısına muhabbeti varsa karısını söyler. Ancak kalp Allah derse, dil de Allah der. Akıl başta olsa şehadet getirir, tekbir getirir ama akıl başta olmayınca kalp ne söylüyorsa dil onu söyler. Bunu da hayattayken yakalamak lazım..."

"Vird ile latifeler arş-ı âlâdaki (asıl vatanlarına) makamlarına çıkarlar. Nefis yalnız kalır. Hizmetçisiz kalan padişah gibi olur. (O da diğerlerinin peşine takılıp arşa çıkar.) Burada Rabbü'l-âlemin onların sıfatlarını değiştirir. Nefis müslüman olur. Artık her şeyi Allah rızası için isteyerek yapmaya başlar. Böylece şeklî insandan hakiki insana, taklidi imandan hakiki imana geçiş olur."

"İnsanın kalbine zikir yerleşince daha durmaz. Çarşıda, pazarda alışveriş yaparken kalp 'Allah' der. Siz istemeseniz de çalışır. Nasıl ki mideniz sizin elinizde olmadan gıdaları hazmediyor, siz uyurken bile işine devam ediyorsa, içine zikir yerleşen kalp de öylece zikreder. Bunun sevabını yalnızca Allah bilir."

"Her fırsatta kalbinizi zorlayın. Yatarken, otururken, kahvaltıda beklerken, dilinizi damağınıza yapıştırın, (ders olarak çektiğiniz virdin haricinde) sayı tutmadan ve dilinizi oynatmadan "Allah" dedirtmeye çalışın. Bir müddet sonra kalp zikre geçer. Fakat biz zikrin çokluğunda değiliz. Biz zikrin huşu ve hudusundayız. Zikir huşu ve huduyla çekilmez, gafletle çekilirse nefse bir şey olmaz."

"Bizim tarikimizde vird çekmekle beraber, yerken, içerken, otururken, yürürken, hatta uykularında bile Rabbü'l-âlemîn'i zikrederler. İşte gerçek zikir ehli bunlardır."

"Vird nurdur, ışıktır, aynen taksinin farı gibidir. Taksinin her şeyi olsa fakat farı olmasa karanlıkta yol gidemez. Kısa zamanda tepe taklak olur. Vird, zikir kalbin kirini pasını temizler. İnsan günah işlemeye başlayınca kalp yara alır. Bu durum, odanın içinde yanan bir sobaya benzer. Soba devamlı yana yana boruların içi kurum bağlar, temizlenmese zamanla boruları tıkar, dumanı geri teper, odanın içindekileri zehirler ve öldürür. Aynen bunun gibi, zikir de kalbin isini (kurumunu) temizler. Zikir çekilmezse kalbe Allah'ın nuru gelmez. Ya

ne gelir? Şeytanın vesvesesi gelir ve Allah'ı unutturuncaya kadar (vesvese) devam eder. sonunda misaldeki boru gibi tıkanıp insanı (manen) zehirleyerek öldürür. Onun için herkes virdine dikkat etmeli.

Akıllı, şuurlu müslümana gereken ki zikrullah gibi manevi ilaçlara sarılsın. Zikrullahın sesi şeytanı kaçıtır. O çok korkaktır. bir ses gelse hemen kaçır. Fakat nefis-i emmâre öyle değildir. İnsandan bir an bile gafıl olmuyor. Kedinin fareyi beklerken takındığı tavır gibi, sessiz bir şekilde insanın hata yapmasını bekliyor. Ne ibadet yapsa mağrur oluyor. Çok dikkatli uyanık olmalıdır. Çünkü nefsin gıdası zulmettir. Letâiflerin gıdası ise, muhabbet ve nurdur. Nefis ancak nefy-i ispat ile müslüman olur."

"Nefy-i isbat dersinde 'lâ ilâhe' derken alından sağ omuz üzerine gelme esnasında Allahlık iddiasında bulunan Nemrud, Firavun, putlar, her kim ve her ne var ise tevhid kılıcıyla hepsini temizleyeceksiniz. O nefiy cümlesinin nuru Allah'tan başkasını silecek. 'illallah' deyince öyle bir kalbe ineceksin ki bütün vücuda dağıldığını hissedeceksin. Sonunda "Muhammedün Resûlullah" derken Allah'ın huzurunda kendinizi hissedecek ve O huzurda (kalben) "Muhammed senin Resûlüdür" diye haykıracaksın.

LETAİF DERSLERİ

Letaif; Arapça 'Latife' kelimesinin çoğulu olup"Latifeler"anlamındadır. Latife insan vücuduna yerleştirilmiş manevi, nuranî cevherlere verilen isimdir. Gizli, sırlı ve iç bünyede saklı cevherler olan Letâif, baş gözüyle görülmezler, ancak gördükleri vazifelerden varlıkları anlaşılır. İnsanın aslı bunlardır. Bu cevherler mümin-kâfir her insanda mevcuttur. Kâmil mürşidler bu cevherleri ilim, tecrübe ve müşahade ile tanıyıp yerlerini ve görevlerini tespit etmişlerdir.

Cenabı Hakk Celle Celaluhü hazretleri insanı on asıl şeyden yaratmıştır. **Beşi mahlûkat âlemi denilen hâlk âlemindendir.** Bunlar **1-toprak, 2-su, 3-hava, 4-ateş ve 5-nefistir.** Bunların başkanı ve hâkimi nefistir. Âlem-i emrden olan Letâif, ruhanî ve nûrani, âlem-i halktan olan Letâif ise cismânî ve zulmânidir. **Diğer beş unsur** ise;asılları âlem-i emirden olan,**1-İnsani kalp,2-Ruh,3-Sır,4-Hâfi,5-Ahfa** dır.Bunların başkanı ve hakimi kalptir.

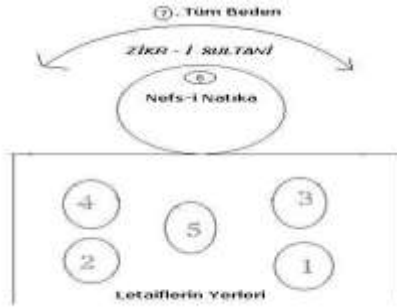
Ruhun sarayı kalptir. Ruh kalbe hâkimiyetini kurunca, kalp bedeni ona göre yönetir. Ruh vasıtasıyla aldığı ilahi feyz ve terbiyeyi bedenin bütün işlerine yansıtır.

Cenab-ı Hak yüce kudreti ve ince hikmetiyle her iki âlemin latifelerini aşk yoluyla aralarını birleştirmiş ve kaynaştırmıştır. Öyleki bunlar birbirlerinden ayrılmak istemezler. Bu aşkdan dolayı hâlk âleminin latifeleri emir âleminin latifelerini hükmü altına almıştır.

Bir mü'minin nefsi, yedi sıfatında terakki edebilmesi için vücudunun içinde bulunduğu letâif-i seb'a denilen letâifin de; zikir, fikir ve tefekkürle tasfiye ve terbiye görmesi lazımdır.

O yedi sıfat da: Kalp, Sır, Ruh, Hafî, Ahfâ ve Nefs-i natîka ile tüm bedendir. *İnsanı diğer canlılardan ayıran fark âlem-i emirden olan rûhânî ve nûranî letâif-i hamse (letâifden beş tanesi)* kalb, ruh, sır, hafî, ahfâ âlem-i emirdendir. His, hayal, yön ve mekânla sınırlanmayan, mesafe ve maddesi olmayan, Allah Celle Celaluhü hazretlerinin 'ol' emri ve iradesinin tecelli etmesiyle yaratılan şeylerden oluşan Âlem-i emr(emir âlemi)'den olan letâif, rûhani ve nûranidir.

LETAİFİN VÜCUDDA YERLEŞİM YERLERİ:



Letaiflerin vücuddaki yerleri, nurları, adetleri ve yapılış sebepleri:

1. Kalp makamı: Sol memenin iki parmak altında, İlâhi huzur ve tecelliyat mahallidir. Hz. Âdem Aleyhisselâmın kademi ve mebde-i terakkileri tahtında olup; nûru sarıdır. Sâlik, râbîta, zikir veya rüya esnasında sarı bir nûr ile karşılaşır.

2. Ruh makamı: Sağ memenin iki parmak altında, İlahi aşk ve muhabbet mahallidir.

Hız. Nuh ve Hız.İbrahim aleyhisselâmların kademleri ve mebd-i terakkileri tahtında olup; nûru kırmızıdır.

3. Sır makamı: Sol memenin iki parmak üstünde, İlahi marifet mahâllidir.

Hız.Musa aleyhisselâmın kademi ve mebd-i terakkileri tahtında olup; nûru beyazdır.

4. Hafî makamı: Sağ memenin iki parmak üstünde, İlahi tecelli ve nurlar içinde kaybolma mahallidir. Buna istiğrak denir. Hız. İsa aleyhisselâmın kademi ve mebd-i terakkileri tahtında olup; nûru siyahtır.

5. Ahfa makamı: İki meme arasında, Göğüs kafesinin üst ucundan yani gırtlak çukurundan iki parmak kadar aşağıdır. İlahi sır mahallidir. Gizli ilimler ve tecellililer merkezidir. Burada elde edilen duruma izmihlal denir. Peygamberimiz Hız.Muhammed Mustafa (s.a.v) Efendimizin mebd-i terakkileri tahtında olup; nûru zümrüt yeşilidir.

6. Letâif-i Nefs makamı: İki kaş arasında olup nûru turuncudur.

7. Letâif-i Kül makamı: (Tüm Beden) : Sultani Zikir Makamı. Perçem, alın ortası olup; nûru akik rengindedir.

Bütün latifelerin merkezi kalptir. Kalp ruhun sarayı hükmündedir. Terbiye olmamış nefis, devamlı kötülüğü emreden sıfatıyla kalbi tamamen hükmü altına aldığı zaman, kalpten Allah için hiçbir hayırlı amel çıkmaz. Bu durumda ruh da, nefsin arzularına bağımlı hale gelir. Artık kalp ve ruh asli vazifelerinden uzaklaşmış ve ölmüşcesine gaflete düşmüş olurlar. Bu hal kalbin perdelenmesi ve günahlarla kararmasıdır.

İnsanın bu durumdan kurtulması için çok ciddi bir tedaviye ihtiyacı vardır. Bu tedavinin en güzel ve en kolay yolu bir mürşidi kâmilin elinden tevbe alıp, kendisine intisab edip manevi terbiyeden geçmektir.

Mürşidi kâmil kendisine intisab eden müride önce güzel bir tevbe yaptırır. Sonra zikir telkin eder.

Bu letâif nûrları ancak; sâlik, zikrini huzurla çeker ve kalbini her türlü kayıttan tecrid ederek farz ve sünnetleri hakkıyla yerine getirirse zuhûr eder.Letâif nûrlarının her sâlikte zuhûr etmesi

gerekmez.Sâlik, daha başlangıçta, beşerî vücûdunu mahvedip doğrudan siyah nûru müşahede edebilir; ondan başkası da zuhûr etmez.O siyah nûrdan geçerse, Allah’u Zülcelalin nûrunu müşahade eder.

Sâlik, bütün uzuvlarını bir ayna karşısında görüyormuş gibi bütün makamların belirtilen yerlerine müteveccihen, Allah zikrini yaparsa, kısa bir sürede Allah’u Zülcelalin ilhamına nâil olur. Hangi uzvu ile zikretmek isterse, onunla zikreder ve ten kulağı ile seslerini dahi işitir. Bundan sonra, Cenabı Hakk’a hamd-ü senâlar ederek her gün dersine devam eder.Bu hizmetin sükûtu hiç bir zaman düşünülemez.Bırakmak istese de bırakamaz.Zira vücut,hakikî gıdasını bulmuştur.

Bu zikrin nuru ilk olarak kalbe, sonraları diğer letaiflere sirayet eder.Zikre devam edildiğinde kalpten Allah’u Zülcelalin sevmediği ve razı olmadığı düşünceler silinip gider.Zikir kalbe iyice yerleşince her hâlde zikretme hâline geçer, böylece gaflet yok olur. Zikir sayesinde insanın sıfatları değişir. İnsanda Cenab-ı Hakk’ın razı olduğu ahlak ve sıfatlar oluşur.

Mesela, münafıklık nefsin kötü sıfatlarından birisidir. Vücuttaki su unsurunun özelliği ile irtibatlıdır. Su da, bulunduğu kabın şeklini ve rengini alma özelliği ve bulunduğu şartlara göre değişme sıfatı vardır. Bu sıfat insana yansır ve iki yüzlülük meydana gelir. Ancak bu sıfat, mürşidi kâmilin terbiye, himmet ve tasarrufu ile alçak gönüllü olmaya dönüşür. Kalpten nifak ve yalancılık gider, yerini samimiyet ve mertliğe bırakır.

Ateş unsurundan kaynaklanan zulüm ve hiddet sıfatı, islamın emir ve hükümleri karşısında gayret en ince davranmaya ve rahmani taraftarlığa dönüşür.

Toprak unsurundan kaynaklanan, tembellik, uyuşukluk gibi durumlar, sabır ve efendilik sıfatına dönüşür.

Letaifleri hakiki vazifelerine döndürmek, gevşemeyi gidermek için onların zikir nurları ile aydınlanması, temizlenmesi ve beslenmesi gerekir.

Letaif virdi, altı latife üzerine çekilir. Bunlar:**1-Kalp,2-Ruh,3-Sır,4-Hafi,5-Ahfa,6-Nefis** latifeleridir.

Mürid letaifler üzerinde aynen kalp zikrinde olduğu gibi zikir çeker. Her bir latife kalp gibidir. Zikir onun üzerinde çekilir. Hedef her

bir latifenin zikre geçmesi, uyanması, olgunlaşması ve böylece bütün vücudun zikre geçmesidir. **Buna Zâti zikir, Sultani zikir denir.**

Tesbihi, zikir çekilecek latifenin üzerine koyar ve kalp zikrinde olduğu gibi çeker. Allah, Allah der.

Nefy-ü İsbat Zikri: Letaif zikrinde başarılı olan müride nefy-ü isbat zikri tarif edilir. Bu zikir; "Lailahe illallah" dır. Kelime-i Tevhid zikridir. En faziletli zikirdir.

Bunun zamanını de mürşid belirler. Bütün bu terbiye ve zikirlerle elde edilecek sonuç Zâti zikirdir. Zâti zikir insanın bütün vücuduna yayılan, benliğini saran, kalbini Allah aşkında toplayan zikirdir. Bu zikir haline ulaşan kimse, yürürken, otururken ve yatarken devamlı Allah'ı zikreder. Ayrıca zikir nuru, onun etine, kemiğine yansır. O insan bu nur ile bütün eşyanın zikrini işitecek, hissedecek bir makama ulaşır. Artık her şey ona Allah'ı hatırlatır. Her varlık bir ilim sebebi olur. Hikmet öğretir, ilahi sevgisini artırır. Bunların sonu müşahade ve güzel ahlakıdır. Müşahade, ihsan makamı olup Allah'ı görür gibi Ona kulluk yapmaktır,

Dersi Yapma Usulü LETAİFLER

1-Latıfei Kalbimin İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

2-Latıfei Ruhumun İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

3-Latıfei Sırrımın İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

4-Latıfei Sırrı Sırrımın İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

5-Latıfei Hafamın İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

6-Latıfei Ahfamın İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

7-Latıfei Nefsıyyemin İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

8-Latıfei Turabiyyemin İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

9-Latıfei Maiyyemin İslahı için: "Lailahe illallah" Sonunda, Muhammedün Resulullah.

10-Latîfei Narıyyemin İslahı için:”Lailahe illallah”Sonunda, Muhammedün Resulullah.

11-Latîfei Hevaiyyemin İslahı için:”Lailahe illallah” Sonunda Muhammedün Resulullah.

12-Letaîfi Külliyyemin İslahı için:”Lailahe illallah” Sonunda, Muhammedün Resulullah.

Mürid, günlük zikrini yapıp bitirmeden önce, yani en son esmayı okuduktan sonra, 100 defa okuduğumuz İhlâs-ı şerîfi okumadan, bu ikisi arasında yukarıda yerlerini belirttiğim noktalara düşüncesini yoğunlaştırarak, her biri için en az otuz üçer (normali 100’er defa) defa Kelime-i Tevhîdi (**LÂ İLÂHE İLLALLÂH**) der, okur ve ötekine geçer. Yani şöyle der:“Latîfe-i kalbimin ıslahı için; Lâ ilâhe illallâh, Lâ ilâhe illallâh, Lâ ilâhe illallâh ...”

Sayı tamam olunca, latîfe-i rûhumun ıslahı için der, belirtilen miktar kadar tevhîd okur. Son latîfe-i külliye de okunup bitirilince, dersin diğer geri kalan kısımları (100 defa İhlâs okuyup bitirme ve yeniden Fâtîha-İhlâs okunuşuyla tamamlanır.

Kalb bütün latifelerin merkezi olup "Ruh"un sarayıdır. Ruh kalbde egemen olunca, bedeni "Ruh"un emirlerine göre yönetir; ruh vasıtasıyla aldığı ilâhî feyiz ve terbiyeyi bedeninin bütün işlerine yansıtır. Kalpte yakîn nûru parlamaya başlayınca dünya hayatı fâni ve kıymetsiz görünür. Çünkü kalp, marifetullah nûrunun parlayacağı yegâne mahaldir ki, iman güneşi o burçtan doğar. Bütün ilâhî sırlar orada gizlidir. Kalpte o hakiki, lâhutî güneşin doğmasıyla bu yüksek tecellinin nurlu eserleri insanın bütün azalarında zâhir olur. O zaman kulluk vazifelerini; derin ve derûni bir zevk ve neş’e içinde seve seve îfa eder. Kalbin salâhının cesede sirayetini Buharî’deki şu Hadis-i Şerif izah etmektedir: **“Dikkat ediniz ki, insanın cesedinde bir et parçası vardır ki, o et parçası sâlih oldukça bütün vücuddaki âzalar sağlam olur. Eğer o fasid olursa bütün cesedi bozulur. O et parçası kalptir.”**

Terbiye olmamış nefis, devamlı kötülüğü emreden sıfatıyla kalbi tamamen hükmü altına aldığı zaman, kalbden Allah’u Zülcelal için hiç bir hayırlı amel çıkmaz. Bu durumda ruh da, nefsin arzularına bağımlı hâle gelir. Artık kalb ve ruh asli vazifelerinden uzaklaşmış ve

ölmüşçesine gaflete düşmüş olurlar. Bu hâl kalbin perdelenmesi ve günahlarla kararmasıdır.

İnsanın bu durumdan kurtulması için çok ciddi bir tedaviye ihtiyacı vardır. Bu tedavinin en güzel ve en kolay yolu bir mürşid-i kâmilin elinden tövbe alıp, kendisine intisap edip manevi terbiyeden geçmektir.

HALVET' DEKİ ZIKRİN NETİCELERİ

Zakirin nefsinden olan sözleri, onu hasis ve bayağı sözlere çekip oyalaması, ancak uzun günler zikrullah ile meşgul olup, gece ve gündüz halvetde olması neticesinde kalbinde "Hakk" nurlarının parıldamaya başlaması ile giderilir. Bu nurlar önce keskin bir şimşek gibi çakıp kaybolur. Sonra tekrar kalbe gelir ve bir an orada kalır. Daha sonra büsbütün orada sabitleşir. Gönül ondan zevk alır. Sonra o nur, adeta dillendirir de; ruh ondan hikmet yapar. Masivayı unutup o nura dalar. Dil ile zikre devam eden zakir üç şey kazanır ki, onlara "Müstağrağatı selase üç vech deryası" denir. Evvel ki vücudun Allah' ın (c.c) zikrine dalması anında meydana gelir. Zikrullah ateşi ile vücudun çirkef yanları yanıp, latif ve hoş yanları kalır. İşte o anda o zakirin vücudunun bütün cüzlerinde berrak sesler gibi gümbür gümbür zikir sesleri yükselir. Zira zikirlerle vücudun uzuvları istikamet kazanır. Uzuvların sedası arı uğultusu gibi yumuşar. Bu istikametten önce zikrullah ateşi, onun başına vurduğu için evvela berrak sesler gibi yüksek sesler gelir. Bu halden asla zarar görmez. Belki bu ona bir sema zevki verir. O şiddetli sadaların sırrı şudur ki; zikrullah masivanın zıddıdır. İşte zikrullah meydana geldiği yerde zıddını yok ederken, bu sesler çıkar. Nitekim suda ateşin hararetini söndürürken böyle bir ses çıkarır.

Zikrullah ateşinin zakirin vücudundaki zıddiyetleri yok edip yakmasında da böyle sesler çıkar. Sonra zikrullah ateşi onun diğer uzuvlarına sıçrayınca zakire kendi vücudunun uzuvlarından bu kez, değirmen sesi, deniz dalgalarının sahili döverken çıkardığı ses, azgın nehir sularının büyük kayalara çarpmasından doğan ses, şiddetli rüzgârların ağaçların yapraklarını sürüklerken çıkardığı ses, azgın ateşlerin şiddetli rüzgârlarda sönmesiyle oluşan ses, güçlü şimşek çakmalarının çıkardığı ses ve daha nice şiddetli sesler gelirken herbirinden nice ve büyük zevkler alınır.

Resulullah (s.a.v) sahabeleri ile beraber bir ağacın altında otururlarken: *Kuvvetli bir rüzgârın esmesi ile gazel olan yaprakların dökülmesi üzerine, Resulullah (s.a.v) bunun teşbihi nedir diye ashabına sordu. Sahabe-i Kiram " Allah ve Reslü" daha iyi bilir, diye karşılık verdiler. Bunun üzerine Resulullah: (s.a.v)"Bir insanın Allah (c.c) korkusu ile veya aşkı ile derisi ve tüyleri ürperirse bu yaprakların döküldüğü gibi onun günahları dökülür."* buyurdu. (Buhari, Müslim, Tirmizi)

Kur' an-ı Kerimde: Rahman suresi 46.ayet de, Cenab-ı Allah (c.c)" *Ve limen ha'fe makame Rabbihi cennetan."* **Buyurmuştur. Yani; her kim ki, Rabbinden korktu, ona cennetden iki makam verilecektir.** Allah (c.c) sevgisi ile kalbini neşelendiren, ciğerini kebab eden, "Muhabbetullah-ı" kazanan salike, elbette Cenab-ı Allah (c.c) akılların ermediği, dillerin zikredemediği çokca ihsanlarda bulunacaktır. Bu hâller devam ettikçe, zakire Allah (c.c) muhabbeti ve aşkı o kadar galebe çalar ki lisanı zikri tehir etse, kalbi zikri daim çarpmaya devam eder. Mevlanın zikrine ister istemez devam eder. Nazargah-ı İlâhi olan kalbinde ilâhi nurlar, adeta fişkırırcasına parıldamaya başlar. Masiva muhabbeti tamamen zail olur. Bu hale eren salik; **"Tecelli-i İlâhiye"** hak kazanmış olur.

Bu safhalardan sonra, zikrullah gönülden başa çıkıp, zikirde zikredenin, Allah' ın (c.c) ilminde yok olmasıdır. **"Beni zikredin, bende sizi, Rahmetimle anayım."**Rabbani devletine nail olmaktır. Allah reslü (s.a.v) ashab-ı kiramına hitaben:**"Sizin hayırlınız görüldüğü zaman Allah' ın (c.c) hatırlandığı ve anıldığı kimsedir, onların aralarında ne bir akrabalık nede bir alışveriş vardır. Onlar yalnız Allah' ın (c.c) rızası ve rahmeti için birleşip sevişirler. Onlar nurdan minberler üzerindedirler. İnsanlar korktukları zaman onlar mahzun olmayacaklar"** buyurmuştur. .(Hâkim, Tirmizi, Hatmül Evliya sh.361)

Allah' ın (c.c) sadık kulları; tam bir iman ile Allah' ın (c.c) emirlerini yerine getirir, yasaklarından da sakınır. Peygamber Efendimiz (s.a.v) onların vasıflarını şöylece açıklamıştır. **"Onlar: Rablerinin rahmetinin genişliğinden dolayı açıktan sevinirler. İlâhi azabın şiddetinden dolayı gizlice ağlarlar. Sabah ve akşam mescidlerde, temiz ve pak evlerde Rablerini zikrederler."** Halvet de bulunan dervişin son hali bu şerefe nail olmaktır.

Ashab-ı kiramdan Abdullah ibn-i Mesud'un (r.a) Peygamber Efendimizden (s.a.v) rivayetine göre; yüce Allah' ın (c.c) kullarından üç yüz tanesinin kalbi: Âdem (a.s) ın kalbi üzerinedir. Kırkının kalbi: Musa (a.s) ın kalbi üzerinedir. Yedisinin kalbi: İbrahim (a.s) ın kalbi üzerinedir. Beşinin kalbi: Cebrail (a.s) ın kalbi üzerinedir. Üçünün kalbi: Mikail (a.s) ın kalbi üzerinedir. Birinin kalbi: İsrafil (a.s) ın kalbi üzerinedir. .”(Kesfülhafa, c.1,sh.24.Ahmet b.Hanbel,Müsned1/112.5/322.6/316) .”(Ebu Nuaym,1-8-9.Suyuti, el havi lil Feteva,462.Acluni,1-2-6.El Bari3-670-71.İbn Abidin,271.İbn Cevzi,3-397)

Birin, kalbi üzerine olan kul; vefat edince Allah (c.c) üçlerden birini, onun yerine geçirir. Üçlerden biri vefat edince yüce Allah (c.c) beşlerden birini yerine geçirir. Beşlerden biri vefat edince yüce Allah (c.c) yedilerden birini onun yerine geçirir. Yedilerden biri vefat edince yüce Allah (c.c) kırklardan birini onun yerine geçirir. Kırklardan biri vefat edince yüce Allah (c.c) onun yerine üçyüzlerden birini yerine geçirir. Üçyüzlerden biri vefat edince yüce Allah (c.c) beşyüzlerden birini onun yerine geçirir. Beşyüzlerden biri vefat edince yüce Allah (c.c) binlerden birini onun yerine geçirir. Binlerden biri vefat edince yüce Allah (c.c) halk arasındaki veli kullarından birini yerine geçirir. .(Mehmet Şemseddin, Miftahul Kulub, sh.48.İmam Rabbani, Mektubat,251-287.Gümüshanevi, Camiul Usul, sh.41-51)

Lüzumunda ve gereğinde salihler divanı toplantısı: Allah' ın (c.c) nurunu gören Cebeli Nur dağında yapılır. Bu toplantıya; Resulullah Efendimizin (s.a.v) başkanlığında, üçler, beşler, yediler, kırklar, üçyüzler, beşyüzler, binler eksiksiz katılır. Ayrıca memleket kutupları da bu toplantıya iştirak ederler. Resulullah (s.a.v) Efendimizin iştirak etmediği toplantıya zamanın " Kutb-ul Aktab'ı" başkanlık eder.

Salihler divanında: aşağı doğru üçler, beşler, yediler, kırklar, üçyüzler, beşyüzler, binler ve memleket kutupları hazır bulunarak toplantı başlar. Toplantıda manevi kararlar alınır. Toplantı sonunda herkes memleketine dönerek kararlar uygulanmaya geçirilir.

KADİRİ TARİKATININ HALİSİYYE-İ HAYRİYYE KOLUNUN TOPLU YAPILAN HALAKA-İ ZİKİRİ

Önce Halakai Zikre niyet edilir. Sonra Silsilei Meşayihinin ve umumun ruhlarına birer Fatiha-ı Şerif okunur, Ölüm hali tefekkür edildikten ve Teveccüh yapıldıktan sonrada:

**Euzübillahimineşşeytanirracyim
Bismillahirrahmanirrahiym**

3 Defa, **"Estağfirullah"**

1 Defa, **"Estağfirullah el Aziym, Ya Malikel Mülkil Kadim."**

1 Defa, **"Estağfirullah el Aziym, Rabbel Beraya."**

1 Defa, **"Estağfirullah el Aziym, Minel Hataya."**

1 Defa, **"Estağfirullah el Aziym, Min Külli Zenbina."**

11.Defa. **"Allah, Estağfirullah, Daim Estağfirullah."**
Sonunda; **"El Aziym, el Keriym, Elleziy Lailahe illa Hu, el Hayyel Kayyume ve etubu ileyh."**

11.veya 21 Defa, **"Bismillahirrahmanirrahiym"** Okunur. Daha sonra **Fatiha Suresiyle** birlikte, **"İnnallahe ve Melaiketehu Yusallune Alennebi, Ya Eyyühelleziyne Amenü Sallu Aleyhi Vesellimu Tesliyma."** Dedikten sonra:

1 Defa, **"Allahüme Salli vesellim vebarik âlâ Seyyidina Muhammedin vealâ âlihi Adede Kema lillahi vekema Yeliyku bikemalihi."**

1 Defa, **"Allahümme Salli vesellim vebarik âlâ Şemsid Duha Muhammedin ve âlâ âlihi adede Kema lillahi vekema Yeliyku bikemalihi."**

1 Defa, **"Allahümme Salli vesellim vebarik âlâ Nuril Hüda Muhammedin vealâ âlihi adede Kema lillahi vekema Yeliyku bikemalihi."**

1 Defa, **"Allahümme Salli vesellim vebarik âlâ Hayril Vera Muhammedin vealâ âlihi adede Kema lillahi vekema Yeliyku bikemalihi."**

1 Defa,"*Allahümme Salli vesellim vebarik âlâ Bedrid Düca Muhammedin ve âlâ âlihi adede Kema lillahi vekema Yeliyku bikemalihi.*"Sonunda, *Vesahbihi vesellim aleyhi vealeyhim tesliymen kesiyren kesiyra.*

İstenildiği kadar; Efdalüz Zikr Fağlem Ennehu "*Lailahe illallah*" Sonunda, *El Melikül Hakkul Mübin Muhammedün Resulullah Sadikul Vağdil Emiyn.*

3-5-7 Defa,"*Entel Hadi Entel Hak Leysel Hadi İlla Hu.*"Sonunda; *Ya Hu, Ya Men Hu, Leysel Hadi İlla Hu.*

3-5-7 Defa,"*Ya Selamu Sellim, Ya Rabbi Sellim.*"Sonunda; *Hu Tesliymen kesiyran kesiyra.*

3-5-7 Defa,"*Ya Erhamerrahimiyn İrhamna*"Sonunda; *Bi hurmeti Seyyidel Mürseliyn.*

3-5-7 Defa,"*Ya Ekremel Ekremiyn Ekrimna*" Sonunda; *Bicahi Seyyidel Evveliyne vel Ahiriyn.*

İstenildiği kadar,"*Ya Hay, Ya Kayyum*"Sonunda; *Ya Zelcelali vel ikram, Celle Celalühü Amme Nevalühu velailahe illa hu.*

AyağaKalkılarak İstenildiği kadar,"*Allah*"Sonunda; "*Celle Celalühu*".

İstenildiği kadar,"*Hu Allah*"Sonunda "*Celle Celalühu*"

İstenildiği kadar,"*Hay Allah*"Sonunda"*Celle Celalühu*".
İstenildiği kadar, "*Hay Ya Hay*" Sonunda; "*Celle Celalühu.*"
Cematin durumuna göre, istek var ise ayakta, istenildiği kadar;

"*Hu Hu Allah*" Sonunda; *Celle Celalühu.*

"*Hay Hay Allah*" Sonunda; *Celle Celalühu.*

Oturduktan Sonra:

3-5 Defa,"*Hu Allahümme Salli Alel Mustafa, Hu Nebiyyer Risaleti ve Bahrissafa, Hu Çerağı Mescidi Mihrabı Minber, Hu Ebu Bekir, Ömer, Osman'ü Ya Haydar*"Sonunda; *Radiyallahu taala aleyhim Ecmain.*

Daha sonra Musafaha yapılır. Musafaha esnasında:

3 Defa, *Allahümme Salli Âlâ Seyyidina Muhammedin ve âlâ âlihi ve sahabihi vesellim, Hu tesliymen kesiyran kesiyra.*

3 defa, "Tekbiri Şerif getirilir. *Allahu ekber Alahu ekber Lailahe illallahu vallahu ekber Allahu ekber velillahlil hamd.*" Dedikten sonra, Kur'an-ı Kerimden bir aşrı şerif okunur ve genel bir dua yapılır.

HALAKAİ ZİKİR DUASI

Euzübillahimineşseytanirraciym Bismillahirrahmanirrahim

Elhamdulillahi Rabbil Alemiyn. Vessalatü vesselamu Âlâ Rasulina Muhammedin ve Âlâ Alihi vesahbihi Ecmaiyn. Allahümme Rabbena Evsıl veBelliğ misle sevabe Ma Kare'nahu ve nuvre ma televnahu vasilen ila Ruhi Menbail Feyzi Velkemal. Seyyidil Evveliyne Vel Ahiriyne. Hz.Muhammed Mustafa (s.a.v).Ve ila Ervahi Cemiyil Enbiyai vel Mürseliyn. Ve ila Ervahi Emiyriil Mü'miniyne Hz.Ebubekir es Sıddık Ve Emiyriil Müminin Hz.Ömerül Faruk Ve Emiyriil Müminin Hz.Osman'uz Zinnureyn Ve Emiyrel Müminin Hz.İmam-ı Aliyyül Mürteda Kerremallahu Veche. Ve İmam-ı Hasen'il Müçteba Ve İmam-ı Hüseyni Şehiydi Deşti Kerbela. Ammi Resuli Hz.Hamzate vel Abbasi ve Cağferi Tayyar.

Evladi Resul ve Ezvaci Resul Ve Ashabi Resuli Kiram Rıdvanullahi Teâlâ Aleyhim Ecmaiyn. Ve ila Ervahi İmam-ı Zeynel Abidin Ve İmam-ı Muhammed Bakır Ve İmam-ı Cağferi Sadık Ve İmam-ı Musa Kazım Ve İmam-ı Aliyyür Rıda Ve İmam-ıt Taki Ve İmam-ın Naki Ve İmam-ı Hasenil Askeri Ve İmam-ı Muhammed Mehdi Rıdvanullahi Teâlâ Aleyhim Ecmaiyn.

Ve İla Ervahi Eş Şeyh Hasan'il Basri, Eş Şeyh Habiybil Acemi, Eş Şeyh Davud'ut Tai, Eş Şeyh Mağrufu Aliyyül Kerhi, Eş Şeyh Seriiyüs Sakati, Seyyidütaifetüs-Sufiyyetü, Eş Şeyh Cüneydi Bağdadi, Veş Şeyh Ebubekir eş Şıbli Kaddesallahu Esrarehümün Nurani. Ve ila Ervahi Piri Tarikatı Gavsul-A'zam

Kutbur Rabbani, Gavs'us Samadani, Mahbubis Subhani, Kandiylin Nurani, Eş Şeyh, Es Seyyid Muhyiddini Abdulkadir Geylani, Veş Şeyh Es Seyyid Ahmeder Rufai, Eş Şeyh Es Seyyid Ahmedel Bedevi, Eş Şeyh Es Seyyid İbrahim Ed Dussuki. Ve İla Ervahi Mevlana Celaledдини Rumi, Veş Şeyh Es Seyyid Bahauddini Bişahi Nakşibendî. Ve İla Ervahi Sairi Piyrani İzam Kaddesallahu Esrarehümün Nurani. Ve İla Ervahi Eimmeti Müçtehidini Kiram Rahmetullahi Aleyhim Ecmaiyn. Ve İla Ervahi Eş Şeyh Es Seyyid Cemalül Iraki AbdurRezzaki, Eş Şeyh Es Seyyid Ebubekir AbdulAziz, Eş Şeyh Es Seyyid Muhammed Huseyin el Ezmirani, Eş Şeyh Ahmed Hindillahuvri, Eş Şeyh Es Seyyid Ziyauddini Abdurrahmani Halis Talabani Kaddesallahu Esrarehüm.

Ve ila Ervahi Eş Şeyh Es Seyyid Süleymanül Bağdadi, Eş Şeyh Es Seyyid Aliyyül Bağdadi, Kaddesallahu Esrarehüm.

Ve İla Ervahi Eş Şeyh Es Seyyid Dede Osman Avni Baba Urfevi, Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Ömer Hüdai Babayi Kuhanki, Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Muhammed Babayi Kürki, Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Mustafa Hayri Babayi Malatyavi, Eş Şeyh Es Seyyid Hacı Mustafa Yaşar Babayi Göletderevi, Hocamız Seyyid Hacı Ebubekir Tanrıkuulu Erzurumi, Kadesallahu Esrarehüm venefeallahu vel Müslimiye bihi vebihim Ecmaiyn.

Ve İla Ervahi Külli Silsiletit Tariykati Kadiriyyeti ve Gayriha. Ve ila Ervahi Veliyyin ve Veliyyetillahi Meşarikı Ardı ve Megaribiha Eynema Kanu vehaysu ma hadaru Ve ila Ervahi Cemiyil Müminiye vel Müminatı, Vel Müslimiye vel Müslimat, El Ahyai minhüm vel Emvat. İnneke Semiyun kariybün müciybüd Deavat, Bicahi Nebiyyi Seyyidis Saadat.

Alahümmahfezna ya Feyyadu min Cemiyil Belaya vel Kadaya vel Mesaibi Vel Emraz, Kaffeten Ecmaiyne Birahmetike ya Erhamerahimiyn.

Allahümansur Cumhuriyyetel İslamiyyete ve Asakirel Muvahhidiyn. Vektübis Selamete ves Sıhhate vel Afve vel Afiyete fid Dünya vel Ahireti Aleyna ve âlâ Abiydikel Huccaci

vel Guzati vel Müsafiriyye vel Mukiyimiyne fi Berrike vebahrike
vehevaike min Ümmeti Muhammedin Aleyhim Ecmaiyn. Ve
Sallallahu âlâ Seyyidina Muhammedin ve âlâ âlihi ve Ashabihi
Ecmaiyn. Velhamdulillahi Rabbil Alemiyn, El Fatiha.

Sufiler Buluşması

Kadirilerin yılda toplam 19 usul buluşması var. Bunlardan biri de Mirace dir. Hz. Muhammet (s.a.v)'in Miraç gecesi semaya çıkıp Hakla buluşmasını simgeler. 1800 lerin sonlarında Şeyh Galip Efendi'nin Kutbi Nai Osman Dedeye yazdırdığı Miraciye Sultan II. Abdulhamid'e sunulmuş ve çok beğenilmiş. Miraç kandili haftasını takip eden günlerde icra edilmesi kaydıyla okunmasına izin verilmiş. Miraciye, 1950'den itibaren Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün izni ve gözetiminde okunmak şartıyla resmiyet kazandı. Resmen izinli bu gelenek günümüzde de sürmektedir. Adet üzere sufiler buluşması herkese açıktır. Her meşrepten insan dergâha gelebilir. Genelde Mevlevi, Rufai, Halveti, Nakşî ve Kadiriler katılır. Sufiler buluşmasında; Cümle kapısından desturla girilip sağ ayakla eşik aşılır, desturla birlikte sol ayakla dergahdan çıkılır. Makam Şeyhi geldiğinde cümle kapısında buhurdanlıkla karşılanır, giderken buhurdanlıkla teşri edilir(uğurlanır). Zira Cenab-ı Hakk, peygamberi böyle karşılayıp uğurlamıştır.

Dergâhta buluşan Sufiler, tekkenin üst kısmından okunan ezanla birlikte namaza durur. Ardından 'lokma' denen beş çeşit yemek yenir. Lokma bitince yatsı namazı kılınır ve Miraciye okunmaya başlanır. İlgili bahir(bölüm) gelince bir tabakda üç ayrı bardakta süt, şeker ve şerbet ikram edilir. Çünkü Allah (c.c), peygamberi Hz.Muhammed Mustafa'yı (s.a.v) böyle karşılamıştır. Süt ilim ve temizliği; şerbet tatlı, mutlu hayatı; şeker ise hayatı renklendiren şeyleri simgeler.

Sonra Kadiri sancağı önünde ve Abdülkadir Geylani' (k.s)yi simgeleyen Baazü'l Eşheb (koruyucu şahin) simgesinin altında zikrullah başlar. Mevlevi semazeni, Şeyhinin huzurunda zikrullahın içinde bir zikir çıkartır. Kıyama kalkıldığında makam şeyhi mevcut en kıdemli diğer tarikat şeyhine "eyvallah" diyerek deveran meydanını gösterir. Şeyh tempoya uyarak meydan zikrini sürdürür. Bir müddet sonra eller göğüste boyun kırıp zikrin seyrini makam şeyhine devreder. Kıyam'da deveran usuldür. Zikrin içindedir, bayram ve kandil

haftalarında yapılır. Daha sonra bütün yarenler elele tutuşup halka halinde döner. Ruh birliği ve dayanışmayı simgeler bu usul kırk dakika, bir saat sürebilir, sonra dua edilip, çay içilir. İşi olan gider, kalanlar sohbet eder.

Cehri Zikir ve Devran Hakkında Fetvalar:

SORU: Zikir esnasında sufîyye ricalinden bazılarının vecd ve tevacüd haline gelerek kendilerinden geçercesine raksetmeleri, devrana girerek, dönüp, dolaşmaları caiz midir?

CEVAP: Caiz ve şer'i şerife uygun bir davranıştır. Zira Hz. Peygamber (s.a.v) Cafer-i Tayyar (r.a) Hz.lerine;;Ya Cafer (r.a)! Sizin simanız ahlak ve davranışlarınız bana benziyor. Diye iltifatta bulununca, Cafer-i Tayyar (r.a) Hz.leri hemen ayağa kalkmış ve Hz. Peygamber (s.a.v) Efendimizin huzurunda sevincinden raksetmeye ve dönmeye başlamıştır. Efendimiz (s.a.v) de onun bu halini gördüğü halde sukut ederek Cafer-i Tayyar (r.a) Hz.lerinin coşkunluğundan kaynaklanan bu davranışını onaylamıştır. Arşın etrafında bulunan Melaike-i Kiramın vecd ve tevacüd ile daimi bir raks içerisinde zikrettikleri rivayet edilmektedir.

SORU: Mescidlerde açıktan ve toplu olarak zikir halkası tertip etmek, yüksek sesle Ya Geylani şey'en Lillah gibi sözlerle tasavvufî kasideler söylemek, raks ederek ve dönerek zikretmenin hükmü nedir?

CEVAP: Bunların hepsi de Caizdir. Çünkü Ameller ve davranışlar maksat ve gayelerine göre değerlendirilir. Açıktan ve sesli olarak yapılan zikir, şeriata uygundur. Tasavvufun hakikatına vakıf olan sufiler, bunların hiçbirini yersiz ve kötü kabul etmezler. Ancak bilgisiz ve cahil olan ve sufilik iddiasında bulunanlar karşı çıkabilirler. Cenab-ı Hakk (c.c)Hz.leri insanları sevdikleriyle birlikte haşreder. buyurulmuştur. Sufileri seven ve onlara benzemeye çalışanlar da onlarla birlikte haşrolunacaktır. *(Fetevayı Hayriyye Kitabul Hatar vel ibaha bölümü)*

SORU: Sufi ve dervişlerin vecd halinde kendilerinden geçerek, ayakta ve halka şeklinde dönerek zikretmeleri konusunda dini bir delil var mıdır?

CEVAP: Allame İbn Hacer bu hususta sahih ve sağlam rivayetlerin varlığını ileri sürerek Hz. Peygamber (s.a.v) Efendimizden şöyle bir hadise nakleder: Ca'fer İbni Ebi Talib (r.a) Hz.leri, Resulallah (s.a.v) Efendimizin yanına geldi. Resulullah (s.a.v)

Efendimiz kendisine: Senin ahlak ve yaratılışınaynen bana benziyor. Buyurduğu zaman, O müjdeî Nebevinin etkisiyle Hz. Peygamber (s.a.v) Efendimizin huzurunda ayağa kalktı ve kendinden geçerek dönmeye başladı. Onun (r.a) sevincinden kaynaklanan bu hareketini Aleyhissalatü Vesselam Efendimiz, normal karşıladı ve yasaklayıcı bir tavır içinde bulunmadı. Bu hadise dikkate alınarak, sema ve toplu zikir meclislerinde, ayağa kalkarak dönerek ve sallanarak zikretmenin doğru olduğu İzzeddin b. Abdüsselam gibi, büyük İmamlar tarafından kabul edilmiştir. Bu rivayetler sufilerin zikir ve sema meclislerinde, içinde bulundukları kendinden geçme ve vecd halinin tesiriyle ayakta ve dönerek zikretmenin cevazına kesin ve sarîh dinî birer delildir. Hz. Peygamber(s.a.v) Efendimizden şöyle buyurduğu nakledilmiştir: Cenab-ı Hakk (c.c) Hz.leri Hz. Âdemi (a.s) yeryüzüne indirdiği zaman, Hz. Âdem (a.s) elem ve kederinin etkisiyle üçyüz sene ağladı. Bu Hadis-i Şerifte ifade edilen manayı aşağıdaki Hadis-i Şerif teyid etmektedir. Hz. Âdemin (a.s)gözyaşlarıyla neslinin gözyaşları tartılsa, Onun (a.s) neslinin gözyaşları kadar hatta onlardan daha fazla ağladığı rivayet edilmiştir. Cenab-ı Hakk (c.c) tarafından kendisine niçin bu kadar ağladığı sorulduğunda Hz. Âdem (a.s) şöyle cevap vermiştir: Allah'ım! Ne cennetini istediğim, ne de cehenneminden korktuğum için değil, yalnızca yetmiş bin saf halinde arşın etrafında tavaf etmekte olan meleklerinden ayrı düştüğüm için ağlıyorum. Onlar orada dönerek zikrediyor ve kendilerinden geçerek vecd halinde bulunuyorlar. Her biri diğerinin elinden tutarak yüksek sesle: **Sen bizim Rabbimizsin (c.c) ve bizim gibi kim olabilir?** Sen bizim Rabbimizsin (c.c), bizim gibi kim olabilir? Şeklinde çağırıyorlar. Onların gıptaya değer olan bu halleri kıyamete kadar devam edecektir. Bu cevap üzerine Cenab-ı Hakk (c.c) Hz.Ademe (a.s): Ey Âdem! Başını kaldır da gökyüzüne bak. Buyurdu. Hz. Âdem (a.s) gökyüzüne baktığı zaman arşın etrafında uçmakta olan melekleri gördü. Bu hal Hz. Âdemin (a.s) endişesini hafifletti. Sufiler bu Hadis-i Şerifi dikkate alarak vecd konusunda meleklerin arş etrafında zikrederek dönüşlerini örnek almışlar, müridlerin vecd ve tevaccüd halinde kendinden geçercesine zikretmelerini benimsemiş ve uygun görmüşlerdir. Bu durumda gerçek vecde ermeseler bile meleklerin vecd halini taklid ile onların davranışlarına benzemeye çalışmaları da yeterli görülmüştür. **Nitekim Hadis-i Şerifte: Ağlayamasanız bile, ağlar gibi gözükünüz.**

buyurulmuştur. Öyle ise vecd haline eremeseniz bile, onlar gibi vecde gelmeye gayret ediniz. Yani vecde eremeseniz de tevaciüd ile bu hali yakalamaya çalışınız denilmiştir. (*Fetevayı Halili; Hadis için bak: Taberani. Mucemül Kebir. 11. 368*)

SORU: Cehri zikri (sesli zikir) esas olan tarikat meşayihinin usulü üzere müridlerin zikrederken halka haline gelip birbirinin ellerinden tutmaları ve ayakta dönerek zikretmeleri, zikrederken Hu Hu Hu veya Allah Allah (c.c) veya Esmâ-i Hüsnadan birini yüksek sesle söylemeleri, zikir esnasında tevessül ve tavassut maksadiyle arada bir Ya Pir, Ya Şeyhim, Ya Şeyh Geylani (k.s), Ya Şah-ı Nakş-i Bend (k.s), Ya Seyyid Rifai (k.s), ya Seyyid Bedevi (k.s), Ya Mevlana Celaleddin-i Rumi (k.s) diye istimdat dilemeleri dinimizce caiz midir?

CEVAP: Bunların hepsi Caizdir. İhtilaf da yoktur. Zira Cenab-ı Hakkı (c.c) Esmâ-i Hüsnasıyla zikretmenin belirli bir şekli yoktur. Zikrin yeri, zamanı, şekli ve sayısı sınırlandırılmamıştır. Gizli, açık, yüksek sesle, bağırarak, ayakta, oturarak, dönerek sallanarak ve elele tutuşarak çok çeşitli şekillerde zikredilebilir. Ancak dönerek ve elele tutuşarak ayakta zikretmekten gaye bir oyun ve eğlence değil, yalnızca İlahi Aşk ve muhabbetin artması ve Cenab-ı Hakkı (c.c) zikretmeye karşı gösterilen tazim ve hürmetten ibarettir. Tevessül ve tavassut maksadiyle Evliyaullahı hatırlamak onlardan şefaât ve yardım istemek, kendilerine duyulan sevgi ve saygı hissiyle onlara rabita yapmak, gönlünü onlara ve onların davranışlarına bağlamak dinen uygun ve güzel karşılanan bir durumdur. Bunları reddetmek ve bu tür davranışlara karşı çıkmak büyük bir yanlışlıktır.

SORU: Tarikat mensuplarının halka halinde, elele tutuşarak, ayakta ve dönerek, zikretmelerini ileri sürüp onların küfrüne fetva veren kimse hakkında Ulemanın görüşü nedir? Cenab-ı Hakkı (c.c) zikretmek maksadiyle toplanan bu insanları İslâmın dışında saymak isteyenler için, Hadis-i Şeriflerden Selef-i Salihinden nakledilmiş delil olabilecek dini bir dayanak var mıdır? Bu Sufiyye topluluğu ile onları benimseyenlerin arkasında namaz kılanlara: Namazlarınızı kaza ediniz! İddiasında bulunmaktalar. Ayrıca Ya Geylani (k.s), Ya Seyyid Ahmed Bedevi (k.s) ve benzeri diğer Evliyadan istimad maksadiyle birini çağırarak, istimdat talebinde bulunan müridler, Allah (c.c) Hz.lerinin dostu Velilerden biri ile tevessülü kastetmektedir. Buna göre mezkûr itirazlar geçerli midir? Enbiya ve Evliyanın ismiyle

tevessül ve yardım talebi onlar hayatta iken veya ölümlerinden sonra var mıdır? Yok mudur? (Bu soru Hicri 1105 yılında Mısırlı Âlimlere sorulmuştur.

CEVAP: Bu tür itirazcıların görüşleri, dini dayanaktan mahrum olduğu ve indi mütalaalardan ileri gitmediği için önemli değildir. Aksine sufilerin topluca küfre girdiğine inanan böyle bir kimse, tazir cezasıyla tecziye edileceği gibi kendisinden imanını yenilmesi istenir. İslamî emir ve yasakları üstün bir hassasiyetle yaşama gayreti içinde bulunan topluluğa karşı edeb ve terbiyesizliğinden dolayı ayrıca tedip olunur. Allame Şürünbülali ve Allame Makdisi gibi Şeyhül-islamlardan pek çoğu sufilerin toplu zikir meclislerine katılmışlardır. Dinî hükümleri güvenilir kaynaklardan çıkarmaya muktedir en güçlü âlimler, ilmî tercihlerini yaparak onların saflarına katılmışlar ve zikir meclislerinde bulunmuşlardır. Ulemanın bu davranışı en güvenilir bir sened ve o âlimler de selefın ta kendisidir. Sufilerin toplu zikir esnasında yaptıkları hareketler sıradan bir raksetme değildir. Aşk-ı İlahî karşısında duyulan kendinden geçme halinin ifadesi olan sade bir devran (dönme)dir. Eğilip bükülerek, iki kat olurcasına sallanma gibi hareketlerden uzak bulunan ve içerisinde harama sevkeden bir unsur bulunmayan rakslar haram değildir. Müridlerin ve sufilerin Ya Seyyidi, Ya Geylani (k.s) Ya Şeyh" diye yüksek sesle yardım talebinde bulunmaları şirk sayılamaz. Onların bu sözlerinden gayeleri, Allah'ı Zülcelale eş ortak koşmak değil, aksine Cenab-ı Hakk ın huzuruna yüz akıyla çıkabilmek için Onun sevdiği ve Velilerimdiye ifade buyurduğu dostlarından kılavuzluk istemek, tevessül ve yardım talebinde bulunmaktır. Nitekim Cenab-ı Hakk (c.c) Hz.leri: ***Ey Müminler! Allah'tan (c.c) korkunuz ve Ona (c.c) vuslatta vesile arayınız.*** (El-Maide S. A.5)buyurmaktadır.

Onların bu tür zikretmeleri ve zikirleri esnasında da şeyhlerinden yardım istemeleri, kendilerini, Allah'ı Zülcelale ulaştırıcı ve gafletten uzaklaştırıcı bir yolda rehberlik etmelerini istemekten ibarettir. Vuslata ermek ve gafletten kurtulmak için dervişlerin takip ettikleri yol, marifet kazanma ve irfan elde etme yollarının en büyüklerinden biridir. (*Büyük Şeyh İmam Allame Ebul-izz Ahmet El-Acemi, EşŞafii El-Vefai El Ezheri; Tasavvuf Ve Tarikatlarla ilgili Fetvalar. S.98*)

KADİRİ TARİKATININ ÜSTÜNLÜĞÜ

1-Gavsul Azam Abdulkadir Geylani Hazretlerinin Müridlerinin derecesi

Abdulkadir Geylani'(k.s) ye müridlerinin derecesini sordular. Dedi ki; bizim tarikatımıza yeni giren bir mürid diğer şeyhlerin 1.000 müridine bedeldir. Bu başlangıç ve ortada olan müridlerimin halidir. Amma kâmiller (bu yolda ilerleyenler) akılların ötesidir.

2) Allah' u Teâlâ' nın Ona bir defter vermesi

Allah'u Teâlâ'nın ona bir defter vermesi ve içinde kıyamete kadar tarikatının devam edeceği ve ona mürid olacakların isimlerinin yazılması Behçet-ül Esrar kitabında geçiyor.

Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri Derki:Bana bir dosya verildi. Kıyamete kadar halife ve tarikatıma bağlı olacak müridlerimin isimleri yazılıydı. Bana Rabbim “ Ya Abdulkadir bunları sana bağışladık “ dedi. Cehennem malik’ ine sordum “ Tarikatıma bağlı olan müridlerden (Kadirilerden) hiç kimse cehennemde var mı?” dedi ki “Allah’u Teâlâ'nın izzet ve celaline yemin olsun ki yoktur”

Benim elim müridimin üzerinde göğün yerin üzerinde olduğu gibidir. Eğer müridim (kadiri dervişi) iyi değilse ben iyiyim. Rabbimin izzet ve celaline yemin olsun ki; Onun huzurundan sizleri alıp, beraber Cennete gitmeden kıyamet gününde ayağımı kaldırmam.

Allah'u Teâlâ hiçbir Müridimin Cehenneme girmeyeceğine dair söz verdi. Kim ben kadiriyim diye kendisini bana intisap ettirirse (kadiri tarikatına girerse) onu kabul ederim ve ona yönelirim.Münker ve Nekirden hiçbir müridimi korkutmayacağına dair söz aldım.

3) Allah'u Teâlâ' nın Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretleri' nin tarikatına girenlere verdiği müjde:Allah'u Teâlâ ilham yoluyla Abdulkadir Geylani (k.s)Hazretlerine buyurdu ki; ” Ey Abdulkadir ben sana söz veriyorum. ‘ Hiçbir müridin tövbesiz bu dünyadan çıkmayacaklar ve onların ruhlarını imansız almayacağım. İmanlarını kurtaracaklar. ‘
(*Tefrihu'l Haur s:29*)

Abdulkadir Geylani (k.s) Hazretlerine sordular: “ Biri senin tarikatına girse ya da intisap etse fakat senden ders almasa veya senin hırkanı giymese, (senden sonra kadiri şeyhlerine bağlansa)

dostlarından sayılabilir mi?”Abdulkadir Geylani (k.s)Hazretleri şöyle cevap verdi:“ Her kim bana intisap ederse Allah’ u Teâlâ onu kabul eder. O benim dostlarımdan olur”

“ Her kim benim dergâhımın önünden geçerse muhakkak ki Allah’ u Teâlâ onun azabını hafifletir.



Füyûzât-ı Rabbâniye –

- Gavs-ı Azam Abdülkadir Geylânî (k.s.) 18
Hizbü'l-Hıfz - Abdülkadir Geylânî (k.s.) 33
Hizbü'l-Celâle - Abdülkadir Geylânî (k.s.) 35
el-Hizbü'l-Kebir - Abdülkadir Geylânî (k.s.) 36
el-Münâcâtü's-Seheriyye - Abdülkadir Geylânî (k.s.) 49
Abdülkadir Geylânî (k.s.)'nin Bir Münâcâtı 49
Salatü'l-Kibri'ti'l-Ahmer - Abdülkadir Geylânî (k.s.) 50
Hizbü'n-Nasr - Abdülkadir Geylânî (k.s.) 55
Abdülkadir Geylânî (k.s.)'nin Bir Duası 56
Abdülkadir Geylânî (k.s.)'nin Bir Virdi 57
Esmâ-i Hüsna Kasidesi - Abdülkadir Geylânî (k.s.) 59



وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ • أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١﴾
﴿وَالْهَكْمَ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ • ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ • لَا
إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ
وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ • اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا أَوْلِيَائِهِمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢﴾ • ﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
• إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ • فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ
وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدْ اهْتَدَوْا
وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ • ﴿إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ

يُغِشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ
بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ • اذْعُوا رَبُّكُمْ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ • وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٠﴾
﴿قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتُ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا • وَقُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا﴾ اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
حَمْدًا كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿١٠١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ ﴿وَالصَّافَاتِ صَفًا • فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا • فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا •
إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ • رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشَارِقِ • إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ • وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ
شَيْطَانٍ مَارِدٍ • لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذِفُونَ مِنْ كُلِّ
جَانِبٍ • دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ • إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ
فَاتَّبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ • فَاسْتَفْتِهِمْ أَهْمُ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ﴾ ﴿يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ
أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ
إِلَّا بِسُلْطَانٍ • فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ • يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظُ
مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ • فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٠٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ وَآتَوَجَّهُ
 إِلَيْكَ وَأَتَضَرَّعُ إِلَيْكَ بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى، هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ ﷻ، الرَّحْمَنُ ﷻ، الرَّحِيمُ ﷻ، الْمَلِكُ ﷻ، الْقُدُّوسُ ﷻ،
 السَّلَامُ ﷻ، الْمُؤْمِنُ ﷻ، الْمُهِمِّنُ ﷻ، الْعَزِيزُ ﷻ، الْجَبَّارُ ﷻ،
 الْمُتَكَبِّرُ ﷻ، الْخَالِقُ ﷻ، الْبَارِئُ ﷻ، الْمُصَوِّرُ ﷻ، الْغَفَّارُ ﷻ،
 الْقَهَّارُ ﷻ، الْوَهَّابُ ﷻ، الرَّزَّاقُ ﷻ، الْفَتَّاحُ ﷻ، الْعَلِيمُ ﷻ،
 الْقَابِضُ ﷻ، الْبَاسِطُ ﷻ، الْخَافِضُ ﷻ، الرَّافِعُ ﷻ، الْمُعِزُّ ﷻ،
 الْمُذِلُّ ﷻ، السَّمِيعُ ﷻ، الْبَصِيرُ ﷻ، الْحَكَمُ ﷻ، الْعَدْلُ ﷻ،
 اللَّطِيفُ ﷻ، الْخَبِيرُ ﷻ، الْحَلِيمُ ﷻ، الْعَظِيمُ ﷻ، الْغَفُورُ ﷻ،
 الشَّكُورُ ﷻ، الْعَلِيُّ ﷻ، الْكَبِيرُ ﷻ، الْحَفِيفُ ﷻ، الْمُقِيتُ ﷻ،
 الْحَسِيبُ ﷻ، الْجَلِيلُ ﷻ، الْكَرِيمُ ﷻ، الرَّقِيبُ ﷻ، الْمُجِيبُ ﷻ،
 الْوَاسِعُ ﷻ، الْحَكِيمُ ﷻ، الْوَدُودُ ﷻ، الْمَجِيدُ ﷻ، الْبَاعِثُ ﷻ،
 الشَّهِيدُ ﷻ، الْحَقُّ ﷻ، الْوَكِيلُ ﷻ، الْقَوِيُّ ﷻ، الْمَتِينُ ﷻ، الْوَلِيُّ ﷻ،
 الْحَمِيدُ ﷻ، الْمُحْصِي ﷻ، الْمُبْدِئُ ﷻ، الْمُعِيدُ ﷻ، الْمُحْيِي ﷻ،
 الْمُمِيتُ ﷻ، الْحَيُّ ﷻ، الْقَيُّومُ ﷻ، الْوَاجِدُ ﷻ، الْمَاجِدُ ﷻ،
 الْوَاحِدُ ﷻ، الْأَحَدُ ﷻ، الصَّمَدُ ﷻ، الْقَادِرُ ﷻ، الْمُقْتَدِرُ ﷻ،
 الْمُقَدِّمُ ﷻ، الْمُؤَخِّرُ ﷻ، الْأَوَّلُ ﷻ، الْآخِرُ ﷻ، الظَّاهِرُ ﷻ، الْبَاطِنُ ﷻ،
 الْوَالِي ﷻ، الْمُتَعَالِي ﷻ، الْبَرُّ ﷻ، التَّوَّابُ ﷻ، الْمُنتَقِمُ ﷻ، الْمُنْعِمُ ﷻ،
 الْعَفُوُّ ﷻ، الرَّؤُوفُ ﷻ، مَالِكُ الْمُلْكِ ﷻ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﷻ،

الرَّبُّ ﷻ، الْمُقْسِطُ ﷻ، الْجَامِعُ ﷻ، الْعَنِيُّ ﷻ، الْمُغْنِي ﷻ،
الْمُعْطِي ﷻ، الْمَنَاعُ ﷻ، الضَّارُّ ﷻ، النَّافِعُ ﷻ، النُّورُ ﷻ، الْهَادِي ﷻ،
الْبَدِيعُ ﷻ، الْبَاقِي ﷻ، الْوَارِثُ ﷻ، الرَّشِيدُ ﷻ، الصَّبُورُ ﷻ • هُوَ
اللهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الْفَرْدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا،
﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ • وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى
وَالصِّفَاتُ الْعُلْيَا وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ﴾ ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ﴾ ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ﴾ ﴿أَمَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ
النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ ﴿رَبَّنَا
أَمَّا بِمَا أُنْزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ ﴿أَمَّا بِاللَّهِ
وَمَا لَانِكْتَهُ وَكُتِبَ وَرُسُلُهُ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرُهُ وَشَرُّهُ حُلُوهُ
وَمُرُّهُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى • رَبَّنَا أَمَّا بِكَ وَبِأَسْمَائِكَ وَصِفَاتِكَ وَمَا أَنْتَ بِهِ
مَوْصُوفٌ فِي عُلُوِّ ذَاتِكَ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَمَا أَنْتَ لَهُ
أَهْلٌ فِي عَظِيمِ رُبُوبِيَّتِكَ وَكَمَا هُوَ اللَّائِقُ بِكَ فِي كَمَالِ أُلُوهِيَّتِكَ،
أَمَّا بِكَ وَبِكُتُبِكَ وَرُسُلِكَ وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَبِمَا جَاءَ
بِهِ مِنْ عِنْدِكَ عَلَىٰ مُرَادِكَ وَمُرَادِ رَسُولِكَ وَكَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَىٰ،

وَعَلَى مَا هُوَ فِي عِلْمِكَ الْأَعْلَى، يَا عَالَمَ السِّرِّ وَأَخْفَى، يَا قَيُّومَ
الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ ❀ اللَّهُمَّ إِنَّا عَاجِزُونَ قَاصِرُونَ بُرَاءٌ إِلَيْكَ مِنَ
الزَّيْغِ وَالزَّلَلِ، مُطِيعُونَ لِمَا أَمَرْتَ بِهِ مِنْ قَوْلٍ وَفِعْلٍ وَعَمَلٍ ❀ فَتَعَالَى
اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ❀ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ❀ بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَتَى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ
وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ❀
اللَّهُمَّ فَأَخِينَا عَلَى ذَلِكَ، وَأَمْتِنَا عَلَى ذَلِكَ، وَابْعَثْنَا عَلَى ذَلِكَ، وَاهْدِنَا
لِحَقَائِقِ ذَلِكَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، يَا مَنْ هُوَ الْأَوَّلُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ،
وَالْآخِرُ بَعْدَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالظَّاهِرُ فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالْبَاطِنُ دُونَ كُلِّ
شَيْءٍ، وَالْقَاهِرُ فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ، يَا نُورَ الْأَنْوَارِ، يَا عَالَمَ الْأَسْرَارِ،
يَا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، يَا مَلِكُ يَا عَزِيزُ يَا قَهَّارُ، يَا رَحِيمُ يَا وَدُودُ
يَا غَفَّارُ، يَا عَلَّامَ الْغُيُوبِ، يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ، يَا سَتَّارَ الْغُيُوبِ، يَا غَفَّارَ
الذُّنُوبِ ❀ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ السَّيِّدِ
الْكَامِلِ الْفَاتِحِ الْخَاتِمِ، نُورِكَ الْمُبِينِ وَرَسُولِكَ الصَّادِقِ الْأَمِينِ،
اللَّهُمَّ وَأَتِهِ الْفَضِيلَةَ وَالْوَسِيلَةَ وَالشَّفَاعَةَ وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ
الَّذِي وَعَدْتَهُ، الشَّفِيعَ الْمُتَضَيِّ، وَالرَّسُولَ الْمُجْتَبَى ❀ اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ
عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، عَدَدَ خَلْقِكَ وَرِضَاءِ نَفْسِكَ

وَزِنَةَ عَرْشِكَ وَمِدَادَ كَلِمَاتِكَ، وَعَلَى أَلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا
❁ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَصِفَاتِكَ الْعُلْيَا وَكَلِمَاتِكَ
التَّامَّاتِ وَبِكُتُبِكَ الْمُنَزَّلَةِ وَبِكِتَابِكَ الْعَزِيزِ وَبِسَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ ﷺ عَبْدِكَ
وَرَسُولِكَ، يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ، يَا مُنْزِلَ الْكِتَابِ، يَا سَرِيعَ الْحِسَابِ،
يَا مَنْ إِذَا دُعِيَ أَجَابَ، يَا رَحِيمَ يَا رَحْمَنُ يَا قَرِيبُ يَا مُجِيبُ يَا حَنَّانُ
يَا مَنَّانُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ ❁ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ
الْهُدَى وَالتَّقَى وَالْعَفَاةَ وَالْغِنَى، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَدَرْكِ
الشَّقَاءِ وَسُوءِ الْقَضَاءِ وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ ❁ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ
كُلِّهِ عَاجِلِهِ وَأَجَلِهِ مَا عَلِمْنَا مِنْهُ وَمَا لَمْ نَعْلَمْ، لَكَ الْحَمْدُ وَأَنْتَ
الْمُسْتَعَانُ وَعَلَيْكَ التُّكْلَانُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ ❁ اللَّهُمَّ إِنَّا
نَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ مِنْهُ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ سَيِّدَنَا مُحَمَّدٌ ﷺ، وَنَعُوذُ
بِكَ مِنْ شَرِّ مَا اسْتَعَاذَكَ مِنْهُ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ سَيِّدَنَا مُحَمَّدٌ ﷺ ❁ [اللَّهُمَّ
أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ
مَا اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتَ أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ
وَأَبُوءُ بِذُنُوبِي فَاعْفُرْ لِي ذُنُوبِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ يَا غَفُورُ
(٤) ❁ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ صُحْبَةَ الْخَوْفِ وَغَلْبَةَ الشُّوقِ وَثَبَاتَ الْعِلْمِ
وَدَوَامَ الْفِكْرِ، وَنَسْأَلُكَ بِسِرِّ الْأَسْرَارِ، الْمَانِعِ مِنَ الْأَضْرَارِ، حَتَّى لَا
يَكُونَ لَنَا مَعَ الذُّنُوبِ وَالْعُيُوبِ قَرَارٌ، وَتَبَتْنَا وَاهْدِنَا لِلْعِلْمِ وَالْعَمَلِ،

وَزَيْتَنَا بِهِذِهِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي بَسَطْتُهَا عَلَى لِسَانِ رَسُولِكَ مُحَمَّدٍ ﷺ
وَابْتَلَيْتَ بِهِنَّ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلَكَ ﷺ فَأَتَمَّهُنَّ فَقُلْتَ ﴿إِنِّي جَاعِلُكَ
لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾ •
فَاجْعَلْنَا مِنَ الْمُحْسِنِينَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَنُوحٍ • وَاسْأَلُكَ
اللَّهُمَّ بِنَا سَبِيلَ أُمَّةِ الْمُتَّقِينَ، بِسْمِ اللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ ﴿وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ • حَسْبِيَ اللَّهُ، أَمِنْتُ بِاللَّهِ، رَضِيتُ بِاللَّهِ، تَوَكَّلْتُ
عَلَى اللَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا حَلِيمُ يَا عَلِيمُ يَا سَمِيعُ يَا
بَصِيرُ يَا مُؤَيَّدُ يَا قَدِيرُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا مَنْ [هُوَ
(٣)] يَا هُوَ يَا أَوَّلُ يَا آخِرُ يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ ﴿تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾ • اللَّهُمَّ اهْدِنَا بِنُورِكَ إِلَيْكَ، وَأَقِمْنَا بِصَدَقِ
الْعُبُودِيَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ • اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَلْسِنَتَنَا رَطْبَةً بِذِكْرِكَ، وَنُفُوسَنَا
مُطِيعَةً لِأَمْرِكَ، وَقُلُوبَنَا مَمْلُوءَةً بِمَعْرِفَتِكَ، وَأَرْوَاحَنَا مُكْرَمَةً بِمُشَاهَدَتِكَ،
وَأَسْرَارَنَا مُنْعَمَةً بِقُرْبِكَ، وَارْزُقْنَا زُهْدًا فِي دُنْيَاكَ، وَمَزِيدًا لَدَيْكَ،
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، يَا مَنْ لَا يَسْكُنُ قَلْبٌ إِلَّا بِقُرْبِهِ وَقَرَارِهِ،
وَلَا يَحْيَى عَبْدٌ إِلَّا بِلُطْفِهِ وَإِبْرَارِهِ، وَلَا يَبْقَى وُجُودٌ إِلَّا بِإِمْدَادِهِ
وَإِظْهَارِهِ، يَا مَنْ أَنْسَ عِبَادَهُ الْأَبْرَارَ، وَأَوْلِيَاءَهُ الْمُقَرَّبِينَ الْأَخْيَارَ،
بِمُنَاجَاتِهِ وَأَسْرَارِهِ، يَا مَنْ أَمَاتَ وَأَحْيَا وَأَقْصَى وَأَدْنَى وَأَسْعَدَ
وَأَشْقَى وَأَضَلَّ وَأَهْدَى وَأَفْقَرَ وَأَغْنَى وَأَبْلَى وَعَافَى وَقَدَّرَ وَقَضَى،

كُلُّ بَعْظِيمٍ لُطْفٌ تَدْبِيرُهُ وَسَابِقُ إِقْدَارِهِ، رَبِّ أَيِّ بَابٍ أَقْصِدُ غَيْرَ
 بَابِكَ، وَأَيِّ جَنَابٍ أَتَوَجَّهُ إِلَيْهِ غَيْرَ جَنَابِكَ، أَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، وَلَا
 حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ، رَبِّ إِلَى مَنْ أَقْصِدُ وَأَنْتَ الرَّبُّ الْمَقْصُودُ،
 وَإِلَى مَنْ أَتَوَجَّهُ وَأَنْتَ الْحَقُّ الْمَعْبُودُ، وَمَنْ ذَا الَّذِي يُعْطِينِي وَأَنْتَ
 صَاحِبُ الْكَرَمِ وَالْجُودِ، رَبِّ حَقِيقٌ عَلَيَّ أَنْ لَا أَشْتَكِيَ إِلَّا إِلَيْكَ،
 وَلَا زِمَ عَلَيَّ أَنْ لَا أَتَوَكَّلُ إِلَّا عَلَيْكَ، يَا مَنْ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ،
 يَا مَنْ إِلَيْهِ يُلْجَأُ الْخَائِفُونَ، يَا مَنْ بِكَرَمِهِ وَجَمِيلِ عَوَائِدِهِ يَتَعَلَّقُ
 الرَّاجُونَ، يَا مَنْ بِسُلْطَانِ قَهْرِهِ وَعَظِيمِ رَحْمَتِهِ وَبِرِّهِ يَسْتَعِثُّ
 الْمُضْطَرُّونَ، يَا مَنْ لَوْسَعِ عَطَائِهِ وَجَمِيلِ فَضْلِهِ وَنِعْمَائِهِ تُبْسِطُ
 الْأَيْدِي وَيَسْأَلُهُ السَّائِلُونَ، رَبِّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ تَوَكَّلَ عَلَيْكَ، وَأَمِنْ
 خَوْفِي إِذَا وَصَلْتُ إِلَيْكَ، وَلَا تُخَيِّبْ رَجَائِي إِذَا صِرْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ،
 يَا قَرِيبُ يَا مُجِيبُ يَا سَمِيعُ ❀ اللَّهُمَّ إِنَّا ضَالُّونَ فَاهْدِنَا، وَإِنَّا فَقَرَاءُ
 فَاعْزِنَا، وَإِنَّا ضَعَفَاءُ فَقَوِّنَا، وَإِنَّا مُذْنِبُونَ فَاعْفِرْ لَنَا، يَا نُورُ يَا هَادِي يَا
 غَنِيُّ يَا قَوِيُّ يَا غَفُورُ يَا رَحِيمُ ❀ اللَّهُمَّ بِرُوحٍ مِنْ عِنْدِكَ أَيْدِنَا، وَمِنْ
 عِلْمِكَ الْمَكْنُونِ عَلِّمْنَا، وَعَلَى دِينِكَ الَّذِي ارْتَضَيْتَهُ لِنَفْسِنَا، وَاجْعَلْنَا
 مِمَّنْ سَبَقَتْ لَهُ مِنْكَ الْحُسْنَى وَزِيَادَةُ ❀ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي الدُّنْيَا
 طَاعَتَكَ وَالْفِرَارَ عَنْ مَعْصِيَتِكَ، وَفِي الْآخِرَةِ جَنَّاتِكَ وَرُؤْيَاكَ وَالسَّلَامَةَ
 مِنْ عِقُوبَتِكَ ❀ اللَّهُمَّ أَحْيِنَا مُؤْمِنِينَ طَائِعِينَ وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ تَائِبِينَ،
 وَاجْعَلْنَا عِنْدَ السُّؤَالِ ثَابِتِينَ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَأْخُذُ الْكِتَابَ بِالْيَمِينِ،

وَاجْعَلْنَا يَوْمَ الْفَرَجِ الْأَكْبَرِ أَمِينٍ، وَثَبَّتْ أَقْدَامَنَا عَلَى الصِّرَاطِ
 الْمُسْتَقِيمِ، وَأَدْخِلْنَا بِرَحْمَتِكَ وَكَرَمِكَ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ، وَنَجِّنَا بِعَفْوِكَ
 وَحِلْمِكَ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلِيمِ، يَا بَرُّ يَا رَحِيمُ يَا حَلِيمُ يَا كَرِيمُ ●
 اللَّهُمَّ إِنَّا أَصْبَحْنَا لَا نَمْلِكُ لِنَفْسِنَا دَفْعًا وَلَا رَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَلَا نَفْعًا،
 فَقَرَاءَ لَا شَيْءَ لَنَا، ضِعْفَاءَ لَا قُوَّةَ لَنَا، وَأَصْبَحَ الْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ وَأَمْرُ
 كُلِّ شَيْءٍ رَاجِعٌ إِلَيْكَ ● اللَّهُمَّ وَفَّقْنَا لِمَا بِهِ أَمْرُنَا، وَأَعِنَّا عَلَى مَا بِهِ
 كَلَفُنَا، وَأَغْنِنَا عَنْ كُلِّ شَيْءٍ بِفَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ، وَاجْبُرْ كَسْرَنَا وَمَا
 فَاتَ مِنَّا بِعَيْنَيْكَ وَكَرَمِكَ، وَأَيِّدْنَا بِالتَّوَجُّهِ إِلَيْكَ بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ، يَا
 مَلِكُ يَا قَدِيرُ يَا سَمِيعُ يَا بَصِيرُ ✽ اللَّهُمَّ مَا قَصُرَ عَنْهُ رَأْيُنَا وَلَمْ تَبْلُغْهُ
 مَسْأَلَتُنَا مِنْ خَيْرٍ وَعَدْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ خَيْرٍ أَنْتَ مُعْطِيهِ أَحَدًا
 مِنْ عِبَادِكَ، فَإِنَّا نَرْغُبُ إِلَيْكَ فِيهِ، وَنَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
 الرَّاحِمِينَ ● اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْكُو إِلَيْكَ ضَعْفَ قُوَّتِي وَقِلَّةَ حِيلَتِي
 وَهَوَانِي عَلَى الْمَخْلُوقِينَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، أَنْتَ رَبُّ
 الْمُسْتَضْعَفِينَ وَأَنْتَ رَبِّي، إِلَى مَنْ تَكَلَّمِي إِلَى بَعِيدٍ يَتَجَهَّمُنِي أَمْ إِلَى
 عَدُوٍّ مَلَكَتْهُ أَمْرِي، إِنْ لَمْ يَكُنْ عَلَيَّ غَضَبٌ مِنْكَ فَلَا أُبَالِي وَلَكِنْ
 عَفْوُكَ أَوْسَعُ لِي، أَعُوذُ بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي أَشْرَقَتْ بِهِ الظُّلُمَاتُ
 وَصَلَحَ عَلَيْهِ أَمْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مِنْ أَنْ يَنْزِلَ عَلَيَّ غَضَبُكَ، أَوْ يَحُلَّ
 عَلَيَّ سَخَطُكَ، لَكَ الْحَمْدُ حَتَّى تَرْضَى وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ لَنَا إِلَّا
 بِكَ ✽ رَبِّ إِنِّي أَشْكُو إِلَيْكَ تَلَوْنَ أَحْوَالِي، وَتَوَقَّفَ سُؤَالِي،

يَا مَنْ تَعَلَّقْتُ بِلُطْفِ كَرَمِهِ وَجَمِيلِ عَوَائِدِهِ أُمَلِّي، يَا مَنْ لَا يَخْفَى
عَلَيْهِ خَفِيٌّ حَالِي، يَا مَنْ يَعْلَمُ عَاقِبَةَ أَمْرِي وَمَأَلِي • رَبِّ إِنَّ
نَاصِيَتِي بِيَدَيْكَ، وَأُمُورِي كُلُّهَا رَاجِعَةٌ إِلَيْكَ، وَأَحْوَالِي لَا تَخْفَى
عَلَيْكَ، وَهُمُومِي وَأَحْزَانِي مَعْلُومَةٌ لَدَيْكَ، قَدْ جَلَّ مُصَابِي، وَعَظُمَ
اِكْتِسَابِي، وَانْصَرَمَ شَبَابِي، وَتَكَدَّرَ عَلَيَّ صَفْوُ شَرَابِي، وَاجْتَمَعَتْ عَلَيَّ
هُمُومِي وَأَوْصَابِي، وَتَأَخَّرَ عَنِّي تَعْجِيلُ مَطْلَبِي وَتَنْجِيزُ إِعْتَابِي
وَعِتَابِي، يَا مَنْ إِلَيْهِ مَرْجِعِي وَمَأَبِي، يَا مَنْ يَسْمَعُ وَيَعْلَمُ هَوَاجِسَ
سِرِّي وَعَلَانِيَةَ خَطَابِي، وَيَعْلَمُ مَا هِيَ أَمَلِي وَحَقِيقَةُ مَا بِي • إِلَهِي قَدْ
عَجَزْتُ قُدْرَتِي، وَقَلْتُ حِيلَتِي، وَضَعُفْتُ قُوَّتِي، وَتَاهَتْ فِكْرَتِي،
وَأَشْكَلْتُ قَضِيَّتِي، وَسَاءَتْ حَالَتِي، وَبَعُدَتْ أُمْنِيَّتِي، وَعَظُمَتْ حَسْرَتِي،
وَتَصَاعَدَتْ زَفَرَتِي، وَاتَّضَحَ مَكْنُونُ سِرِّرَتِي، وَسَالَتْ عِبْرَتِي، وَأَنْتَ
مَلَجَتِي وَوَسِيلَتِي، وَإِلَيْكَ أَرْفَعُ بَنِي وَحْزَنِي وَشِكَايَتِي، وَأَرْجُوكَ
لِدَفْعِ مُلَمَّتِي، يَا مَنْ يَعْلَمُ سِرِّي وَعَلَانِيَّتِي • إِلَهِي بَابُكَ مَفْتُوحٌ
لِلسَّائِلِ، وَفَضْلُكَ مَبْذُولٌ لِلنَّائِلِ، وَإِلَيْكَ مُتَهَيَّ الشُّكْوَى وَغَايَةُ
الْمَسَائِلِ • إِلَهِي ازْحَمْ دَمْعِي السَّائِلِ، وَجِسْمِي النَّاحِلِ، وَحَالِي
الْحَائِلِ، وَشَبَابِي الْمَائِلِ، يَا مَنْ إِلَيْهِ رَفَعُ الشُّكْوَى، يَا عَالِمَ السِّرِّ
وَالنَّجْوَى، يَا مَنْ يَسْمَعُ وَيَرَى وَيَا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى، يَا رَبَّ
الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ، يَا مَنْ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، يَا صَاحِبَ الدَّوَامِ
وَالْبَقَاءِ • يَا رَبِّ، عَبْدُكَ قَدْ ضَاقَتْ بِهِ الْأَسْبَابُ، وَغَلِقَتْ دُونُهُ

الْأَبْوَابُ، وَتَعَذَّرَ عَلَيْهِ سُلُوكُ طَرِيقِ أَهْلِ الصَّوَابِ، وَزَادَ بِهِ اللَّهُمَّ
 وَالْعَمُّ وَالْإِكْتِنَابُ، وَانْقَضَى عُمُرُهُ وَلَمْ يُفْتَحْ لَهُ إِلَى فَسِيحِ تِلْكَ
 الْحَضَرَاتِ وَمَنَاهِلِ الصَّفْوِ وَالرَّاحَاتِ بَابٌ، وَانْصَرَمَتْ أَيَّامُهُ وَالنَّفْسُ
 رَاتِعَةٌ فِي مَيَادِينِ الْغَفْلَةِ وَدَنِيِّ الْإِكْتِسَابِ، وَأَنْتَ الْمَرْجُو لِكَشْفِ هَذَا
 الْمُصَابِ، يَا مَنْ إِذَا دُعِيَ أَجَابَ، يَا سَرِيعَ الْحِسَابِ، يَا رَبَّ
 الْأَرْبَابِ، يَا عَظِيمَ الْجَنَابِ، يَا كَرِيمَ يَا وَهَّابَ ❀ رَبِّ لَا تَحْجُبْ
 دَعْوَتِي، وَلَا تَرُدَّ مَسْأَلَتِي، وَلَا تَدْعِنِي بِحَسْرَتِي، وَلَا تَكِلْنِي إِلَى
 حَوْلِي وَقُوَّتِي، وَارْحَمْ عَجْزِي وَفَاقَتِي، فَقَدْ ضَاقَ صَدْرِي وَتَاهَ
 فِكْرِي وَتَحَيَّرْتُ فِي أَمْرِي، وَأَنْتَ الْعَالِمُ بِسِرِّي وَجَهْرِي، أَلَمَّا لُكَّ
 لِنَفْعِي وَضُرِّي، الْقَادِرُ عَلَى تَفْرِيجِ كَرْبِي وَتَسْيِيرِ عُسْرِي ❀ رَبِّ
 ارْحَمْ مَنْ عَظَّمَ مَرَضَهُ وَعَزَّ شِفَاؤُهُ، وَكَثَّرَ دَاوَاهُ وَقَلَّ دَوَائُهُ، وَضَعُفَتْ
 حِيلَتُهُ وَقَوِيَ بَلَاؤُهُ، وَأَنْتَ مَلْجَأُهُ وَرَجَاؤُهُ وَعَوْنُهُ وَشِفَاؤُهُ، يَا مَنْ
 عَمَّ الْعِبَادَ فَضْلُهُ وَعَطَاؤُهُ، وَوَسَّعَ الْبَرِيَّةَ جُودُهُ وَنَعَمَائُهُ، هَا أَنَا عَبْدُكَ
 مُحْتَاجٌ إِلَى مَا عِنْدَكَ، فَقِيرٌ أَنْتَظِرُ جُودَكَ وَرِفْدَكَ، مُذْنِبٌ أَسْأَلُ مِنْكَ
 الْعَفْوَ وَالْغُفْرَانَ، خَائِفٌ أَطْلُبُ مِنْكَ الصَّفْحَ وَالْأَمَانَ، مُسِيءٌ عَاصٍ
 فَعَسَى تَوْبَةٌ تَمْحُو ظُلْمَ الْإِسَاءَةِ وَالْعِصْيَانِ، سَائِلٌ بَاسِطٌ يَدَيِ الْفَاقَةِ
 الْكَلِيَّةِ يَطْلُبُ مِنْكَ الْجُودَ وَالْإِحْسَانَ، مَسْجُونٌ مُقَيَّدٌ فَعَسَى يُفَكُّ
 قَيْدَهُ، وَيُطْلَقَ مِنْ سِجْنِ حِجَابِهِ إِلَى فَسِيحِ حَضَرَاتِ الشُّهُودِ وَالْعِيَانِ،
 جَائِعٌ عَارٍ فَعَسَى يُطْعَمَ مِنْ شَرَابِ التَّقْرِيبِ وَيُكْسَى مِنْ حُلْلِ الْإِيمَانِ،

ظَمَأُنْ ظَمَأُنْ ظَمَأُنْ وَأَيُّ ظَمَأُنْ يَتَأَجَّجُ فِي أَحْشَائِهِ لِهَيْبِ النَّيِّرَانِ،
 فَعَسَى تَبَرَّدُ عَنْهُ نِيرَانُ الْكَرْبِ، وَيُسْقَى مِنْ شَرَابِ الْحُبِّ، وَيَكْرَعُ
 مِنْ كَاسَاتِ الْقُرْبِ، وَيَذْهَبُ عَنْهُ الْبُؤْسُ وَالْأَلَامُ وَالْأَسْقَامُ
 وَالْأَحْزَانُ، وَيَنْعَمُ مِنْ بَعْدِ بُؤْسِهِ وَالْمَهْ، وَيُشْفَى مِنْ مَرَضِهِ وَسَقَمِهِ،
 حَتَّى يَزُولَ مَا بِهِ كَانَتْ مَا كَانَ، هَا أَنَا عَبْدٌ نَاءٍ غَرِيبٌ، مُصَابٌ قَدْ بَعْدَ
 عَنِ الْأَهْلِ وَالْأَوْطَانِ، فَعَسَى يَزُولَ عَنْهُ هَذَا التَّعَبُ وَالشَّقَا، وَيَعُودُ
 لَهُ الْقُرْبُ وَاللِّقَا، وَيَتَرَاى لَهُ السِّلْعُ وَالنِّقَا، وَيَلُوحُ لَهُ الْأَثْلُ وَالْبَنَانُ،
 وَيَنَالُهُ اللَّطْفُ وَالْإِحْسَانُ، وَتَحُلُّ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَالرِّضْوَانُ، يَا عَظِيمُ
 يَا مَنَانُ يَا كَرِيمُ يَا رَحْمَنُ، يَا صَاحِبَ الْجُودِ وَالْإِحْسَانِ، وَالرَّحْمَةِ
 وَالْغُفْرَانِ، [يَا اللَّهُ يَا رَبُّ (٣)]، اِرْحَمْ مَنْ ضَاقتْ عَلَيْهِ الْأَكْوَانُ، وَلَمْ
 تُؤْنِسْهُ الثَّقَلَانِ، وَقَدْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى مُوَلَّهَا حَيْرَانُ، وَأَضْحَى غَرِيباً
 وَلَوْ كَانَ بَيْنَ الْأَهْلِ وَالْأَوْطَانِ، مُنْزَعِجاً لَا يُؤْوِيهِ مَكَانُ، قَلِقاً لَا يُلْهِمُهُ
 عَنْ بَيْتِهِ وَحُزْنُهُ تَغْيِيرُ الْأَزْمَانِ، مُسْتَوْحِشاً لَا يَأْنِسُ قَلْبُهُ بِإِنْسٍ وَلَا جَانٍ
 رَبِّ هَلْ فِي الْوُجُودِ رَبٌّ سِوَاكَ فَيُدْعَى، أَمْ فِي الْمَمْلَكَةِ إِلَهٌ
 غَيْرُكَ فَيُرْجَى، أَمْ هَلْ كَرِيمٌ غَيْرُكَ فَيُطْلَبُ مِنْهُ الْعَطَا، أَمْ هَلْ ثَمَّ
 جَوَادٌ سِوَاكَ فَيَسْأَلُ مِنْهُ الْفَضْلُ وَالنِّعْمَا، أَمْ هَلْ حَاكِمٌ غَيْرُكَ فَتَرْفَعُ
 إِلَيْهِ الشُّكُوى، أَثُمَّ مَنْ يُحَالُ الْعَبْدُ الْفَقِيرُ عَلَيْهِ، أَمْ هَلْ ثَمَّ مَنْ تُبْسِطُ
 الْأَكْفُ وَتَرْفَعُ الْحَاجَاتُ إِلَيْهِ، فَلَيْسَ إِلَّا كَرَمُكَ وَجُودُكَ، يَا مَنْ لَا مَلْجَأَ
 مِنْهُ إِلَّا إِلَيْهِ، يَا مَنْ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ، أَهْمُنَا كَرِيمٌ غَيْرُكَ فَيُرْجَى،

أَمْ مَنْ سِوَاكَ جَوَادٌ فَيَسْأَلُ مِنْهُ الْعَطَا • رَبِّ قَدْ جَفَانِي الْحَبِيبُ،
وَمَلَّنِي الطَّيِّبُ، وَشَمِتَ بِي الْعَدُوُّ وَالرَّقِيبُ، وَاشْتَدَّ بِي الْكَرْبُ
وَالنَّحِيبُ، وَأَنْتَ الْوَدُودُ الْقَرِيبُ، الرَّؤُوفُ الْمُحِيبُ ❀ رَبِّ إِلَى مَنْ
أَشْكُو حَالَتِي وَأَنْتَ الْعَلِيمُ الْقَادِرُ، أَمْ بِمَنْ أَسْتَنْصِرُ وَأَنْتَ الْوَلِيُّ
النَّاصِرُ، أَمْ بِمَنْ أَسْتَعِيثُ وَأَنْتَ الْوَلِيُّ النَّاضِرُ، أَمْ إِلَى مَنْ أَلْتَجِي
وَأَنْتَ الْكَرِيمُ السَّاتِرُ، أَمْ مَنْ ذَا الَّذِي يَجْبُرُ كَسْرِي وَأَنْتَ لِلْقُلُوبِ
جَابِرُ، أَمْ مَنْ ذَا الَّذِي يَغْفِرُ عَظِيمَ ذَنْبِي وَأَنْتَ الرَّحِيمُ الْغَافِرُ، يَا عَالِمًا
بِمَا فِي السَّرَائِرِ، يَا مَنْ هُوَ الْمُطَّلَعُ عَلَى مَكْنُونِ الصَّمَائِرِ، يَا مَنْ هُوَ
فَوْقَ عِبَادِهِ قَاهِرُ، يَا مَنْ هُوَ الْأَوَّلُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ وَالْآخِرُ بَعْدَ كُلِّ
شَيْءٍ، أَسْأَلُكَ يَا رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، بِقُدْرَتِكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، أَنْ تَغْفِرَ
لِي كُلَّ شَيْءٍ، حَتَّى لَا تَسْأَلَنِي عَنْ شَيْءٍ، يَا مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ
شَيْءٍ، يَا مَنْ لَا يَضُرُّهُ شَيْءٌ، وَلَا يَنْفَعُهُ شَيْءٌ، وَلَا يَغْلِبُهُ شَيْءٌ، وَلَا
يَعْزُبُ عَنْهُ شَيْءٌ، وَلَا يُؤَوِّدُهُ شَيْءٌ، وَلَا يَسْتَعِينُ بِشَيْءٍ، وَلَا يَشْغَلُهُ
شَيْءٌ عَنْ شَيْءٍ، وَلَا يُشَبِّهُهُ شَيْءٌ، وَلَا يُعْجِزُهُ شَيْءٌ، يَا مَنْ هُوَ أَخَذَ
بِنَاصِيَةِ كُلِّ شَيْءٍ، وَبِيَدِهِ مَقَالِيدُ كُلِّ شَيْءٍ، إِصْرَفْ عَنِّي ضَرَّ كُلِّ
شَيْءٍ، وَسَهِّلْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، وَبَارِكْ لِي بِكُلِّ شَيْءٍ، وَلَا تُحَاسِنْنِي
بِكُلِّ شَيْءٍ، وَلَا تُؤَاخِذْنِي بِكُلِّ شَيْءٍ، وَيَسِّرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، وَهَبْ لِي
كُلَّ شَيْءٍ، وَأَعْطِنِي خَيْرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَاكْفِنِي شَرَّ كُلِّ شَيْءٍ، يَا أَوَّلَ كُلِّ
شَيْءٍ، وَيَا آخِرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَيَا ظَاهِرَ كُلِّ شَيْءٍ، وَيَا بَاطِنَ كُلِّ شَيْءٍ،

وَفَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ، وَمُحْصِي كُلِّ شَيْءٍ، وَمُبْدِي كُلِّ شَيْءٍ، وَمُعِيدَ كُلِّ
شَيْءٍ، وَعَلِيمًا بِكُلِّ شَيْءٍ، وَمُحِيطًا بِكُلِّ شَيْءٍ، وَبَصِيرًا بِكُلِّ شَيْءٍ،
وَشَهِيدًا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، وَرَقِيبًا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، وَلَطِيفًا بِكُلِّ شَيْءٍ،
وَخَبِيرًا بِكُلِّ شَيْءٍ، وَوَارِثَ كُلِّ شَيْءٍ، وَقَائِمًا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، يَا مَنْ
بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ، اغْفِرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
❁ اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَمِنٌ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَكُلُّ شَيْءٍ خَائِفٌ مِنْكَ، فَبِأَمْنِكَ
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَخَوْفٍ كُلِّ شَيْءٍ مِنْكَ، اغْفِرْ لِي كُلَّ شَيْءٍ، حَتَّى لَا
تَسْأَلَنِي عَنْ شَيْءٍ، يَا مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ❁ اللَّهُمَّ يَا رَجَاءَ الْمُؤْمِنِينَ لَا تُخَيِّبْ رَجَاءَنَا، وَيَا غِيَاثَ
الْمُسْتَغِيثِينَ اغْنَا، وَيَا عَوْنَ الْمُؤْمِنِينَ أَعِنَّا، وَيَا حَبِيبَ التَّوَّابِينَ تُبْ
عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِكَ الْمُسْلِمِينَ أَجْمَعِينَ، بِجَاهِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
وَحَاتِمِ النَّبِيِّينَ الْمُصْطَفَى الْأَمِينِ، حَبِيبِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، أَمِينَ اللَّهُمَّ
أَمِينَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ❁ ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَصَحْبِهِ
الْكَرَامِ الْبَرَّةِ أَجْمَعِينَ ❁ ﴿سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ❁
وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ❁ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ❁

حَزْبُ الْحَفْظِ لِسَيِّدِنَا الشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكِيْلَانِي رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ إِنَّ نَفْسِي سَفِينَةٌ سَائِرَةٌ فِي بَحَارِ طُوفَانِ الْإِرَادَةِ حَيْثُ لَا مَلْجَأَ
وَلَا مَنْجَى مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، فَاجْعَلِ اللَّهُمَّ ﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾ مَجْرِبَهَا وَمُرْسِيَهَا
إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿﴾، وَاشْغَلْنِي اللَّهُمَّ بِكَ عَمَّنْ أَبْعَدَنِي عَنْكَ حَتَّى
لَا أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ، وَاعْصِمْنِي اللَّهُمَّ مِنَ الْأَغْيَارِ، وَصَفِّي
اللَّهُمَّ مِنَ الْأَكْدَارِ، وَاحْفَظْنِي حَتَّى لَا أَسْكُنَ إِلَى شَيْءٍ بِمَا حَفِظْتَ بِهِ
عِبَادَكَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارَ، وَادْكُرْنِي اللَّهُمَّ بِمَا ذَكَرْتَ بِهِ ثَانِي اثْنَيْنِ
إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ، وَأَيِّدْنِي اللَّهُمَّ عِنْدَ شُهُودِ الْوَارِدَاتِ بِالِاسْتِعْدَادِ
وَالِاسْتِنْصَارِ، وَأَفْضِ عَلَيَّ مِنْ بَحَارِ الْعِنَايَةِ الْمُحَمَّدِيَّةِ وَالْمَحَبَّةِ
الصَّدِيقِيَّةِ مَا أَنْدَرَجَ بِهِ فِي ظُلْمِ غَيَاطِ غُيُونِ الْأَنْوَارِ، وَاجْمَعْ بِي
وَاجْعَلْ لِي بَيْنَ سِرِّكَ الْمَكْنُونِ الْخَفِيِّ وَالِاسْتِظْهَارِ، وَاكْشِفْ لِي عَنْ
سِرِّ أَسْرَارِ أَفْلَاكِ التَّدْوِيرِ فِي حَوَاشِي التَّصْوِيرِ لِتَدْبِيرِ كُلِّ فَلَكَ بِمَا
أَقَمْتَهُ مِنَ الْأَسْرَارِ، وَاجْعَلْ لِي الْحِظَّ الْخَطِيرَ الْمَمْدُودَ الْقَائِمَ بِالْعَدْلِ
بَيْنَ الْحَرْفِ وَالْإِسْمِ فَاحِيطٌ وَلَا أَحَاطَ بِإِحَاطَةِ ﴿لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ﴾
لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿﴾، وَصَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى مَنْ حَضَرَ هَذَا الْمَقَامَ، مِمَّنْ
ارْتَفَعَتْ مَكَانَتُهُ فَقَصُرَ دُونَهَا كُلُّ مَرَامٍ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

اللَّهُمَّ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ • أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ أَنْ تَجْعَلَ
 لَنَا فِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلَحْظَةٍ وَطَرْفَةِ يَطْرِفُ بِهَا أَهْلُ السَّمَاوَاتِ وَأَهْلُ
 الْأَرْضِينَ وَكُلِّ شَيْءٍ هُوَ فِي عِلْمِكَ كَائِنٌ أَوْ قَدْ كَانَ، أَلْفَ أَلْفِ صَلَاةٍ
 عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَإِخْوَانِهِ مِنَ النَّبِيِّينَ، كُلِّ
 صَلَاةٍ لَا غَايَةَ لَهَا وَلَا انْقِضَاءَ، صَلَاةٍ مُتَّصِلَةٍ بِالْأَبَدِيَّةِ السَّرْمَدِيَّةِ، وَكُلِّ
 صَلَاةٍ تَفُوقُ وَتَفْضُلُ عَلَى صَلَاةِ الْمُصَلِّينَ كَفَضْلِهِ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ
 يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ • بِسْمِ اللَّهِ ﴿كَهَيْعَصَ﴾ كُنَيْتُ ﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ
 وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾، بِسْمِ اللَّهِ ﴿حَمَّ • عَسَقَ﴾ حُمَيْتٌ وَلَا حَوْلَ
 وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الْغَنِيِّ غُنَيْتٌ ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ
 الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ
 وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ
 إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾، بِسْمِ اللَّهِ الْعَلِيمِ عُلِمْتُ ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
 تَعْلَمُونَ﴾، بِسْمِ اللَّهِ الْقَوِيِّ قُوَيْتُ ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ
 لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا •
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الَّذِي خَرَقَ بِمَرْكَبِهِ الْبِسَاطَ وَعَلَى آلِهِ
 وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ • وَأَجْرِ لُطْفِكَ فِي أُمُورِي وَأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ يَا رَبَّ
 الْعَالَمِينَ، أَمِينَ •

حزب الجلالة

لِحَضْرَةِ الْغَوْثِ الْأَعْظَمِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكِيْلَانِي رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ بِالْاَلْفِ الْقَائِمِ الَّذِي لَيْسَ قَبْلَهُ سَابِقٌ، وَبِالْاَمْنِ
الَّتَيْنِ طَمَسَتْ بِهِمَا الْاَسْرَارُ، وَجَعَلَتْهُمَا بَيْنَ الْعَقْلِ وَالرُّوْحِ، وَاَخَذَتْ
عَلَيْهِمَا الْعَهْدَ الْوَاقِعَ، وَبِالْهَاءِ الْمُحِيْطَةِ بِالْعُلُوْمِ الْجَوَامِدِ وَالْمُتَحَرِّكَهٖ
وَالصَّوَامِتِ وَالنَّوَاطِقِ ● وَاَسْأَلُكَ اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ الْعَظِيْمِ الْأَعْظَمِ هُوَ
اَللّٰهُ الَّذِي لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
الْمُؤْمِنُ الْمُهِمِّنُ الْعَزِيْزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ النُّوْرُ الْهَادِي الْبَدِيْعُ الْقَادِرُ
الْقَاهِرُ الَّذِي شَعَشَعَ فَاَرْتَفَعَ، وَقَهَرَ فَصَدَعَ، وَنَظَرَ نَظْرَةً لِلْجَبَلِ فَتَقَطَّعَ
وَخَرَّ مُوسَى صَعْقًا مِّنَ الْفَرْعِ، اَنْتَ اَللّٰهُ الْاَكْرَمُ الْاَزَلِيُّ وَالسَّرْمَدِيُّ
الَّذِي تَدَهَّشُ مِنْهُ الْعُقُوْلُ ● اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ بِسِرِّ الَّذِي هُوَ اَنْتَ
وَعَدْتَ بِهِ قُلُوْبَ اَهْلِ الذِّكْرِ بِخَفِيِّ جَوْلَانِ مَعْرِفَتِكَ بِالْفِكْرِ، اِغْمِسْنِي
[يَا اَللّٰهُ (٣)] فِيْ بَحْرِ اَنْوَارِكَ، وَاَمْلَأْ قَلْبِيْ مِنْ اَسْرَارِكَ، وَمَكِّنِّيْ فِيْكَ
وَمِنْكَ ● وَاَسْأَلُكَ الْوُصُوْلَ بِالسِّرِّ الَّذِي تَدَهَّشُ مِنْهُ الْعُقُوْلُ ● اَللّٰهُمَّ
اِنْ سَمِعِيْ وَبَصَرِيْ وَسِرِّيْ وَجَهْرِيْ وَبَاطِنِيْ وَظَاهِرِيْ يَشْهَدُ لَكَ
بِالْوَحْدَانِيَّةِ، اِجْعَلْنِيْ اَشَهِدُ الْقُدْرَةَ النُّوْرَانِيَّةَ يَا اَللّٰهُ يَا هُوَ (تَدْعُوْهُ بِمَا
تُرِيْدُ)، يَا مَنْ يُسْتَغَاثُ بِهِ اِذَا عُدِمَ الْمُغِيْثُ، وَيُنْتَصَرُّ بِهِ اِذَا عُدِمَ النَّصِيْرُ،

وَيُفْتَحُ بِهِ إِذَا غُلِقَتْ أَبْوَابُ الْمُلُوكِ الْمُتَرَجَّةُ، وَحُجِبَتْهُ الْقُلُوبُ
 الْغَافِلَةُ،^(١) انْقَطَعَ الرَّجَاءُ إِلَّا مِنْكَ، وَسُدَّتِ الطُّرُقُ إِلَّا إِلَيْكَ، وَخَابَتِ
 الْأُمَالُ إِلَّا فِيكَ، [وَاعْوِثَاهُ (٣)]! الْعَجَلُ الْعَجَلُ! الْإِجَابَةُ الْإِجَابَةُ!
 أَجِبْ دَعْوَتِي وَأَقْضِ حَاجَتِي وَاكْشِفْ عَنِّي بَصِيرَتِي، وَلَا حَوْلَ وَلَا
 قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ • وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ
 الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَصَحْبِهِ الْكَرَامِ الْبَرَّةِ أَجْمَعِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا إِلَى
 يَوْمِ الدِّينِ • وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ •

الْحِزْبُ الْكَبِيرُ

لِلْعَوْتِ الْأَعْظَمِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكِيْلَانِي رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ • الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ • الرَّحْمَنُ
 الرَّحِيمُ • مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ • إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ • اهْدِنَا
 الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ • صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
 عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿آلَمَ • ذَلِكَ الْكِتَابُ
 لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ • الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
 وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ • وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ
 مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ • أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ

(١) وفي نسخة زيادة: طَهَّلُوا شَيْئًا طَهَّلُوا شَيْئًا.

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١﴾ ﴿وَالَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ
 الرَّحِيمُ﴾ ﴿٢﴾ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ
 يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا
 بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ
 الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٣﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ
 يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا
 انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤﴾ اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ
 الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
 مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾
 ﴿لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ
 تُخَفَوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾ آمَنَ الرُّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ
 آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا
 سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٧﴾ لَا يَكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
 وَسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ
 أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا
 رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ
 مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨﴾ اللَّهُمَّ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

اَرْحَمَنَا ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ
 عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾ • فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ
 لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ﴾ • سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ
 • اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، اللَّهُمَّ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ،
 يَا مَالِكَ الْمُلْكِ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ، بِرَحْمَتِكَ
 اَسْتَغِيثُ ﴿❦﴾ اَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ أَنْ تُنَوِّرَ قَلْبِي بِنُورِ مَعْرِفَتِكَ يَا أَرْحَمَ
 الرَّاحِمِينَ • وَأَسْأَلُكَ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ الطَّيِّبِ
 الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ الْمُقَدَّسِ الْمُبَارَكِ الْحَيِّ الْقَيُّوْمِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ذِي
 الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا اللَّهُ الْمَحْمُودُ فِي كُلِّ فَعَالِهِ، أَنْ تُقْبَلَ بِوَجْهِكَ
 الْكَرِيمِ، وَأَنْ تُفِضَ عَلَيَّ مَوَاهِبَ فَيْضِكَ الْفَخِيمِ مِنْ خَزَائِنِ فَضْلِكَ
 الْعَمِيمِ، يَا ذَا الْفَضْلِ الْعَظِيمِ، وَأَنْ تُنْفَخَنِي مِنْكَ بِنَفْحَةِ إِنَّكَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَأَنْ تَجْعَلَ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجًا وَمَخْرَجًا، وَأَنْ
 تَرْزُقَنِي مِنْ خَزَائِنِ الْغَيْبِ رِزْقًا حَسَنًا مُبَارَكًا، وَأَنْ تَجْعَلَ خَيْرَ عَمَلِي
 خَوَاتِمَهُ، وَخَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ لِقَائِكَ وَالْفَاكِ وَأَنْتَ رَاضٍ عَنِّي، يَا أَرْحَمَ
 الرَّاحِمِينَ ﴿❦﴾ وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِمَجْمُوعِ أَسْمَائِكَ
 الْحُسْنَى مَا عَلِمْتُ مِنْهَا وَمَا لَمْ أَعْلَمْ، يَا اللَّهُ ﷻ، يَا رَحْمَنُ ﷻ،
 يَا رَحِيمُ ﷻ، يَا مَلِكُ ﷻ، يَا قُدُّوسُ ﷻ، يَا سَلَامُ ﷻ، يَا مُؤْمِنُ ﷻ،
 يَا مُهَيِّمُنُ ﷻ، يَا عَزِيزُ ﷻ، يَا جَبَّارُ ﷻ، يَا مُتَكَبِّرُ ﷻ، يَا خَالِقُ ﷻ،

يَا بَارِئُ ﷻ، يَا مُصَوِّرُ ﷻ، يَا غَفَّارُ ﷻ، يَا فَهَّارُ ﷻ، يَا وَهَّابُ ﷻ،
 يَا رَزَّاقُ ﷻ، يَا فَتَّاحُ ﷻ، يَا عَلِيمُ ﷻ، يَا قَابِضُ ﷻ، يَا بَاسِطُ ﷻ،
 يَا خَافِضُ ﷻ، يَا رَافِعُ ﷻ، يَا مُعِزُّ ﷻ، يَا مُدِلُّ ﷻ، يَا سَمِيعُ ﷻ،
 يَا بَصِيرُ ﷻ، يَا حَكَمُ ﷻ، يَا عَدْلُ ﷻ، يَا لَطِيفُ ﷻ، يَا خَبِيرُ ﷻ،
 يَا حَلِيمُ ﷻ، يَا عَظِيمُ ﷻ، يَا غَفُورُ ﷻ، يَا شَكُورُ ﷻ، يَا عَلِيُّ ﷻ،
 يَا كَبِيرُ ﷻ، يَا حَفِيفُ ﷻ، يَا مُقِيتُ ﷻ، يَا حَسِيبُ ﷻ، يَا جَلِيلُ ﷻ،
 يَا جَمِيلُ ﷻ، يَا كَرِيمُ ﷻ، يَا رَقِيبُ ﷻ، يَا قَرِيبُ ﷻ، يَا مُجِيبُ ﷻ،
 يَا وَاسِعُ ﷻ، يَا حَكِيمُ ﷻ، يَا وَدُودُ ﷻ، يَا مَجِيدُ ﷻ، يَا بَاعِثُ ﷻ،
 يَا شَهِيدُ ﷻ، يَا حَقُّ ﷻ، يَا وَكِيلُ ﷻ، يَا قَوِيُّ ﷻ، يَا مَتِينُ ﷻ،
 يَا وَلِيُّ ﷻ، يَا حَمِيدُ ﷻ، يَا مُحْصِي ﷻ، يَا مُبْدِئُ ﷻ، يَا مُعِيدُ ﷻ،
 يَا مُحْيِي ﷻ، يَا مُمِيتُ ﷻ، يَا حَيُّ ﷻ، يَا قَيُّومُ ﷻ، يَا وَاحِدُ ﷻ،
 يَا مَاجِدُ ﷻ، يَا وَاحِدُ ﷻ، يَا أَحَدُ ﷻ، يَا فَرْدُ ﷻ، يَا صَمَدُ ﷻ،
 يَا قَادِرُ ﷻ، يَا قَاهِرُ ﷻ، يَا مُقْتَدِرُ ﷻ، يَا مُقَدِّمُ ﷻ، يَا مُؤَخِّرُ ﷻ،
 يَا أَوَّلُ ﷻ، يَا آخِرُ ﷻ، يَا ظَاهِرُ ﷻ، يَا بَاطِنُ ﷻ، يَا وَالِي ﷻ،
 يَا مُتَعَالِي ﷻ، يَا بَرُّ ﷻ، يَا تَوَّابُ ﷻ، يَا مُنْتَقِمُ ﷻ، يَا عَفُوُّ ﷻ،
 يَا رَوْوْفُ ﷻ، يَا مَالِكُ الْمُلْكِ ﷻ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﷻ،
 يَا رَبُّ ﷻ، يَا مُقْسِطُ ﷻ، يَا جَامِعُ ﷻ، يَا غَنِيُّ ﷻ، يَا مُغْنِي ﷻ،
 يَا مُعْطِي ﷻ، يَا مَانِعُ ﷻ، يَا ضَارُّ ﷻ، يَا نَافِعُ ﷻ، يَا نُورُ ﷻ،
 يَا هَادِي ﷻ، يَا بَدِيعُ ﷻ، يَا بَاقِي ﷻ، يَا وَارِثُ ﷻ، يَا رَشِيدُ ﷻ،

يَا صَبُورٌ ﴿١﴾ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ تَقَدَّسَ عَنِ الْأَشْبَاهِ ذَاتُهُ • سُبْحَانَكَ
يَا مَنْ تَنَزَّهَ عَنِ مُشَابَهَةِ الْأَمْثَالِ صِفَاتُهُ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ شَهِدَتْ
بِرُبُوبِيَّتِهِ آيَاتُهُ • سُبْحَانَكَ يَا وَاحِدٌ لَا مِنْ قَلَّةٍ • سُبْحَانَكَ يَا مُوجُودٌ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ مُوجُودٌ مِنْ غَيْرِ عِلَّةٍ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ هُوَ بِالْبَرِّ
مَعْرُوفٌ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ هُوَ بِالْإِحْسَانِ مَوْصُوفٌ • سُبْحَانَكَ يَا
مَعْرُوفٌ بِلَا غَايَةٍ • سُبْحَانَكَ يَا مَوْصُوفٌ بِلَا نِهَايَةٍ • سُبْحَانَكَ يَا
أَوَّلٌ بِلَا ابْتِدَاءٍ • سُبْحَانَكَ يَا آخِرٌ بِلَا انْتِهَاءٍ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ لَا
يُنْسَبُ إِلَيْهِ الْبُتُونُ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ لَا تُعِينُهُ تَزَايُدُ الْأَوْقَاتِ، وَلَا
تُهِينُهُ السَّنُونَ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ كُلُّ الْمَخْلُوقَاتِ تَحْتَ قَهْرِ عَظَمَتِهِ،
وَأَمْرُهُ بَيْنَ الْكَافِ وَالنُّونِ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ بِذِكْرِهِ أَنْسَ الْمُخْلِصُونَ
• سُبْحَانَكَ يَا مَنْ هَدَى أَهْلَ طَاعَتِهِ إِلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ • سُبْحَانَكَ
يَا مَنْ أَبَاحَ لِأَهْلِ مَحَبَّتِهِ جَنَّاتِ النَّعِيمِ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ يَرَى حَرَكَةَ
أَرْجُلِ النَّمْلِ فِي اللَّيْلِ الْبَهِيمِ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ يَعْلَمُ عَدَدَ أَنْفَاسِ
مَخْلُوقَاتِهِ بِعِلْمِهِ الْقَدِيمِ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ يُسَبِّحُهُ الطَّائِرُ فِي وَكْرِهِ
• سُبْحَانَكَ يَا مَنْ يُمَجِّدُهُ الْوَحْشُ فِي قَفْرِهِ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ
يُسَبِّحُهُ الْعَبْدُ فِي سِرِّهِ وَجَهْرِهِ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ هُوَ مُحِيطٌ بِعَمَلِ
الْمُؤْمِنِينَ بِتَأْيِيدِهِ وَنَصْرِهِ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ الْوَجِلَةُ
بِذِكْرِهِ وَكَشَفَ ضُرَّهُ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ ﴿مِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ
وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ﴾ • سُبْحَانَكَ يَا مَنْ ﴿أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ •

سُبْحَانَكَ يَا مَنْ غَفَرَ ذُنُوبَ الْمُذْنِبِينَ كَرَمًا مِنْهُ وَحِلْمًا • سُبْحَانَكَ يَا
مَنْ ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ • اللَّهُمَّ اكْفِنَا السُّوءَ
بِمَا شِئْتَ وَكَيْفَ شِئْتَ إِنَّكَ عَلَى مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ، يَا نِعَمَ الْمَوْلَى وَيَا
نِعَمَ النَّصِيرِ • سُبْحَانَكَ لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى
نَفْسِكَ عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ بِقُدْرَتِهِ وَيَحْكُمُ مَا
يُرِيدُ بِعِزَّتِهِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَا مَالِكَ
الْمُلْكِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، بِرَحْمَتِكَ نَسْتَغِيثُ وَمِنْ عَذَابِكَ
نَسْتَجِيرُ • اللَّهُمَّ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ أَغْنِنَا • لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ بِجَاهِ
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ أَغْنِنَا، يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ، يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ • يَا مَنْ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، يَا
مَنْ لَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
• يَا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ • يَا مَنْ هُوَ الْأَوَّلُ
وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ • أَمْنَا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ
مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ • رَبَّنَا أَمْنَا بِمَا أُنْزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ • أَمْنَا بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدْرِ
خَيْرِهِ وَشَرِّهِ، رَبَّنَا أَمْنَا بِكَ وَبِأَسْمَائِكَ وَصِفَاتِكَ وَبِمَا أَنْتَ مَوْصُوفٌ
بِهِ فِي عُلُوِّ ذَاتِكَ وَكَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَلِعَظِيمِ سُلْطَانِكَ

وَصِفَاتِكَ وَمَا أَنْتَ لَهُ أَهْلٌ فِي عَظِيمِ رُبُوبِيَّتِكَ وَكَمَا هُوَ اللَّائِقُ بِكَ
 فِي عِلْمِكَ الْأَعْلَى، يَا عَالِمَ السِّرِّ وَأَخْفَى، يَا قَيُّومَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ،
 يَا صَاحِبَ الدَّوَامِ وَالْبَقَاءِ ﴿١﴾ اللَّهُمَّ إِنَّا عَاجِزُونَ قَاصِرُونَ بُرَاءٌ إِلَيْكَ
 مِنَ الزَّيْغِ وَالزَّلَلِ، مُطِيعُونَ لِمَا أَمَرْتَ بِهِ مِنْ قَوْلٍ أَوْ فِعْلٍ أَوْ عَمَلٍ،
 ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ﴾ ﴿سُبْحَانَهُ
 وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ﴾ • بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ
 وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ • ذَلِكَمُ
 اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 وَكِيلٌ • لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
 الْخَبِيرُ ﴿٢﴾ اللَّهُمَّ فَأَخِينَا عَلَى ذَلِكَ، اللَّهُمَّ وَفَّقْنَا إِلَى ذَلِكَ، اللَّهُمَّ
 ثَبِّتْنَا عَلَى ذَلِكَ، اللَّهُمَّ احْشُرْنَا عَلَى ذَلِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ • يَا مَنْ
 هُوَ الْأَوَّلُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، يَا مَنْ هُوَ الْآخِرُ بَعْدَ كُلِّ شَيْءٍ، يَا مَنْ هُوَ
 الظَّاهِرُ فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ، يَا مَنْ هُوَ الْبَاطِنُ دُونَ كُلِّ شَيْءٍ • يَا نُورَ
 الْأَنْوَارِ، يَا عَالِمَ الْأَسْرَارِ، يَا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، يَا مَالِكَ يَا عَزِيزُ يَا
 غَفَّارُ يَا قَهَّارُ، يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا وَدُودُ يَا وَهَّابُ، يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ،
 يَا عَلَّامَ الْغُيُوبِ، يَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ، يَا سَتَّارَ الْغُيُوبِ، يَا كَاشِفَ الْكُرُوبِ،
 يَا حَسِيبَ كُلِّ مَحْبُوبٍ، يَا مُنْتَهَى كُلِّ مَطْلُوبٍ • أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بِجَاهِكَ
 الْعَظِيمِ، أَنْ لَا تَجْعَلَنِي بِذُنُوبِي وَتَقْصِيرِي عَنْ أَبْوَابِ رَحْمَتِكَ
 وَفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ وَجُودِكَ وَجَمَالِكَ مَحْجُوباً يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ﴿٣﴾

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ
 وَحَبِيبِكَ وَرَسُولِكَ السَّيِّدِ الْكَامِلِ الْفَاتِحِ الْخَاتِمِ، نُورِكَ الْمُبِينِ
 وَرَسُولِكَ الصَّادِقِ الْأَمِينِ • اللَّهُمَّ وَأَتِهِ الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالدرَجَةَ
 الرَّفِيعَةَ فِي الْجَنَّةِ • اللَّهُمَّ وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ، وَأَتِهِ الْحَوْضَ
 الْمَمْرُودَ وَاللَّوَاءَ الْمَعْقُودَ الَّذِي وَعَدْتَهُ، يَا مَنْ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ •
 الْحَبِيبِ الْمُجْتَبَى وَالشَّفِيعِ الْمُرْتَضَى وَالرُّسُولِ الْمُصْطَفَى وَالنَّبِيَّ
 الْمُتَنَقَّى ✽ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ
 أَجْمَعِينَ، فِي كُلِّ وَقْتٍ وَحِينٍ، حَتَّى تَرِثَ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الْوَارِثِينَ • اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَفْضَلَ صَلَوَاتِكَ أَبَدًا، وَأَزْكَى تَحِيَّاتِكَ
 سَرْمَدًا، وَأَنْمِ بَرَكَاتِكَ فَضْلًا وَعَدَدًا، عَلَى أَشْرَفِ الْخَلَائِقِ الْإِنْسَانِيَّةِ،
 وَمَجْمَعِ الْحَقَائِقِ الْإِيمَانِيَّةِ، وَطُورِ التَّجَلِّيَّاتِ الْإِحْسَانِيَّةِ، وَمَهَبِطِ
 الْأَسْرَارِ الرَّحْمَانِيَّةِ، وَعَرْوَسِ الْمَمْلَكَةِ الرَّبَّانِيَّةِ، وَوَاسِطَةِ عَقْدِ النَّبِيِّينَ،
 وَمُقَدِّمِ جَيْشِ الْمُرْسَلِينَ، وَقَائِدِ رُكْبِ الْأَنْبِيَاءِ الْمُكْرَمِينَ، وَأَفْضَلَ
 الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، حَامِلِ لِوَاءِ الْعِزِّ الْأَعْلَى، وَمَالِكِ أَرْمَةِ الْمَجْدِ
 الْأَسْنَى، شَاهِدِ أَسْرَارِ الْأَزَلِ، وَمُشَاهِدِ أَنْوَارِ السَّوَابِقِ الْأَوَّلِ، وَتَرْجُمَانِ
 لِسَانِ الْقَدَمِ، وَمَنْبَعِ الْعِلْمِ وَالْحِلْمِ وَالْحَكَمِ، مَظْهَرِ النُّورِ الْجُزْئِيِّ
 وَالْكُلِّيِّ، وَإِنْسَانِ عَيْنِ الْوُجُودِ الْعُلُويِّ وَالسُّفْلِيِّ، رُوحِ جَسَدِ الْكَوْنَيْنِ،
 وَعَيْنِ حَيَاةِ الدَّارَيْنِ، الْمُتَحَقِّقِ بِأَعْلَى رُتَبِ الْعُبُودِيَّةِ، وَالْمُتَخَلِّقِ
 بِأَخْلَاقِ الْمَقَامَاتِ الْإِصْطِفَائِيَّةِ، الْخَلِيلِ الْأَعْظَمِ وَالْحَبِيبِ الْأَكْرَمِ

وَالرَّسُولِ الْمُعَظَّمِ وَالنَّبِيِّ الْمُحْتَشَمِ، سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ
 اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، وَعَلَى سَائِرِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، وَعَلَى
 الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ، وَعَلَى أَهْلِ طَاعَتِكَ أَجْمَعِينَ، وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ
 الصَّالِحِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَأَهْلِ الْأَرْضِينَ، كُلِّمَا ذَكَرَكَ
 الذَّاكِرُونَ وَغَفَلَ عَنْ ذِكْرِكَ الْغَافِلُونَ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا إِلَى يَوْمِ
 الدِّينِ فِي كُلِّ لَمْحَةٍ أَلْفَ أَلْفِ مَرَّةٍ وَأَضْعَافَ ذَلِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ
 ❀ اللَّهُمَّ اجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَرَحْمَاتِكَ وَبَرَكَاتِكَ وَفَضَائِلِكَ وَنَحِيَّاتِكَ
 وَالْأَعْيُنَ وَرَأْفَتَكَ وَسَلَامَكَ، عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ،
 وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَإِمَامِ الْمُتَّقِينَ، وَقَائِدِ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ، وَأَفْضَلِ
 الْخَلَائِقِ أَجْمَعِينَ، سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَحَبِيبِكَ
 وَرَسُولِكَ، إِمَامِ الْخَيْرِ وَرَسُولِ الرَّحْمَةِ وَشَفِيعِ الْأُمَّةِ ❀ اللَّهُمَّ وَابْعَثْهُ
 مَقَامًا مَحْمُودًا يَغِطُّهُ فِيهِ الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ ❀ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
 وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا
 صَلَّيْتَ وَسَلَّمْتَ وَبَارَكْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا
 إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، عَدَدَ خَلْقِكَ وَرِضَا نَفْسِكَ
 كُلِّمَا ذَكَرَكَ الذَّاكِرُونَ وَغَفَلَ عَنْ ذِكْرِكَ الْغَافِلُونَ ❀ اللَّهُمَّ وَأَعْظِ
 سَيِّدَنَا مُحَمَّدًا ﷺ أَفْضَلَ مَا سَأَلَكَ بِهِ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِكَ ❀ اللَّهُمَّ وَأَعْظِ
 سَيِّدَنَا مُحَمَّدًا ﷺ أَفْضَلَ مَا أَنْتَ مَسْئُولٌ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ❀
 اللَّهُمَّ وَتَقَبَّلْ شَفَاعَةَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْكُبْرَى وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ الْعُلْيَا ❀

اللَّهُمَّ وَأَتِهِ سُؤْلُهُ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى كَمَا أُتِيتَ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى
 اللَّهُمَّ يَا رَبَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَأَلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ
 عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَاجْزِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدًا عَنَّا مَا هُوَ أَهْلُهُ • اللَّهُمَّ وَأَتِهِ
 الْوَسِيلَةَ وَالدرَجَةَ الْعَالِيَةَ الرَّفِيعَةَ فِي الْجَنَّةِ • اللَّهُمَّ وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ
 الْمَحْمُودَ وَأَتِهِ الْحَوْضَ الْمُرُودَ وَاللِّوَاءَ الْمَعْقُودَ الَّذِي وَعَدْتَهُ يَا
 مَنْ لَا تَخْلِفُ الْمِيعَادَ • اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَوْلَادِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَأَظْهَارِهِ وَأَصْهَارِهِ
 وَأَنْصَارِهِ وَأَشْيَاعِهِ وَأَتْبَاعِهِ وَمُحِبِّيهِ وَمُهَاجِرِيهِ وَحَزْبِهِ وَعِزَّتِهِ وَأُمَمَتِهِ
 وَعَلَيْنَا مَعَهُمْ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، صَلَاةٌ تَمْلَأُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ،
 عَدَدَ مَا كَانَ وَعَدَدَ مَا يَكُونُ وَعَدَدَ مَا هُوَ كَائِنٌ فِي مُلْكِكَ الْقَدِيمِ
 وَأَضْعَافَ أَضْعَافِ ذَلِكَ مِنَ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ كُلِّ لَمْحَةٍ أَلْفَ أَلْفٍ
 مَرَّةً وَأَضْعَافَ أَضْعَافِ ذَلِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ • اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
 وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ أَوَّلًا وَآخِرًا وَظَاهِرًا
 وَبَاطِنًا وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ، صَلَاةٌ تَحُلُّ بِهَا عُقْدَتِي، وَتُفَرِّجُ
 بِهَا كُرْبَتِي، وَتُنْقِذُنِي بِهَا مِنْ وَحْدَتِي، وَتَقْضِي بِهَا حَاجَتِي يَا أَرْحَمَ
 الرَّاحِمِينَ • اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى
 سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ • اللَّهُمَّ
 وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى
 سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ •

اللَّهُمَّ وَتَرَحَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا
 تَرَحَّمْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ
 مَجِيدٌ • اللَّهُمَّ وَتَحَنَّنْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 كَمَا تَحَنَّنْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ
 مَجِيدٌ • اللَّهُمَّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا
 سَلَّمْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ
 مَجِيدٌ، عَدَدَ خَلْقِكَ وَرِضَا نَفْسِكَ وَزِنَةَ عَرْشِكَ وَمِدَادَ كَلِمَاتِكَ،
 كُلَّمَا ذَكَرَكَ الذَّاكِرُونَ وَكُلَّمَا غَفَلَ عَنْ ذِكْرِكَ الْغَافِلُونَ، وَسَلِّمْ
 تَسْلِيمًا كَثِيرًا إِلَى يَوْمِ الدِّينِ فِي كُلِّ لَمْحَةٍ أَلْفَ أَلْفِ مَرَّةٍ وَأَضْعَافَ
 أَضْعَافِ ذَلِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِجَاهِ
 نَبِيِّكَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ، أَنْ تُصَلِّيَ وَتُسَلِّمَ وَتُبَارِكَ عَلَى
 خَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ
 أَجْمَعِينَ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ
 وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَأَنْ تَنْفَحَنِي مِنْكَ بِنَفْحَةٍ • إِنَّكَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ • عَلَيَّ مِنْ مَوَاهِبِ فَضْلِكَ الْعَمِيمِ وَمِنْ خَزَائِنِ
 فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، وَأَنْ تَجْعَلَ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجًا وَمَخْرَجًا، وَأَنْ
 تَرْزُقَنِي مِنْ خَزَائِنِ الْغَيْبِ رِزْقًا حَسَنًا وَاسِعًا مُبَارَكًا، وَأَنْ تَجْعَلَ خَيْرَ
 أَعْمَالِي خَوَاتِمَهَا وَخَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ لِقَائِكَ، وَأَلْقَاكَ وَأَنْتَ رَاضٍ عَنِّي
 يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ • يَا سَيِّدِي يَا مُحَمَّدٌ ﷺ، يَا نَبِيَّ الرَّحْمَةِ،

إِنِّي تَوَجَّهْتُ بِكَ إِلَى رَبِّي فِي حَاجَتِي هَذِهِ لِتُقْضَى لِي، اللَّهُمَّ فَشَفِّعْهُ
 فِيَّ وَارْحَمْنِي وَأَقْضِ حَاجَتِي وَأَجِبْ دَعْوَتِي وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ بِمَسْأَلَتِي
 يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ • اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ بِصِفَاتِكَ الْعُلْيَا، اللَّهُمَّ إِنَّا
 نَسْأَلُكَ بِكَلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ بِكِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ، اللَّهُمَّ
 إِنَّا نَسْأَلُكَ بِكِتَابِكَ الْعَزِيزِ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ بِمُحَمَّدٍ رَسُولِكَ، يَا رَبَّ
 الْأَرْبَابِ، يَا مُنَزِّلَ الْكِتَابِ، يَا سَرِيعَ الْحِسَابِ، يَا مَنْ إِذَا دُعِيَ أَجَابَ،
 يَا رَحِيمَ يَا قَرِيبَ يَا مُجِيبَ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 يَا مَالِكَ الْمُلْكِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ • اللَّهُمَّ رَبَّنَا
 ائْتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ • اللَّهُمَّ
 إِنَّا نَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتَّقَى وَالْعَفَافَ وَالْغِنَى • اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنَ
 الْجَهْلِ وَالْبَلَاءِ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُرْبَةِ فِي الْعُرْبَةِ • اللَّهُمَّ
 إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَقْتِ وَالْمَسْكِنَةِ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
 صَدِّكَ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ رَدِّكَ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
 بُعْدِكَ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مَكْرِكَ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
 بَلَائِكَ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ
 بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ
 • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ • اللَّهُمَّ إِنِّي
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ هِجْرَانِكَ • اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَفَاكَ •

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ إِعْرَاضِكَ ❀ بِسْمِ اللَّهِ الْخَالِقِ الْأَكْبَرِ حَزْرُ
 لِكُلِّ خَائِفٍ، لَا طَاقَةَ لِمَخْلُوقٍ مَعَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ • بِسْمِ اللَّهِ مَا شَاءَ
 اللَّهُ، لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ • بِسْمِ اللَّهِ مَا شَاءَ اللَّهُ، مَا مِنْ نِعْمَةٍ إِلَّا مِنْ اللَّهِ
 • بِسْمِ اللَّهِ مَا شَاءَ اللَّهُ، الْخَيْرُ كُلُّهُ مِنَ اللَّهِ • بِسْمِ اللَّهِ مَا شَاءَ اللَّهُ،
 لَا يَصْرِفُ السُّوءَ إِلَّا اللَّهُ ❀ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ
 بِرَبِّ الْفَلَقِ • مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ • وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ •
 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ • وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ •
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ • مَلِكِ النَّاسِ •
 إِلَهِ النَّاسِ • مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ • الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي
 صُدُورِ النَّاسِ • مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ ❀ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 • الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ • الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ • مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ •
 إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ • اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ • صِرَاطَ الَّذِينَ
 أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾ • بِسْمِ اللَّهِ
 الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿الْمَ • ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ
 • الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ
 • وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ
 هُمْ يُوقِنُونَ • أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ﴾ ❀

الْمُنَاجَاةُ السَّحَرِيَّةُ

لِلشَّيْخِ الْعَارِفِ بِاللَّهِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكِلَانِيِّ رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِلَهِي غَلَقْتَ الْمُلُوكَ أَبْوَابَهَا، وَبَابَكَ مَفْتُوحٌ لِلسَّائِلِينَ • إِلَهِي
غَارَتِ النُّجُومُ، وَنَامَتِ الْعُيُونُ، وَأَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الَّذِي لَا تَأْخُذُهُ
سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ • إِلَهِي فُرِشَتِ الْفُرُشُ وَخَلَا كُلُّ حَبِيبٍ بِحَبِيبِهِ، وَأَنْتَ
حَبِيبُ الْمُجْتَهِدِينَ، وَأَنْيَسُ الْمُسْتَوْحِشِينَ • إِلَهِي إِنْ طَرَدْتَنِي عَنْ
بَابِكَ فَإِلَى بَابٍ مِنْ أَلْتَجِي • إِلَهِي إِنْ قَطَعْتَنِي عَنْ جَنَابِكَ فَجَنَابَ
مَنْ أَرْتَجِي • إِلَهِي إِنْ عَذَّبْتَنِي فَإِنِّي مُسْتَحِقٌّ لِلْعَذَابِ وَالنِّقَمِ، وَإِنْ
عَفَوْتَ عَنِّي فَأَنْتَ أَهْلُ الْجُودِ وَالْكَرَمِ • يَا سَيِّدِي لَكَ أَخْلَصَ
الْعَارِفُونَ، وَبِفَضْلِكَ نَجَا الصَّالِحُونَ، وَبِعَفْوِكَ أَنْابَ الْمُقْصِرُونَ،
يَا جَمِيلَ الْعَفْوِ أَذِقْنِي بَرْدَ عَفْوِكَ وَحُلَاوَةَ مَعْرِفَتِكَ، وَإِنْ لَمْ أَكُنْ
لِذَلِكَ أَهْلًا، فَإِنَّكَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ❁

مُنَاجَاةُ لِسَيِّدِنَا الشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكِلَانِيِّ رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ أَنْتَ وَقَفْتَنِي وَعَلَى بَابِكَ أَوْقَفْتَنِي وَجَعَلْتَنِي دَاعِيَ عِبَادِكَ
إِلَيْكَ وَدَالِّهِمْ بِفَضْلِكَ عَلَيْكَ، وَاحْزَنْنِي إِنْ وَاصَلْتَهُمْ وَقَطَعْتَنِي،

وَيَا أَسْفَىٰ إِن مَنَحْتَهُمْ وَحَرَمْتَنِي، وَيَا نَدْمَىٰ إِن قَبِلْتَهُمْ وَطَرَدْتَنِي •
إِلَهِي وَعِزَّتِكَ وَجَلَالِكَ قَدْ عَلِمْتُ أَنِّي لَا أَصْلَحُ لِيُخْدَمَتِكَ، وَلَا أَنَا
أَهْلٌ لِحَضْرَتِكَ، وَلَا أَنَا مُحْسُوبٌ مِنْ أَهْلِ وَدَادِكَ، لِكثْرَةِ عُيُوبِي
الْخَافِيَةِ عَنْ عِبَادِكَ، لِكِنِّي رَأَيْتُ مِنْ عَادَةِ الْمُقْصِرِ الَّذِي لَا حُجَّةَ لَهُ
وَالْمُفْرِطِ الَّذِي لَا عُذْرَ لَهُ وَالْعَبْدِ الْأَبْقِ عَنْ سَيِّدِهِ إِذَا أَرَادَ مُعَاوَدَةَ
سَيِّدِهِ وَاسْتِذْرَاكَ أَمْرِهِ وَيَخَافُ غَضَبَهُ وَيَخْشَى طَرْدَهُ يَأْتِي مَعَهُ بِذِي
جَاهٍ يَتَوَجَّهُ لَهُ عِنْدَهُ وَيَشْفَعُ إِلَيْهِ فِيهِ، فَلِذَلِكَ جِئْتُكَ بِهَؤُلَاءِ الشُّفَعَاءِ
إِلَيْكَ وَالْأَعْزَاءِ عَلَيْكَ، فَإِنْ أَكُنْ مَطْرُودًا فَهَبْنِي لِمَنْ قَبِلْتَهُ وَإِنْ أَكُنْ
مَحْرُومًا فَتَصَدَّقْ بِي عَلَى مَنْ رَحِمْتَهُ، وَلَا تَجْعَلْنِي كَالْقَوْسِ دَفَعَ
السَّهْمَ فَمَرَّ السَّهْمُ وَلَمْ يَبْرَحْ، وَكَالْبُرَّةِ كَسَتْ غَيْرَهَا وَهِيَ عُريَانَةٌ،
وَكَالشَّمْعَةِ أَضَاءَتْ لِلنَّاسِ بِإِخْرَاقِ نَفْسِهَا • إِلَهِي مِنْ عَادَةِ الْكَرِيمِ
إِذَا دَعَا النَّاسَ إِلَى دَارِ كَرَامَتِهِ لَوْلِيَمَتِهِ أَنَّهُ يَسْتَحْيِي أَنْ يَرُدَّ طُفِيلِيًّا
وَيَنْهَرَ مُسْكِينًا، وَأَنْتَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ وَأَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، فَارْحَمْنَا يَا
رَحْمَنُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ *

صَلَاةُ الْكِبَرِيَّةِ الْأَحْمَرِ لِلشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكَيْلَانِيِّ رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَفْضَلَ صَلَوَاتِكَ أَبَدًا، وَأَنْمَى بَرَكَاتِكَ سَرْمَدًا،
وَأَزَكَّى تَحِيَّاتِكَ فَضْلًا وَعَدَدًا، عَلَى أَشْرَفِ الْخَلَائِقِ الْإِنْسَانِيَّةِ،

وَمَعْدِنِ الدَّقَائِقِ الْإِيمَانِيَّةِ، وَطُورِ التَّجَلِّيَّاتِ الْإِحْسَانِيَّةِ، وَمَهْبِطِ
الْأَسْرَارِ الرَّحْمَانِيَّةِ، وَاسِطَةِ عَقْدِ النَّبِيِّينَ، وَمُقَدِّمِ جَيْشِ الْمُرْسَلِينَ،
وَأَفْضَلِ الْخَلَائِقِ أَجْمَعِينَ، حَامِلِ لَوَاءِ الْعِزِّ الْأَعْلَى، وَمَالِكِ أَرْمَةِ
الشَّرَفِ الْأَسْنَى، شَاهِدِ أَسْرَارِ الْأَزَلِ، وَمُشَاهِدِ أَنْوَارِ السَّوَابِقِ الْأَوَّلِ،
وَتَرْجُمَانِ لِسَانِ الْقِدَمِ، وَمَنْبَعِ الْعِلْمِ وَالْحِلْمِ وَالْحِكْمِ، مَظْهَرِ سِرِّ
الْجُودِ الْجُزْئِيِّ وَالْكُلِّيِّ، وَإِنْسَانِ عَيْنِ الْوُجُودِ الْعُلُويِّ وَالسُّفْلِيِّ،
رُوحِ جَسَدِ الْكَوْنَيْنِ، وَعَيْنِ حَيَاةِ الدَّارَيْنِ، الْمُتَخَلِّقِ بِأَعْلَى رُتَبِ
الْعُبُودِيَّةِ، الْمُتَحَقِّقِ بِأَسْرَارِ الْمَقَامَاتِ الْأَصْطِفَائِيَّةِ، سَيِّدِ الْأَشْرَافِ
وَجَامِعِ الْأَوْصَافِ، الْخَلِيلِ الْأَعْظَمِ وَالْحَبِيبِ الْأَكْرَمِ، الْمَخْصُوصِ
بِأَعْلَى الْمَرَاتِبِ وَالْمَقَامَاتِ، الْمُؤَيَّدِ بِأَوْضَحِ الْبَرَاهِينِ وَالِدَلَالَاتِ،
الْمَنْصُورِ بِالرُّعْبِ وَالْمُعْجَزَاتِ، الْجَوْهَرِ الشَّرِيفِ الْأَبَدِيِّ، وَالنُّورِ
الْقَدِيمِ السَّرْمَدِيِّ بِالتَّعِينِ، سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، الْمَحْمُودِ فِي
الْإِبْجَادِ وَالْوُجُودِ، الْفَاتِحِ لِكُلِّ شَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ، حَضَرَةَ الْمُشَاهَدَةِ
وَالشُّهُودِ، نُورِ كُلِّ شَيْءٍ وَهْدَاهُ، سِرِّ كُلِّ سِرٍّ وَسَنَاهُ، الَّذِي انْشَقَّتْ بِهِ
الْأَسْرَارُ، وَانْفَلَقَتْ مِنْهُ الْأَنْوَارُ، السِّرِّ الْبَاطِنِ وَالنُّورِ الظَّاهِرِ، السَّيِّدِ
الْكَامِلِ الْفَاتِحِ الْخَاتِمِ الْأَوَّلِ الْآخِرِ، الْبَاطِنِ الظَّاهِرِ، الْعَاقِبِ الْحَاشِرِ،
النَّاهِي الْأَمْرِ، النَّاصِحِ النَّاصِرِ، الصَّابِرِ الشَّاكِرِ، الْقَانِتِ الذَّاكِرِ، الْمَاحِي
الْمَاجِدِ، الْعَزِيزِ الْحَامِدِ، الْمُؤْمِنِ الْعَابِدِ، الْمُتَوَكِّلِ الزَّاهِدِ، الْقَائِمِ
التَّابِعِ الشَّهِيدِ، الْوَلِيِّ الْحَمِيدِ، الْبُرْهَانِ الْحُجَّةِ، الْمُطَاعِ الْمُخْتَارِ،

الْخَاضِعِ الْخَاشِعِ، الْبَرِّ الْمُسْتَنْصِرِ، الْحَقِّ الْمُبِينِ، طُهُ وَيَسْ، الْمُزْمَلِ
الْمُدَّرِ، سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، وَإِمَامِ الْمُتَّقِينَ، وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَحَبِيبِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ، النَّبِيِّ الْمُصْطَفَى وَالرُّسُولِ الْمُجْتَبَى، الْحَكَمِ الْعَدْلِ
الْحَكِيمِ الْعَلِيمِ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ، نُورِكَ الْقَدِيمِ بِالتَّعَيَّنِ، وَصِرَاطِكَ
الْمُسْتَقِيمِ ❀ صَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَصَفِيكَ
وَخَلِيلِكَ وَدَلِيلِكَ وَنَجِيكَ وَنَحْبِكَ وَذَخِيرَتِكَ وَخَيْرَتِكَ، وَإِمَامِ
الْخَيْرِ وَقَائِدِ الْخَيْرِ وَرَسُولِ الرَّحْمَةِ، النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْعَرَبِيِّ الْقُرَشِيِّ
الْهَاشِمِيِّ الْأَبْطَحِيِّ الْمَكِّيِّ الْمَدَنِيِّ التَّهَامِيِّ الشَّاهِدِ الْمَشْهُودِ الْوَلِيِّ
الْمُقَرَّبِ السَّعِيدِ الْمُسْعُودِ الْحَبِيبِ الشَّفِيعِ الْحَسِبِ الرَّفِيعِ الْمَلِيحِ
الْبَدِيعِ الْوَاعِظِ الْبَشِيرِ النَّذِيرِ الْعُطُوفِ الْحَلِيمِ الْجَوَادِ الْكَرِيمِ الطَّيِّبِ
الْمُبَارَكِ الْمَكِينِ الصَّادِقِ الْمَصْدُوقِ الْأَمِينِ، الدَّاعِي إِلَيْكَ بِإِذْنِكَ،
السِّرَاجِ الْمُنِيرِ الَّذِي أَدْرَكَ الْحَقَائِقَ بِحُجَّتِهَا، وَفَاقَ الْخَلَائِقَ بِرُؤْمَتِهَا،
وَجَعَلَتْهُ حَبِيبًا، وَنَاجِيَتَهُ قَرِيبًا، وَأَدْنَيْتَهُ رَقِيبًا، وَخَتَمْتَ بِهِ الرِّسَالَةَ
وَالدَّلَالََةَ وَالْبِشَارَةَ وَالنَّذَارَةَ وَالنُّبُوَّةَ، وَنَصَرْتَهُ بِالرُّعْبِ، وَظَلَلْتَهُ بِالسُّحُبِ،
وَرَدَدْتَ لَهُ الشَّمْسَ، وَشَقَقْتَ لَهُ الْقَمَرَ، وَأَنْطَقْتَ لَهُ الضَّبَّ وَالظَّنِيَّ
وَالذِّئْبَ وَالْجِدْعَ وَالذَّرَاعَ وَالْجَمَلَ وَالْجَبَلَ وَالْمَدَرَ وَالشَّجَرَ، وَأَنْبَعْتَ
مِنْ أَصَابِعِهِ الْمَاءَ الزَّلَالَ، وَأَنْزَلْتَ مِنَ الْمُنْزَنِ بِدَعْوَتِهِ فِي عَامِ الْجَدْبِ
وَالْمَحَلِّ وَابِلَ الْغَيْثِ وَالْمَطَرِ فَاغْشَوْشَبَ مِنْهُ الْقَفْرُ وَالصَّخْرُ وَالْوَعْرُ
وَالسَّهْلُ وَالرَّمْلُ وَالْحَجَرُ، وَأَسْرَيْتَ بِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى وَإِلَى السَّمَاوَاتِ الْعُلَى إِلَى سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى
إِلَى قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى، وَأَرِيتُهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى، وَأَنْلَيْتُهُ الْغَايَةَ
الْقُصْوَى، وَأَكْرَمْتُهُ بِالْمُخَاطَبَةِ وَالْمُرَاقَبَةِ وَالْمُشَافَهَةِ وَالْمُشَاهَدَةِ
وَالْمُعَايَنَةِ بِالْبَصِيرَةِ، وَخَصَّصْتُهُ بِالْوَسِيلَةِ الْعَذْرَاءِ، وَالشَّفَاعَةِ الْكُبْرَى،
يَوْمَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ فِي الْمَحْشَرِ، وَجَمَعْتَ لَهُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ وَجَوَاهِرَ
الْحِكْمِ، وَجَعَلْتَ أُمَّتَهُ خَيْرَ الْأُمَمِ، وَغَفَرْتَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا
تَأَخَّرَ، الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَكَشَفَ الْغُمَّةَ
وَجَلَا الظُّلْمَةَ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَبَدَ رَبَّهُ حَتَّى آتَاهُ الْيَقِينُ ❀
اللَّهُمَّ وَابِعِثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا يَغِطُّهُ فِيهِ الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ ❀ اللَّهُمَّ
عَظِّمُهُ فِي الدُّنْيَا بِإِعْلَاءِ ذِكْرِهِ وَإِظْهَارِ دِينِهِ وَإِبْقَاءِ شَرِيعَتِهِ، وَفِي
الْآخِرَةِ بِشَفَاعَتِهِ فِي أُمَّتِهِ، وَأَجْزِلِ أَجْرَهُ وَمَثُوبَتَهُ، وَأَبْدِ فَضْلَهُ عَلَى
الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَتَقْدِيمَهُ عَلَى كَافَّةِ الْمُقَرَّبِينَ الشُّهُودِ ❀ اللَّهُمَّ
تَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ الْكُبْرَى، وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ الْعُلْيَا، وَأَعْطِهِ سُؤْلَهُ فِي الْآخِرَةِ
وَالْأُولَى كَمَا أَعْطَيْتَ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ❀ اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ مِنْ أَكْرَمِ
عِبَادِكَ عَلَيْكَ شَرَفًا، وَمِنْ أَرْفَعِهِمْ عِنْدَكَ دَرَجَةً، وَأَعْظَمِهِمْ خَطَرًا،
وَأَمْكَنَهُمْ شَفَاعَةً ❀ اللَّهُمَّ عَظِّمْ بُرْهَانَهُ، وَأَبْلِجْ حُجَّتَهُ، وَأَبْلِغْهُ مَأْمُولَهُ
فِي أَهْلِ بَيْتِهِ وَذُرِّيَّتِهِ ❀ اللَّهُمَّ أَتْبِعْهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ وَأُمَّتِهِ مَا تُقَرُّ بِهِ عَيْنُهُ،
وَاجْزِهِ خَيْرَ مَا جَزَيْتَ بِهِ نَبِيًّا عَنْ أُمَّتِهِ، وَاجْزِ الْأَنْبِيَاءَ كُلَّهُمْ خَيْرًا ❀
اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا شَاهَدَتْهُ الْأَبْصَارُ

وَسَمِعْتُهُ الْأَذَانَ، وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ عَدَدَ مَنْ صَلَّى عَلَيْهِ، وَصَلِّ
وَسَلِّمْ عَلَيْهِ بَعْدَ مَنْ لَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِ، وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ كَمَا تُحِبُّ
وَتَرْضَى أَنْ يُصَلَّى عَلَيْهِ، وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ كَمَا أَمَرْتَنَا أَنْ نُصَلِّيَ
عَلَيْهِ، وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ كَمَا يَنْبَغِي أَنْ يُصَلَّى عَلَيْهِ ● اللَّهُمَّ صَلِّ
وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ عَدَدَ نِعْمَاءِ اللَّهِ وَإِفْضَالِهِ ● اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَوْلَادِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّاتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ
وَعِثْرَتِهِ وَعَشِيرَتِهِ وَأَصْهَارِهِ وَأَحْبَابِهِ وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ وَأَنْصَارِهِ، خَزَنَةِ
أَسْرَارِهِ وَمَعَادِنِ أَنْوَارِهِ وَكُنُوزِ الْحَقَائِقِ وَهُدَاةِ الْخَلَائِقِ، نُجُومِ الْهُدَى
لِمَنْ اقْتَدَى، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا دَائِمًا أَبَدًا، وَارْضَ عَنْ كُلِّ الصَّحَابَةِ
رِضًا سَرْمَدًا عَدَدَ خَلْقِكَ وَزِنَةَ عَرْشِكَ وَرِضًا نَفْسِكَ وَمِدَادَ كَلِمَاتِكَ،
كُلَّمَا ذَكَرَكَ ذَاكَرٌ وَسَهَا عَنْ ذِكْرِكَ غَافِلٌ، صَلَاةٌ تَكُونُ لَكَ رِضَاءً
وَلِحَقِّهِ آدَاءً وَلَنَا صَلَاحًا، وَآتِهِ الْوَسِيلَةَ وَالْفُضِيلَةَ وَالدَّرَجَةَ الْعَالِيَةَ
الرَّفِيعَةَ وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ وَأَعْطِهِ اللِّوَاءَ الْمَعْقُودَ وَالْحَوْضَ
الْمُورُودَ ● وَصَلِّ يَا رَبِّ عَلَى جَمِيعِ إِخْوَانِهِ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ،
وَعَلَى جَمِيعِ الْأَوْلِيَاءِ وَالصَّالِحِينَ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ ●
اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ السَّابِقِ لِلْخَلْقِ نُورُهُ، الرَّحْمَةِ
لِلْعَالَمِينَ ظُهُورُهُ، عَدَدَ مَنْ مَضَى مِنْ خَلْقِكَ وَمَنْ بَقِيَ وَمَنْ سَعَدَ
مِنْهُمْ وَمَنْ شَقِيَ، صَلَاةٌ تَسْتَغْرِقُ الْعَدَّ وَتُحِيطُ بِالْحَدِّ، صَلَاةٌ لَا غَايَةَ
لَهَا وَلَا انْتِهَاءَ وَلَا أَمَدَ لَهَا وَلَا انْقِضَاءَ، صَلَاتُكَ الَّتِي صَلَّيْتَ عَلَيْهِ،

صَلَاةً مَعْرُوضَةً عَلَيْهِ وَمَقْبُولَةً لَدَيْهِ، صَلَاةً دَائِمَةً بِدَوَامِكَ وَبَاقِيَةً
بِبِقَائِكَ لَا مُنْتَهَى لَهَا دُونَ عِلْمِكَ، صَلَاةً تُرْضِيكَ وَتُرْضِيهِ وَتَرْضَى
بِهَا عَنَّا، صَلَاةً تَمَلَأُ الْأَرْضَ وَالسَّمَاءَ، صَلَاةً تَحُلُّ بِهَا الْعُقَدَ، وَتُفَرِّجُ
بِهَا الْكُرْبَ، وَيَجْرِي بِهَا لُطْفُكَ مِنْ أَمْرِي وَأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ، وَبَارِكْ
عَلَى الدَّوَامِ، وَعَافِنَا وَاهْدِنَا وَاجْعَلْنَا أَمِنِينَ، وَيَسِّرْ أُمُورَنَا مَعَ الرَّاحَةِ
لِقُلُوبِنَا وَأَبْدَانِنَا، وَالسَّلَامَةَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِنَا وَدُنْيَانَا وَأُخْرَتِنَا، وَتَوْفِقْنَا
عَلَى الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ، وَاجْمَعْنَا مَعَهُ فِي الْجَنَّةِ مِنْ غَيْرِ عَذَابٍ يَسْبِقُ
وَأَنْتَ رَاضٍ عَنَّا، وَلَا تَمْكُرْ بِنَا، وَاخْتِمْ لَنَا بِخَيْرٍ مِنْكَ وَعَافِيَةً بِلَا
مِخْنَةٍ أَجْمَعِينَ • ﴿سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ • وَسَلَامٌ
عَلَى الْمُرْسَلِينَ • وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ❁

حِزْبُ النَّصْرِ لِمَوْلَانَا عَبْدِ الْقَادِرِ الْكِلَانِيِّ رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ افْطَعْ أَجَلَ أَمَلِ أَعْدَائِي، وَشَتِّتِ اللَّهُمَّ شَمْلَهُمْ وَأَمْرَهُمْ،
وَفَرِّقْ جَمْعَهُمْ، وَأَقْلِبْ تَذْيِيرَهُمْ، وَبَدِّلْ أَحْوَالَهُمْ، وَنَكِّسْ أَعْلَامَهُمْ،
وَأَكِلْ سِلَاحَهُمْ، وَقَرِّبْ أَجَالَهُمْ، وَنَقِصْ أَعْمَارَهُمْ، وَزَلِّزْ أَقْدَامَهُمْ،
وَعَيِّرْ أَفْكَارَهُمْ، وَخَيِّبْ أَمَالَهُمْ، وَخَرِّبْ بُنْيَانَهُمْ، وَأَقْلَعْ أَثَارَهُمْ،
حَتَّى لَا تَبْقَى لَهُمْ بَاقِيَةٌ، وَلَا يَجِدُوا لَهُمْ وَاقِيَةً، وَاشْغَلْهُمْ بِأَبْدَانِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ، وَارْزُقْهُمْ بِصَوَاعِقِ انتِقَامِكَ، وَابْطِشْ بِهِمْ بَطْشًا شَدِيدًا،

وَحُذِّهِمْ أَخْذًا عَزِيزًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ❀ اللَّهُمَّ لَا أَمْنَعُهُمْ وَلَا أَرْفَعُهُمْ إِلَّا بِكَ ❀ اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ، يَا مَالِكَ يَوْمَ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ، وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ عَلَيْهِمْ، فَدَمِّرْهُمْ تَدْمِيرًا، وَتَبِّرْهُمْ تَبِيرًا، فَاجْعَلْهُمْ هَبَاءً مَنْثُورًا، [أَمِينَ (٣)]، [يَا اللَّهُ (٣)] ❀ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، بِحُرْمَةِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عِنْدَكَ، وَبِحُرْمَتِكَ عِنْدَ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، أَنْ تَسْتُرَنَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ❀ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَصَحْبِهِ الْكَرَامِ الْبَرَّةِ أَجْمَعِينَ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ❀

دُعَاءُ لِسَيِّدِنَا الشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكَيْلَانِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ أَصْلِحِ الْإِمَامَ وَالْأُمَّةَ، وَالرَّاعِيَ وَالرَّعِيَّةَ، وَآلِفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ فِي الْخَيْرَاتِ، وَادْفَعْ شَرَّ بَعْضِهِمْ عَنْ بَعْضٍ ❀ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْعَالِمُ بِسَرَائِرُنَا فَاصْلِحْهَا، وَأَنْتَ الْعَالِمُ بِذُنُوبِنَا فَاغْفِرْهَا، وَأَنْتَ الْعَالِمُ بِغُيُوبِنَا فَاسْتُرْهَا، وَأَنْتَ الْعَالِمُ بِحَوَائِجِنَا فَاقْضِهَا، لَا تَرْنَا حَيْثُ نَهَيْتَنَا وَلَا تَفْقِدْنَا حَيْثُ أَمَرْتَنَا، وَأَعِزَّنَا بِالطَّاعَةِ وَلَا تُذِلَّنَا بِالْمَعْصِيَةِ، وَاشْغَلْنَا بِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ، واقْطَعْ عَنَّا كُلَّ قَاطِعٍ يَفْطَعُنَا عَنْكَ، وَالْهِمَّنَا ذِكْرَكَ

وَشُكْرَكَ وَحُسْنَ عِبَادَتِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ
لَمْ يَكُنْ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، لَا تُخَيِّبْنَا فِي عَقْلَةٍ،
وَلَا تَأْخُذْنَا عَلَى غِرَّةٍ ﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا
تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ ❁

وَرَدَّ كَرِيمٍ لِمَوْلَانَا الشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكِلَانِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيْمَانًا يَصْلُحُ لِلْعَرْضِ عَلَيْكَ، وَإِقْنَانًا نَقَفَ بِهِ
فِي الْقِيَامَةِ بَيْنَ يَدَيْكَ، وَعَظْمَةً تُنْقِذُنَا بِهَا مِنْ وَرَطَاتِ الذُّنُوبِ، وَرَحْمَةً
تُطَهِّرُنَا بِهَا مِنْ دَنَسِ الْعُيُوبِ، وَعِلْمًا نَفَقَهُ بِهِ أَوَامِرُكَ وَنَوَاهِيكَ،
وَفَهْمًا نَعْلَمُ بِهِ كَيْفَ نُنَاجِيكَ، وَاجْعَلْنَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مِنْ أَهْلِ
وَلَايَتِكَ، وَأَمْلًا عَقُولُنَا بِإِثْمِدِ هِدَايَتِكَ، وَاحْرُسْ أَقْدَامَ أَفْكَارِنَا مِنْ
مَزَالِقِ مَوَاطِنِ الشُّبُهَاتِ، وَامْنَعْ طُيُورَ نَفُوسِنَا مِنَ الْوُقُوعِ فِي شِبَاكِ
مُوبِقَاتِ الشُّبُهَاتِ، وَاتِمَّنَّا فِي إِقَامِ الصَّلَاةِ عَلَى تَرْكِ الشَّهَوَاتِ،
وَامْحُ سُطُورَ سَيِّئَاتِنَا مِنْ جَرَائِدِ أَعْمَالِنَا بِأَيْدِي الْحَسَنَاتِ، وَكُنْ لَنَا
حَيْثُ يَنْقَطِعُ الرَّجَاءُ مِنَّا إِذَا أَعْرَضَ أَهْلُ الْوُجُودِ بِوُجُوهِهِمْ عَنَّا
حَتَّى نَحْصُنَ فِي ظِلِّمِ اللَّحُودِ، رَاهِنِينَ أَفْعَالِنَا إِلَى الْيَوْمِ الْمَشْهُودِ،

وَأَجِرْ عَبْدَكَ الضَّعِيفَ عَلَى مَا أَلْفَ مِنَ النَّحْوَةِ وَالزَّلَلِ، وَوَقِّفْهُ
وَالْحَاضِرِينَ لِصَالِحِ الْقَوْلِ وَالْعَمَلِ، وَأَجِرْ عَلَى لِسَانِهِ مَا يَنْتَفِعُ بِهِ
السَّمَاعُ، وَتَذَرِفُ لَهُ الْمَدَامُ، وَيَلِينُ لَهُ قَلْبُ الْخَاشِعِ، وَاغْفِرْ لَهُ
وَلِلْحَاضِرِينَ وَلِكُلِّ الْمُسْلِمِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ❀ اللَّهُمَّ
جُودَكَ دَلَّنِي عَلَيْكَ، وَإِحْسَانُكَ قَرَّبَنِي إِلَيْكَ، فَأَشْكُو إِلَيْكَ مَا لَا
يَخْفَى عَلَيْكَ، وَأَطْلُبُ مِنْكَ مَا لَا يَعْسُرُ عَلَيْكَ، عَلِمْتُكَ بِحَالِي يُغْنِينِي
عَنْ سُؤَالِي ❀ اللَّهُمَّ لَسْتُ بِغَائِبٍ نَنْتَظِرُهُ، وَلَا بِغَافِلٍ نَذِكُرُهُ، وَلَا بِنَائِمٍ
نُزْعِجُهُ، وَلَا بِعَاجِزٍ نَهْجُرُهُ ❀ إِلَهِي حَسَنَاتِي مَعَ فَقْرِي إِلَيْهَا لَوْهَبْتُهَا
لَكَ وَأَنَا عَبْدُكَ، فَكَيْفَ لَمْ تَهَبْ لِي سَيِّئَاتِي مَعَ غِنَاكَ عَنْهَا وَأَنْتَ
رَبِّي ❀ إِلَهِي أَمَرْتَنَا أَنْ لَا نُرَدَّ الْمَسَاكِينَ عَنْ أَبْوَابِنَا وَنَحْنُ مَسَاكِينُكَ
فَلَا تَرُدَّنَا عَنْ بَابِكَ يَا كَرِيمُ، وَأَمَرْتَنَا أَنْ نَتَصَدَّقَ عَلَى فَقْرَائِنَا وَنَحْنُ
فُقَرَاؤُكَ فَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا، وَأَمَرْتَنَا أَنْ نُعْتِقَ مَنْ شَابَ فِي مُلْكِنَا فَأَعْتَقْنَا
مِنَ النَّارِ يَا رَحِيمُ، وَأَمَرْتَنَا أَنْ نَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمْنَا وَقَدْ ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا
فَاعْفُ عَنَّا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ❀ اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِوَصْلِكَ
مِنْ صَدِّكَ، وَبِقُرْبِكَ مِنْ طَرْدِكَ، فَاجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ طَاعَتِكَ وَرَفْدِكَ،
وَأَهْلُنَا لَشُكْرِكَ وَحَمْدِكَ ❀ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ
الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَصَحْبِهِ الْكَرَامِ الْبَرَّةِ أَجْمَعِينَ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا
إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ❀

قَصِيدَةُ الْأَسْمَاءِ الْحُسْنَى
لِسَيِّدِنَا الشَّيْخِ عَبْدِ الْقَادِرِ الْكَيْلَانِيِّ رحمته الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شَرَعْتُ بِتَوْحِيدِ الْإِلَهِ مُبَسِّمًا سَأَخْتِمُ بِالذِّكْرِ الْحَمِيدِ مُجَمَّلًا
وَأَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ لَا رَبَّ غَيْرُهُ تَنَزَّهَ عَنْ حَضَرِ الْعُقُولِ مُكَمَّلًا
وَأَرْسَلَ فِيْنَا أَحْمَدَ الْحَقِّ مُقْتَدَى نَبِيًّا بِهِ قَامَ الْوُجُودُ وَقَدْ خَلَا
فَعَلَّمَنَا مِنْ كُلِّ خَيْرٍ مُؤَيَّدٍ وَأَظْهَرَ فِيْنَا الْعِلْمَ وَالْحِلْمَ وَالْوَلَا
فَيَا طَالِبًا عِزًّا وَكَنْزًا وَرِفْعَةً مِنْ **اللَّهِ** فَادْعُهُ بِأَسْمَائِهِ الْعُلَا
فَقُلْ بِانْكِسَارٍ بَعْدَ طَهْرٍ وَقُرْبَةٍ فَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ نَصْرًا مُعْجَلًا
بِحَقِّكَ يَا **رَحْمَنُ** بِالرَّحْمَةِ الَّتِي أَحَاطَتْ فَكُنْ لِي يَا **رَحِيمُ** مُجَمَّلًا
وَيَا **مَلِكُ** قُدُّوسُ قَدْسٍ سَرِيرَتِي وَسَلِّمْ وَجُودِي يَا **سَلَامُ** مِنَ الْبَلَا
وَيَا **مُؤْمِنُ** هَبْ لِي أَمَانًا مُحَقَّقًا وَسِتْرًا جَمِيلًا يَا **مُهَيِّمُ** مُسَبَّلًا
عَزِيزًا أَرْزُلْ عَن نَفْسِي الذُّلَّ وَاحْمِنِي بِعِزِّكَ يَا **جَبَّارُ** مِنْ كُلِّ مُعْضِلَا
وَضَعْ جُمْلَةَ الْأَعْدَاءِ يَا **مُتَكَبِّرُ** وَيَا **خَالِقُ** خُذْ لِي عَنِ الشَّرِّ مَغْزَلَا
وَيَا **بَارِي** النِّعَمَاءِ زِدْ فَيْضَ نِعْمَةٍ أَفْضَتْ عَلَيْنَا يَا **مُصَوِّرُ** أَوَّلَا
رَجَوْنُكَ يَا **غَفَّارُ** فَاقْبَلْ لِي تَوْبَتِي بِقَهْرِكَ يَا **قَهَّارُ** شَيْطَانِي اخْذَلَا
وَهَبْ لِي يَا **وَهَّابُ** حِلْمًا وَحِكْمَةً وَلِلرِّزْقِ يَا **رَزَّاقُ** كُنْ لِي مُسَهِّلَا

وَبِالْفَتْحِ يَا فَتَّاحَ نَوِّرْ بَصِيرَتِي
وَيَا قَابِضَ اقْبِضْ قَلْبَ كُلِّ مُعَانِدٍ
وَيَا خَافِضَ اخْفِضْ قَدْرَ كُلِّ مُنَافِقٍ
سَأَلْتُكَ عِزًّا يَا مُعِزُّ لِأَهْلِهِ
فَعَلِمْتُكَ كَافٍ يَا سَمِيعُ فَكُنْ إِذَنْ
فِيَا حَكَمًا عَدْلًا لَطِيفًا بِخَلْقِهِ
فَحِلْمُكَ قَصْدِي يَا حَلِيمُ وَعُغْدَتِي
غَفُورٌ وَسِتَارٌ عَلَى كُلِّ مُذْنِبٍ
عَلَيَّ وَقَدْ أَعْلَى مَقَامَ حَبِيبِهِ
حَفِيفٌ فَلَا شَيْءَ يَقُوتُ لِعِلْمِهِ
فَحِلْمُكَ حَسْبِي يَا حَسِيبُ تَوَلَّنِي
إِلَهِي كَرِيمٌ أَنْتَ فَأَكْرِمْ مَوَاهِبِي
دَعَوْتُكَ يَا مَوْلَى مُجِيبًا لِمَنْ دَعَى
إِلَهِي حَكِيمٌ أَنْتَ فَأَحْكَمْ مَشَاهِدِي
مَجِيدٌ فَهَبْ لِي الْمَجْدَ وَالسَّعْدَ وَالْوَلَا
شَهِيدٌ عَلَى الْأَشْيَاءِ طَيْبٌ مَشَاهِدِي
إِلَهِي وَكِيلٌ أَنْتَ فَاقْضِ حَوَائِجِي
مَتِينٌ فَمَتِّنْ ضَعْفَ حَوْلِي وَقَوِّتِي
وَعِلْمًا أُنَلِّنِي يَا عَلِيمُ تَفَضَّلَا
وَيَا بَاسِطَ ابْسُطْنِي بِأَسْرَارِكَ الْعُلَا
وَيَا رَافِعَ ارْزُقْنِي بِرُوحِكَ أَسْأَلَا
مُذِلُّ أَذِلْ الظَّالِمِينَ مُتَكِلَا
بَصِيرًا بِحَالِي مُصْلِحًا مُتَقَبِّلَا
خَبِيرًا بِمَا يَخْفَى وَمَا هُوَ مُجْتَلَا
وَأَنْتَ عَظِيمُ عِظَمِ جُودِكَ قَدْ عَلَا
شَكُورٌ عَلَى أَحِبَّابِهِ كُنْ مُوَصِّلَا
كَبِيرٌ كَثِيرُ الْخَيْرِ وَالْجُودِ مُجْزِلَا
مُقِيتٌ يُقِيتُ الْخَلْقَ أَعْلَى وَأَسْفَلَا
وَأَنْتَ جَلِيلٌ كُنْ لِحَضَمِي مُنْكَلَا
وَكُنْ لِعَدُوِّي يَا رَقِيبُ مُجْنَدِلَا
قَدِيمُ الْعَطَايَا وَاسِعُ الْجُودِ فِي الْمَلَا
فَوُدُّكَ عِنْدِي يَا وَدُودُ تَنْزِلَا
وَيَا بَاعِثُ ابْعَثْ جَيْشَ نَصْرِي مُهْرُولَا
وَحَقِّقْ لِي يَا حَقُّ الْمَوَارِدِ مِنْهَا
وَيَكْفِنِي إِذَا كَانَ الْقَوِيُّ مُوَكَّلَا
أَغِثْ يَا وَلِيُّ مَنْ دَعَاكَ تَبَتَّلَا

حَمِدْتُكَ يَا مَوْلَى حَمِيداً مُوَحِّداً
 إِلَهِي مُبْدِئُ الْفَتْحِ لِي أَنْتَ وَالْهُدَى
 سَأَلْتُكَ يَا مُحْيِي حَيَاةٍ هَنِئِئْتَهُ
 وَيَا حَيُّ أَحْيِ مَيِّتَ قَلْبِي بِذِكْرِكَ الْ
 وَيَا وَاحِدَ الْأَنْوَارِ أَوْجِدْ مَسَرَّتِي
 وَيَا وَاحِدُ مَا تَمَّ إِلَّا وَجُودُهُ
 وَيَا قَادِرُ ذَا الْبَطْشِ أَهْلِكَ عَدُونَا
 وَقَدِّمْ لِسِرِّي يَا مُقَدِّمُ عَافِي
 وَأَسْبِقْ لَنَا الْخَيْرَاتِ يَا أَوَّلُ أَوَّلَا
 وَيَا ظَاهِرُ أَظْهِرْ لِي مَعَارِفَكَ الَّتِي
 وَيَا وَالِي أَوَّلِ أَمْرِنَا كُلِّ نَاصِحِ
 وَيَا بَرُّ يَا رَبَّ الْبِرَايَا وَمُوهِبُ الْ
 وَيَا مُنْتَقِمًا مِنْ ظَالِمِي نُفُوسِهِمْ
 عَطُوفٌ رَوْوْفٌ بِالْعِبَادِ مُشْفِقٌ
 فَالْبَسْ لَنَا يَا ذَا الْجَلَالِ جَلَالَهٗ
 وَيَا مُفْسِطُ ثَبِّتْ عَلَيَّ الْحَقَّ مُهَجَّتِي
 إِلَهِي غَنِي أَنْتَ فَأَذْهَبْ لِي فَاقْتِي
 وَيَا مَانِعُ امْنَعْنِي مِنَ الذَّنْبِ فَاشْفِنِي
 وَمُحْصِي زَلَّاتِ الْوَرَى كُنْ مُعَدِّلاً
 مُعِيدٌ لِمَا فِي الْكَوْنِ إِنْ بَادَ أَوْ خَلَا
 مُمِيتُ أَمِتْ أَعْدَاءَ دِينِي مُعْجِلاً
 قَدِيمٌ وَكُنْ قَيُّومٌ سِرِّي مُوَصِّلاً
 وَيَا مَاجِدَ الْأَنْوَارِ كُنْ لِي مُعَوِّلاً
 وَيَا صَمَدُ قَامِ الْوُجُودِ بِهِ وَعَلَا
 وَمُقْتَدِرُ قَدِّرْ لِحُسَّادِنَا الْبَلَا
 مِنْ الضَّرِّ فَضْلاً يَا مُؤَخِّرُ ذَا الْعُلَا
 وَيَا آخِرُ اخْتِمْ لِي أُمُوتَ مُهَلِّلاً
 بِيَّاطِنٍ غَيْبِ الْغَيْبِ يَا بَاطِنُ وَلَا
 وَيَا مُتَعَالِي أَرْشِدْ وَأَصْلِحْ لَهُ الْوَلَا
 عَطَايَا وَيَا تَوَّابُ ثَبِّتْ عَلَيْنَا وَتَقَبَّلَا
 لِيذَاكَ عَفْوَ أَنْتَ فَاعْظِفْ تَفَضُّلاً
 لِمَنْ قَدْ دَعَا يَا مَالِكَ الْمُلْكِ مَعْقِلاً
 فَجُودُكَ بِالْإِكْرَامِ مَا زَالَ مُهْطِلاً
 وَيَا جَامِعُ اجْمَعْ لِي الْكَمَالَاتِ فِي الْمَالَا
 وَمُغْنٍ فَأَغْنِ فَقْرَ نَفْسِي لِمَا خَلَا
 عَنِ السُّوءِ مِمَّا قَدْ جَنَيْتُ تَعْمَلاً

وَيَا ضَارُّ كُنْ لِلْحَاسِدِينَ مُوَبِّخًا
وَيَا نُورُ مِنْكَ النُّورُ فِي كُلِّ مَا بَدَأَ
بَدِيعُ الْبَرَايَا نَحْنُ مِنْ قَيْضِ لُطْفِهِ
وَيَا وَارِثُ اجْعَلْنِي لِعِلْمِ الْقُرْآنِ وَارِثًا
صَبُورٌ وَسَتَارٌ فَثَبِّتْ عَزِيمَتِي
بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى دَعْوَتِكَ سَيِّدِي
فَاسْأَلْكَ اللَّهُمَّ رَبِّي بِفَضْلِهَا
وَقَابِلِ رَجَائِي بِالرِّضَى مِنْكَ وَاكْفِنِي
أَغْثَ وَأَشْغَفْنِي مِنْ دَاءِ نَفْسِي وَاهْدِنِي
إِلَهِي فَارْحَمْ وَالِدَيَّ وَإِخْوَتِي
أَنَا الْحَسَنِيُّ الْأَصْلُ عَبْدٌ لِقَادِرِ
وَصَلِّ عَلَى جَدِّي الْحَبِيبِ مُحَمَّدٍ
مَعَ الْأُلِّ وَالْأَصْحَابِ جَمْعًا مُؤَبَّدًا
وَيَا نَافِعْ أَنْفَعْنِي بِرُوحِ مُحْصِلَا
وَيَا هَادِي كُنْ لِلنُّورِ فِي الْقَلْبِ مُشْعِلَا
وَلَمْ يَبْقَ إِلَّا أَنْتَ بَاقٍ لَهُ الْوَلَا
وَرُشْدًا أَنْلِنِي يَا رَشِيدُ تَجَمُّلَا
عَلَى الصَّبْرِ وَاجْعَلْ لِي اخْتِيَارًا مُزْمَلَا
وَأَيَاتِكَ الْعُظْمَى ابْتَهَلْتُ تَوْسَلَا
فَهَيِّءْ لَنَا مِنْكَ الْكَمَالَ مُكَمَّلَا
صُرُوفَ زَمَانٍ صِرْتُ فِيهِ مُحَوَّلَا
إِلَى الْخَيْرِ وَأَصْلَحَ مَا بَعْثَلِي تَخَلَّلَا
وَمَنْ بِهِذِهِ الْأَسْمَاءِ يَدْعُو مُرْتَلَا
دُعِيْتُ بِمُحِبِّي الدِّينِ فِي دَوْحَةِ الْعُلَا
بِأَخْلَى سَلَامٍ فِي الْوُجُودِ وَأَكْمَلَا
وَبَعْدُ فَحَمْدُ اللَّهِ خَتْمًا وَأَوَّلَا